

Republika e Kosovës

Republika Kosovo

Republic of Kosovo

00 Numër: 92/2024

Data: 19.06.2024

Komuna e Istog

Opština Istok

Istog Municipality

<http://kk.rks-gov.net/istog/>

Tel: 038/200 438 14

KUVENDI I KOMUNËS/SKUPŠTINA OPŠTINE/MUNICIPAL ASSEMBLY ISTOG

Za: Sve članove Skupštine Opštine Istok

Na osnovu člana 43, člana 45 i člana 47 Zakona o lokalnoj samoupravi (Službeni list Republike Kosovo, br. 28/2008) i člana 48.3 Statuta opštine Istok 01 br. 62/2010, član 5 Administrativnog uputstva MAPL br. 02-2015 za održavanje sednica skupštine opštine.

SAZIVAM

28. redovnu sjednicu VII saziva Skupštine opštine.

Sastanak će se održati: **27.06.2024, četvrtak**, u sali Skupštine opštine Istok, sprat III, sa početkom u **10:00** časova.

DNEVNI RED

1. Razlozi za izostanak sa sastanaka,
2. Usvajanje zapisnika sa prethodnog sastanka,
3. Upoznavanje sa Budžetski cirkularom br. 1 Ministarstva finansija o preliminarnim granicama pripreme Srednjoročnog okvira budžeta 2025-2027.
4. Razmatranje i usvajanje Srednjoročnog okvira budžeta 2025-2027.
5. Oglašavanje u javnoj raspravi Nacrta Akcionog plana za održivu energiju i klimu,
6. Od strane Skupštine opštine, ovlastiti gradonačelnika opštine da predstavlja opštinu za podnošenje zahteva za članstvo u Konvenciji gradonačelnika u EU
7. Razno.

Napomena:

Po pitanju neučešća na sastanku,
pozivaju se na odredbu člana 39. stav 39.8 LVL.

Predsjednik Skupštine
Gospodin. Enver Rugova

Republika e Kosovës

Republika Kosovo

Republic of Kosovo

00 Numër: 92/2024

Data: 19.06.2024

Komuna e Istog

Opština Istok

Istog Municipality

<http://kk.rks-gov.net/istog/>

Tel: 038/200 438 14

KUVENDI I KOMUNËS/SKUPŠTINA OPŠTINE/MUNICIPAL ASSEMBLY ISTOG

Za: Sve članove Skupštine Opštine Istok

Na osnovu člana 43, člana 45 i člana 47 Zakona o lokalnoj samoupravi (Službeni list Republike Kosovo, br. 28/2008) i člana 48.3 Statuta opštine Istok 01 br. 62/2010, član 5 Administrativnog uputstva MAPL br. 02-2015 za održavanje sednica skupštine opštine.

SAZIVAM

28. redovnu sjednicu VII saziva Skupštine opštine.

Sastanak će se održati: **27.06.2024, četvrtak**, u sali Skupštine opštine Istok, sprat III, sa početkom u **10:00** časova.

DNEVNI RED

1. Razlozi za izostanak sa sastanaka,
2. Usvajanje zapisnika sa prethodnog sastanka,
3. Upoznavanje sa Budžetski cirkularom br. 1 Ministarstva finansija o preliminarnim granicama pripreme Srednjoročnog okvira budžeta 2025-2027.
4. Razmatranje i usvajanje Srednjoročnog okvira budžeta 2025-2027.
5. Oglašavanje u javnoj raspravi Nacrta Akcionog plana za održivu energiju i klimu,
6. Od strane Skupštine opštine, ovlastiti gradonačelnika opštine da predstavlja opštinu za podnošenje zahteva za članstvo u Konvenciji gradonačelnika u EU
7. Razno.

Napomena:

Po pitanju neučešća na sastanku,
pozivaju se na odredbu člana 39. stav 39.8 LVL.

Predsjednik Skupštine
Gospodin. Enver Rugova

Republika e Kosovës
Republika Kosovo
Republic of Kosovo

Komuna e Istog
Opština Istok
Istog Municipality

<http://kk.rks-gov.net/istog/>

Tel: 038/200 438 14

KUVENDI I KOMUNËS/SKUPŠTINA OPŠTINE/MUNICIPAL ASSEMBLY ISTOG

ZAPISNIK

Sa dvadesetsedme redovne sednice VII akta Skupštine opštine Istok, održane: 31.05.2024.godine, u sali Skupštine opštine Istok, sa početkom u 10 časova.

Sednici su prisustvovali sledeći odbornici:

1. <u>Enver Rugova, LDK;</u>	15. <u>Ajshe Metaj, AAK;</u>
2. <u>Hajrush Shoshi, LDK;</u>	16. <u>Negdet Ramaj, AAK;</u>
3. <u>Faruk Kabashi, LDK;</u>	17. <u>Fjolla Ukaj, AAK;</u>
4. <u>Haki Podrimaj, LDK;</u>	18. <u>Florin Dreshaj, VV;</u>
5. <u>Faik Alushaj, LDK;</u>	19. <u>Niman Beqiraj, VV;</u>
6. <u>Veton Kurtaj, LDK;</u>	20. <u>Floriana Maxharraj, VV;</u>
7. <u>Arta Balaj, LDK;</u>	21. <u>Lavdiye Bujupaj, VV;</u>
8. <u>Liridona Lajçi Avdiaj, LDK;</u>	22. <u>Arian Shatri VV;</u>
9. <u>Valbona Demaj, LDK;</u>	23. <u>Visar Haxhijaj, PDK;</u>
10. <u>Ruzhdi Metaj, LDK;</u>	24. <u>Andi Xhuraj PDK;</u>
11. <u>Agron Gashi, AAK;</u>	25. <u>Era Visoqi, PDK;</u>
12. <u>Arianit Selmanaj AAK;</u>	26. <u>Melis Smakic;</u>
13. <u>Nexhmedin Balaj, AAK;</u>	
14. <u>Ardita Idrizaj, AAK;</u>	

Sastanak je bio otvoren i sastanku su prisustvovali načelnik općine Ilir Ferati, direktori direkcija, administrativni službenici kao i lokalni medij RTV - Fontana (popis potpisanih dokaza o učešću je sastavni dio ove minute i iste možete pronaći u datoteci: "primjer 1")

(Napredak cijelog sastanka je snimljen, CD-ovi sa snimkom su također u fajlu: "primjer 2").

(Napredak cijelog sastanka je snimljen i objavljen uživo

<https://www.youtube.com/watch?v=D87pSpNeWUk>

<https://www.youtube.com/watch?v=Mk7uYaPDfHM>

<https://www.youtube.com/watch?v=Q-x9yLrhAGU>

: "primjer 3").

Sjednicu je otvorio i vodio predsjedavajući Skupštine opštine g. Enver Rugova.

Procesverbal

Predsjedavajući Skupštine - pozdravio je sve prisutne na ovom sastanku. On je otvorio rad za dvadeset sedmu redovnu sjednicu VII zakonodavstva i predložio sljedeći dnevni red za ovu sjednicu:

Utvrđuje kvorum za održavanje sjednice na osnovu liste potpisa i prisustva u sali, prisutno je 26 članova Skupštine.

Nastavljamo sa sastankom:

Dnevni red

1. Obrazloženje izostanaka sa sastanaka;
2. Usvajanje zapisnika sa prethodnog sastanka;
3. Razmatranje i usvajanje Akcionog plana za rodnu ravnopravnost 2024-2026;
4. Razmatranje i davanje saglasnosti na predlog-odluke za javnu licitaciju poljoprivrednih dobara;
5. Oglas sa godišnjim izvještajem o radu nabavke za 2023. godinu;
6. Razmatranje i davanje saglasnosti na Predlog izmjena i dopuna Uredbe o porezima, naknadama i kaznama od strane Uprave za poljoprivredu;
7. Formiranje komisije za procenu obezbeđivanja imovine;

Predsjedavajući Skupštine - Pitam izvršnu vlast i Skupštinu, ima li još nekih primjedbi ili sugestija? Predsjedavajući ima riječ.

Gradonačelnik - pozdravlja sve prisutne! Izvršna vlast ima 4 dodatne tačke dnevnog reda, nakon rada dvije komisije za vrednovanje stipendija i prigovora na stipendije, koje su došle do zaključka da se proces vrati na tačku 0 na ponovno vrednovanje, dužni smo ukinuti komisije na riječima i formiranjem dvije nove komisije, opet jedne za ocjenu stipendija i druge za žalbe na stipendije. De facto, lista objavljena na web stranici je također poništena. Dakle, ovo su naši prijedlozi, ukidanje postojećih komisija i osnivanje dvije nove komisije.

Predsjedavajući Skupštine - proceduralno, prvo se ukidaju komisije, pa se formiraju druge. Dakle, na dnevnom redu su 4 dodatne tačke, dva ukidanja i dva formiranja komisija.

Niman Beqiraj ima riječ.

Niman Beqiraj - pozdravlja sve prisutne! Imao sam zahtjev za pojašnjenje od predsjedavajućeg po pitanju žalbene komisije, zašto bi se komisija za žalbe ukinula, da li zbog rokova ili iz nekog drugog razloga. Zato što mislim da je komisija za žalbe tu i

da direktor Uprave može da izađe i da nam da dodatna pojašnjenja, mislim da je komisija odradila svoj posao na pravi način, nema potrebe ići u ukidanje. E sad ako je zbog rokova a zakon predviđa da se drugo ukine i da se krene ispočetka je druga rasprava.

Gradonačelnik - hvala Nimane! To je razlog za preporuku pravne kancelarije kako je proceduralno konstruisana, jer nisam pravnik, ne znam kako da dam pravni odgovor, ali je razmatranje pravne kancelarije bilo da ukine drugu i ide sa dva nove provizije, pošto je preporuka da se ide na nultu tačku, kažem "revaluacija". Sastav je i dalje isti.

Predsjedavajući Skupštine - ko je to da se na dnevni red stavlja ukidanje komisije za ocjenjivanje stipendija?

Napominjem da je od 25 prisutnih članova Skupštine sa 25 glasova za, 0 protiv i 0 uzdržanih, ova tačka uvrštena na današnji dnevni red.

Ko je to da stavlja na dnevni red ukidanje komisije za žalbe na stipendije?

Napominjem da je od 25 prisutnih članova Skupštine sa 25 glasova za, 0 protiv i 0 uzdržanih, ova tačka uvrštena na današnji dnevni red.

Ko je to što na dnevni red stavlja formiranje komisije za evaluaciju stipendija?

Napominjem da je od 25 prisutnih članova Skupštine sa 25 glasova za, 0 protiv i 0 uzdržanih, ova tačka uvrštena na današnji dnevni red.

Ko je to što na dnevni red stavlja formiranje komisije za žalbe na stipendije?

Napominjem da je od 25 prisutnih članova Skupštine sa 25 glasova za, 0 protiv i 0 uzdržanih, ova tačka uvrštena na današnji dnevni red.

Kada se ukinu te dvije komisije, podrazumijeva se da ni automatska lista nema pravnu vrijednost.

Floriana Maxharraj je tražila riječ.

Floriana Maxharraj - pozdravlja sve prisutne! Da li prema Zakonu o lokalnoj samoupravi, član 47.2, predlažem ovu tačku dnevnog reda? Pitanje i odgovor. Sada na nekoliko sastanaka ova tačka nedostaje sa dnevnog reda, uklanjanjem ove tačke lokalna samouprava onemogućava građane da se bave svojim pitanjima, brigama i potrebama, predlažem da ova tačka bude stalno na dnevnom redu i nema potrebe da se o njoj raspravlja , dva puta smo to predlagali u Skupštini i odlučili smo da bude trajno. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine - Agron Gaši.

Agron Gashi - pozdravlja sve prisutne! Znam i šta ćete odgovoriti. Tražio sam razumijevanje i tada, pa vjerujem da ni načelniku nije drago što pitanja u koja građani vjeruju u općinu, u svoje izabranike, žele da postavljaju i pitanja. Razgovaralo se o mnogim temama, ne o pisanim pitanjima, ali to mogu postaviti sami građani, evo jedne debatne institucije i direktori dolaze spremni za određena pitanja o kojima smo vam postavljali pitanja, rješavani su zahtjevi građana, inače ako ne ima ovo pitanje i odgovor, direktori ovde uopšte ne moraju da ucestvuju a ni mi, jer jos uvek postoji nekakav sistem gde samo dignes ruku i nista vise, vecina su zahtevi, ranije si ti skinuli to kao tačku dnevnog reda, razgovarali smo da zakon ne obavezuje da se ubaci, ali ni ne zabranjuje, sve opštine to vraćaju, juče je opština Klina vratila jer su transparentni i mi to radimo ne treba biti transparentan sa građanima. Takođe treba da prenesemo ove tačke u izveštaju o transparentnosti koji je juče bio, Istok je bio teško opterećen i svi su ovde okupljeni zbog toga. Dakle i predsjedavajući i vi, predsjedavajući i direktori hoćete da postavljate pitanja, i opozicija i stavovi, pa smo to vidjeli na način da sam to stavio kao tačku dnevnog reda ili odgovor ili različita pitanja, gdje možemo im postaviti naše zahtjeve ili razgovarati o stvarima koje nisu na dnevnom redu. Ako to nije uvršteno kao tačka dnevnog reda, ne moramo učestvovati na ovoj ili drugim sjednicama. Govorim u ime grupe!

Predsjedavajući Skupštine - Ja, kao predsjedavajući Skupštine, moram da vas uputim na Zakon o lokalnoj samoupravi, ono što su tražili i Florijana i Agroni je da na osnovu člana 47. tačka 2. da svaki odbornik ima pravo da zatraži urednicu dana, ali na kraju je i za hitne stvari od javnog znacaja, ova Floriana je ostala u dugovima bez reci. U nastavku, ostale tačke ovog člana i člana 21 Poslovnika Skupštine jasno predviđaju da se svako obraćanje mora uputiti predsjedavajućem, koji mora vratiti odgovor u roku od 15 dana ili na sljedećem sastanku, koji mora biti objavljeno. Nešto poput ovoga stoji iza dnevnog reda, na primjer, Informacija za Skupštinu o korisnicima poplava koju su dali razni donatori i imamo spisak korisnika koji su dva poslanika Skupštine Ajshe Metaj i Negjdet Ramaj zatražili na dva sastanka odvojeno. Trebalo je da bude ova praksa koja ništa ne ostavlja za informaciju i transparentnost, pozivajući vas na član 21. Uredbe, ovo ne radi, mi smo to uklonili za vašu informaciju, ne u bilo koju svrhu, ali su uklonjeni u svim Kosova svi su imali, ali preporuka je bila i od Asocijacije i od Ministarstva, koje je uklonilo pitanja i odgovore, ali su regulisani u drugim oblicima, sad ako vrate opštine, ja kao predsednik nemam bilo kakvog pravnog osnova da ga procesuiram, bacit ću ga na normalno glasanje.

Predsjedavajući Skupštine - Agron Gaši.

Agron Gaši - Naglasio sam ranije, pitanje i odgovor nisu precizirani, ali zakon to ne zabranjuje. To je jednostavna debata, možemo naći druge načine da postavimo ta pitanja, ali ovo je najlakše.

Predsjedavajući Skupštine - Trudim se da ne budem pristrasan, ali otvorio sam raspravu i o tome razgovaramo. Floriana Maxharraj ima riječ.

Floriana Maxharraj - Mislim da su pitanja i obraćanja građana od javnog značaja. Za to vreme konsultovao sam se sa mnogo parlamentaraca raznih opština, njih deset, i video sam ovog meseca da je deset skupština imalo samo to, neka "pitanja i odgovori", neka "razna", nije bitno kako ćemo nazovi samo to da se rad bavi problemima i pitanjima građana. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine - da podsetim Florijanu da je jedno pitanje direktno, a drugo "drugačija" stvar. Ajshe Metaj ima riječ.

Ajshe Metaj - pozdravlja sve prisutne! Pitanja i odgovori Mislim da nije problem postojati na dnevnom redu, postojao je i u prošlom mandatu. Međutim, mislim da je to cilj koji je manje-više upućen izvršnoj vlasti za rješavanje nekih pitanja. Znam generalno da radite i rješavate neke probleme, ali pitanja koja postavljamo, za koja ste sami rekli, su hitnija i postavljaju prioritet mnogim projektima i mnogim drugim problemima, tako da ću lično to staviti na dnevni red kao tačka kao što je i ranije bilo. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine - Florin Drešaj.

Florin Dreshaj - pozdravlja sve prisutne! Zahtevali smo pre tridesetak dana, i AAK je to dala i mi kao LVV posebno, da se dodaju dve tačke dnevnog reda koje tanju već godinu i više i ne dolaze u Skupštinu, da znate šta su, oni su za opštinska poljoprivredna dobra i poslovne prostore i opštinsko stanovanje. Prethodno je predsedavajući napomenuo da mi treba vratiti rok od 15 dana, prošlo je otprilike 29 ili 30 dana, nakon sastanka smo postavili zahteve, niti ima odgovora niti ih nema na dnevnom redu, ako mislite da tačka predloga - odluka o licitaciji poljoprivrednih dobara, to nije tačka koju smo trazili, trazili smo da razgovaramo o javnoj imovini, a ni ova tačka nema smisla ako o njima ne raspravljamo unapred i ne pustimo ta dobra. Zato sam sada hteo da ove dve tačke stavim na dnevni red, raspravu o poljoprivrednim imanjima i raspravu o opštinskoj imovini, poslovnim prostorima i stambenim zgradama. Dokle god su ta imanja zasađena pšenicom ili drugim poljoprivrednim kulturama, nema smisla ubacivati ovu tačku koju ste danas ubacili, mislili ste da nadoknadite tako što ćete napraviti crkvu, mi nešto radimo. Predsjedavajući bježi sa dnevnog reda Skupštine, mi smo već dva puta glasali o Planu rada a vi ih ne donosite u Skupštinu, samovoljno odlučujete da ih smijenite, ne znam šta vi ozbiljno mislite, vi niste u pravu nakon donošenja odluke o nečemu o čemu glasaju odbornici i izmjene dnevnog reda, tražim da se ove dvije tačke uvrste u današnji dnevni red. I takođe objašnjenje zašto trideset dana niste odgovorili na naše zahtjeve? Hvala

Predsjedavajući Skupštine - zašto nismo odgovorili jer smo u intenzivnim konsultacijama, doneli ste pismo i poslali mi ga na mejl, to je stvar koja se ne može tako brzo uraditi, pa smo u konsultacijama sa specialistima koji se tim poslom bave malo kasnije na profesionalan način. Biće urađeno i objavljeno vrlo brzo, održali smo i sastanak sa vama, moramo biti veoma oprezni. Sišli ste sa dnevnog reda jer smo razgovarali o ovim pitanjima i odgovorima. Vi imate jednu od tačaka ovde, malo ste intervenisali kolege. Govornik ima riječ.

Gradonačelnik opštine – lično i politički smatram da je opština Istok jedna od opština sa najvišim stepenom transparentnosti. Ne zato što to govorim, ali ne znam da je bilo zahtjeva za pristup dokumentima svake teme, projekta i svake prirode bez imalo zadržke, to su odluke koje ja potpisujem. Drugi Agron, ne znam kako zovu Kryeziuov transparometar i općinski grant za učinak, osim što se direktori i dalje bave, ali ja se lično ne bavim time. Zato što su to procesi koji zahtijevaju neku vrstu majstorstva ili trikove u izvještavanju koje ja ne želim da radim. Ne želim iz političkih i pravnih razloga. Prošlu godinu smo pripremili sa svim potencijalom koji smo imali kao izvršni direktor i revizor je došao sa svim velikim poštovanjem za dobar posao koji rade, kvalificirali su izvještaj za trošak kojem mi nismo uzrok. Ponavljam, u zakonu se izvještaj kvalifikuje kao uzrok rashoda, uzrok troška izvršenja kolektivnog ugovora nisu naše radnje, to su potpisi pojedinih ministara za koje nas finansijski obavezuju. Godinu dana rada je izgubljeno u izvještavanju. Što se tiče dijela dnevnog reda, ne znam da postoji predsjednik i izvršni direktor koji je u većini slučajeva direktnije odgovarao, možda čak i na pitanja upućena direktorima, samo iz razloga što sam sačuvao ovu komunikaciju i to govorim u odgovarajućem nivou kulture koji pripada političaru koji se bavi politikom u Istoku i od nas i od vas. Pravno i sa stanovišta korektnosti, ponekad mi se činilo da me ispituje tužilac ili policajac, bavimo se politikom, dio pravosudnih organa ima svoj posao. Ne znam da je ikada bilo odbijanja, osim kada je bilo tenzija da ga pustimo, pokušali smo da mu damo pismeni odgovor nakon 15 dana i nije otišao jer je sve što radimo ovdje javno, piše , prati i sve što se može uraditi sutra se može istražiti. Način na koji poslanici postavljaju pitanja ili zahtjeve građana ima stotine i stotine drugih oblika koji se mogu uraditi možda i snažnije od skupštinskog pitanja samo zato što nas gledaju preko RTV Fontana. Možda je to na apsolutnom dnevnom redu, ali sam na mnogim sastancima ponovo naglašavao da cijenite što oni gube veliki dio svog vremena zadržavajući tu korektnost prema vama i priliku koju građaninu izvještavate kroz zahtjeve, pitanja , situacije i pitanja koja pokrećete u odnosu na nas jer se to najviše cijeni, jer to nisu laki poslovi. Da definišemo neku vrstu norme nekom vrstom pravila, sasvim smo u redu jer ne bježimo od apsoluta ili pitanja ili odgovora ili zahtjeva koje imate. Ne bi trebalo postojati mogućnost eventualnog odstupanja jer se javljaju određeni problemi koji ne podliježu liječenju ni mi ni vi.

Predsjedavajući Skupštine - hvala predsedniče! Niman Beqiraj ima riječ.

Niman Beqiraj- ova tačka je važna, i nema razloga da bilo ko bude protiv toga da smo mi kao Skupština, kao i direktori donekle bili konstruktivni tokom sednica Skupštine, i dali smo sve od sebe. sugestije gdje god smo vidjeli da je potrebno. Sada je moguće imati različite političke interese, ali to nije samo interes demokratije. Dakle, pod uslovno zatvorenim mislim na usta odabranih ili ograničavajući ih. Ja lično to ne vidim kao razumno. A stvar RTV Fontana koju je i gradonačelnik pomenuo je da osigura transparentnost i da građani vide na čemu rade njihovi izabranici. Ako nam to daje više volje za radom, ne vidim to kao problem. To utiče i na vaš i na bolji učinak Skupštine. Ali ova tačka je u svakoj opštini i tako je do danas već 24 godine, ne znam zašto ne bi bilo sada. Tražio sam da se to uvrsti kao tačka dnevnog reda.

Predsjedavajući Skupštine - Negjdet Ramaj.

Negjdet Ramaj - pozdravlja sve prisutne! Donekle mogu objasniti zašto ste skinuli ovu tačku sa dnevnog reda, gledajući raspravu predsjedavajućeg koji je rekao da se osjećam kao da sam ispred tužioca, mogu dosta toga da objasnim. Ali dobro je staviti to na glasanje i onda vidjeti da znam da su i oni koji su na poziciji veoma zainteresovani za ovu tačku dnevnog reda. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine -predsjednik opštine ima riječ

Gradonačelnik opštine - pokazao sam svoju stranu uvažavanja i na kraju sam rekao da treba da uđe. Što se stava tiče, ja govorim u ime stava i imamo zajedničke odluke. Mi smo izuzetno demokratski Negjdet.

Predsjedavajući Skupštine - Nisam ja uklonio Negjdeta, uklonilo ga je celo Kosovo, sada neke vraćaju u različitim oblicima. Agron Gashi ima riječ.

Agron Gashi - druge opštine su to već vratile negde oko 10-15 opština, nije stvar u tome da kršite zakon, nalazimo druge načine da postavljamo pitanja, sazivamo vanrednu sednicu, ali to je dobro za oboje gradonačelnik i predsjedavajući i da svi parlamentarci dozvole raspravu jer su nas izabrali da raspravljamo, ima hitnih pitanja, građanin želi da zna odgovor u roku od tjedan dana, ne mogu mu reći da će odgovor doći nakon dva mjeseca. Pitanje o kojem je govorio gradonačelnik, koji se nervirate, vi ste predsjedavajući koji vodi sastanak ako možete, inače postavljamo vrlo laka pitanja i bez zabune, to su pitanja, zahtjevi građana. Kao grupa ne učestvujemo na sastancima na kojima nema pitanja na koja treba odgovoriti.

Predsjedavajući Skupštine - gradonačelnik opštine.

Gradonačelnik opštine - Agron je moje gledište, nema veze sa odličnim poslom koji predsjedavajući radi, nije samo moja ocjena, već mislim da je jedan od najboljih predsjedavajućih u državi. Što se tiče dijela straha, nemojte koristiti činjenicu da smo dokazani u tom aspektu, mi se ovdje ne napadamo, pričamo o svom poslu, ovdje nema elemenata straha, čovjek se uplaši kada to uradi nešto nije u redu.

Predsjedavajući Skupštine - Hajrush Shoshi.

Hajrush Shoshi - pozdravlja sve prisutne! Hteo sam samo primedbu na pitanja i odgovore koje smo do sada postavljali, gde sam nekoliko puta davao i primedbe da se većina pitanja i odgovora daje o budžetu, gde se zna da je budžet skupštine opštine usvojen 30. septembra prethodne godine, a svi poslanici imaju budžet i mogu svakom građaninu da odgovore da li je njegov projekat u budžetu ili ne. Te zahtjeve možemo

evidentirati i predložiti za budžet za narednu godinu. Nije trebalo mnogo diskusija između budžeta tokom godine. Čak i realizacija projekata, to je plan nabavki, to je javno, ja sam za one koji postavljaju pitanja i odgovore ako tender ili projekat kasni, ja sam za postavljanje pitanja, ali kada je to u sistemu, mi su spremni da vam daju odgovore na svaki od njih, ali ova pitanja koja se postavljaju u ovom trenutku postaju pomalo nepotrebna i suvišna. Pa čak i ako je ova tačka dnevnog reda uključena, budimo malo pošten i jasni.

Predsjedavajući Skupštine - Želim da vam dam predlog, čak ni Negjdet uopšte nije uticao na govornika ovde. Ovo "pitanje i odgovor" mi se čini veoma teškim, ja sam za ono što je predsjedavajući rekao, čak i ono što Hajrush govori postavljajući pitanja u suštini i konkretna pitanja. Takođe sam vas upozorio da ne prestajete da slušate svoje kolege ovde. Ja to dajem kao predlog, možemo to da ubacimo kao tačku dnevnog reda "razno", ali molim vas, kada se unese ovo "razno", to se mnogo razlikuje od onog "pitanje i odgovor". Da li želite da to uvrstimo kao "drugačiju" tačku dnevnog reda sljedećeg sastanka? Veton Kurti ima riječ.

Veton Kurti - pozdravlja sve prisutne! Za ovu tačku dnevnog reda vjerovatno ste malo u pravu da je to obično bila zadnja tačka i većina direktora nije bila prisutna, pitanja su postavljana i adresirana, ali nije odmah odgovoreno, sada ako se ova tačka zamijeni sa da si to "drugačije" predložio, ja se lično slažem da to uradiš kao što kažeš. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine - Niman Beqiraj.

Niman Beqiraj - čini mi se da je ovo pitanje demokratije na najvišem nivou, jer i ako hoćete da nas učutkate, nemojte sa mnom da pričate, s druge strane, vi nam govorite o čemu treba da pričamo i koja pitanja treba da postavimo. Hajrush je rekao da ne znaju da postavljaju pitanja, ali Hajrush nije taj koji procjenjuje da li smo znali ili ne. Što se tiče "razne" tačke, mislim da je prilično proizvoljna, jer ćemo je uvesti sa sljedećeg sastanka, a ne sada, gdje su mnoge kolege predlagale da se to uvrsti kao tačka dnevnog reda. Nas ne zanima praviti kompromise, već da iznosimo ono što nam pripada. Mi smo to predložili, dobije glasove, prođe, ne dobije glasove, onda nastavljamo sa ostalim procedurama. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine - Niman, ovo što govorite o stepenu demokratije u Istoku je veoma ozbiljno, Istog je poznat po demokratiji i ovoj skupštini. Hajrush Shoshi ima riječ.

Hajrush Shoshi - Govorio sam uglavnom u svoje ime, jer su mi mnogi građani postavljali pitanja o projektima i znao sam vam odgovoriti na licu mjesta. Da stvari koje su u budžetu nisu trebale biti uvrštene u "pitanja i odgovore". Nisam ni u koga upirao prstom. Dakle, za stvari koje su poznate, zašto postavljati pitanja gdje ih svako može sam pronaći.

Predsjedavajući Skupštine - Ajše Metaj.

Ajshe Metaj- bez obzira kako se zove "razno" ili "pitanja i odgovori" ja ću biti ovo. Razlog je efikasnost, spomenuo je i predsjedavajući, ne gubite previše vremena, predlažem da se ne postavlja više od jednog pitanja, ali to pitanje treba biti sadržajno, na koje su direktori tu da odgovore.

Predsjedavajući Skupštine - Agron Gaši.

Agron Gaši - sumira ono što ste rekli, slažemo se i oko "drugačije" tačke od danas stavio sam na glasanje, mi smo za, a ne kako ste rekli sa drugog sastanka.

Predsjedavajući Skupštine - Florin Dreshaj.

Florin Dreshaj - prošlo je više od sat vremena od početka sastanka i ovo odlaganje se dešava isključivo zbog vaše nesposobnosti da pravilno vodite sastanak, dva politička subjekta su me zamolila da to stavim na dnevni red, stavim na glasanje, prolazi, ne prolazi E sad, ne, odgađamo za naredni sastanak, ne usuđujem se da govorim o tim drugim tačkama jer vi pričate van dnevnog reda, stavite to na glasanje, postoji zakonska obaveza kada se nešto predlaže.

Predsjedavajući Skupštine - bili smo u jednom mandatu 2013-2017 Florin, ja sam ovdje već 5 mandata, hvala na ocjeni, ko još to radi. Održali smo sastanke još tri dana, bilo je mnogo tačaka, a vi ste ovo produžili, a ne ja, nemogućnost je da vi dižete ruke i ja im dajem riječ. Andi Xhuraj ima riječ.

Andi Xhuraj - ako se stavi na glasanje da je poslanik nakon što je postavio samo jedno pitanje, mi smo kao grupa PDK protiv toga.

Predsjedavajući Skupštine - ovo je bio prijedlog samo jednog člana, nije prijedlog Skupštine.

Stavljam na glasanje tačku "razno" sa današnje sjednice, ko je to da je tačka dnevnog reda upisana pod nazivom "razno"?

Nalazimo da je od 24 prisutna poslanika Skupštine sa 24 glasa za, 0 protiv i 0 uzdržanih, izglasano je da se tačka dnevnog reda pod nazivom „razno“ uvrsti u dnevni red današnje sjednice.

Predsjedavajući Skupštine - Andi Xhuraj.

Andi Xhuraj-U skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi, član 47.2, predlažem ovu novu tačku dnevnog reda. Organizovanje turnira za šehide "Demush Mavraj" koji se organizuju dugi niz godina i za dve ličnosti koje su bile deo opštinskih institucija koje

su učinile mnogo za sport u Istoku, a to su Labinot Aliaj i Bedri Hajzeraj stavljen pod pokroviteljstvo opštine.

Predsjedavajući Skupštine - hoće li glasati o prijedlogu Andija Xhuraja? Ko je ova tačka da uđe na današnji dnevni red?

Nalazimo da je od 24 prisutna člana Skupštine, sa 24 glasa za, 0 protiv i 0 uzdržanih, prijedlog Andija Xhuraja odobren da se uvrsti kao tačka današnjeg dnevnog reda.

Predsjedavajući Skupštine - predsjedavajući je načelnik opštine.

Gradonačelnik - imali smo projekat u planiranju budžeta pod nazivom 'Kupovina generatora za SHFMU Trepča u Banji, sada je DKA izdala isti generator kao donaciju, naš predlog je da se isti projekat preimenuje 'Kupovina generatora za potrebe škola u Opština Istok. Vrijednost ovog planiranja je 15.000,00 eura.

Predsjedavajući Skupštine - glasa o prijedlogu predsjednika Skupštine, ko je za?

Nalazimo da je od 24 prisutna člana Skupštine sa 24 glasa za 0 protiv i 0 uzdržanih, usvaja se predlog predsjedavajućeg da se ova tačka uvrsti u dnevni red.

Razmatranje tačke 1.

Predsjedavajući Skupštine - Sednici prisustvuje 24 poslanika, Njomza Demaj je odsutan iz zdravstvenih razloga, dok još dva člana nisu prisutna.

Razmatranje tačke 2.

Predsjedavajući Skupštine je otvorio raspravu o zapisniku sa prethodnog sastanka, ko, ima li neko o čemu da razgovara? Pošto ja to ne stavljam na glasanje, ko je taj da odobrava zapisnik sa prethodnog sastanka?

Nalazimo da je zapisnik sa prethodne sednice usvojila 24 prisutna člana Skupštine sa 24 glasa za, 0 protiv i 0 uzdržanih.

Razmatranje tačke 3.

Predsjedavajući Skupštine - govornik, riječ je za vas.

Govori načelnik opštine - direktor Arben Kabaši.

Arben Kabashi - pozdravlja sve prisutne i uvodi tačku dnevnog reda 'Razmatranje i usvajanje Akcionog plana za rodnu ravnopravnost 2024-2026.

Predsjedavajući Skupštine - Arta Balaj.

Arta Balaj - pozdravlja sve prisutne! Pažljivo sam pročitao ovaj Plan za rodnu ravnopravnost i želim da čestitam radnoj grupi na izradi ovog plana. Da, ima nešto što je trebalo promeniti ne samo u ovom planu nego i u dokumentima uopšte, mislim da je postalo nepotrebno koristiti varvarizam stranih reči umesto naših lepih albanskih reči. Na primjer, na stranici 11 umjesto riječi "pomoć" koristite riječ "pomoć" na stranici 13, riječ "transparentnost" treba zamijeniti riječju "vidljivost" na stranici 11, riječ "različitost" treba zamijeniti riječju "višestrukost" na strani 14 riječ "maltretiranje" zamijeniti riječju "uznemiravanje", na strani 15 riječ "pristupačnost" zamijeniti riječju "pristup", ove riječi ne zvuče dobro u našim dokumentima. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine - da li želite da ga date kao predlog sa najviše glasova?

Arta Balaj - da, promenila sam ove reči, imamo svoje reči. Ovo su samo primjeri, jer postoji mnogo riječi. I želim vam predložiti da koristite što manje stranih riječi.

Predsjedavajući Skupštine - OK, ako ima još prijedloga, onda ćemo ih poslati na glasanje. Tako da to treba ispraviti u Planu. Hajrush Shoshi ima riječ.

Hajrush Shoshi - Govorio sam o maltretiranju i maltretiranju, da maltretiranje nije maltretiranje, to je neka vrsta zadirkivanja, a maltretiranje je nešto drugo.

Predsjedavajući Skupštine - Hajrush, pozivam vas da glasate za Artin prijedlog. Direktor Arben Kabashi ima riječ.

Arben Kabashi - ovi prijedlozi su morali biti dati na početku, mnoge riječi su međunarodne jer je organizacija Un Women bila opšta za sve opštine. Reč maltretiranje ne znači uznemiravanje, grešite. To su opšte reči.

Predsjedavajući Skupštine - ko je to da glasa za Artin predlog i koriguje Akcioni plan u celini?

Konstatujemo da se od 18 prisutnih članova Skupštine sa 18 glasova za, 0 protiv i 0 uzdržanih glasalo za predlog Arte Balaj za čitanje Akcionog plana.

Floriana Maxharraj je tražila riječ.

Floriana Maxharraj - pozdravlja sve prisutne! Prvo, želim da izrazim zabrinutost na sastanku Komiteta za zajednice održanom 28. maja 2024. godine, niko od članova radne grupe za izradu ovog nacrtu nije bio tamo da raspravlja o ovom nacrtu. Takvo zanemarivanje odbora uopšte nije dobra praksa i ne bi se trebalo ponavljati. Što se tiče Nacrta Lokalnog akcionog plana za rodnu ravnopravnost, on je veoma dobro sastavljen, uvijek sa željom da se prati korak po korak i da ne ostane zapisan na papiru. U nastavku ću se osvrnuti na neke prijedloge za koje vjerujem da će obogatiti ovaj Plan kako bi što efikasnije ostvario svoj cilj. Zastupljenost žena u odlučivanju, jedna od akcija koja se mora preduzeti u pravcu rodne ravnopravnosti je povećanje broja djevojčica i žena u odlučivanju. Sa zastupljenošću žena u odlučivanju, opština Istok je primer kako lokalna vlast ne treba da bude, vaša vlada od 12 opštinskih direkcija gde samo dve vode žene. Što se tiče ekonomskog osnaživanja žena u tački 2.1.4: pored obuke za izgradnju kapaciteta za različita poljoprivredna pitanja, važno je organizovati obuku za djevojke i žene iz oblasti preduzetništva, obuku za poslovne vještine itd. U tački 2.1.5: Smatram da je potrebno promovirati lokalne proizvode, posebno one koje pripremaju žene kroz lokalne aktivnosti, smatram da je potrebno obezbijediti tržište, besplatno, trajno ili na određeni period godine; održat će se prodaja proizvoda djevojaka i žena. U tački 2.2.3: gdje se kaže priprema i distribucija na društvenim mrežama poruka koje afirmišu rodnu ravnopravnost u okviru određenih međunarodnih dana, smatram da je pored društvenih mreža dobro održavati emisije na lokalnim televizijama, kako bi građani mogu biti detaljnije informisani o ovom pitanju. Obrazovanje je jedno od najvažnijih za postizanje rodne ravnopravnosti, pored aktivnosti predviđenih nacrtom, predlažem: da se obezbijedi subvencija za troškove obrazovanja, subvencioniranjem troškova knjiga, školskog materijala i troškova prevoza za djevojčice i dječaci koji dolaze iz porodica sa niskim primanjima. Hvala

Predsjedavajući Skupštine - direktore, imate li nešto o Florijaninoj raspravi?

Arben Kabashi- Floriana, upravo ste citirali Akcioni plan, tu piše i trošak, ja sam rekao da postoje 53 aktivnosti koje želimo da ostvarimo za tri godine. Kakve dodatne aktivnosti imamo, tu je i budžetiranje, ukupan iznos, jer taj iznos raste u zavisnosti od aktivnosti koje ćemo imati u budućnosti. Hvala!

Floriana Maxharraj - Poželjela sam plan kao plan. Da, pored tačaka koje su u ovom planu, dodao sam neke sugestije koje sam naveo gore.

Arben Kabashi- sve dok je aktivnost napisana, možemo proširiti njihov sadržaj promocijom onih koje tražite. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine - imate li nešto konkretno da unesete u ovaj plan kao što je Arta dala?

Floriana Maxharraj- (prijedlozi su navedeni gore u relevantnim tačkama).

Predsjedavajući Skupštine - ko je da ugradi Florianine prijedloge u ovaj Nacrt akcionog plana za rodnu ravnopravnost? Za koga je?

Nalazimo da je od 23 prisutna člana Skupštine sa 23 glasa za, 0 protiv i 0 uzdržanih, da se za prijedloge Floriane Maxharraj izglasava da se uključe u Nacrt Akcionog plana za rodnu ravnopravnost.

Predsjedavajući Skupštine - Valbone Demaj.

Valbone Demaj - pozdravlja sve prisutne! Smatram da je ovaj Nacrt plana veoma dobar i da ga je naša opština propustila jer sadrži usklađivanje i unapređenje rodne ravnopravnosti. Ja sam kao šefica Ženske grupe bila dio ove komisije gdje smo zajedno sa opštinskim zvaničnicima u određenim oblastima radili na tome da ovaj plan bude što jasniji i bolji za našu opštinu. Ove specifičnosti koje unosim, kako je rekao i direktor, navedene su u 53 aktivnosti. Radilo se o strateškim ciljevima, u okviru kojih se nalazi i sedam drugih specifičnih ciljeva vezanih za 53 aktivnosti u trogodišnjem periodu na koje je i budžet podijeljen. Među njima imamo informativne sesije, kampanje podizanja svijesti, obuke, dopune i izmjene propisa koji obuhvataju ove aktivnosti, ali je prilikom izrade ovog Plana tražen minimalni broj aktivnosti, nije rečeno da ostaje samo na ovim aktivnostima, ali sve zavisi od budžeta ima i raznih donacija poput onih koje predlažem Florijani. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine - Liridona Lajči Avdijaj.

Liridona Lajči Avdijaj - pozdravlja sve prisutne! Čestitam na Akcionom planu za rodnu ravnopravnost, odličan je, detaljno sam ga pročitao, nadam se da će biti sproveden i sugerisao sam da bi bilo bolje početi sa poštovanjem rodne ravnopravnosti od formiranja radne grupe gdje učestvuje 13 članova i samo 5 žena. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine - hvala na predlogu! Andi Xhuraj ima riječ.

Andi Xhuraj - iako smo glasali za ove prijedloge iznesene danas i oni se još uvijek nastavljaju, trebali su biti objavljeni kada je održan, a ne danas. Inače, što se tiče Akcionog plana za rodnu ravnopravnost, mogu reći da je to najbolji plan koji je ikada napravljen u našoj opštini. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine - svi se slažemo da je Plan odličan. Riječ ima načelnik općine.

Gradonačelnik opštine – Osećam neku vrstu moralne obaveze da budem deo rasprave, a da ne želim da predlažem ili kritikujem u vezi sa Planom, jer sam imala 65,8% glasova žena opštine Istok u drugi mandat govorim o izborima. Sjajne rasprave i prijedlozi od svih. Kao izvršni direktor, mi radimo ono što smo zakonski obavezni. A dio koji mene kao gradonačelnicu brine je to što se obraćam i vama, da i vas treba da brine nedostatak aktivnosti koje mi radimo, a ne držanje ženskih prava na nivou banalizacije jer mi se to ne sviđa. kao politički diskurs. Šta radimo kao društvo, kao opština i kao skupština, zajedničke organizacije kojih bi moglo biti mnogo, čak i naš potencijal u smislu finansija za koji je i predsjedavajući rekao da bi mogao biti veliki u odnosu na zahtjeve koje nikada nismo prihvatili . Svaka politička partija ovde, počev od LDK, ima forum, postoje forumi žena i omladine, takođe imamo grupu žena poslanica koje rade posao, ali nijedna od njih ne radi svoj posao, imali smo pozive za platenike , za samohrane majke, bilo je malo poziva, morali smo ih zvati, imali smo poziva za solarne farme, još ih je bilo malo, morali smo ih zvati, imali smo poziva za dodjelu grantova, još je bilo malo poziva, mi smo morao da ih pozove. Nije politika ovdje samo pokrenuti problem, to je poduzimanje koraka koji mijenja život žene kojoj je teško. Ovo je rodna ravnopravnost. Taj korak se bavi samo akcijama, a ne samo raspravama. Mi smo više nego otvoreni kao izvršna vlast, ne govorim o politici, govorim o ljudima, prema svakom prijedlogu koji dođe i koji može nekome sutra olakšati život, a naše mogućnosti su u tom pravcu veoma velike. Zato vas pozivam da nas iskoristite u smislu da predložimo ideje i zajedno hodamo i radimo nešto bolje za Istok. To je naša primarna dužnost. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine - hvala predsedniče! Niman Beqiraj ima riječ.

Niman Beqiraj - Hteo sam da komuniciram sa Andijem koji je rekao da treba da učestvujem na javnim raspravama i da ne dajem predloge ovde. Ako je to negde pročitao, dobro je da nam kaže jer su Florijanine predloge glasali svi članovi Skupštine i mislim da je on doprineo boljem. Zahvaljujem se i predsjedavajućem za ovaj životopis. Zapravo, Akcioni plan za rodnu ravnopravnost je dobar i dobro osmišljen plan, tako da čestitam svima, ali praktično, za predsjednika je glasalo preko 60% žena, ali u slučaju odgovornosti postoje samo dva direktora. Vidimo da ni direktori nisu prisutni, od trinaest direktora, on je dao odgovornost samo na dvije žene, a to ni ne prethodi izbornom obećanju koje je dao, gdje je rekao da ćemo imati direktora i odgovornost, kao što je procenat stanovnika u Istoku. Tražimo od načelnika Feratija da odgovornost i djelovanje za rodnu ravnopravnost vidi što manje u odgovornosti prema ženama na rukovodećim pozicijama jer samo majke koje se hrane nisu suština rodne ravnopravnosti. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine - predsjedavajući je načelnik opštine.

Gradonačelniče - Spomenuo sam samohrane majke u slučaju platenika, politički prevedeni trend da se orijentišem na određenu kategoriju je nepravedan, jer sam pomenuo i grantove i političku odgovornost i forume i druge oblike kako ih

naplaćujemo sa odgovornošću i da vjerujemo u stub našeg društva i svake kuće. Da, političko obećanje je bilo prema demografiji, ali još nismo završili mandat, pitanje je kako i kao izvršna vlast i kao politička stranka procjenjujemo oblik davanja odgovornosti i kako to onda prezentiramo u odnos prema ostvarenju obećanja je naša stvar.

Predsjedavajući Skupštine - Andi Xhuraj.

Andi Xhuraj - Samo sam htio da istaknem da sam rekao prijedloge, a ne pojašnjenja, ali niste me dobro čuli. inače sam i ja glasao za te predloge. Hvala!

Reč ima predsjednica Skupštine - Ajše Metaj.

Ajshe Metaj - Ovaj Nacrt plana je dosta dobro urađen i profesionalno, osim što treba da se uradi korektura, ali briga je do implementacije ovog Plana jer može biti finansijskih prepreka kao što je rečeno. Puno stvari je receno, svidjela mi se i Florianina rasprava, inace ne bih imala zakonsku povredu, svedjedno pitam, ne kazem zene da su po pitanju zaposlenja malo zapele, ali daju priliku da se integriše u društvo i u sve druge stvari . Za žene i za muškarce, gdje vam je moguće dati prostor, u prošlom mandatu smo sarađivali sa Valbonom i drugim skupštinama koje su doprinijele koliko smo mogli, a pozvale smo žene koje su među njima bile potražnja za prostorom sa krekiranim mliječnim proizvodima i proizvodima sa kojima rade. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine - glasa o ovom dobro osmišljenom Akcionom planu, kome je namenjen?

Nalazimo da je Akcioni plan za rodnu ravnopravnost 2024-2026 usvojen od 24 prisutnih poslanika Skupštine sa 24 glasa za, 0 protiv i 0 uzdržanih.

Razmatranje tačke 4.

Predsjedavajući Skupštine - govornik Agon Dreshaj.

Agon Dreshaj - postavlja tačku dnevnog reda 'Razmatranje i usvajanje predloga-odluke za javnu aukciju poljoprivrednih dobara.

Predsjednik Skupštine - predsjedavajući je načelnik opštine.

Gradonačelnik-direktor samo pojašnjenje, to je samo prva faza, nisu sve nekretnine puštene u upotrebu, da vidimo kako će teći aukcija, pa nastavimo u toku godine, ideja je da se u toku ove godine kompletno stavljanje u upotrebu će biti završene one koje imamo u strateškom planu i zonskoj karti koju smo namijenili da mi kao opština počnemo da dobijamo javni interes i poljoprivrednik, eventualno, investitor, vlastitu investiciju u opštinsku imovinu.

Raspravu je otvorio predsjednik Skupštine, reč je zatražio Negjdet Ramaj.

Negjdet Ramaj - direktor je takođe napomenuo da ima više od 200 hektara koji će biti raspisani na javnoj licitaciji, želeo sam da znam da li su ta imanja slobodna jer se onda žale zašto se ljudi ne prijavljuju, ako su ta imanja zasađena, oni su sigurno podmetnute većina njih normalno da građani oklijevaju da se prijave jer ih je neko podmetnuo i ne žele sukobe sa drugim stranama. Hteo sam da znam da li su ove nekretnine besplatne na koje se ljudi slobodno prijavljuju. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine - direktor Agron Dreshaj.

Agron Dreshaj- Negjdet, hvala! Zakonski su ove nekretnine besplatne. Želimo dati nekretnine na korištenje 15 godina. Za ove parcele koje smo otuđili nemamo sudsku odluku jer su zauzete. Želimo ostvariti javni interes da naplatimo zakupninu tih poljoprivrednih imanja i omogućimo im da imovinu koju koriste daju u grantove ili subvencije.

Predsjedavajući Skupštine - Negjdet Ramaj.

Negjdet Ramaj - ova imanja 100% koriste stanovnici, znamo i ko ih koristi, zasađene su. Želim da znam od vas ko koristi ove posjede 15 ili 20 godina, što je velika cifra od preko 500 hektara i imate 100% garanciju da niko ne aplicira tamo gdje je zasađeno. Niko ne bi želeo da ulazi u sukob.

Načelniče opštine Negjdet, dužni smo da rešavamo nastale situacije u skladu sa zakonima na snazi. Može biti tumačenja, važe ili ne važe, pitanja ko su uzurpatori, spisak je poslat tužilaštvu, to je stvar koja se istražuje za koju nemamo pravo da dajemo informacije, obratite se tužilaštvu.

Predsjedavajući Skupštine - Agron Gaši.

Agron Gaši - takođe se zalažemo za one koji otklanjaju nedoumice tako što će biti transparentan proces, takođe smo razgovarali sa predsedavajućim zbog kriterijuma, ali to je onda stvar komisije. U principu, podržavamo ovu inicijativu kao grupa, jer su nas do sada zvali da građani ne mogu ni da dobiju subvencije jer nemaju imovinu na svoje ime. Mislili smo da dodamo jos, ali ovako se malo po malo pita, nadam se da neće stati sto vise ljudi zna za imanja vise ce opštine i gradjani imati koristi, a vise oni koji se angazuju u poljoprivredi će biti pravedno raspoređena, tako da u principu to podržavamo i raspravljamo o drugim pitanjima na drugim sjednicama. Hvala!

Predsjedavajući Skupštine - Niman Beqiraj.

Niman Beqiraj - mi svakako sa velikom odgovornošću preuzimamo rad opštinske imovine. Pošto se koriste već nekoliko godina i ništa nije plaćeno, a da mi se na ovaj način ne prejudicira, nekako uz nedostatak informacija i vrlo brzo, to mi se čini kao neka vrsta legalizacije uzurpacije, pa sam je tražio da se odloži za sledeći sastanak i da

se zajedno sa tačkom koju je tražio Pokret Vetëvendosje na poslednjem sastanku sa drugom imovinom iu skladu sa zahtevom kao što smo mi uradili i vi ste uputili predsedavajućima. Dakle, mi kao LVV ne glasamo protiv ili za, ali smo suzdržani u nedostatku ove informacije. Hvala!

Predsjednik Skupštine - predsjedavajući je načelnik opštine.

Gradonačelnik - legalizacija uzurpacije kroz radnju zasnovanu na Nimanskom zakonu. Lično, da sam imao ikakvog interesa za poljoprivredu gdje sam je danima koristio bez apliciranja, nisam je napustio, imamo lokalne institucije, imamo policiju, imamo tužilaštvo, srećom naša država ima dovoljno moći da zakon odluke koje izlaze u ovom slučaju šalje Skupština do izvršenja, ponavljam teme koje su pod tretmanom, kako ličnim tako i političkim principom, ne volim da o njima raspravljam.

Predsjedavajući Skupštine - Niman Beqiraj.

Niman Beqiraj - Rekao sam uslovno ovu vrstu legalizacije uzurpacije, mislio sam da je to u praksi teže nego u teoriji jer u teoriji razgovaramo i lako je podići ruku i glasati, ali ovaj praktični rad znači da ako koriste se 24 godine, ti ljudi trenutno mogu da vide tu imovinu kao svoju, ako je mi kao zakon na snazi odatle uklonimo i damo je nekome na javnoj licitaciji lako je, naglasio je Negjdeti da oni koji su je koristili mogu se bojati u različitim oblicima ostatka koji se potencijalno može primijeniti na tu zemlju. Ovako ja razumijem ovu legalizaciju uzurpacije, nadam se da griješim.

Predsjednik Skupštine - nije kriva ni Skupština ni bilo ko, ovo je licitacija, sad šta dalje ne možemo razumjeti. Riječ ima načelnik općine.

Gradonačelnik opštine - ne postoji javna svojina opštine Istok koja je u upotrebi 24 godine. Nemojmo pokušavati da vređamo vas ljudi. Moralno i politički je nepravедno reći nešto što nije istina. Bilo je ugovora od osam mjeseci, godinu ili dvije godine, nijedna institucija u svijetu ne čuva dokumente 50 godina. Ovo su zakonski rokovi za koje ste dužni sačuvati dokumente, čak i ako rok istekne, šalje ih na uništenje.

Govori predsjednik Skupštine - Negjdet Ramaj.

Negjdet Ramaj - Želeo sam predlog da kada ove nekretnine budu stavljene na javnu aukciju, ljudi koji su ih koristili više neće imati pravo da apliciraju za tu imovinu. Pošto se njihova imena nalaze u tužilaštvu, nemaju pravo da se prijave za preuzimanje te imovine. Kao što je moj kolega rekao, on je 100% legalizovao tu uzurpaciju, pa je onemogućio tom uzurpatoru da legalno uzme tu imovinu. Hvala!

Predsjednik Skupštine - predsjedavajući je načelnik opštine.

Načelnik opštine - koliko ja znam, zakonski je kriterijum da se deponuje sertifikat koji nije pod istragom. Negjdet je vrlo jednostavan.

Reč ima predsednica Skupštine - Ajše Metaj.

Ajshe Metaj - i mi smo ranije razgovarali o pitanjima uzurpatora, možda je tačno da su zemlje zauzete bez znanja opštine, ali me zanima da li imate spisak uzurpatora, koliko je uzurpiranih, da li je tužilaštvo a sud se bavi i imam drugo pitanje, kolega je u pravu ako je uzurpirao a da nije platio ni centa onda ima pravo da se takmici sa nekim ko to uopste nije imao, cini mi se da neki neka izmena treba da se napravi, a drugo pitanje zakona koje smo videli o imovini, koliko ja znam, poljoprivredna imanja nemaju pravo da se oproste niti prodaju, imam podatak da neko ima opštinsko vlasništvo sagradio kuću. Ali kada sam otišao u tužilaštvo, što smatram razumnim, trebalo bi da idem i u tužilaštvo za stvari koje nisu zakonite, to govorim sa punom odgovornošću. Hvala!

Predsednice Skupštine - da ne prejudiciramo da smo ih stavili na licitaciju, pa posle licitacije sva ova imovina još jednom dođe ovde na glasanje, pa ćemo videti šta će biti na aukciji. Hajrush Shoshi govori.

Hajrush Shoshi - Verujem da se veoma malo radi u opštini Istok, a imamo sve te poljoprivrednike koji verovatno rade na opštinskom imanju, imaju mogućnost da dođu do privatnog imanja bez ikakvog novca, pa čestitam svima koji radili ovih godina, opština im je ostala dužna jer nisu mogli da dobiju subvencije, dobra je inicijativa da od sada ti poljoprivrednici imaju mogućnost da dobijaju subvencije grantovima i dr. Imamo mnogo slučajeva gde su KPA, mnoge imovine koje je dala na prodaju, zauzete, ljude koji rade u njima kupio je neko drugi. Inače, za mene oni rade na tim imanjima za koje kažu da rade, videćemo da li će imati priliku, imaće beneficije, platiće najveću cenu i opština će imati koristi. Ali nikome nije zabranjeno da se prijavi i naravno da će biti prijava, interesovanja ima, to je jako dobra stvar.

Govori predsednik Skupštine - Niman Beqiraj.

Niman Beqiraj - meni je Hajrushov govor više ličio na emotivan govor o uzurpatoru, do sada su ih čuvali i kažu da je dobro što su radili za njih, radili su za zemlju 24 godine i nisu platili bilo šta, s druge strane, oni im daju više volje, kao što je predsedavajući rekao ranije sa tačkom i zarezom, izgledalo je što uvjerljivije, ja ne govorim tačkom i zarezom, ja govorim izvještajima. U revizorskom izvještaju je jasno stajalo da nisu plaćeni i da nisu imali moć da podignu novac, da li sada država ima moć, naravno, ali da li su hteli to je nešto drugo. Ovo je legalizacija uzurpacije ako ne ide sa tako jasnom strategijom.

Predsjedavajući Skupštine - direktor Agon Dreshaj.
Agon Dreshaj - daje detaljnija objašnjenja.

Predsjednik Skupštine - mi smo dužni da ga izlicitiramo i to je to. Niman Beqiraj ima riječ.

Niman Beqiraj - Hteo sam samo da čestitam direktoru što je hrabar posle 24 godine, bar se neko javio da se ta zemljišta eksploatišu 24 godine. Dobro je da ste konačno postupili, ali praktično i sami znate da to nije tako lako, želim da vidim strategiju, ne vidim nikakvu strategiju.

Predsjedavajući Skupštine - Hajrush Shoshi.

Hajrush Shoshi - Hoću da kažem da nisam imao nikakvih emocija, ali sam govorio iz iskrenosti, još jednom želim da čestitam svim poljoprivrednicima opštine Istok koji obrađuju zemlju i hranimo se tim poljoprivrednim proizvodima.

Predsjedavajući Skupštine - Florin Drešaj.

Florin Dreshaj - Mislim da su te tačke koje ne unosite u raspravu sve posljedica ovih diskusija, da vi bježite od tih tačaka, i mislim da nije bilo poštene aukcije sve dok su poljoprivredni usjevi bili zasađene na tim imanjima. E sad, da li da to nazovem uzurpatorom ili ne, ne znam, pošto su oni sa nekakvom dozvolom opštine, jer opština zna da su oni koji rade te stotine hektara zemlje vaši, rekao je profesor Ajshe, možda oni ne znaju, ali opština zna da su oni ti koji finansiraju svoje izborne kampanje. Dakle, prije nego što su ti ljudi uklonjeni, nije bilo poštene aukcije. To nisu predrasude. Hvala

Predsjednik Skupštine - to je upravo Florinova predrasuda. Hajde da glasamo za aukciju pa da vidimo da li će biti tako ili ne. Riječ ima načelnik općine.

Načelnik opštine - nije bila predrasuda nego je bila optuzba, ali dobro je paziti da dodju do toga da neko napise pismo i ide na sud za klevetu, za neosnovanu optuzbu, za neosnovanu, politicku stetu do integriteta, mora sa pažnjom, dolikuje nam da napravimo neku vrstu škole za svakoga jer smo mi Istogalci. Ko ima informacije o kršenju zakona tu je organ.

Predsjedavajući Skupštine - hvala predsedniče! Haki Podrimaj ima riječ.

Haki Podrimaj - pozdravlja sve prisutne! Prvo imam primjedbu da li ih raspisujemo na javnoj licitaciji ili poklanjamo ove nekretnine? Mi razgovaramo o nečemu što još nismo glasali za javnu aukciju, dali to ili ne, to je sasvim druga stvar. 18 parcela mi se čini malo, ja bih volio da imam 28 parcela jer su ovi naši dobrotvori aplicirali za te parcele, da li je uzurpator ili nije komisija koja tada najviše procjenjuje, drago mi je da su te nekretnine obrađene jer ako se ne radilo danas, nismo imali šta dati. Stoga, predsjedavajući, molio sam vas da ne skrenemo s teme, ova debata je duga, predložio sam da se stavi na glasanje i nastavi.

Predsjedavajući Skupštine - hvala Haki! Andi Xhuraj ima riječ.

Andi Xhuraj - Slažem se sa Hakiuom, rasprava je bila produžena, pa sam tražio da se stavi na glasanje i pređe na sljedeću tačku dnevnog reda.

Predsjedavajući Skupštine - Negjdet Ramaj.

Negjdet Ramaj - istina je da smo mi opozicija protiv toga, naprotiv, AAK i LVV traže upravo ovu tačku na dnevnom redu godinu i više, nismo protiv da se ona stavi na aukciju, ona istina je da smo mi protiv poljoprivrednika, a drugo da nije bilo normalnih uzurpatora nijedan slučaj ne bi otišao u tužilaštvo, on ih je uzurpirao, ali to je druga tema.

Predsjedavajući Skupštine - Faruk Kabashi.

Faruk Kabashi - pozdravlja sve prisutne! Pitam se kako se vrijeđaju ovi časni farmeri od nas, njihovih izabranika. Pokrenuli smo proceduru da ih stavimo na javnu licitaciju ako su ih ti "uzurpatori" posadili, procedura dok ih ne dobiju traje naravno do septembra, tako da su posađene gotove. Hvala vam puno.

Predsjedavajući Skupštine - stavljamo na glasanje ovu tačku dnevnog reda, ko je za to da se ova poljoprivredna dobra objave na javnoj licitaciji?

Nalazimo da je na tačku dnevnog reda 'Razmatranje i usvajanje predloga-odluke za javnu licitaciju poljoprivrednih dobara' glasalo 24 prisutnih poslanika sa 19 glasova za, 0 protiv i 5 uzdržanih.

Razmatranje tačke 5.

Predsjedavajući Skupštine - načelnik opštine.

Gradonačelnik opštine daje reč šefu Kancelarije za nabavke, Gëzimu Ademaju.

Gëzim Ademaj - pozdravlja sve i uvodi tačku dnevnog reda
„Objava sa godišnjim izvještajem o radu nabavki za 2023.

Predsjednik Skupštine je otvorio raspravu o ovoj tački dnevnog reda. Niman Beqiraj ima riječ.

Niman Beqiraj - mi u Istoku znamo da je nabavka jedna od najslabijih karika opštine. Jer prema zakonu, službenici ne smiju učestvovati u političkim aktivnostima koje mogu stvoriti sukob interesa ili uticati na integritet procesa nabavke. A u kancelariji za nabavke u Istoku, na osnovu izjava za javnost, kao što smo videli na društvenim mrežama, svi su oni šefovi ekspozitura u LDK, ima i drugih koji imaju bliske veze sa gradonačelnikom opštine, tj. , jedan od službenika za nabavku. To onda dovodi do

sumnji u manipulaciju koja ide na štetu privrednih subjekata i građana zbog kontinuiranih manjkavosti tendera jer su neopravdani problemi u upravljanju, kao i favorizovanje kriterijuma, prilagođavanje visokih cena. Pozivamo da se zabrani ova praksa i depolitizira kancelarija za nabavke, jer se mora vratiti integritet te kancelarije. Hvala ti!

Predsednik Skupštine - Niman, mi nismo baš velika zajednica, i skoro svi se poznajemo, porodica smo, prijatelji, dobronamernici, ovde smo i kolege kao savetnici, postavlja se pitanje članova porodice, Mogu da imam nekog u parlamentu, sutra ću postati poslanik i sad ste mi rekli, imate li? I ja imam nekog iz porodice koji radi, radiš i ti, svi ga imamo, on je gradonačelnik, možda najbogatiji član porodice, ali našao ga je ovdje kad je došao gradonačelnik. Riječ ima načelnik općine.

Kancelarija načelnika za nabavke je prošle godine imala evidenciju o aktivnostima nabavke o kojima druge opštine mogu samo sanjati. To što ste spomenuli porodični odnos je zvaničan od 2014. godine, to je bilo 8-10 mjeseci prije mene. Radost je što su već 20 godina prihvaćeni i drugi Šefćeti, ali kao svakodnevni svedoci skandala porodičnog zapošljavanja i imenovanja ove Vlade Kosova, donekle, u vašoj poziciji, nisam imao hrabrosti da pokušam da vam dam neku konotaciju, kao što reče predsedavajući, mi smo mali Istok i svi se poznajemo sa članovima porodice. Pazite šta pričamo pred ljudima koji nas slušaju i sada, ja ne želim u narednom mandatu uopšte da imam Samoopredjeljenje.

Predsjedavajući Skupštine - Hajrush Shoshi.

Hajrush Shoshi - nakon razgovora sa nekim drugim izmislio sam, dobro je da govori Vetëvendosja koja ima stotine ugovorenih ugovora dnevno u parlamentu, da ne pričamo o poslovima koji su u Ministarstvu koji su porodični poslovi, ali izgleda malo teško. Zato sam zamolio Nimana da malo poštedi u ovim stvarima jer je on na vlasti, a bolje je da se ispravi centralna vlast. Hvala ti!

Predsjedavajući Skupštine - Gëzim Ademaj.

Gëzim Ademaj - daje detaljnija pojašnjenja o tački dnevnog reda.

Predsjedavajući Skupštine - Niman Beqiraj.

Niman Beqiraj - hvala Gëzim na pojašnjenjima. Nisam rekao da sumnjam u vaš profesionalizam jer ste tu od 2002. Više sam govorio o mogućnosti ili otklanjanju sumnje o eventualnom sukobu interesa, odnosno mogućem miješanju političkog subjekta koji pripada i vodi u selu gde živi. Tu sam imao najviše problema. Što se tiče ove godine, čestitam vam na dobrom poslu koji ste obavili, ali prošle godine je suficit bio 32,5%, oduzevši dio koji su imali kolektivni ugovori, pa je vjerovatno bio i veći. Ovdje su se pojavile sumnje da je došlo do nestašice, kašnjenja u nabavci zbog prilagođavanja tendera za određena lica. I ako mi kažete prihvatam da sam na osnovu

uslova kako funkcioniše nabavka jedno vreme radio, razumem, u firmi koja je nagrađena sa 200 hiljada evra skuplje, ne sumnjam da nije ispunjavao uslove, ali u drugom slučaju je firma koja ne ispunjava uslove, za mene je to paradoksalno jer tu firmu poznajem dugo i cini mi se da je jako velika kompanija. Dakle, pričamo o imenima, ne verujem da firma "Graniti" ima kapacitet da asfaltira takav put, ne želim više da ga nastavljam, bolje je depolitizirati nekom prvom mogućom prilikom koji je u srodstvu Uklonjen sa vama otklonio je moguće sumnje u vezi sa ovim pitanjem. Hvala ti! Čak je i Hajrushu, koji mi se ranije obratio, predložio da pošaljem savjetnika Albinu da objasni ove ugovore.

Predsjedavajući Skupštine - Gëzim Ademaj.

Gëzim Ademaj - daje druga pojašnjenja.

Predsjedavajući Skupštine - Florin Dreshaj.

Florin Dreshaj - Imao sam primedbu na vas predsedniče, ranije sam govorio o tačkama opštine, a kada izađu sa dnevnog reda počinju da procenjuju, Hajrushu, na primer, koji nema kapacitet, ocenjuje rad vladu Kurtija, i da mu dopuste da govori van dnevnog reda, posao koji je uradio Albin Kurti, druge stranke se nisu usudile ni sanjati da vide. Građani to znaju.

Predsjedavajući Skupštine - često skrećete sa teme Florine, ja sam malo tolerantna. Da li još neko želi da govori? Ajše Metaj govori.

Ajše Metaj - za one o kojima je sada bilo reči, to su bili do 2023. godine, imamo projekte koji moraju da se realizuju zahvaljujući implementaciji kolektivnih ugovora, videli smo da su veliki projekti pogođeni. Imam pitanje za rukovodioca nabavke, da li mislite da će biti realizacije kao što se dešavalo ovih godina, ili predviđate da projekti koji su planirani u datom roku neće biti realizovani. Hvala ti!

Predsjedavajući Skupštine - to je samo obaveštenje, ne glasa se. Hvala menadžeru nabavke na pojašnjenjima.

Razmatranje tačke 6.

Predsjedavajući Skupštine - direktor Odjeljenja za poljoprivredu Astrit Hajrizaj.

Astrit Hajrizaj - pozdravlja sve prisutne i iznosi tačku dnevnog reda 'Razmatranje i usvajanje prijedloga izmjena Uredbe o porezima, naknadama i kaznama od strane Direkcije za poljoprivredu.

Predsjedavajući Skupštine - otvaramo raspravu o ovoj tački. Jedinstveno je, mi kao Skupština ništa ne možemo da promenimo, osim što glasamo o tome. Ko će glasati o ovom prijedlogu?

Napominjemo da se od 16 prisutnih članova Skupštine sa 16 glasova za, 0 protiv i 0 uzdržanih, usvaja tačka dnevnog reda „Razmatranje i usvajanje predloga za izmjenu Uredbe o porezima, naknadama i kaznama od strane Uprave za poljoprivredu“.

Razmatranje tačke 7.

Predsjednik Skupštine - daje pojašnjenja o sastavu komisije. Haki Podrimaj ima riječ.

Haki Podrimaj - mi kao LDK predlažemo Ruždija Metaja.

Predsjedavajući Skupštine - Agron Gaši.

Agron Gashi - iz AAK-a - predlažemo Fjolla Ukaj.

Predsjednik Skupštine - predsjedavajući je načelnik opštine.

Gradonačelnik opštine - iz izvršne vlasti predlažemo direktore Agona Dreshaja i Abedina Kabashija.

Predsjednik Skupštine - dakle ostaje samo predsjednik civilnog društva. Primorani smo da glasamo za formulu. On je otvorio diskusiju. Andi Xhuraj ima riječ.

Andi Xhuraj - postoji li mogućnost da svi politički subjekti budu uključeni u ovu komisiju?

Predsjednik Skupštine - Žao mi je Andi, to je formula. Florin Dreshaj ima riječ.

Florin Dreshaj - moje pitanje je bilo skoro isto kao i Andijevo, da pada jedan iz AAK-a i četiri iz LDK-a, ne znam da li je to određeno zakonom?

Predsednik Skupštine - određen je zakonom kao takav. Direktor Agon Dreshaj ima riječ.

Agon Dreshaj- pojašnjava sastav komisije na osnovu zakona i propisa.

Predsjednik Skupštine - predsjedavajući je načelnik opštine

Načelnik opštine - da mi se obrati i da mi pokaže da sarađujemo sa njim, nedoumice su otklonjene, otvaranje ponuda je javno, tako da je više nego transparentno.

Predsjednik Skupštine - nakon datih prijedloga ne preostaje ništa drugo nego da se glasa o ovoj komisiji, ko će glasati o predloženoj komisiji u ovom sastavu?

Napominjemo da je od prisutnih 20 članova Skupštine sa 16 glasova za, 0 protiv i 4 uzdržana, izglasano „Formiranje komisije za procjenu davanja na korištenje imovine“.

Razmatranje tačke 8.

Predsednik Skupštine je otvorio raspravu, ko želi da govori? Andi Zhuraj.

Andi Xhuraj - Hteo sam da čujem objašnjenje, ali nakon što je direktor napustio sednicu, a on nije prisutan, on je i predsednik ove komisije, želeo sam objašnjenje od predsednika komisije za žalbe, zašto se vraća na nultu tačku i kako je proces tekao. Hvala ti!

Gradonačelnik opštine - to je pitanje o kojem smo već unapred razgovarali, ne vidim potrebu za dodatnim pojašnjenjima jer svako je imao svog predstavnika, komisija je preporučila da se vrati na nulu, Skupština to radi glasanjem i osnivamo novu komisiju.

Predsjedavajući Skupštine - stavlja na glasanje Ko je za raspuštanje komisiju za ocjenjivanje stipendija?

Nalazimo da 20 prisutnih članova Skupštine sa 20 glasova za, 0 protiv i 0 uzdržanih, odobrava ukidanje komisije za ocjenjivanje stipendija.

Razmatranje tačke 9.

Predsjednik Skupštine - ukidanje komisije za žalbe na ocjenu stipendija. Niman Beqiraj je otvorio diskusiju.

Niman Beqiraj - od kada sam ja bio u ovoj komisiji za razmatranje pritužbi, imali smo 34 žalbe, što je rekordan broj, verovatno zato što se sumnjalo u tu prvu komisiju, kao komisija, pored 34 žalbe, procenili smo i 61. korisnika koje smo pronašli i poslali kao preporuku koja me je vratila na nultu tačku, stoga smatram da je komisija za razmatranje pritužbi odradila svoj posao na pravi način i nema potrebe da je ponovo ukidamo, i da bude ova komisija .

Načelnik općine - o tome smo razgovarali na početku, ne sumnjam u rad bilo koje komisije, prošle godine je bilo 144 stipendije, nije bilo mjesta za prigovore, ostalo možda mislimo da ne treba, ali kada zakon kaže da treba ukinuti.

Predsjednik Skupštine - kao odgovor Niman.

Niman Beqiraj - Vidio sam da je razumno reći da pošto je predsjedavajući komisije za vrednovanje stipendija direktor, dio kabineta predsjednika, a u nekom obliku je to odgovornost prenijeta na vašeg predstavnika u toj komisiji, mi takođe imaju ostatak komisije kao svjedoke, da budemo poštteni, nikada se ne vraća na nulu.

Predsjednik Skupštine - načelnik opštine

Načelnik opštine - Rekao sam da cijenim rad obje komisije, oni su razriješeni kao procesi, mi smo i dalje tu, obavljamo svoje dužnosti u skladu sa zakonima.

Predsjedavajući Skupštine - Andi Xhuraj.

Andi Xhuraj - u ime grupe PDK, zalažemo se za raspuštanje komisije za žalbe na stipendije. Hvala ti!

Predsjedavajući Skupštine - stavimo na glasanje, ko je za raspuštanje komisije za žalbe na stipendije?

Nalazimo da je 20 prisutnih članova Skupštine sa 18 glasova za, 2 protiv i 0 uzdržanih glasalo za raspuštanje komisije za žalbe na ocjenjivanje stipendija.

Razmatranje tačke 10.

Predsjedavajući Skupštine - formiranje komisije za vrednovanje stipendija, od pet članova kao što sam rekao, tri iz skupštine, odnosno iz izvršne vlasti i jednog iz civilnog društva. Riječ ima načelnik općine.

Gradonačelnik opštine - Predlažem Naima Sadriua za komisiju za ocjenu stipendija, dok čekamo prijedlog od civilnog društva.

Predsednik Skupštine - iz LDK?

Haki Podrimaj - iz LDK predlažemo Hajrush Shoshi.

Predsednica Skupštine - iz AAK?

Agron Gashi - šaljemo ih e-poštom.

Predsjednik Skupštine - iz LVV-a?

Florin Dreshaj - šaljemo ih i putem e-pošte.

Predsjednik Skupštine - vrlo dobro. Andi Xhuraj ima riječ.

Andi Xhuraj- moje pitanje je da li su u pravu što su isti članovi koji su upravo otpušteni?

Predsjedavajući Skupštine - br. Oni nemaju pravo. Stavili smo na glasanje ko treba da bude u ovoj petočlanoj komisiji za ocjenjivanje stipendija.

Nalazimo da se od 20 prisutnih članova Skupštine sa 20 glasova za, 0 protiv i 0 uzdržanih, glasa za formiranje komisije za ocjenu stipendija.

Razmatranje tačke 11.

Predsjednik Skupštine - formiranje komisije za žalbe na procjenu dodjele stipendija. Riječ ima načelnik općine.

Načelnik opštine - za formiranje komisije za žalbe na procjenu dodele stipendija predlažem od izvršne direktorke Vlore Vuthaj, dok čekamo predlog civilnog društva.

Predsednik Skupštine - iz LDK?

Haki Podrimaj - iz LDK predlažemo Valbone Demaj.

Predsjednik Skupštine - iz AAK-a?

Agron Gashi - šaljemo ih e-poštom.

Predsjednik Skupštine - iz LVV-a?

Florin Dreshaj - šaljemo ih i putem e-pošte.

Napominjemo da se od 20 prisutnih članova Skupštine sa 20 glasova za 0 protiv i 0 uzdržanih glasalo o formiranju komisije za žalbe na procjenu dodjele stipendija.

Razmatranje tačke 12.

Predsednik Skupštine - promenili smo naziv projekta 'Kupovina generatora za SHFMU u Banji' od kada je tamo pronađen donator, a novo imenovanje je 'Nabavka generatora za potrebe škola u opštini Istok. Za koga je?

Napominjemo da je 19 prisutnih poslanika sa 19 glasova za, 0 protiv i 0 uzdržanih glasalo za promjenu naziva projekta iz "Nabavka agregata za SHFMU u Banji" u Kupovina generatora za potrebe škola u opštini Istog.

Razmatranje tačke 13.

Predsjedavajući Skupštine - imamo prijedlog Andija Xhuraja, da se pod pokroviteljstvom opštine stavi organizacija turnira za mučenika "Demush Mavraj", koji se organizuje već 25 godina i za dvije ličnosti koje su bile dio opštinske institucije koje su uradile mnogo za sport u Istoku a to su Labinot Aliaj i Bedri Hajzeraj. Kome treba odobriti?

Napominjemo da je od 17 prisutnih članova Skupštine sa 17 glasova za 0 protiv i 0 uzdržanih, predlog poslanika Andija Xhuraja da se pod pokroviteljstvo opštine stavi organizacija turnira za mučenike "Demush Mavraj", koji se organizuje dugi niz godina, odobrava se i za dve ličnosti koje su bile deo opštinskih institucija koje su učinile mnogo za sport u Istoku, a to su Labinot Aliaj i Bedri Hajzeraj.

Razmatranje tačke 14.

Predsjedavajući Skupštine - Ajše Metaj.

Ajshe Metaj - ranije, kada je bio ovde šef nabavke, postavio sam mu pitanje šta ako nisi slušao, a nisi imao priliku da mi daš taj odgovor.

Predsjedavajući Skupštine - Florin Drešaj.

Florin Dreshaj - Imam dva pitanja za predsedavajućeg, jedno je zapisnik sa vanrednog sastanka koji smo održali za probleme crkve Studenica, to je dogovor koji smo napravili sa svim političkim partijama koje smo došli u Skupštinu da vidimo da imamo predstavnike, saznali smo da sam ja poslao zahtev, da li je to poslato organima gde smo rekli da sam ga poslao, a drugo pitanje je ono koje sam pomenuo da ste rekli da ste van dnevnog reda, sad ja? nisam, za zahteve da smo Mi i AAK raspravljali o tačkama dnevnog reda za danas, rekli da razgovaramo, sa kim razgovarate i kada je doneta odluka o njima? Hvala ti!

Predsjedavajući Skupštine - Vi ne čitate pravilnik, dnevni red formuliše predsednik Skupštine u saradnji sa predsednikom, kada izvršna vlast bude spremna, mi pravimo dnevni red. Što se tiče dokumenta koji pripremamo i šaljemo, dao sam ga i prije izglasavanja dnevnog reda i rekao sam da ga pripremamo, u konsultaciji smo sa stručnim i kompetentnim ljudima da ne želimo da loše padnemo kao neki druge opštine. Pripremljen je sveobuhvatan, stručan, činjenični dokument koji će se takođe zasnivati na nalazima. Što se tiče zapisnika sa vanredne sjednice, predstaviti ćemo Florija i uvjerili smo vas da je tako. Florin Dreshaj ima riječ.

Florin Dreshaj - rekli ste da mi ne čitamo pravilnik i vi pravite dnevni red zajedno sa predsjedavajućim, ali mi smo to dva puta uključili u skupštinski plan rada i vi ste samovoljno izbacili, o kakvim propisima govorite.

Predsjedavajući Skupštine - Zakon o lokalnoj samoupravi, Poslovnik o radu Skupštine, Statut Opštine Istok, Etički kodeks, sve smo ih poslali, pročitajte pažljivo i nemojte biti nepoštovani prema građani i zakon. Hvala vam puno. Florin Dreshaj govori.

Florin Dreshaj - nije da ih nismo čitali, nisam nigde našao da kada se izglasa plan rada Skupštine za godinu dana, neko ima pravo da ga samovoljno menja a da se ne glasa ponovo ovde u Skupštini , a ti si ga promijenio. Što se tiče zapisnika, pitao sam neke kolege i ni oni nisu dobili.

Predsjedavajući Skupštine - Plan rada se mijenja na osnovu rada izvršne vlasti. Donijet ćemo zapisnik sa vanredne sjednice. Pošto nemamo kvorum, moram da zatvorim današnji sastanak.

Predsjedavajući Skupštine Skupštine
Zahvaljujem svima na strpljenju i doprinosu,
Proglasio je današnji sastanak zatvorenim.
Hvala na učešću, doviđenja do narednih sastanaka.

Sastanak je završen radom u 13:07 sati

**Zapisničar ,
Flora Bujupaj**

**Predsjedavajući Skupštine,
G. Enver Rugova**

Republika e Kosovës
Republika Kosovo
Republic of Kosovo

Komuna e Istog
Opština Istok
Municipality of Istog

SREDNJOROČNI BUDŽETNI OKVIR OPŠTINE ISTOK

2025-2027

Urađeno, Juni 2024

Kancelarija Predsjednika

Sadržaj

Uvod	3
Deklaracija Opštine o strateškim razvojnim prioritetima	4
Fiskalni okvir	6
Makroekonomski Opštinski Okvir	6
Tendencija opštinskih prihoda i proračuni 2025-2027	7
Tendencija opštinskih rashoda i proračuni 2025-2027	9
Okvir Performance Potrošnje	12

I. UVOD

Srednjoročni budžetski okvir (MBF) koji predstavljamo je dokument koji se u principu svake godine usvaja od strane Komisije za politiku i finansije (KPF) i Skupštine opštine (SO). Opština Istok je prošle godine pripremila dokument opštinskog KAB-a, koji će obuhvatiti ranu procenu ukupnih budžetskih prihoda i rashoda i njihovu prezentaciju prema programima-direkcijama, budžetskim potprogramima i ekonomskim kategorijama za tri godine. Ovaj materijal pruža detaljnu analizu javnih rashoda i definiše glavne parametre i prioritete za kontinuirani razvoj godišnjeg budžeta. Takođe, KAB obezbeđuje neophodne mehanizme, preko kojih se prioritetni ciljevi, identifikovani u opštinskim strateškim dokumentima, tamo gde postoje, što je moguće bolje integrišu u budžetski proces.

Izrada Srednjoročnog budžetskog okvira predstavlja obavezu za opštinske budžetske institucije koja se zahteva Opštinskim budžetskim cirkularom 2025/1 koji je izdalo Ministarstvo finansija, rada i transfera.

Ovaj dokument će biti osnova za određivanje prioritetnih razvojnih sektora i utvrđivanje prioriteta za raspodjelu opštinskih finansijskih sredstava za period 2025-2027.

Postoje četiri sažete faze za razvoj opštinskog KAB-a i vremenski okviri, kao u sljedećim poglavljima:

Opštinski srednjoročni budžetski okvir (MAF) predstavlja alat za proces izrade budžeta, koji povezuje raspoloživa sredstva sa prioritetima opštine, na osnovu održivosti opštinskih programa i u narednom trogodišnjem periodu jer su se projekcije koje se odnose na način na koji budžet opštine može ispuniti i podržati prioritetne projekte, koji će biti utvrđeni prema budžetu za 2025-2027, uvijek zasnivati na:

- ☐ Zakon o finansijama lokalne samouprave;
- ☐ Zakon o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima;
- ☐ Zakon o lokalnoj samoupravi;
- ☐ Zakon o opštinskim i administrativnim granicama
- ☐ Zakon o budžetu.

II. Deklaracija opštine o strateškim prioritetima razvoja

Istok se nalazi u severozapadnom delu Kosova i u severnom delu Dugačina. Istok ima površinu od 453,84 km². Graniči se na istoku sa opštinom Srbica, na jugu sa opštinom Klina, na jugozapadu i zapadu sa opštinom Peć, na severu sa Crnom Gorom i Srbijom, a na severoistoku sa opštinom Zubin Potok.

Grad Istok je miran grad u blizini obronaka Mokne sa nadmorskom visinom do 2155, poznat je po izvorima vode i rastu ribe i povezan je sa glavnim putevima u nekoliko pravaca: za Peć, Mitrovicu, Prištinu.

Prema popisu iz 1981. godine, u opštini Istok živi 50.011 stanovnika, a na osnovu godišnje stope rasta stanovništva od 2,2% godišnje, procenjuje se da ima 64.342 stanovnika. Od ostalih zajednica, osim albanske većine, živi oko 3.610 stanovnika, uglavnom Aškalija, Roma, Muslimana, Srba, u kojima oni čine oko 5,06% stanovništva.

Prema podacima AKS (Agencija za statistiku Kosova) sa poslednjeg popisa stanovništva iz 2011. godine, opština Istok ima 39.200 stanovnika.

Prema podacima Agencije za registraciju preduzeća na Kosovu (ARBK), u opštini Istok posluje 2026 preduzeća. U međuvremenu, na osnovu podataka Kancelarije za registraciju preduzeća u Opštini Istok, postoji 680 aktivnih preduzeća koja imaju dozvolu za rad, od kojih su po strukturi: komercijalni 40%, građevinski 10%, uslužni 35% , proizvodnja 12%, ostalo 3%.

Sledeća vizija za opštinu Istok, definisana nakon konsultacija sa važnim akterima političkog, ekonomskog i društvenog života u opštini, takođe se zasniva na srednjoročnim i dugoročnim strateškim dokumentima koje je opština izradila, kao što su: Srednjoročni okvir rashoda (MEF) 2025-2027 Vlade Kosova i njeni osnovni prioriteti, kao i opštinski budžetski cirkulari 2025/1 izdati od strane ministra finansija, rada i transfera.

Vizija opštine za naredne tri godine je za Istok, sa ekonomskim razvojem-prioritet u sektoru agroturizma i poljoprivrede, savremenim urbanizmom i efikasnim javnim uslugama, integrisanim u regionalne i međunarodne procese, centar bogate kulture i turizma, kvalitetno obrazovanje , adekvatne zdravstvene usluge, zdrava omladina i sportske aktivnosti.

Najvažniji atributi svakog strateškog planskog dokumenta i definisane vizije su prvo jednostavnost komunikacije, a drugo odgovornost. U cilju ispunjenja ova dva strateška prioritetna dvojna atributa opštine u srednjem roku, oni su grupisani u pet prioritetnih sektora koji će omogućiti realizaciju cilja naše vizije za Opštinu.

Pet od ovih prioriteta se odnosi na realizaciju eksternih ciljeva, dok je jedan interni i doprinosi razvoju boljih opštinskih usluga za građane.

Ciljevi Opštine Istok:

1. Prioritet. Zaštita, unapređenje životne sredine i infrastrukture grada u urbanom području grada.

2. Prioritetna promocija i podrška malim i srednjim preduzećima.

3. Prioritet. Lokalni ekonomski razvoj za sektore: poljoprivreda, turizam, agroturizam, prerada poljoprivrednih proizvoda, mala preduzeća (porodična preduzeća) i srednja preduzeća.

4. Prioritet. Unapređenje turističke infrastrukture, životne sredine i resursa, izgradnja staza za šetnju i trčanje, promocija ekološke kulture Istoka.

5. Prioritet. Stvaranje uslova za kvalitetno obrazovanje zasnovano na trendu razvoja nauke i tehnologije za učenike predškolske, osnovne i srednje škole. Održavanje i prilagođavanje obrazovnih zgrada uslovima energetske efikasnosti.

6. Prioritet. Stvaranje uslova za kvalitetne zdravstvene usluge i preventivne mjere za smanjenje teških i lakših bolesti, na nivou primarne zdravstvene zaštite.

7. Prioritet Stvaranje uslova za Opštinsku upravu za efikasne usluge građanima sa posebnim naglaskom u korak sa razvojem informacionih tehnologija.

8. Prioritetna regulacija javne infrastrukture (asfaltiranje, regulacija, ljetno i zimsko održavanje lokalnih puteva, vodovoda, kanalizacije, regulacija javnih površina, regulacija i održavanje groblja, održavanje i regulacija pijaca, održavanje i osvjtljenje javnih površina. energetska efikasnost itd.

9. Prioritet. Osiguravanje funkcionalnih fizičkih infrastrukturnih kapaciteta i promoviranje omladinskih, kulturnih i obrazovnih aktivnosti.

Direktorat i Direktove dhe stafi i tyre duhet ti shfrytëzojnë këto prioritete të këtyre Sektorve si udhërrëfyes në përgatitjen e prioriteteve të tyre.

III. Opštinski fiskalni okvir

3.1 Iako opština ne vodi direktno makroekonomsku politiku (ovo je nadležnost centralne vlade), opšte ekonomsko okruženje utiče na opštinski fiskalni izveštaj i kao takvo će se tretirati na sledeći način, videti tabelu ispod. Srednjoročni okvir budžeta opštine je u skladu sa makroekonomskim okvirom Kosova i u skladu sa dokumentima Srednjoročnog okvira rashoda (MEF) 2025-2027 koje je sastavila Vlada Kosova.

Komponente makroekonomske politike kao što su bruto domaći proizvod (BDP-BDP), inflacija i demografija treba uzeti u obzir i uzeti u obzir. Srednjoročni okvir rashoda 2025-2027 Vlade Kosova, zasnovan na istorijskim podacima kao i na nedavnim ekonomskim

kretanjima, naglašava činjenicu da će biti pozitivnog ekonomskog rasta u narednim godinama, tačnije u periodu 2025-2027, dok se realni rast bruto domaćeg proizvoda u 2025-2027. predviđa da bude 3% za svaku godinu.

Opština će, sa svoje strane, prilagoditi relevantnu zakonsku regulativu kako bi stvorila bolje okruženje za privatni sektor i povećala njihove prihode, čime će povećati prihode opštinskog budžeta.

Trenutno, opštinsko finansiranje uključuje: 1. Sopstvene prihode i 2. Vladine grantove. U srednjoročnom budžetskom periodu 2025-2027, opština planira da se zaduži kod finansijskih institucija za finansiranje svojih projekata, kako je to dozvoljeno Zakonom o javnim finansijama i odgovornostima. i Zakon o zaduživanju.

3.2 Trend opštinskih prihoda i srednjoročna prognoza 2025-2027

Prihodi opštine Istok iz njena dva glavna izvora - vladinih grantova i sopstvenih opštinskih prihoda su se povećavali iz godine u godinu.

3.3 Trend opštinskih troškova i njihova srednjoročna prognoza 2025-2027.

Prema preporukama Misije Međunarodnog monetarnog fonda saopštenim kroz Opštinski budžetski cirkular 2025/1, opštine će imati fleksibilnost u raspodeli sopstvenih opštinskih prihoda u strukturi rashoda prema ekonomskim kategorijama za 2025. godinu, isključujući plate i Kategorija dodataka. Kao rezultat toga, opština Istok predstavlja ovu analizu troškova među dozvoljenim budžetskim kategorijama:

Slika 2. Opštinski troškovi u ekonomskim kategorijama, 2025

Slika 3. Opštinski troškovi u ekonomskim kategorijama, 2026

Slika 3. Planirani troškovi za 2027. godinu

3.3.5. Kapitalni izdaci – Ova kategorija rashoda u okviru redovnih budžetskih rashoda ima najveći potencijal za promovisanje ekonomskog rasta. Stoga će ova kategorija troškova iu narednom srednjoročnom periodu nastaviti da bude u funkciji stvaranja što povoljnijeg ambijenta za povećanje učešća privatnog sektora, kroz kontinuirano unapređenje infrastrukture. Dok je uticaj ovih investicija na zaposlenost i potrošnju relativno brz, njihov puni uticaj na privredu će se ostvariti tek u srednjem roku. U tom kontekstu, poboljšanje infrastrukture će pozicionirati privredu Istoka i Kosova na putu bržeg i održivog ekonomskog rasta na duži rok.

Republika e Kosovës

Republika Kosovo

Republic of Kosovo

00 Numër: 92/2024

Data:19.06.2024

Komuna e Istog

Opština Istok

Istog Municipality

<http://kk.rks-gov.net/istog/>

Tel: 038/200 438 14

KUVENDI I KOMUNËS/SKUPŠTINA OPŠTINE/MUNICIPAL ASSEMBLY ISTOG

Për: Të gjithë anëtarët e Kuvendit të Komunës-Istog

Në bazë të nenit 43 neni 45 dhe neni 47 të Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, nr.28/2008) dhe nenit 48.3 të Statutit të Komunës së Istogut 01Nr.62/2010, neni 5 i Udhëzimit Administrativ MAPL Nr.02-2015 për Mbajtjen e Mbledhjeve të Kuvendit të Komunës.

T H Ë R R A S

Mbledhjen e **28-të** të rregullt të Legjislacionit të VII-të të Kuvendit të Komunës. Mbledhja do të mbahet më: **27.06.2024, e Enjte**, në Sallën e Kuvendit të Komunës në Istog, kati III, duke filluar me punë në ora **10:00**.

R E N D D I T E:

1. Arsyetimi i mungesave në mbledhje,
2. Miratimi i procesverbalit nga mbledhja e kaluar,
3. Njoftimi me Qarkoren Buxhetore nr.1 të Ministrisë së Financave për kufijtë preliminar të përgatitjes së Kornizës Afatmesme Buxhetore 2025-2027,
4. Shqyrtimi dhe miratimi i Kornizës Afatmesme Buxhetore 2025-2027,
5. Shpallja në diskutim publik i Draft-Planit të Veprimit për Energji të Qëndrueshme dhe Klimë,
6. Të autorizohet Kryetari i komunës nga Kuvendi komunal të përfaqësoj Komunën për aplikim të anëtarësimit në Konventën e Kryetarëve në BE,
7. Të ndryshme.

Vërejtje :

Lidhur me çështjen e mospjesëmarrjes në mbledhje, t'i referoheni dispozitës së nenit 39 paragrafi 39.8 të LVL.

Republika e Kosovës
Republika Kosovo
Republic of Kosovo

Komuna e Istog
Opština Istok
Istog Municipality

<http://kk.rks-gov.net/istog/>

Tel: 038/200 438 14

KUVENDI I KOMUNËS/SKUPŠTINA OPŠTINE/MUNICIPAL ASSEMBLY ISTOG

P R O C E S V E R B A L

Nga mbledhja e njëzet e shtatë e rregullt e Legjislacionit të VII-të të Kuvendit të Komunës së Istogut, mbajtur më: **31.05.2024**, në Sallën e Kuvendit të Komunës në Istog, filluar me punë në ora **10:00**.

Në mbledhje ishin të pranishëm këta këshilltarë:

1. <u>Enver Rugova, LDK;</u>	15. <u>Ajshe Metaj, AAK;</u>
2. <u>Hajrush Shoshi, LDK;</u>	16. <u>Negjdet Ramaj, AAK;</u>
3. <u>Faruk Kabashi, LDK;</u>	17. <u>Fjolla Ukaj, AAK;</u>
4. <u>Haki Podrimaj, LDK;</u>	18. <u>Florin Dreshaj, VV;</u>
5. <u>Faik Alushaj, LDK;</u>	19. <u>Niman Beqiraj, VV;</u>
6. <u>Veton Kurtaj, LDK;</u>	20. <u>Floriana Maxharraj, VV;</u>
7. <u>Arta Balaj, LDK;</u>	21. <u>Lavdiqe Bujupaj, VV;</u>
8. <u>Liridona Lajçi Avdiaj, LDK;</u>	22. <u>Arian Shatri VV;</u>
9. <u>Valbona Demaj, LDK;</u>	23. <u>Visar Haxhijaj, PDK;</u>
10. <u>Ruzhdi Metaj, LDK;</u>	24. <u>Andi Xhuraj PDK;</u>
11. <u>Agron Gashi, AAK;</u>	25. <u>Era Visoqi, PDK;</u>
12. <u>Arianit Selmanaj AAK;</u>	26. <u>Melis Smakic;</u>
13. <u>Nexhmedin Balaj, AAK;</u>	
14. <u>Ardita Idrizaj, AAK;</u>	

Mbledhja ishte e hapur dhe në mbledhje ishin të pranishëm Kryetari i komunës Ilir Ferati, Drejtorët e Drejtorive, zyrtarë administrativ si dhe media lokale RTV – Fontana (lista e nënshkrimeve të evidencës së pjesëmarrjes është pjesë përbërëse e këtij procesverbali dhe e njëjta gjendet në dosje: "shembulli 1")

(Ecuria e tërë mbledhjes është xhiruar edhe CD-te e xhirimit gjenden në dosje: "shembulli 2").

(Ecuria e tërë mbledhjes është xhiruar dhe publikuar drejtpërdrejt në

<https://www.youtube.com/watch?v=D87pSpNeWUk>

<https://www.youtube.com/watch?v=Mk7uYaPDfHM>

<https://www.youtube.com/watch?v=Q-x9yLrhAGU>

: "shembulli 3").

Mbledhjen e hapi dhe e kryesoi, Kryesuesi i Kuvendit të Komunës z. Enver Rugova.

Kryesuesi i Kuvendit- përshëndeti të gjithë të pranishmit në këtë mbledhje. Hap punimet për mbledhjen e njëzet e shtatë të rregullt të Legjislacionit të VII-të dhe për këtë mbledhje propozoi këtë rend dite:

Konstaton Kuorumin për mbajtjen e mbledhjes në bazë të listës së nënshkrimeve dhe prezencës në sallë, prezent janë 26 të anëtarë të Kuvendit.

Vazhdojmë me mbledhjen :

R e n d d i t e

1. Arsyetimi i mungesave në mbledhje;
2. Miratimi i procesverbalit nga mbledhja e kaluar;
3. Shqyrtimi dhe miratimi i Planit të Veprimit për Barazi Gjinore 2024 – 2026;
4. Shqyrtimi dhe miratimi i propozim-vendimit për shpallje në ankand publik të pronave bujqësore;
5. Njoftimi me Raportin vjetor të punës së prokurimit për vitin 2023;
6. Shqyrtimi dhe miratimi i propozimit për ndryshim të Rregullores për Taksa Ngarkesa dhe Gjoha nga drejtoria për Bujqësi;
7. Formimi i komisionit vlerësues për dhënien në shfrytëzim të pronave;

Kryesuesi i Kuvendit- pyes ekzekutivin dhe Kuvendin a ka vërejtje apo sugjerime të tjera? Fjalën e ka kryetari.

Kryetari i Komunës- përshëndet të gjithë të pranishmit! Ekzekutivi ka 4 pika shtesë të rendit të ditës, pas punës së dy komisioneve për vlerësim ndaj bursave dhe të ankesave ndaj bursave që kanë ardhur në konkludim që procesi duhet të kthehet në pikën 0 për rivlerësim, jemi të obliguar që t'i shfuqizojmë komisionet në fjalë dhe me i formuar dy komisione të reja pra prapë një për vlerësim ndaj bursave dhe tjetrin për ankesa ndaj bursave. De facto i bie që edhe lista e publikuar në web-faqe shfuqizohet. Pra këto janë propozimet tona, shfuqizimi i komisioneve në fuqi dhe themelimi i dy komisioneve të reja.

Kryesuesi i Kuvendit- proceduralisht së pari shfuqizohen komisionet pastaj formohen të tjera. Pra janë 4 pika shtesë të rendit të ditës, dy shfuqizime dhe dy formime të komisioneve. Fjalën e ka Niman Beqiraj.

Niman Beqiraj- përshëndet të gjithë të pranishmit! Unë e pata një kërkesë për sqarim prej kryetarit për çështjen e komisionit të ankesave pse duhet të shfuqizohet edhe komisioni i ankesave a për shkak të afateve apo për ndonjë arsye tjetër. Sepse mendoj që komisioni i ankesave aty është edhe drejtori i Administratës mundet të dalë këtu me na dhënë sqarime shtesë, po mendoj që komisioni e ka kryer punën e vet në mënyrën e duhur, nuk ka nevojë të shkojë në shfuqizim. Tani nëse është për shkak të afateve dhe ligji e parasheh se duhet të dytë të shfuqizohen e me ja filluar prej fillimit është tjetër diskutim.

Kryetari i komunës- faleminderit Niman! Ajo është arsyeja edhe rekomandim nga zyra ligjore si me e ndërtuar proceduralisht, se nuk jam jurist, nuk di të jap përgjigje ligjore, por konsiderimi i zyrës ligjore ka qenë që të shfuqizohen të dytë dhe të shkojmë me dy komisione të reja, pasi që rekomandimi është që të shkojë në pikën zero po e them në “rivlerësim”. Përbërja prapë është e njejtë.

Kryesuesi i Kuvendit- kush është që të futet në rend dite shfuqizimi i komisionit për vlerësim ndaj bursave?

Konstatohet që nga 25 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 25 vota për, 0 kundër dhe 0 abstenime futet kjo pikë në rendin e ditës së sotme.

Kush është që të futet në rend dite shfuqizimi i komisionit për ankesa ndaj bursave?

Konstatohet që nga 25 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 25 vota për, 0 kundër dhe 0 abstenime futet kjo pikë në rendin e ditës së sotme.

Kush është që të futet në rend dite formimi i komisionit për vlerësim ndaj bursave?

Konstatohet që nga 25 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 25 vota për, 0 kundër dhe 0 abstenime futet kjo pikë në rendin e ditës së sotme.

Kush është që të futet në rend dite formimi i komisionit për ankesa ndaj bursave?

Konstatohet që nga 25 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 25 vota për, 0 kundër dhe 0 abstenime futet kjo pikë në rendin e ditës së sotme.

Kur shfuqizohen dy komisionet nënkuptohet që edhe lista me automatizëm nuk ka vlerë ligjore. Fjalën e ka kërkuar Floriana Maxharraj.

Floriana Maxharraj- përshëndet të gjithë të pranishmit! Sipas ligjit për Vetëqeverisje lokale neni 47.2 propozoj këtë pikë për rend dite? Pyetje dhe përgjigje. Tani e disa mbledhje në rend dite mungon kjo pikë, përmes largimit të kësaj pike qeverisja lokale ja u pamundëson qytetarëve adresimin e çështjeve, shqetësimeve e nevojave të tyre, propozoj që kjo pikë të jetë e përhershme e rendit të ditës dhe mos të ketë nevojë të diskutohet për të, e kemi propozuar dy herë në Kuvend dhe kemi marrë vendim që të jetë e përhershme. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Agron Gashi.

Agron Gashi- përshëndet të gjithë të pranishmit! E di edhe se çfarë do ti kthesh përgjigje. Unë ë kam kërkuar mirëkuptim edhe atëherë, kështu që këto besoj që edhe kryetari nuk e ka qejf që çështjet që qytetarët kanë besim në komunë, në të zgjedhurit e vet edhe duan të bëjnë pyetje. Janë diskutuar shumë tema, jo pyetjet me shkrim po ato munden me i bërë edhe qytetarët vet, këtu është institucion debati dhe drejtorët vijnë të përgatitur për çështje të caktuara që ne me ju bërë pyetje, me ja u adresuar kërkesat e qytetarëve, përndryshe nëse nuk ekziston kjo pyetje përgjigje drejtorët nuk kanë nevojë me marrë pjesë fare këtu e as ne sepse po mbetet një lloj sistemi vetëm me e ngrit dorën dhe asgjë tjetër, shumica e tyre janë kërkesa, ka qenë më herët e keni hequr si pikë të rendit të ditës, e kemi diskutuar që ligji nuk ta obligon me e fut, por as nuk ta ndalon me e fut, të gjitha komunat janë duke i kthyer, dje e ka kthyer komuna e Klinës sespe janë transparentë dhe ne nuk ka nevojë që mos të jemi transparentë me qytetarët. Ne edhe këto pika po duhet me i përcjellur në raportin e transparencës që ka qenë dje, Istogu koxha poshtë është rënditur dhe këtu po mbledhen të gjitha për shkak të këtyre. Kështu që edhe kryetari edhe ju kryesues edhe drejtorët, duan të bëjnë pyetje edhe opozita edhe pozita, kështu që e kishim parë të udhës që me e fut si pikë të rendit të ditës ose pyetje përgjigje ose të ndryshme, ku ne mund t'i bëjmë kërkesat tona, apo të flasim për gjëra jashtë rendit të ditës. Nëse nuk futet si pikë e rendit të ditës ne nuk kemi pse të marrim pjesë në këtë seancë apo seancat tjera. Po flas në emër të grupit.Faleminderit shumë!

Kryesuesi i Kuvendit- unë si kryesues i Kuvendit më duhet me ju referuar ligjit për Vetëqeverisje lokale, ajo se çfarë e kërkoi edhe Floriana edhe Agroni është në rregull në bazë të nenit 47 pikërisht pika 2 që çdo këshilltar ka të drejtë të kërkojë pikë të rendit të ditës, por është në fund edhe për çështje urgjente me rendësi publike, këtë Floriana mbete borxh pa e thënë. Në vazhdimësi pikat tjera po të këtij neni edhe të nenit 21 të Rregullores për Punë të Kuvendit parashihet qartë që çdo adresim duhet t'i bëhet kryesuesit që në afat prej 15 ditëve duhet të ju kthehet përgjigjia ose në mbledhjen e ardhshme që duhet të publikohet. Një diçka e tillë është pas rendit të ditës, p.sh Informatë për Kuvend për përfituesit nga vërshimet që e kanë dhënë donatorët e ndryshëm dhe e kemi listën e përfituesëve që i kanë kërkuar dy anëtarët e Kuvendit Ajshe Metaj dhe Negjdet Ramaj në dy mbledhje të ndara. Ishte dashur me qenë kjo praktikë që nuk mbetet asgjë për informim dhe transparencë, me ju referuar nenit 21 të Rregullores kjo nuk bën, ne e kemi hequr për informimin e juaj jo me ndonjë qellim por i kanë hequr në krejt Kosovën, të gjithë i kanë pasur por rekomandimi ka qenë

edhe i Asociacionit edhe i Ministrisë që me i hequr pyetje përgjigje, por janë të rregulluara në forma tjera, tani nëse i kthejnë komunat, unë si kryesues nuk kam asnjë fije baze ligjore me e proceduar, unë do e hedh në votim normal.

Kryesuesi i Kuvendit- Agron Gashi e ka fjalën.

Agron Gashi- e potencova edhe më herët, nuk precizohet pyetje përgjigje por ligji nuk ta ndalon. Është diçka e thjeshtë debat, ne mundemi të gjejmë edhe mënyra tjera me i bërë ato pyetje, por kjo është me e lehta.

Kryesuesi i Kuvendit- po përpiqem që mos me qenë i njëanshëm por e hapa debatin dhe po diskutojmë rreth kësaj. Fjalën e ka Floriana Maxharraj.

Floriana Maxharraj- po mendoj që ka rëndësi publike pyetjet dhe adresimet e qytetarëve. Gjatë kësaj kohe jam konsultuar me shumë kuvendarë të komunave të ndryshme me dhjetë prej tyre dhe e kam parë këtë muaj dhjetë kuvende e kanë pasur vetëm varet dikush “pyetje përgjigje” dikush “të ndryshme”, edhe ne nuk ka rëndësi se si ja vëmë emrin vetëm që puna të adresohen problemet dhe çështjet e qytetarëve. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- po ta kujtoj Floriana që tjetër gjë është adresimi direkt i një pyetjeje dhe tjetër gjë “të ndryshme”. Fjalën e ka Ajshe Metaj.

Ajshe Metaj- përshëndet të gjithë të pranishmit! Pyetje dhe përgjigje unë mendoj që nuk është asnjë problem të ekzistoj në rend dite, ka ekzistuar edhe në mandatin e kaluar. Përndryshe mendoj që është një objektiv që i adresohet pak a shumë ekzekutivit për zgjidhjen e disa çështjeve. E di në përgjithësi që ju punoni dhe i zgjidhni disa çështje por pyetjet që ne i bëjmë që e thatë edhe ju vet, që janë me më urgjencë e caktojnë prioritetin e shumë projekteve dhe shumë problemeve tjera, prandaj unë personalisht jam për me e fut në rend dite si pikë siç ka qenë përpara. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Florin Dreshaj.

Florin Dreshaj- përshëndet të gjithë të pranishmit! Ne e kemi bërë një kërkesë para tridhjetë ditësh e ka bërë edhe AAK-ja edhe ne si LVV ndaras, për me i fut dy pika të rendit të ditës që tash e një vit e më shumë po zhagiten dhe nuk po vijnë në Kuvend, po e dini cilat janë, janë për pronat komunale bujqësore dhe lokalet afariste dhe banesat e komunës. Më herët e përmende kryesues që një afat prej 15 ditësh duhet me e kthyer përgjigjen, afërsisht janë bërë 29 ose 30 ditë, pas mbledhjes i kemi bërë kërkesat as nuk ka përgjigje as nuk janë në rend dite, nëse don të thuash që pika propozim-vendimi shpallja në ankand e proanve bujqësore, kjo nuk është pika që e kemi kërkuar, ne kemi kërkuar të diskutohet për pronat publike, bile edhe kjo pikë nuk ka kuptim në qoftë se nuk i diskutojmë më përpara dhe nuk i lirojmë ato prona. Prandaj kisha dashur që tani t’i futim në rend dite këto dy pika, diskutim rreth pronave bujqësore edhe diskutim rreth pronave të komunës lokaleve afariste dhe banesave. Perderisa ato prona janë të

mbjellura me grurë ose me kultura tjera bujqësore, nuk ka kuptim me e fut këtë pikë që e keni fut sot keni menduar me e kompensuar me e bërë kishe po bëjmë diçka. Kryesuesi je duke i ikur rendit të ditës të Kuvendit, e kemi votuar që dy herë Planin e Punës dhe nuk po i sjellë në Kuvend, në mënyrë arbitrare po vendos me i heq, nuk e di se çfarë po mendon seriozisht, nuk ke të drejtë me marrë vendim diçka çka e votojnë anëtarët e Kuvendit dhe me e ndryshuar rendin e ditës, kërkoj që këto dy pika të futën në rendin e ditës së sotme. Dhe gjithashtu një sqarim pse nuk jeni përgjigjur tridhjetë ditë kërkesave tona? Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- pse nuk jemi përgjigjur sepse jemi në konsulta intensive, ju e keni sjellë letrën ma keni dërguar edhe me email, është çështje që nuk mund të bëhet ashtu shpejt pra jemi në konsulta me njerëz specialistë që merren me atë punë pak më në mënyrë profesionale. Shumë shpejt do të bëhet dhe do të publikohet, kemi mbajtur edhe një mbledhje me juve bashkë, duhet me qenë shumë të kujdesshëm. Ti dole nga rendi i ditës se ne ishim duke diskutuar për këto pyetje dhe përgjigje. Njërin prej pikave e ke këtu, pak ju ndërhyre kolegëve. Fjalën e ka Kryetari.

Kryetari i Komunës-personalisht dhe politikisht konsideroj që komuna e Istogut është prej komunave me nivelin më të lartë të transparencës. Jo pse po e them unë, po nuk e di që ka ardhur një kërkesë që është drejtuar për qasje në dokumente të secilës lëndë, projekt dhe secilës natyrë pa më të voglin hezitim, janë vendime që i nënshkruaj vet. E dyta Agron te transparometri nuk po e di si e quajnë atë të Kryeziut dhe te granti i performancës komunale, tjetër që drejtorët po vazhdojnë të merren por unë personalisht nuk merrem. Sepse janë procese që e kërkojnë një lloj mjeshtrie apo dallavere në raportim që nuk dua ta bëj. Nuk dua për shkaqe politike dhe ligjore. Jemi përgatitur vitin e kaluar me gjithë potencialin që e kemi pasur si ekzekutiv dhe ka ardhur auditori me gjithë respektin e madh për punën e mirë që e bëjnë, na kanë kualifikuar raportin për një shpenzim shkaktar të të cilit nuk jemi. Po e rikthesoj, në ligj shkruan raporti i kualifikohet shkaktarit të shpenzimit, shkaktar i shpenzimit të përmbartimit të kontratës kolektive nuk janë veprime tona, janë nënshkrime që i kanë bërë ministra të caktuar e për të cilat financiarisht po na obligojnë neve. Ka humbur puna e një viti në raportim. Sa i përket pjesës së rendit të ditës, nuk e di që ka kryetar e ekzekutiv që është përgjigjur më direkt në shumicën e rasteve ndoshta edhe në pyetjet që u janë drejtuar drejtorëve për të vetmin shkak që me e ruajtur këtë komunikimin po e them kështu në nivelin e duhur të kulturës që i takon një politikani që merret me politikë në Istog si nga ne ashtu edhe nga ju. Ligjërish dhe me e shikuar nga korrektësia nganjëherë më është dukur vetja po më merr në pyetje një prokuror apo një polic, ne me politikë merrem pjesa e organeve të drejtësisë e ka punën e vet. Nuk e di që ka pasur ndonjëherë ndonjë refuzim përjashtimisht kur ka pasur tension edhe për me e liruar kemi tentuar që me dhënë përgjigje me shkrim pas 15 ditësh e jo me i ikur sepse gjithçka çka bëjmë ne këtu është publike, raportohet monitorohet dhe gjithçka çka mund të bëjmë nesër mund të hetohet. Forma se si asambleistët i ngrisin çështjet ose kërkesat e qytetarëve ka qindra e qindra forma tjera të cilat munden me u bërë ndoshta edhe më fuqishëm sesa një pyetje në Kuvend vetëm se po na shikojnë përmes RTV Fontana. Mundet të jetë në rend dite absolut, mirëpo në shumë mbledhje e kam ri

theksuar që vlerësojeni që po e humbin një pjesë koxha të madhe të kohës që me e ruajtur atë korrektësinë ndaj jush edhe mundësinë që ju me i raportuar qytetarit përmes kërkesave, pyetjeve, situatave dhe çështjeve që ju i ngritni në raport me neve sepse ka qenë për me e vlerësuar, sepse nuk janë punë të lehta. Të përkufizohet një lloj norme me një lloj rregulli, jemi shumë në rregull sepse nuk jemi duke i ikur absolut a pyetjeve as përgjigjeve e as kërkesave që i keni. Mos të jetë mundisa e devijimit eventual sepse ka çështje të caktuara që ngriten që nuk janë subjekt i trajtimit as prej neve as prej juve.

Kryesuesi i Kuvendit- faleminderit kryetar! Fjalën e ka Niman Beqiraj.

Niman Beqiraj- kjo pikë është e rëndësishme, dhe nuk ka pse që dikush me qenë kundër që ne edhe si Kuvend mirëpo edhe drejtorët deri diku kemi qenë konstruktivë gjatë mbledhjeve të Kuvendit, dhe i kemi dhënë të gjitha sugjerimet tona kudo që e kemi parë të nevojshme. Tani mundet me pasur interesa të ndryshme politike por vetëm interes i demokracisë nuk është. Pra me e mbyllur kushtimisht po e them gojën e të zgjedhurëve ose me e kufizuar atë. Unë personalisht nuk po e shoh të arsyeshme. Dhe te çështja e RTV Fontana që e përmendi edhe kryetari këtu është për me siguruar transparencë dhe qytetarët me e parë se çfarë po punojnë të zgjedhurit e tyre. Nëse kjo na jep neve më shumë vullnet për me punuar nuk po e shoh si ndonjë problem. Ndikon në performancë më të mirë edhe tëndën edhe të Kuvendit. Mirëpo kjo pikë është në çdo komunë dhe ka qenë deri sot që 24 vite, nuk e di pse nuk duhet me qenë tani. Kisha kërkuar që me e fut si pikë të rendit të ditës.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Negjdet Ramaj.

Negjdet Ramaj- përshëndet të gjithë të pranishmit! Deri diku po të arsyetoj pse e ke hequr këtë pikë të rendit të ditës duke e parë diskutimin e kryetarit që tha po më duket vetja si para prokurorit, të arsyetoj shumë. Por është mirë të futet në votim e pastaj të shohim se e di që edhe të pozitës janë të interesuar shumë për këtë pikë të rendit të ditës. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Kryetari i Komunës.

Kryetari i Komunës- unë e shfaq anën time të vlerësimit dhe në fund thashë që le të hyn. E sa i përket në emër të pozitës flas unë, dhe vendimet i kemi të përbashkëta. Jemi jashtëzakonisht demokrat Negjdet.

Kryesuesi i Kuvendit- Negjdet nuk e kam heq unë, e kanë heq e gjithë Kosova, tani po i kthejnë disa në forma të ndryshme. Fjalën e ka Agron Gashi.

Agron Gashi- komunat tjera veç e kanë rikthyer diku 10-15 komuna, nuk është çështje që ti e shkel ligjin, ne gjejmë forma tjera për me i bërë pyetjet, thirrjmë ndonjë seancë të jashtëzakonshme, por është mirë edhe për kryetarin edhe për kryesuesin dhe për të gjithë kuvendarët që të lejohet diskutimi sepse na kanë zgjedhur për të diskutuar, ka

çështje urgjente, dëshiron me e ditur qytetari për një javë përgjigjen, nuk mund t'i them të vjen përgjigja pas dy muajve. Çështjen që e foli kryetari që po acarohen je ti kryesues që e udhëheq mbledhjen nëse mundesh, përndryshe ne po bëjmë pyetje shumë të lehta edhe pa konfuzion, janë pyetje, kërkesa të qytetarëve. Si grup nuk marrim pjesë në mbledhje ku nuk ka pyetje përgjigje.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Kryetari i Komunës .

Kryetari i komunës- Agron, është këndvështrimi im, nuk ka të bëjë aspak me punën e shkëlqyeshme që e bën kryesuesi, nuk është vetëm vlerësim i imi, por mendoj që është një prej kryesuesve më të mirë në nivel vendi. Te pjesa e frikës, mos e përdorni se jemi të dëshmuar në atë aspekt, nuk jemi duke e sulmuar njëri tjetrin këtu, po flasim për punën tonë, nuk ka këtu elemente frike, njeri frikësohet kur bën diçka keq.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Hajrush Shoshi.

Hajrush Shoshi- përshëndet të gjithë të pranishmit! Unë desha vetëm një vërejtje rreth pyetjeve dhe përgjigjeve që i kemi bërë deri me tani, ku disa herë kam dhënë edhe vërejtje se shumica e pyetjeve dhe përgjigjeve japën rreth buxhetit, ku dihet se buxheti i kuvendit komunal aprovohet me 30 shtator të vitti paraparak, dhe të gjithë anëtarët e Kuvendit e kanë buxhetin dhe munden cilit do qytetar me i dhënë përgjigje a është projekti i tij në buxhet apo nuk është. Mund t'i evidentojmë ato kërkesa dhe t'i propozojmë për buxhetin e vitit të ardhshëm. Nuk ishte dashur të diskutohet shumë mes buxheteve gjatë vitit. Edhe implementimi i projekteve, është plani i prokurimit, është publik, unë jam për ata që të bëj pyetje dhe përgjigje nëse është vonuar tenderi, apo projekti, jam për me bërë pyetje, mirëpo kur është në sistem, jemi të gashtëm me ju dhënë përgjigje çdonjëri, por këto pyetje që po bëhen gjatë kësaj pike po bëhen pak ndoshta të panevojshme dhe të tepërta. Pra edhe nëse futet kjo pikë e rendit të ditës, të jemi pak korrekt të jemi të qartë.

Kryesuesi i Kuvendit- unë dua të ja u bëj një propozim, edhe Negjdet nuk ka ndikuar kryetari këtu fare. Kjo “pyetje dhe përgjigje” po më duket si shumë e rëndë, jam pro asaj që e tha kryetari, edhe që po e thotë Hajrush me bërë pyetje tamam në thelb dhe pyetje konkrete. Ju kam dhënë edhe vërejtje se pikërisht nuk ndaleni me i dëgjuar këtu kolegët e juaj. Po e jap si propozim, mundemi me e fut si pikë të rendit të ditës “të ndryshme”, por ju lutem kur te futet kjo “të ndryshme” ndaj asaj “pyetje dhe përgjigje” dallon shumë. A dëshironi ta futim si pikë të rendit të ditës “të ndryshme” prej mbledhjes së ardhshme? Fjalën e ka Veton Kurti.

Veton Kurti- përshëndet të gjithë të pranishmit! Për këtë pikë të rendit të ditës ndoshta ke pak edhe të drejtë se zakonisht ka qenë pika e fundit dhe shumica e drejtorëve nuk kanë qenë prezentë, janë bërë pyetjet janë adresuar por nuk janë përgjigjur aty për aty,

tani nëse kjo pikë zëvendësohet me këtë që e propozove ti “të ndryshme” unë personalisht jam dakord me e bërë kështu siç po thua ti. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- Fjalën e ka Niman Beqiraj.

Niman Beqiraj- kjo çështja e demokracisë po më duket është në nivelin më të lartë, sepse edhe po doni të na mbyllni gojën mos me fol, edhe në anën tjetër po na tregoni se çfarë duhet të flasim, edhe çfarë pyetje duhet me bërë. Hajrush i tha nuk po dinë të bëjnë pyetje, por nuk është Hajrush ai që e vlerëson a kemi ditur a jo. Sa i përket pikës “të ndryshme” mendoj që është koxha arbitrare me thënë prej mbledhjes së ardhshme e futim e jo tani, ku shumë kolegë e propozuan të hyj si pikë e rendit të ditës. Ne nuk jemi të interesuar të bëjmë kompromis, por ta futim pikën që na takon. E kemi propozuar, i merr votat, kalon, nuk i merr votat pastaj vazhdojmë me procedurat tjera. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- Niman është shumë e rëndë kjo që po e fol ti edhe për nivelin e demokracisë në Istog, është i njohur Istogu për demokraci dhe ky Kuvend. Fjalën e ka Hajrush Shoshi.

Hajrush Shoshi- fjalën më shumë e thashë për vete, se shumë qytetarë me kanë bërë pyetje për projekte dhe kam ditur të ju dhënë përgjigje aty për aty. Se gjërat që janë në buxhet nuk ishte dashur të përfshihen te “pyetje dhe përgjigje”. Nuk ja drejtova askujt gishtin. Pra për gjëra që janë të njohura pse të bëhen pyetjet ku të gjithë mund t’i gjejnë vet.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Ajshe Metaj.

Ajshe Metaj- pa marrë parasysh se çfarë emri ka “ të ndryshme” apo “ pyetje dhe përgjigje” jam për me qenë kjo. Arsyeja është efikasiteti, e përmendi edhe kryetari mos me humb kohë shumë, po propozoj që mos të bëhen më shumë se një pyetje, por ajo pyetje me qenë përmbajtësore, që ka mundësi drejtorët janë këtu për me u përgjigjur.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Agron Gashi.

Agron Gashi- e përmbledh atë që e the, edhe ne jemi dakord për pikën “ të ndryshme” prej sot me e hedh në votim jemi për, e jo siç the prej mbledhjes tjetër.

Kryesuesi i Kuvendit- Florin Dreshaj e ka fjalën.

Florin Dreshaj- ka kaluar mbi një orë prej fillimit të mbledhjes dhe kjo vonesë po bëhet krejt për shkak të paaftësisë tënde për me e udhëheq mbledhjen siç duhet, kanë kërkuar dy subjekte politike me e fut në rend dite, e hedh në votim kalon, nuk kalon. Tani jo po e shtyjme për mbledhjen tjetër, për ato pikat tjera nuk po guxoj të flas se po thua po flet jashtë rendit të ditës, hidhe në votim e ki obligim ligjor kur propozohet diçka.

Kryesuesi i Kuvendit- ne kemi qenë në një mandat 2013-2017 Florin, unë që 5 mandate jam këtu, faleminderit në vlerësim, tjetër kush e bën atë. Kemi mbajtur përpara mbledhje edhe tri ditë, ka pasur pika shumë, e këtë e keni zgjatur ju e jo unë, paaftësia është që ju po i ngritni duart e unë po ja u japi fjalën. Fjalën e ka Andi Xhuraj.

Andi Xhuraj- nëse hedhet në votim që anëtari i Kuvendit me pas të drejtë me e bërë vetëm një pyetje na si grup i PDK-së jemi kundër.

Kryesuesi i Kuvendit- ky ishte propozim i vetëm një anëtares, nuk është propozim i Kuvendit.

Po e hedh në votim, pikën “të ndryshme” prej mbledhjes së sotme, kush është që pika e rendit të ditës të futet me emërtimin “të ndryshme”?

Konstatojmë që nga 24 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 24 vota për 0 kundër dhe 0 abstenim votohet që pika e rendit të ditës me emërtimin “të ndryshme” të futet në rend dite për mbledhjen e sotme.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Andi Xhuraj.

Andi Xhuraj-Sipas Ligjit për Vetëqeverisje Lokale neni 47.2 propozoj këtë pikë të re të rendit të ditës. Të futet nën patronatin e komunës organizimi i turnirëve për ndër të dëshmorit “Demush Mavraj” i cili organizohet që shumë vite dhe për dy personalitetet që kanë qenë pjesë e institucioneve komunale që kanë bërë shumë për sportin në Istog të cilët janë Labinot Aliaj dhe Bedri Hajzeraj.

Kryesuesi i Kuvendit- e hedh në votim propozimin e Andi Xhuraj? Kush është që kjo pikë të hyj në rendin e ditës së sotme?

Konstatojmë që nga 24 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 24 vota për 0 kundër dhe 0 abstenim miratohet propozimi i Andi Xhuraj që të hyn si pikë në rendin e ditës së sotme.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Kryetari i komunës.

Kryetari i Komunës- e kemi pasur një projekt në planifikim buxhetor që titullohet ‘Blerja e gjeneratorit për SHFMU Trepça në Banjë, tani DKA e ka nxjerrë si donacion të njëjtin gjenerator, propozimi ynë është që të njëjtin projekt me riemërtuar ‘Blerja e gjeneratorëve për nevoja të shkollave në Komunën e Istogut’. Vlera e këtij planifikimi është 15.000.00 euro.

Kryesuesi i Kuvendit- e hedh në votim propozimin e kryetarit, kush është për?

Konstatohet që nga 24 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 24 vota për 0 kundër dhe 0 abstenim miratohet propozimi i kryetarit që të futet në rend dite kjo pikë.

Shqyrtimi i pikës 1.

Kryesuesi i Kuvendit- Në mbledhje janë të pranishëm 24 anëtarë të Kuvendit, mungon Njomza Demaj me arsye për shkaqe shëndetësore, ndërsa dy anëtarë të tjerë nuk janë të pranishëm.

Shqyrtimi i pikës 2.

Kryesuesi i Kuvendit- e hapi debatin lidhur me procesverbalin e mbledhjes së kaluar, kush, a ka dikush diçka të diskutoj? Pasi që jo e hedh në votim, kush është që të miratohet procesverbali nga mbledhja e kaluar?

Konstatohet që nga 24 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 24 vota për 0 kundër dhe 0 abstenim miratohet procesverbali nga mbledhja e kaluar.

Shqyrtimi i pikës 3.

Kryesuesi i Kuvendit – Kryetar fjala është për ju.

Kryetari i Komunës- fjalën e ka drejtori Arben Kabashi.

Arben Kabashi-përshëndet të gjithë të pranishmit dhe prezanton pikën e rendit të ditës 'Shqyrtimi dhe miratimi i Planit të Veprimit për Barazi Gjinore 2024 – 2026.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Arta Balaj.

Arta Balaj- përshëndet të gjithë të pranishmit! Këtë Plan për Barazi Gjinore e kam lexuar me kujdes dhe dua ta përgëzoj grupin punues për hartimin e këtij plani. Po ka diçka që ishte dashur të ndryshohet jo vetëm në këtë plan por edhe në dokumente në përgjithësi, mendoj që është bërë e panevojshme përdorimi i barbarizmave të fjalëve të huaja në vend të fjalëve tona të bukura shqipe. P.sh në faqen 11, në vend të fjalës "asistencë" të përdoret fjala "ndihmë" në faqen 13, fjala "transparencë" të zëvendësohet me fjalën "dukshmëri" në faqen 11, fjala "diversitet" të zëvendësohet me fjalën "shumëllojshmëri" në faqen 14, fjala "bullizëm" të zëvendësohet me fjalën "ngacmim", në faqen 15, fjala "aksesushmëri" të zëvendësohet me fjalën "qasje" nuk po tingëllojnë këto fjalë mirë në dokumentet tona. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- a po dëshiron ta japësh si propozim me e votuar?

Arta Balaj- po po me i ndërruar këto fjalë, i kemi fjalët tona. Këto janë vetëm shembuj, se ka shumë fjalë që janë aty. Dhe dua të ju sugjeroj që të përdoni sa më pak fjalë të huaja.

Kryesuesi i Kuvendit- në rregull, nëse ka ende propozime të tjera po i dërgojmë pastaj në votim. Pra të bëhet në korrektim i Planit. Fjalën e ka Hajrush Shoshi.

Hajrush Shoshi- e pata fjalën këtu te bullizmi dhe ngacmimi, se bullizmi nuk është ngacmim është një lloj përqeshje, e ngacmimi është diçka tjetër.

Kryesuesi i Kuvendit- Hajrush të thërras që ta votosh propozimin e Artës. Fjalën e ka drejtori Arben Kabashi.

Arben Kabashi- këto propozime është dashur të japen në fillim, shumë fjalë janë internacionale sepse organizata e Un Women kanë qenë të përgjithshme për të gjitha komunat. Fjala bullizëm nuk do të thotë ngacmim e ke gabim. Janë fjalë të përgjithshme.

Kryesuesi i Kuvendit- kush është që të votohet propozimi i Artës dhe të korrektohet në tërësi Plani i Veprimit?

Konstatohet që nga 18 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 18 vota për 0 kundër dhe 0 abstenim votohet propozimi i Arta Balaj për lekturimin e Planit të Veprimit.

Fjalën e ka kërkuar Floriana Maxharraj.

Floriana Maxharraj- përshëndet të gjithë të pranishmit! Së pari dua ta shpreh një shqetësim në mbledhjen e Komitetit për Komunitete të mbajtur me 28 Maj 2024 nuk ka qenë asnjë nga anëtarët e grupit punues për hartimin e këtij drafti për të diskutuar në lidhje me këtë draft. Një mospërfillje e tillë ndaj një komiteti nuk është praktikë aspak e mirë e duhet mos përsëritur. Sa i përket Draftit të Planit të Veprimit Lokal për Barazi Gjinore është i përpiluar shumë mirë gjithmonë duke uruar të ndjeket hap pas hapi dhe mos të mbetet i shkruar në letër sa për sy e faqe. Më poshtë do i adresoj disa sugjerime që besoj që sadopak do ta pasurojnë këtë Plan në mënyrë që të arrihet qëllimi sa më efikas i tij. Përfaqësimi i grave në vendimarrje, një nga veprimet që duhet të ndërmarr drejt barazisë gjinore është rritja e numrit të vajzave dhe grave në vendimarrje. Me një përfaqësim të grave në vendimarrje që ka komuna e Istogut është shembull se si nuk duhet të jetë një qeverisje lokale, një qeverisje e juaj nga 12 drejtori komunale ku vetëm dy udhëhiqen nga gratë. Sa i përket fuqizimit ekonomik të grave te pika 2.1.4: përveç trajnimeve për ngritje të kapaciteteve për çështje të ndryshme të bujqësisë, është e rëndësishme të organizohen trajnime për vajzat dhe gratë edhe në fushën e ndërmarrësisë, trajnime për aftësitë biznesore, etj. Tek pika 2.1.5: besoj është e nevojshme ku thuhet të bëhet një

promovim i produkteve lokale veçanarisht ato të përgatitura nga gratë përmes aktiviteteve lokale besoj është e nevojshme të sigurohet një treg, pa pagesë, i përhershëm apo për një periudhë të caktuar të vitit, ku do të bëhëj shitja e produktetve të prodhuara nga vajzat dhe gratë. Tek pika 2.2.3: ku thuhet përgatitja dhe shpërndarja në rrjete sociale e mesazheve që afirmojnë barazinë gjinore në kuadër të ditëve të caktuara ndërkombëtare, besoj që përveç rrjeteve sociale është mirë të mbahen edhe emisione në televizionet lokale, në mënyrë që qytetarët të informohen më hollësisht për këtë çështje. Te edukimi është njëra ndër më të rëndësishmet për arritjen e barazisë gjinore, përveç aktiviteteve të parapara në Draft propozoj: të parashihet një subvencionim i shpenzimeve që lidhen me edukimin, duke subvencionuar shpenzimet e librave, materialeve shkollore e shpenzimet e transportit për vajza e djemtë që vijnë nga familje me të ardhura të ulëta. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- drejtor a ke diçka në lidhje me diskutimin e Florianës?

Arben Kabashi- Floriana ti vetëm e citove Planin e Veprimit, aty shkruan edhe kostoja, e thashë që janë 53 aktivitete që synojmë për tri vite të arritën. Çfarë kemi aktivitete shtesë janë aty edhe buxhetimi shuma totale, se ajo shumë ngritet varësisht prej aktiviteteve që do ti kemi në të ardhmen. Faleminderit!

Floriana Maxharraj- unë e urova planin si plan. Po përveç pikave që janë në këtë plan, i shtova disa sugjerime që i ceka më lartë.

Arben Kabashi- përderisa shkruan aktiviteti, mundemi që përbrenda tyre me e zgjeruar me promovimin e atyre që po i kërkon ti. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- a ke diçka konkret me e fut në këtë Plan si ajo që e dha Arta?

Floriana Maxharraj- (janë të cekura më lartë propozimet në pikat përkatëse).

Kryesuesi i Kuvendit- kush është që të inkorporohen propozimet e Florianës në këtë Draft të Planit të Veprimit për Barazi Gjinore? Kush është për?

Konstatojmë që nga 23 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 23 vota për 0 kundër dhe 0 abstenim votohen propozimet e Floriana Maxharraj të inkorporohen në Draft Planin e Veprimit për Barazi Gjinore.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Valbone Demaj.

Valbone Demaj- përshëndet të gjithë të pranishmit! Ky Draft Plan besoj është shumë i mirë dhe i ka munguar komunës tonë sepse përmban përafrimin dhe përmirësimin e barazisë gjinore. Unë si kryesuese e Grupit të Grave kam qenë pjesë e këtij komisioni ku bashkë me zyrtarë komunal në fusha të caktuara kemi punuar që ky plan të jetë sa më i qartë dhe më i mirë për komunën tonë. Këto specifikat që i futem, siç e tha edhe drejtori, janë të specifikuara në 53 aktivitete. Këto kanë qenë objektiva strategjike ku në kuadër të tyre janë edhe shtatë objektiva specifike të tjera që kanë të bëjnë me 53 aktivitete në kohën tri vjeçare ku është i ndarë edhe buxheti. Ndër to kemi sesione informuese , fushata vetëdijësuese, trajnime, plotësim-ndryshime të rregulloreve ku përfshihen edhe këto aktivitete, por është kërkuar gjatë hartimit të këtij Plani minimumi i aktiviteteve, nuk është e thënë që mbetet vetëm me këto aktivitete, por e gjitha varet nga buxheti edhe ka donacione të ndryshme si ato që i propozoj Floriana. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Liridona Lajçi Avdijaj.

Liridona Lajçi Avdijaj- përshëndet të gjithë të pranishmit! Ju përgëzoj për Planin e Veprimit për Barazi Gjinore, është i shkëlqyshëm e kam lexuar në detaje, shpresoj që të zbatohet dhe kisha sugjeruar që më mirë do kishte qenë që me filluar me respektuar barazinë gjinore qysh nga formimi i grupit punues ku marrin pjesë 13 anëtarë dhe janë vetëm 5 gra. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- faleminderit në sugjerim! Fjalën e ka Andi Xhuraj.

Andi Xhuraj- edhe pse i votuam këto propozime që u bënë sot dhe ende po vazhdohet me to, këto është dashur të bëhen në dëgjim publik kur është mbajtur e jo sot. Përndryshe sa i përket Planit të Veprimit për Barazi Gjinore mundem të them që është Plani më i mirë që është bërë ndonjëherë në komunën tonë. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- të gjithë jemi që Plani është i shkëlqyshëm. Fjalën e ka kryetari i komunës.

Kryetari i Komunës- po e ndjej një lloj obligimi moral me u bërë pjesë e diskutimit, pa dashur me propozuar as me kritikuar në raport me Planin, për shkak se e kam pasur 65.8 % të votave të grave të komunës së Istogut në ruandin e dytë në zgjedhje po flas. Diskutime dhe propozime të shkëlqyeshme prej secilit dhe secilës. Ne si ekzekutiv e kryejmë punën për atë që jemi të obliguar ligjërisht. E pjesa që po më shqetëson si kryetar komune është e që po ju drejtohem edhe juve që duhet me qenë edhe ju të shqetësuar është mungesa e aktiviteteve që po i bëjmë jo me i mbajtur në nivel të banalizimit të drejtat e grave se nuk po më pëlqen si diskurs politik. Çfarë po bëjmë ne si shoqëri, si komunë e si Kuvend organizime të përbashkëta të cilat munden me qenë shumë, edhe potenciali ynë në kuptimin e financave që e tha edhe kryesuesi mundet me qenë i madh në raport me kërkesat të cilat nuk i kemi pranuar asnjëherë. Secila parti

politike këtu duke u nisur nga LDK-ja ka forum, ka forume të grave, të rinjëve, e kemi edhe grupin e grave asambleiste të formuar të cilat e bëjnë një punë, po nuk e bëjnë asnjë punën e vet, kemi pasur thirrje për sera, për nënat vetëushqyese ka pasur pak, që është dashur me i thirrë, kemi pasur thirrje për solare prapë ka pasur pak, është dashur me i thirrë, kemi pasur thirrje për dhënie të granteve prapë ka pasur pak është dashur me i thirrë. Nuk është politika vetëm me e ngrit një çështje këtu, është me e marrë një hap i cili hap ja ndryshon jetën një gruaje që e ka të vështirë. Kjo është barazi gjinore. Ai hap merret vetëm me veprime e jo vetëm me diskutime. Jemi më shumë se të hapur si ekzekutiv, nuk po e them për politikë, po për njerëzi ndaj secilit propozim që vjen që dikujt nesër mundet me ja lehtësuar jetën e mundësitë tona janë koxha të mëdha në atë drejtim. Kështu që po bëj thirrje me na shfrytëzuar në kuptim të propozimit të ideve dhe të ecjes në mënyrë të përbashkët dhe më bërë diçka më të mirë për Istogun. Ajo është detyra jonë primare. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- faleminderit kryetar! Fjalën e ka Niman Beqiraj.

Niman Beqiraj- unë desha të ndërlihem me Andin që tha duhet me marrë pjesë në dëgjime publike e jo me i dhënë propozimet këtu. Nëse e ka lexuar diku është mirë me na treguar sepse propozimet e Florianës u votuan nga të gjithë anëtarët e Kuvendit dhe mendoj që ka kontribuar për të mirë. Edhe kryetarin e falënderoj për këtë rezymë. Në fakt Plani i Veprimit për Barazi Gjinore është Plan i mirë dhe i punuar mirë kështu që i përgëzoj të gjithë, mirëpo në aspektin praktik kryetarin e kanë votuar siç e tha mbi 60% gra, mirëpo tek rasti i përgjegjësive i ka vetëm dy drejtoresha. Ne mund ta shohim që edhe drejtorët nuk janë të pranishëm prej trembëdhjetë drejtorëve ju ka dhënë përgjegjësi vetëm dy grave, e kjo nuk parashkon as me premtimin elektorale që e ka dhënë, ku ka thënë do të kemi drejtorin edhe përgjegjësi ashtu siç është edhe përqindja e banorëve në Istog. Ne kërkojmë prej kryetarit Ferati, që përgjegjësinë dhe veprimin për barazi gjinore ta shoh pak edhe në përgjegjësi ndaj grave në postet udhëheqëse sepse vetëm te nënat vetëushqyese ajo nuk është thelbi i barazisë gjinore. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Kryetari i komunës.

Kryetari i Komunës- Unë e përmenda nënat vetëushqyese te rasti i serave tendenca me e përkthyer politikisht që unë po orientohej ndaj një kategorie të caktuar është e padrejtë, sepse përmenda edhe grante edhe përgjegjësi politike edhe forume, edhe forma të tjera se si ne i ngarkojmë me përgjegjësi edhe që i besojmë shtyllës shoqërisë tonë edhe të secilës shtëpi. Po premtimi politik ka qenë sipas demografisë mirëpo nuk e kemi përfunduar mandatin ende, është çështje se si ne e gjykojmë edhe si ekzekutiv edhe si parti politike formën e dhënies së përgjegjësisë, edhe si e prezantojmë pastaj në raport me realizimin e premtimit është çështje e jona.

Kryesuesi i Kuvendit- Andi Xhuraj e ka fjalën.

Andi Xhuraj- vetëm desha me cek që thashë që propozimet jo sqarimet, po nuk më paska dëgjuar mirë. përndryshe edhe unë i votova ajo propozime. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Ajshe Metaj.

Ajshe Metaj- ky Draft Plan është mjaft e punuar mirë dhe profesionalisht, përjashtimisht që duhet të bëhet lekturimi, por shqetësimi është deri te zbatimi i këtij Plani sepse mundet me pasur edhe pengesa financiare siç u tha më përpara. U thanë shumë gjëra, më pëlqeu edhe diskutimi i Florianës, përndryshe mos me pasur shkelje ligjore, po kërkoj gjithësesi, nuk po them femrave se në pikëpamje të punësimit pak ngecin por me pasur mundësinë me u integruar në shoqëri dhe në të gjitha gjërat e tjera. Për femrat edhe për meshkujt, aty ku ka mundësi të ju jepet hapësirë, ne në mandatin e kaluar kemi bashkëpunuar me Valbonën dhe gra të tjera asambleiste që kemi dhënë kontribut aq sa kemi pasur mundësi, dhe kemi thirrë gra ku në mesin e tyre ka qenë kërkesa me pasur një hapësirë me i plasuar produktet e qumështit dhe produktet që ato i punojnë. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- e hedh në votim këtë Plan të Veprimit të punuar mirë, kush është për?

Konstatojmë që nga 24 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 24 vota për 0 kundër dhe 0 abstenim miratohet Plani i Veprimit për Barazi Gjinore 2024-2026.

Shqyrtimi i pikës 4.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka dejtori Agon Dreshaj.

Agon Dreshaj- prezanton pikën e rendit të ditës 'Shqyrtimi dhe miratimi i propozim-vendimit për shpallje në ankand publik të pronave bujqësore.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Kryetari i komunës.

Kryetari i Komunës- drejtor vetëm një sqarim, është vetëm fazë e parë nuk janë të gjitha pronat të futura në këtë dhënie në shfrytëzim, ta shohim si po shkon ankandi pastaj vazhdojmë brenda vitit, ideja është që brenda këtij viti të përfundoj komplet dhënia në shfrytëzim ato që i kemi në plan strategjik dhe hartë zonale që i kemi destinuar në mënyrë që me filluar edhe ne si komunë marrjen e interesit publik edhe bujku eventualisht investitori investimin e vet në pronën komunale.

Kryesuesi i Kuvendit- e hapi debatin, fjalën e ka kërkuar Negjdet Ramaj.

Negjdet Ramaj- e ceku edhe drejtori që janë mbi 200 hektarë që do të shpallen në ankand publik, desha ta di a janë të lira këto prona se pastaj po ankohen pse nuk po aplikojnë njerëzit, nëse këto prona janë të mbjellura, që sigurt janë të mbjellura shumica prej tyre normal që qytetarët hezitojnë me aplikuar për shkak se dikush i ka mbjellë dhe nuk dojnë konflikte me palë tjetër. Desha ta di a janë të lira këto prona që me aplikuar njerëzit lirisht. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka drejtori.

Agon Dreshaj- Negjdet faleminderit! Ligjërisht këto prona janë të lira. Ne po duam të japim prona në shfrytëzim për 15 vite. Ne nuk kemi vendim të gjykatës për këto parcela që i kemi qit që janë të uzurpuara. Po duam ta realizojmë një interes publik që ne me vjelë qiranë e atyre pronave, e bujqëve me ja u mundësuar që pronat që i marrin në shfrytëzim me i fut në grante apo në subvencione.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Negjdet Ramaj.

Negjdet Ramaj- këto prona janë 100% duke i shfrytëzuar banorët, e dimë edhe kush i shfrytëzon, janë të mbjellura ato. Dua ta di prej juve kush i ka shfrytëzuar këto prona që 15 apo 20 vite se është shifër e madhe mbi 500 hektarë dhe e ke të garantuar 100% që nuk aplikon askush aty ku është e mbjellur. As kush nuk do e bënte me hyrë në konflikt.

Kryetari i Komunës-Negjdet ne jemi të obliguar me i zgjidhur situatat konform ligjeve në fuqi. Mund të ketë interpretime aplikojnë apo nuk aplikojnë, pyetjet se kush janë uzurpatorët, lista është e dërguar në prokurori, është çështje që po hetohet për të cilën ne nuk kemi të drejtë të japim informacion, drejtoju prokurorisë.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Agron Gashi.

Agron Gashi- edhe ne jemi për ato me i heq dyshimet me qenë një proces transparentë, kemi pasur biseda edhe me kryetarin për shkak të kriterëve, por ato janë çështje të komisionit pastaj. Në parim e përkrahim si grup këtë nismë që me ja filluar se deri tani jemi thirrur që qytetarët nuk po mund të marrin as subvencione se nuk i kanë pronat në emër të vetin. Kemi mëndur me fut më shumë por kështu po kërkohet pak nga pak, shpresoj që mos me u ndalur, me u ditur pronat me i marrë njerëzit, me përfituar komuna edhe qytetarët edhe me u shpërndarë në mënyrë të drejtë ata që merren me bujqësi, kështu që në parim e përkrahim e për çështje tjera diskutojmë në seanca tjera. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Niman Beqiraj.

Niman Beqiraj- punën e pronave të komunës ne sigurisht e marrim me shumë përgjegjësi. Meqenëse që disa vite janë shfrytëzuar e nuk është paguar asgjë, pa dashur me paragjykuar në këto formë, disi me mungesë të informatave dhe me një kohë shumë të shpejt po më duket si një lloj legalizimi i uzurpimit, kështu që kisha kërkuar që të shtyhet për mbledhjen tjetër dhe të vijë bashkë me pikën e kërkuar nga Lëvizja Vetëvendosje në mbledhjen e kaluar edhe me pronat tjera dhe konform kërkesës siç ne e kemi bërë edhe ju kemi drejtuar kryesuesit. Ndaj ne si LVV nuk po votojmë kundër as pro mirëpo po abstenojmë në mungesë të këtyre informatave. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Kryetari i Komunës.

Kryetari i Komunës- legalizim i uzurpimit përmes një veprimi me bazë në ligj Niman. Personalisht të kisha pasur ndonjë interes në bujqësi ku me ditë kush me qenë duke e shfrytëzuar pa aplikuar nuk e kisha lënë, kemi institucione lokale, kemi polici, kemi prokurori, fatmirësisht shteti jonë e ka fuqinë e mjaftushme që vendime ligjore që dalin në këtë rast prej Kuvendi me i dërguar deri në ekzekutim, po e ritheksoj lëndët që janë në trajtim edhe si parim personal edhe politik nuk preferoj me i diskutuar.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Niman Beqiraj.

Niman Beqiraj- e thashë kushtimisht ky lloj legalizim i uzurpimit unë nënkuptova që në terma praktik është më e vështirë se në terma teorik sepse në teori ne flasim edhe është e lehtë ta ngritim dorën ta votojmë mirëpo kjo puna praktike nënkupton që nëse ato janë shfrytëzuar 24 vite ata persona momentalisht munden me e parë atë pronë si të veten, në qoftë se ne si ligj në fuqi me i larguar prej aty e me ja dhënë diku me ankand publik është e lehtë, e potencoim edhe Negjdeti që ata të cilët e kanë shfrytëzuar munden me i frikësuar në forma të ndryshme pjesën tjetër që munden potencialisht me aplikuar për atë tokë. Kështu e kuptoj unë këtë legalizim i uzurpimit, shpresoj të jem gabim.

Kryesuesi i Kuvendit- nuk ka faj aty as Kuvendi as askush, ky është ankand, tani çfarë ndodhë pastaj ne nuk mundemi të përceptojmë. Fjalën e ka kryetari i komunës.

Kryetari i Komunës- nuk ka pronë publike të komunës së Istogut që është duke u shfrytëzuar që 24 vite. Mos të tentojmë të ju hedhim hi syve njerëzve. Është e padrejtë edhe moralisht edhe politikisht me thënë diçka çka nuk është. Ka pasur kontrata tetë mujore, një vit apo dy vite, asnjë institucion në botë nuk ruan dokumente 50 vite. Janë afatet ligjore për të cilat je i obliguar me i ruajtur dokumentat edhe si të skadon afati i dërgon në shkatërrim.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Negjdet Ramaj.

Negjdet Ramaj- desha një propozim që kur të dalin në ankand publik këto prona njerëzit që i kanë shfrytëzuar mos me pasur të drejtë aplikimi në ato prona. Pasi që emrat e tyre janë në prokurori, mos të kenë të drejtë aplikimi me i marrë ato prona. Se siç tha kolegu ai 100% ka me e legalizuar atë uzurpim, kështu që me ja pamundësuar atij uzurpatorit që me e marrë ligjërisht atë pronë. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Kryetari i Komunës.

Kryetari i Komunës- me sa e di unë është kriter ligjor që me e deponuar certifikatën që nuk është nën hetime. Shumë e thjeshtë është Negjdet.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Ajshe Metaj.

Ajshe Metaj- edhe ne rreth çështjeve të uzurpatorëve e kemi diskutuar edhe më herët ndoshta është e vërtetë që tokat pa dijenin e komunës janë të uzurpuara, por desha ta di a e keni listën e uzurpatorëve sa janë të uzurpuara me të cilat merret prokuroria dhe gjykata dhe e kam një pyetje të dytë kolegu ka të drejtë që nëse e ka uzurpuar pa e paguar asnjë cent me pas të drejtë me i konkurruar dikujt që nuk e ka pasur fare ma merr menja që duhet të bëhet një lloj ndryshimi, dhe pyetja tjetër në bazë të ligjit që e kemi parë për pronat me sa di unë pronat bujqësore nuk kanë të drejtë as të falen as të shiten, një informatë e kam që një pronë komunale një njëri e ka ndërtuar një shtëpi. Por unë me shkuar në prokurori që e shoh të arsyeshme duhet edhe me shkuar se për gjëra që nuk janë të ligjshme dikush duhet t'i dërgoj në prokurori, unë po e them me përgjegjësi të plotë. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- mos të paragjykojmë t'i futim në ankand pastaj pas ankandit të gjitha këto prona kanë me ardhur edhe njëherë këtu për votim, atëherë e shohim në ankand se çfarë do të ndodhë. Hajrush Shoshi e ka fjalën.

Hajrush Shoshi -unë besoj që është duke u punuar shumë pak në komunën e Istogut dhe i kemi të gjithë ata bujqë që ndoshta i punojnë pronat komunale, kanë mundësi të marrin prona private pa të holla fare, prandaj i përgëzojë të gjithë ata kanë punuar në këto vite, komuna ka qenë borxhlinjë ndaj tyre sepse nuk kanë mundur t'i marrin subvencionet, është iniciativë e mirë që tani e tutje ata bujqë kanë mundësi t'i marrin subvencionet me grante dhe të tjera. Kemi shumë raste që AKP-ja që shumë prona që i ka qit në shitje, kanë qenë të uzurpuara, kanë qenë njerëzit duke punuar në to i ka blerë dikush tjetër. Përndryshe ata për mua janë duke i punuar ato prona që po thojnë që janë duke i punuar, do ta shohim nëse e kanë mundësinë që do të kenë përfitime do e qesin çmimin më të lartë dhe do të përfitoj komuna. Mirëpo askujt nuk i ndalohet të aplikoj dhe sigurisht që do të ketë aplikime, ka interesim, është gjë shumë e mirë.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Niman Beqiraj.

Niman Beqiraj- mua fjalimi i Hajrushit më shumë më është dukur një fjalim emocionues për uzurpatorin, deri tani i kanë mbajtur edhe po thotë mirë që i kanë punuar, 24 vite i kanë punuar tokat nuk kanë paguar asgjë në anën tjetër po i jep vullnet më shumë, kjo siç e tha kryetari më herët me pikë e me presje me u dukur sa më bindës, unë nuk flas me pika e me presje po flas me raporte. Raporti i auditorit e ka thënë qartë që nuk paguhen edhe nuk kanë pasur fuqi me i nxjerrur paret, tash a e ka fuqinë sigurisht që e ka shteti por a kanë dashur ajo është diçka tjetër. Kjo është legalizim i uzurpimit në qoftë se nuk shkon me një strategji të qartë kaq.

Kryesuesi i Kuvendit- drejtori Agon Dreshaj e ka fjalën.

Agon Dreshaj- jep sqarime më në detaje.

Kryesuesi i Kuvendit- ne e kemi për detyrë me e qit në ankand dhe përfundon me kaq. Niman Beqiraj e ka fjalën.

Niman Beqiraj- unë vetëm desha ta përgëzoj drejtorin që qenka bërë trim pas 24 viteve të paktën me dalë dikush se 24 vite ato toka janë shfrytëzuar. Është mirë që keni vepruar më në fund, mirëpo praktikisht e din edhe ti vet që nuk është aq e lehtë, unë po dua ta shoh strategjinë asnjë lloj strategjie nuk po e shoh.

Kryesuesi i Kuvendit- Hajrush Shoshi e ka fjalën.

Hajrush Shoshi- po dua të them që nuk e pata asnjë emocion por fola prej sinqeritetit edhe një herë dua t'i përgëzoj të gjithë bujqit e komunës së Istogut që i punojnë tokat dhe ne me ato prodhime bujqësore ushqehemi për çdo ditë.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Florin Dreshaj.

Florin Dreshaj- mendoj që ato pikat që nuk po i futni në diskutim janë e gjitha pasojë që këto diskutime po bëhen që po i ikni atyre pikave, dhe mendoj që nuk ka me qenë ankand i drejtë përderisa në ato prona janë të mbjellura kultura bujqësore. Tani a me e quajtur uzurpator a jo, nuk e di, pasi që janë me një lloj leje të komunës se komuna i dinë se janë jarana të juaj ata që i punojnë ato toka me qindra hektarë, profesoresha Ajshe e tha ndoshta nuk e din, po komuna e din që janë ata që ja u financojnë fushatat elektorale. Kështu që para se të hiqen ata njerëz nuk ka me pasur ankand të drejtë. Nuk është paragjykim. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- pikërisht është paragjykim Florin. Ta votojmë ankandin pastaj ta shohim, a do jetë ashtu a jo. Fjalën e ka kryetari i komunës.

Kryetari i Komunës-nuk ishte paragjykim por ishte akuzë, por është mirë të ketë kujdes se vijnë në një pikë kur dikush e bën një letër dhe i drejtohet gjykatës për shpifje, për akuzë pa bazë, për dëmtim të integriteti pa bazë, politik , duhet me pasur kujdes, na ka hije me e bërë një lloj shkolle për të gjithë se jemi Istogali. Kush ka informacion për shkelje të ligjit atje është organi.

Kryesuesi i Kuvendit- faleminderit kryetar! Fjalën e ka Haki Podrimaj.

Haki Podrimaj- përshëndet të gjithë të pranishmit! Së pari kam vërejtje, a jemi duke i shpallë në ankand publik apo jemi duke i dhënë këto prona? Jemi duke diskutuar për diçka që ende nuk e kemi votuar për në ankand publik, a i japim a jo është krejt dipka tjetër. Mua po më duken pak 18 parcela, kisha pasur qejf me qenë 28 parcela se këta dashamirët tonë në këto parcela kanë me aplikuar, a është uzurpator a jo është komisioni që pastaj ka me i vlerësuar, kam qejf që janë punuar ato prona sepse nëse nuk ishin punuar sot nuk kishim pasur se çfarë me dhënë. Prandaj kryesues tu kisha lutur mos na lejo të dalim jashtë teme është shtjerrë ky debat, kisha propozuar të hidhet në votim edhe të vazhdojmë.

Kryesuesi i Kuvendit- faleminderit Haki! Fjalën e ka Andi Xhuraj.

Andi Xhuraj- e kam të njëjtë me Hakiun, diskutimi u stërgjatë kshtu që kisha kërkuar të hidhet në votim dhe të kalojmë në pikën tjetër të rendit të ditës.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Negjdet Ramaj.

Negjdet Ramaj- se po i bie që ne opozita jemi kundër ne përkundrazi pikërisht AAK dhe LVV e kanë kërkuar pikërisht këtë pikë të rendit të ditës që një vit e më shumë, nuk jemi kundër me i qit në ankand, se po i bie që jemi kundër bujqëve, dhe tjetra nëse nuk ka pasur uzurpatorë normal nuk kishte shkuar asnjë lëndë në prokurori, i ka uzurpuar por ajo është temë tjetër.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Faruk Kabashi.

Faruk Kabashi- përshëndet të gjithë të pranishmit! Unë po çuditem se si këta bujqë shumë të nderuar i fyejmë ne të zgjedhurit e tyre. Ne e kemi filluar procedurën për me i qit në ankand publik në qoftë se ata “uzurpatorët” i kanë të mbjellura, procedura deri t’i marrin ata sigurisht zgjat deri në shtator, kështu që ato të mbjellura kryhen. Faleminderit shumë!

Kryesuesi i Kuvendit- e hedhim në votim këtë pikë të rendit të ditës, kush është për që këto prona bujqësore të shpallen në ankand publik?

Konstatojmë që nga 24 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 19 vota për 0 kundër dhe 5 abstenime miratohet pika e rendit të ditës ‘Shqyrtimi dhe miratimi i propozim-vendimit për shpallje në ankand publik të pronave bujqësore.

Shqyrtimi i pikës 5.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Kryetari i Komunës.

Kryetari i komunës- ja kalon fjalën udhëheqësit të Zyrës së Prokurimit Gëzim Ademaj.

Gëzim Ademaj- përshëndet të gjithë dhe prezanton pikën e rendit të ditës ‘Njoftimi me Raportin vjetor të punës së prokurimit për vitin 2023.

Kryesuesi i Kuvendit- e hapi debatin rreth kësaj pike të rendit të ditës. Fjalën e ka Niman Beqiraj.

Niman Beqiraj- ne në Istog e dimë që prokurimi është një ndër hallkat më të dobëta të komunës. Sepse sipas ligjit zyrtarët nuk duhet të marrin pjesë në aktivitete politike që mund të krijojnë konflikte interesi ose ndikojnë në integritetin e procesit të prokurimit. E në zyrën e prokurimit në Istog në bazë të deklarimeve publike siç e kemi parë në

rrjete sociale të gjithë janë kryetarë nëndegësh në LDK, ka edhe të tjerë që kanë lidhje të ngushta me kryetarin e komunës, pra njëri nga zyrtarët e prokurimit. Kjo pastaj sjellë dyshime edhe për manipulim që shkon në dëm të operatorëve ekonomik dhe të qytetarëve për shkak të mungesave të vazhdueshme në kuptimin e tenderëve sepse janë të pajustificuara edhe probleme në menaxhim, gjithashtu kriteret favorizuese, përshtatje të çmimeve të larta. Ne bëjmë thirrje që të ndalohen këto praktika edhe të ç'politizohet zyra e prokurimit, sepse duhet me ja kthyer integritetin asaj zyre. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- Niman jemi një komunitet jo shumë i madh, dhe njihemi gati pothuajse të gjithë, jemi familjarë, shokë, dashamirë, jemi edhe kolegë këtu këshilltarë, çështja e familjarëve sillet, unë mundem me e pasur dikë në parlament, nesër bëhem deputet edhe tash me me thënë e ke atë a? Edhe unë e kam dikë të familjes që punon edhe ti e ke, të gjithë e kemi, është kryetar, mundet me e pasur familjarin, po ky e ka gjetur atë këtu kur ka ardhur kryetar. Fjalën e ka kryetari i komunës.

Kryetari i Komunës- zyra e prokurimit vitin e kaluar ka pasur rekord të aktiviteteve të prokurimit që komunat tjera munden me e parë vetëm ëndërr. Që e përmende lidhjen familjare është zyrtar që nga viti 2014, ka qenë 8-10 muaj para meje. Gëzimi është që 20 vite gjithashtu edhe Shefqeti të tjerë ka që janë pranuar, por duke qenë dëshmitarë ditorë i skandaleve të punësimeve familjare e emërtimeve të kësaj qeverie të Kosovës disi sinqerisht me qenë në pozicionin tënd nuk e kisha marrë guximin me tentuar me i dhënë atë lloj konotacioni, ashtu siç e tha kryesuesi jemi Istog i vogël e të gjithë ja njohim njëri tjetrit familjarët. Të kem kujdes se çfarë po flasim para njerëzve se na dëgjojnë edhe tani nuk kam qejf që mandatin tjetër mos me pasur Vetëvendosje këtu fare.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Hajrush Shoshi.

Hajrush Shoshi- me pas folur dikush tjetër e kisha përbirë, mirëpo të flet Vetëvendosja e cila për ditë në parlament i ka me qindra kontrata me negociim, mos të flasim për punësime që i ka nëpër Ministri që janë punësime familjare, po më duket pak e rënd. Prandaj i kisha kërkuar Nimanit që të kursehet pak sa i përket këtyre gjërave se është në pushtet, e është mirë me e korrigjuar pushtetin qendror. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Gëzim Ademaj.

Gëzim Ademaj- jep sqarime më në detaje për pikën e rendit të ditës.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Niman Beqiraj.

Niman Beqiraj- faleminderit Gëzim për sqarimet. Nuk e thashë që dyshoj në profesionalizimin tënd sepse ti je që nga viti 2002. Unë më shumë fola në mundësinë apo largimin e dyshimeve për ndonjë konflikt të mundshëm interesi, ose ndërhyrje të mundshme nga subjekti politik të cilin t'i i takon dhe udhëheq në fshatin ku banon.

Këtu e kam pasur më shumë problemin. E sa i përket këtij viti ju përgëzoj për punën e mirë që e keni bërë, mirëpo vitin e kaluar ka qenë 32.5% suficiti, duke ja hequr atë pjesën që e kanë marrë kontratat e kolektivitetit, se ndoshta ka qenë ende më i madh. Këtu ka pasur dyshime që ka pasur mungesa, e vonesa në prokurim për shkak të përshtatjes së tenderëve për personat të caktuar. E nëse t'i më thua e pranoj që në bazë të kushteve si funksionon prokurimi, një kohë kam punuar marrë vesh, te kompania që është shpërblyer me 200 mijë euro më shtrenjtë, unë nuk dyshoj që ai nuk i ka plotësuar kushtet, mirëpo në rastin tjetër kompania që nuk i plotëson kushtet, për mua është paradoksale sepse unë e njoh shumë kohë atë kompani edhe më duket që është koxha kompani e madhe. Pra po flasim me emra, kompania "Graniti" nuk besoj që ka kapacitet me e shtruar atë lloj rruge, nuk po dua ta vazhdoj më gjatë, mirë është me e ç'politizuar në mundësinë e parë që është e mundshme dikë që ka lidhje me e larguar që me ju larguar dyshimeve të mundshme rreth kësaj çështje. Faleminderit! Edhe Hajrushit që mu drejtua më herët, kisha propozuar që me e dërguar këshilltar te Albini le t'i shpejgon për këto kontratat.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Gëzim Ademaj.

Gëzim Ademaj- jep sqarime të tjera.

Kryesuesi i Kuvendit- Florin Dreshaj e ka fjalën.

Florin Dreshaj- unë e pata një vërejtje për ty kryesues, unë më herët fola për pikë të komunës, kurse këta kur dalin nga rendi i ditës fillojnë bëjnë vlerësime, Hajrushit p.sh që nuk ka kapacitet i bën vlerësim punës së qeverisë Kurti, e t'i e lejon me fol jashtë rendit të ditës, punët që i ka bërë Albin Kurti, partitë tjera nuk kanë guxuar as ëndërr t'i shohin. Këtë e dinë qytetarët.

Kryesuesi i Kuvendit- shpesh po delni nga tema Florin, unë jam pak tolerant. A e dëshiron edhe dikush fjalën? Ajshe Metaj e ka fjalën.

Ajshe Metaj- për këto që u diskutuan tani, kanë qenë d.m.th deri në vitin 2023, ne i kemi projektet që duhet të realizohen falë zbatimit të kontratave kolektive ne e kemi parë që janë prekur projektet e mëdhaja. Pyetjen e kam për udhëheqësin e prokurimit, a mendoni që do të ketë realizim siç ka ndodhur gjatë këtyre viteve, apo parashihni që mos të mund të realizohen projektet të cilat janë të parapara për afatin e caktuar. Faleminderit!.

Kryesuesi i Kuvendit- d.m.th ky është vetëm njoftim nuk votohet. Faleminderit udhëheqësit të prokurimit për sqarimet.

Shqyrtimi i pikës 6.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka drejtori i drejtorisë Bujqësisë, Astrit Hajrizaj.

Astrit Hajrizaj- përshëndet të gjithë të pranishmit dhe prezanton pikën e rendit të ditës 'Shqyrtimi dhe miratimi i propozimit për ndryshim të Rregullores për Taksa Ngarkesa dhe Gjoha nga drejtoria për Bujqësi.

Kryesuesi i Kuvendit- e hapim diskutimin rreth kësaj pike. Është uniform, nuk ka diçka që ne si Kuvend mundem me e ndryshuar, vetëm se po e votojmë. Kush është që të votohet ky propozim?

Konstatojmë që nga 16 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 16 vota për 0 kundër dhe 0 abstenime miratohet pika e rendit të ditës 'Shqyrtimi dhe miratimi i propozimit për ndryshim të Rregullores për Taksa Ngarkesa dhe Gjoha nga drejtoria për Bujqësi.

Shqyrtimi i pikës 7.

Kryesuesi i Kuvendit- jep sqarime rreth përbërjes së komisionit. Haki Podrimaj e ka fjalën.

Haki Podrimaj- ne si LDK propozojmë Ruzhdi Metaj.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Agron Gashi.

Agron Gashi- nga AAK- propozojmë Fjolla Ukaj.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Kryetari i komunës.

Kryetari i komunës- nga ekzekutivi propozojmë drejtorët Agon Dreshaj dhe Abedin Kabashi.

Kryesuesi i Kuvendit- pra mbetet vetëm edhe prej shoqërisë civile kryetar. Ne jemi të detyruar këtu ta votojmë formulën. E hapi diskutimin. Fjalën e ka Andi Xhuraj.

Andi Xhuraj- a ekziston mundësia që të përfshihen të gjitha subjektet politike në këtë komision?

Kryesuesi i Kuvendit- më vjen keq Andi, është formula kështu. Fjalën e ka Florin Dreshaj.

Florin Dreshaj- edhe pyetja ime ishte përafërisht si e Andit, se po i bie një i AAK-së dhe katër të LDK-së, nuk e di a është e caktuar me ligj?

Kryesuesi i Kuvendit- është e caktuar me ligj kështu. Fjalën e ka drejtori Agon Dreshaj.

Agon Dreshaj- sqaron përbërjen e komisionit në bazë të ligjit dhe rregullores.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Kryetari i Komunës.

Kryetari i Komunës- për me i adresuar dhe për me treguar që jemi bashkëpunues edhe me ja u eliminuar shqetësimet, hapja e ofertave ka me qenë publike pra është më shumë se transparente.

Kryesuesi i Kuvendit- pasi që u dhanë propozimet nuk ka mbetur asgjë përveç se të votohet ky komision, kush është që të votohet komisioni i propozuar në këtë përbërje?

Konstatojmë që nga 20 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 16 vota për 0 kundër dhe 4 abstenime votohet 'Formimi i komisionit vlerësues për dhënien në shfrytëzim të pronave.

Shqyrtimi i pikes 8.

Kryesuesi i Kuvendit –e hapi debatin, kush e dëshiron fjalën? Andi Xhuraj.

Andi Xhuraj- unë kisha pasur dëshirë ta dëgjoj një sqarim, por pasi që drejtori e lëshoi seancën dhe nuk është present që është edhe kryesues i këtij komisioni, kisha pasur dëshirë një sqarim nga kryesuesi i komisionit për ankesa, se pse po kthehet në pikën zero edhe si ka rrjedh procesi. Faleminderit!

Kryetari i komunës- është çështje që veç e diskutuam paraprakisht, sqarime shitesë nuk e shoh të nevojshme sepse secili e ka pasur përfaqësuesin e vet, komisioni ka rekomanduar me e kthyer në zero, atë e bën Kuvendi përmes votës e themelojmë komisionin e ri.

Kryesuesi i Kuvendit- faleminderit kryetar! A e dëshiron edhe dikush fjalën? Kush është që të shfuqizohet komisioni për vlerësim ndaj bursave?

Konstatojmë që nga 20 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 20 vota për 0 kundër dhe 0 abstenime miratohet shfuqizimi i komisionit për vlerësim ndaj bursave.

Shqyrtimi i pikës 9.

Kryesuesi i Kuvendit- shfuqizimi i komisionit për ankesa ndaj vlerësimit të bursave. E hapi diskutimin, fjalën e ka Niman Beqiraj.

Niman Beqiraj- meqë unë isha pjesë e këtij komisioni për shqyrtimin e ankesave, ne i kemi pasur 34 ankesa që ka qenë numër rekord, ndoshta për shkak që është dyshuar në atë komisionin e parë, si komision përveç 34 ankesave i kemi vlerësuar edhe 61 përfitues ku prej të cilëve ne kemi gjetur dhe i kemi dërguar si rekomandim që me e kthyer në pikën zero, prandaj komisioni për shqyrtimin e ankesave mendoj që e ka

kryer punën e vet në mënyrën e duhur edhe nuk ka nevojë të shfuqizohet prapë, dhe të vazhdon të jetë ky komision.

Kryetari i komunës- e diskutuam në fillim këtë, unë nuk dyshoj në punën e asnjërit komision, vitin e kaluar kanë qenë 144 bursa, nuk ka pasur vend për ankesa, pjesa tjetër ndoshta ne mendojmë që nuk duhet, por kur e thotë ligji duhet me shfuqizuar.

Kryesuesi i Kuvendit- si replikë Niman.

Niman Beqiraj- e pashë të arsyshme me thënë meqë kryesuesi i komisionit për vlerësim ndaj bursave është drejtori, pjesë e kabinetit të kryetarit, dhe në një formë është përgjegjësi e deleguar tek përfaqësuesi juaj në atë komision, ne i kemi dëshmitarë edhe pjesën tjetër të komisionit tani për me qenë korrekt që nuk bën kurrësi të kthehet ë pikën zero.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Kryetari i Komunës.

Kryetari i Komunës- thashë e vlerësoj punën e të dy komisioneve, rrëzohen si procese prapë jemi këtu, detyrat i kryjmë konform ligjeve.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Andi Xhuraj.

Andi Xhuraj- në emër të grupit të PDK-së jemi pro shkarkimit të komisionit për ankesa ndaj bursave. Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- e hedhim pra në votim, kush është që të shkarkohet komisionit për ankesa ndaj bursave?

Konstatojmë që nga 20 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 18 vota për 2 kundër dhe 0 abstenime votohet shfuqizimi i komisionit për ankesa ndaj vlerësimit bursave.

Shqyrtimi i pikës 10.

Kryesuesi i Kuvendit- formimi i komisionit për vlerësim ndaj bursave, nga pesë anëtarë që e thashë, tre nga kuvendi, a nga ekzekutivi dhe një nga shoqëria civile. Fjalën e ka kryetari i komunës.

Kryetari i komunës- për komisionin për vlerësim ndaj bursave e propozoj Naim Sadriun, kurse nga shoqëria civile po e presim propozimin.

Kryesuesi i Kuvendit- nga LDK?

Haki Podrimaj- nga LDK propozojmë Hajrush Shoshin.

Kryesuesi i Kuvendit-nga AAK?

Agron Gashi- ne i dërgojmë me email.

Kryesuesi i Kuvendit- nga LVV?

Florin Dreshaj- edhe ne i dërgojmë me email.

Kryesuesi i Kuvendit- mirë shumë. Fjalën e ka Andi Xhuraj.

Andi Xhuraj- pyetja ime është a kanë të drejtë me qenë anëtarët e njejtë që sapo u shkarkuan?

Kryesuesi i Kuvendit- Jo. Nuk kanë të drejtë. E hedhim në votim, kush është që të jetë në këtë përbërje komisioni prej pesë anëtarëve për vlerësim ndaj bursave.

Konstatohet që nga 20 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 20 vota për 0 kundër dhe 0 abstenime votohet formimi i komisionit për vlerësim ndaj bursave.

Shqyrtimi i pikës 11.

Kryesuesi i Kuvendit- formimi i komisionit për ankesa ndaj vlerësimit të ndarjes së bursave. Fjalën e ka Kryetari i komunës.

Kryetari i Komunës- për formimin e komisionit për ankesa ndaj vlerësimit të ndarjes së bursave e propozoj nga ekzekutivi drejtoreshën Vlora Vuthaj, kurse nga shoqëria civile po e presim propozimin.

Kryesuesi i Kuvendit- nga LDK?

Haki Podrimaj- nga LDK propozojmë Valbone Demaj.

Kryesuesi i Kuvendit- nga AAK?

Agron Gashi- ne i dërgojmë me email.

Kryesuesi i Kuvendit- nga LVV?

Florin Dreshaj- edhe ne i dërgojmë me email.

Konstatohet që nga 20 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 20 vota për 0 kundër dhe 0 abstenime votohet formimi i komisionit për ankesa ndaj vlerësimit të ndarjes së bursave.

Shqyrtimi i pikës 12.

Kryesuesi i Kuvendit- e kemi ndryshimin e emrit të projektit 'Blerja e gjeneratorit për SHFMU në Banjë' pasi që aty është gjetur donatori, dhe emërimi i ri është 'Blerja e gjeneratorëve për nevoja të shkollave në komunën e Istogut. Kush është për?

Konstatojmë që nga 19 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 19 vota për 0 kundër dhe 0 abstenime votohet ndërrimi i emrit të projektit nga 'Blerja e gjeneratorit për SHFMU në Banjë' në Blerja e gjeneratorëve për nevoja të shkollave në komunën e Istogut.

Shqyrtimi i pikës 13.

Kryesuesi i Kuvendit- kemi propozimin e Andi Xhuraj, të futet nën patronatin e komunës organizimi i turnirëve për ndër të dëshmorit "Demush Mavraj" i cili organizohet që 25 vite dhe për dy personalitetet që kanë qenë pjesë e institucioneve komunale që kanë bërë shumë për sportin në Istog të cilët janë Labinot Aliaj dhe Bedri Hajzeraj. Kush është që të miratohet?

Konstatojmë që nga 17 anëtarë të Kuvendit të pranishëm me 17 vota për 0 kundër dhe 0 abstenime miratohet propozimi i anëtarit të Kuvendit Andi Xhuraj që të futet nën patronatin e komunës organizimi i turnirëve për ndër të dëshmorit "Demush Mavraj" i cili organizohet që shumë vite dhe për dy personalitetet që kanë qenë pjesë e institucioneve komunaëe që kanë bërë shumë për sportin në Istog të cilët janë Labinot Aliaj dhe Bedri Hajzeraj.

Shqyrtimi i pikës 14.

Kryesuesi i Kuvendit- Ajshe Metaj e ka fjalën.

Ajshe Metaj- paraprakisht kur ishte udhëheqësi i Prokurimit këtu ja parshirova një pyetje po sikur nuk dëgjuat as ju, dhe nuk ju dha mundësia që të ma kthej atë përgjigje.

Kryesuesi i Kuvendit- fjalën e ka Florin Dreshaj.

Florin Dreshaj- i kam dy pyetje për kryesuesin, njëra është procesverbali i mbledhjes së jashtëzakonshme që e kemi mbajtur për problemet e kishës së Studenicës, a ka me ardhur në Kuvend me e parë edhe marrëveshjen që e kemi bërë të gjitha partitë politike që i kemi pasur përfaqësuesit aty jemi marrë vesh që me e dërguar një kërkesë, a është dërguar në organet ku kemi thënë me e dërguar, dhe pyetja e dytë është ajo që e përmenda që the je jashtë rendit të ditës, tani nuk jam, për kërkesat që i kemi bërë për pikat e rendit të ditës për sot ne edhe AAK-ja, the që jemi duke diskutuar, me kë jeni duke diskutuar dhe dhe kur ka me u marrë një vendim për to? Faleminderit!

Kryesuesi i Kuvendit- nuk po i lexoni rregulloret, rendin e ditës e formulon kryesuesi i Kuvendit në bashkëpunim me Kryetarin, kur të është ekzekutivi i gatshëm ne e bëjmë

rendin e ditës. Për dokumentin që jemi duke e përgatitur me e dërguar, unë e kam dhënë edhe para votimit të rendit të ditës, dhe thashë që jemi duke e përgatitur, jemi në konsulta me njerëz profesional dhe kompetent se nuk duam të biem keq si disa komuna tjera. Ka me u përgatitur një dokument gjithëpërfshirës, profesional, faktik që do të bazohemi edhe në të gjetura. Sa i përket procesverbalit të mbledhjes së jashtëzakonshme do ta prezantojmë Florin edhe kemi me ju bindur që është ashtu. Fjalën e ka Florin Dreshaj.

Florin Dreshaj-thatë që nuk po i lexojmë rregulloret dhe e bëni rendin e ditës bashkë me kryetarin, por e kemi futur dy herë në Plan të Punës së Kuvendit dhe në mënyrë arbitrare e keni hequr, për çfarë rregulloresh e ke fjalën.

Kryesuesi i Kuvendit- Ligjin për Vetëqeverisje Lokale, Rregullorja e punës së Kuvendit, Statuti i komunës së Istogut, është Kodi i Etikës ja u kemi dërguar të gjitha, lexojeni mirë e mos të biem keq para qytetarëve dhe para ligjit. Faleminderit shumë. Florin Dreshaj e ka fjalën.

Florin Dreshaj- nuk është që nuk i kemi lexuar, askund nuk e kam gjetur që kur votohet një Plan i Punës të Kuvendit për një vit ka drejtë dikush në mënyrë arbitrare pa u votuar prapë këtu në Kuvend me e ndryshuar, e ju e keni ndryshuar. Edhe sa i përket procesverbalit kam pyetur edhe disa kolegë edhe nuk ju ka ardhur as atyre.

Kryesuesi i Kuvendit- Plani i Punës ndryshon në bazë të punës së ekzekutivit. Procesverbalin e mbledhjes së jashtëzakonshme do ta sjellim. Pasi që nuk kemi kuorum më duhet ta mbyllë mbledhjen e sotme.

Kryesuesi i Kuvendit

Falënderon të gjithë për durimin që patën, dhe kontributin e dhënë,

E shpallë të mbyllur mbledhjen e sotme.

Faleminderit për pjesëmarrje, mirupafshim në mbledhjet e tjera.

Mbledhja përfundoi me punë në ora 13:07

**Procesmbajtëse,
Flora Bujupaj**

**Kryesues i mbledhjes,
Enver Rugova**

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO Qeveria e Kosovës / Vlada Kosova / Government of Kosovo Ministria e Financave / Ministarstvo za Finansije Ministry of Finance Arkiva - Arhiva - Archive			
Nr. Org. Org. Jedini Org. Unit	01/400	Nr. Prot. Prot. No.	1259/2024
Nr. i faqeve Broj stranica No. pages	2	Data Datum Date	15/05/2024
Hyrëse		PRISHTINE/A	

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government

Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve / Ministarstvo za Finansije, Rada i Transfere /
Ministry of Finance, Labour and Transfers
Zyra e Ministrit / Kancelarija Ministra / Cabinet of the Minister

DATË/A:	15.05.2024
PËR/ZA/TO:	Ministrat, Kryetarët e Komunave, Kryeshefat e Agjencive, Udhëheqësit e Organizatave buxhetore, Drejtorët e Drejtorive Komunale, Zyrtarët Kryesorë Financiarë
NGA/OD/FROM:	Hekuran Murati, Ministër i Financave, Punës dhe Transfereve
TEMA/SUBJEKAT/SUBJECT:	Qarkorja Buxhetore 2025/01

Të nderuar,

Më lejoni t'ju falënderoj për kontributin e juaj në hartimin e Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve (KASH) 2025-2027, që paraqet bazën për hartimin e buxhetit për vitin 2024.

Në vijim mund të gjeni Qarkoren Buxhetore 2025/01, e cila ofron kufijtë fillestarë buxhetorë për secilën Organizatë Buxhetore në nivel qendror dhe kufijtë buxhetorë të nivelit komunal për vitet 2025-2027. Marrë parasysh që jemi në proces të regjistrimit të popullsisë, më lejoni t'ju njoftoj se kufijtë buxhetorë të lëshuar përmes kësaj Qarkore mund të pësojnë ndryshime, mirëpo për të qenë në linjë me afatet dhe procedurat për të dërguar me kohë për aprovim Projektligjin Mbi Ndarjet Buxhetore për Buxhetin e Republikës së Kosovës për Vitin 2025, këta kufij do të shërbejnë si orientues për përgatitjet fillestare.

Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve mbetet në dispozicion e juaj për të ofruar mbështetjen e nevojshme gjatë procesit të hartimit të Projektligjit Mbi Ndarjet Buxhetore për Buxhetin e Republikës së Kosovës për Vitin 2025.

Me respekt!

Hekuran Murati
Ministër i Financave, Punës dhe Transfereve

Qarkorja Buxhetore 2025/01

1. Qëllimi

Ministri për Financa, Punë dhe Transfere është i autorizuar dhe përgjegjës që në përputhje me nenin 20 të Ligjit Nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë, të nxjerrë qarkore buxhetore për cilëndo ose të gjitha organizatat buxhetore, për të ofruar udhëzime për përgatitjen e Buxhetit të Kosovës.

Në mbështetje të kësaj dispozite ligjore, Ministri nxjerr Qarkoren buxhetore 2025/01, ku ofrohen udhëzimet e para për hartimin e buxhetit për vitin 2025 dhe vlerësimet për vitet 2026-2027, kalendarin kohor indikativ dhe kufijtë fillestar buxhetor për vitin 2025 dhe vlerësimet për vitet 2026-2027 për çdo organizatë buxhetore. Në rast nevojë, pas kësaj qarkoreje do të pasojnë qarkoret e tjera shtesë deri në finalizimin e buxhetit për vitin 2025 dhe vlerësimet për vitet 2026-2027.

2. Konteksti për përgatitjen e buxhetit për 2025-2027

Planifikimi i buxhetit për vitin 2025 bazohet në Kornizën Afatmesme të Shpenzimeve (KASH) 2025-2027 që është aprovuar nga Qeveria e Kosovës bazuar në prioritetet afatmesme të Qeverisë dhe kornizën makro-fiskale për vitet 2025-2027. Qeveria është e përkushtuar që duke ruajtur stabilitetin fiskal të përkrah kërkesat e organizatave buxhetore, brenda orientimit sektorial buxhetor të përcaktuar me KASH 2025-2027, sipas prioriteteve të përcaktuara përmes Deklaratës së Prioriteteve Afatmesme të Qeverisë.

Objektivat strategjike të Qeverisë janë përcaktuar nëpërmjet Programit të Qeverisë, Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe strategji sektoriale, si dhe dokumentet që rrjedhin nga procesi i integritetit evropian sikurse Programi për Reforma në Ekonomi 2024-2026 dhe Programi Kombëtar për Zbatimin e MSA-së.

Rrjedhimisht, prioritetet e Qeverisë për periudhën e ardhshme trevjeçare janë fokusuar në ri-orientimin e ekonomisë drejt prodhimit dhe eksportit, rritjes së punësimit dhe një zhvillimi të qëndrueshëm, që mbron ambientin duke e ruajtur atë edhe për gjeneratat e ardhshme, si dhe orientimi drejt transformimit digjital.

Projeksionet fiskale të KASH 2025-2027 kanë përcaktuar burimet e financimit që Qeveria mund të ketë në dispozicion për shpenzim në vitin 2025, dhe vlerësimet për vitet 2026-2027. Çdo tendencë për tejkalim të kufijve të shpenzimeve mbi kufijtë e kësaj qarkoreje e bën të detyrueshëm ndryshimin përkatës rritjen e burimeve të financimit, gjegjësisht ndryshimin e politikave tatimore për të arkëtuar të hyra shtesë.

Gjatë zhvillimit të procesit buxhetor, duhet të marrim parasysh edhe zotimet tona në raport me institucionet financiare ndërkombëtare. Në këtë kontekst, Qarkorja Buxhetore 2025/01 është hartuar në pajtim me obligimet nga marrëveshjet financiare ekzistuese dhe të atyre në negocim, dhe reflekton përkushtimet për drejtimin e politikave fiskale të përcaktuara në pajtim me Fondin Monetar Ndërkombëtar.

3. Parashikimet për implementimin e buxhetit 2024

Para prezantimit të kërkesave buxhetore për vitin 2025, organizatat buxhetore duhet t'i prezantojnë Ministrisë së Financave, Punës dhe Transfereve një parashikim të realizimit deri në fund vit të buxhetit të vitit 2024 në nivel të programeve, nën-programeve, kategorive të shpenzimeve dhe projekteve individuale. Po ashtu, **organizatat buxhetore duhet të identifikojnë dhe të njoftojnë Ministrinë e Financave, Punës dhe Transfereve për nën shpenzimet eventuale në buxhetin aktual si dhe pritjet për mbi shpenzimet eventuale në buxhetin aktual, para parashtrimit të kërkesës buxhetore për vitin 2025, dhe vlerësimeve për 2025-2027.**

4. Kriteret e përgjithshme për përgatitjen e buxhetit për 2025-2027

Procesi buxhetor për vitet 2025-2027 ka për qëllim ndërlidhjen e planeve dhe politikave buxhetore me prioritetet e Qeverisë. Në nivel sektorial, kjo ndërlidhje është realizuar në prioritetimin e sektorëve buxhetor në KASH 2025-2027. Përmes kësaj qarkoreje, kërkohet që organizatat buxhetore të konkretizojnë kërkesat e prezantuara në KASH, duke detajuar kështu përgatitjen e buxhetit në nivel të programeve, nën-programeve, kategorive të shpenzimeve dhe projekteve kapitale specifike.

Kërkesat për shpenzime të reja duhet të prezantohen vetëm në bazë të hapësirës së lirë fiskale dhe nëse të njëjtat janë përfshirë në KASH 2025-2027. Gjatë procesit buxhetor, Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve duhet të sigurohet se totali i shpenzimeve për të gjitha organizatat brenda një sektori e përcjell shumën e paraparë me KASH 2025-2027 për këtë sektor.

Organizatat buxhetore duhet të kenë parasysh që gjatë përgatitjes së kërkesave të tyre t'u japin prioritet:

- Projekteve të cilat ndihmojnë në realizimin e prioritetëve të Qeverisë dhe dokumenteve strategjike. Projekteve të cilat janë në vazhdimësi nga vitet paraprake dhe që kanë obligime kontraktuale, duke përfshirë obligimet e shpronësimit lidhur me ato projekte;
- Zotimet e Qeverisë për Planin e Veprimit për Marrëveshjen e Stabilizim Asociimit dhe programin – Instrumenti i Para-Anëtarësimit (IPA);
- Legjislacioni i ri apo ndryshim plotësimi i atij ekzistues dhe
- Të përfshijnë brenda ndarjeve buxhetore obligimet për financim të jashtëm të projekteve individuale.

Procesi i planifikimit të buxhetit duhet të përfshijë këto aspekte:

- Buxhetimi në nivel të programeve dhe nën-programeve, në përputhje me strukturën ekzistuese të planit kontabël;
- Përmirësimet në qasjen e buxhetimit të orientuar drejt rezultateve dhe performancës;
- Zbatimi i konceptit shumëvjeçar mbi planifikimin e projekteve kapitale;
- Prezantimi tabelar mbi burimet e financimit dhe strukturën e shpenzimeve sipas kategorive të shpenzimeve për vitin 2025 dhe projeksionet për vitet 2026-2027 dhe
- Gjatë procesit buxhetor vëmendje e shtuar duhet t'i jepet nga OB-të në nivel qendror dhe lokal zbatimit të çështjeve si në vijim:
 - OB-të të mos propozojnë aktivitete apo projekte të reja pa i dhënë prioritet buxhetimit të obligimeve për aktivitetet/projektet kapitale aktuale,

- Në përputhje me rekomandimin e Zyrës Kombëtare të Auditimit, OB-të të dërgojnë në MFPT informatë lidhur me paditë e ngritura së bashku me një vlerësim nga zyrat ligjore për mundësinë e materializimit/shndërrimit të tyre në obligime,
- OB-të në nivel qendror dhe lokal të deklarojnë në MFPT numrin e pozitive të lira e të paplotësuar për të cilat OB nuk ka marrëdhënie punësimi dhe për të cilat nuk ka buxhet për plotësimin e tyre;
- OB-të janë të obliguara të plotësojnë të dhënat që kërkohen në sistemet buxhetore SZHMB dhe PIP si dhe duhet të eliminojnë keq klasifikimin e shpenzimeve buxhetore. Nëse me rastin e dorëzimit të propozim buxhetit nga OB qendrore apo lokale analisti buxhetor do të identifikojë keq klasifikimet, Departamenti i Buxhetit të njëjtat do t'i largojë nga buxheti, duke përfshirë jo vetëm keq klasifikimet për projektet e reja por edhe ato që janë në vazhdimësi nga viti i kaluar;
- Projektet e reja të propozuara të jenë projekte në përputhje me Manualin e PIP dhe UA për **Definimin e Projekteve Kapitale dhe Klasifikimin e Shpenzimeve të Projekteve Kapitale** si dhe UA për **Kriteret Përzgjedhëse të Projekteve Kapitale**. Projektet të cilat nuk zbatojnë kërkesat kryesore të manualit dhe udhëzimeve administrative, nuk do të lejohen të bëhen pjesë e buxhetit.
- Me rastin e propozimit të projekteve të reja kapitale, OB-të të dorëzojnë në MFPT arsyeshmërinë për secilin projekt sipas manualit të PIP dhe udhëzimeve administrative, që përfshinë edhe kriterin e përputhshmërisë së projektit/aktivitetit të propozuar me strategjinë dhe KASH-in 2024-2026;
- Regjistrimi i zotimeve shumëvjeçare në PIP;
- Ministritë duhet të ndajnë mjete buxhetore brenda hapësirës fiskale vetëm për realizimin e atyre projekteve kapitale për të cilat në bazë marrëveshjeve të mirëkuptimit me komunat kanë krijuar obligime në të kaluarën.;
- Buxhetimi i projekteve kapitale të bëhet në përputhje me **Udhëzimin Administrativ për Definimin e Projekteve Kapitale dhe Klasifikimin e Shpenzimeve të Projekteve Kapitale**, ku pjesë e koston së projektit janë edhe *shpenzimet e shpronësimit*. Organizatat buxhetore qendrore dhe lokale, pas një analize paraprake, duhet të planifikojnë shpenzimet e shpronësimit për çdo projekt individual në kuadër të koston totale të projektit, e jo të planifikojnë linjë të veçantë për shpronësim.
- Për projektet e reja kapitale të natyrës teknologjisë informative Organizatat Buxhetore para se të aplikojnë për mjete buxhetore duhet të marrin miratim paraprak nga Agjencia e Shërbimit të Informacionit- ASHI (MPB) se një projekt të tillë nuk mund të zbatohet nga ASHI-ja.

Vëmendje e shtuar do t'i jepet në vijim të këtij procesi nga MFPT zbatimit të kërkesave të lartpërmendura dhe vërejtjet do të regjistrohen nga analistët e buxhetit në sistemin PIP.

Qeveria mund të ndryshojë strukturën e shpenzimeve me qëllim të arritjes së prioriteteve të saj, si brenda programeve të një organizate buxhetore, ashtu edhe zhvendosjen e buxhetit nga një organizatë në tjetrën të nivelit qendror, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

Kërkesat buxhetore duhet të mbështeten në prioritetet e Qeverisë të aprovuara me dokumentin e KASH 2025-2027.

Shpenzimet rrjedhëse: organizatat buxhetore duhet të bëjnë kërkesat e tyre përbrenda kufizimeve buxhetore. Është thelbësore që të gjitha organizatat buxhetore t'u përmbahen kufijve të dhënë në Shtojcat e bashkangjitura.

Punësimi: Nuk do të ketë rritje të punësimit në sektorin publik përveç kur ka një vendim të qartë për domosdoshmërinë e punësimeve të reja dhe kur është siguruar buxheti.

Pagat dhe shitesat: Për kalkulimin e pagave për vitin 2025 është marrë për bazë për përllogaritje muaji mars 2024 dhe për punëtorët aktual është llogaritur shumëzuar me 12 muaj. Ndërsa për punëtorët e papunësuar është përllogaritur paga mesatare dhe është buxhetuar vetëm 40%, brenda kufizimeve buxhetore.

Mallra dhe shërbime: Organizatave buxhetore do t'i mundësohet financimi në fushat e rëndësishme dhe të domosdoshme. Organizatat buxhetore duhet të identifikojnë burimet brenda skenarëve bazë të tyre nga ato fusha me performancë jo të mirë, ose që nuk janë në përputhje të mjaftueshme me prioritetet e nivelit të lartë të Qeverisë.

Shpenzimet komunale: priten të ketë pjesëmarrje përafërsisht të njëjtë krahasuar me vitin 2024.

Subvencionet dhe transferet: Në kuadër të kësaj kategorie do të vazhdohet me ndarjen e mjeteve për zbatimin e skemave sociale dhe pensionale përfshirë këtu edhe rritjen natyrale të skemave pensionale, subvencionimet në bujqësi si dhe politikat e reja tani më të aprovuara në Qeveri.

Investimet kapitale: përbëjnë një pjesë konsiderueshme të shpenzimeve të përgjithshme dhe në periudhën afatmesme pritet që të përfaqësojnë rreth 25.7% të shpenzimeve totale. Gjatë kësaj periudhe, pritet implementimi i projekteve kapitale bazuar në një listë prioritetesh që përmban projekte me ndikim në përmirësimin e rrjetit të transportit, përmirësimin e rrjetit të energjisë elektrike dhe përmirësimin e kushteve në arsim, sistemin social dhe atë shëndetësor. Pjesa më e madhe e investimeve kapitale gjatë periudhës së ardhshme afatmesme pritet të jetë nga financimi i buxhetit të rregullt, mirëpo një numër i madh i projekteve në sektorë të ndryshëm planifikohet të financohet nga huazimi i jashtëm përmes klauzolës së investimeve.

Projektet e reja duhet të caktohen në përputhje me Udhëzimin administrativ për kriteret përzgjedhëse të projekteve kapitale.

Përparësi në financim do të kenë projektet që janë në vazhdim si dhe ato të cilat janë në harmoni të plotë me prioritetet e Qeverisë. Kufijtë buxhetor për investime kapitale nëpër organizata buxhetore janë indikativ dhe Qeveria mban të drejtën t'i ndryshojë ata varësisht nga arsyeshmëria e projekteve që propozohen nga organizatat buxhetore.

Për organizatat buxhetore të cilat konkurrojnë për fonde të huamarrjes (nga deficitin buxhetor prej 2% - përmes fondit 04) dhe nga klauzola e investimeve – përmes fondit 06 (aplikimi për fondet nga klauzola bëhet vetëm për projekte kapitale), është gjithashtu e nevojshme që projektet të plotësojnë kriteret e sipërpërmendura duke përfshirë analizën e shpenzimeve rrjedhëse para, gjatë dhe pas përfundimit të projektit të cilat duhet të jenë në kuadër të projeksioneve të organizatës buxhetore.

5. Programi për investime publike (PIP)

Planifikimi i buxhetit për investime kapitale bëhet përmes sistemit të PIP-it. Është e rëndësishme që prioritetet strategjike të Qeverisë, ashtu si janë paraqitur në “Deklaratën e

Prioriteteve Afatmesme të Qeverisë 2025-2027” në kuadër të KASH-it të jenë bazë për përgatitjen e kërkesave buxhetore dhe identifikimin e projekteve kapitale. Të gjitha organizatat buxhetore duhet të arsyetojnë kërkesat buxhetore për projektet e tyre në përputhje të plotë me Udhëzimet Administrative dhe kërkesat e PIP-it.

6. Sistemi i Zhvillimit dhe Menaxhimit të Buxhetit (SZHMB)

Sistemi SZHMB-se është përshtatur me mënyrën e kalkulimit të pagave dhe shtesave bazuar në Ligjin për pagat në sektorin publik, si dhe rifreskimi i planit kontabël është në dispozicion për futjen e të dhënave. Sistemi i SZHMB dhe sistemi i PIP-it nuk do të lejojnë në asnjë rast tejkalim të kufijve të lëshuar me qarkoren buxhetore.

7. Indikatorët e performancës

Organizatat buxhetore të nivelit qendror dhe komunal duhet të prezantojnë indikatorët e performancës të përmbledhur sipas objektivave dhe aktiviteteve përkatëse në nivel të organizatës buxhetore, bazuar në nenin 21 të Ligjit Nr.03/L-48 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë. Organizatat buxhetore duhet të paraqesin 1 deri në 5 objektiva, të cilat janë të lidhura me strategjitë dhe mbulojnë programet më të rëndësishme, duke përfshirë paraqitjen e objektivave dhe aktiviteteve për barazi gjinore aty ku vlerësohet relevante. Gjithashtu kërkesat për fonde shtesë nga buxheti duhet të justifikohen në mënyrën se si ato kontribuojnë në arritjen e objektivave. Organizatat buxhetore duhet të rishqyrtojnë aktivitetet në kontekst të arritjes së objektivave. Treguesit e matjes së aktiviteteve duhet të prezantohen në mënyrë konkrete dhe të qartë për çdo aktivitet.

Forma e ofrimit të këtyre informatave dhe një shembull është dhënë në Aneksin 2. Në mënyrë specifike për secilën organizatë buxhetore duhet të ofrohen këto informata:

- **Objektivat e outputit** përshkruajnë rezultatet e pritshme nga ofrimi i shërbimeve, të cilat janë nën kontrollin e organizatës buxhetore;
- **Treguesit e outputit** matin aktivitetin e institucionit, si p.sh sasinë apo cilësinë e shërbimit ose produktit.
 - a) Indikatorit treguesi bazë;
 - b) Indikatorit treguesi i synuar;
- Aktivitetet përshkruajnë veprimet për arritjen e objektivave të deklaruara.

8. Buxhetimi i Përgjegjshëm Gjinor (BPGJ)

Duke vepruar sipas Ligjit për Barazi Gjinore Nr.05/L-020 (2015), institucionet e Kosovës janë përgjegjëse për ”përfshirjen e buxhetimit gjinor në të gjitha fushat, si një instrument i nevojshëm për të garantuar që parimi i barazisë gjinore të respektohet në mbledhjen, shpërndarjen dhe caktimin e burimeve” (Neni 5.1.5.). Për këtë arsye, organizatat buxhetore duhet të bëjnë të dukshme efektet e shpenzimeve publike në barazinë gjinore në buxhetin vjetor për vitin 2024. Kjo do të kontribuon gjithashtu në rritjen e efektivitetit dhe transparencës së menaxhimit të financave publike. Komunat duhet të marrin parasysh këto udhëzime në nxjerrjen e qarkores së brendshme buxhetore komunale, si dokument bazë për planifikimin e buxhetit komunal për periudhën 2025-2027. Nëse ka paqartësi në këtë drejtim, organizatat buxhetore mund të konsultohen me analistët përkatës në kuadër të Departamentit

të Buxhetit në Ministrinë e Financave. Forma e ofrimit të këtyre informatave është dhënë në Aneksin 1. Organizatat buxhetore gjithashtu duhet të publikojnë këto të dhëna.

9. Kufijtë buxhetor për organizatat buxhetore të nivelit qendror për 2025-2027

Organizatat Buxhetore të nivelit qendror duhet të marrin parasysh kufijtë buxhetore të dhënë në tabelën në vijim gjatë përgatitjes së buxhetit të tyre për vitin 2025 dhe për dy vitet në vijim. Ju lutem të keni parasysh se këta kufij buxhetor mund të ndryshojnë varësisht nga lëvizjet fiskale apo vendimet e Qeverisë të cilat do të pasqyrohen përmes Qarkoreve Buxhetore pasuese si dhe kualitetit të kërkesave buxhetore. Projektet kapitale të filluara nga vitet e kaluara, të cilat kanë krijuar obligime kontraktuale duhet të përfshihen brenda buxhetit për vitet 2025-2027.

Më poshtë në Tabelën 1 janë kufijtë buxhetor për organizatat buxhetore qendrore për 2025-2027.

Kodi org.	Ministritë/Institucionet	Vlerësimet për vitin 2025								Vlerësimet për vitin 2026			Vlerësimet për vitin 2027		
		Numri Aprovuar	Paga dhe Shtesa	Malira dhe Shërbime	Shpenzimet Komunale	Subvencione dhe Transfere	Investimet Kapitale	Rezerva	Total 2025	Shpenzime Operative	Shpenzime Kapitale	Total 2026	Shpenzime Operative	Shpenzime Kapitale	Total 2027
101	Kuvendi i Kosovës	528	9,101,186	1,858,000	200,000	70,000	200,000		11,429,186	10,674,752	200,000	10,874,752	11,144,823	200,000	.
102	Zyra e Presidentit	83	1,121,048	2,496,421	6,700	419,305	215,000	-	4,258,474	3,855,132	15,000	3,870,132	3,920,181	15,000	3,935,181
104	Zyra e Kryeministrit	609	5,024,734	5,177,147	88,226	5,505,687	2,050,000	-	17,845,794	18,392,508	1,000,000	19,392,508	15,751,715	1,500,000	17,251,715
201	Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve	2,693	25,580,207	16,367,000	1,197,576	900,664,710	28,500,000	-	972,309,493	1,059,180,223	29,000,000	1,088,180,223	1,110,939,268	29,000,000	1,139,939,268
203	Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural	937	6,890,005	5,487,013	314,783	74,077,022	3,544,000	-	90,312,823	91,713,739	3,544,000	95,257,739	92,113,531	3,544,000	95,657,531
204	Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë	331	2,656,792	9,759,761	158,280	7,246,000	13,220,000	-	33,040,833	20,707,195	13,320,000	34,027,195	20,861,355	13,320,000	34,181,355
205	Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës	636	5,303,831	34,988,786	481,490	1,643,814	278,341,831	-	320,759,752	47,413,259	288,240,865	335,654,124	51,721,014	259,245,105	310,966,119
206	Ministria e Shëndetësisë	1,482	16,220,793	32,808,124	281,848	3,613,805	28,903,000	-	81,827,570	59,258,590	34,228,000	93,486,590	56,199,801	22,992,900	79,192,701
220	Sherbimi Spitalor dhe Klinik Universitar i Kosovës	7,538	94,142,287	64,506,346	4,139,016		19,449,500	-	182,237,149	168,059,129	19,449,500	187,508,629	176,521,735	19,449,500	195,971,235
207	Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sporteve	831	7,266,742	5,040,871	483,908	17,116,550	66,440,000	-	96,348,071	30,716,871	66,440,000	97,156,871	31,138,523	66,440,000	97,578,523
208	Ministria e Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit	2,282	24,416,892	23,750,000	1,590,459	8,305,360	44,862,054	-	102,924,765	60,205,640	47,862,054	108,067,694	62,543,631	49,862,054	112,405,685
211	Ministria për Komunitete dhe Kthim	121	1,007,042	326,652	17,000	2,100,000	3,000,000	-	6,450,694	3,554,429	1,200,000	4,754,429	3,612,862	1,200,000	4,812,862
212	Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal	129	1,090,300	321,445	7,000		4,250,000	-	5,668,745	1,592,267	4,050,000	5,642,267	1,655,531	4,050,000	5,705,531
213	Ministria e Ekonomisë	204	1,890,119	8,075,000	23,130	24,352,870	24,400,000	-	58,741,119	36,370,076	48,773,081	85,143,157	37,079,750	50,092,410	87,172,160
214	Ministria e Punëve të Brendshme	11,901	124,853,583	41,327,875	4,950,400	2,141,367	57,376,773	-	230,649,998	179,721,547	62,254,523	241,976,070	186,966,176	58,546,773	245,512,949
215	Ministria e Drejtësisë	2,169	18,274,141	10,866,444	1,088,769	10,598,000	15,005,000	-	55,832,354	42,465,988	2,000,000	44,465,988	43,526,345	2,000,000	45,526,345
216	Ministria e Punëve të Jashtme dhe e Diaspores	389	8,261,226	21,000,000	1,010,551	1,430,000	16,395,000	-	48,096,777	34,356,144	16,395,000	50,751,144	34,835,502	16,395,000	51,230,502
217	Ministria e Mbrojtjes	5,479	47,425,382	51,140,600	1,198,000		58,941,260	-	158,705,242	102,872,378	60,641,260	163,513,638	105,624,236	62,441,260	168,065,496
221	Ministria e Zhvillimit Rajonal	60	629,166	300,000	1,360	2,000,000	3,000,000	-	5,930,526	2,500,130	2,000,000	4,500,130	2,543,318	2,000,000	4,543,318
230	Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik	42	412,121	299,253	5,000		100,000	-	816,374	749,787	100,000	849,787	773,701	100,000	873,701
231	Akademia e Shkencave dhe Arteve të Kosovës	20	209,957	774,943	5,000	715,159		-	1,705,059	1,946,663	-	1,946,663	1,958,846	-	1,958,846
235	Autoriteti i Rregullatorit të Komunikimeve Elektronike dhe Postare	42	512,951	480,000	18,200		600,000	-	1,611,151	1,344,364	600,000	1,944,364	1,374,128	600,000	1,974,128
236	Ajencioni Kundër-Korrupsion	58	776,678	134,056	8,500			-	919,234	962,895	-	962,895	1,007,962	-	1,007,962
238	Zyra Rregullatorit për Energji	38	505,023	278,332	22,000		80,800	-	886,155	794,799	80,800	875,599	824,103	80,800	904,903
240	Organi Shqyrtues i Prokurimit	35	358,723	156,355	5,100			-	520,178	543,553	-	543,553	564,368	-	564,368
242	Univerziteti i Prishtinës	2,081	21,636,641	3,700,000	1,370,000	1,744,000	5,400,000	-	33,850,641	29,790,656	5,400,000	35,190,656	31,046,122	5,400,000	36,446,122
243	Gjykata Kushtetuese e Kosovës	72	1,343,594	636,702	9,000	140,080	110,000	-	2,239,376	2,207,071	110,000	2,317,071	2,285,033	110,000	2,395,033
244	Autoriteti Kosovar i Konkurrencës	30	355,290	77,000	2,000			-	434,290	453,831	-	453,831	477,447	-	477,447
245	Ajencioni Kosovar i Integjencës	190	7,786,730	3,301,882	45,000	700,000	3,170,000	-	15,003,612	12,360,000	3,170,000	15,530,000	12,811,825	3,170,000	15,981,825
246	Këshilli i Kosovës për Trashigimi Kulturor	18	212,842	105,993	2,550			-	321,385	334,098		334,098	346,448	-	346,448
247	Paneli Zgjedhor për Anketa dhe Parashesa	21	201,601	53,000	7,820			-	262,421	278,509		278,509	292,207	-	292,207
249	Këshilli i Pavarur Mbrojtës për Sherbimin Civil të Kosovës	30	335,545	100,000	3,825			-	439,370	477,825	-	477,825	497,295	-	497,295
250	Këshilli Prokurororial i Kosovës	964	12,796,702	3,250,000	199,630		2,134,500	-	18,380,832	17,050,151	2,134,500	19,184,651	17,792,680	2,134,500	19,927,180
302	Zyra Kombetare e Auditimit	180	2,506,933	768,100	40,000			-	3,315,033	3,494,914	-	3,494,914	3,640,379	-	3,640,379
313	Autoriteti Rregullativ i Sherbimeve të Ujit	21	254,923	143,000	6,503			-	404,426	418,447	-	418,447	433,239	-	433,239
314	Autoriteti Rregullativ i Hekurudhave	29	283,199	127,000	6,400			-	416,599	412,175	-	412,175	428,608	-	428,608
317	Autoriteti i Aviacionit Civil	30	665,807	150,000	3,738			-	819,545	856,164	-	856,164	891,286	-	891,286
318	Komisioni i Pavarur i Minierave dhe Mineraleve	77	865,001	389,281	20,600		200,000	-	1,474,882	1,342,457	200,000	1,542,457	1,392,649	200,000	1,592,649
319	Komisioni i Pavarur i Mediave	44	548,254	409,883	28,000		400,000	-	1,386,137	1,016,291	-	1,016,291	1,048,103	-	1,048,103
320	Komisioni Qendror i Zgjedhjeve	93	1,155,585	15,748,998	28,100	4,800,000		-	21,732,683	6,747,242	-	6,747,242	6,814,295	-	6,814,295
321	Institucioni i Avokatit të Popullit	78	1,031,647	310,000	7,000		-	-	1,348,647	1,430,388	28,000	1,458,388	1,490,249	28,000	1,518,249
322	Akademia e Drejtësisë	32	290,637	535,000	16,500			-	842,137	858,122	-	858,122	874,986	-	874,986
328	Këshilli Gjyqësor i Kosovës	2,321	25,975,131	5,193,000	650,000	500,000	3,920,000	-	36,238,131	33,996,764	3,920,000	37,916,764	35,503,971	3,920,000	39,423,971
329	Ajencia Kosovare për krahasim dhe Verifikim të Pronës	200	1,564,759	751,090	48,523		431,500	-	2,795,872	2,490,434	431,500	2,921,934	2,581,229	431,500	3,012,729
251	Ajgensioni per Informim dhe Privatesi	34	348,184	140,000	6,450			-	494,634	513,784	-	513,784	533,987	-	533,987
232	Shpenzimet e Paparashikuara						1,930,000	4,800,000	6,730,000	4,800,000	1,930,000	6,730,000	4,800,000	1,930,000	6,730,000
248	Radio Televizioni i Kosovës					8,960,000		-	8,960,000	8,960,000	-	8,960,000	8,960,000	-	8,960,000
224	Fondi i Sigurimeve Shëndetësore	52	422,633	500,000	25,000	10,000,000		-	10,947,633	8,970,877	-	8,970,877	8,995,401	-	8,995,401
255	Ajencia për Mbrojtjen e Informacionit të Klasifikuar	25	386,388	250,000	15,000		125,000	-	776,388	703,639	200,000	903,639	727,060	150,000	877,060
	Totali	45,259	484,898,955	374,360,353	19,843,935	1,088,843,729	686,695,218	4,800,000	2,659,442,190	2,119,915,895	718,918,083	2,838,833,978	2,199,866,903	680,548,802	2,869,070,882
239	Ajencioni Kosovar i Privatizimit	242	3,535,558	1,025,000	110,000	5,000	30,000	-	4,705,558	4,910,013	20,000	4,930,013	5,115,164	20,000	5,135,164
254	Ajencioni për Shërbimet e Navigimit Ajror	192	3,710,737	2,000,000	112,370		3,732,550	-	9,555,657	6,027,198	3,732,550	9,759,748	6,242,514	3,732,550	9,975,064
	Totali i përgjithshëm me AKP dhe ASHNA	45,693	492,145,250	377,385,353	20,066,305	1,088,848,729	690,457,768	4,800,000	2,673,703,405	2,130,853,107	722,670,633	2,853,523,740	2,211,224,581	684,301,352	2,884,181,110

10. Fazat e procesit buxhetor për vitin 2025 për nivelin qendror

Pjesa në vijim prezanton kalendarin kohor të buxhetit, hapat dhe veprimet gjatë procesit buxhetor për vitin 2025:

- 30 Prill – aprovimi i Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve 2025-2027 nga Qeveria dhe dorëzimi i KASH-it në Kuvendin e Republikës së Kosovës.
- 15 Maj - Lëshimi i Qarkores së parë buxhetore 2025/01. Kjo qarkore përmban udhëzimet për procesin buxhetor, kufijtë buxhetor dhe kalendarin buxhetor.
- 28 Qershor- Organizatat buxhetore të dorëzojnë në MFPT kërkesat buxhetore sipas dokumentacionit përkatës, sipas programeve dhe kategorive të shpenzimeve. Kërkesat buxhetore duhet të jenë plotësisht të arsyetuara përmes përdorimit të sistemit të SZHMB-se dhe PIP-it.
- 28 Qershor- Departamenti i Makroekonomisë paraqet kornizën e re makro-fiskale.
- 19 Korrik - Qarkorja buxhetore 2025/02 do të lëshohet sipas nevojës dhe do të adresojë vetëm çështjet specifike të reja të cilat kanë rezultuar pas lëshimit të Qarkores së parë buxhetore.
- 26 Korrik- Nëse kërkohen informata shtesë sipas Qarkores së dytë buxhetore atëherë këto informata duhet të dorëzohen nga Organizatat buxhetore në Ministrinë e Financave, Punës dhe Transfereve – Departamentin e Buxhetit deri në këtë datë.
- 19 Gusht – 30 Gusht - Dëgjimet buxhetore (pas pranimit të materialeve nga organizatat buxhetore). Pjesëmarrës në dëgjime do të jenë zyrtarët të organizatave buxhetore, stafi i MFPT, Zyra e Kryeministrit të Republikës së Kosovës, përfaqësues të Komisionit Parlamentar për Buxhet, Punë dhe Transfere. Orari i dëgjimeve buxhetore do t'i bashkëngjitet Qarkores buxhetore 2025/02. Nëse është e mundur në këto dëgjime, do të shikohet mundësia e arritjes së marrëveshjes për shumatat totale të buxhetit të organizatës suaj për vitin 2025.
- 13 Shtator, Departamenti i Makroekonomisë paraqet vlerësimet e fundit për indikatorët makro-ekonomik, posaçërisht indikatorët që lidhen me procesin buxhetor 2025-2027.
- 16 Shtator – 20 Shtator, konsultime në Qeveri për caktimin e kufijve final buxhetor.
- 23 Shtator, nxjerrja e Qarkores së tretë buxhetore me kufijtë final buxhetor, të cilët mund të ndryshojnë nga qarkorja paraprake.
- 30 Shtator-3 Tetor Ankesat nga Organizatat Buxhetore.
- 7 Tetor – 10 Tetor, Takimet e Qeverisë për t'i shqyrtuar ankesat e organizatave buxhetore.
- 18 Tetor, Drafti i parë i buxhetit në MFT dhe dërgimi i këtij drafti në Qeveri.
- 21 Tetor – 24 Tetor - miratimi final i Draft Buxhetit në Qeveri.
- 28 Tetor - Dorëzimi i Draft Buxhetit 2025 në Kuvendin e Republikës së Kosovës.

Kërkesa për buxhet nga organizatat buxhetore të nivelit qendror duhet të përfshijë:

- Një tabelë me parashikimet deri në fund vit të implementimit të buxhetit 2024, në nivel programi dhe nën-programi, si dhe komentet përcjellëse për nën-ekzekutimin apo mbi-ekzekutim nga ndarjet e buxhetit 2024
- Tabelat 3.1, 3.1 A, 3.1 B si dhe Formularët e PCF-ve të shtypura nga sistemi i SZHMB-së,
- Tabelat 3.2, 3.2 B dhe Formularët e shtypur nga Sistemi PIP,
- Tabelat e Buxhetimit të Përgjegjshëm Gjzinor,
- Tabela e e Indikatoreve të performancës.
- Kërkesa buxhetore duhet të jetë e konsoliduar në nivel të organizatës buxhetore duke përfshirë agjensionet ekzekutive.
- Letër kërkesa (shkresa përcjellëse) e nënshkruar nga Sekretari i Përgjithshëm apo Kryeshefi i agjencisë me të gjitha materialet buxhetore.
- Përshkrimi i kërkesës në formë narrative, ku duhet të paraqiten këto të dhëna:

- Të arriturat deri më tani me fokus të veçantë në realizimin e objektivave të parapara në dokumentet strategjike;
- Çfarë synohet të arrihet me ndarjet buxhetore për vitin 2025 dhe vlerësimet për vitet 2026-2027;
- Organizatat buxhetore duhet të njoftojnë Ministrinë e Financave, Punës dhe Transfereve nëse kërkesa buxhetore mbulon vazhdimin e politikave ekzistuese, apo parasheh përfundimin e aktiviteteve vijuese dhe fillimin e aktiviteteve të reja.

Për aktivitetet e reja, organizatat buxhetore duhet të theksojnë bazën ligjore (koncept dokument, udhëzim administrativ, projektligj, etj.), dhe të njoftojnë nëse për këtë bazë ligjore është kryer Vlerësimi i Ndikimit Buxhetor, në pajtim me Udhëzimin Administrativ (QRK) Nr. 03/2015 për Vlerësimi Ndikimit Buxhetor për Nismat e Reja Qeveritare.

Niveli Komunal

Hyrje

Me qarkoren buxhetore janë përcaktuar grantet qeveritare për financimin komunal për vitin 2025 dhe orientimet për vitet 2026-2027, bazuar në prioritetet strategjike të Qeverisë në fushën e marrëdhënieve fiskale ndërqeveritare. Po ashtu, qarkorja ka përcaktuar edhe nivelin e të hyrave vetanake komunale për vitin fiskal 2025 si dhe parashikimet afatmesme për vitet 2026-2027.

Parimet, kriteret dhe formulat e zbatuara për ndarjen e granteve qeveritare për financimin e komunave për vitin 2025, janë bazuar në Ligjin për Financat e Pushtetit Lokal (LFPL) dhe Tabelën 1 të projeksioneve makro-fiskale, të përgatitur nga Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve siç specifikohet në Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë (LMFPP).

Procesi i buxhetit komunal ka merr parasysh këto aspekte:

- Buxhetimi në nivel të programeve dhe nën-programeve, në përputhje me strukturën ekzistuese të planit kontabël,
- Përmirësimet në qasjen e buxhetimit të orientuar drejt rezultateve dhe performancës,
- Zbatimi i konceptit shumëvjeçar mbi planifikimin e projekteve kapitale, si dhe
- Përcaktimi i strukturës së shpenzimeve sipas kategorive të shpenzimeve.

Projektet kapitale shumëvjeçare duhet të raportohen në sistemin e Projekteve të Investimeve Publike (PIP) bazuar në performancë. Si rrjedhojë, nga komunat kërkohet të hartojnë strategjinë kornizë bazuar në synimet dhe objektivat të orientuara në rezultate.

1. Burimet e Financimit Komunal për vitin 2025-2027

1.1. *Granti i Përgjithshëm*

Bazuar në Tabelën 1, të paraqitur në vijim, të përgatitur nga Departamenti i Politikave Ekonomike, Publike dhe Bashkëpunim Ndërkombëtar Financiar të Ministrisë së Financave, Punës dhe Transfereve në përputhje me LFPL, Granti i Përgjithshëm për komuna për vitin 2025 është ndarë në shumë prej 307.5 milion euro.

Kjo ndarje bazohet në formulën e përcaktuar në nenin 24 të LFPL. Sipas këtij neni, 10% e të hyrave totale të buxhetuara të Qeverisë qendrore ju ndahen komunave, duke përfshirë: mbështetjen buxhetore dhe grantet, grantet e përcaktuara të donatorëve, të hyrat nga tatimi në pronë, të hyrat nga interesi si dhe taksat, ngarkesat dhe të tjera nga qeveria lokale.

Siç paraqitet në tabelën në vijim, bazuar në vlerësimet të Departamentit të Politikave Ekonomike, Publike dhe Bashkëpunim Ndërkombëtar Financiar, të hyrat e përgjithshme qeveritare për vitin 2025 pritet të jenë 3,227.19 mil. euro. Nga kjo shumë, zbriten ato të hyra siç specifikohet në nenin 24 të LFPL dhe vijmë tek baza për ndarjen e grantit të përgjithshëm për komuna, i cili grant për vitin 2025 do të jetë në shumë prej 307.5 milion euro.

Tabela 1: Përcaktimi i vlerës së Grantit të Përgjithshëm për komuna 2025-2027 (mil. Euro)

Përshkrimi	Viti 2022	Viti 2023	Viti 2024	Viti 2025	Viti 2026	Viti 2027
A. Të hyrat e përgjithshme të Qeverisë	2,037.10	2,676.30	2,985.32	3,227.19	3,413.61	3,603.46
Zbriten:						
Mbeshtetja buxhetore dhe grante	(10.5)	(10.5)	(18.0)	(22.5)	(22.5)	(22.5)
Tatimi në pronë	(41.0)	(44.6)	(49.3)	(45.0)	(50.0)	(55.0)
Grantet e percaktuara të donatorëve		(12.0)	(12.0)	(12.0)	(12.0)	(12.0)
Taksa ngarkesa dhe të tjera nga Qeveria Lokale	(46.9)	(54.0)	(56.2)	(70.0)	(73.5)	(77.2)
Të hyrat nga interesi	(3.4)	(3.1)	(3.0)	(2.8)	(2.5)	(2.2)
B. Baza për llogaritjen e grantit të përgjithshëm për komunal	1,935.30	2,552.11	2,846.80	3,074.89	3,253.11	3,434.58
C. Granti i përgjithshëm për komuna (10%)	193.53	255.21	284.68	307.49	325.31	343.46

Me qëllim të nivelizimit të kapacitetit të ulët të të hyrave vetanake të komunave më të vogla, bazuar në LFPL, secila komunë do të pranojë për çdo vit një shumë të përgjithshme fikse prej 140,000 euro, duke zbritur nga 1 euro për kokë banori ose 0 euro për komunat me popullsi të barabartë ose më të madhe se 140,000 banorë. Pas kësaj, shpërndarja e bërë nëpër komuna bazohet në formulën për alokimin e grantit të përgjithshëm në komuna sipas LFPL: (i) numri i popullsisë llogaritet me tetëdhjetë e nëntë përqind (89%); (ii) përmasat gjeografike të komunës me gjashtë përqind (6%); (iii) numri i popullsisë pakicë në komunë me tre përqind (3%); (iv) komunat ku shumica e popullsisë së të cilave përbëhet nga pakicat me dy përqind (2%).

Tabela 2: Struktura e Grantit të Përgjithshëm për 2025-2027 sipas LFPL (mil. Euro)

Faktorët	Viti 2022	Viti 2023	Viti 2024	Viti 2025	Viti 2026	Viti 2027
Granti i përgjithshëm	193.53	255.21	284.68	307.49	325.31	343.46
Shuma Fikse	3.6	3.6	3.6	3.6	3.6	3.6
Popullsia (banorë)	1,780,021	1,780,021	1,780,021	1,780,021	1,780,021	1,780,021
Buxheti: 89% e shumës agregate	169.0	223.9	250.1	270.4	286.3	302.4
Zona komunale (km ²)	10,901	10,901	10,901	10,901	10,901	10,901
Buxheti: 6% e shumës agregate	11.4	15.1	16.9	18.2	19.3	20.4
Komunitetet pakicë në komunë	107,926	107,926	107,926	107,926	107,926	107,926
Buxheti: 3% e shumës agregate	5.7	7.5	8.4	9.1	9.7	10.2
Popullsia e komunave pakicë	62,031	62,031	62,031	62,031	62,031	62,031
Buxhti: 2% e shumës agregate	3.8	5.0	5.6	6.1	6.4	6.8

Tabela 3 në vijim paraqet shpërndarjen e Grantit të Përgjithshëm nëpër komuna sipas formulës së paraparë në LFPL.

Tabela 3: Shpërndarja e Grantit të Përgjithshëm në komuna 2025-2027

Kriteret		Viti 2025	Viti 2026	Viti 2027
Të hyrat Buxhetore (mil. €)		3,074.89	3,253.11	3,434.58
Granti i Përgjithshëm (10%)	10%	307,489,000	325,311,000	343,458,000
Shuma Fikëse	140,000	3,636,657	3,636,657	3,636,657
Gjithsej		303,852,343	321,674,343	339,821,343
Popullsia	89%	270,428,585	286,290,165	302,440,995
Madhësia gjeografike	6%	18,231,141	19,300,461	20,389,281
Popullsia pakicë	3%	9,115,570	9,650,230	10,194,640
Komunat me popullsi pakicë	2%	6,077,047	6,433,487	6,796,427

Komunat		Kriteret për ndarjen e Grantit të Përgjithshëm (sipas LFPL)												Granti i përgjithshëm për vitin 2025	Granti i përgjithshëm për vitin 2026	Granti i përgjithshëm për vitin 2027	
		Popullsia		Madhësia gjeografike		Popullsia Pakicë		Komunat me popullsi pakicë		Shuma Fikse (140,000-1€)	Shuma për Popullsi (89%)	Shuma për madhësi gjeografike (6%)	Shuma për popullsi pakicë në komuna (3%)				Shuma për Komunat me popullsi pakicë (2%)
		Popullsia	89%	Madhësia gjeografike	6%	Popullsia Pakicë në Komuna	3%	Komunat me popullsi pakicë	2%								
1	Deçan	40,019	2.25%	297	2.72%	551	0.51%		0.00%	99,981	6,079,862	496,752	46,538	-	6,723,133	7,111,604	7,507,159
2	Dragash	33,997	1.91%	430	3.94%	13,559	12.56%		0.00%	106,003	5,164,973	719,193	1,145,211	-	7,135,380	7,547,677	7,967,493
3	Ferizaj	108,610	6.10%	345	3.17%	4,193	3.89%		0.00%	31,390	16,500,507	577,031	354,146	-	17,463,074	18,485,503	19,526,577
4	Fushë Kosovë	34,827	1.96%	83	0.76%	4,511	4.18%		0.00%	105,173	5,291,070	139,034	381,005	-	5,916,282	6,257,124	6,604,182
5	Gjakovë	94,556	5.31%	587	5.39%	6,679	6.19%		0.00%	45,444	14,365,362	981,970	564,117	-	15,956,892	16,890,154	17,840,435
6	Gjilan	90,178	5.07%	392	3.60%	2,264	2.10%		0.00%	49,822	13,700,237	655,834	191,220	-	14,597,113	15,450,362	16,319,172
7	Glogoc	58,531	3.29%	276	2.53%	45	0.04%		0.00%	81,469	8,892,286	461,825	3,801	-	9,439,381	9,988,255	10,547,138
8	Hani i Elezit	9,403	0.53%	83	0.76%	44	0.04%		0.00%	130,597	1,428,545	139,034	3,716	-	1,701,892	1,794,054	1,887,897
9	Istog	39,289	2.21%	454	4.17%	3,085	2.86%		0.00%	100,711	5,968,957	759,528	260,563	-	7,089,760	7,499,692	7,917,099
10	Junik	6,084	0.34%	74	0.68%	4	0.00%		0.00%	133,916	924,308	123,982	338	-	1,182,544	1,244,049	1,306,676
11	Kaçanik	33,409	1.88%	211	1.94%	36	0.03%		0.00%	106,591	5,075,642	353,113	3,041	-	5,538,386	5,856,980	6,181,384
12	Kamenicë	36,085	2.03%	424	3.89%	1,864	1.73%		0.00%	103,915	5,482,191	709,354	157,436	-	6,452,896	6,825,286	7,204,466
13	Klinë	38,496	2.16%	309	2.84%	1,241	1.15%		0.00%	101,504	5,848,481	517,017	104,816	-	6,571,819	6,951,325	7,337,752
14	Leposaviq	13,773	0.77%	539	4.95%	323	0.30%	13,773	22.20%	126,227	2,092,454	901,690	27,281	1,349,312	4,496,965	4,753,324	5,014,358
15	Lipjan	57,605	3.24%	338	3.10%	3,107	2.88%		0.00%	82,395	8,751,604	565,519	262,421	-	9,661,940	10,223,813	10,795,933
16	Malishevë	54,613	3.07%	306	2.81%	54	0.05%		0.00%	85,387	8,297,046	512,000	4,561	-	8,898,994	9,415,943	9,942,318
17	Mamushë	5,507	0.31%	32	0.29%	379	0.35%	5,507	8.88%	134,493	836,648	53,737	32,011	539,509	1,596,398	1,682,144	1,769,453
18	Mitrovicë	71,909	4.04%	331	3.04%	2,199	2.04%		0.00%	68,091	10,924,730	553,812	185,730	-	11,732,364	12,416,514	13,113,140
19	Novo Bërdë	6,729	0.38%	204	1.87%	3,202	2.97%		0.00%	133,271	1,022,299	341,406	270,445	-	1,767,421	1,863,269	1,960,866
20	Obiliq	21,549	1.21%	105	0.96%	1,655	1.53%		0.00%	118,451	3,273,818	175,829	139,783	-	3,707,882	3,918,415	4,132,786
21	Pejë	96,450	5.42%	603	5.53%	8,334	7.72%		0.00%	43,550	14,653,106	1,008,730	703,900	-	16,409,287	17,369,194	18,346,606
22	Podujevë	88,499	4.97%	633	5.81%	849	0.79%		0.00%	51,501	13,445,156	1,058,904	71,708	-	14,627,269	15,482,188	16,352,698
23	Prishtinë	198,897	11.17%	514	4.72%	4,146	3.84%		0.00%		30,217,303	859,878	350,177	-	31,427,358	33,270,682	35,147,621
24	Prizren	177,781	9.99%	603	5.53%	31,682	29.36%		0.00%		27,009,268	1,008,730	2,675,903	-	30,693,901	32,494,205	34,327,340
25	Rahovec	56,208	3.16%	278	2.55%	944	0.87%		0.00%	83,792	8,539,366	465,170	79,731	-	9,168,059	9,700,883	10,243,423
26	Shtërpçë	6,949	0.39%	248	2.28%	3,182	2.95%		0.00%	133,051	1,055,723	414,995	268,756	-	1,872,525	1,974,551	2,078,438
27	Shtime	27,324	1.54%	134	1.23%	858	0.79%		0.00%	112,676	4,151,182	224,331	72,468	-	4,560,657	4,821,546	5,087,194
28	Skenderaj	50,858	2.86%	374	3.43%	109	0.10%		0.00%	89,142	7,726,570	625,729	9,206	-	8,450,648	8,941,079	9,440,454
29	Suharekë	59,722	3.36%	361	3.31%	575	0.53%		0.00%	80,278	9,073,228	603,987	48,565	-	9,806,058	10,376,509	10,957,362
30	Viti	46,987	2.64%	270	2.48%	258	0.24%		0.00%	93,013	7,138,471	451,790	21,791	-	7,705,065	8,151,538	8,606,154
31	Vushtrri	69,870	3.93%	345	3.17%	960	0.89%		0.00%	70,130	10,614,956	577,227	81,083	-	11,343,396	12,004,613	12,677,887
32	Zubin Potok	6,616	0.37%	333	3.06%	995	0.92%	6,616	10.67%	133,384	1,005,132	557,157	84,039	648,156	2,427,867	2,562,447	2,699,480
33	Zveçan	7,481	0.42%	123	1.13%	386	0.36%	7,481	12.06%	132,519	1,136,546	205,934	32,602	732,898	2,240,499	2,364,139	2,490,035
34	Gracanica	10,675	0.60%	131	1.20%	3,423	3.17%	10,675	17.21%	129,325	1,621,793	219,314	289,111	1,045,807	3,305,350	3,491,635	3,681,317
35	Klokot	2,556	0.14%	23	0.21%	1,193	1.11%		0.00%	137,444	388,319	38,685	100,762	-	665,210	696,165	727,685
36	Mitrovica veriore	12,326	0.69%	5	0.05%	867	0.80%	12,326	19.87%	127,674	1,872,620	8,580	73,228	1,207,552	3,289,654	3,475,115	3,663,958
37	Partesh	1,787	0.10%	29	0.27%	2	0.00%	1,787	2.88%	138,213	271,489	48,720	169	175,069	633,659	662,719	692,308
38	Ranilug	3,866	0.22%	69	0.63%	168	0.16%	3,866	6.23%	136,134	587,340	115,619	14,189	378,744	1,232,026	1,296,304	1,361,754
Gjithsej		1,780,021	100%	10,901	100%	107,926	100%	62,031	100%	3,636,657	270,428,585	18,231,141	9,115,570	6,077,047	307,489,000	325,311,000	343,458,000

Financimi i shërbimeve sociale si kompetencë e transferuar në komuna përfshihet në kuadër të grantit të përgjithshëm.

Administrata e Drejtorisë për Arsim para universitar dhe Shëndetësi primare financohen nga granti i përgjithshëm.

Po ashtu, nga granti i përgjithshëm do të plotësohen edhe grantet specifike për arsim para universitar dhe shëndetësi primare kur është e nevojshme.

1.2. Granti shtesë për financimin e Kryeqytetit

Bazuar në Ligjin Nr. 06/L-012 për Kryeqytetin e Republikës së Kosovës, Prishtinën, neni 19 Kryeqyteti i Republikës së Kosovës Prishtina përfiton një grant shtesë nga niveli qendror, në lartësi jo më pak se 6% e grantit të përgjithshëm.

Për vitin 2025 Kryeqyteti, Prishtina ka përfituar grant shtesë prej 18,449,340 euro, ndërsa për vitin 2026 përfiton 19,518,660 euro dhe për vitin 2027 përfiton 20,607,480 euro.

Tabela 4: Shpërndarja e Grantit shtesë për financimin e Kryeqytetit 2025-2027

Përshkrimi	Viti 2022	Viti 2023	Viti 2024	Viti 2025	Viti 2026	Viti 2027
Granti i përgjithshëm për komuna	193.53	255.21	284.68	307.49	325.31	343.46
Granti shtesë për financimin e Kryeqytetit (6%)	11.61	15.31	17.08	18.45	19.52	20.61

1.3. Granti specifik për Arsim parauniversitar

Granti Specifik për Arsim para universitar sipas LFPL, bazohet në sistem të hapur të financimit, duke marrë parasysh kriteret në formulën e arsimit para universitar të MASHTI për vitin 2025-2027.

Grantin specifik për arsim para universitar për vitin 2025 është aprovuar në shumë prej 249.1 milion euro si vijon:

- Paga dhe shtesa në shumë prej 233.8 milion euro,
- Mallra dhe shërbime në shumë prej 13.1 milion euro,
- Investime kapitale në shumë prej 2.2 milion euro.

Formula trajton nivelin e arsimit parafillor, fillor dhe të mesëm, duke marrë për bazë këto kriteret:

- a) Numri i nxënësve të regjistruar për vitin 2023/2024;
- b) Raporti nxënës-mësimdhënës për arsimin fillor dhe të mesëm për nxënësit shumicë 1:21.3
- c) Raporti nxënës-mësimdhënës për arsimin fillor dhe të mesëm për nxënësit pakicë 1:14.2;
- d) Raporti nxënës-mësimdhënës për arsimin parashkollor 1:12;
- e) Raporti nxënës-mësimdhënës për arsimin e mesëm profesional për nxënësit shumicë 1:17.2, dhe për nxënësit pakicë 1:11.5;
- f) Raporti nxënës-mësimdhënës për zonat malore 1:14.2;
- g) Kalkulimi për stafin mësimdhënës të gjuhës angleze për klasën I dhe II;
- h) Kalkulimi për stafin teknik administrativ për 630 nxënës 1 staf në arsimin parafillor dhe fillor;
- i) Kalkulimi për stafin teknik administrativ për 470 nxënës 1 staf në arsimin e mesëm
- j) Kalkulimi për stafin ndihmës për 170 nxënës 1 staf (pastrues) si dhe 1 staf për shkollë (roje);
- k) Kalkulimi i pagave dhe shtesave është bazuar në Ligjin për Paga në sektorin Publik;
- l) Shërbimi profesional Pedagogjik/Psikologjik;
- m) Koordinatorët e cilësisë;

- n) Mallrat dhe shërbimet janë kalkuluar sipas kriterit për nxënës (23 euro për nxënës shumicë dhe 25 euro për nxënës pakicë) dhe për shkollë (1,500 euro për shkollë parafillore dhe fillore dhe 3,250 euro për shkollë të mesme);
- o) Kapitalet janë kalkuluar sipas kriterit 7 euro për nxënës;
- p) Asistent për fëmijë me nevoja të veçanta;
- q) Praktika profesionale;
- r) Kosto e pagesës së procedurave për validim dhe akreditim për shkollat e mesme të larta profesionale (8 Shkolla);
- s) Këshilltarë të karrierës me bazë në shkollë klasa 6 deri 9;
- t) Specialist të IT-së.

Sipas MASHTI-të është raportuar numri për 4,180 nxënës më pak në arsim para universitar krahasuar me vitin paraprak.

Me Qarkoren Buxhetore Komunale 2025/02 do të bëhet rishikimi dhe harmonizimi i stafit në sektorin e arsimit para-universitar.

Nr.	Komunit	TOTAL NUMRI I NXENËSËVE	PERSONELI																												GJITHSEJ NUMRI I MESIMORË NËSËVE, PERSONELI T'ADMIN. DHE NDHMËS	GJITHSEJ PAGA DHE SHTESA	GJITHSEJ MALLERAT DHE SHËRBIMET	SHPENZIME KAPITALE	GJITHSEJ GRANTI BAZË PËR ARSIM PËR VITIN 2025	GJITHSEJ GRANTI BAZË PËR ARSIM PËR VITIN 2026	GJITHSEJ GRANTI BAZË PËR ARSIM PËR VITIN 2027
			PERSONELI																																		
			Numeri i mësuesve të arsimin special	Numeri i mësuesve të arsimin speciël në pushim ngarkësor dhe të lehtësuar	Numeri i mësuesve pauniflor	Numeri i mësuesve në sh. pauniflor në pushim ngarkësor dhe të lehtësuar	Numeri i mësuesve fillor	Numeri i mësuesve në sh. fillorë në pushim ngarkësor dhe të lehtësuar	Numeri i mësuesve të sh. të mesme	Numeri i mësuesve të Qendër Korëktuese në Liplan/ SHMLP "Budin" Dobrovo Klog	Mësuesit e sh. të mesme në pushim ngarkësor dhe të lehtësuar	Mësuesit e sh. të mesme për zonat malore	Numeri i mësuesve të gjatsh angloze	Numeri i mësuesve të gjatsh dijetësi KKK	Numeri i koordinatoreve të cilës is	Numeri i koordinatoreve të cilës is	Asistent për fëmijët në nevojat që vijnë	Asistent për nehmësi në Arsimin Pranivërdor	Numeri i kështullave të kamrës në bazë në shkollë të fëmijëve të Niumri të zgjedhur për bashkëpunim në ndërmarrjen për	Numeri i edukatoreve (4-5)	TOTAL NUMRI I MESIMORËSËVE	Numeri i personelit administrativ për qendër të cilës	Numeri i personelit administrativ për sh. të mesme	Shërbimi Profesional Pedagogjik/ Psikologjik	Numeri i personelit ndihmës për nësim	Numeri i specialistëve të IT-së	Numeri i kështullave të kamrës në bazë në shkollë të fëmijëve të										
322,687	411	16	2,400	162	8,691	581	3,614	6	243	2,544	305	394	674	862	500	337	314	64	490	20,823	1,191	289	520	3,067	30	59	25,980	233,808,844	13,098,006	2,224,901	249,131,751	256,605,703	264,303,873				
1	Deçan	4,888	3	0.1	42	3	162	11	48	0	3	0	6	7	13	20	11	10	8	318	25	4	8	51.8	1.0	0.8	409	4,593,983	196,950	34,216	4,825,149	4,969,903	5,119,000				
2	Dragash	3,001	0	0.1	2	0	-	0	23	0	2	182	7	4	8	12	5	6	3	1	6	238	15	2	6	48.7	1.0	0.6	311	3,534,973	149,035	21,007	3,705,015	3,816,165	3,930,650		
3	Ferizaj	22,489	37	1.3	141	9	524	35	280	0	19	267	18	30	33	48	29	15	24	4	31	1,439	71	19	35	186.7	1.0	3.3	1,755	14,552,781	896,298	155,575	15,604,654	16,072,794	16,554,977		
4	Fushë Kosovë	12,321	5	0.2	109	7	411	27	69	0	5	0	5	12	16	12	24	10	9	1	13	686	27	6	14	84.9	1.0	1.5	821	5,094,531	356,704	79,555	5,530,790	5,696,714	5,867,615		
5	Gjakovë	15,415	7	0.3	152	10	456	30	170	0	11	28	15	20	38	46	31	15	16	4	26	981	63	13	25	148.6	1.0	2.4	1,234	12,413,169	646,125	105,476	13,164,769	13,559,712	13,966,504		
6	Gjilan	16,162	26	0.9	131	9	408	27	212	0	14	132	16	21	36	39	29	15	17	4	21	1,065	54	18	26	148.5	1.0	2.3	1,315	13,614,858	687,872	112,448	14,415,178	14,847,633	15,293,062		
7	Gilgoc	11,010	8	0.3	82	6	241	16	123	0	8	178	10	14	28	31	12	10	11	1	18	732	47	7	18	100.6	1.0	1.8	907	7,706,102	449,021	76,881	8,232,004	8,478,964	8,733,333		
8	Hani i Elezit	1,672	5	0.2	13	1	50	3	12	0	1	10	1	2	7	4	8	8	2	0	3	110	6	2	3	15.7	1.0	1.0	139	1,107,156	48,934	11,543	1,167,634	1,202,663	1,238,743		
9	Istog	6,420	7	0.3	46	3	110	7	64	5	4	154	6	8	13	13	11	10	7	1	11	443	25	5	11	65.6	1.0	1.1	551	5,061,880	249,393	44,737	5,356,010	5,516,690	5,682,191		
10	Junik	741	1	0.1	6	0	20	1	12	0	1	0	1	1	5	2</																					

1.4. Granti specifik për Shëndetësi primare

Granti Specifik për shëndetësi primare sipas LFPL, bazohet në sistem të hapur të financimit, duke marrë parasysh kriteret në formulën e shëndetësisë primare të MSH për vitin 2025-2027.

Granti specifik për shëndetësi primare për vitin 2025 është aprovuar në shumë prej 83 milion euro, si në vijim:

- I. Kategorinë paga dhe shtesa në sektorin e shëndetësisë në shume prej 60.3 milion euro,
- II. Koston për vizitë dhe shërbim në shume prej 14.23 milion euro.
- III. Vizitat në shtëpi për shtatzëna dhe fëmijë në shumë prej 2.13 milion euro (politik në vazhdimësi),
- IV. Vizitat e kujdesit paliativ në shumë prej 2.1 milion euro (politik në vazhdimësi),
- V. Shpenzime tjera operative në mallra dhe shërbime në shumë prej 2.1 milion euro
- VI. Shpenzime komunale në shumë prej 2.1 milion euro.

Me Qarkoren Buxhetore Komunale 2025/02 do të bëhet rishikimi dhe harmonizimi i stafit në sektorin e shëndetësisë primare.

Tabela 6: Granti specifik për Shëndetësi primare për vitin 2025-2027

Nr.	Komuna	Banor	Gjinia M	Gjinia F	Femra 15-49	Mosha <14	Mosha >65	Nevoja të veqanta	Qendër Kryesore të Mjekësisë Familjare (QKMF)	Qendër e Mjekësisë Familjare (QMF) 10,000 banorë	Ambulancat e Mjekësisë Familjare (AMF)	Staf Profesional	Staf Administrativ	Total Staf	Total Paga	Mallra dhe Shërbime	Shpenzimet komunale	Mirëmbajtja e objekteve	Gjithësej Granti Bazë 2025	Gjithësej Granti Bazë 2026	Gjithësej Granti Bazë 2027
1	Deçan	40,019	20,123	19,896	10,941	10,471	2,968	50	1	3	6	114	32	147	1,258,279	439,994	48,000	6,810	1,753,083	1,836,530	1,923,948
2	Dragash	33,997	17,035	16,962	8,748	8,658	3,139	202	1	5	8	94	35	128	1,027,790	387,203	57,600	8,172	1,480,765	1,551,249	1,625,088
3	Ferizaj	108,637	54,841	53,796	23,716	31,566	6,557	1,241	1	9	5	278	48	327	3,248,412	1,184,741	72,000	10,215	4,515,368	4,730,299	4,955,462
4	Fushë Kosovë	34,827	17,621	17,206	9,299	9,996	2,143	293	1	5	6	97	32	129	1,382,689	403,592	48,000	6,810	1,841,091	1,928,727	2,020,534
5	Gjakovë	94,556	47,226	47,330	26,654	26,423	12,123	1,130	1	9	15	243	51	293	3,618,672	1,113,668	120,000	17,025	4,869,365	5,101,147	5,343,962
6	Gjilan	90,178	45,354	44,824	19,771	29,288	9,358	1,160	1	7	10	236	44	280	3,171,274	1,037,621	86,400	12,258	4,307,553	4,512,592	4,727,392
7	Glogovc	58,531	29,733	28,798	18,260	14,317	5,213	211	1	5	7	156	37	193	1,779,183	675,262	62,400	8,853	2,525,698	2,645,921	2,771,867
8	Hani i Elezit	9,403	4,836	4,567	1,824	2,778	560	73	1	0	1	36	22	58	283,393	111,857	9,600	1,362	406,212	425,548	445,804
9	Istog	39,285	19,677	19,608	10,607	10,235	3,093	464	1	4	8	108	35	142	1,277,617	451,591	57,600	8,172	1,794,979	1,880,420	1,969,928
10	Junik	6,064	2,995	3,069	1,595	1,681	420	35	1	0	0	33	22	55	293,976	74,180	4,800	681	373,637	391,422	410,054
11	Kaçanik	33,409	16,970	16,439	9,054	9,683	1,940	200	1	4	8	94	35	128	1,044,994	366,462	57,600	8,172	1,477,227	1,547,543	1,621,206
12	Kamenicë	36,085	18,559	17,526	16,505	8,900	2,143	360	1	3	17	103	45	148	1,540,433	386,153	100,800	14,301	2,041,687	2,138,871	2,240,681
13	Klinë	38,496	19,193	19,303	10,272	11,398	2,606	200	1	3	9	108	36	143	1,386,970	439,759	62,400	8,853	1,897,981	1,988,325	2,082,970
14	Leposavic	13,773	6,969	6,804	3,443	2,754	965	-	1	0	1	47	23	70	291,600	147,014	9,600	1,362	449,576	470,976	493,394
15	Lipjan	57,825	29,430	28,395	15,355	17,461	7,042	706	1	4	7	154	36	189	2,261,083	696,663	57,600	8,172	3,023,518	3,167,438	3,318,208
16	Malishevë	54,613	26,661	27,952	36,430	20,758	3,622	640	1	6	7	149	37	186	1,400,628	629,401	62,400	8,853	2,101,281	2,201,302	2,306,084
17	Mamushë	5,508	2,672	2,836	2,543	2,670	737	15	1	0	0	29	22	51	286,235	76,094	4,800	681	367,810	385,318	403,659
18	Mitrovicë	71,909	36,275	35,634	18,624	20,351	5,074	1,200	1	11	10	189	43	231	2,745,622	795,874	86,400	12,258	3,640,154	3,813,425	3,994,944
19	Novobërdë	6,730	3,466	3,264	1,726	1,643	732	41	1	1	0	33	22	55	330,470	88,149	4,800	681	424,100	444,287	465,436
20	Obiliq	21,549	10,885	10,664	5,636	6,419	1,239	337	1	1	4	67	26	94	1,093,560	249,504	28,800	4,086	1,375,949	1,441,444	1,510,057
21	Pejë	96,451	50,466	45,985	21,930	33,320	10,783	1,047	1	9	14	250	49	299	3,441,448	1,099,397	115,200	16,344	4,672,389	4,894,794	5,127,786
22	Podujevë	88,499	44,955	43,544	23,385	27,061	5,122	879	1	3	18	229	47	276	2,260,559	966,033	105,600	14,982	3,347,173	3,506,499	3,673,408
23	Prishtinë	198,897	99,361	99,536	54,800	51,403	25,008	2,143	1	15	15	493	70	563	9,226,610	2,342,266	148,800	21,111	11,738,786	12,297,552	12,882,916
24	Prizren	176,781	88,176	88,605	48,677	49,199	12,502	1,602	1	15	27	442	74	516	4,799,350	1,946,246	206,400	29,283	6,981,279	7,313,588	7,661,714
25	Rahovec	56,208	28,512	27,696	15,393	16,081	3,352	377	1	7	7	154	37	190	1,746,591	634,356	62,400	8,853	2,452,200	2,568,925	2,691,206
26	Shtërpçë	6,949	3,554	3,395	1,707	1,777	688	23	1	0	2	33	23	56	167,943	89,982	14,400	2,043	274,368	287,428	301,109
27	Shtime	27,324	13,850	13,474	5,874	7,877	2,200	38	1	4	0	80	26	106	864,510	322,454	14,400	2,043	1,203,406	1,260,688	1,320,697
28	Skenderaj	50,858	25,646	25,212	16,515	14,925	4,150	3,758	1	5	8	140	38	178	1,580,236	577,418	67,200	9,534	2,234,388	2,340,745	2,452,164
29	Suharekë	59,722	29,478	30,244	16,413	17,409	4,104	610	1	6	11	157	41	198	1,710,822	676,607	81,600	11,577	2,480,606	2,598,683	2,722,381
30	Viti	46,989	23,705	23,284	12,310	14,167	3,028	439	1	4	7	127	35	162	1,339,536	522,477	57,600	8,172	1,927,784	2,019,547	2,115,677
31	Vushtrri	69,870	36,004	33,866	18,146	19,634	4,508	800	1	10	9	180	40	220	1,873,786	771,126	76,800	10,896	2,732,608	2,862,680	2,998,944
32	Zubin Potok	6,616	3,408	3,208	1,456	1,588	476	38	1	0	0	33	22	55	241,200	78,688	4,800	681	325,369	340,857	357,081
33	Zveçan	7,481	3,661	3,820	95	117	45	1	1	1	0	33	22	55	259,200	78,798	4,800	681	343,479	359,829	376,956
34	Kllokot	2,556	1,416	1,140	688	670	214	18	1	0	1	24	22	45	77,679	38,868	9,600	1,362	127,509	133,578	139,936
35	Mitrovica Veriore	12,326	6,272	6,054	2,686	2,931	879	82	1	0	0	47	23	70	327,600	142,008	4,800	681	475,089	497,703	521,394
36	Partesh	1,787	922	865	477	340	202	-	1	0	2	20	23	43	80,555	31,096	14,400	2,043	128,094	134,191	140,579
37	Ranillug	3,866	1,969	1,897	1,012	393	259	-	1	0	0	24	21	44	276,530	50,478	4,800	681	332,489	348,315	364,895
38	Graçanicë	10,675	5,428	5,247	2,463	2,661	993	81	1	3	11	43	35	78	329,492	128,940	62,400	8,853	529,685	554,898	581,312
Total		1,779,249	897,304	881,945	495,030	509,003	150,187	20,494	38	162	261	4,873	1,327	6,200	60,326,525	20,252,014	2,097,600	297,597	82,973,736	86,923,286	91,060,834

1.5. *Financimi për Shëndetësi sekondare*

Financimi për shëndetësinë sekondare për vitin 2025 është aprovuar në shumë prej 2,603,077 euro për tri komunat minoritare, si vijon:

- Komuna e Shtërpçës, në shumë prej 522,371 euro,
- Komuna e Mitrovicës së veriut, në shumë prej 989,935 euro, dhe
- Komuna e Graçanicës, në shumë prej 1,090,771 euro.

1.6. *Financimi për Shërbimet rezidenciale*

Financimi i shërbimeve rezidenciale për shtëpitë e komunitetit për personat e moshuar, shtëpitë e komunitetit për personat me aftësi të kufizuara dhe shtëpitë për mbrojtjen e fëmijëve për vitin 2025 është aprovuar në shumë prej 8 milion euro, nga kjo shume 3.56 milion euro do të jetë financim shtesë si në tabelën nr.7, ndërsa shuma prej 4.46 milion euro do të financohen nga granti i përgjithshëm si në tabelën nr.8.

Tabela 7: Financimi për shërbime rezidenciale për vitin 2025-2027

Financimi për shtëpitë e komunitetit për persona të moshuar (SHKPM)								
Nr.	Komunat	Paga dhe Shtesa	Mallra dhe Shërbime	Shpenzime Komunale	Investime Kapitale	Gjithsej 2025	Gjithsej 2026	Gjithsej 2027
1	Skenderaj	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
2	Istog	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
3	Novobërdë	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
4	Klinë	50,000	45,000	5,000	150,000	250,000	200,000	200,000
5	Podujevë	50,000	45,000	5,000	50,000	150,000	200,000	200,000
6	Gjakovë	50,000	45,000	5,000	50,000	150,000	200,000	200,000
Gjithsej		450,000	360,000	45,000	295,000	1,150,000	1,200,000	1,200,000
Financimi për shtëpitë e komunitetit për personat me aftësi të kufizuara (SHKPAK)								
Nr.	Komunat	Paga dhe Shtesa	Mallra dhe Shërbime	Shpenzime Komunale	Investime Kapitale	Gjithsej 2025	Gjithsej 2026	Gjithsej 2027
1	Malishevë	50,000	50,000	5,000	50,000	155,000	200,000	200,000
2	Viti	50,000	50,000	5,000	50,000	155,000	200,000	200,000
3	Shtime	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	230,000
4	Kamenicë	100,000	75,000	10,000	35,000	220,000	200,000	200,000
5	Deqan	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
6	Vushtri	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
7	Graçanicë	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	220,000
8	Lipjan	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	230,000
9	Ferizaj	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	220,000
Gjithsej		800,000	625,000	80,000	225,000	1,730,000	1,800,000	1,900,000
Financimi i shtëpive për mbrojtjen e fëmijëve (SHEMF)								
Nr.	Komunat	Paga dhe Shtesa	Mallra dhe Shërbime	Shpenzime Komunale	Investime Kapitale	Gjithsej 2025	Gjithsej 2026	Gjithsej 2027
1	Gjilan	52,500	45,000	5,000	50,000	152,500	215,000	215,000
2	Pejë	52,500	45,000	5,000	50,000	152,500	215,000	215,000
3	Mitrovicë	52,500	45,000	5,000	50,000	152,500	215,000	215,000
4	Gjakovë				230,000	230,000	210,000	210,000
Gjithsej		157,500	135,000	15,000	380,000	687,500	855,000	855,000
Gjithsej SHKPAK, SHKPM, SHEMF		1,407,500	1,120,000	140,000	900,000	3,567,500	3,855,000	3,955,000

Në tabelën e mëposhtëm është paraqitur financimi për shërbimet rezidenciale që do të financohen nga Granti i përgjithshëm në shumë prej 4.46 milion euro.

Tabela 8: Financimi nga Granti i përgjithshëm për shërbimet rezidenciale

Financimi për shtëpitë e komunitetit për persona të moshuar (SHKPM)								
Nr.	Komunat	Paga dhe Shtesa	Mallra dhe Shërbime	Shpenzime Komunale	Investime Kapitale	Gjithsej 2025	Gjithsej 2026	Gjithsej 2027
1	Ferizaj	50,000	45,000	5,000	50,000	150,000	200,000	200,000
2	Prizren	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
3	Prishtinë	525,000	225,000	50,000	-	800,000	1,000,000	1,000,000
4	Graçanicë	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
5	Gjilan				230,000	230,000	200,000	200,000
6	Pejë				230,000	230,000	200,000	200,000
7	Mitrovicë				230,000	230,000	200,000	200,000
8	Kaqanik				230,000	230,000	200,000	200,000
9	Vushtrri				230,000	230,000	200,000	200,000
10	Rahovec						200,000	200,000
11	Leposaviq							250,000
12	Fushë Kosovë							250,000
	Gjithsej SHKPM	775,000	420,000	75,000	1,230,000	2,500,000	2,800,000	3,300,000
Financimi për shtëpitë e komunitetit për personat me aftësi të kufizuar (SHKPAK)								
Nr.	Komunat	Paga dhe Shtesa	Mallra dhe Shërbime	Shpenzime Komunale	Investime Kapitale	Gjithsej 2025	Gjithsej 2026	Gjithsej 2027
1	Prizren	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
2	Prishtinë				230,000	230,000	200,000	200,000
3	Glogovc				230,000	230,000	200,000	200,000
4	Gjakovë				230,000	230,000	200,000	200,000
5	Rahovec				230,000	230,000	200,000	200,000
6	Podujevë				230,000	230,000	200,000	200,000
7	Obiliq						250,000	200,000
8	Pejë						250,000	200,000
9	Mitrovic Veriore							250,000
10	Dragash							250,000
	Gjithsej SHKPAK	100,000	75,000	10,000	1,165,000	1,350,000	1,700,000	2,100,000
Financimi i shtëpive për mbrojtjen e fëmijëve (SHEMF)								
Nr.	Komunat	Paga dhe Shtesa	Mallra dhe Shërbime	Shpenzime Komunale	Investime Kapitale	Gjithsej 2025	Gjithsej 2026	Gjithsej 2027
1	Prishtinë	52,500	45,000	5,000	50,000	152,500	215,000	215,000
2	Prizren				230,000	230,000	215,000	215,000
3	Ferizaj				230,000	230,000	215,000	215,000
	Gjithsej SHEMF	52,500	45,000	5,000	510,000	612,500	645,000	645,000
	Gjithsej SHKPAK, SHKPM,	927,500	540,000	90,000	2,905,000	4,462,500	5,145,000	6,045,000

1.7. Financimi për Qendrën historike të Prizrenit, Qendrën kulturore të fshatit Zym dhe Keshillin e Hoçës së madhe

Bazuar në Ligjin Nr.04/L-066 për Qendrën Historike të Prizrenit, Ligjin Nr.04/L-196 për Qendrën Kulturore Historike të Fshatit Zym dhe Ligjin Nr. 04/L-62 për Fshatin Hoçë e Madhe, me planifikimin e buxhetit për vitin 2025 janë ndarë mjete financiare në shumë prej 85,036 euro, për dy komunat si vijon:

- Komuna e Prizrenit, në shumë prej 54,366 euro, dhe
- Komuna e Rahovecit, në shumë prej 30,670 euro.

1.8. Financimi për zonën e rrezikuar mjedisore të Obiliqit

Bazuar në Ligjin Nr. 05/L-044 për zonën e rrezikuar mjedisore të Obiliqit dhe rreth tij, neni 9 Obiliqi përfiton nga inkasimi i rentës minerale nga institucioni përkatës, 20% e vlerës së kësaj rente rialokohet nga Buxheti Qendror për Buxhetin Komunal të Komunës së Obiliqit, e dedikuar në mënyrë specifike për investime në zhvillimin e komunitetit në lokacionin ku ndodhet njësi biznesore në fushën e mbrojtjes së mjedisit, infrastrukturës, sportit, shëndetësisë dhe arsimit.

Për vitin 2025 Komuna e Obiliqit bazuar në planifikimin e inkasimit të rentës minerale ka përfituar financim shtesë prej 4,800,000 euro, për vitin 2026 përfiton shumën prej 4,800,000 euro dhe për vitin 2027 përfiton shume prej 4,800,000 euro.

1.9. Financimi për Teatrot

Financimi për Teatrot për vitin 2025 është aprovuar në shumë prej 1.7 milion si në tabelën e bashkangjitur si në vijim.

Tabela 9: Financimi për Teatrot për vitin 2025-2027

Nr.	Komunat	Paga dhe shtesa	Subvencionet dhe transferet	Gjithsej 2025	Gjithsej 2026	Gjithsej 2027
1	Ferizaj	217,858	37,746	255,604	269,662	284,493
2	Podujevë	126,592	30,757	157,349	166,003	175,133
3	Prizren	213,280	61,785	275,065	290,194	306,155
4	Gjilan	256,676	31,340	288,016	303,857	320,569
5	Gjakovë	246,242	32,862	279,104	294,454	310,649
6	Mitrovicë	210,624	24,991	235,615	248,574	262,246
7	Pejë	171,008	33,520	204,528	215,777	227,645
	Gjithsej	1,442,281	253,000	1,695,281	1,788,521	1,886,890

1.10. Projektionet e të Hyrave Vetanake Komunale për vitin 2025 dhe parashikimet 2026-2027

Projektionet e të hyrave vetanake komunale për vitin 2025 bazuar, në vlerësimet makro-fiskale, janë aprovuar në shumë prej 115 milion euro. Këto të hyra i shtohen financimit komunal krahas granteve komunale.

Në këto projeksione të të hyrave tatimore në pronë dhe tokë janë marrë parasysh parashikimet e pranuar nga departamenti i tatimit në pronë, ndërsa për projektionet e të hyrave jo tatimore është marrë për bazë mesatarja e realizimit të të hyrave jo tatimore në tri vitet e fundit, parashikimet nga komunat mbi trendin e rritjes së të hyrave jo tatimore dhe realizimin e të hyrave jo tatimore.

Tabela 10: Projektionet e të hyrave vetanake komunale për vitin 2025-2027

Nr.	Komuna	Të hyrat tatimore						Të hyrat jo tatimore			Projeksionet për vitin 2025	Projeksionet për vitin 2026	Projeksionet për vitin 2027
		Tatimi në pronë 2025	Tatimi në tokë 2025	Tatimi në pronë 2026	Tatimi në tokë 2026	Tatimi në pronë 2027	Tatimi në tokë 2027	Të hyrat jo tatimore 2025	Të hyrat jo tatimore 2026	Të hyrat jo tatimore 2027			
1	Deçan	437,893	99,722	480,541	116,634	515,380	141,127	362,956	381,104	400,159	900,571	978,279	1,056,666
2	Dragash	248,132	56,540	272,299	66,129	292,041	80,016	246,381	258,700	271,635	551,054	597,128	643,692
3	Ferizaj	2,385,267	561,703	2,617,577	656,963	2,807,351	794,925	5,027,336	5,278,702	5,542,637	7,974,306	8,553,242	9,144,914
4	Fushë Kosovë	1,042,889	230,192	1,144,460	269,231	1,227,434	325,769	2,186,593	2,295,923	2,410,719	3,459,675	3,709,614	3,963,922
5	Gjakovë	2,313,631	551,552	2,538,964	645,090	2,723,039	780,559	3,069,054	3,222,507	3,383,633	5,934,237	6,406,561	6,887,230
6	Gjilan	2,282,571	490,253	2,504,879	573,396	2,686,482	693,809	3,364,396	3,532,616	3,709,246	6,137,220	6,610,890	7,089,538
7	Glllogec	693,527	162,273	761,072	189,794	816,250	229,650	1,080,666	1,134,700	1,191,435	1,936,467	2,085,565	2,237,335
8	Hani i Elezit	135,908	31,970	149,145	37,392	159,958	45,245	171,840	180,432	189,454	339,719	366,969	394,656
9	Istog	482,294	116,069	529,267	135,753	567,639	164,261	898,146	943,054	990,206	1,496,509	1,608,073	1,722,106
10	Junik	93,610	22,849	102,727	26,724	110,175	32,336	88,483	92,907	97,552	204,942	222,358	240,063
11	Kaçanik	350,446	80,306	384,577	93,925	412,458	113,649	519,649	545,631	572,913	950,400	1,024,133	1,099,021
12	Kamenicë	438,943	103,170	481,693	120,667	516,615	146,007	591,960	621,558	652,635	1,134,072	1,223,917	1,315,258
13	Klinë	483,016	114,420	530,059	133,825	568,488	161,928	898,068	942,971	990,120	1,495,504	1,606,855	1,720,536
14	Leposaviq	-	-	-	-	-	-	100,720	105,756	111,043	100,720	105,756	111,043
15	Lipjan	1,158,252	286,721	1,271,058	335,347	1,363,210	405,769	1,729,074	1,815,528	1,906,304	3,174,047	3,421,933	3,675,284
16	Malishevë	334,434	75,704	367,005	88,543	393,613	107,137	1,095,388	1,150,158	1,207,665	1,505,526	1,605,706	1,708,416
17	Mamusha	30,044	7,031	32,970	8,223	35,361	9,950	61,707	64,793	68,032	98,782	105,986	113,343
18	Mitrovicë	925,867	187,015	1,016,041	218,731	1,089,704	264,665	2,502,612	2,627,743	2,759,130	3,615,495	3,862,515	4,113,499
19	Novobërdë	86,110	20,749	94,497	24,268	101,348	29,364	325,899	342,194	359,304	432,758	460,958	490,015
20	Obiliq	554,366	132,736	608,358	155,247	652,464	187,848	604,487	634,711	666,446	1,291,588	1,398,315	1,506,759
21	Pejë	2,401,980	570,197	2,635,918	666,897	2,827,022	806,945	2,621,333	2,752,400	2,890,020	5,593,510	6,055,214	6,523,987
22	Podujevë	631,226	143,316	692,704	167,622	742,925	202,822	1,211,793	1,272,383	1,336,002	1,986,336	2,132,708	2,281,749
23	Prishtinë	10,989,892	2,619,339	12,060,238	3,063,554	12,934,605	3,706,901	24,781,886	26,020,980	27,322,029	38,391,116	41,144,772	43,963,535
24	Prizren	3,094,023	739,305	3,395,361	864,684	3,641,525	1,046,268	6,767,449	7,105,821	7,461,112	10,600,777	11,365,867	12,148,905
25	Rahovec	567,464	133,979	622,731	156,701	667,879	189,608	1,300,268	1,365,281	1,433,545	2,001,711	2,144,713	2,291,032
26	Shtërpçë	219,760	51,942	241,163	60,751	258,648	73,509	132,010	138,611	145,541	403,713	440,525	477,698
27	Shtime	231,829	53,828	254,407	62,957	272,852	76,178	572,601	601,231	631,293	858,258	918,596	980,323
28	Skenderaj	278,956	66,004	306,125	77,197	328,319	93,409	1,364,507	1,432,732	1,504,369	1,709,466	1,816,054	1,926,096
29	Suharekë	975,050	233,306	1,070,014	272,872	1,147,590	330,176	1,193,068	1,252,722	1,315,358	2,401,424	2,595,608	2,793,123
30	Viti	458,993	107,272	503,696	125,464	540,214	151,812	703,862	739,056	776,008	1,270,127	1,368,216	1,468,034
31	Vushtri	975,307	243,120	1,070,296	284,351	1,147,892	344,065	2,307,040	2,422,392	2,543,512	3,525,467	3,777,039	4,035,469
32	Zubin Potok	-	-	-	-	-	-	73,373	77,042	80,894	73,373	77,042	80,894
33	Zveçan	-	-	-	-	-	-	66,702	70,037	73,539	66,702	70,037	73,539
34	Gracanicë	1,004,323	224,196	1,102,138	262,218	1,182,043	317,283	1,500,687	1,575,721	1,654,507	2,729,206	2,940,077	3,153,834
35	Klllokot	81,352	17,313	89,275	20,249	95,748	24,502	99,449	104,421	109,642	198,114	213,946	229,892
36	Mitrovica veriore	-	-	-	-	-	-	106,157	111,465	117,038	106,157	111,465	117,038
37	Partesh	31,649	8,601	34,731	10,060	37,249	12,173	204,001	214,201	224,911	244,251	258,992	274,333
38	Ranillug	30,996	7,303	34,015	8,542	36,481	10,336	68,399	71,819	75,409	106,698	114,375	122,226
Gjithsej		36,450,000	8,550,000	40,000,000	10,000,000	42,900,000	12,100,000	70,000,000	73,500,000	77,175,000	115,000,000	123,500,000	132,175,000

1.11. *Financimi nga huamarrja*

Për vitin 2025 përmes financimit nga huamarrja do të financohen projektet për Eficienc të Energjisë në Ndërtesat Publike në komunën e Prishtinës në shumë prej 1,000,000 euro dhe në komunën e Prizrenit në shumë prej 1,500,000 euro.

Tabela 11: Financimi nga huamarrja 2025-2027

Projekti	Viti 2025			Viti 2026			Viti 2027		
	Fondi 04	Fondi 06	Total	Fondi 04	Fondi 06	Total	Operative (04)	Kapitale (04)	Total
Projekti për Eficienc të Energjisë në Ndërtesat Publike në komunën e Prishtinës		1,000,000	1,000,000		2,500,000	2,500,000		1,500,000	1,500,000
Projekti për Eficienc të Energjisë në Ndërtesat Publike në komunën e Prizrenit	250,000	1,250,000	1,500,000	280,000	1,400,000	1,680,000	320,000	500,000	820,000
Total	250,000	2,250,000	2,500,000	280,000	3,900,000	4,180,000	320,000	2,000,000	2,320,000

1.12. *Përmbledhje e financimit komunal për vitin 2025-2027*

Për ndarjen e granteve qeveritare sipas komunave për vitin 2025 janë zbatuar kriteret dhe formulat bazë të përcaktuara në Ligjin për Financat e Pushtetit Lokal dhe ligjet e tjera relevante, si dhe bazuar në projeksionet makro-fiskale dhe të dhënave nga ministrinë e linjës:

Tabela 12: Përmbledhje e financimit komunal për vitin 2025-2027 (mil. euro)

Përshkrimi	Buxheti 2022	Buxheti 2023	Buxheti 2024	Vlerësuar për vitin 2025	Vlerësuar për vitin 2026	Vlerësuar për vitin 2027
1. Grantet qeveritare	457.6	526.9	605.2	639.6	668.8	698.8
1.1 Granti i përgjithshëm	193.5	255.2	284.7	307.5	325.3	343.5
Granti i përgjithshëm	193.5	255.2	284.7	307.5	325.3	343.5
1.2 Granti specifik për shëndetësi	62.6	70.5	82.0	83.0	86.9	91.1
Granti bazë dhe politikat në vazhdim	62.6	62.6	82.0	83.0	86.9	91.1
Politikat e reja të propozuara		7.9				
1.3 Granti specifik për arsim	201.5	201.2	238.5	249.1	256.6	264.3
Granti bazë dhe politikat në vazhdim	195.0	194.4	238.5	249.1	256.6	264.3
Politikat e reja të propozuara	6.5	6.8				
2. Financimi për shëndetësin sekondare	2.6	2.6	2.6	2.6	2.6	2.6
3. Shërbimet rezidenciale	2.3	4.2	3.5	3.6	3.9	4.0
4. Financimi për QHP, QKHFZ dhe KHM	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
5. Granti për Kryeqytetin- Prishtinën	11.6	15.3	17.1	18.4	19.5	20.6
6. Financimi për Obiliqin	5.0	5.0	5.0	4.8	4.8	4.8
7. Të hyrat vetanake komunale	87.4	98.5	105.5	115.0	123.5	132.2
8. Financimi për teatrot	0.9	0.9	1.6	1.7	1.8	1.9
9. Financimi nga huamarrja	-	6.0	2.0	2.5	4.2	2.3
Total Financimi Komunal	567.5	659.5	742.6	788.3	829.1	867.2

Departamenti i Buxhetit në MFPT do të organizojë forume me autoritetet komunale lidhur me zhvillimin e procesit buxhetor komunal për vitin 2025-2027. Gjithashtu, do të zhvillohen takime konsultuese me zyrtarët financiar të komunave për përcaktimin e strukturës sipas kategorive të shpenzimeve si dhe sipas nevojës do të ofrohen udhëzime më specifike rreth procesit dhe kriterëve të hartimit të buxhetit për vitin 2025 dhe projeksionet për vitet 2026-2027.

Tabela 13: Burimet e financimit dhe struktura e shpenzimeve për vitin 2025-2027

Buxheti i Nivelit Komunal	Viti 2023 Shpenzimi	Viti 2024 Buxhetuar	Viti 2025 Vlerësuar	Viti 2026 Vlerësuar	Viti 2027 Vlerësuar
Total	648,758,242	742,915,126	788,294,752	829,170,283	867,255,191
Numri i punëtorëve	44,929	45,444	45,444	45,444	45,444
Paga dhe mëditje	338,592,785	358,744,379	373,000,000	393,515,000	415,158,325
Mallra dhe shërbime	106,758,518	119,679,434	124,000,000	128,000,000	133,000,000
Shpenzime komunale	13,306,394	14,912,357	15,500,000	16,500,000	17,500,000
Subvencione dhe transfere	26,718,932	30,491,485	33,000,000	36,000,000	40,000,000
Investime kapitale	163,381,613	218,683,063	242,794,752	255,155,283	261,596,866
Rezerva	0	404,408			
Burimet e financimit	648,758,242	742,915,126	788,294,752	829,170,283	867,255,191
Garantet qeveritare	550,238,980	635,391,549	670,794,752	701,370,283	733,080,191
Të hyrat vetanake	98,519,262	105,523,577	115,000,000	123,500,000	132,175,000
Financimi nga huamarrja - 04			250,000	400,000	2,000,000
Financimi nga Klauzola e investimeve -06	-	2,000,000	2,250,000	3,900,000	-

1.13. Kalendari kohor për nivelin komunal

Organizatet buxhetore të nivelit lokal duhet t'i përmbahen këtij kalendari kohor në përgatitjen e propozim buxhetit:

- 30 Qershor: Aprovimi i Kornizës Afatmesme Buxhetore Komunale,
- 30 Shtator: Aprovimi i propozim Buxhetit Komunal për vitin 2025-2027 nga Kuvendi Komunal,
- 30 Shtator: pas aprovimit të propozim Buxhetit nga Kuvendi Komunal, komunat janë të obliguara të dorëzojnë në Ministrinë e Financave, Punës dhe Transfereve dokumentet si në vijim:
 - Shkresa përcjellëse bazuar në aprovimin e propozim-buxhetit nga Kuvendi Komunal (nënshkruar nga Kryetari i Komunës).
 - Vendimi i Kuvendit Komunal mbi aprovimin e propozim-buxhetit komunal për vitin 2025-2027, përfshirë projektet kapitale shumëvjeçare.
 - Tabelat e buxhetit komunal (BDMS dhe PIP):
 - Tabela 4.1 - plani i ndarjeve buxhetore të shpenzimeve për vitin 2025-2027 (kopje e shtypur prej SZHMB, vulosur si dhe nënshkruar nga Kryetari i Komunës dhe ZKF),
 - Tabela 4.1.B - plani i ndarjeve buxhetore të shpenzimeve përmes klauzolës së investimeve dhe huamarrjes
 - Tabela 4.2 - financimi i projekteve kapitale për vitin 2025 dhe projekteve kapitale shumëvjeçare për vitin 2026-2027 (shtypur nga sistemi PIP, vulosur si dhe nënshkruar nga Kryetari i Komunës dhe ZKF),
 - Tabela 4.2.B - financimi i projekteve kapitale përmes klauzolës së investimeve dhe huamarrjes,
 - Tabela 4.3 - plani afatmesëm i të hyrave totale të buxhetit komunal nga grantet qeveritare dhe të hyrat vetanake (shtypur nga BDMS, vulosur si dhe nënshkruar nga Kryetari i Komunës dhe ZKF),
 - Tabelat e Buxhetimit sipas performancës dhe
 - Tabelën e Buxhetimit të përgjegjshëm Gjinator.

Aneksi 1

Buxhetimi i Përgjegjshëm Gjnor

Tabela 1. Numri i punëtorëve në Organizatën Buxhetore përkatëse
Emri i Institucionit/Ministritë/Komunës

Viti	Numri total i stafit	Numri total i stafit që janë gra	Numri total i stafit që janë burra	Paga dhe mëditje/Shuma për gra	Paga dhe mëditje/Shuma për burra
2022					
2023					
2024					
Planifikimi për 2025					

Tabela 2. Planifikimi për vitin 2025- Nivelet e pagave në Organizatën Buxhetore
Emri i Institucionit/Ministritë/Komunës

Niveli i pagave	Numri total i stafit në këtë nivel të pagave	Numri i burrave në këtë nivel	Shuma e shpenzuar për burra në këtë nivel	Numri i grave në këtë nivel.	Shuma e shpenzuar për gra në këtë nivel
301-400					
401-600					
600+					

Tabela 3. Numri i përfituesve të subvencioneve apo edhe të shërbimeve ofruara nga organizata buxhetore të drejtorive përkatëse (ku është e aplikueshme)

[Emri i Institucionit/Ministritë/Komunës: Emri i Shërbimit/Subvencionit].

Viti	Buxheti total i shërbimit/subvencionit të caktuar	Numri total i përfituesve	Numri i përfituesve gra	Numri i përfituesve burra	Buxheti për gra	Buxheti për burra
2022						
2023						
2024						
Planifikimi për 2025						

Aneksi 2

INDIKATORËT E PERFORMANCËS SË PROGRAMIT BUXHETOR

Tabela 5. Treguesit kyçë të performancës që përshkruajnë rezultatet e pritura të organizatës buxhetore për vitet 2025-2027 (shih dy shembujt në tabelën e mëposhtme)

Prioriteti 1 i Qeverisë - Reduktimi i ekonomisë joformale për 20 % për periudhën 2025-2027 dhe përmirësimi i mjedisit të të bërit biznes						
Nr.	Emri i treguesit të produktit dhe njësia matëse	Burimet e financimit	2024 (N) (i pritur)	2025 (N+1) (synuar)	2026 (N+2) (synuar)	2027 (N+3) (synuar)
1	2	4	5	6	7	8
	2,750 inspektive	Granti Qeveritar	600 inspektive	650 inspektive	700 inspektive	800 inspektive
	1,200 Fushata vetëdijësuese	Granti Qeveritar	300 fushata	300 fushata	300 fushata	300 fushata
Rezultati, rritja e përfshirjes e fëmijëve në edukimin e hershem para fillor 0-6 vjeç për 30 % për vitet 2025-2027						
Nr.	Emri i treguesit të produktit dhe njësia matëse	Burimet e financimit	2024 (N) (i pritur)	2025 (N+1) (synuar)	2026 (N+2) (synuar)	2027(N+3) (synuar)
1	2	4	5	6	7	8
	30 çerdhe për fëmijët parashkollor	Grantet Qeveritare	6 çerdhe për fëmijët parashkollor	7 çerdhe për fëmijët parashkollor	8 çerdhe për fëmijët parashkollor	9 çerdhe për fëmijët parashkollor
	8 çerdhe për fëmijët parashkollor	IPA/BE	2 çerdhe për fëmijët parashkollor	2 çerdhe për fëmijët parashkollor	2 çerdhe për fëmijët parashkollor	2 çerdhe për fëmijët parashkollor

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government

*Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve / Ministarstvo za Finansije, Rada i Transfere /
Ministry of Finance, Labour and Transfers*

Zyra e Ministririt / Kancelarija Ministra / Cabinet of the Minister

DATE/A:	_05.2024
PËR/ZA/TO:	Ministri, gradonačelnici opština, rukovodioci agencija, rukovodioci budžetskih organizacija, direktori opštinskih direkcija, glavni finansijski službenici,
NGA/OD/FROM:	Hekuran Murati, ministar finansija, rada i transfera
TEMA/SUBJEKAT/SUBJECT:	Budžetski cirkular , 2025/01

Poštovani

Dozvolite mi da vam se zahvalim na vašem doprinosu u izradi Srednjoročnog okvira rashoda 2025-2027 koji predstavlja osnovu za izradu budžeta za 2025. godinu.

U nastavku možete pronaći Budžetski cirkular 2025/01, koji daje početna budžetska ograničenja za svaku budžetsku organizaciju na centralnom nivou i budžetska ograničenja na opštinskom nivou za godine 2025-2027. Treba napomenuti da se za opštinski nivo granice mogu promeniti na osnovu ažuriranih podataka iz popisa stanovništva. Ministarstvo finansija, rada i transfera vam ostaje na raspolaganju da pruži neophodnu podršku tokom procesa izrade Nacrt zakona o budžetskim izdvajanjima za budžet Republike Kosovo za 2025 godinu.

S poštovanjem,

Hekuran Murat
Ministar finansija, rada i transfera

Budžetski cirkular 2025/01

1. Svrha

Ministar finansija, rada i transfera je ovlašćen i odgovoran u skladu sa članom 20. Zakona br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima, izdao je budžetski cirkular za bilo koju ili sve budžetske organizacije, da pruži smernice za pripremu budžeta Kosova.

Na osnovu ovoj zakonskoj odredbi, ministar izdaje Budžetski cirkular 2025/01, koji daje prva uputstva za izradu budžeta za 2025. godinu i procene za 2026-2027. godinu, indikativni vremenski kalendar i početna budžetska ograničenja za godinu. 2025 i procene za godine 2026 -2027 za svaku budžetsku organizaciju. Ako bude potrebno, ovaj cirkular će biti praćen drugim dodatnim cirkularima do finalizacije budžeta za 2025. godinu i procene za 2026-2027.

2. Kontekst za pripremu budžeta za 2025-2027

Planiranje budžeta za 2025. godinu zasniva se na Srednjoročnom okviru troškova (SOT)2025-2027 koji je odobrila Vlada Kosova na osnovu vladinih srednjoročnih prioriteta i makro-fiskalnog okvira za 2025-2027. Vlada je posvećena održavanju fiskalne stabilnosti da podrži zahteve budžetskih organizacija, u okviru sektorske budžetske orijentacije definisane SAT 2025-2027, u skladu sa prioritetima definisanim kroz Vladinu Deklaraciju o srednjoročnim prioritetima.

Strateški ciljevi Vlade utvrđeni su kroz Program Vlade, Nacionalnu strategiju razvoja i sektorske strategije, kao i dokumente proistekle iz procesa evropskih integracija kao što su Program ekonomskih reformi 2024-2026 i Nacionalni program za implementaciju. SSA .

Shodno tome, prioriteti Vlade za naredni trogodišnji period su usmereni na preorijentaciju privrede ka proizvodnji i izvozu, povećanje zaposlenosti i održivi razvoj koji štiti životnu sredinu uz njeno očuvanje za buduće generacije, kao i orijentaciju ka transformacija digitalna.

Fiskalne projekcije SOT-a 2025-2027 su utvrdile izvore finansiranja koje bi Vlada mogla imati na raspolaganju za potrošnju u 2025. godini i procene za godine 2026-2027. Svaka tendencija ka prekoračenju granica rashoda iznad granica ovog cirkulara čini obaveznom promenu ili povećanje izvora finansiranja, odnosno promenu poreske politike radi prikupljanja dodatnih prihoda.

Prilikom izrade budžetskog procesa treba voditi računa i o našim obavezama u odnosu na međunarodne finansijske institucije. U tom kontekstu, Budžetski cirkular 2025/01 je sačinjen u skladu sa obavezama iz postojećih finansijskih sporazuma i onih o kojima se pregovara, i odražava obaveze za usmeravanje fiskalnih politika utvrđenih u skladu sa Međunarodnim monetarnim fondom.

3. Prognoze za realizaciju budžeta za 2024. godinu

Pre predstavljanja budžetskih zahteva za 2025. godinu, budžetske organizacije trebaju dostaviti Ministarstvu finansija, rada i transfera prognozu realizacije budžeta za 2024. godinu na nivou programa, potprograma, kategorija rashoda i projekti individualni. Isto tako, budžetske organizacije moraju da identifikuju i obaveste Ministarstvo finansija, rada i transfera o eventualnim nedovoljnim rashodima u tekućem budžetu, kao i o očekivanjima eventualnih prevelikih rashoda u tekućem budžetu, pre nego što podnesu budžetski zahtev za 2025. godinu i procene za 2025-2027.

4. Opšti kriterijumi za pripremu budžeta za 2025-2027

Budžetski proces za 2025-2027 ima za cilj povezivanje budžetskih planova i politika sa prioritetima Vlade. Na sektorskom nivou, ova veza je ostvarena u određivanju prioriteta budžetskih sektora u SOT 2025-2027. Ovim cirkularom se traži od budžetskih organizacija da preciziraju zahteve predstavljene u SOT -u, na taj način detaljno razrađujući pripremu budžeta na nivou programa, pod-programa, kategorija troškova i specifičnih kapitalnih projekata.

Zahteve za nove troškove treba podneti samo na osnovu slobodnog fiskalnog prostora i ako su isti uključeni u SOT 2025-2027. Tokom budžetskog procesa, Ministarstvo finansija, rada i transfera mora osigurati da ukupni rashodi za sve organizacije unutar sektora prate iznos predviđen SOT 2025-2027 za ovaj sektor.

Budžetske organizacije treba da vode računa da prilikom pripreme svojih zahteva daju prednost:

- Projekti koji pomažu u realizaciji Vladinih prioriteta i strateških dokumenata. Projekti koji su u toku iz prethodnih godina i koji imaju ugovorne obaveze, uključujući obaveze eksproprijacije u vezi sa tim projektima;
 - Obaveze Vlade za Akcioni plan za Sporazum o stabilizaciji i asocijaciji i program - Pretpristupni instrument (PPI);
 - Novi zakon ili amandman na dopunu postojećeg i
 - U budžetska izdvajanja uključiti obaveze za eksterno finansiranje pojedinačnih projekata.
- Proces planiranja budžeta treba da obuhvata sledeće aspekte:
- Budžetiranje na nivou programa i potprograma, u skladu sa postojećom strukturom računovodstvenog plana;
 - Poboljšanja u pristupu budžetiranju orijentisanog na rezultate i učinak;
 - Implementacija višegodišnjeg koncepta planiranja kapitalnih projekata;
 - Tabelarni prikaz izvora finansiranja i strukture rashoda prema kategorijama rashoda za 2025. godinu i projekcije za 2026-2027.
 - Tokom budžetskog procesa, BO na centralnom i lokalnom nivou treba da posvete veću pažnju sprovođenju sledećih pitanja:

- OB ne bi trebalo da predlažu nove aktivnosti ili projekte bez davanja prioriteta budžetiranju obaveza za tekuće kapitalne aktivnosti/projekte,
- U skladu sa preporukom Državne revizorske institucije, OT treba da pošalju MFRT-u podatke o podnetim tužbama, zajedno sa procenom pravnih kancelarija o mogućnosti njihove materijalizacije/transformacije u obaveze,
- o OB na centralnom i lokalnom nivou u MFRT prijavljuju broj upražnjenih i nepopunjenih radnih mesta za koja OB nema radni odnos i za koja ne postoji budžet za njihovo popunjavanje;

- OB su obavezne da popune podatke potrebne u budžetskim sistemima **SRUB** i **PJI** i moraju eliminisati pogrešnu klasifikaciju budžetskih rashoda. Ako, nakon podnošenja predloga budžeta od strane centralnog ili lokalnog OB, budžetski analitičar pogrešno identifikuje klasifikacije, Odeljenje za budžet će ih ukloniti iz budžeta, uključujući ne samo pogrešne klasifikacije za nove projekte već i one koji su u kontinuitetu od prošle godine. ;
- Predloženi novi projekti moraju biti projekti u skladu sa Priručnikom za **PJI** i **UA za definisanje kapitalnih projekata i klasifikaciju troškova kapitalnih projekata kao i sa UA za kriterijume odabira kapitalnih projekata**. Projekti koji nisu u skladu sa glavnim zahtevima priručnika i administrativnih uputstava neće biti dozvoljeni da postanu deo budžeta.
- Prilikom predlaganja novih kapitalnih projekata, KP dostavljaju MFRT obrazloženje za svaki projekat prema priručniku **PJI** i administrativnim uputstvima, koji takođe uključuju kriterijum kompatibilnosti predloženog projekta/aktivnosti sa strategijom i **ASK 2024-2026**;
- Registracija višegodišnjih obaveza u **PJI**;
- Ministarstva moraju izdvajati budžetska sredstva u okviru fiskalnog prostora samo za realizaciju onih kapitalnih projekata za koje su, na osnovu sporazuma o razumevanju sa opštinama, u prošlosti stvarala obaveze.;
- Budžetiranje kapitalnih projekata treba da se vrši u skladu sa Administrativnim uputstvom za definisanje kapitalnih projekata i klasifikaciju troškova kapitalnih projekata, gde su troškovi eksproprijacije deo troškova projekta. Centralne i lokalne budžetske organizacije, nakon preliminarne analize, treba da planiraju troškove eksproprijacije za svaki pojedinačni projekat u okviru ukupne cene projekta, a ne da planiraju posebnu liniju za eksproprijaciju.
- Za nove kapitalne projekte informacione tehnološke prirode, pre apliciranja za budžetska sredstva, budžetske organizacije moraju prethodno dobiti saglasnost Agencije za informacione usluge –AIU (MUP) da takav projekat ne može da sprovodi AIU.

Veću pažnju će se posvetiti u pocetku ovog procesa implementaciji gore navedenih zahteva i primedbe će biti zabeležene od strane budžetskih analitičara u sistemu AIU.

Vlada može da promeni strukturu troškova kako bi ostvarila svoje prioritete, kako u okviru programa budžetske organizacije, tako i prebacivanjem budžeta sa jedne organizacije na drugu na centralnom nivou, u skladu sa zakonima na snazi.

Budžetski zahtevi trebaju biti zasnovani na prioritetima Vlade odobrenim sa SOT dokumentom 2025-2027.

Tekući rashodi: budžetske organizacije moraju podneti svoje zahteve u okviru budžetskih ograničenja. Od suštinskog je značaja da se sve budžetske organizacije pridržavaju ograničenja datih u priloženim dodacima.

Zapošljavanje: Neće biti povećanja zaposlenosti u javnom sektoru ukoliko se ne donese jasna odluka o neophodnosti novog zapošljavanja i kada se obezbedi budžet.

Plate inaknade : Za obračun plata za 2025. godinu kao osnova za obračun uzet je mesec mart 2024. godine, a za sadašnje radnike pomnožen sa 12 meseci. Dok je za nezaposlene

radnike obračunata prosečna plata i predviđeno je samo 40% u okviru budžetskih ograničenja.

Roba i usluge: Budžetskim organizacijama biće obezbeđeno finansiranje u važnim i neophodnim oblastima. Budžetske organizacije treba da identifikuju resurse u okviru svojih osnovnih vrednosti iz onih oblasti sa lošim učinkom, ili koje nisu u dovoljnoj meri u skladu sa vladinim prioritetima na visokom nivou.

Opštinska potrošnja: očekuje se da će imati približno isto učešće u poređenju sa 2024. Subvencije i transferi: U okviru ove kategorije nastaviće se izdvajanje sredstava za sprovođenje socijalnih i penzionih šema, uključujući prirodno povećanje penzijskih šema, subvencije u poljoprivredi kao i nove politike koje je Vlada odobrila.

Kapitalne investicije: čine značajan deo opštih rashoda i na srednji rok se očekuje da će predstavljati oko 25,7% ukupnih rashoda. U ovom periodu očekuje se realizacija kapitalnih projekata na osnovu liste prioriteta koja sadrži projekte sa uticajem na unapređenje saobraćajne mreže, unapređenje elektroenergetske mreže i poboljšanje uslova u obrazovanju, društvenom sistemu i zdravstveni sistem. Očekuje se da će većina kapitalnih investicija u narednom srednjoročnom periodu biti finansirana iz redovnog budžeta, ali je planirano da se veliki broj projekata u različitim sektorima finansira eksternim zaduživanjem kroz investicionu klauzulu.

Novi projekti moraju biti određeni u skladu sa Administrativnim uputstvom za kriterijume odabira kapitalnih projekata.

Prioritet u finansiranju imaju projekti koji su u toku i oni koji su u potpunosti u skladu sa prioritetima Vlade. Budžetski limiti za kapitalne investicije u budžetskim organizacijama su indikativni i Vlada zadržava pravo da ih menja u zavisnosti od opravdanosti projekata koje predlažu budžetske organizacije.

Za budžetske organizacije koje konkurišu za zaduživanje sredstava (od deficita budžeta od 2% - preko fonda 04) i od investicione klauzule - preko fonda 06 (prijava za sredstva iz klauzule vrši se samo za kapitalne projekte) potrebno je i da projekti ispunjavaju gore navedene kriterijume uključujući analizu tekućih troškova pre, tokom i nakon završetka projekta koji moraju biti u okviru projekcija budžetske organizacije.

5. Program javnih investicija (PJI)

Planiranje budžeta za kapitalne investicije se vrši preko sistema PJI. Važno je da strateški prioriteti Vlade, kao što su predstavljeni u „Deklaraciji o srednjoročnim vladinim prioritetima 2025-2027“ u okviru ASK, budu osnova za pripremu budžetskih zahteva i identifikaciju kapitalnih projekata. .

Sve budžetske organizacije moraju opravdati budžetske zahteve za svoje projekte u potpunoj saglasnosti sa administrativnim uputstvima i zahtevima PJI.

6. Sistem razvoja i upravljanja budžetom (SRUB)

Sistem SZHMB je prilagođen načinu obračuna plata i naknada na osnovu Zakona o zaradama u javnom sektoru, kao i ažuriranje obračunskog plana dostupno za unos podataka. Sistem SZHMB i PIP sistem ni u kom slučaju neće dozvoliti prekoračenje limita izdatih sa budžetskim cirkularom.

7. Pokazatelji učinka

Budžetske organizacije na centralnom i opštinskom nivou moraju predstaviti indikatore učinka sažete prema relevantnim ciljevima i aktivnostima na nivou budžetske organizacije, na osnovu člana 21 Zakona br. 03/L-48 o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima. Budžetske organizacije moraju predstaviti 1 do 5 ciljeva, koji su povezani sa strategijama i pokrivaju najvažnije programe, uključujući predstavljanje ciljeva i aktivnosti rodne ravnopravnosti tamo gde se smatraju relevantnim. Takođe, zahtevi za dodatnim sredstvima iz budžeta moraju biti opravdani na način na koji doprinose ostvarivanju ciljeva. Budžetske organizacije treba da pregledaju aktivnosti u kontekstu postizanja ciljeva. Indikatori merenja aktivnosti treba da budu predstavljeni konkretno i jasno za svaku aktivnost.

Oblik pružanja ovih informacija i primer je dat u Aneksu 2. Posebno za svaku budžetsku organizaciju moraju se obezbediti sledeće informacije:

- Ciljevi rezultata opisuju očekivane rezultate od pružanja usluga, koje su pod kontrolom budžetske organizacije;
- Indikatori učinka mere aktivnost institucije, kao što je kvantitet ili kvalitet usluge ili proizvoda.
 - a) Osnovni indikator indikatora;
 - b) Indikator ciljnog indikatora;
- Aktivnosti opisuju radnje za postizanje navedenih ciljeva.

8. Rodno odgovorno budžetiranje (ROB)

Postupajući u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti polova br. 05/L-020 (2015), institucije Kosova su odgovorne za „uključivanje rodno budžetiranja u svim oblastima, kao neophodnog instrumenta za garantovanje da se princip rodne ravnopravnosti poštuje. u prikupljanju, raspodeli i raspodeli sredstava“ (član 5.1.5.). Iz tog razloga, budžetske organizacije treba da u godišnjem budžetu za 2024. godinu budu vidljive efekte javne potrošnje na rodnu ravnopravnost. To će takođe doprineti povećanju efektivnosti i transparentnosti upravljanja javnim finansijama. Opštine moraju uzeti u obzir ova uputstva prilikom izdavanja internog opštinskog budžeta, kao osnovnog dokumenta za planiranje opštinskog budžeta za period 2025-2027. Ukoliko postoji nejasnoća u ovom pravcu, budžetske organizacije se mogu konsultovati sa relevantnim analitičarima u okviru Odeljenja za budžet u Ministarstvu finansija. Obrazac dostavljanja ovih informacija dat je u Aneksu 1. Budžetske organizacije takođe moraju da objave ove podatke.

9. Budžetska ograničenja za Budžetske organizacije centralnog nivoa 2025-2027

Budžetske organizacije centralnog nivoa moraju da uzmu u obzir budžetska ograničenja data u sledećoj tabeli kada pripremaju svoj budžet za 2025. i za naredne dve godine. Imajte na umu da se ovi budžetski limiti mogu promeniti u zavisnosti od fiskalnih kretanja ili vladinih odluka koje će se odraziti u narednim budžetskim cirkularima, kao i od kvaliteta budžetskih zahteva. Kapitalni projekti započeti iz prethodnih godina, koji su stvorili ugovorne obaveze, moraju biti uključeni u budžet za 2025-2027.

Ispod u tabeli 1 su budžetska ograničenja za centralne budžetske organizacije za 2025-2027.

Dodatak
1. Procena za 2025-2027 god

Kodi org.	Ministarstva/Institucije	Procena za god. 2025								Procene za god.2026			Procene za god.2027		
		Broj Zaposlenih	Plate i Dnevnice	Robe i Usluge	Troškovi Komunalija	Subvencije i Transferi	Kapitalne Investicije	Rezerva	Total 2025	Operativne Troškove	Kapitalni Rashodi	Total 2026	Operativne Troškove	Kapitalni Rashodi	Total 2027
101	Skupština Kosova	528	9,101,186	1,858,000	200,000	70,000	200,000		11,429,186	10,674,752	200,000	10,874,752	11,144,823	200,000	.
102	Kancelarija Predsednika	83	1,121,048	2,496,421	6,700	419,305	215,000	-	4,258,474	3,855,132	15,000	3,870,132	3,920,181	15,000	3,935,181
104	Kancelarija Premijera	609	5,024,734	5,177,147	88,226	5,505,687	2,050,000	-	17,845,794	18,392,508	1,000,000	19,392,508	15,751,715	1,500,000	17,251,715
201	Ministarstvo finansija, rada i transfera	2,693	25,580,207	16,367,000	1,197,576	900,664,710	28,500,000	-	972,309,493	1,059,180,223	29,000,000	1,088,180,223	1,110,939,268	29,000,000	1,139,939,268
203	Ministarstvo Poljoprivrede , Šumarstva i Ruralnog Razvoja	937	6,890,005	5,487,013	314,783	74,077,022	3,544,000	-	90,312,823	91,713,739	3,544,000	95,257,739	92,113,531	3,544,000	95,657,531
204	Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine	331	2,656,792	9,759,761	158,280	7,246,000	13,220,000	-	33,040,833	20,707,195	13,320,000	34,027,195	20,861,355	13,320,000	34,181,355
205	Ministarstvo životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture	636	5,303,831	34,988,786	481,490	1,643,814	278,341,831	-	320,759,752	47,413,259	288,240,865	335,654,124	51,721,014	259,245,105	310,966,119
206	Ministarstvo Zdravstva	1,482	16,220,793	32,808,124	281,848	3,613,805	28,903,000	-	81,827,570	59,258,590	34,228,000	93,486,590	56,199,801	22,992,900	79,192,701
220	Univerzitetske Bolničke i Kliničke Usluge Kosova	7,538	94,142,287	64,506,346	4,139,016		19,449,500	-	182,237,149	168,059,129	19,449,500	187,508,629	176,521,735	19,449,500	195,971,235
207	Ministarstvo Kulture, Omladine i Sportova	831	7,266,742	5,040,871	483,908	17,116,550	66,440,000	-	96,348,071	30,716,871	66,440,000	97,156,871	31,138,523	66,440,000	97,578,523
208	Ministarstvo prosvete, nauke, tehnologije i inovacija	2,282	24,416,892	23,750,000	1,590,459	8,305,360	44,862,054	-	102,924,765	60,205,640	47,862,054	108,067,694	62,543,631	49,862,054	112,405,685
211	Ministarstvo za Zajednice i Povratak	121	1,007,042	326,652	17,000	2,100,000	3,000,000	-	6,450,694	3,554,429	1,200,000	4,754,429	3,612,862	1,200,000	4,812,862
212	Ministarstvo Administracije i Lokalne Samouprave	129	1,090,300	321,445	7,000		4,250,000	-	5,668,745	1,592,267	4,050,000	5,642,267	1,655,531	4,050,000	5,705,531
213	Ministarstvo za Privredu	204	1,890,119	8,075,000	23,130	24,352,870	24,400,000	-	58,741,119	36,370,076	48,773,081	85,143,157	37,079,570	50,092,410	87,172,160
214	Ministarstvo Unutrašnjih Poslova	11,901	124,853,583	41,327,875	4,950,400	2,141,367	57,376,773	-	230,649,998	179,721,547	62,254,523	241,976,070	186,966,176	58,546,773	245,512,949
215	Ministarstvo Pravde	2,169	18,274,141	10,866,444	1,088,769	10,598,000	15,005,000	-	55,832,354	42,465,988	2,000,000	44,465,988	43,526,345	2,000,000	45,526,345
216	Ministarstvo Spoljnih Poslova i dijaspore	389	8,261,226	21,000,000	1,010,551	1,430,000	16,395,000	-	48,096,777	34,356,144	16,395,000	50,751,144	34,835,502	16,395,000	51,230,502
217	Ministarstvo Obrane	5,479	47,425,382	51,140,600	1,198,000		58,941,260	-	158,705,242	102,872,378	60,641,260	163,513,638	105,624,236	62,441,260	168,065,496
221	Ministarstvo za Regionalni Razvoj	60	629,166	300,000	1,360	2,000,000	3,000,000	-	5,930,526	2,500,130	2,000,000	4,500,130	2,543,318	2,000,000	4,543,318
230	Regulatorna Komisija za Javnu Nabavku	42	412,121	299,253	5,000		100,000	-	816,374	749,787	100,000	849,787	773,701	100,000	873,701
231	Akademija Nauka i Umetnosti Kosova	20	209,957	774,943	5,000	715,159		-	1,705,059	1,946,663	-	1,946,663	1,958,846	-	1,958,846
235	Regulativno Organ za Elektronsku i Poštansku Komunikaciju	42	512,951	480,000	18,200		600,000	-	1,611,151	1,344,364	600,000	1,944,364	1,374,128	600,000	1,974,128
236	Agencija za Sprečavanje Korupcije	58	776,678	134,056	8,500			-	919,234	962,895	-	962,895	1,007,962		1,007,962
238	Regulatorna Kancelarija za Energetiku	38	505,023	278,332	22,000		80,800	-	886,155	794,799	80,800	875,599	824,103	80,800	904,903
240	Telo za Razmatranje Nabavke	35	358,723	156,355	5,100			-	520,178	543,553	-	543,553	564,368	-	564,368
242	Univerzitet u Prištini	2,081	21,636,641	3,700,000	1,370,000	1,744,000	5,400,000	-	33,850,641	29,790,656	5,400,000	35,190,656	31,046,122	5,400,000	36,446,122
243	Ustavni Sud Kosova	72	1,343,594	636,702	9,000	140,080	110,000	-	2,239,376	2,207,071	110,000	2,317,071	2,285,033	110,000	2,395,033
244	Autoritet Kosova za Konkurenciju	30	355,290	77,000	2,000			-	434,290	453,831	-	453,831	477,447	-	477,447
245	Kosovska Obaveštajna Agencija	190	7,786,730	3,301,882	45,000	700,000	3,170,000	-	15,003,612	12,360,000	3,170,000	15,530,000	12,811,825	3,170,000	15,981,825
246	Kosovski Savet za Kulturno Nasleđe	18	212,842	105,993	2,550			-	321,385	334,098	-	334,098	346,448	-	346,448
247	Izborni Panel za Žalbe i Predstavke	21	201,601	53,000	7,820			-	262,421	278,509	-	278,509	292,207	-	292,207
249	Nezavisni Savet za Nadzor Civilne Službe Kosova	30	335,545	100,000	3,825			-	439,370	477,825	-	477,825	497,295	-	497,295
250	Tužilački Savet Kosova	964	12,796,702	3,250,000	199,630		2,134,500	-	18,380,832	17,050,151	2,134,500	19,184,651	17,792,680	2,134,500	19,927,180
302	Nacionalna Kancelarija za Reviziju	180	2,506,933	768,100	40,000			-	3,315,033	3,494,914	-	3,494,914	3,640,379	-	3,640,379
313	Regulativni Organ za Usluge Voda	21	254,923	143,000	6,503			-	404,426	418,447	-	418,447	433,239	-	433,239
314	Regulativni Organ za Železnice	29	283,199	127,000	6,400			-	416,599	412,175	-	412,175	428,608	-	428,608
317	Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva	30	665,807	150,000	3,738			-	819,545	856,164	-	856,164	891,286	-	891,286
318	Nezavisna Komisija za Rudnike i Minerale	77	865,001	389,281	20,600		200,000	-	1,474,882	1,342,457	200,000	1,542,457	1,392,649	200,000	1,592,649
319	Nezavisna Komisija za Medije	44	548,254	409,883	28,000		400,000	-	1,386,137	1,016,291	-	1,016,291	1,048,103	-	1,048,103
320	Centralna Izborna Komisija	93	1,155,585	15,748,998	28,100	4,800,000		-	21,732,683	6,747,242	-	6,747,242	6,814,295	-	6,814,295
321	Institucija Ombudsmena	78	1,031,647	310,000	7,000		-	-	1,348,647	1,430,388	28,000	1,458,388	1,490,249	28,000	1,518,249
322	Akademija Pravde	32	290,637	535,000	16,500			-	842,137	858,122	-	858,122	874,986	-	874,986
328	Sudski Savet Kosova	2,321	25,975,131	5,193,000	650,000	500,000	3,920,000	-	36,238,131	33,996,764	3,920,000	37,916,764	35,503,971	3,920,000	39,423,971
329	Kosovska agencija za poređenje i Verifikaciju Imovine	200	1,564,759	751,090	48,523		431,500	-	2,795,872	2,490,434	431,500	2,921,934	2,581,229	431,500	3,012,729
251	Agencija za informisanje i privatnost	34	348,184	140,000	6,450			-	494,634	513,784	-	513,784	533,987	-	533,987
232	Nepredviđeni troškovi					8,960,000	1,930,000	4,800,000	6,730,000	4,800,000	1,930,000	6,730,000	4,800,000	1,930,000	6,730,000
248	Radio Televizija Kosova					8,960,000		-	8,960,000	8,960,000	-	8,960,000	8,960,000	-	8,960,000
224	Fond Zdravstvenog Osiguranja	52	422,633	500,000	25,000	10,000,000		-	10,947,633	8,970,877	-	8,970,877	8,995,401	-	8,995,401
255	Agencija za zaštitu tajnih podataka	25	386,388	250,000	15,000		125,000	-	776,388	703,639	200,000	903,639	727,060	150,000	877,060
	UKUPNO	45,259	484,898,955	374,360,353	19,843,935	1,088,843,729	686,695,218	4,800,000	2,659,442,190	2,119,915,895	718,918,083	2,838,833,978	2,199,866,903	680,548,802	2,869,070,882
239	Kosovska Agencija zaPrivatizaciju	242	3,535,558	1,025,000	110,000	5,000	30,000	-	4,910,013	4,910,013		4,930,013	5,115,164	20,000	5,135,164
254	Agencija za Usluge vazdušne navigacije	192	3,710,737	2,000,000	112,370		3,732,550	-	9,555,657	6,027,198	3,732,550	9,759,748	6,242,514	3,732,550	9,975,064
	Ukupni iznos sa KAP i AUVN	45,693	492,145,250	377,385,353	20,066,305	1,088,848,729	690,457,768	4,800,000	2,673,703,405	2,130,853,107	722,670,633	2,853,523,740	2,211,224,581	684,301,352	2,884,181,110

10. Faze budžetskog procesa za 2025. godinu za centralni nivo

Sledeći odeljak predstavlja vremenski okvir budžeta, korake i radnje tokom budžetskog procesa za 2025. godinu:

- 30. april – usvajanje Srednjoročnog okvira rashoda 2025-2027 od strane Vlade i podnošenje KASH Skupštini Republike Kosovo.
- 15. maj - Izdavanje prvog Budžetskog cirkulara 2025/01. Ovaj cirkular sadrži uputstva za budžetski proces, budžetska ograničenja i budžetski kalendar.
- 28. jun – Budžetske organizacije podnose budžetske zahteve Ministarstvu finansija prema odgovarajućoj dokumentaciji, prema programima i kategorijama rashoda. Budžetski zahtevi moraju biti u potpunosti opravdani korišćenjem sistema SZHMB i PJI.
- 28. jun – Departman za makroekonomiju predstavlja novi makro-fiskalni okvir.
- 19. jul – Budžetski cirkular 2025/02 biće izdat po potrebi i baviće se samo konkretnim novim pitanjima koja su nastala nakon izdavanja prvog Budžetskog cirkulara.
- 26. jul – Ako su potrebne dodatne informacije prema drugom budžetskom cirkularnom dokumentu, onda ove informacije moraju dostaviti budžetske organizacije Ministarstvu finansija, rada i transfera – Odeljenju za budžet do ovog datuma.
- 19. avgust – 30. avgust – Budžetska saslušanja (nakon prijema materijala od budžetskih organizacija). Učesnici na saslušanjima će biti zvaničnici budžetskih organizacija, osoblje MFPT, Kancelarije premijera Republike Kosovo, predstavnici parlamentarne komisije za budžet, rad i transfere. Raspored budžetskih rasprava biće priložen Budžetskom cirkularu 2025/02. Ako je moguće, na ovim saslušanjima će se razmotriti mogućnost postizanja dogovora o ukupnim iznosima budžeta vaše organizacije za 2025. godinu.
- Departman za makroekonomiju 13. septembra predstavlja najnovije procene makroekonomskih pokazatelja, posebno indikatora koji se odnose na budžetski proces 2025-2027.
- 16. septembar – 20. septembar konsultacije u Vladi za utvrđivanje konačnih budžetskih limita.
- 23. septembar, izdavanje trećeg budžetskog cirkulara sa konačnim budžetskim ograničenjima, koji se mogu razlikovati od prethodnog cirkulara.
- 30. septembar – 3. oktobar Žalbe budžetskih organizacija.
- 7. oktobar – 10. oktobar, Sednice Vlade na kojima se razmatraju žalbe budžetskih organizacija.
- 18. oktobar, prvi nacrt budžeta u MFT i slanje ovog nacrta Vladi.
- 21. oktobar – 24. oktobar – konačno usvajanje Nacrta budžeta u Vladi.
- 28. oktobar – Podnošenje Nacrta budžeta za 2025. godinu Skupštini Republike Kosovo.

Budžetski zahtev od budžetske organizacije centralnog nivoa mora da sadrži:

- Tabela sa predviđanjima do kraja 2024. godine izvršenja budžeta, na nivou programa i potprograma, kao i naknadnim komentarima o nedovoljnom ili prekomernom izvršenju iz budžetskih izdvajanja za 2024.
- Tabele 3.1, 3.1 A, 3.1 B kao i PCF obrasci štampani u sistemu **SRUB**
- Tabele 3.2, 3.2 B i obrasci štampani od strane PJP sistema,
- Rodno odgovorne budžetske tabele,
- Tabela indikatora učinka.
- Budžetski zahtev mora biti konsolidovan na nivou budžetske organizacije, uključujući izvršne agencije.
- Pismo zahteva (propratno pismo) potpisano od strane generalnog sekretara ili rukovodioca agencije sa svim budžetskim materijalima.
- Opis zahteva u narativnoj formi, gde se moraju navesti sledeći podaci:

- ☐ Dosadašnja dostignuća sa posebnim osvrtom na realizaciju ciljeva predviđenih strateškim dokumentima;
- ☐ Šta se želi postići budžetskim izdvajanjima za 2025. godinu i procenama za godine 2026-2027;
- ☐ Budžetske organizacije moraju da obaveste Ministarstvo finansija, rada i transfera ako budžetski zahtev pokriva nastavak postojećih politika, ili predviđa završetak narednih aktivnosti i početak novih aktivnosti za nove aktivnosti,

Za nove aktivnosti budžetske organizacije trebaju naglasiti pravni osnov (nacrt dokument, administrativno uputstvo, nacrt zakona, itd.), i objaviti da li je procena uticaja budžeta izvršena za ovu pravnu osnovu, u skladu sa Administrativnim uputstvom (VRK) br. . 03/2015 za procenu uticaja na budžet za inicijative nove vlade.

Opštinski nivo

Uvod

Budžetskim cirkularom utvrđeni su vladini grantovi za finansiranje opština za 2025. godinu i orijentacije za 2026-2027. godinu, na osnovu strateških prioriteta Vlade u oblasti međudržavnih fiskalnih odnosa. Takođe, cirkularom je utvrđen nivo sopstvenih prihoda opština za fiskalnu 2025. godinu, kao i srednjoročne prognoze za 2026-2027.

Principi, kriterijumi i formule koji se primenjuju za dodelu državnih grantova za finansiranje opština za 2025. godinu zasnovani su na Zakonu o finansijama lokalne samouprave (ZFPL) i Tabeli 1 makrofiskalnih projekcija koju je pripremio Ministarstvo finansija, rada i Transferi kako je navedeno u Zakonu o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima (ZUJFPP).

Proces opštinskog budžeta uzima u obzir sledeće aspekte:

- Budžetiranje na nivou programa i potprograma, u skladu sa postojećom strukturom računovodstvenog plana,
- Poboljšanja u pristupu budžetiranju orijentisanom na rezultate i učinak,
- Sprovođenje višegodišnjeg koncepta planiranja kapitalnih projekata, kao i
- Utvrđivanje strukture rashoda prema kategorijama rashoda.

Višegodišnji kapitalni projekti se moraju prijaviti sistemu javnih investicionih projekata (PIP) na osnovu učinka. Kao rezultat, od opština se zahteva da osmisle okvirnu strategiju zasnovanu na ciljevima i ciljevima orijentisanim na rezultate.

1. Izvori finansiranja opština za 2025-2027

1.1. Opšti grant

Na osnovu tabele 1, predstavljene u nastavku, koju je pripremio Odeljenje za ekonomske, javne politike i međunarodnu finansijsku saradnju Ministarstva finansija, rada i transfera u skladu sa ZFPL, Opšti grant za opštine za 2025. godinu podeljen je na iznos od 307.5 miliona evra.

Ova podela je zasnovana na formuli definisanoj u članu 24 ZFPL. Prema ovom članu, 10% ukupnih budžetskih prihoda centralne vlade se izdvaja za opštine, isključujući: budžetsku podršku i grantove, namenske grantove donatora, prihode od poreza na imovinu, prihode od kamata, kao i poreze, naknade i ostalo od lokalne samouprave. .

Kao što je prikazano u sledećoj tabeli, na osnovu procene Odeljenja za ekonomsku, javnu politiku i međunarodnu finansijsku saradnju, očekuje se da prihodi opšte vlade za 2025. godinu budu 3,227.19 miliona. evra. Od ovog iznosa se odbijaju ti prihodi kako je navedeno u članu 24. ZFPL i dolazimo do osnove za dodelu opšteg granta za opštine, čiji grant za 2025. godinu iznosi 307.5 miliona evra.

Tabela 1: Određivanje vrednosti opšteg granta za opštine 2025-2027 (mil. EUO)

Opis	2022.god.	2023.god.	2024.god.	2025.god.	2026.god.	2027.god.
A. Opšti prihodi Vlade	2,037.10	2,676.30	2,985.32	3,227.19	3,413.61	3,603.46
Odbija se						
Budžetska podrška i grantovi	(10.5)	(10.5)	(18.0)	(22.5)	(22.5)	(22.5)
Porez na imovinu	(41.0)	(44.6)	(49.3)	(45.0)	(50.0)	(55.0)
Određeni grantovi donatora		(12.0)	(12.0)	(12.0)	(12.0)	(12.0)
Takse, dadžbine i ostalo od lokalne samouprave	(46.9)	(54.0)	(56.2)	(70.0)	(73.5)	(77.2)
Prihodi od kamata	(3.4)	(3.1)	(3.0)	(2.8)	(2.5)	(2.2)
B. Osnova za obračun opšteg granta za opštinu	1,935.30	2,552.11	2,846.80	3,074.89	3,253.11	3,434.58
C. Opšti grant za opštine (10%)	193.53	255.21	284.68	307.49	325.31	343.46

Da bi se izjednačio nizak kapacitet sopstvenih prihoda manjih opština, na osnovu LFPL-a, svaka opština će za svaku godinu dobiti opšti fiksni iznos od 140,000 evra, oduzimajući od 1 evra po glavi stanovnika ili 0 evra za opštine sa stanovništvom. jednak ili veći od 140,000 stanovnika. Nakon toga, raspodela između opština je zasnovana na formuli za raspodelu opšteg granta opštinama prema ZFPL: (i) broj stanovništva se izračunava sa osamdeset devet procenata (89%); (ii) geografsku veličinu opštine za šest procenata (6%); (iii) broj manjinskog stanovništva u opštini sa tri procenta (3%); (iv) opštine u kojima većinu stanovništva čine manjine sa dva procenta (2%).

Tabela 2: Struktura opšteg granta za 2025-2027 prema LFPL (mil. evra)

Faktor	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Opšti grant	193.53	255.21	284.68	307.49	325.31	343.46
Fiksni iznos	3.6	3.6	3.6	3.6	3.6	3.6
Stanovništvo (stanovnika)	1,780,021	1,780,021	1,780,021	1,780,021	1,780,021	1,780,021
Budžet 89% ukupnog iznosa	169.0	223.9	250.1	270.4	286.3	302.4
Opštinska zona (km ²)	10,901	10,901	10,901	10,901	10,901	10,901
Budžet: 6% ukupnog iznosa	11.4	15.1	16.9	18.2	19.3	20.4
Manjinska zajednica u opštini	107,926	107,926	107,926	107,926	107,926	107,926
Budžet: 3% ukupnog iznosa	5.7	7.5	8.4	9.1	9.7	10.2
Stanovništvo manjinskih opština	62,031	62,031	62,031	62,031	62,031	62,031
Budžet: 2% ukupnog iznosa	3.8	5.0	5.6	6.1	6.4	6.8

Tabela 3 u nastavku predstavlja raspodelu opšteg granta među opštinama prema formuli datoj u ZFPL.

Tabela 3: Raspodela opšteg granta po opštinama 2025-2027

Kriterijumi		2025. godina	2026. godina	2027. godina
Budžetski prihodi (mil. €)		3,074.89	3,253.11	3,434.58
Opšti grant (10%)	10%	307,489,000	325,311,000	343,458,000
Fiksni iznos	140,000	3,636,657	3,636,657	3,636,657
Ukupno		303,852,343	321,674,343	339,821,343
Stanovništvo	89%	270,428,585	286,290,165	302,440,995
Geografska veličina	6%	18,231,141	19,300,461	20,389,281
Mnajnsko stanovništvo	3%	9,115,570	9,650,230	10,194,640
Opštine sa manjinskim	2%	6,077,047	6,433,487	6,796,427

Opštine	Kriterijumi za dodelu Opšteg granta (prema ZFLS)												Opšti grant za 2025. godinu	Opšti grant za 2026. godinu	Opšti grant za 2027. godinu	
	Stanovništvo		Geografska veličina		Mnajnsko stanovništvo		Opštine sa manjinskim stanovništvom		Fiksni iznos (140,000-1€)	Iznos po populaciji (89%)	Iznos po geografskoj veličini (6%)	Iznos za manjinsko stanovništvo u opštinama (3%)				Iznos za manjinskim stanovništvom (2%)
	Stanovništv o	89%	Geografska veličina	6%	Manjinsko stanovništvo u opštinama	3%	Opštine sa manjinskim stanovništvom	2%								
1 Dečani	40,019	2.25%	297	2.72%	551	0.51%		0.00%	99,981	6,079,862	496,752	46,538	-	6,723,133	7,111,604	7,507,159
2 Dragaš	33,997	1.91%	430	3.94%	13,559	12.56%		0.00%	106,003	5,164,973	719,193	1,145,211	-	7,135,380	7,547,677	7,967,493
3 Uroševac	108,610	6.10%	345	3.17%	4,193	3.89%		0.00%	31,390	16,500,507	577,031	354,146	-	17,463,074	18,485,503	19,526,577
4 Kosovo Polje	34,827	1.96%	83	0.76%	4,511	4.18%		0.00%	105,173	5,291,070	139,034	381,005	-	5,916,282	6,257,124	6,604,182
5 Đakovica	94,556	5.31%	587	5.39%	6,679	6.19%		0.00%	45,444	14,365,362	981,970	564,117	-	15,956,892	16,890,154	17,840,435
6 Gnjilane	90,178	5.07%	392	3.60%	2,264	2.10%		0.00%	49,822	13,700,237	655,834	191,220	-	14,597,113	15,450,362	16,319,172
7 Glogovac	58,531	3.29%	276	2.53%	45	0.04%		0.00%	81,469	8,892,286	461,825	3,801	-	9,439,381	9,988,255	10,547,138
8 Elez Han	9,403	0.53%	83	0.76%	44	0.04%		0.00%	130,597	1,428,545	139,034	3,716	-	1,701,892	1,794,054	1,887,897
9 Istok	39,289	2.21%	454	4.17%	3,085	2.86%		0.00%	100,711	5,968,957	759,528	260,563	-	7,089,760	7,499,692	7,917,099
10 Junik	6,084	0.34%	74	0.68%	4	0.00%		0.00%	133,916	924,308	123,982	338	-	1,182,544	1,244,049	1,306,676
11 Kačanik	33,409	1.88%	211	1.94%	36	0.03%		0.00%	106,591	5,075,642	353,113	3,041	-	5,538,386	5,856,980	6,181,384
12 Kamenica	36,085	2.03%	424	3.89%	1,864	1.73%		0.00%	103,915	5,482,191	709,354	157,436	-	6,452,896	6,825,286	7,204,466
13 Klina	38,496	2.16%	309	2.84%	1,241	1.15%		0.00%	101,504	5,848,481	517,017	104,816	-	6,571,819	6,951,325	7,337,752
14 Leposavić	13,773	0.77%	539	4.95%	323	0.30%		22.20%	126,227	2,092,454	901,690	27,281	1,349,312	4,496,965	4,753,324	5,014,358
15 Lipljan	57,605	3.24%	338	3.10%	3,107	2.88%		0.00%	82,395	8,751,604	565,519	262,421	-	9,661,940	10,223,813	10,795,933
16 Mališevo	54,613	3.07%	306	2.81%	54	0.05%		0.00%	85,387	8,297,046	512,000	4,561	-	8,898,994	9,415,943	9,942,318
17 Mamuša	5,507	0.31%	32	0.29%	379	0.35%	5,507	8.88%	134,493	836,648	53,737	32,011	539,509	1,596,398	1,682,144	1,769,453
18 Mitrovica	71,909	4.04%	331	3.04%	2,199	2.04%		0.00%	68,091	10,924,730	553,812	185,730	-	11,732,364	12,416,514	13,113,140
19 Novo Brdo	6,729	0.38%	204	1.87%	3,202	2.97%		0.00%	133,271	1,022,299	341,406	270,445	-	1,767,421	1,863,269	1,960,866
20 Obilić	21,549	1.21%	105	0.96%	1,655	1.53%		0.00%	118,451	3,273,818	175,829	139,783	-	3,707,882	3,918,415	4,132,786
21 Peć	96,450	5.42%	603	5.53%	8,334	7.72%		0.00%	43,550	14,653,106	1,008,730	703,900	-	16,409,287	17,369,194	18,346,606
22 Podujevo	88,499	4.97%	633	5.81%	849	0.79%		0.00%	51,501	13,445,156	1,058,904	71,708	-	14,627,269	15,482,188	16,352,698
23 Priština	198,897	11.17%	514	4.72%	4,146	3.84%		0.00%		30,217,303	859,878	350,177	-	31,427,358	33,270,682	35,147,621
24 Prizren	177,781	9.99%	603	5.53%	31,682	29.36%		0.00%		27,009,268	1,008,730	2,675,903	-	30,693,901	32,494,205	34,327,340
25 Orahovac	56,208	3.16%	278	2.55%	944	0.87%		0.00%	83,792	8,539,366	465,170	79,731	-	9,168,059	9,700,883	10,243,423
26 Štrpce	6,949	0.39%	248	2.28%	3,182	2.95%		0.00%	133,051	1,055,723	414,995	268,756	-	1,872,525	1,974,551	2,078,438
27 Štimlje	27,324	1.54%	134	1.23%	858	0.79%		0.00%	112,676	4,151,182	224,331	72,468	-	4,560,657	4,821,546	5,087,194
28 Srbica	50,858	2.86%	374	3.43%	109	0.10%		0.00%	89,142	7,726,570	625,729	9,206	-	8,450,648	8,941,079	9,440,454
29 Suva Reka	59,722	3.36%	361	3.31%	575	0.53%		0.00%	80,278	9,073,228	603,987	48,565	-	9,806,058	10,376,509	10,957,362
30 Vitina	46,987	2.64%	270	2.48%	258	0.24%		0.00%	93,013	7,138,471	451,790	21,791	-	7,705,065	8,151,538	8,606,154
31 Vučitrn	69,870	3.93%	345	3.17%	960	0.89%		0.00%	70,130	10,614,956	577,227	81,083	-	11,343,396	12,004,613	12,677,887
32 Zubin Potok	6,616	0.37%	333	3.06%	995	0.92%	6,616	10.67%	133,384	1,005,132	557,157	84,039	648,156	2,427,867	2,562,447	2,699,480
33 Zvečan	7,481	0.42%	123	1.13%	386	0.36%	7,481	12.06%	132,519	1,136,546	205,934	32,602	732,898	2,240,499	2,364,139	2,490,035
34 Gračanica	10,675	0.60%	131	1.20%	3,423	3.17%	10,675	17.21%	129,325	1,621,793	219,314	289,111	1,045,807	3,305,350	3,491,635	3,681,317
35 Klokot	2,556	0.14%	23	0.21%	1,193	1.11%		0.00%	137,444	388,319	38,685	100,762	-	665,210	696,165	727,685
36 Severna Mitrovica	12,326	0.69%	5	0.05%	867	0.80%	12,326	19.87%	127,674	1,872,620	8,580	73,228	1,207,552	3,289,654	3,475,115	3,663,958
37 Partaš	1,787	0.10%	29	0.27%	2	0.00%	1,787	2.88%	138,213	271,489	48,720	169	175,069	633,659	662,719	692,308
38 Ranilug	3,866	0.22%	69	0.63%	168	0.16%	3,866	6.23%	136,134	587,340	115,619	14,189	378,744	1,232,026	1,296,304	1,361,754
Ukupno	1,780,021	100%	10,901	100%	107,926	100%	62,031	100%	3,636,657	270,428,585	18,231,141	9,115,570	6,077,047	307,489,000	325,311,000	343,458,000

Finansiranje socijalnih usluga kao nadležnost preneti na opštine je uključeno u opšti grant. Administracija Uprave za preduniverzitetsko obrazovanje i osnovno zdravstvo finansira se iz opšteg granta.

Isto tako, posebni grantovi za preduniverzitetsko obrazovanje i primarno zdravstvo biće dopunjeni iz opšteg granta kada je to potrebno.

1.2. Dodatni grant za o finansiranje Glavnog grada

Na osnovu Zakona br. 06/L-012 za Glavni grad Republike Kosovo, Priština, Član 19. Glavni grad Republike Kosovo Priština ima koristi od dodatnog granta sa centralnog nivoa, u iznosu od najmanje 6% ukupnog granta. Za 2025. godinu, Glavni grad Priština je dobio dodatni grant od 18,449,340 evra, dok za 2026. ima 19,518,660 evra, a za 2027. godinu 20,607,480 evra.

Tabela 4: Raspodela dodatnog granta za finansiranje Kapitala 2025-2027.

Opis	God 2022	God 2023	God 2024	God 2025	God 2026	God 2027
Opšti grant za opštine	193.53	255.21	284.68	307.49	325.31	343.46
Dodatni grant za finansiranje glavnog grada (6%)	11.61	15.31	17.08	18.45	19.52	20.61

1.3. Posebni grant za preduniverzitetsko obrazovanje

Specifični grant za preduniverzitetsko obrazovanje prema LFPL-u, zasnovan je na otvorenom sistemu finansiranja, uzimajući u obzir kriterijume u formuli MESTI za preduniverzitetsko obrazovanje za 2025-2027.

Odobren je poseban grant za preduniverzitetsko obrazovanje za 2025. godinu u iznosu od 249.1 miliona evra i to:

- Plate i naknade u iznosu od 233.8 miliona evra,
- robe i usluge u iznosu od 13.1 milion evra,
- Kapitalna ulaganja u iznosu od 2.2 miliona evra.

Formula se odnosi na nivo predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, na osnovu sledećih kriterijuma:

- a) Broj prijavljenih studenata za 2023/2024.
- b) Odnos učenik-nastavnik za osnovno i srednje obrazovanje za većinu učenika 1:21.3
- c) Odnos učenik-nastavnik za osnovno i srednje obrazovanje za učenike manjine 1:14.2;
- g) Odnos učenika i nastavnika za predškolsko vaspitanje i obrazovanje 1:12;
- e) Odnos učenik-nastavnik za srednje stručno obrazovanje za većinu učenika 1:17.2, a za učenike manjine 1:11.5;
- f) Odnos učenika i nastavnika za planinska područja 1:14.2;
- g) Obračun za nastavni kadar engleskog jezika za I i II razred;
- h) Obračun za administrativno tehničko osoblje za 630 učenika 1 osoblje u predškolskom i osnovnom obrazovanju;
- i) Obračun za administrativno tehničko osoblje za 470 učenika 1 osoblje u srednjem obrazovanju
- j) Obračun za pomoćno osoblje za 170 učenika: 1 radnik (čistač) i 1 radnik po školi (čuvar);
- k) Obračun zarada i naknada se zasniva na Zakonu o zaradama u javnom sektoru;
- l) Pedagoško-psihološka stručna služba;

- m) koordinatori kvaliteta;
- n) Robe i usluge se obračunavaju prema kriterijumima po učeniku (23 evra za većinske učenike i 25 evra za učenike manjine) i po školi (1,500 evra za predosnovnu i osnovnu školu i 3,250 evra za srednju školu);
- o) Kapitali se obračunavaju po kriterijumu od 7 evra po učeniku;
- p) asistent za decu sa posebnim potrebama;
- k) Stručna praksa;
- r) Troškovi plaćanja procedura validacije i akreditacije za više stručne srednje škole (8 škola);
- s) Karijerni savetnici u školi od 6. do 9. razreda;
- t) IT specijalista.

Prema MONT, prijavljen je broj od 4,180 učenika manje u preduniverzitetskom obrazovanju u odnosu na prethodnu godinu.

Sa opštinskim budžetskim cirkularom 2025/02, izvršiće se pregled i usklađivanje osoblja u sektoru preduniverzitetskog obrazovanja.

Br.	Opštine	UKUPAN BROJ UČENIKA	OSOBLJE																											UKUPAN BROJ NASTAVNIKA KAO ADMINISTRATIVNO OSOBLJE I POSLOVNIČA		UKUPNO PLATE I DODACI	UKUPNO ROBE I USLUGE	KAPITALNI RASHODI	UKUPNI GRANT ZA OSMOVNO OBRAZOVANJE ZA 2025. GODINU	UKUPNO OSNOVNI GRANT ZA OBRAZOVANJE E ZA 2026.GOD.	UKUPNO OSNOVNI GRANT ZA OBRAZOVANJE E ZA 2027.GOD.
			Broj nastavnika u specijalnom obrazovanju	rojava nika u specijalnom obrazovanju na bolovanja i porodijskom odstavu	Broj nastavnika predškolskog uzrasta	Broj nastavnika u predškolsko na lektarskom i porodijskom odstavu	Broj nastavniaka osnovne š.	Broj nastavnika u os Školi na lektarskom i porodijskom odstavu	Broj nastavnika srednje škole	Br. nastavnika u Kolenom-popravnom centru u Lipjanu SŠMLP "Kralina Đurđevića Bosak	Nastavnici redinje škole na bolovanje i porodijskom odstavu	Dodatni nastavnici za planinska područja	Broj nastavnika engleskog jezika	Broj nastavnika drugog jezika prema KKk	Broj koordinatora kvaliteta	Broj koordinatora kvaliteta	Asistent na delu sa posebnim potrebama	#REF!	Nizmi i teškolikuvare e t kancietis ne baze ne škole ki 6 do 12 Broj kanjenih savemka u škol od 6 do 12 Broj zamienki direktora za saradnju sa preduzetom u SŠMLP	Broj aspienitaa (-4-5)	UKUPAN BROJ NASTAVNIKA	Nizmi i psonalni administrativ per qeride die sh. Filore Broj administrativnog osoblja za oed aniaj Broj adminitrativnog osoblja za sredije š.	Stručna pedagoška/pedohlo ka služba	Broj pomoćnog osoblja po učenuku	Broj IT stručnjaka	Broj školskih savetnika za kanjevu u 6. do 9. razredu											
UKUPNO	322,687	411	16	2,400	162	8,691	581	3,614	6	243	2,544	305	394	674	862	500	337	314	64	490	20,823	1,191	289	520	3,067	30	59	25,980	233,808,844	13,098,006	2,224,901	249,131,751	256,605,703	264,303,874			
1 Dečani	4,888	3	0.1	42	3	162	11	48	0	3	0	6	7	13	20	11	10	5	1	10	318	25	4	8	51.8	1.0	0.8	409	4,593,983	196,950	34,216	4,825,149	4,969,903	5,119,000			
2 Dragaš	3,001	0	0.1	2	0	-	0	23	0	2	182	7	4	8	12	5	6	3	1	6	238	15	2	6	48.7	1.0	0.6	311	3,534,973	149,035	21,007	3,705,015	3,816,165	3,930,650			
3 Uroševac	22,489	37	1.3	141	9	524	35	280	0	19	267	18	30	33	48	29	15	24	4	31	1,439	71	19	35	186.7	1.0	3.3	1,755	14,552,781	896,298	155,575	15,604,654	16,072,794	16,554,977			
4 Kosovo Polje	12,321	5	0.2	109	7	411	27	69	0	5	0	5	12	16	12	24	10	9	1	13	686	27	6	14	84.9	1.0	1.5	821	5,094,531	356,704	79,555	5,530,799	5,696,714	5,867,615			
5 Đakovica	15,415	7	0.3	152	10	456	30	170	0	11	28	15	20	38	46	31	15	16	4	26	981	63	13	25	148.6	1.0	2.4	1,234	12,313,169	646,125	105,476	13,164,769	13,559,712	13,966,504			
6 Gnjilane	16,162	26	0.9	131	9	408	27	212	0	14	132	16	21	36	39	29	15	17	4	21	1,065	54	18	26	148.5	1.0	2.3	1,315	13,614,858	687,872	112,448	14,415,178	14,847,633	15,293,062			
7 Glogovac	11,010	8	0.3	82	6	241	16	123	0	8	178	10	14	28	31	12	10	11	1	18	732	47	7	18	100.6	1.0	1.8	907	7,706,102	449,021	76,881	8,232,004	8,478,964	8,733,333			
8 Elez Han	1,672	5	0.2	13	1	50	3	12	0	1	10	1	2	7	4	8	8	2	0	3	110	6	2	3	15.7	1.0	1.0	139	1,107,156	48,934	11,543	1,167,634	1,202,663	1,238,743			
9 Istok	6,420	7	0.3	46	3	110	7	64	5	4	154	6	8	13	13	11	10	7	1	11	443	25	5	11	65.6	1.0	1.1	551	5,061,880	249,393	44,737	5,516,690	5,682,191	5,868,719			
10 Junik	741	1	0.1	6	0	20	1	12	0	1	0	1	1	5	2	3	6	1	0	1	48	2	1	1	6.4	1.0	1.0	61	544,945	28,888	5,187						

1.4. Posebni grant za primarno zdravstvo

Specifični grant za primarno zdravstvo prema ZFPL, zasnovan je na otvorenom sistemu finansiranja, uzimajući u obzir kriterijume u formuli primarnog zdravlja Ministarstva zdravlja za 2025-2027.

Odobren je poseban grant za primarno zdravstvo za 2025. godinu u iznosu od 83 miliona evra i to:

- I. Kategorija plata i naknada u zdravstvu u iznosu od 60.3 miliona evra,
- II. Cena po poseti i usluzi u iznosu od 14.23 miliona evra.
- III. Kućne posete trudnica i dece u iznosu od 2.13 miliona evra (kontinuirana politika),
- IV. Posete za palijativno zbrinjavanje u iznosu od 2.1 milion evra (kontinuirano politički),
- V. Ostali poslovni rashodi u robi i uslugama u iznosu od 2.1 milion evra
- VI. Opštinski rashodi u iznosu od 2.1 milion evra.

Opštinskim budžetskim cirkularom 2025/02 izvršiće se revizija i usaglašavanje kadrova u primarnom zdravstvenom sektoru.

Tabela 6: Specifični grant za primarno zdravstvo za 2025-2027

Ukupan ovni grant a 2025.	Ukupan osnovni grant za 2026.	Ukupan osnovni grant za 2027.	ški pol	Ženski pol	Žene starosne dobi od 15- 49	Starosna dob <14	Starosna dob >65	Posebne potrebe	Glavni centar porodič ne medicin e (GCP M)	Centar porodi čne medicin e (CPM) 10.000 stanov nika	Ambula nte porodič ne medicin e (APM)	Stručno osoblje	Administ rativno osoblje	Ukupn o osoblje	Ukupna plata	Robe i usluge	Opštinski rashodi	Održa objel	Ukupan ovni grant i 2025.	Ukupan osnovni grant za 2026.	Ukupan osnovni grant za 2027.
1,753,083	1,836,530	1,923,948	20,123	19,896	10,941	10,471	2,968	50	1	3	6	114	32	147	1,258,279	439,994	48,000	6	1,753,083	1,836,530	1,923,948
1,480,765	1,551,249	1,625,088	17,035	16,962	8,748	8,658	3,139	202	1	5	8	94	35	128	1,027,790	387,203	57,600	8	1,480,765	1,551,249	1,625,088
1,515,368	4,730,299	4,955,462	54,841	53,796	23,716	31,566	6,557	1,241	1	9	5	278	48	327	3,248,412	1,184,741	72,000	10	1,515,368	4,730,299	4,955,462
1,841,091	1,928,727	2,020,534	17,621	17,206	9,299	9,996	2,143	293	1	5	6	97	32	129	1,382,689	403,592	48,000	6	1,841,091	1,928,727	2,020,534
1,869,365	5,101,147	5,343,962	17,226	17,330	26,654	26,423	12,123	1,130	1	9	15	243	51	293	3,618,672	1,113,668	120,000	17	1,869,365	5,101,147	5,343,962
1,307,553	4,512,592	4,727,392	15,354	44,824	19,771	29,288	9,358	1,160	1	7	10	236	44	280	3,171,274	1,037,621	86,400	12	1,307,553	4,512,592	4,727,392
1,525,698	2,645,921	2,771,867	19,733	28,798	18,260	14,317	5,213	211	1	5	7	156	37	193	1,779,183	675,262	62,400	8	1,525,698	2,645,921	2,771,867
406,212	425,548	445,804	4,836	4,567	1,824	2,778	560	73	1	0	1	36	22	58	283,393	111,857	9,600	1	406,212	425,548	445,804
1,794,979	1,880,420	1,969,928	19,677	19,608	10,607	10,235	3,093	464	1	4	8	108	35	142	1,277,617	451,591	57,600	8	1,794,979	1,880,420	1,969,928
373,637	391,422	410,054	2,995	3,069	1,595	1,681	420	35	1	0	0	33	22	55	293,976	74,180	4,800		373,637	391,422	410,054
1,477,227	1,547,543	1,621,206	16,970	16,439	9,054	9,683	1,940	200	1	4	8	94	35	128	1,044,994	366,462	57,600	8	1,477,227	1,547,543	1,621,206
1,041,687	2,138,871	2,240,681	18,559	17,526	16,505	8,900	2,143	360	1	3	17	103	45	148	1,540,433	386,153	100,800	14	1,041,687	2,138,871	2,240,681
1,897,981	1,988,325	2,082,970	19,193	19,303	10,272	11,398	2,606	200	1	3	9	108	36	143	1,386,970	439,759	62,400	8	1,897,981	1,988,325	2,082,970
449,576	470,976	493,394	6,969	6,804	3,443	2,754	965	-	1	0	1	47	23	70	291,600	147,014	9,600	1	449,576	470,976	493,394
1,023,518	3,167,438	3,318,208	19,430	28,395	15,355	17,461	7,042	706	1	4	7	154	36	189	2,261,083	696,663	57,600	8	1,023,518	3,167,438	3,318,208
1,101,281	2,201,302	2,306,084	16,661	27,952	36,430	20,758	3,622	640	1	6	7	149	37	186	1,400,628	629,401	62,400	8	1,101,281	2,201,302	2,306,084
367,810	385,318	403,659	2,672	2,836	2,543	2,670	737	15	1	0	0	29	22	51	286,235	76,094	4,800		367,810	385,318	403,659
1,640,154	3,813,425	3,994,944	16,275	35,634	18,624	20,351	5,074	1,200	1	11	10	189	43	231	2,745,622	795,874	86,400	12	1,640,154	3,813,425	3,994,944
424,100	444,287	465,436	3,466	3,264	1,726	1,643	732	41	1	1	0	33	22	55	330,470	88,149	4,800		424,100	444,287	465,436
1,375,949	1,441,444	1,510,057	10,885	10,664	5,636	6,419	1,239	337	1	1	4	67	26	94	1,093,560	249,504	28,800	4	1,375,949	1,441,444	1,510,057
1,672,389	4,894,794	5,127,786	50,466	45,985	21,930	33,320	10,783	1,047	1	9	14	250	49	299	3,441,448	1,099,397	115,200	16	1,672,389	4,894,794	5,127,786
1,347,173	3,506,499	3,673,408	14,955	43,544	23,385	27,061	5,122	879	1	3	18	229	47	276	2,260,559	966,033	105,600	14	1,347,173	3,506,499	3,673,408
1,738,786	12,297,552	12,882,916	19,361	99,536	54,800	51,403	25,008	2,143	1	15	15	493	70	563	9,226,610	2,342,266	148,800	21	1,738,786	12,297,552	12,882,916
1,981,279	7,313,588	7,661,714	18,176	88,605	48,677	49,199	12,502	1,602	1	15	27	442	74	516	4,799,350	1,946,246	206,400	28	1,981,279	7,313,588	7,661,714
1,452,200	2,568,925	2,691,206	18,512	27,696	15,393	16,081	3,352	377	1	7	7	154	37	190	1,746,591	634,356	62,400	8	1,452,200	2,568,925	2,691,206
274,368	287,428	301,109	3,554	3,395	1,707	1,777	688	23	1	0	2	33	23	56	167,943	89,982	14,400	2	274,368	287,428	301,109
1,203,406	1,260,688	1,320,697	13,850	13,474	5,874	7,877	2,200	38	1	4	0	80	26	106	864,510	322,454	14,400	2	1,203,406	1,260,688	1,320,697
1,234,388	2,340,745	2,452,164	15,646	25,212	16,515	14,925	4,150	3,758	1	5	8	140	38	178	1,580,236	577,418	67,200	9	1,234,388	2,340,745	2,452,164
1,480,606	2,598,683	2,722,381	19,478	30,244	16,413	17,409	4,104	610	1	6	11	157	41	198	1,710,822	676,607	81,600	11	1,480,606	2,598,683	2,722,381
1,927,784	2,019,547	2,115,677	13,705	23,284	12,310	14,167	3,028	439	1	4	7	127	35	162	1,339,536	522,477	57,600	8	1,927,784	2,019,547	2,115,677
1,732,608	2,862,680	2,998,944	16,004	33,866	18,146	19,634	4,508	800	1	10	9	180	40	220	1,873,786	771,126	76,800	10	1,732,608	2,862,680	2,998,944
325,369	340,857	357,081	3,408	3,208	1,456	1,588	476	38	1	0	0	33	22	55	241,200	78,688	4,800		325,369	340,857	357,081
343,479	359,829	376,956	3,661	3,820	95	117	45	1	1	1	0	33	22	55	259,200	78,798	4,800		343,479	359,829	376,956
127,509	133,578	139,936	1,416	1,140	688	670	214	18	1	0	1	24	22	45	77,679	38,868	9,600	1	127,509	133,578	139,936
475,089	497,703	521,394	6,272	6,054	2,686	2,931	879	82	1	0	0	47	23	70	327,600	142,008	4,800		475,089	497,703	521,394
128,094	134,191	140,579	922	865	477	340	202	-	1	0	2	20	23	43	80,555	31,096	14,400	2	128,094	134,191	140,579
332,489	348,315	364,895	1,969	1,897	1,012	393	259	-	1	0	0	24	21	44	276,530	50,478	4,800		332,489	348,315	364,895
529,685	554,898	581,312	5,428	5,247	2,463	2,661	993	81	1	3	11	43	35	78	329,492	128,940	62,400	8	529,685	554,898	581,312
1,973,736	86,923,286	91,060,834	17,304	881,945	495,030	509,003	150,187	20,494	38	162	261	4,873	1,327	6,200	60,326,525	20,252,014	2,097,600	29	1,973,736	86,923,286	91,060,834

1.5. Sekundarno finansiranje zdravstva

Odobrena su sredstva za sekundarno zdravstvo za 2025. godinu u iznosu od 2,603,077 evra za tri manjinske opštine i to:

- Opština Štrpce, u iznosu od 522,371 evra,
- Opština Severna Mitrovica, u iznosu od 989,935 evra, i
- Opština Gračanica, u iznosu od 1,090,771 evra.

1.6. Finansiranje stambenih usluga

Odobreno je finansiranje stambenih usluga za domove za stara lica, domove za invalide i domove za zaštitu dece za 2025. godinu u iznosu od 8 miliona evra, od čega će 3.56 miliona evra biti dodatna sredstva kao u tabeli br. 7, dok će iznos od 4.46 miliona evra biti finansiran iz opšteg granta kao u tabeli br.

Tabela 7: Finansiranje stambenih usluga za 2025-2027

Br.	Opštine	Plate i dodaci	Robe i usluge	Opštinski rashodi	Kapitalna ulaganja	Ukupno za 2025.	Ukupno za 2026.	Ukupno za 2027.
Finansiranje kuća zajednice za starije osobe (KZSO)								
1	Srbica	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
2	Istog	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
3	Novo Brdo	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
4	Klina	50,000	45,000	5,000	150,000	250,000	200,000	200,000
5	Podujevo	50,000	45,000	5,000	50,000	150,000	200,000	200,000
6	Đakovica	50,000	45,000	5,000	50,000	150,000	200,000	200,000
	Ukupno KZSO	450,000	360,000	45,000	295,000	1,150,000	1,200,000	1,200,000
Finansiranje kuća zajednice za osobe sa invaliditetom (KZOI)								
Br.	Opštine	Plate i dodaci	Robe i usluge	Opštinski rashodi	Kapitalna ulaganja	Ukupno za 2025.	Ukupno za 2026.	Ukupno za 2027.
1	Mališevo	50,000	50,000	5,000	50,000	155,000	200,000	200,000
2	Vitina	50,000	50,000	5,000	50,000	155,000	200,000	200,000
3	Shtimlje	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	230,000
4	Kamenica	100,000	75,000	10,000	35,000	220,000	200,000	200,000
5	Dečani	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
6	Vučitrn	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
7	Gračanica	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	220,000
8	Lipljan	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	230,000
9	Uroševac	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	220,000
	Ukupno KZOI	800,000	625,000	80,000	225,000	1,730,000	1,800,000	1,900,000
Finansiranje kuća za zaštitu dece (KZD)								
Br.	Opštine	Plate i dodaci	Robe i usluge	Opštinski rashodi	Kapitalna ulaganja	Ukupno za 2025.	Ukupno za 2026.	Ukupno za 2027.
1	Gnjilane	52,500	45,000	5,000	50,000	152,500	215,000	215,000
2	Peć	52,500	45,000	5,000	50,000	152,500	215,000	215,000
3	Mitrovica	52,500	45,000	5,000	50,000	152,500	215,000	215,000
4	Đakovica				230,000	230,000	210,000	210,000
	Ukupno KZD	157,500	135,000	15,000	380,000	687,500	855,000	855,000
	Ukupno KZSO, KZOI, KZD	1,407,500	1,120,000	140,000	900,000	3,567,500	3,855,000	3,955,000

U sledećoj tabeli prikazano je finansiranje rezidencijalnih usluga koje će se finansirati iz opšteg granta u iznosu od 4.46 miliona evra.

Tabela 8: Finansiranje opštih grantova za stambene usluge

Br.	Opštine	Plate i dodaci	Robe i usluge	Opštinski rashodi	Kapitalna ulaganja	Ukupno za 2025.	Ukupno za 2026.	Ukupno za 2027.
Finansiranje kuća zajednice za starije osobe (KZSO)								
1	Uroševac	50,000	45,000	5,000	50,000	150,000	200,000	200,000
2	Prizren	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
3	Priština	525,000	225,000	50,000	-	800,000	1,000,000	1,000,000
4	Gračanica	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
5	Gnjilane				230,000	230,000	200,000	200,000
6	Peć				230,000	230,000	200,000	200,000
7	Mitrovica				230,000	230,000	200,000	200,000
8	Kačanik				230,000	230,000	200,000	200,000
9	Vučitrn				230,000	230,000	200,000	200,000
10	Orahovac						200,000	200,000
11	Leposavić							250,000
12	Kosovo Polje							250,000
	Ukupno KZSO	775,000	420,000	75,000	1,230,000	2,500,000	2,800,000	3,300,000
Finansiranje kuća zajednice za osobe sa invaliditetom (KZOI)								
Br.	Opštine	Plate i dodaci	Robe i usluge	Opštinski rashodi	Kapitalna ulaganja	Ukupno za 2025.	Ukupno za 2026.	Ukupno za 2027.
1	Prizren	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
2	Priština				230,000	230,000	200,000	200,000
3	Glogovac				230,000	230,000	200,000	200,000
4	Đakovica				230,000	230,000	200,000	200,000
5	Orahovac				230,000	230,000	200,000	200,000
6	Podujevo				230,000	230,000	200,000	200,000
7	Obilić						250,000	200,000
8	Peć						250,000	200,000
9	Severna Mitrovica							250,000
10	Dragaš							250,000
	Ukupno KZOI	100,000	75,000	10,000	1,165,000	1,350,000	1,700,000	2,100,000
Finansiranje kuća za zaštitu dece (KZD)								
Br.	Opštine	Plate i dodaci	Robe i usluge	Opštinski rashodi	Kapitalna ulaganja	Ukupno za 2025.	Ukupno za 2026.	Ukupno za 2027.
1	Priština	52,500	45,000	5,000	50,000	152,500	215,000	215,000
2	Prizren				230,000	230,000	215,000	215,000
3	Uroševac				230,000	230,000	215,000	215,000
	Ukupno KZD	52,500	45,000	5,000	510,000	612,500	645,000	645,000
	Ukupno KZSO, KZOI, KZD	927,500	540,000	90,000	2,905,000	4,462,500	5,145,000	6,045,000

1.7. Finansiranje istorijskog centra Prizrena, kulturnog centra sela Zim i Velike Hoće

Na osnovu zakona br. 04/L-066 o istorijskom centru Prizrena, zakona br. 04/L-196 o istorijskom kulturnom centru sela Zim i zakona br. 04/L-62 za selo Hoće e Madhe, sa planiranjem budžeta za 2025. godinu, finansijska sredstva u iznosu od 85,036 evra su opredeljena za dve opštine i to:

- Opština Prizren, u iznosu od 54,366 evra, i
- Opština Orahovac, u iznosu od 30,670 evra.

1.8. Finansiranje ekološki ugroženog područja Obilić

Na osnovu Zakona br. 05/L-044 za ekološki ugroženo područje Obilića i njegove okoline, član 9 Obilić ima koristi od prikupljanja mineralne rente od relevantne institucije, 20% vrednosti ove rente se prebacuje iz Centralnog budžeta opštini Budžet opštine Obilić, namenjen posebno za investicije u razvoj zajednice na lokaciji gde se nalazi poslovna jedinica u oblasti zaštite životne sredine, infrastrukture, sporta, zdravlja i obrazovanja.

Opština Obilić je za 2025. godinu, na osnovu planiranja naplate mineralne rente, dobila dodatna sredstva od 4,800,000 evra, za 2026. godinu koristi iznos od 4,800,000 evra, a za 2027. godinu koristi iznos od 4,800,000 evra.

1.9. Finansiranje pozorišta

Finansiranje pozorišta za 2025. godinu je odobreno u iznosu od 1.7 miliona, kao u priloženoj tabeli.

Tabela 9: Finansiranje pozorišta za 2025-2027

Br.	Opštine	Plate i dodaci	Subvencije i transferi	Ukupno 2025	Ukupno 2026	Ukupno 2027
1	Uroševac	217,858	37,746	255,604	269,662	284,493
2	Podujevo	126,592	30,757	157,349	166,003	175,133
3	Prizren	213,280	61,785	275,065	290,194	306,155
4	Gnjilane	256,676	31,340	288,016	303,857	320,569
5	Đakovica	246,242	32,862	279,104	294,454	310,649
6	Mitrovica	210,624	24,991	235,615	248,574	262,246
7	Peć	171,008	33,520	204,528	215,777	227,645
Ukupno		1,442,281	253,000	1,695,281	1,788,521	1,886,890

1.10. Projekcije opštinskih sopstvenih prihoda za 2025. i 2026-2027.

Projekcije sopstvenih opštinskih prihoda za 2025. godinu, na osnovu makrofiskalnih procena, odobrene su u iznosu od 115 miliona evra. Ovi prihodi se dodaju opštinskom finansiranju pored opštinskih grantova.

U ovim projekcijama poreskih prihoda na imovinu i zemljište uzete su u obzir prognoze koje je prihvatila služba za porez na imovinu, dok je za projekcije neporeskih prihoda uzeto prosečno ostvarenje neporeskih prihoda u poslednje tri godine kao osnov predviđanja od strane opština o trendu rasta neporeskih prihoda i ostvarenja neporeskih prihoda.

Tabela 10: Projekcije sopstvenih opštinskih prihoda za 2025-2027

Br.	Opština	Poreski prihodi						Neporeski prihodi			Projekcije za 2025. godinu	Projekcije za 2026. godinu	Projekcije za 2027. godinu
		Porez na imovinu 2025	Porez na zemljište 2025	Porez na imovinu 2026	Porez na zemljište 2026	Porez na imovinu 2027	Porez na zemljište 2027	Neporeski prihodi 2025	Neporeski prihodi 2026	Neporeski prihodi 2027			
1	Dečani	437,893	99,722	480,541	116,634	515,380	141,127	362,956	381,104	400,159	900,571	978,279	1,056,666
2	Dragaš	248,132	56,540	272,299	66,129	292,041	80,016	246,381	258,700	271,635	551,054	597,128	643,692
3	Uroševac	2,385,267	561,703	2,617,577	656,963	2,807,351	794,925	5,027,336	5,278,702	5,542,637	7,974,306	8,553,242	9,144,914
4	Kosovo Polje	1,042,889	230,192	1,144,460	269,231	1,227,434	325,769	2,186,593	2,295,923	2,410,719	3,459,675	3,709,614	3,963,922
5	Đakovica	2,313,631	551,552	2,538,964	645,090	2,723,039	780,559	3,069,054	3,222,507	3,383,633	5,934,237	6,406,561	6,887,230
6	Gnjilane	2,282,571	490,253	2,504,879	573,396	2,686,482	693,809	3,364,396	3,532,616	3,709,246	6,137,220	6,610,890	7,089,538
7	Glogovac	693,527	162,273	761,072	189,794	816,250	229,650	1,080,666	1,134,700	1,191,435	1,936,467	2,085,565	2,237,335
8	Elez Han	135,908	31,970	149,145	37,392	159,958	45,245	171,840	180,432	189,454	339,719	366,969	394,656
9	Istok	482,294	116,069	529,267	135,753	567,639	164,261	898,146	943,054	990,206	1,496,509	1,608,073	1,722,106
10	Junik	93,610	22,849	102,727	26,724	110,175	32,336	88,483	92,907	97,552	204,942	222,358	240,063
11	Kačanik	350,446	80,306	384,577	93,925	412,458	113,649	519,649	545,631	572,913	950,400	1,024,133	1,099,021
12	Kamenica	438,943	103,170	481,693	120,667	516,615	146,007	591,960	621,558	652,635	1,134,072	1,223,917	1,315,258
13	Klina	483,016	114,420	530,059	133,825	568,488	161,928	898,068	942,971	990,120	1,495,504	1,606,855	1,720,536
14	Leposavić	-	-	-	-	-	-	100,720	105,756	111,043	100,720	105,756	111,043
15	Lipljan	1,158,252	286,721	1,271,058	335,347	1,363,210	405,769	1,729,074	1,815,528	1,906,304	3,174,047	3,421,933	3,675,284
16	Mališevo	334,434	75,704	367,005	88,543	393,613	107,137	1,095,388	1,150,158	1,207,665	1,505,526	1,605,706	1,708,416
17	Mamuša	30,044	7,031	32,970	8,223	35,361	9,950	61,707	64,793	68,032	98,782	105,986	113,343
18	Mitrovica	925,867	187,015	1,016,041	218,731	1,089,704	264,665	2,502,612	2,627,743	2,759,130	3,615,495	3,862,515	4,113,499
19	Novo Brdo	86,110	20,749	94,497	24,268	101,348	29,364	325,899	342,194	359,304	432,758	460,958	490,015
20	Obilić	554,366	132,736	608,358	155,247	652,464	187,848	604,487	634,711	666,446	1,291,588	1,398,315	1,506,759
21	Peć	2,401,980	570,197	2,635,918	666,897	2,827,022	806,945	2,621,333	2,752,400	2,890,020	5,593,510	6,055,214	6,523,987
22	Podujevo	631,226	143,316	692,704	167,622	742,925	202,822	1,211,793	1,272,383	1,336,002	1,986,336	2,132,708	2,281,749
23	Priština	10,989,892	2,619,339	12,060,238	3,063,554	12,934,605	3,706,901	24,781,886	26,020,980	27,322,029	38,391,116	41,144,772	43,963,535
24	Prizren	3,094,023	739,305	3,395,361	864,684	3,641,525	1,046,268	6,767,449	7,105,821	7,461,112	10,600,777	11,365,867	12,148,905
25	Orahovac	567,464	133,979	622,731	156,701	667,879	189,608	1,300,268	1,365,281	1,433,545	2,001,711	2,144,713	2,291,032
26	Štrpce	219,760	51,942	241,163	60,751	258,648	73,509	132,010	138,611	145,541	403,713	440,525	477,698
27	Štimlje	231,829	53,828	254,407	62,957	272,852	76,178	572,601	601,231	631,293	858,258	918,596	980,323
28	Srbica	278,956	66,004	306,125	77,197	328,319	93,409	1,364,507	1,432,732	1,504,369	1,709,466	1,816,054	1,926,096
29	Suva Reka	975,050	233,306	1,070,014	272,872	1,147,590	330,176	1,193,068	1,252,722	1,315,358	2,401,424	2,595,608	2,793,123
30	Vitina	458,993	107,272	503,696	125,464	540,214	151,812	703,862	739,056	776,008	1,270,127	1,368,216	1,468,034
31	Vučitrn	975,307	243,120	1,070,296	284,351	1,147,892	344,065	2,307,040	2,422,392	2,543,512	3,525,467	3,777,039	4,035,469
32	Zubin Potok	-	-	-	-	-	-	73,373	77,042	80,894	73,373	77,042	80,894
33	Zvečan	-	-	-	-	-	-	66,702	70,037	73,539	66,702	70,037	73,539
34	Gračanica	1,004,323	224,196	1,102,138	262,218	1,182,043	317,283	1,500,687	1,575,721	1,654,507	2,729,206	2,940,077	3,153,834
35	Klokot	81,352	17,313	89,275	20,249	95,748	24,502	99,449	104,421	109,642	198,114	213,946	229,892
36	Severna Mitrovica	-	-	-	-	-	-	106,157	111,465	117,038	106,157	111,465	117,038
37	Parteš	31,649	8,601	34,731	10,060	37,249	12,173	204,001	214,201	224,911	244,251	258,992	274,333
38	Ranilug	30,996	7,303	34,015	8,542	36,481	10,336	68,399	71,819	75,409	106,698	114,375	122,226
Ukupno		36,450,000	8,550,000	40,000,000	10,000,000	42,900,000	12,100,000	70,000,000	73,500,000	77,175,000	115,000,000	123,500,000	132,175,000

1.11. Finansiranje zaduživanja

Za 2025. godinu, kroz zaduživanje biće finansirani projekti Energetske efikasnosti u javnim zgradama u opštini Priština u iznosu od 1,000,000 evra i u opštini Prizren u iznosu od 1,500,000 evra.

Tabela 11: Finansiranje iz zaduživanja 2025-2027

Projekat	2025.god.			2026.god.			2027.god.		
	Fond 04	Fond 06	Ukupno	Fond 04	Fond 06	Ukupno	Operativni (04)	Kapitalni	Ukupno
Projekat energetske efikasnosti u javnim zgradama u opštini Priština		1,000,000	1,000,000		2,500,000	2,500,000		1,500,000	1,500,000
Projekat za energetske efikasnost u javnim zgradama u opštini Prizren	250,000	1,250,000	1,500,000	280,000	1,400,000	1,680,000	320,000	500,000	820,000
Ukupno	250,000	2,250,000	2,500,000	280,000	3,900,000	4,180,000	320,000	2,000,000	2,320,000

1.12. Rezime opštinskog finansiranja za 2025-2027

Za dodelu državnih grantova po opštinama za 2025. godinu primenjeni su osnovni kriterijumi i formule definisani Zakonom o finansijama lokalne samouprave i drugim relevantnim zakonima, kao i na osnovu makrofiskalnih projekcija i podataka resornih ministarstava:

Tabela 12: Rezime opštinskog finansiranja za 2025-2027 (miliona evra)

Opis	Budžet 2022	Budžet 2023	Budžet 2024	Budžet 2025	Prognostiranje za 2026	Prognostiranje za 2027
1. Vladini grantovi	457.6	526.9	605.2	639.6	668.8	698.9
1.1 Opšti grant	193.5	255.2	284.7	307.5	325.3	343.5
Opšti grant	193.5	255.2	284.7	307.5	325.3	343.5
1.2 Specifični grant za zdravstvo	62.6	70.5	82.0	83.0	86.9	91.1
Osnovni grant i stalne politike	62.6	62.6	82.0	83.0	86.9	91.1
Nove politike		7.9				
1.3. Specifični grant za obrazovanje	201.5	201.2	238.5	249.1	256.6	264.3
Osnovni grant i stalne politike	195.0	194.4	238.5	249.1	256.6	264.3
Nove politike	6.5	6.8				
2. Finansiranje sekundarnog zdravstva	2.6	2.6	2.6	2.6	2.6	2.6
3. Stambene usluge	2.3	4.2	3.5	3.6	3.9	4.0
4. Finansiranje za ICP, IKCSZ i SVH	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
5. Grant za glavni grad – Priština	11.6	15.3	17.1	18.4	19.5	20.6
6. Finansiranje za Obilić	5.0	5.0	5.0	4.8	4.8	4.8
7. Sopstveni opštinski prihodi	87.4	98.5	105.5	115.0	123.5	132.2
8. Finansiranje pozorišta	0.9	0.9	1.6	1.7	1.8	1.9
9. Finansiranje zaduživanja	-	6.0	2.0	2.5	4.2	2.3
Ukupno opštinsko finansiranje	567.5	659.5	742.6	788.3	829.2	867.3

Odeljenje za budžet u Ministarstvu finansija će organizovati forume sa opštinskim vlastima u vezi sa razvojem opštinskog budžetskog procesa za 2025-2027. Pored toga, biće održani konsultativni sastanci sa finansijskim službenicima opština radi utvrđivanja strukture prema kategorijama rashoda, a po potrebi će se dati konkretnija uputstva o procesu i kriterijumima izrade budžeta za 2025. godinu i projekcije za 2026-2027.

Tabela 13: Izvori finansiranja i struktura rashoda za 2025-2027

Budžet za lokalni nivo	2023 godina Trošenje	2024 godina Budžetirano	2025 godina Procenjeno	2026 godina Procenjeno	2027 godina Procenjeno
Total	648,758,242	742,915,126	788,294,752	829,170,283	867,255,191
Broj radnika	44,929	45,444	45,444	45,444	45,444
Plate i dodaci	338,592,785	358,744,379	373,000,000	393,515,000	415,158,325
Robe i usluge	106,758,518	119,679,434	124,000,000	128,000,000	133,000,000
Komunalije	13,306,394	14,912,357	15,500,000	16,500,000	17,500,000
Subvencije i transferi	26,718,932	30,491,485	33,000,000	36,000,000	40,000,000
Kapitalne Investicije	163,381,613	218,683,063	242,794,752	255,155,283	261,596,866
Rezerva	0	404,408			
Izvori finansiranja	648,758,242	742,915,126	788,294,752	829,170,283	867,255,191
Vladini grantovi	550,238,980	635,391,549	670,794,752	701,370,283	733,080,191
Sopstveni prihodi	98,519,262	105,523,577	115,000,000	123,500,000	132,175,000
Finansiranje sa pozajmljivanja - 04			250,000	400,000	2,000,000
Finansiranje sa Klauzule investiranja -06	-	2,000,000	2,250,000	3,900,000	-

* Grantovi donatora nisu deo ukupnih rashoda prema izvoru finansiranja

1.13. Vremenski kalendar za opštinski nivo

Budžetske organizacije na lokalnom nivou moraju se pridržavati ovog vremenskog kalendara u pripremi predloga budžeta:

- 30. jun: Usvajanje srednjoročnog opštinskog budžetskog okvira,
- 30. septembar: usvajanje predloga opštinskog budžeta za 2025-2027. godinu od strane Skupštine opštine,
- 30. septembar: nakon usvajanja predloga budžeta od strane Skupštine opštine, opštine su dužne da Ministarstvu finansija, rada i transfera dostave sledeća dokumenta:
 - Proravno pismo na osnovu usvajanja predloga budžeta od strane Skupštine opštine (potpisano od strane predsednika opštine).
 - Odluka Skupštine opštine o usvajanju predloga budžeta opštine za 2025-2027. godinu, uključujući višegodišnje kapitalne projekte.
 - Tabele opštinskog budžeta (BDMS i PIP):
 - Tabela 4.1 - plan budžetske raspodele troškova za 2025-2027 godinu (štampani primerak iz SZHMB, pečat i potpisan od strane predsednika opštine i finansijskog direktora),
 - Tabela 4.1.B – plan budžetske raspodele troškova kroz klauzulu ulaganja i zaduživanja
 - Tabela 4.1 - plan budžetske raspodele troškova za 2025-2027 godinu (štampani primerak iz SZHMB, pečat i potpisan od strane predsednika opštine i finansijskog direktora),
 - Tabela 4.1.B – plan budžetske raspodele troškova kroz klauzulu ulaganja i zaduživanja
 - Tabela 4.2 – finansiranje kapitalnih projekata za 2025. godinu i višegodišnji kapitalni projekti za 2026-2027. (štampano iz PIP sistema, pečat i potpisan od strane gradonačelnika i finansijskog direktora),
 - Tabela 4.2.B - finansiranje kapitalnih projekata putem klauzule o ulaganju i zaduživanju,

- Tabela 4.3 – srednjoročni plan ukupnih prihoda opštinskog budžeta od državnih grantova i sopstvenih prihoda (štampa BDMS, pečat i potpis gradonačelnika i finansijskog direktora),
- Tabele budžetiranja prema učinku,
- Rodno odgovorne budžetske tabele.

Aneks 1

Rodno odgovorno budžetiranje

Tabela 1. Broj zaposlenih u odgovarajućoj budžetskoj organizaciji
Naziv Institucije/Ministarstva/Opštine\

Godina	Ukupan broj zaposlenih	Ukupan broj zaposlenih žena \	Ukupan broj zaposlenih muškaraca \	Plata i dodaci/Iznos za žene \	Plata i dodaci/Iznos za muškarce
2022					
2023					
2024					
Planiranje za 2025					

Tabela 2. Planiranje za 2025. godinu - Visine plata u Budžetskoj organizaciji Naziv Institucije/Ministarstva/Opštine

Visine plata	Ukupan broj zaposlenih na ovom nivou plata	Broj muškaraca na ovom nivou	Iznos potrošen na muškarce na ovom nivou	Broj žena na ovom nivou.	Iznos potrošen na žene na ovom nivou
301-400					
401-600					
600+					

Tabela 3. Broj korisnika subvencija ili čak usluga koje pružaju budžetske organizacije relevantnih direkcija (gde je primenjivo)

[Naziv institucije/Ministarstva/Opštine: Naziv usluge/Subvencije].

Viti	Ukupan budžet dodeljene usluge/subvencije	Ukupan broj korisnika	Ukupan broj korisnika	Broj korisnika muškaraca	Budžet za žene	Budžet za muškarce
2022						
2023						
2024						
Planiranje za 2025						

Aneks 2

POKAZATELJI PERFORMANSE BUDŽETSKOG PROGRAMA

Tabela 5. Ključni indikatori učinka koji opisuju očekivane rezultate budžetske organizacije za godine 2025-2027 (vidite dva primera u tabeli ispod)

Prioritet 1 Vlade - Smanjenje sive ekonomije za 20% za period 2025-2027 i unapređenje sredine za poslovanje						
br.	Naziv indikatora proizvoda i merne jedinice	Izvori finansiranja	2024 (N) (očekivano)	2025 (N+1) (cilj)	2026 (N+2) (cilj)	2027 (N+3) (cilj)
1	2	4	5	6	7	8
	2,750 inspektiranja	Vladin grant	600 inspektiranja	650 inspektiranja	700 inspektiranja	800 inspektiranja
	1,200 Kampanja podizanja svesti	Vladin grant	300 kampanja	300 kampanja	300 kampanja	300 kampanja
Rezultat je povećanje učešća dece u ranom predškolskom obrazovanju uzrasta 0-6 godina za 30% tokom godina. 2025-2027						
Br.	Naziv indikatora proizvoda i merne jedinice	Izvori financiranja	2024 (N) (očekivan)	2025 (N+1) (cilj)	2026 (N+2) (cilj)	2027(N+3) (cilj)
1	2	4	5	6	7	8
	30 vrtića za predškolsku decu	Vladini grantovi	6 vrtića za predškolsku decu	7 vrtića za predškolsku decu	8 vrtića za predškolsku decu	9 vrtića za predškolsku decu
	8 vrtića za predškolsku decu	IPA/BE	2 vrtića za predškolsku decu	2 vrtića za predškolsku decu	2 vrtića za predškolsku decu	2 vrtića za predškolsku decu

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government

Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve / Ministarstvo za Finansije, Rada i Transfere /
Ministry of Finance, Labour and Transfers

Zyra e Ministrit / Kancelarija Ministra / Cabinet of the Minister

DATE;	_05.2024
PËR/ZA/TO:	Ministers, Mayors , Heads of Agencies, Leaders of Budgetary Organizations, Directors of Municipal Directorates, Chief Financial Officers."
NGA/OD/FROM:	Hekuran Murati, Minister of Finance, Labor and Transfers
TEMA/SUBJEKAT/SUBJECT:	Budgetary Circular 2025/01

Dear,

Allow me to thank you for your contribution to the development of the Medium-Term Expenditure Framework (MTEF) 2025-2027, which serves as the basis for budgeting for the year 2025.

Below, you can find Budget Circular 2025/01, which provides the initial budgetary limits for each Budgetary Organization at the central level and the municipal budgetary limits for the years 2025-2027. Please note that for the municipal level, the limits may vary based on updated data from the population registration. The Ministry of Finance, Labor, and Transfers remains at your disposal to provide necessary support during the process of drafting the Draft Law on Budget Appropriations for the Budget of the Republic of Kosovo for the year 2025.

With respect,

Hekuran Murati
Minister of Finance, Labor, and Transfers

Budgetary Circular 2025/01

1. Purpose

The Minister of Finance, Labor, and Transfers is authorized and responsible, in accordance with Article 20 of Law No. 03/L-048 on Public Finance Management and Responsibilities, to issue budget circulars for any or all budgetary organizations and to provide guidance for the preparation of the Budget of Kosovo.

In support of this legal provision, the Minister issues Budget Circular 2025/01, which provides initial guidance for drafting the budget for the year 2025 and assessments for the years 2026-2027, an indicative timeline, and initial budgetary limits for the year 2025 and estimates for the years 2026-2027 for each budgetary organization. If necessary, additional circulars will follow this one until the finalization of the budget for the year 2025 and estimates for the years 2026-2027.

2. Context for Budget Preparation for 2025-2027

Budget planning for the year 2025 is based on the Medium-Term Expenditure Framework (MTEF) 2025-2027, approved by the Government of Kosovo based on the medium-term priorities of the Government and the macro-fiscal framework for the years 2025-2027. The Government is committed to maintaining fiscal stability while supporting the budgetary organization requirements, within the sectoral budget orientation defined by the MTEF 2025-2027, according to the priorities set through the Government's Medium-Term Priorities Declaration.

The strategic objectives of the Government are defined through the Government Program, National Development Strategy, sectoral strategies, and documents stemming from the European integration process, such as the Economic Reform Program 2024-2026 and the National Program for the Implementation of the SAA.

Consequently, the Government's priorities for the upcoming three-year period are focused on reorienting the economy towards production and exports, increasing employment, sustainable development that preserves the environment for future generations, and digital transformation.

The fiscal projections of the MTEF 2025-2027 have determined the financing sources available to the Government for expenditure in 2025, and estimates for the years 2026-2027. Any tendency to exceed expenditure limits beyond those of this circular necessitates corresponding adjustments, such as increasing financing sources or changing tax policies to generate additional revenues.

During the budgeting process, we must also consider our commitments to international financial institutions. In this context, Budget Circular 2025/01 has been drafted in accordance with obligations from existing financial agreements and those under negotiation, reflecting commitments to fiscal policy direction in line with the International Monetary Fund.

3. Forecasts for the Implementation of the 2024 Budget

Before presenting budget requests for the year 2025, budgetary organizations must submit to the Ministry of Finance, Labor, and Transfers a forecast of the realization by the end of the year of the 2024 budget at the level of programs, sub-programs, expenditure categories, and individual projects. Additionally, **budgetary organizations must identify and inform the Ministry of Finance, Labor, and Transfers of any possible underspending in the current budget as well as expectations for overspending in the current budget, before submitting the budget request for the year 2025, and the estimates for 2026-2027.**

4. General Criteria for Budget Preparation for 2025-2027

The budgetary process for the years 2025-2027 aims to align budget plans and policies with the Government's priorities. At the sectoral level, this alignment is achieved by prioritizing budget sectors in the MTEF 2025-2027. Through this circular, budgetary organizations are required to specify the requests presented in the MTEF, thus detailing the budget preparation at the level of programs, sub-programs, expenditure categories, and specific capital projects.

Requests for new expenditures should only be presented based on the available fiscal space and if they are included in the MTEF 2025-2027. During the budgetary process, the Ministry of Finance, Labor, and Transfers must ensure that the total expenditures for all organizations within a sector align with the amount projected in the MTEF 2025-2027 for that sector.

Budgetary organizations should consider giving priority to the following aspects when preparing their requests:

- Projects that contribute to the achievement of Government priorities and strategic documents. Projects that are ongoing from previous years and have contractual obligations, including land acquisition obligations related to those projects;
- Government commitments to the Action Plan for the Stabilization and Association Agreement and the program - Instrument for Pre-Accession (IPA);
- New legislation or amendments to existing legislation, and
- Including within budget allocations obligations for external financing of individual projects.

The budget planning process should include these aspects:

- Budgeting at the level of programs and sub-programs, in accordance with the existing chart of accounts structure;
- Improvements in outcome-oriented budgeting and performance;
- Implementation of the multi-year concept in capital project planning;
- Presentation of tabular data on financing sources and expenditure structure by expenditure categories for the year 2025 and projections for the years 2026-2027, and
- During the budgetary process, increased attention should be given by central and local budget organizations to the implementation of issues such as:
 - o Central and local budget organizations should not propose new activities or projects without prioritizing budgeting for current capital activity/projects,
 - o In line with the recommendation of the National Audit Office, budget organizations should submit to the Ministry of Finance, Labor, and Transfers information regarding lawsuits filed together with a legal assessment of the possibility of their materialization/conversion into obligations,

- o Central and local budget organizations should declare to the Ministry of Finance, Labor, and Transfers the number of vacant and unfilled positions for which the organization has no employment relationship and for which there is no budget for their fulfillment,
- o Budget organizations are obliged to complete the data required in the budget systems SZHMB and PIP and must eliminate misclassification of budgetary expenditures. If misclassifications are identified by the central or local budget organization budget analyst upon submission of the budget proposal, the Budget Department will remove them from the budget, including not only misclassifications for new projects but also those that have been ongoing from the previous year,
- o New capital project proposals must be projects in accordance with the PIP Manual and the Administrative Instruction on the **Definition of Capital Projects and the Classification of Capital Project Expenditures, as well as the Administrative Instruction on the Selective Criteria of Capital Projects**. Projects that do not comply with the main requirements of the manual and administrative instructions will not be allowed to be part of the budget.
- o When proposing new capital projects, budget organizations must submit to the Ministry of Finance, Labor, and Transfers the rationale for each project according to the PIP manual and administrative instructions, including the criterion of conformity of the proposed project/activity with the strategy and the MTEF 2024-2026,
- o Registration of multi-year commitments in the PIP,
- o Ministries must allocate budget funds within fiscal space only for the implementation of capital projects for which, based on agreements reached with municipalities, they have created obligations in the past.;
- o Budgeting for capital projects must be in accordance with the **Administrative Instruction for the Definition of Capital Projects and the Classification of Capital Project Expenditures**, where part of the project cost includes land acquisition expenses. Central and local budget organizations, after preliminary analysis, must plan land acquisition expenses for each individual project within the total project cost framework, and not plan a separate line for land acquisition.
- o For new capital projects of an informative technology nature, Budgetary Organizations must obtain prior approval from the Information Service Agency- ISA (MIA) that such a project cannot be implemented by ISA.

Attention will be paid throughout this process by MFLT to the implementation of the above-mentioned requirements, and the observations will be recorded by budget analysts in the PIP system.

The Government may change the expenditure structure with the aim of achieving its priorities, both within the programs of a budgetary organization and by transferring the budget from one organization to another at the central level, in accordance with the current legislation.

Budget requests must be based on Government priorities approved by the MTEF 2025-2027 document.

Recurrent expenditures: Budgetary organizations must make their requests within budgetary constraints. It is essential for all budgetary organizations to adhere to the limits provided in the attached Appendices.

Employment: There will be no increase in public sector employment unless there is a clear decision on the necessity of new hires and when the budget is secured.

Wages and Salaries: For the calculation of wages for the year 2025, the calculation is based on the March 2024 month and is multiplied by 12 months for current employees. For unemployed workers, the average wage is calculated and only 40% is budgeted within budgetary constraints.

Goods and services: Budgetary organizations will be enabled to finance in important and necessary areas. Budgetary organizations must identify resources within their baseline scenarios from those areas with poor performance or insufficient alignment with the Government's high-level priorities.

Municipal expenses: Similar participation is expected compared to 2024.

Subsidies and transfers: Within this category, the allocation of funds for the implementation of social and pension schemes will continue, including the natural increase of pension schemes, agricultural subsidies, and new policies now more approved in the Government.

Capital investments: They constitute a considerable part of overall expenditures, and in the medium-term period, they are expected to represent around 25.7% of total expenditures. During this period, the implementation of capital projects based on a priority list containing projects with an impact on improving the transport network, improving the electricity network, and improving conditions in education, social system, and healthcare is expected. Most of the capital investments during the next medium-term period are expected to come from regular budget financing, however, a large number of projects in various sectors are planned to be financed through external borrowing through the investment clause.

New projects must be allocated in accordance with the Administrative Instruction for the selective criteria of capital projects. Priority in financing will be given to projects that are ongoing as well as those that are in complete harmony with Government priorities. The budgetary limits for capital investments within budgetary organizations are indicative, and the Government reserves the right to change them depending on the justification of the projects proposed by budgetary organizations.

For budgetary organizations competing for borrowing funds (from the budget deficit of 2% - through fund 04) and from the investment clause - through fund 06 (application for funds from the clause is only for capital projects), it is also necessary for projects to meet the above-mentioned criteria, including the analysis of recurrent expenditures before, during, and after the completion of the project, which must be within the budgetary organization's projections.

5. Public Investment Program (PIP)

Budget planning for capital investments is done through the PIP system. It is important that the Government's strategic priorities, as presented in the "Government's Medium-Term Priority Declaration 2025-2027" within the MTEF, are the basis for preparing budget requests and identifying capital projects. All budgetary organizations must justify their budget requests for their projects in full compliance with Administrative Instructions and PIP requirements.

6. Budget Development and Management System (BDMS)

The BDMS system has been adjusted to the method of calculating wages and bonuses based on the Law on Public Sector Wages, and the refreshment of the chart of accounts is available for data entry. The BDMS system and the PIP system will not allow in any case an overrun of the limits set by the budget circular.

7. Performance Indicators

Central and municipal budgetary organizations must present performance indicators summarized according to the objectives and activities at the organizational level, based on Article 21 of Law No. 03/L-48 on Public Finance Management and Responsibilities. Budgetary organizations must present 1 to 5 objectives, which are linked to strategies and cover the most important programs, including presenting objectives and activities for gender equality where relevant. Also, requests for additional funds from the budget must be justified in how they contribute to achieving objectives. Budgetary organizations must review activities in the context of achieving objectives. Performance measurement indicators must be presented in a concrete and clear manner for each activity.

The form of providing this information and an example is given in Annex 2. Specifically for each budget organization the following information must be provided:

- **Output objectives** describe the expected results from the provision of services, which are under the control of the budget organization;
- **Output indicators** measure the activity of the institution, such as the quantity or quality of the service or product.
 - a) Main indicator ;
 - b) Target indicator;
- Activities describe the actions to achieve the stated objectives.

8. Gender Responsive Budgeting (GRB)

Acting in accordance with the Law on Gender Equality No. 05/L-020 (2015), Kosovo institutions are responsible for "integrating gender budgeting into all areas, as a necessary instrument to ensure that the principle of gender equality is respected in the collection, distribution, and allocation of resources" (Article 5.1.5.). For this reason, budgetary organizations must demonstrate the effects of public spending on gender equality in the annual budget for 2024. This will also contribute to increasing the effectiveness and transparency of public finance management. Municipalities must take these guidelines into account in issuing internal municipal budget circulars, as a basic document for municipal budget planning for the period 2025-2027. If there is any ambiguity in this regard, budgetary organizations may consult with the relevant analysts within the Budget Department at the Ministry of Finance. The form for providing this information is given in Annex 1. Budgetary organizations must also publish this data.

9. Budgetary limits for central budgetary organizations for 2025-2027

Central Budgetary Organizations must take into account the budgetary limits provided in the table below during the preparation of their budget for 2025 and the following two years. Please note that these budgetary limits may change depending on fiscal movements or Government decisions, which will be reflected through subsequent Budget Circulars as well as the quality of budget requests. Capital projects initiated from previous years, which have created contractual obligations, must be included within the budget for the years 2025-2027.

Below in Table 1 are the budgetary limits for central budgetary organizations for 2025-2027.

Apendinx 1 . Estimadet for 2025 -2027															
Org- code	Ministries/Institutions	Estimations for year 2025								Estimations for 2026			Estimations for 2027		
		No. of approved employees	Wages and salaries	Goods and services	Utilities	Subventions and Transfers	Capital Investments	Reserves	Total 2025	Operation expenditure	Capital expenditure	Total 2026	Operation expenditure	Capital expenditure	Total 2027
101	Assembly of Kosovo	528	9,101,186	1,858,000	200,000	70,000	200,000		11,429,186	10,674,752	200,000	10,874,752	11,144,823	200,000	.
102	Office of the President	83	1,121,048	2,496,421	6,700	419,305	215,000	-	4,258,474	3,855,132	15,000	3,870,132	3,920,181	15,000	3,935,181
104	Office of the Prime Minister	609	5,024,734	5,177,147	88,226	5,505,687	2,050,000	-	17,845,794	18,392,508	1,000,000	19,392,508	15,751,715	1,500,000	17,251,715
201	Ministry of Finance, Labor and Transfers	2,693	25,580,207	16,367,000	1,197,576	900,664,710	28,500,000	-	972,309,493	1,059,180,223	29,000,000	1,088,180,223	1,110,939,268	29,000,000	1,139,939,268
203	Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development	937	6,890,005	5,487,013	314,783	74,077,022	3,544,000	-	90,312,823	91,713,739	3,544,000	95,257,739	92,113,531	3,544,000	95,657,531
204	Ministry of Industry, Entrepreneurship and Trade	331	2,656,792	9,759,761	158,280	7,246,000	13,220,000	-	33,040,833	20,707,195	13,320,000	34,027,195	20,861,355	13,320,000	34,181,355
205	Ministry of Environment, Spatial Planning and Infrastructure	636	5,303,831	34,988,786	481,490	1,643,814	278,341,831	-	320,759,752	47,413,259	288,240,865	335,654,124	51,721,014	259,245,105	310,966,119
206	Ministry of Health	1,482	16,220,793	32,808,124	281,848	3,613,805	28,903,000	-	81,827,570	59,258,590	34,228,000	93,486,590	56,199,801	22,992,900	79,192,701
220	Hospital and University Clinical Service of Kosova	7,538	94,142,287	64,506,346	4,139,016		19,449,500	-	182,237,149	168,059,129	19,449,500	187,508,629	176,521,735	19,449,500	195,971,235
207	Ministry of Culture, Youth and Sports	831	7,266,742	5,040,871	483,908	17,116,550	66,440,000	-	96,348,071	30,716,871	66,440,000	97,156,871	31,138,523	66,440,000	97,578,523
208	Ministry of Education, Science, Technology and Innovation	2,282	24,416,892	23,750,000	1,590,459	8,305,360	44,862,054	-	102,924,765	60,205,640	47,862,054	108,067,694	62,543,631	49,862,054	112,405,685
211	Ministry of Communities and Return	121	1,007,042	326,652	17,000	2,100,000	3,000,000	-	6,450,694	3,554,429	1,200,000	4,754,429	3,612,862	1,200,000	4,812,862
212	Ministry of Local Government Administration	129	1,090,300	321,445	7,000		4,250,000	-	5,668,745	1,592,267	4,050,000	5,642,267	1,655,531	4,050,000	5,705,531
213	Ministry of Economy	204	1,890,119	8,075,000	23,130	24,352,870	24,400,000	-	58,741,119	36,370,076	48,773,081	85,143,157	37,079,750	50,092,410	87,172,160
214	Ministry of Internal Affairs	11,901	124,853,583	41,327,875	4,950,400	2,141,367	57,376,773	-	230,649,998	179,721,547	62,254,523	241,976,070	186,966,176	58,546,773	245,512,949
215	Ministry of Justice	2,169	18,274,141	10,866,444	1,088,769	10,598,000	15,005,000	-	55,832,354	42,465,988	2,000,000	44,465,988	43,526,345	2,000,000	45,526,345
216	Minisry of Foreign Affairs and Diaspora	389	8,261,226	21,000,000	1,010,551	1,430,000	16,395,000	-	48,096,777	34,356,144	16,395,000	50,751,144	34,835,502	16,395,000	51,230,502
217	Ministry of Defense	5,479	47,425,382	51,140,600	1,198,000		58,941,260	-	158,705,242	102,872,378	60,641,260	163,513,638	105,624,236	62,441,260	168,065,496
221	Ministry of Regional Development	60	629,166	300,000	1,360	2,000,000	3,000,000	-	5,930,526	2,500,130	2,000,000	4,500,130	2,543,318	2,000,000	4,543,318
230	Public Procurement Regulatory Commission	42	412,121	299,253	5,000		100,000	-	816,374	749,787	100,000	849,787	773,701	100,000	873,701
231	Kosovo Academy of Sciences and Arts	20	209,957	774,943	5,000	715,159		-	1,705,059	1,946,663	-	1,946,663	1,958,846	-	1,958,846
235	Regulatory Authority of Electronic and Postal Communications	42	512,951	480,000	18,200		600,000	-	1,611,151	1,344,364	600,000	1,944,364	1,374,128	600,000	1,974,128
236	Anti Corruption Agency	58	776,678	134,056	8,500			-	919,234	962,895	-	962,895	1,007,962	-	1,007,962
238	Energy Regulatory Office	38	505,023	278,332	22,000		80,800	-	886,155	794,799	80,800	875,599	824,103	80,800	904,903
240	Procurement Review Body	35	358,723	156,355	5,100			-	520,178	543,553	-	543,553	564,368	-	564,368
242	University of Pristina	2,081	21,636,641	3,700,000	1,370,000	1,744,000	5,400,000	-	33,850,641	29,790,656	5,400,000	35,190,656	31,046,122	5,400,000	36,446,122
243	Constitutional Court of Kosovo	72	1,343,594	636,702	9,000	140,080	110,000	-	2,239,376	2,207,071	110,000	2,317,071	2,285,033	110,000	2,395,033
244	Kosovo Competition Authority	30	355,290	77,000	2,000			-	434,290	453,831	-	453,831	477,447	-	477,447
245	Kosovo Intelligence Agency	190	7,786,730	3,301,882	45,000	700,000	3,170,000	-	15,003,612	12,360,000	3,170,000	15,530,000	12,811,825	3,170,000	15,981,825
246	Kosovo Council for Cultural Heritage	18	212,842	105,993	2,550			-	321,385	334,098	-	334,098	346,448	-	346,448
247	Election Complaints and Appeals Panel	21	201,601	53,000	7,820			-	262,421	278,509	-	278,509	292,207	-	292,207
249	Independent Oversight Board for the Civil Service of Kosovo	30	335,545	100,000	3,825			-	439,370	477,825	-	477,825	497,295	-	497,295
250	Kosovo Prosecutorial Council	964	12,796,702	3,250,000	199,630		2,134,500	-	18,380,832	17,050,151	2,134,500	19,184,651	17,792,680	2,134,500	19,927,180
302	National Audit Office	180	2,506,933	768,100	40,000			-	3,315,033	3,494,914	-	3,494,914	3,640,379	-	3,640,379
313	Water Services Regulatory Authority	21	254,923	143,000	6,503			-	404,426	418,447	-	418,447	433,239	-	433,239
314	Railway Regulatory Authority	29	283,199	127,000	6,400			-	416,599	412,175	-	412,175	428,608	-	428,608
317	Civil Aviation Authority	30	665,807	150,000	3,738			-	819,545	856,164	-	856,164	891,286	-	891,286
318	Minerals and Mines Independent Commission	77	865,001	389,281	20,600		200,000	-	1,474,882	1,342,457	200,000	1,542,457	1,392,649	200,000	1,592,649
319	Media Independent Commission	44	548,254	409,883	28,000		400,000	-	1,386,137	1,016,291	-	1,016,291	1,048,103	-	1,048,103
320	Central Election Committee	93	1,155,585	15,748,998	28,100	4,800,000		-	21,732,683	6,747,242	-	6,747,242	6,814,295	-	6,814,295
321	Ombudsperson	78	1,031,647	310,000	7,000		-	-	1,348,647	1,430,388	28,000	1,458,388	1,490,249	28,000	1,518,249
322	Justice Academy	32	290,637	535,000	16,500			-	842,137	858,122	-	858,122	874,986	-	874,986
328	Kosovo Judicial Council	2,321	25,975,131	5,193,000	650,000	500,000	3,920,000	-	36,238,131	33,996,764	3,920,000	37,916,764	35,503,971	3,920,000	39,423,971
329	Kosovo Property Compariogn and Verification Agency	200	1,564,759	751,090	48,523		431,500	-	2,795,872	2,490,434	431,500	2,921,934	2,581,229	431,500	3,012,729
251	Privacy and Information Agency	34	348,184	140,000	6,450				494,634	513,784	-	513,784	533,987	-	533,987
232	Unpredicted Expenditure						1,930,000	4,800,000	6,730,000	4,800,000	1,930,000	6,730,000	4,800,000	1,930,000	6,730,000
248	Radio Television of Kosovo Kosoves					8,960,000		-	8,960,000	8,960,000	-	8,960,000	8,960,000	-	8,960,000
224	Health Insurance Fund	52	422,633	500,000	25,000	10,000,000		-	10,947,633	8,970,877	-	8,970,877	8,995,401	-	8,995,401
255	Agency for the Protection of Classified Information	25	386,388	250,000	15,000		125,000		776,388	703,639	200,000	903,639	727,060	150,000	877,060
	Total	45,259	484,898,955	374,360,353	19,843,935	1,088,843,729	686,695,218	4,800,000	2,659,442,190	2,119,915,895	718,918,083	2,838,833,978	2,199,866,903	680,548,802	2,869,070,882
239	Privatization Agency of Kosovo	242	3,535,558	1,025,000	110,000	5,000	30,000	-	4,705,558	4,910,013	20,000	4,930,013	5,115,164	20,000	5,135,164
254	Air Navigation Service Agency	192	3,710,737	2,000,000	112,370		3,732,550	-	9,555,657	6,027,198	3,732,550	9,759,748	6,242,514	3,732,550	9,975,064
	Grand Total with PAK and ANSA	45,693	492,145,250	377,385,353	20,066,305	1,088,848,729	690,457,768	4,800,000	2,673,703,405	2,130,853,107	722,670,633	2,853,523,740	2,211,224,581	684,301,352	2,884,181,110

10. Phases of the budget process for the year 2025 for the central level

The following section presents the timeline of the budget, steps, and actions during the budget process for the year 2025:

- April 30 - Approval of the Medium-Term Expenditure Framework 2025-2027 by the Government and submission of the MTEF to the Assembly of the Republic of Kosovo.
- May 15 - Release of the first budget circular 2025/01. This circular contains instructions for the budget process, budget limits, and the budget calendar.
- June 28 - Budgetary organizations submit budget requests to the MFPT according to the relevant documentation, programs, and expenditure categories. Budget requests must be fully justified through the use of the BDMS and PIP systems.
- June 28 - The Macroeconomics Department presents the new macro-fiscal framework.
- July 19 - Budget circular 2025/02 will be issued as needed and will address only specific new issues that have arisen after the issuance of the first budget circular.
- July 26 - If additional information is required according to the second budget circular, this information must be submitted by Budgetary Organizations to the Ministry of Finance, Labor, and Transfers - Budget Department by this date.
- August 19 - August 30 - Budget hearings (after receiving materials from budgetary organizations). Participants in the budget hearings will be officials from budgetary organizations, MFPT staff, the Office of the Prime Minister of the Republic of Kosovo, representatives of the Parliamentary Budget, Labor, and Transfer Committee. The schedule of budget hearings will be attached to Budget Circular 2025/02. If possible during these hearings, efforts will be made to reach agreement on the total budget amounts for your organization for the year 2025.
- September 13, the Macroeconomics Department presents final assessments for macro-economic indicators, especially indicators related to the budget process 2025-2027.
- September 16 - September 20, consultations in the Government for setting the final budget limits.
- September 23, issuance of the third budget circular with final budget limits, which may differ from the previous circular.
- September 30 - October 3 Appeals from Budgetary Organizations.
- October 7 - October 10, Government Meetings to review appeals from budgetary organizations.
- October 18, First draft of the budget in MFT and submission of this draft to the Government.
- October 21 - October 24 - final approval of the Budget Draft in the Government.
- October 28 - Submission of the 2025 Budget Draft to the Assembly of the Republic of Kosovo.

The budget request from central-level budgetary organizations must include:

- A table with forecasts until the end of the implementation year of the 2024 budget, at the program and sub-program level, as well as accompanying comments on under-execution or over-execution from the 2024 budget allocations.
- Tables 3.1, 3.1 A, 3.1 B as well as the printed PCF forms from the BDMS system,
- Tables 3.2, 3.2 B and printed forms from the PIP System,
- Gender Responsive Budgeting Tables,
- Performance Indicator Tables.
- The budget request must be consolidated at the organizational level, including executive agencies.
- Cover letter (accompanying letter) signed by the Secretary-General or Chief Executive of the agency with all budgetary materials.
- Description of the request in narrative form, which should include this information:
 - ☐ Achievements to date with a particular focus on achieving the objectives outlined in strategic documents;

- What is intended to be achieved with budget allocations for 2025 and assessments for the years 2026-2027;
- Budgetary organizations must inform the Ministry of Finance, Labor, and Transfers if the budget request covers the continuation of existing policies or foresees the completion of ongoing activities and the start of new activities.

For new activities, budgetary organizations must emphasize the legal basis (concept document, administrative guidance, draft law, etc.), and inform whether a Budget Impact Assessment has been conducted for this legal basis, in accordance with Administrative Instruction (GOK) No. 03/2015 for Budget Impact Assessment for New Government Initiatives.

Municipal Level

Introduction

With the budget circular, government grants for municipal financing for the year 2025 and guidelines for the years 2026-2027 have been determined, based on the Government's strategic priorities in the field of intergovernmental fiscal relations. Additionally, the circular has also determined the level of municipal own revenues for fiscal year 2025 as well as the medium-term projections for the years 2026-2027.

The principles, criteria, and formulas applied for the allocation of government grants for municipal financing for the year 2025 are based on the Law on Local Government Finance (LLGF) and Table 1 of macro-fiscal projections, prepared by the Ministry of Finance, Labor, and Transfers as specified in the Law on Public Finance Management and Responsibilities (LPFMR).

The municipal budgeting process takes into account these aspects:

- Budgeting at the level of programs and sub-programs, in accordance with the existing structure of the chart of accounts,
- Improvements in outcome-oriented budgeting and performance,
- Implementation of the multi-year concept on capital project planning, as well as
- Determination of expenditure structure by expenditure categories.

Multi-year capital projects must be reported in the Public Investment Projects (PIP) system based on performance. Consequently, municipalities are required to develop a framework strategy based on outcome-oriented objectives and objectives.

1. Municipal Financing Sources for 2025-2027

1.1. General Grant

Based on Table 1, presented below, prepared by the Department of Economic, Public, and International Financial Cooperation Policies of the Ministry of Finance, Labor, and Transfers in accordance with the LLGF, the General Grant for municipalities for the year 2025 has been allocated in the amount of 307.5 million euros.

This allocation is based on the formula set out in Article 24 of the LLGF. According to this article, 10% of the total budgeted revenues of the central government are allocated to municipalities, excluding: budget support and grants, donor-designated grants, revenues from property taxation, interest income, as well as taxes, fees, and other local government revenues.

As shown in the table below, based on the assessments of the Department of Economic, Public, and International Financial Cooperation Policies, total government revenues for the year 2025 are expected to be 3,227.19 million euros. From this amount, deductions are made as specified in Article 24 of the LLGF, leading us to the basis for the allocation of the general grant for municipalities, which will be in the amount of 307.5 million euros for the year 2025.

Table 1: Determining the value of the General Grant for municipalities 2025-2027 (million Euros)

Description	Year 2022	Year 2023	Year 2024	Year 2025	Year 2026	Year 2027
A. General revenues of the Government	2,037.10	2,676.30	2,985.32	3,227.19	3,413.61	3,603.46
Deducted;						
Budget support and grants	(10.5)	(10.5)	(18.0)	(22.5)	(22.5)	(22.5)
Property Tax	(41.0)	(44.6)	(49.3)	(45.0)	(50.0)	(55.0)
Donor Designated Grants		(12.0)	(12.0)	(12.0)	(12.0)	(12.0)
Charges and other taxes from the Local Government	(46.9)	(54.0)	(56.2)	(70.0)	(73.5)	(77.2)
Interest income	(3.4)	(3.1)	(3.0)	(2.8)	(2.5)	(2.2)
B. Basis for calculating the general grant for municipalities	1,935.30	2,552.11	2,846.80	3,074.89	3,253.11	3,434.58
C. General grant for municipalities (10%)	193.53	255.21	284.68	307.49	325.31	343.46

In order to equalize the low capacity of own-source revenues of smaller municipalities, based on the LFPL, each municipality will receive a fixed general amount of 140,000 euros annually, deducted by 1 euro per resident or 0 euros for municipalities with populations equal to or greater than 140,000 residents. After this, the distribution among municipalities is based on the formula for allocating the general grant to municipalities according to the LFPL: (i) the population count is calculated at eighty-nine percent (89%); (ii) the geographic size of the municipality at six percent (6%); (iii) the minority population count in the municipality at three percent (3%); (iv) municipalities where the majority of the population consists of minorities at two percent (2%).

Table 2: Structure of the General Grant for 2025-2027 according to LFPL (mil. Euro)

Factors	Year 2022	Year 2023	Year 2024	Year 2025	Year 2026	Viti 2027
General Grant	193.53	255.21	284.68	307.49	325.31	343.46
Fixed Amount	3.6	3.6	3.6	3.6	3.6	3.6
Population (residents)	1,780,021	1,780,021	1,780,021	1,780,021	1,780,021	1,780,021
Budget: 89% of the aggregate amount	169.0	223.9	250.1	270.4	286.3	302.4
Municipal area (km2)	10,901	10,901	10,901	10,901	10,901	10,901
Budget: 6% of the aggregate amount	11.4	15.1	16.9	18.2	19.3	20.4
Minority communities in the municipality	107,926	107,926	107,926	107,926	107,926	107,926
Budget: 3% of the aggregate amount	5.7	7.5	8.4	9.1	9.7	10.2
Population of minority municipalities	62,031	62,031	62,031	62,031	62,031	62,031
Savings: 2% of the aggregate amount	3.8	5.0	5.6	6.1	6.4	6.8

The following Table 3 presents the distribution of the General Grant among municipalities according to the formula provided in the LFPL.

Table 3: Distribution of the General Grant in municipalities 2025-2027

Criteria		Year 2025	Year 2026	Year 2027	
Budgetary Incomes (mil. €)		3,074.89	3,253.11	3,434.58	
Total Grant (10%)		10%	307,489,000	325,311,000	343,458,000
Fixed Amount		140,000	3,636,657	3,636,657	3,636,657
Total			303,852,343	321,674,343	339,821,343
Population		89%	270,428,585	286,290,165	302,440,995
Geographical size		6%	18,231,141	19,300,461	20,389,281
Minority Population		3%	9,115,570	9,650,230	10,194,640
Municipalities with minority		2%	6,077,047	6,433,487	6,796,427

Municipalities		Criteria for the allocation of the General Grant (according to LFPL)										Total grant for the year 2025	Total grant for the year 2026	Total grant for the year 2027			
		Population		Geographical size		Minority Population		Municipalities with minority population		Fixed amount (140,000-1€)	Amount per Population (89%)				Amount per geographic size (6%)	Amount for minority population in municipalities (3%)	Amount for municipalities with minority population (2%)
		Population	89%	Geographical size	6%	Minority Population in the Municipality	3%	Municipalities with minority population	2%								
1	Deçan	40,019	2.25%	297	2.72%	551	0.51%		0.00%	99,981	6,079,862	496,752	46,538	-	6,723,133	7,111,604	7,507,159
2	Dragash	33,997	1.91%	430	3.94%	13,559	12.56%		0.00%	106,003	5,164,973	719,193	1,145,211	-	7,135,380	7,547,677	7,967,493
3	Ferizaj	108,610	6.10%	345	3.17%	4,193	3.89%		0.00%	31,390	16,500,507	577,031	354,146	-	17,463,074	18,485,503	19,526,577
4	Fushë Kosova	34,827	1.96%	83	0.76%	4,511	4.18%		0.00%	105,173	5,291,070	139,034	381,005	-	5,916,282	6,257,124	6,604,182
5	Gjakova	94,556	5.31%	587	5.39%	6,679	6.19%		0.00%	45,444	14,365,362	981,970	564,117	-	15,956,892	16,890,154	17,840,435
6	Gjilan	90,178	5.07%	392	3.60%	2,264	2.10%		0.00%	49,822	13,700,237	655,834	191,220	-	14,597,113	15,450,362	16,319,172
7	Gillogoc	58,531	3.29%	276	2.53%	45	0.04%		0.00%	81,469	8,892,286	461,825	3,801	-	9,439,381	9,988,255	10,547,138
8	Hani i Elezit	9,403	0.53%	83	0.76%	44	0.04%		0.00%	130,597	1,428,545	139,034	3,716	-	1,701,892	1,794,054	1,887,897
9	Istog	39,289	2.21%	454	4.17%	3,085	2.86%		0.00%	100,711	5,968,957	759,528	260,563	-	7,089,760	7,499,692	7,917,099
10	Junik	6,084	0.34%	74	0.68%	4	0.00%		0.00%	133,916	924,308	123,982	338	-	1,182,544	1,244,049	1,306,676
11	Kaçanik	33,409	1.88%	211	1.94%	36	0.03%		0.00%	106,591	5,075,642	353,113	3,041	-	5,538,386	5,856,980	6,181,384
12	Kamenica	36,085	2.03%	424	3.89%	1,864	1.73%		0.00%	103,915	5,482,191	709,354	157,436	-	6,452,896	6,825,286	7,204,466
13	Klina	38,496	2.16%	309	2.84%	1,241	1.15%		0.00%	101,504	5,848,481	517,017	104,816	-	6,571,819	6,951,325	7,337,752
14	Leposaviq	13,773	0.77%	539	4.95%	323	0.30%	13,773	22.20%	126,227	2,092,454	901,690	27,281	1,349,312	4,496,965	4,753,324	5,014,358
15	Lipjan	57,605	3.24%	338	3.10%	3,107	2.88%		0.00%	82,395	8,751,604	565,519	262,421	-	9,661,940	10,223,813	10,795,933
16	Malisheva	54,613	3.07%	306	2.81%	54	0.05%		0.00%	85,387	8,297,046	512,000	4,561	-	8,898,994	9,415,943	9,942,318
17	Mamusha	5,507	0.31%	32	0.29%	379	0.35%	5,507	8.88%	134,493	836,648	53,737	32,011	539,509	1,596,398	1,682,144	1,769,453
18	Mitrovica	71,909	4.04%	331	3.04%	2,199	2.04%		0.00%	68,091	10,924,730	553,812	185,730	-	11,732,364	12,416,514	13,113,140
19	Novo Bërda	6,729	0.38%	204	1.87%	3,202	2.97%		0.00%	133,271	1,022,299	341,406	270,445	-	1,767,421	1,863,269	1,960,866
20	Obiliq	21,549	1.21%	105	0.96%	1,655	1.53%		0.00%	118,451	3,273,818	175,829	139,783	-	3,707,882	3,918,415	4,132,786
21	Peja	96,450	5.42%	603	5.53%	8,334	7.72%		0.00%	43,550	14,653,106	1,008,730	703,900	-	16,409,287	17,369,194	18,346,606
22	Podujeva	88,499	4.97%	633	5.81%	849	0.79%		0.00%	51,501	13,445,156	1,058,904	71,708	-	14,627,269	15,482,188	16,352,698
23	Pristina	198,897	11.17%	514	4.72%	4,146	3.84%		0.00%		30,217,303	859,878	350,177	-	31,427,358	33,270,682	35,147,621
24	Prizren	177,781	9.99%	603	5.53%	31,682	29.36%		0.00%		27,009,268	1,008,730	2,675,903	-	30,693,901	32,494,205	34,327,340
25	Rahovec	56,208	3.16%	278	2.55%	944	0.87%		0.00%	83,792	8,539,366	465,170	79,731	-	9,168,059	9,700,883	10,243,423
26	Shtërpca	6,949	0.39%	248	2.28%	3,182	2.95%		0.00%	133,051	1,055,723	414,995	268,756	-	1,872,525	1,974,551	2,078,438
27	Shtime	27,324	1.54%	134	1.23%	858	0.79%		0.00%	112,676	4,151,182	224,331	72,468	-	4,560,657	4,821,546	5,087,194
28	Skenderaj	50,858	2.86%	374	3.43%	109	0.10%		0.00%	89,142	7,726,570	625,729	9,206	-	8,450,648	8,941,079	9,440,454
29	Suhareka	59,722	3.36%	361	3.31%	575	0.53%		0.00%	80,278	9,073,228	603,987	48,565	-	9,806,058	10,376,509	10,957,362
30	Vitia	46,987	2.64%	270	2.48%	258	0.24%		0.00%	93,013	7,138,471	451,790	21,791	-	7,705,065	8,151,538	8,606,154
31	Vushtrria	69,870	3.93%	345	3.17%	960	0.89%		0.00%	70,130	10,614,956	577,227	81,083	-	11,343,396	12,004,613	12,677,887
32	Zubin Potok	6,616	0.37%	333	3.06%	995	0.92%	6,616	10.67%	133,384	1,005,132	557,157	84,039	648,156	2,427,867	2,562,447	2,699,480
33	Zveçan	7,481	0.42%	123	1.13%	386	0.36%	7,481	12.06%	132,519	1,136,546	205,934	32,602	732,898	2,240,499	2,364,139	2,490,035
34	Gracanica	10,675	0.60%	131	1.20%	3,423	3.17%	10,675	17.21%	129,325	1,621,793	219,314	289,111	1,045,807	3,305,350	3,491,635	3,681,317
35	Klokot	2,556	0.14%	23	0.21%	1,193	1.11%		0.00%	137,444	388,319	38,685	100,762	-	665,210	696,165	727,685
36	North Mitrovica	12,326	0.69%	5	0.05%	867	0.80%	12,326	19.87%	127,674	1,872,620	8,580	73,228	1,207,552	3,289,654	3,475,115	3,663,958
37	Partesh	1,787	0.10%	29	0.27%	2	0.00%	1,787	2.88%	138,213	271,489	48,720	169	175,069	633,659	662,719	692,308
38	Ranillug	3,866	0.22%	69	0.63%	168	0.16%	3,866	6.23%	136,134	587,340	115,619	14,189	378,744	1,232,026	1,296,304	1,361,754
Total		1,780,021	100%	10,901	100%	107,926	100%	62,031	100%	3,636,657	270,428,585	18,231,141	9,115,570	6,077,047	307,489,000	325,311,000	343,458,000

The financing of social services as a transferred competence to municipalities is included within the framework of the general grant.

The administration of the Directorate for Pre-University Education and Primary Health is financed from the general grant.

Also, specific grants for pre-university education and primary health will be supplemented from the general grant when necessary.

1.2. Additional grant for the financing of the Capital city

Based on Law No. 06/L-012 for the Capital of the Republic of Kosovo, Prishtina, Article 19, the Capital of the Republic of Kosovo, Prishtina, benefits from an additional grant from the central level, not less than 6% of the general grant.

For the year 2025, the Capital, Prishtina, has received an additional grant of 18,449,340 euros, while for the year 2026, it receives 19,518,660 euros, and for the year 2027, it receives 20,607,480 euros.

Table 4: Distribution of the Additional Grant for the Capital's Financing 2025-2027

Description	Year 2022	Year 2023	Year 2024	Year 2025	Year 2026	Year 2027
General grant for municipalities	193.53	255.21	284.68	307.49	325.31	343.46
Additional grant for the financing of the Capital (6%)	11.61	15.31	17.08	18.45	19.52	20.61

1.3. Specific Grant for Pre-University Education

The Specific Grant for Pre-University Education according to the LFPL is based on an open funding system, taking into account the criteria in the pre-university education formula of the Ministry of Education, Science, and Technology (MEST) for the years 2025-2027.

The specific grant for pre-university education for the year 2025 has been approved in the amount of 249.1 million euros as follows:

- Salaries and supplements in the amount of 233.8 million euros,
- Goods and services in the amount of 13.1 million euros,
- Capital investments in the amount of 2.2 million euros.

The formula addresses the levels of pre-primary, primary, and secondary education, based on these criteria:

- a) The number of registered students for the year 2023/2024;
- b) The student-teacher ratio for primary and secondary education for majority students 1:21.3
- c) The student-teacher ratio for primary and secondary education for minority students 1:14.2;
- d) The student-teacher ratio for pre-primary education 1:12;
- e) The student-teacher ratio for vocational secondary education for majority students 1:17.2, and for minority students 1:11.5;
- f) The student-teacher ratio for mountainous areas 1:14.2;
- g) Calculation for English language teaching staff for grades I and II;
- h) Calculation for administrative-technical staff for 630 students 1 staff in pre-primary and primary education;
- i) Calculation for administrative-technical staff for 470 students 1 staff in secondary education;
- j) Calculation for support staff for 170 students 1 staff (cleaner) and 1 staff per school (guard);
- k) Calculation of salaries and supplements is based on the Law on Public Sector Wages;
- l) Pedagogical/Psychological professional service;
- m) Quality coordinators;

- n) Goods and services are calculated based on the criterion per student (23 euros per majority student and 25 euros per minority student) and per school (1,500 euros per pre-primary and primary school and 3,250 euros per secondary school);
- o) Capital is calculated based on the criterion of 7 euros per student;
- p) Assistant for children with special needs;
- q) Professional internships;
- r) Cost of validation and accreditation procedures for higher vocational high schools (8 schools);
- s) School-based career counselors for grades 6 to 9;
- t) IT specialists.

According to MEST, there has been a reported decrease of 4,180 students in pre-university education compared to the previous year.

With Municipal Budget Circular 2025/02, a review and harmonization of staff in the pre-university education sector will be conducted.

Table 5: Statistical Data and Distribution of Specific Grant for Pre-University Education for the Years 2025-2027

No.	Municipalities	TOTAL NUMBER OF STUDENT S	PERSONELI																							TOTAL NUMBER OF TEACHE RS, ADMIN STAFF, AND ASSISTA NTS	TOTAL SALARY AND ALLOWANCES	TOTAL GOODS AND SERVICES	CAPITAL EXPENSES	TOTAL BASIC EDUCATION GRANT FOR 2025	TOTAL BASIC EDUCATION GRANT FOR 2026	TOTAL BASIC EDUCATION GRANT FOR 2027			
			Number of teachers in special education	The number of teachers in special education on medical and maternity leave	Number of pre-primary teachers	The number of teachers in sh. pre- primary on medical and maternity leave	Number of primary teachers	The number of teachers in sh. primary on medical and maternity leave	The number of teachers of secondary school	No. of teachers at the Correctional Center in Lipjan/SHMLP "Rudina" Dibër/e/koq	The teachers of secondary school on sick leave and to give birth	Additional teachers for mountain areas	Number of English language teachers	Number of second language teachers according to KKK	Number of quality coordinators	Number of quality coordinators	Asistent për Rinjëjt me nevojat të veçanta	Student Assistant in Pre-University Education	Number of school-based career counselors from 6 to 12	The number of deputy directors for cooperation with the enterprise for	Number of educators (4-5)	TOTAL NUMBER OF HIGH SCHOOL SCHOOLERS	The number of administrative personnel for secondary and primary school	The number of administrative personnel for secondary school	Professional Pedagogical/ Psychological Service								Number of support staff per student	Number of IT specialists	Number of school-based career counselors in grades 6 to 9
TOTAL		322,687	411	16	2,400	162	8,691	581	3,614	6	243	2,544	305	394	674	862	500	337	314	64	490	20,823	1,191	289	520	3,067	30	59	25,980	233,808,844	13,098,006	2,224,901	249,131,751	256,605,703	264,303,874
1	Deçan	4,888	3	0.1	42	3	162	11	48	0	3	0	6	7	13	20	11	10	5	1	10	318	25	4	8	51.8	1.0	0.8	409	4,593,983	196,950	34,216	4,825,149	4,969,903	5,119,000
2	Dragash	3,001	0	0.1	2	0	-	0	23	0	2	182	7	4	8	12	5	6	3	1	6	238	15	2	6	48.7	1.0	0.6	311	3,534,973	149,035	21,007	3,705,015	3,816,165	3,930,650
3	Ferizaj	22,489	37	1.3	141	9	524	35	280	0	19	267	18	30	33	48	29	15	24	4	31	1,439	71	19	35	186.7	1.0	3.3	1,755	14,552,781	896,298	155,575	15,604,654	16,072,794	16,554,977
4	Fushë Kosovë	12,321	5	0.2	109	7	411	27	69	0	5	0	5	12	16	12	24	10	9	1	13	686	27	6	14	84.9	1.0	1.5	821	5,094,531	356,704	79,555	5,530,790	5,696,714	5,867,615
5	Gjakovë	15,415	7	0.3	152	10	456	30	170	0	11	28	15	20	38	46	31	15	16	4	26	981	63	13	25	148.6	1.0	2.4	1,234	12,413,169	646,125	105,476	13,164,769	13,559,712	13,966,504
6	Gjilan	16,162	26	0.9	131	9	408	27	212	0	14	132	16	21	36	39	29	15	17	4	21	1,065	54	18	26	148.5	1.0	2.3	1,315	13,614,858	687,872	112,448	14,415,178	14,847,633	15,293,062
7	Gllgoc	11,010	8	0.3	82	6	241	16	123	0	8	178	10	14	28	31	12	10	11	1	18	732	47	7	18	100.6	1.0	1.8	907	7,706,102	449,021	76,881	8,232,004	8,478,964	8,733,333
8	Hani i Elezit	1,672	5	0.2	13	1	50	3	12	0	1	10	1	2	7	4	8	8	2	0	3	110	6	2	3	15.7	1.0	1.0	139	1,107,156	48,934	11,543	1,167,634	1,202,663	1,238,743
9	Istog	6,420	7	0.3	46	3	110	7	64	5	4	154	6	8	13	13	11	10	7	1	11	443	25	5	11	65.6	1.0	1.1	551	5,061,880	249,393	44,737	5,356,010	5,516,690	5,682,191
10	Junik	741	1	0.1	6	0	20	1	12	0	1	0	1	1	5	2	3	6	1	0	1	48	2	1	1	6.4	1.0	1.0	61	544,945	28,888	5,187	579,020	596,390	614,282
11	Kaçanik	5,588	10	0.4	44	3	173	12	50	0	3	22	6	7	18	13	13	9	6	1	9	356	19	4	9	54.6	1.0	0.9	445	4,384,684	202,699	38,843	4,626,225	4,765,012	4,907,962
12	Kamenicë	3,450	9	0.3	38	3	95	6	41	0	3	19	7	5	23	21	17	9	4	2	5	263	23	7	6	48.3	1.0	0.6	349	5,248,065	161,761	24,143	5,433,969	5,596,988	5,764,898
13	Klinë	6,645	15	0.6	41	3	187	13	66	0	5	49	7	9	23	20	11	10	7	1	13	430	27	5	11	66.6	1.0	1.1	543	5,651,175	256,212	45,962	5,953,349	6,131,950	6,315,908
14	Leposaviq	2,233	1	0.1	35	2	63	4	25	0	2	1	2	0	5	22	0	5	0	1	0	158	22	6	3	37.1	1.0	1.0	227	889,200	130,107	15,624	1,034,931	1,065,979	1,097,958
15	Lipjan	11,661	12	0.4	75	5	250	17	113	1	8	217	11	15	18	28	13	10	12	2	16	764	42	8	19	121.9	1.0	1.8	957	8,319,938	436,745	80,850	8,837,533	9,102,659	9,375,739
16	Malishevë	10,154	5	0.2	46	3	240	16	102	0	7	168	12	14	18	40	12	10	11	1	19	669	51	7	18	103.3	1.0	1.8	851	8,462,450	382,769	70,525	8,915,744	9,183,216	9,458,713
17	Mamusha	857	1	0.1	7	1	46	3	9	0	1	0	1	1	6	2	2	5	1	1	1	73	3	1	1	8.0	1.0	1.0	88	612,283	37,135	5,999	655,418	675,080	695,333
18	Mitrovicë	14,490	25	0.9	118	8	421	28	178	0	12	35	12	20	28	33	28	15	16	3	25	923	48	12	24	125.5	1.0	2.2	1,136	10,158,500	605,288	100,597	10,864,386	11,190,317	11,526,027
19	Novo Bërdë	1,334	3	0.2	12	1	33	2	14	0	1	23	3	1	8	10	5	6	1	2	1	107	11	3	2	31.8	1.0	1.0	157	1,357,958	93,414	9,226	1,460,598	1,504,416	1,549,548
20	Obiliq	4,451	9	0.3	32	2	125	8	44	0	3	50	4	5	13	13	12	10	4	1	6	308	18	5	7	47.8	1.0	0.7	387	3,124,636	185,411	30,667	3,340,714	3,440,935	3,544,163
21	Pejë	16,457	13	0.5	117	8	509	34	192	0	13	31	14	22	28	35	32	15	18	3	31	1,030	50	13	27	142.0	1.0	2.6	1,266	12,044,750	652,397	113,022	12,810,169	13,194,474	13,590,308
22	Podujevë	15,014	26	0.9	95	6	394	26	174	0	12	130	15	21	28	40	19	12	16	2	23	960	57	10	26	147.3	1.0	2.6	1,204	12,468,081	619,027	103,880	13,190,988	13,586,718	13,994,319
23	Prishtinë	43,262	72	2.4	370	25	1,297	87	458	0	31	57	29	55	43	56	67	21	44	6	63	2,612	104	33	66	320.7	1.0	6.5	3,143	25,300,439	1,498,401	294,784	27,093,624	27,906,433	28,743,626
24	Prizren	27,820	39	1.3	183	12	791	53	325	0	22	240	28	36	43	63	29	15	29	4	49	1,834	93	19	44	250.6	1.0	4.3	2,247	18,906,838	1,149,179	191,072	20,247,089	20,854,502	21,480,137
25	Rahovec	7,888	9	0.4	64	4	245	16	60	0	4	44	10	10	28	34	9	9	8	1	15	516	41	8	14	89.1	1.0	1.4	669	6,978,570	296,748	54,838	7,330,156	7,550,061	7,776,563
26	Shtërpçë	2,163	1	0.1	10	1	49	3	32	0	2	24	4	1	8	8	0	5	0	1	2	136	8	3	3	25.7	1.0	1.0	179	1,615,502	74,193	15,064	1,704,759	1,755,901	1,808,578
27	Shtime	4,965	4	0.2	41	3	111	8	49	0	3	78	5	6	8	10	6	6	5	1	8	325	17	4	8	48.0	1.0	0.8	405	3,733,101	187,206	34,552	3,954,859	4,073,505	4,195,710
28	Skenderaj	8,101	4	0.2	44	3	179	12	105	0	7	127	9	12	25	26	15	10	9	1	16	546	34	7	15	85.5	1.0	1.4	690	6,849,528	380,924	56,518	7,286,969	7,505,578	7,730,746
29	Suharekë	8,987	16	0.6	45	3	186	12	103	0	7	164	10	12	23	32	17	10	10	2	17	612	41	7	16	98.1	1.0	1.5	777	8,137,522	397,263	62,048	8,596,834	8,854,739	9,120,381
30	Viti	7,026	17	0.6	53	4	213	14	70	0	5	22	9	9	18	21	14	9	7	2	10	452	28	6	12	78.2	1.0	1.2	578	6,566,609	271,960	49,077	6,887,645	7,094,275	7,307,103
31	Vushtrri	12,764	14	0.5	94	6	366	24	128	0	9	93	12	16	23	39	15	10	13	2	19	820	53	9	21	121.2	1.0	2.1	1,028	9,255,186	517,786	88,319	9,861,291	10,157,130	10,461,843
32	Zubin Potok	1,245	-	0.0	1	0	47	3	16	0	1	0</																							

1.4. Specific Grant for Primary Healthcare

Specific Grant for Primary Healthcare according to LFPL is based on an open financing system, taking into account the criteria in the primary healthcare formula of the Ministry of Health for the years 2025-2027.

The specific grant for primary healthcare for the year 2025 has been approved in the amount of 83 million euros, as follows:

- I. Category salary and bonuses in the healthcare sector in the amount of 60.3 million euros,
- II. Cost for visits and services in the amount of 14.23 million euros.
- III. Home visits for pregnant women and children in the amount of 2.13 million euros (continuing policy),
- IV. Palliative care visits in the amount of 2.1 million euros (continuing policy),
- V. Other operational expenses in goods and services in the amount of 2.1 million euros
- VI. Municipal expenses in the amount of 2.1 million euros.

With Municipal Budget 2025/02, a review and harmonization of staff will be conducted in the primary healthcare sector.

Table 6: Specific Grant for Primary Healthcare for the years 2025-2027

No	Municipality	Residents	Gender M	Gender F	Female 15-49	Age <14	Age >65	Special needs	Main Center of Family Medicine (QK MF)	Family Medicine Center (QMF) 10,000 residents	Family Medicine Ambulances (AMF)	Professional Staff	Administrative Staff	Total Staff	Total Salary	Goods and Services	Municipal Expenses	Maintenance of objects	Total Basic Grant 2025	Total Basic Grant 2026	Total Basic Grants 2027
1	Deçan	40,019	20,123	19,896	10,941	10,471	2,968	50	1	3	6	114	32	147	1,258,279	439,994	48,000	6,810	1,753,083	1,836,530	1,923,948
2	Dragash	33,997	17,035	16,962	8,748	8,658	3,139	202	1	5	8	94	35	128	1,027,790	387,203	57,600	8,172	1,480,765	1,551,249	1,625,088
3	Ferizaj	108,637	54,841	53,796	23,716	31,566	6,557	1,241	1	9	5	278	48	327	3,248,412	1,184,741	72,000	10,215	4,515,368	4,730,299	4,955,462
4	Fushë Kosovë	34,827	17,621	17,206	9,299	9,996	2,143	293	1	5	6	97	32	129	1,382,689	403,592	48,000	6,810	1,841,091	1,928,727	2,020,534
5	Gjakovë	94,556	47,226	47,330	26,654	26,423	12,123	1,130	1	9	15	243	51	293	3,618,672	1,113,668	120,000	17,025	4,869,365	5,101,147	5,343,962
6	Gjilan	90,178	45,354	44,824	19,771	29,288	9,358	1,160	1	7	10	236	44	280	3,171,274	1,037,621	86,400	12,258	4,307,553	4,512,592	4,727,392
7	Gillogovc	58,531	29,733	28,798	18,260	14,317	5,213	211	1	5	7	156	37	193	1,779,183	675,262	62,400	8,853	2,525,698	2,645,921	2,771,867
8	Hani i Elezit	9,403	4,836	4,567	1,824	2,778	560	73	1	0	1	36	22	58	283,393	111,857	9,600	1,362	406,212	425,548	445,804
9	Istog	39,285	19,677	19,608	10,607	10,235	3,093	464	1	4	8	108	35	142	1,277,617	451,591	57,600	8,172	1,794,979	1,880,420	1,969,928
10	Junik	6,064	2,995	3,069	1,595	1,681	420	35	1	0	0	33	22	55	293,976	74,180	4,800	681	373,637	391,422	410,054
11	Kaçanik	33,409	16,970	16,439	9,054	9,683	1,940	200	1	4	8	94	35	128	1,044,994	366,462	57,600	8,172	1,477,227	1,547,543	1,621,206
12	Kamenicë	36,085	18,559	17,526	16,505	8,900	2,143	360	1	3	17	103	45	148	1,540,433	386,153	100,800	14,301	2,041,687	2,138,871	2,240,681
13	Klinë	38,496	19,193	19,303	10,272	11,398	2,606	200	1	3	9	108	36	143	1,386,970	439,759	62,400	8,853	1,897,981	1,988,325	2,082,970
14	Leposavic	13,773	6,969	6,804	3,443	2,754	965	-	1	0	1	47	23	70	291,600	147,014	9,600	1,362	449,576	470,976	493,394
15	Lipjan	57,825	29,430	28,395	15,355	17,461	7,042	706	1	4	7	154	36	189	2,261,083	696,663	57,600	8,172	3,023,518	3,167,438	3,318,208
16	Malishevë	54,613	26,661	27,952	36,430	20,758	3,622	640	1	6	7	149	37	186	1,400,628	629,401	62,400	8,853	2,101,281	2,201,302	2,306,084
17	Mamushë	5,508	2,672	2,836	2,543	2,670	737	15	1	0	0	29	22	51	286,235	76,094	4,800	681	367,810	385,318	403,659
18	Mitrovicë	71,909	36,275	35,634	18,624	20,351	5,074	1,200	1	11	10	189	43	231	2,745,622	795,874	86,400	12,258	3,640,154	3,813,425	3,994,944
19	Novobërdë	6,730	3,466	3,264	1,726	1,643	732	41	1	1	0	33	22	55	330,470	88,149	4,800	681	424,100	444,287	465,436
20	Obiliq	21,549	10,885	10,664	5,636	6,419	1,239	337	1	1	4	67	26	94	1,093,560	249,504	28,800	4,086	1,375,949	1,441,444	1,510,057
21	Pejë	96,451	50,466	45,985	21,930	33,320	10,783	1,047	1	9	14	250	49	299	3,441,448	1,099,397	115,200	16,344	4,672,389	4,894,794	5,127,786
22	Podujevë	88,499	44,955	43,544	23,385	27,061	5,122	879	1	3	18	229	47	276	2,260,559	966,033	105,600	14,982	3,347,173	3,506,499	3,673,408
23	Prishtinë	198,897	99,361	99,536	54,800	51,403	25,008	2,143	1	15	15	493	70	563	9,226,610	2,342,266	148,800	21,111	11,738,786	12,297,552	12,882,916
24	Prizren	176,781	88,176	88,605	48,677	49,199	12,502	1,602	1	15	27	442	74	516	4,799,350	1,946,246	206,400	29,283	6,981,279	7,313,588	7,661,714
25	Rahovec	56,208	28,512	27,696	15,393	16,081	3,352	377	1	7	7	154	37	190	1,746,591	634,356	62,400	8,853	2,452,200	2,568,925	2,691,206
26	Shtërpçë	6,949	3,554	3,395	1,707	1,777	688	23	1	0	2	33	23	56	167,943	89,982	14,400	2,043	274,368	287,428	301,109
27	Shtime	27,324	13,850	13,474	5,874	7,877	2,200	38	1	4	0	80	26	106	864,510	322,454	14,400	2,043	1,203,406	1,260,688	1,320,697
28	Skenderaj	50,858	25,646	25,212	16,515	14,925	4,150	3,758	1	5	8	140	38	178	1,580,236	577,418	67,200	9,534	2,234,388	2,340,745	2,452,164
29	Suharekë	59,722	29,478	30,244	16,413	17,409	4,104	610	1	6	11	157	41	198	1,710,822	676,607	81,600	11,577	2,480,606	2,598,683	2,722,381
30	Viti	46,989	23,705	23,284	12,310	14,167	3,028	439	1	4	7	127	35	162	1,339,536	522,477	57,600	8,172	1,927,784	2,019,547	2,115,677
31	Vushtrri	69,870	36,004	33,866	18,146	19,634	4,508	800	1	10	9	180	40	220	1,873,786	771,126	76,800	10,896	2,732,608	2,862,680	2,998,944
32	Zubin Potok	6,616	3,408	3,208	1,456	1,588	476	38	1	0	0	33	22	55	241,200	78,688	4,800	681	325,369	340,857	357,081
33	Zveçan	7,481	3,661	3,820	95	117	45	1	1	1	0	33	22	55	259,200	78,798	4,800	681	343,479	359,829	376,956
34	Klllokot	2,556	1,416	1,140	688	670	214	18	1	0	1	24	22	45	77,679	38,868	9,600	1,362	127,509	133,578	139,936
35	Mitrovica Veriore	12,326	6,272	6,054	2,686	2,931	879	82	1	0	0	47	23	70	327,600	142,008	4,800	681	475,089	497,703	521,394
36	Partesh	1,787	922	865	477	340	202	-	1	0	2	20	23	43	80,555	31,096	14,400	2,043	128,094	134,191	140,579
37	Ranillug	3,866	1,969	1,897	1,012	393	259	-	1	0	0	24	21	44	276,530	50,478	4,800	681	332,489	348,315	364,895
38	Gračanicë	10,675	5,428	5,247	2,463	2,661	993	81	1	3	11	43	35	78	329,492	128,940	62,400	8,853	529,685	554,898	581,312
Total		1,779,249	897,304	881,945	495,030	509,003	150,187	20,494	38	162	261	4,873	1,327	6,200	60,326,525	20,252,014	2,097,600	297,597	82,973,736	86,923,286	91,060,834

1.5.Financing for Secondary Healthcare

Financing for secondary healthcare for the year 2025 has been approved in the amount of 2,603,077 euros for three minority municipalities, as follows:

- Municipality of Shtërpçë, in the amount of 522,371 euros,
- Municipality of North Mitrovica, in the amount of 989,935 euros, and
- Municipality of Gračanica, in the amount of 1,090,771 euros.

1.6. Financing for Residential Services

Financing for residential services for community homes for the elderly, community homes for persons with disabilities, and shelters for children for the year 2025 has been approved in the amount of 8 million euros, out of which 3.56 million euros will be additional funding as shown in Table No.7, while the amount of 4.46 million euros will be financed from the general grant as shown in Table No.8.

Table 7: Financing for residential services for the years 2025-2027

No.	Municipalities	Salary and Allowances	Goods and Services	Municipality Expenses	Capital Investments	Total 2025	Total 2026	Total 2027
Financing of the community houses for older persons (HCOP)								
1	Skenderaj	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
2	Istog	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
3	Novobërdë	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
4	Klinë	50,000	45,000	5,000	150,000	250,000	200,000	200,000
5	Podujevë	50,000	45,000	5,000	50,000	150,000	200,000	200,000
6	Gjakovë	50,000	45,000	5,000	50,000	150,000	200,000	200,000
Total		450,000	360,000	45,000	295,000	1,150,000	1,200,000	1,200,000
Financing for community houses for disabled persons (HCDP)								
No.	Municipalities	Salary and Allowances	Goods and Services	Municipality Expenses	Capital Investments	Total 2025	Total 2026	Total 2027
1	Malishevë	50,000	50,000	5,000	50,000	155,000	200,000	200,000
2	Viti	50,000	50,000	5,000	50,000	155,000	200,000	200,000
3	Shtime	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	230,000
4	Kamenicë	100,000	75,000	10,000	35,000	220,000	200,000	200,000
5	Deqan	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
6	Vushtrri	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
7	Graçanicë	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	220,000
8	Lipjan	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	230,000
9	Ferizaj	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	220,000
Gjithsej		800,000	625,000	80,000	225,000	1,730,000	1,800,000	1,900,000
Financing of houses for childrens protection (HCHP)								
No.	Municipalities	Salary and Allowances	Goods and Services	Municipality Expenses	Capital Investments	Total 2025	Total 2026	Total 2027
1	Gjilan	52,500	45,000	5,000	50,000	152,500	215,000	215,000
2	Pejë	52,500	45,000	5,000	50,000	152,500	215,000	215,000
3	Mitrovicë	52,500	45,000	5,000	50,000	152,500	215,000	215,000
4	Gjakovë				230,000	230,000	210,000	210,000
Total HCDP		157,500	135,000	15,000	380,000	687,500	855,000	855,000
Total HCDP, HCOP, HCHP		1,407,500	1,120,000	140,000	900,000	3,567,500	3,855,000	3,955,000

The table below shows the financing for residential services to be funded by the General Grant in the amount of 4.46 million euros.

Table 8: Financing from the General Grant for residential services

No.	Municipalities	Salary and Allowances	Goods and Services	Municipality Expenses	Capital Investments	Total 2025	Total 2026	Total 2027
Financing of the community houses for older persons (HCOP)								
1	Ferizaj	50,000	45,000	5,000	50,000	150,000	200,000	200,000
2	Prizren	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
3	Prishtinë	525,000	225,000	50,000	-	800,000	1,000,000	1,000,000
4	Graçanicë	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
5	Gjilan				230,000	230,000	200,000	200,000
6	Pejë				230,000	230,000	200,000	200,000
7	Mitrovicë				230,000	230,000	200,000	200,000
8	Kaqanik				230,000	230,000	200,000	200,000
9	Vushtrri				230,000	230,000	200,000	200,000
10	Rahovec						200,000	200,000
11	Leposaviq							250,000
12	Fushë Kosovë							250,000
	Gjithsej SHKPM	775,000	420,000	75,000	1,230,000	2,500,000	2,800,000	3,300,000
Financing for community houses for disabled persons (HCDP)								
No.	Municipalities	Salary and Allowances	Goods and Services	Municipality Expenses	Capital Investments	Total 2025	Total 2026	Total 2027
1	Prizren	100,000	75,000	10,000	15,000	200,000	200,000	200,000
2	Prishtinë				230,000	230,000	200,000	200,000
3	Glllogovc				230,000	230,000	200,000	200,000
4	Gjakovë				230,000	230,000	200,000	200,000
5	Rahovec				230,000	230,000	200,000	200,000
6	Podujevë				230,000	230,000	200,000	200,000
7	Obiliq						250,000	200,000
8	Pejë						250,000	200,000
9	Mitrovic Veriore							250,000
10	Dragash							250,000
	Gjithsej SHKPAK	100,000	75,000	10,000	1,165,000	1,350,000	1,700,000	2,100,000
Financing of houses for childrens protection (HCHP)								
No.	Municipalities	Salary and Allowances	Goods and Services	Municipality Expenses	Capital Investments	Total 2025	Total 2026	Total 2027
1	Prishtinë	52,500	45,000	5,000	50,000	152,500	215,000	215,000
2	Prizren				230,000	230,000	215,000	215,000
3	Ferizaj				230,000	230,000	215,000	215,000
	Total HCDP	52,500	45,000	5,000	510,000	612,500	645,000	645,000
	Total HCDP, HCOP, HCHP	927,500	540,000	90,000	2,905,000	4,462,500	5,145,000	6,045,000

1.7. Financing for the Historic Center of Prizren, the Cultural Center of Zym Village, and the Council of Hoçë e Madhe

Based on Law No. 04/L-066 for the Historic Center of Prizren, Law No. 04/L-196 for the Historical Cultural Center of Zym Village, and Law No. 04/L-62 for Hoçë e Madhe Village, budget planning for the year 2025 has allocated financial resources in the amount of 85,036 euros for two municipalities as follows:

- Municipality of Prizren, in the amount of 54,366 euros, and
- Municipality of Rahovec, in the amount of 30,670 euros.

1.8. Financing for the Environmental Endangered Zone of Obiliq

Based on Law No. 05/L-044 for the environmental risk zone of Obiliq and its surroundings, Article 9 states that Obiliq benefits from the collection of mineral rent by the respective institution, and 20% of the value of this rent is reallocated from the Central Budget to the Municipal Budget of the Municipality of Obiliq, specifically dedicated to investments in community development at the location of a business unit in the field of environmental protection, infrastructure, sports, health, and education.

For the year 2025, the Municipality of Obiliq, based on the planning of mineral rent collection, has received additional funding of 4,800,000 euros. For the year 2026, it receives the amount of 4,800,000 euros, and for the year 2027, it receives the amount of 4,800,000 euros.

1.9. Funding for Theatres

Funding for Theatres for the year 2025 has been approved in the amount of 1.7 million euros as attached in the following table.

Table 9: Funding for Theatres for the year 2025-2027

No	Municipalities	Wages and Salaries	Subsidies and transfers	Total 2025	Total 2026	Total 2027
1	Ferizaj	217,858	37,746	255,604	269,662	284,493
2	Podujevë	126,592	30,757	157,349	166,003	175,133
3	Prizren	213,280	61,785	275,065	290,194	306,155
4	Gjilan	256,676	31,340	288,016	303,857	320,569
5	Gjakovë	246,242	32,862	279,104	294,454	310,649
6	Mitrovicë	210,624	24,991	235,615	248,574	262,246
7	Pejë	171,008	33,520	204,528	215,777	227,645
Total		1,442,281	253,000	1,695,281	1,788,521	1,886,890

1.10. Projections of Municipal Own Revenues for the Year 2025 and Estimates for 2026-2027

Projections of municipal own revenues for the year 2025, based on macro-fiscal assessments, have been approved in the amount of 115 million euros. These revenues are added to municipal financing in addition to municipal grants.

These projections of property and land tax revenues take into account the forecasts accepted by the property tax department, while for non-tax revenue projections, the average of non-tax revenue

realization over the past three years, forecasts from municipalities on the trend of non-tax revenue growth, and realization of non-tax revenues are taken into account.

Table 10: Projections of Municipal Own Revenues for the Year 2025-2027

No.	Municipality	Tax revenues						Non-tax revenues			Projections for 2025	Projections for 2026	Projections for 2027
		Property tax 2025	Land tax 2025	Property tax 2026	Land tax 2026	Property tax 2027	Land tax 2027	Non-tax income 2025	Non-tax income 2026	Non-tax income 2027			
1	Deçan	437,893	99,722	480,541	116,634	515,380	141,127	362,956	381,104	400,159	900,571	978,279	1,056,666
2	Dragash	248,132	56,540	272,299	66,129	292,041	80,016	246,381	258,700	271,635	551,054	597,128	643,692
3	Ferizaj	2,385,267	561,703	2,617,577	656,963	2,807,351	794,925	5,027,336	5,278,702	5,542,637	7,974,306	8,553,242	9,144,914
4	Fushë Kosova	1,042,889	230,192	1,144,460	269,231	1,227,434	325,769	2,186,593	2,295,923	2,410,719	3,459,675	3,709,614	3,963,922
5	Gjakova	2,313,631	551,552	2,538,964	645,090	2,723,039	780,559	3,069,054	3,222,507	3,383,633	5,934,237	6,406,561	6,887,230
6	Gjilan	2,282,571	490,253	2,504,879	573,396	2,686,482	693,809	3,364,396	3,532,616	3,709,246	6,137,220	6,610,890	7,089,538
7	Gillogoc	693,527	162,273	761,072	189,794	816,250	229,650	1,080,666	1,134,700	1,191,435	1,936,467	2,085,565	2,237,335
8	Hani i Elezit	135,908	31,970	149,145	37,392	159,958	45,245	171,840	180,432	189,454	339,719	366,969	394,656
9	Istog	482,294	116,069	529,267	135,753	567,639	164,261	898,146	943,054	990,206	1,496,509	1,608,073	1,722,106
10	Junik	93,610	22,849	102,727	26,724	110,175	32,336	88,483	92,907	97,552	204,942	222,358	240,063
11	Kaçanik	350,446	80,306	384,577	93,925	412,458	113,649	519,649	545,631	572,913	950,400	1,024,133	1,099,021
12	Kamenica	438,943	103,170	481,693	120,667	516,615	146,007	591,960	621,558	652,635	1,134,072	1,223,917	1,315,258
13	Klina	483,016	114,420	530,059	133,825	568,488	161,928	898,068	942,971	990,120	1,495,504	1,606,855	1,720,536
14	Leposaviq	-	-	-	-	-	-	100,720	105,756	111,043	100,720	105,756	111,043
15	Lipjan	1,158,252	286,721	1,271,058	335,347	1,363,210	405,769	1,729,074	1,815,528	1,906,304	3,174,047	3,421,933	3,675,284
16	Malisheva	334,434	75,704	367,005	88,543	393,613	107,137	1,095,388	1,150,158	1,207,665	1,505,526	1,605,706	1,708,416
17	Mamusha	30,044	7,031	32,970	8,223	35,361	9,950	61,707	64,793	68,032	98,782	105,986	113,343
18	North Mitrovica	925,867	187,015	1,016,041	218,731	1,089,704	264,665	2,502,612	2,627,743	2,759,130	3,615,495	3,862,515	4,113,499
19	Novobërda	86,110	20,749	94,497	24,268	101,348	29,364	325,899	342,194	359,304	432,758	460,958	490,015
20	Obiliq	554,366	132,736	608,358	155,247	652,464	187,848	604,487	634,711	666,446	1,291,588	1,398,315	1,506,759
21	Peja	2,401,980	570,197	2,635,918	666,897	2,827,022	806,945	2,621,333	2,752,400	2,890,020	5,593,510	6,055,214	6,523,987
22	Podujeva	631,226	143,316	692,704	167,622	742,925	202,822	1,211,793	1,272,383	1,336,002	1,986,336	2,132,708	2,281,749
23	Pristina	10,989,892	2,619,339	12,060,238	3,063,554	12,934,605	3,706,901	24,781,886	26,020,980	27,322,029	38,391,116	41,144,772	43,963,535
24	Prizren	3,094,023	739,305	3,395,361	864,684	3,641,525	1,046,268	6,767,449	7,105,821	7,461,112	10,600,777	11,365,867	12,148,905
25	Rahovec	567,464	133,979	622,731	156,701	667,879	189,608	1,300,268	1,365,281	1,433,545	2,001,711	2,144,713	2,291,032
26	Shtërpca	219,760	51,942	241,163	60,751	258,648	73,509	132,010	138,611	145,541	403,713	440,525	477,698
27	Shtime	231,829	53,828	254,407	62,957	272,852	76,178	572,601	601,231	631,293	858,258	918,596	980,323
28	Skenderaj	278,956	66,004	306,125	77,197	328,319	93,409	1,364,507	1,432,732	1,504,369	1,709,466	1,816,054	1,926,096
29	Suhareka	975,050	233,306	1,070,014	272,872	1,147,590	330,176	1,193,068	1,252,722	1,315,358	2,401,424	2,595,608	2,793,123
30	Vitia	458,993	107,272	503,696	125,464	540,214	151,812	703,862	739,056	776,008	1,270,127	1,368,216	1,468,034
31	Vushtrria	975,307	243,120	1,070,296	284,351	1,147,892	344,065	2,307,040	2,422,392	2,543,512	3,525,467	3,777,039	4,035,469
32	Zubin Potok	-	-	-	-	-	-	73,373	77,042	80,894	73,373	77,042	80,894
33	Zveçan	-	-	-	-	-	-	66,702	70,037	73,539	66,702	70,037	73,539
34	Gracanica	1,004,323	224,196	1,102,138	262,218	1,182,043	317,283	1,500,687	1,575,721	1,654,507	2,729,206	2,940,077	3,153,834
35	Klllokot	81,352	17,313	89,275	20,249	95,748	24,502	99,449	104,421	109,642	198,114	213,946	229,892
36	North Mitrovica	-	-	-	-	-	-	106,157	111,465	117,038	106,157	111,465	117,038
37	Partesh	31,649	8,601	34,731	10,060	37,249	12,173	204,001	214,201	224,911	244,251	258,992	274,333
38	Ranillug	30,996	7,303	34,015	8,542	36,481	10,336	68,399	71,819	75,409	106,698	114,375	122,226
Total		36,450,000	8,550,000	40,000,000	10,000,000	42,900,000	12,100,000	70,000,000	73,500,000	77,175,000	115,000,000	123,500,000	132,175,000

1.11. Financing from Borrowing

For the year 2025, projects for Energy Efficiency in Public Buildings in the municipality of Prishtina will be financed through borrowing in the amount of 1,000,000 euros, and in the municipality of Prizren in the amount of 1,500,000 euros.

Table 11: Financing from Borrowing 2025-2027

Project	Year 2025			Year 2026			Year 2027		
	Fund 04	Fund 06	Total	Fund 04	Fund 06	Total	Operative (04)	Capital (04)	Total
Project for Energy Efficiency in Public Buildings in the municipality of Prishtina		1,000,000	1,000,000		2,500,000	2,500,000		1,500,000	1,500,000
Project for Energy Efficiency in Public Buildings in the municipality of Prizren	250,000	1,250,000	1,500,000	280,000	1,400,000	1,680,000	320,000	500,000	820,000
Total	250,000	2,250,000	2,500,000	280,000	3,900,000	4,180,000	320,000	2,000,000	2,320,000

1.12. Summary of Municipal Financing for the Years 2025-2027

The allocation of government grants to municipalities for the year 2025 was based on the criteria and formulas established in the Law on Local Government Finance and other relevant laws, as well as on macro-fiscal projections and data from line ministries:

Table 12: Summary of Municipal Financing for the Years 2025-2027 (million euros)

Description	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Forecast for 2026	Forecast for 2027
1. Government Grants	457.6	526.9	605.2	639.6	668.8	698.8
1.1 Total Grant	193.5	255.2	284.7	307.5	325.3	343.5
Total Grant	193.5	255.2	284.7	307.5	325.3	343.5
1.2 Granti specifik për shëndetësi	62.6	70.5	82.0	83.0	86.9	91.1
Basic Grant and ongoing policies	62.6	62.6	82.0	83.0	86.9	91.1
New policies		7.9				
1.3 Specific Grant for Education	201.5	201.2	238.5	249.1	256.6	264.3
Basic Grant and ongoing policies	195.0	194.4	238.5	249.1	256.6	264.3
New policies	6.5	6.8				
2. Funding for secondary health	2.6	2.6	2.6	2.6	2.6	2.6
3. Residential services	2.3	4.2	3.5	3.6	3.9	4.0
4. Funding for QHP, QKHFZ and KHM	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
5. Grant for capital city - Prishtina	11.6	15.3	17.1	18.4	19.5	20.6
6. Funding for Obiliq	5.0	5.0	5.0	4.8	4.8	4.8
7. Municipal Own Source Revenues	87.4	98.5	105.5	115.0	123.5	132.2
8. Funding for Theatres	0.9	0.9	1.6	1.7	1.8	1.9
9. Financing from Borrowing	-	6.0	2.0	2.5	4.2	2.3
Total Municipal Funding	567.5	659.5	742.6	788.3	829.1	867.2

The Budget Department at the Ministry of Finance and Treasury will organize forums with municipal authorities regarding the development of the municipal budget process for the years 2025-2027. Additionally, consultative meetings will be held with financial officials of municipalities to determine

the expenditure structure according to categories, and specific guidance on the budgeting process for the year 2025 and projections for the years 2026-2027 will be provided as needed.

Table 13: Sources of funding and expenditure structure for the years 2025-2027

Budget for Local Level	Year 2023 Expenditures	Year 2024 Budgeted	Year 2025 Estimated	Year 2026 Estimated	Year 2027 Estimated
Total	648,758,242	742,915,126	788,294,752	829,170,283	867,255,191
Number of employees	44,929	45,444	45,444	45,444	45,444
Wages and Allowances	338,592,785	358,744,379	373,000,000	393,515,000	415,158,325
Goods and Services	106,758,518	119,679,434	124,000,000	128,000,000	133,000,000
Utilities	13,306,394	14,912,357	15,500,000	16,500,000	17,500,000
Subsidies and Transfers	26,718,932	30,491,485	33,000,000	36,000,000	40,000,000
Capital investments	163,381,613	218,683,063	242,794,752	255,155,283	261,596,866
Reserve	0	404,408			
Source of financing	648,758,242	742,915,126	788,294,752	829,170,283	867,255,191
Government grants	550,238,980	635,391,549	670,794,752	701,370,283	733,080,191
Own source revenues	98,519,262	105,523,577	115,000,000	123,500,000	132,175,000
Financing from borrowing - 04			250,000	400,000	2,000,000
Financing from Investment Clause - 06	-	2,000,000	2,250,000	3,900,000	-

*Donor grants are not part of total expenditures according to sources of financing

1.13. Timetable for the Municipal Level

Local budget organizations must adhere to this timetable in preparing the budget proposal:

- June 30: Approval of the Municipal Medium-Term Budget Framework,
- September 30: Approval of the Municipal Budget Proposal for the years 2025-2027 by the Municipal Assembly,
- September 30: Following the approval of the budget proposal by the Municipal Assembly, municipalities are required to submit the following documents to the Ministry of Finance, Labor, and Transfers:
 - Covering letter based on the approval of the budget proposal by the Municipal Assembly (signed by the Mayor),
 - Decision of the Municipal Assembly on the approval of the municipal budget proposal for the years 2025-2027, including multi-year capital projects,
 - Municipal budget tables (BDMS and PIP):
 - Table 4.1 - budget allocation plan for expenditures for the years 2025-2027 (printed copy from SZHMB, sealed and signed by the Mayor and CFO),
 - Table 4.1.B - budget allocation plan for expenditures through the investment and borrowing clause,
 - Table 4.2 - capital project financing for the year 2025 and multi-year capital projects for the years 2026-2027 (printed from the PIP system, sealed and signed by the Mayor and CFO),
 - Table 4.2.B - capital project financing through the investment and borrowing clause,
 - Table 4.3 - medium-term plan of total municipal budget revenues from government grants and own revenues (printed from BDMS, sealed and signed by the Mayor and CFO),
 - Budgeting tables based on performance,
 - Gender Responsive Budgeting Tables,

Annex 1

Gender-Responsive Budgeting

Table 1. Number of employees in the respective Budget Organization
Name of the Institution/Ministry/Municipality

Year	Total number of staf	Total number of staff women	Total number of staf men	Salary and allowances/Amount for women	Salary and allowances/Amount for men
2022					
2023					
2024					
Planning for 2025					

Table 2. Planning for 2025 - Salary Levels in the Budget Organization
Name of the Institution/Ministry/Municipality

Level of salaries	Total number of staff at this salary level	The number of men at this level	The amount spent on men at this level	Number of women at this level.	Amount spent on women at this level
301-400					
401-600					
600+					

Table 3. Number of beneficiaries of subsidies or even services provided by budget organizations of the relevant directorates (where applicable)

[Name of Institution/Ministry/Municipality: Name of Service/Subsidy].

Year	The total budget of the service/subsidy assigned	Total number of beneficiaries	Number of female beneficiaries	Number of male beneficiari es	Budget for women	Budget for men
2022						
2023						
2024						
Planning 2025						

BUDGET PROGRAM PERFORMANCE INDICATORS

Table 5. Key performance indicators describing the expected results of the budget organization for the years 2025-2027 (see the two examples in the table below)

Priority 1 of the Government - Reducing the informal economy by 20% for the period 2025-2027 and improving the environment for doing business						
No.	The name of the product indicator and the unit of measurement	Financing funds	2024 (N) (expected)	2025 (N+1) (targeted)	2026 (N+2) (targeted)	2027 (N+3) (targeted)
1	2	4	5	6	7	8
	2,750 inspections	Government Grant	600 inspections	650 inspections	700 inspections	800 inspections inspektime
	1,200 Selfawarnes campaigns	Government Grant	300 campaigns	300 campaigns	300 campaigns	300 campaigns
The result, increasing the inclusion of children in early pre-primary education 0-6 years old by 30% for the years 2025-2027						
No;	The name of the product indicator and the unit of measurement	Financing funds	2024 (N) (expected)	2025 (N+1) (targeted)	2026 (N+2) (targeted)	2027 (N+3) (targeted)
1	2	4	5	6	7	8
	30 kinder gardens for preschool children	Government Grants	6 kinder gardens for preschool children	7 kinder gardens for preschool children	8 kinder gardens for preschool children	9 kinder gardens for preschool children
	8 kinder gardens for preschool children	IPA/BE	2 kinder gardens for preschool children	2 kinder gardens for preschool children	2 kinder gardens for preschool children	2 kinder gardens for preschool children

Republika e Kosovës
Republika Kosovo
Republic of Kosovo

Komuna e Istog
Opština Istok
Municipality of Istog

KORNIZA AFATMESME BUXHETORE (KABK) E KOMUNËS SË ISTOGUT

2025-2027

Përgaditur, Qershor 2024

Zyra e Kryetarit

Përmbajtja

Hyrje	3
Deklarata e Komunës në lidhje me prioritetet strategjike zhvillimore.....	4
Korniza Fiskale	6
Korniza makroekonomike komunale	6
Tendenca e të hyrave komunale dhe parashikimet 2025-2027.....	7
Tendenca e shpenzimeve komunale dhe parashikimet 2025-2027	9
Korniza e Përformancës së Shpenzimeve	12

I. Hyrje

Korniza Afatmesme Buxhetore(KAB) që po prezantojmë është një dokument i cili miratohet në parim çdo vit nga Komiteti për Politikë dhe Financa(KPF) dhe Kuvendi Komunal(KK). Komuna e Istogut vitin e kaluar ka pasur të përgaditur dokumentin e KAB-it Komunal ku do të përfshihen vlerësimet e hershme të të ardhurave buxhetore totale dhe shpenzimeve dhe paraqitjen e tyre sipas Programeve-Drejtorive, Nënprogrameve Buxhetore dhe Kategorive Ekonomike për tri vite . Ky material siguron një analizë të hollësishme të shpenzimeve publike dhe përcakton parametrat dhe prioritetet kryesore për zhvillimin e vazhdueshëm të buxhetit vjetor. Gjithashtu, KAB, siguron mekanizmat e nevojshme, përmes të cilave, objektivat prioritare, të identifikuara në dokumentet strategjike të komunës, aty ku ekzistojnë, të integrohen sa më mirë në procesin buxhetor.

Hartimi i Kornizës Afatmesme Buxhetore përbën një detyrim për institucionet buxhetore Komunaletë kërkuar nga Qarkorja Buxhetore Komunale 2025/1të lëshuar nga Ministria e Financave,Punës dhe Transfereve.

Ky dokument do të jetë bazë për përcaktimin e sektorëve prioritarë të zhvillimit dhe identifikimin e prioriteve të shpërndarjes së burimeve financiare komunale për periudhën 2025-2027.

Janë katër faza të përmbledhura për zhvillimin e KAB Komunale dhe afatet kohore, si në kapitujt e mëposhtëm:

Kornizaafatmesmebuxhetore(KAB)komunaleparaqetnjëmjetëprocesitpërzhvilliminebuxheti t,qëbënëndërlidhjeneresursevenëdispozicionmeprioriteteteKomunës,dukeubazuarnëqëndr ueshmërinëeprogramevekomunalegjatëperiudhësëardhshmetrevjeçare.MeKornizënafatme sme buxhetore–

komunale,dot’iparaqesimshpjegimetepolitikavedheprioritetetëtanishmedheafatmesmetë KomunësëIstogut,sidheprojeksionetlidhurmemënyrën,metëcilënbuxhetiiKomunësdot’ipër mbushëdhëpërkrahëprojektetmeprioritet,qëdo të përcaktohen sipas buxhetit përvitet 2025–2027 gjithnjë dukeu bazuar në:

- Ligjin për financatë pushtetit lokal;
- Ligjin për menaxhimin e financave publike dhe përgjegjësitë;
- Ligjin për vetëqeverisjen lokale;
- Ligjin për kufijtë administrativë komunalë dhe
- Ligjin e buxhetit.

II. Deklarata e Komunës në lidhje me prioritetet strategjike zhvillimore

Istogu shtrihet në pjesën veri-perëndimore të Kosovës dhe në pjesën veriore të Dugagjinit. Istogu ka një sipërfaqe prej 453.84 km². Kufizohet në lindje me Komunën e Skenderajt, në jug me komunën e Klinës, në jug -perëndim dhe perëndim me Komunën e Pejës, në veri me Malin e Zi dhe Serbinë dhe në veri-lindje kufizohet me komunën e Zubin Potokut.

Qyteti i Istogut është një qytet i qetë afër bjeshëve të Moknës me lartësi mbidetare gjer në 2155, dhe njihet me burime të ujit dhe rritje të peshqëve dhe lidhet me rrugët kryesore në disa drejtime: në Pejë, Mitrovicë, Prishtinë.

Në Komunën e Istogut sipas regjistrimit të vitit 1981 jetojnë 50,011 banorë, dhe duke u mbështetur në shkallën vjetore të shtimit të popullsisë 2.2% në vit, vlerësohet të ketë 64 342 banorë. Nga komunitetet tjera, përveq shumicës shqiptare, jetojnë rreth 3,610 banorë, kryesisht Ashkalinjë, Romë, Myslimanë, Serbë, në të cilat përbëjnë rreth 5,06 % të popullatës.

Sipas të dhënave të AKS(Agjencioni i Statistikave të Kosovës)të dala nga regjistrimi i fundit i popullsisë në vitin 2011 Komuna e Istogut ka 39,200 banorë rezident.

Sipas të dhënave të Agjencionit per Regjistrimin e Bizneseve në Kosovë (ARBK) në Komunën e Istogut veprojnë 2026 biznese. Ndërkaq bazuar në të dhënat e Zyrës për Regjistrim të Bizneseve në Komunën e Istogut, biznese aktive që kanë leje pune janë 680 biznese, prej tyre si pas strukture janë: tregtare 40 %, ndërtimore 10%, shërbyese 35%, prodhuese 12%, të tjera 3%.

Vizioni i mëposhtëm për Komunën Istogut i definuar pas konsultimeve me akterët e rëndësishëm të jetës politike ekonomike e sociale në Komunë bazohet edhe në dokumentet afatmesme dhe afatgjata strategjike, që ka zhvilluar komuna sic është: Korniza Afatmesme e Shpenzimeve (KASH-i)2025-2027 të Qeverisë së Kosovës dhe prioritetëve bazë të saj, si dhe Qarkoret Buxhetore Komunale 2025/1 të lëshuar nga Ministri i Financave, Punës dhe Transfereve .

Vizioni i Komunës për tri vitet e ardhshme është për Istogun, me zhvillimit ekonomik-prioritet sektorit të agroturizmit dhe bujqsisë, urbanizëm modern dhe shërbime publike efiqente,i integruar në proceset rajonale dhe ndërkombëtare, një qendër e kulturës dhe turizmit të pasur, arsimim cilësor,shërbime shëndetësore adekuate, rini të shëndoshë dhe me aktivitete Sportive.

Atributet më të rëndësishme të çfarëdo dokumenti të planifikimit strategjik dhe vizionit të definuar janë së pari lehtësia e komunikimit si dhe së dyti llogaridhënia. Me qëllim të përmbushjes së këtyre dy attribute binjake prioritet strategjike të Komunës në periudhën afatmesme janë grupuar në pesë sektore prioritare që do të mundësojnë realizimin e qëllimit të vizionit tonë për Komunën.

Pesë nga këto prioritete kanë të bëjnë me realizimin e objektivave jashtë ndërsa një prej tyre është i brendshëm dhe kontribuon në zhvillimin e shërbimeve më të mira komunale për qytetarët.

Objektivate Komunes së Istogut:

1. **Prioritet. Mbrojtja, përmirësimi i ambientit dhe infrastrukturës së qytetit në zonën urbane të qytetit.**
2. **Prioritet. Promovimi dhe përkrahja e bizneseve të vogla dhe të mesme.**
3. **Prioritet. Zhvillimi Ekonomik Lokal për mes Sektorve: bujqësisë, turizmit, agroturizmit, përpunimit të prodhimeve bujqësore, ndërmarrjeve të vogla (bizneset familjare) dhe ndërmarrjeve të mesme.**
4. **Prioritet. Avancimi i infrastrukturës turistike, mjedisit dhe resurseve, ndërtimi i shtigjeve për ecje dhe vrapim, promovimi i kulturës ekologjike të Istogut.**
5. **Prioritet. Krijimi i kushteve për arsim cilësor duke u bazuar në trendin e zhvillimit të shkencës dhe teknologjisë për nxënësit parafillor, fillor dhe të mesëm. Mirëmbajtja dhe rregullimi i ndërtesave të arsimit me kushtet e efikasitetit të energjisë.**
6. **Prioritet. Krijimi i kushteve për shërbime shëndetësore cilësore dhe preventivat për zvogëlimin e sëmundjeve të rënda dhe të lehta, në nivelin e shëndetësië primare.**
7. **Prioriteti. Krijimi i kushteve për një Administratë Komunale për shërbime efikase për qytetar me theks të veçantë në hap me zhvillimin e teknologjinë informative.**
8. **Prioritet. Rregullimi i infrastrukturës publike (asfaltimi, rregullimi, mirëmbajtja verore dhe dimërore të rrugëve lokale, ujësjellës, kanalizime, rregullimi i hapësirave publike, rregullimi dhe mirëmbajtja e varrezave, mirëmbajtja dhe rregullimi i tregjeve, mirëmbajtja dhe ndriçimi i hapësirave publike me efikasitet të energjisë etj.**
9. **Prioriteti. Sigurimi i kapaciteteve funksionale infrastrukturore fizike dhe promovimi i aktiviteteve rinore, kulturore dhe arsimore.**

Drejtoritorat e Drejtorive dhe stafi i tyre duhet të shfrytëzojnë këto prioritete të këtyre Sektorve si udhërrëfyes në përgatitjen e prioriteteve të tyre.

III. Korniza Fiskale Komunale

3.1 Ndonëse komuna nuk udhëheqë drejtëpërdrejt politikën makroekonomike (kjo është kompetencë e qeverisë qendrore) mjedisi i përgjithshëm ekonomik ndikon në pasqyrën fiskale komunale dhe si i tillë do të trajtohet si vijon, shih tabelën më poshtë. Korniza Afatmesme Buxhetore e Komunës është në përputhje me kornizën makroekonomike të Kosovës dhe sipas dokumenteve të Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve (KASH) 2025-2027 të përpiluar nga Qeveria e Kosovës.

Komponentet e politikës makroekonomike siç janë Bruto Produkti Vendor (BPV-GDP), inflacioni dhe demografia duhet konsideruar dhe marrë parasysh. Korniza Afatmesme e Shpenzimeve 2025-2027 e Qeverisë së Kosovës bazuar në të dhënat historike si dhe në zhvillimet e fundit ekonomike, nënvizon faktin se do të ketë ecuri pozitive të rritjes ekonomike në vitet e ardhshme, më saktësisht në periudhën 2025-2027 ndërsa rritja reale e Bruto Produktit të Vendlut në 2025- 2027 parashihet të jetë 3% për çdo vit.

Komuna nga ana e saj do të adaptojë legjislacionin përkatës në funksion të krijimit të ambientit më të mirë për sektorin privat dhe rritjes së të ardhurave të tyre, rrejdhimisht rritjes së të hyrave buxhetore komunale.

Aktualisht financimi komunal përfshinë: 1. Të hyrat vetanake dhe 2. Grantet Qeveritare., Komuna në periudhën afatmesme buxhetore 2025-2027 planifikon të marrë hua nga institucione financiare për të financuar projektet e saj, sic e ka lejuar Ligji për Financat Publike dhe Llogaridhënie dhe Ligji për Huamarrje.

3.2 Tendenca e të hyrave komunale dhe parashikimi afat-mesëm 2025-2027

Të hyrat e Komunës së Istogut nga dy burimet e saj kryesore – grantet qeveritare si dhe të hyrat vetanake komunale kanë shënuar rritje nga viti në vit.

3.3 Tendenca e shpenzimeve komunale dhe parashikimi i tyre afat-mesëm 2025-2027

Sipas rekomandimeve të Misionit të Fondit Monetar Ndërkombëtar të komunikuar përmes Qarkores Buxhetore komunale 2025/1 komunat do të kenë edhe në të ardhmen fleksibilitet në shpërndarjen e të hyrave vetanake komunale në strukturën e shpenzimeve sipas kategorive ekonomike për vitin 2025, duke përjashtuar kategorinë Paga dhe Meditje. Si rezultat Komuna e Istogut prezanton këtë ndarje të shpenzimeve në mes të kategorive të lejuara buxhetore:

Fig 2. Shpenzimet komunale në kategori ekonomike, 2025

Fig 3. *Shpenzimet komunale në kategori ekonomike, 2026*

Fig 3. Shpenzimet e Planifikuara për vitin 2027

3.3.5. Shpenzimet Kapitale – Kjo kategori e shpenzimeve në kuadër të shpenzimeve të rregullta buxhetore, ka potencialin më të madh për të nxitur rritjen ekonomike. Andaj, kjo kategori e shpenzimeve edhe gjatë periudhës së ardhshme afatmesme, do të vazhdojë të jetë në funksion të krijimit të ambientit më të favorshëm për ngritje të pjesëmarrjes së sektorit privat, përmes përmirësimit të vazhdueshëm të infrastrukturës. Përderisa ndikimi i këtyre investimeve në punësim dhe konsum është relativisht i shpejtë, ndikim i plotë i tyre në ekonomi do të mund të realizohet vetëm në periudhën afatmesme. Në këtë kontekst përmirësimi i infrastrukturës do të pozicionoj ekonominë e Istogut por edhe të Kosovës në një rrugë të rritjes më të shpejtë dhe të qëndrueshme ekonomike në periudhën afatgjatë.

Procesi buxhetor për vitin 2025-2027

Kod.	Komuna	Kod.i progra mit/nen progra mit	Program	Nën- program	Përshkrimi	Stafi 2025	Pagat dhe mëditjet	Mallrat dhe shërbimet	Shpenzimet komunale	Subvencionet dhe transferet	Shpenzimet kapitale	Total
633	Istog				TOTAL SHPENZIMET	970	8,270,797.00	2,684,763.00	292,600.00	453,000.00	4,236,798.00	15,937,258.00
							8,270,797					
					Grantet Qeveritare	970	8,235,797.00	2,568,763.00	292,600.00	-	3,344,289.00	14,440,749.00
					Të hyrat vetanake		35,000.00	116,000.00	-	453,000.00	892,509.00	1,496,509.00
					Financimi i jashtëm		-	-	-	-	11,301,500.00	11,301,500.00
1.1		160	Zyra e Kryetarit			15	137,000.00	62,000.00	-	70,000.00	-	269,000.00
					Grantet Qeveritare		137,000.00	62,000.00	-	-	-	199,000.00
					Të hyrat vetanake		-	-	-	70,000.00	-	70,000.00
					Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-
1.1.1		16017	Zyra e Kryetarit			13	120,000.00	62,000.00	-	70,000.00	-	252,000.00
					Grantet Qeveritare	13	120,000.00	62,000.00				182,000.00
					Të hyrat vetanake					70,000.00		70,000.00
					Financimi i jashtëm		-			-		-
1.1.2		16097	Auditimi i brendshëm			2	17,000.00	-	-	-	-	17,000.00
					Grantet Qeveritare	2	17,000.00					17,000.00
					Të hyrat vetanake							-
					Financimi i jashtëm							-
1.2		169	Zyra e Kuvendit Komunal			-	245,000.00	17,000.00	-	-	-	262,000.00
					Grantet Qeveritare		245,000.00	17,000.00				262,000.00
					Të hyrat vetanake							-
					Financimi i jashtëm							-
1.3		163	Administrata dhe personeli			44	305,500.00	95,000.00	50,000.00	8,000.00	145,000.00	603,500.00
					Grantet Qeveritare	44	305,500.00	95,000.00	50,000.00	-	130,000.00	580,500.00
					Të hyrat vetanake		-	-	-		-	8,000.00
					Financimi i jashtëm		-	-	-	-	15,000.00	15,000.00
1.3.1		16317	Administrata			41	280,000.00	95,000.00	50,000.00	-	145,000.00	570,000.00
					Grantet Qeveritare	41	280,000.00	95,000.00	50,000.00		130,000.00	555,000.00
					Të hyrat vetanake						-	-
					Financimi i jashtëm		-				15,000.00	15,000.00
1.3.2		16357	Burimet njerëzore			-	-	-	-	-	-	-
					Grantet Qeveritare							-
					Të hyrat vetanake							-
					Financimi i jashtëm							-
1.3.3.		16397	Çështjet ligjore			-	-	-	-	-	-	-
					Grantet Qeveritare							-
					Të hyrat vetanake					-		-
					Financimi i jashtëm							-
1.3.4		16437	Regjistrimi civil			-	-	-	-	-	-	-
					Grantet Qeveritare							-

				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.3.5		16477		Komunikimi	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.3.6		16517		Çështjet gjinore	3	25,500.00	-	-	8,000.00	-	-	33,500.00
				Grantet Qeveritare	3	25,500.00						25,500.00
				Të hyrat vetanake					8,000.00			8,000.00
				Financimi i jashtëm								-
1.3.7		16557		Integrimet Evropiane	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.4		166		Inspektimet	8	73,000.00	45,000.00	-	-	-	-	118,000.00
				Grantet Qeveritare	8	73,000.00	45,000.00					118,000.00
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm						-		-
1.5		167		Prokurimi	4	31,000.00	-	-	-	-	-	31,000.00
				Grantet Qeveritare	4	31,000.00						31,000.00
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.6		175		Buxheti dhe financat	21	155,000.00	40,000.00	-	-	650,000.00	-	845,000.00
				Grantet Qeveritare		155,000.00	40,000.00	-	-	-	-	195,000.00
				Të hyrat vetanake		-	-	-	-	650,000.00	-	650,000.00
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-	-
1.6.1		17517		Buxhetimi	21	155,000.00	40,000.00	-	-	650,000.00	-	845,000.00
				Grantet Qeveritare	21	155,000.00	40,000.00			-	-	195,000.00
				Të hyrat vetanake						650,000.00	-	650,000.00
				Financimi i jashtëm						-	-	-
1.6.2		17557		Administrimi dhe mbledhja e tatimit në pro	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.7		180		Shërbimet publike, mbrojtja civile, emergjenca	23	65,000.00	400,000.00	115,000.00	25,000.00	2,193,798.00	-	2,798,798.00
				Grantet Qeveritare	23	65,000.00	380,000.00	115,000.00	-	811,289.00	-	1,371,289.00
				Të hyrat vetanake		-	20,000.00	-	25,000.00	202,509.00	-	247,509.00
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	1,180,000.00	-	1,180,000.00
1.7.1		18017		Infrastruktura rrugore	8	65,000.00	400,000.00	115,000.00	25,000.00	2,193,798.00	-	2,798,798.00
				Grantet Qeveritare	8	65,000.00	380,000.00	115,000.00		811,289.00	-	1,371,289.00
				Të hyrat vetanake			20,000.00		25,000.00	202,509.00	-	247,509.00
				Financimi i jashtëm						1,180,000.00	-	1,180,000.00
1.7.2		18057		Menaxhimi i mbeturinave	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.7.3		18097		Menaxhimi i ujit	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-

				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.7.4		18137		Ngrohja qendrore	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.7.5		18177		Infrastruktura publike	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
				Drejtoria për mbrojtje dhe Shpetim	15	140,000.00	80,000.00	-	40,000.00	-	220,000.00	
				Grantet Qeveritare	15	140,000.00	80,000.00	-		-	220,000.00	
				Të hyrat vetanake					40,000.00			
				Financimi i jashtëm								
1.7.6		18421		Zjarrfikësit dhe inspektimet	15	140,000.00	80,000.00	-	-	-	220,000.00	
				Grantet Qeveritare	15	140,000.00	80,000.00				220,000.00	
				Të hyrat vetanake							-	
				Financimi i jashtëm						-	-	
1.7.7		18461		Menaxhimi i katastrofave natyrore	-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare							-	
				Të hyrat vetanake							-	
				Financimi i jashtëm							-	
1.8		195		Zyra komunale për komunitete dhe kthim	7	55,000.00	165,000.00	-	5,000.00	675,000.00	900,000.00	
				Grantet Qeveritare	7	55,000.00	165,000.00			370,000.00	590,000.00	
				Të hyrat vetanake					5,000.00	-	5,000.00	
				Financimi i jashtëm						305,000.00	305,000.00	
1.9		470		Bujqësia, Pylltaria dhe Zhvillimi rural	19	123,000.00	120,000.00	-	60,000.00	1,746,000.00	2,049,000.00	
				Grantet Qeveritare	19	123,000.00	120,000.00	-	-	366,000.00	609,000.00	
				Të hyrat vetanake		-	-	-	60,000.00	-	60,000.00	
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	1,380,000.00	1,380,000.00	
1.9.1		47017		Bujqësia	19	123,000.00	120,000.00	-	60,000.00	1,746,000.00	2,049,000.00	
				Grantet Qeveritare	19	123,000.00	120,000.00			366,000.00	609,000.00	
				Të hyrat vetanake					60,000.00	-	60,000.00	
				Financimi i jashtëm						1,380,000.00	1,380,000.00	
1.9.2		47057		Zhvillimi dhe inspektimi bujqësor	-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare							-	
				Të hyrat vetanake							-	
				Financimi i jashtëm							-	
1.9.3		47097		Pylltaria dhe inspeksioni	-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare							-	
				Të hyrat vetanake							-	
				Financimi i jashtëm							-	
1.10		480		Zhvillimi ekonomik	6	55,000.00	200,000.00	-	-	8,813,500.00	9,068,500.00	
				Grantet Qeveritare	6	55,000.00	200,000.00	-	-	806,000.00	1,061,000.00	
				Të hyrat vetanake		-	-	-	-	-	-	
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	8,007,500.00	8,007,500.00	
1.10.1		48017		Planifikimi i zhvillimit ekonomik	6	55,000.00	200,000.00	-	-	8,813,500.00	9,068,500.00	
				Grantet Qeveritare	6	55,000.00	200,000.00			806,000.00	1,061,000.00	

				Të hyrat vetanake							-	-
				Financimi i jashtëm							8,007,500.00	8,007,500.00
1.10.2	48057		Turizmi		-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.10.3	48097		Licencimi		-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.11	650		Kadastra dhe gjeodezia		11	75,000.00	8,000.00	-	-	-	-	83,000.00
				Grantet Qeveritare	11	75,000.00	8,000.00	-	-	-	-	83,000.00
				Të hyrat vetanake		-	-	-	-	-	-	-
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-	-
1.11.1	65085		Shërbimet kadastrale		11	75,000.00	8,000.00	-	-	-	-	83,000.00
				Grantet Qeveritare	11	75,000.00	8,000.00				-	83,000.00
				Të hyrat vetanake							-	-
				Financimi i jashtëm							-	-
1.11.2	65285		Shërbimet e gjeodezisë		-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.11.3	65485		Çështjet ligjore		-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.14	660		Planifikimi urban dhe mjedisi		4	58,000.00	65,000.00	-	-	-	365,000.00	488,000.00
				Grantet Qeveritare	4	58,000.00	65,000.00	-	-	-	325,000.00	448,000.00
				Të hyrat vetanake		-	-	-	-	-	40,000.00	40,000.00
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-	-
1.14.1	66390		Planifikimi urban dhe inspeksioni		4	58,000.00	65,000.00	-	-	-	365,000.00	488,000.00
				Grantet Qeveritare	4	58,000.00	65,000.00				325,000.00	448,000.00
				Të hyrat vetanake							40,000.00	40,000.00
				Financimi i jashtëm							-	-
1.14.2	66590		Planifikimi mjedisor dhe inspeksioni		-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare	-							-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.15	730		Shëndetësia dhe mirëqenia sociale		130	1,331,617.00	579,763.00	57,600.00	45,000.00	-	65,000.00	2,088,980.00
				Grantet Qeveritare	130	1,306,617.00	579,763.00	57,600.00	-	-	65,000.00	2,008,980.00
				Të hyrat vetanake		25,000.00	-	-	45,000.00	-	-	80,000.00
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-	-
1.15.1	73026		Administrata		3	29,000.00	120,000.00	-	45,000.00	-	-	194,000.00
				Grantet Qeveritare	3	29,000.00	120,000.00				-	149,000.00
				Të hyrat vetanake					45,000.00		-	45,000.00
				Financimi i jashtëm							-	-
1.15.2	74000		Shërbimet e shëndetësisë primare		127	1,312,617.00	459,763.00	57,600.00	-	-	65,000.00	1,894,980.00
				Grantet Qeveritare	127	1,277,617.00	459,763.00	57,600.00			65,000.00	1,859,980.00

				Të hyrat vetanake		35,000.00					-	35,000.00
				Financimi i jashtëm							-	-
		755	Mirëqenia sociale		26	200,800.00	95,000.00	15,000.00	40,000.00	25,000.00	375,100.00	
				Grantet Qeveritare	26	200,800.00	95,000.00	15,000.00	-	25,000.00	335,100.00	
				Të hyrat vetanake					40,000.00		40,000.00	
				Financimi i jashtëm								
			Administrata		1	10,800.00	-	-	-	-	10,100.00	
				Grantet Qeveritare	1	10,800.00					10,100.00	
				Të hyrat vetanake								
				Financimi i jashtëm								
1.15.3		75581	Shërbimet sociale		12	90,000.00	20,000.00	5,000.00	40,000.00	-	155,000.00	
				Grantet Qeveritare	12	90,000.00	20,000.00	5,000.00			115,000.00	
				Të hyrat vetanake					40,000.00		40,000.00	
				Financimi i jashtëm							-	
1.15.4		75580	Shërbimet rezidenciale		13	100,000.00	75,000.00	10,000.00	-	25,000.00	210,000.00	
				Grantet Qeveritare	13	100,000.00	75,000.00	10,000.00		25,000.00	210,000.00	
				Të hyrat vetanake						-	-	
				Financimi i jashtëm						-	-	
1.16		760	Pagesat për performancë në shërbimet shëndetësore		-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare						-	-	
				Të hyrat vetanake						-	-	
				Financimi i jashtëm						-	-	
1.17		850	Kultura, rinia dhe sportet		10	76,000.00	40,000.00	-	60,000.00	560,000.00	736,000.00	
				Grantet Qeveritare	10	76,000.00	40,000.00	-	-	285,000.00	401,000.00	
				Të hyrat vetanake		-	-	-	60,000.00	-	60,000.00	
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	275,000.00	275,000.00	
1.17.1		85017	Shërbimet kulturore		10	76,000.00	40,000.00	-	60,000.00	560,000.00	736,000.00	
				Grantet Qeveritare	10	76,000.00	40,000.00			285,000.00	401,000.00	
				Të hyrat vetanake					60,000.00	-	60,000.00	
				Financimi i jashtëm						275,000.00	275,000.00	
1.17.2		85057	Përkrahja e rinisë		-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare						-	-	
				Të hyrat vetanake						-	-	
				Financimi i jashtëm							-	
1.17.3		85097	Sporti dhe rekreacioni		-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare							-	
				Të hyrat vetanake							-	
				Financimi i jashtëm							-	
1.18		920	Arsimi dhe shkenca		642	5,144,880.00	673,000.00	55,000.00	100,000.00	300,000.00	6,272,880.00	
				Grantet Qeveritare	642	5,134,880.00	577,000.00	55,000.00	-	161,000.00	5,927,880.00	
				Të hyrat vetanake		10,000.00	96,000.00	-	100,000.00	-	206,000.00	
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	139,000.00	139,000.00	
1.18.1		92085	Administrata		8	73,000.00	270,000.00	-	100,000.00	-	443,000.00	
				Grantet Qeveritare	8	73,000.00	250,000.00				323,000.00	
				Të hyrat vetanake			20,000.00		100,000.00		120,000.00	
				Financimi i jashtëm						-	-	
1.18.2		92530	Arsimi parashkollor dhe qerdhjet		49	360,000.00	88,000.00	13,000.00	-	10,000.00	471,000.00	
				Grantet Qeveritare	49	360,000.00	20,000.00	13,000.00		10,000.00	403,000.00	

				Të hyrat vetanake			68,000.00			-	68,000.00
				Financimi i jashtëm						-	-
1.18.3		93480		Arsimi fillor	460	3,650,000.00	212,000.00	32,000.00	-	237,000.00	4,131,000.00
				Grantet Qeveritare	460	3,650,000.00	212,000.00	32,000.00		151,000.00	4,045,000.00
				Të hyrat vetanake						-	-
				Financimi i jashtëm						86,000.00	86,000.00
1.18.4		94680		Arsimi I mesëm	125	1,061,880.00	103,000.00	10,000.00	-	53,000.00	1,227,880.00
				Grantet Qeveritare	125	1,051,880.00	95,000.00	10,000.00		-	1,156,880.00
				Të hyrat vetanake		10,000.00	8,000.00			-	18,000.00
				Financimi i jashtëm						53,000.00	53,000.00
1.18.5		95960		Inspektoriati arsimor	-						
				Grantet Qeveritare							
				Të hyrat vetanake							
				Financimi i jashtëm							
1.18.5		95990		Inspektoriati arsimor	-						
				Grantet Qeveritare							
				Të hyrat vetanake							
				Financimi i jashtëm							

Procesi buxhetor për vitin 2025-2027

Kod.	Komuna	Kod.i progra mit/nen progra mit	Program	Nën- program	Përshkrimi	Stafi 2026	Pagat dhe mëditjet	Mallrat dhe shërbimet	Shpenzimet komunale	Subvencionet dhe transferet	Shpenzimet kapitale	Total
633	Istog				TOTAL SHPENZIMET	970	8,421,680.00	2,599,648.00	253,600.00	382,000.00	4,948,647.00	16,704,875.00
							8,421,680					
					Grantet Qeveritare	970	8,386,680.00	2,483,648.00	253,600.00	-	3,873,574.00	15,096,802.00
					Të hyrat vetanake		35,000.00	116,000.00	-	382,000.00	1,075,073.00	1,608,073.00
					Financimi i jashtëm		-	-	-	-	9,151,452.00	9,151,452.00
1.1		160	Zyra e Kryetarit			14	131,000.00	62,000.00	-	45,000.00	-	238,000.00
					Grantet Qeveritare		131,000.00	62,000.00	-	-	-	193,000.00
					Të hyrat vetanake		-	-	-	45,000.00	-	45,000.00
					Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-
1.1.1		16017	Zyra e Kryetarit			12	114,000.00	62,000.00	-	45,000.00	-	221,000.00
					Grantet Qeveritare	12	114,000.00	62,000.00				176,000.00
					Të hyrat vetanake					45,000.00		45,000.00
					Financimi i jashtëm		-	-			-	-
1.1.2		16097	Auditimi I brendshëm			2	17,000.00	-	-	-	-	17,000.00
					Grantet Qeveritare	2	17,000.00					17,000.00
					Të hyrat vetanake							-
					Financimi i jashtëm							-
1.2		169	Zyra e Kuvendit Komunal			-	245,000.00	17,000.00	-	-	-	262,000.00
					Grantet Qeveritare		245,000.00	17,000.00				262,000.00
					Të hyrat vetanake							-
					Financimi i jashtëm							-
1.3		163	Administrata dhe personeli			42	315,000.00	95,000.00	50,000.00	5,000.00	160,000.00	625,000.00
					Grantet Qeveritare	42	315,000.00	95,000.00	50,000.00	-	115,000.00	575,000.00
					Të hyrat vetanake		-	-	-		30,000.00	35,000.00
					Financimi i jashtëm		-	-	-		15,000.00	15,000.00
1.3.1		16317	Administrata			39	290,000.00	95,000.00	50,000.00	-	160,000.00	595,000.00
					Grantet Qeveritare	39	290,000.00	95,000.00	50,000.00		115,000.00	550,000.00
					Të hyrat vetanake						30,000.00	30,000.00
					Financimi i jashtëm		-				15,000.00	15,000.00
1.3.2		16357	Burimet njerëzore			-	-	-	-	-	-	-
					Grantet Qeveritare							-
					Të hyrat vetanake							-
					Financimi i jashtëm							-
1.3.3.		16397	Çështjet ligjore			-	-	-	-	-	-	-
					Grantet Qeveritare							-
					Të hyrat vetanake					-		-
					Financimi i jashtëm							-
1.3.4		16437	Regjistrimi civil			-	-	-	-	-	-	-
					Grantet Qeveritare							-

				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.3.5		16477		Komunikimi	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.3.6		16517		Çështjet gjinore	3	25,000.00	-	-	5,000.00	-	-	30,000.00
				Grantet Qeveritare	3	25,000.00						25,000.00
				Të hyrat vetanake					5,000.00			5,000.00
				Financimi i jashtëm								-
1.3.7		16557		Integrimet Evropiane	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.4		166		Inspektimet	7	73,000.00	25,000.00	-	-	-	-	98,000.00
				Grantet Qeveritare	7	73,000.00	25,000.00					98,000.00
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm						-		-
1.5		167		Prokurimi	4	35,000.00	-	-	-	-	-	35,000.00
				Grantet Qeveritare	4	35,000.00						35,000.00
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.6		175		Buxheti dhe financat	21	165,000.00	40,000.00	-	-	-	1,513,073.00	1,718,073.00
				Grantet Qeveritare		165,000.00	40,000.00	-	-	-	100,000.00	305,000.00
				Të hyrat vetanake		-	-	-	-	-	663,073.00	663,073.00
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	750,000.00	750,000.00
1.6.1		17517		Buxhetimi	21	165,000.00	40,000.00	-	-	-	1,513,073.00	1,718,073.00
				Grantet Qeveritare	21	165,000.00	40,000.00				100,000.00	305,000.00
				Të hyrat vetanake							663,073.00	663,073.00
				Financimi i jashtëm							750,000.00	750,000.00
1.6.2		17557		Administrimi dhe mbledhja e tatimit në pro	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.7		180		Shërbimet publike, mbrojtja civile, emergjenca	23	65,000.00	370,000.00	80,000.00	15,000.00	-	1,025,379.00	1,555,379.00
				Grantet Qeveritare	23	65,000.00	350,000.00	80,000.00	-	-	440,927.00	935,927.00
				Të hyrat vetanake		-	20,000.00	-	15,000.00	-	123,000.00	158,000.00
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	461,452.00	461,452.00
1.7.1		18017		Infrastruktura rrugore	8	65,000.00	370,000.00	80,000.00	15,000.00	-	1,025,379.00	1,555,379.00
				Grantet Qeveritare	8	65,000.00	350,000.00	80,000.00			440,927.00	935,927.00
				Të hyrat vetanake			20,000.00		15,000.00		123,000.00	158,000.00
				Financimi i jashtëm							461,452.00	461,452.00
1.7.2		18057		Menaxhimi i mbeturinave	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.7.3		18097		Menaxhimi I ujit	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-

				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.7.4		18137		Ngrohja qendrore	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.7.5		18177		Infrastruktura publike	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
				Drejtoria për mbrojtje dhe Shpetim	15	140,000.00	80,000.00	-	40,000.00	-	220,000.00	
				Grantet Qeveritare	15	140,000.00	80,000.00	-		-	220,000.00	
				Të hyrat vetanake					40,000.00			
				Financimi i jashtëm								
1.7.6		18421		Zjarrfikësit dhe inspektimet	15	140,000.00	80,000.00	-	-	-	220,000.00	
				Grantet Qeveritare	15	140,000.00	80,000.00				220,000.00	
				Të hyrat vetanake							-	
				Financimi i jashtëm						-	-	
1.7.7		18461		Menaxhimi i katastrofave natyrore	-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare							-	
				Të hyrat vetanake							-	
				Financimi i jashtëm							-	
1.8		195		Zyra komunale për komunitete dhe kthim	8	60,000.00	120,000.00	-	5,000.00	783,647.00	968,647.00	
				Grantet Qeveritare	8	60,000.00	120,000.00			537,647.00	717,647.00	
				Të hyrat vetanake					5,000.00	26,000.00	31,000.00	
				Financimi i jashtëm						220,000.00	220,000.00	
1.9		470		Bujqësia, Pylltaria dhe Zhvillimi rural	20	123,000.00	120,000.00	-	60,000.00	1,238,000.00	1,541,000.00	
				Grantet Qeveritare	20	123,000.00	120,000.00	-	-	483,000.00	726,000.00	
				Të hyrat vetanake		-	-	-	60,000.00	-	60,000.00	
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	755,000.00	755,000.00	
1.9.1		47017		Bujqësia	20	123,000.00	120,000.00	-	60,000.00	1,238,000.00	1,541,000.00	
				Grantet Qeveritare	20	123,000.00	120,000.00			483,000.00	726,000.00	
				Të hyrat vetanake					60,000.00	-	60,000.00	
				Financimi i jashtëm						755,000.00	755,000.00	
1.9.2		47057		Zhvillimi dhe inspektimi bujqësor	-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare							-	
				Të hyrat vetanake							-	
				Financimi i jashtëm							-	
1.9.3		47097		Pylltaria dhe inspeksioni	-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare							-	
				Të hyrat vetanake							-	
				Financimi i jashtëm							-	
1.10		480		Zhvillimi ekonomik	7	60,000.00	200,000.00	-	-	8,359,000.00	8,619,000.00	
				Grantet Qeveritare	7	60,000.00	200,000.00	-	-	1,389,000.00	1,649,000.00	
				Të hyrat vetanake		-	-	-	-	20,000.00	20,000.00	
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	6,950,000.00	6,950,000.00	
1.10.1		48017		Planifikimi i zhvillimit ekonomik	7	60,000.00	200,000.00	-	-	8,359,000.00	8,619,000.00	
				Grantet Qeveritare	7	60,000.00	200,000.00			1,389,000.00	1,649,000.00	

				Të hyrat vetanake						20,000.00	20,000.00
				Financimi i jashtëm						6,950,000.00	6,950,000.00
1.10.2	48057		Turizmi		-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare							-
				Të hyrat vetanake							-
				Financimi i jashtëm							-
1.10.3	48097		Licencimi		-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare							-
				Të hyrat vetanake							-
				Financimi i jashtëm							-
1.11	650		Kadastra dhe gjeodezia		11	74,000.00	8,000.00	-	-	-	82,000.00
				Grantet Qeveritare	11	74,000.00	8,000.00	-	-	-	82,000.00
				Të hyrat vetanake		-	-	-	-	-	-
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-
1.11.1	65085		Shërbimet kadastrale		11	74,000.00	8,000.00	-	-	-	82,000.00
				Grantet Qeveritare	11	74,000.00	8,000.00			-	82,000.00
				Të hyrat vetanake						-	-
				Financimi i jashtëm						-	-
1.11.2	65285		Shërbimet e gjeodezisë		-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare							-
				Të hyrat vetanake							-
				Financimi i jashtëm							-
1.11.3	65485		Çështjet ligjore		-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare							-
				Të hyrat vetanake							-
				Financimi i jashtëm							-
1.14	660		Planifikimi urban dhe mjedisi		5	50,000.00	45,000.00	-	-	550,000.00	645,000.00
				Grantet Qeveritare	5	50,000.00	45,000.00	-	-	420,000.00	515,000.00
				Të hyrat vetanake		-	-	-	-	130,000.00	130,000.00
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-
1.14.1	66390		Planifikimi urban dhe inspeksioni		5	50,000.00	45,000.00	-	-	550,000.00	645,000.00
				Grantet Qeveritare	5	50,000.00	45,000.00			420,000.00	515,000.00
				Të hyrat vetanake						130,000.00	130,000.00
				Financimi i jashtëm							-
1.14.2	66590		Planifikimi mjedisor dhe inspeksioni		-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare	-						-
				Të hyrat vetanake							-
				Financimi i jashtëm							-
1.15	730		Shëndetësia dhe mirëqenia sociale		130	1,354,000.00	614,648.00	57,600.00	40,000.00	125,000.00	2,201,248.00
				Grantet Qeveritare	130	1,329,000.00	614,648.00	57,600.00	-	125,000.00	2,126,248.00
				Të hyrat vetanake		25,000.00	-	-	40,000.00	-	75,000.00
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-
1.15.1	73026		Administrata		3	29,000.00	100,000.00	-	40,000.00	-	169,000.00
				Grantet Qeveritare	3	29,000.00	100,000.00			-	129,000.00
				Të hyrat vetanake					40,000.00	-	40,000.00
				Financimi i jashtëm						-	-
1.15.2	74000		Shërbimet e shëndetësisë primare		127	1,335,000.00	514,648.00	57,600.00	-	125,000.00	2,032,248.00
				Grantet Qeveritare	127	1,300,000.00	514,648.00	57,600.00		125,000.00	1,997,248.00

				Të hyrat vetanake		35,000.00					-	35,000.00
				Financimi i jashtëm							-	-
		755	Mirëqenia sociale		26	195,800.00	90,000.00	15,000.00	12,000.00	15,000.00	327,100.00	
				Grantet Qeveritare	26	195,800.00	90,000.00	15,000.00	-	15,000.00	315,100.00	
				Të hyrat vetanake					12,000.00		12,000.00	
				Financimi i jashtëm								
			Administrata		1	10,800.00	-	-	-	-	10,100.00	
				Grantet Qeveritare	1	10,800.00					10,100.00	
				Të hyrat vetanake								
				Financimi i jashtëm								
1.15.3		75581	Shërbimet sociale		12	85,000.00	15,000.00	5,000.00	12,000.00	-	117,000.00	
				Grantet Qeveritare	12	85,000.00	15,000.00	5,000.00			105,000.00	
				Të hyrat vetanake					12,000.00		12,000.00	
				Financimi i jashtëm							-	
1.15.4		75580	Shërbimet rezidenciale		13	100,000.00	75,000.00	10,000.00	-	15,000.00	200,000.00	
				Grantet Qeveritare	13	100,000.00	75,000.00	10,000.00		15,000.00	200,000.00	
				Të hyrat vetanake						-	-	
				Financimi i jashtëm						-	-	
1.16		760	Pagesat për performancë në shërbimet shëndetësore		-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare						-	-	
				Të hyrat vetanake						-	-	
				Financimi i jashtëm						-	-	
1.17		850	Kultura, rinia dhe sportet		10	78,000.00	40,000.00	-	60,000.00	250,000.00	428,000.00	
				Grantet Qeveritare	10	78,000.00	40,000.00	-	-	250,000.00	368,000.00	
				Të hyrat vetanake		-	-	-	60,000.00	-	60,000.00	
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-	
1.17.1		85017	Shërbimet kulturore		10	78,000.00	40,000.00	-	60,000.00	250,000.00	428,000.00	
				Grantet Qeveritare	10	78,000.00	40,000.00			250,000.00	368,000.00	
				Të hyrat vetanake					60,000.00	-	60,000.00	
				Financimi i jashtëm						-	-	
1.17.2		85057	Përkrahja e rinisë		-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare						-	-	
				Të hyrat vetanake						-	-	
				Financimi i jashtëm							-	
1.17.3		85097	Sporti dhe rekreacioni		-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare							-	
				Të hyrat vetanake							-	
				Financimi i jashtëm							-	
1.18		920	Arsimi dhe shkenca		642	5,257,880.00	673,000.00	51,000.00	100,000.00	181,000.00	6,262,880.00	
				Grantet Qeveritare	642	5,247,880.00	577,000.00	51,000.00	-	98,000.00	5,973,880.00	
				Të hyrat vetanake		10,000.00	96,000.00	-	100,000.00	83,000.00	289,000.00	
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-	
1.18.1		92085	Administrata		8	76,000.00	270,000.00	-	100,000.00	-	446,000.00	
				Grantet Qeveritare	8	76,000.00	250,000.00				326,000.00	
				Të hyrat vetanake			20,000.00		100,000.00		120,000.00	
				Financimi i jashtëm						-	-	
1.18.2		92530	Arsimi parashkollor dhe qerdhjet		49	370,000.00	88,000.00	13,000.00	-	-	471,000.00	
				Grantet Qeveritare	49	370,000.00	20,000.00	13,000.00		-	403,000.00	

				Të hyrat vetanake			68,000.00			-	68,000.00
				Financimi i jashtëm						-	-
1.18.3		93480		Arsimi fillor	460	3,700,000.00	212,000.00	29,000.00	-	116,000.00	4,057,000.00
				Grantet Qeveritare	460	3,700,000.00	212,000.00	29,000.00		86,000.00	4,027,000.00
				Të hyrat vetanake						30,000.00	30,000.00
				Financimi i jashtëm						-	-
1.18.4		94680		Arsimi I mesëm	125	1,111,880.00	103,000.00	9,000.00	-	65,000.00	1,288,880.00
				Grantet Qeveritare	125	1,101,880.00	95,000.00	9,000.00		12,000.00	1,217,880.00
				Të hyrat vetanake		10,000.00	8,000.00			53,000.00	71,000.00
				Financimi i jashtëm						-	-
1.18.5		95960		Inspektoriati arsimor	-						
				Grantet Qeveritare							
				Të hyrat vetanake							
				Financimi i jashtëm							
1.18.5		95990		Inspektoriati arsimor	-						
				Grantet Qeveritare							
				Të hyrat vetanake							
				Financimi i jashtëm							

Procesi buxhetor për vitin 2025-2027

Kod.	Komuna	Kod.i progra mit/nen progra mit	Program	Nën- program	Përshkrimi	Stafi 2027	Pagat dhe mëditjet	Mallrat dhe shërbimet	Shpenzimet komunale	Subvencionet dhe transferet	Shpenzimet kapitale	Total
633	Istog				TOTAL SHPENZIMET	970	8,631,680.00	2,619,156.00	253,600.00	382,000.00	5,555,588.00	17,491,324.00
							8,631,680					
					Grantet Qeveritare	970	8,596,680.00	2,503,156.00	253,600.00	-	4,366,482.00	15,769,218.00
					Të hyrat vetanake		35,000.00	116,000.00	-	382,000.00	1,189,106.00	1,722,106.00
					Financimi i jashtëm		-	-	-	-	7,387,000.00	7,387,000.00
1.1		160	Zyra e Kryetarit			14	131,000.00	62,000.00	-	45,000.00	-	238,000.00
					Grantet Qeveritare		131,000.00	62,000.00	-	-	-	193,000.00
					Të hyrat vetanake		-	-	-	45,000.00	-	45,000.00
					Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-
1.1.1		16017	Zyra e Kryetarit			12	114,000.00	62,000.00	-	45,000.00	-	221,000.00
					Grantet Qeveritare	12	114,000.00	62,000.00				176,000.00
					Të hyrat vetanake					45,000.00		45,000.00
					Financimi i jashtëm		-				-	-
1.1.2		16097	Auditimi I brendshëm			2	17,000.00	-	-	-	-	17,000.00
					Grantet Qeveritare	2	17,000.00					17,000.00
					Të hyrat vetanake							-
					Financimi i jashtëm							-
1.2		169	Zyra e Kuvendit Komunal			-	245,000.00	17,000.00	-	-	-	262,000.00
					Grantet Qeveritare		245,000.00	17,000.00				262,000.00
					Të hyrat vetanake							-
					Financimi i jashtëm							-
1.3		163	Administrata dhe personeli			42	315,000.00	95,000.00	50,000.00	5,000.00	236,654.00	701,654.00
					Grantet Qeveritare	42	315,000.00	95,000.00	50,000.00	-	115,000.00	575,000.00
					Të hyrat vetanake		-	-	-		121,654.00	126,654.00
					Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-
1.3.1		16317	Administrata			39	290,000.00	95,000.00	50,000.00	-	236,654.00	671,654.00
					Grantet Qeveritare	39	290,000.00	95,000.00	50,000.00		115,000.00	550,000.00
					Të hyrat vetanake						121,654.00	121,654.00
					Financimi i jashtëm		-				-	-
1.3.2		16357	Burimet njerëzore			-	-	-	-	-	-	-
					Grantet Qeveritare							-
					Të hyrat vetanake							-
					Financimi i jashtëm							-
1.3.3.		16397	Çështjet ligjore			-	-	-	-	-	-	-
					Grantet Qeveritare							-
					Të hyrat vetanake					-		-
					Financimi i jashtëm							-
1.3.4		16437	Regjistrimi civil			-	-	-	-	-	-	-
					Grantet Qeveritare							-

				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.3.5	16477		Komunikimi		-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.3.6	16517		Çështjet gjinore		3	25,000.00	-	-	5,000.00	-	-	30,000.00
				Grantet Qeveritare	3	25,000.00						25,000.00
				Të hyrat vetanake					5,000.00			5,000.00
				Financimi i jashtëm								-
1.3.7	16557		Integrimet Evropiane		-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.4	166		Inspektimet		7	73,000.00	25,000.00	-	-	-	-	98,000.00
				Grantet Qeveritare	7	73,000.00	25,000.00					98,000.00
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm						-		-
1.5	167		Prokurimi		4	35,000.00	-	-	-	-	-	35,000.00
				Grantet Qeveritare	4	35,000.00						35,000.00
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.6	175		Buxheti dhe financat		21	165,000.00	40,000.00	-	-	-	750,000.00	955,000.00
				Grantet Qeveritare		165,000.00	40,000.00	-	-	-	50,000.00	255,000.00
				Të hyrat vetanake		-	-	-	-	-	700,000.00	700,000.00
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-	-
1.6.1	17517		Buxhetimi		21	165,000.00	40,000.00	-	-	-	750,000.00	955,000.00
				Grantet Qeveritare	21	165,000.00	40,000.00				50,000.00	255,000.00
				Të hyrat vetanake							700,000.00	700,000.00
				Financimi i jashtëm							-	-
1.6.2	17557		Administrimi dhe mbledhja e tatimit në pro		-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.7	180		Shërbimet publike, mbrojtja civile, emergjenca		23	65,000.00	370,000.00	80,000.00	15,000.00	-	436,452.00	966,452.00
				Grantet Qeveritare	23	65,000.00	350,000.00	80,000.00	-	-	65,000.00	560,000.00
				Të hyrat vetanake		-	20,000.00	-	15,000.00	-	211,452.00	246,452.00
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	160,000.00	160,000.00
1.7.1	18017		Infrastruktura rrugore		8	65,000.00	370,000.00	80,000.00	15,000.00	-	436,452.00	966,452.00
				Grantet Qeveritare	8	65,000.00	350,000.00	80,000.00			65,000.00	560,000.00
				Të hyrat vetanake			20,000.00		15,000.00		211,452.00	246,452.00
				Financimi i jashtëm							160,000.00	160,000.00
1.7.2	18057		Menaxhimi i mbeturinave		-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.7.3	18097		Menaxhimi i ujit		-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-

				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.7.4		18137		Ngrohja qendrore	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
1.7.5		18177		Infrastruktura publike	-	-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare								-
				Të hyrat vetanake								-
				Financimi i jashtëm								-
				Drejtoria për mbrojtje dhe Shpetim	15	140,000.00	80,000.00	-	40,000.00	-	220,000.00	
				Grantet Qeveritare	15	140,000.00	80,000.00	-		-	220,000.00	
				Të hyrat vetanake					40,000.00			
				Financimi i jashtëm								-
1.7.6		18421		Zjarrfikësit dhe inspektimet	15	140,000.00	80,000.00	-	-	-	220,000.00	
				Grantet Qeveritare	15	140,000.00	80,000.00				220,000.00	
				Të hyrat vetanake							-	
				Financimi i jashtëm						-	-	
1.7.7		18461		Menaxhimi i katastrofave natyrore	-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare							-	
				Të hyrat vetanake							-	
				Financimi i jashtëm							-	
1.8		195		Zyra komunale për komunitete dhe kthim	8	60,000.00	120,000.00	-	5,000.00	471,000.00	656,000.00	
				Grantet Qeveritare	8	60,000.00	120,000.00			400,000.00	580,000.00	
				Të hyrat vetanake					5,000.00	71,000.00	76,000.00	
				Financimi i jashtëm						-	-	
1.9		470		Bujqësia, Pylltaria dhe Zhvillimi rural	20	123,000.00	120,000.00	-	60,000.00	1,595,000.00	1,898,000.00	
				Grantet Qeveritare	20	123,000.00	120,000.00	-	-	1,145,000.00	1,388,000.00	
				Të hyrat vetanake		-	-	-	60,000.00	-	60,000.00	
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	450,000.00	450,000.00	
1.9.1		47017		Bujqësia	20	123,000.00	120,000.00	-	60,000.00	1,595,000.00	1,898,000.00	
				Grantet Qeveritare	20	123,000.00	120,000.00			1,145,000.00	1,388,000.00	
				Të hyrat vetanake					60,000.00	-	60,000.00	
				Financimi i jashtëm						450,000.00	450,000.00	
1.9.2		47057		Zhvillimi dhe inspektimi bujqësor	-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare							-	
				Të hyrat vetanake							-	
				Financimi i jashtëm							-	
1.9.3		47097		Pylltaria dhe inspeksioni	-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare							-	
				Të hyrat vetanake							-	
				Financimi i jashtëm							-	
1.10		480		Zhvillimi ekonomik	7	60,000.00	200,000.00	-	-	8,250,000.00	8,510,000.00	
				Grantet Qeveritare	7	60,000.00	200,000.00	-	-	1,443,000.00	1,703,000.00	
				Të hyrat vetanake		-	-	-	-	30,000.00	30,000.00	
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	6,777,000.00	6,777,000.00	
1.10.1		48017		Planifikimi i zhvillimit ekonomik	7	60,000.00	200,000.00	-	-	8,250,000.00	8,510,000.00	
				Grantet Qeveritare	7	60,000.00	200,000.00			1,443,000.00	1,703,000.00	

				Të hyrat vetanake						30,000.00	30,000.00
				Financimi i jashtëm						6,777,000.00	6,777,000.00
1.10.2	48057		Turizmi		-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare							-
				Të hyrat vetanake							-
				Financimi i jashtëm							-
1.10.3	48097		Licencimi		-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare							-
				Të hyrat vetanake							-
				Financimi i jashtëm							-
1.11	650		Kadastra dhe gjeodezia		11	74,000.00	8,000.00	-	-	-	82,000.00
				Grantet Qeveritare	11	74,000.00	8,000.00	-	-	-	82,000.00
				Të hyrat vetanake		-	-	-	-	-	-
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-
1.11.1	65085		Shërbimet kadastrale		11	74,000.00	8,000.00	-	-	-	82,000.00
				Grantet Qeveritare	11	74,000.00	8,000.00			-	82,000.00
				Të hyrat vetanake						-	-
				Financimi i jashtëm						-	-
1.11.2	65285		Shërbimet e gjeodezisë		-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare							-
				Të hyrat vetanake							-
				Financimi i jashtëm							-
1.11.3	65485		Çështjet ligjore		-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare							-
				Të hyrat vetanake							-
				Financimi i jashtëm							-
1.14	660		Planifikimi urban dhe mjedisi		5	50,000.00	45,000.00	-	-	686,982.00	781,982.00
				Grantet Qeveritare	5	50,000.00	45,000.00	-	-	636,982.00	731,982.00
				Të hyrat vetanake		-	-	-	-	50,000.00	50,000.00
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-
1.14.1	66390		Planifikimi urban dhe inspeksioni		5	50,000.00	45,000.00	-	-	686,982.00	781,982.00
				Grantet Qeveritare	5	50,000.00	45,000.00			636,982.00	731,982.00
				Të hyrat vetanake						50,000.00	50,000.00
				Financimi i jashtëm							-
1.14.2	66590		Planifikimi mjedisor dhe inspeksioni		-	-	-	-	-	-	-
				Grantet Qeveritare	-						-
				Të hyrat vetanake							-
				Financimi i jashtëm							-
1.15	730		Shëndetësia dhe mirëqenia sociale		130	1,404,000.00	654,156.00	57,600.00	40,000.00	115,000.00	2,280,756.00
				Grantet Qeveritare	130	1,379,000.00	654,156.00	57,600.00	-	115,000.00	2,205,756.00
				Të hyrat vetanake		25,000.00	-	-	40,000.00	-	75,000.00
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-
1.15.1	73026		Administrata		3	29,000.00	100,000.00	-	40,000.00	-	169,000.00
				Grantet Qeveritare	3	29,000.00	100,000.00			-	129,000.00
				Të hyrat vetanake					40,000.00	-	40,000.00
				Financimi i jashtëm						-	-
1.15.2	74000		Shërbimet e shëndetësisë primare		127	1,385,000.00	554,156.00	57,600.00	-	115,000.00	2,111,756.00
				Grantet Qeveritare	127	1,350,000.00	554,156.00	57,600.00		115,000.00	2,076,756.00

				Të hyrat vetanake		35,000.00					-	35,000.00
				Financimi i jashtëm							-	-
		755	Mirëqenia sociale		26	195,800.00	90,000.00	15,000.00	12,000.00	15,000.00	327,100.00	
				Grantet Qeveritare	26	195,800.00	90,000.00	15,000.00	-	15,000.00	315,100.00	
				Të hyrat vetanake					12,000.00		12,000.00	
				Financimi i jashtëm								
			Administrata		1	10,800.00	-	-	-	-	10,100.00	
				Grantet Qeveritare	1	10,800.00					10,100.00	
				Të hyrat vetanake								
				Financimi i jashtëm								
1.15.3		75581	Shërbimet sociale		12	85,000.00	15,000.00	5,000.00	12,000.00	-	117,000.00	
				Grantet Qeveritare	12	85,000.00	15,000.00	5,000.00			105,000.00	
				Të hyrat vetanake					12,000.00		12,000.00	
				Financimi i jashtëm							-	
1.15.4		75580	Shërbimet rezidenciale		13	100,000.00	75,000.00	10,000.00	-	15,000.00	200,000.00	
				Grantet Qeveritare	13	100,000.00	75,000.00	10,000.00		15,000.00	200,000.00	
				Të hyrat vetanake						-	-	
				Financimi i jashtëm						-	-	
1.16		760	Pagesat për performancë në shërbimet shëndetësore		-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare						-	-	
				Të hyrat vetanake						-	-	
				Financimi i jashtëm						-	-	
1.17		850	Kultura, rinia dhe sportet		10	78,000.00	40,000.00	-	60,000.00	200,000.00	378,000.00	
				Grantet Qeveritare	10	78,000.00	40,000.00	-	-	200,000.00	318,000.00	
				Të hyrat vetanake		-	-	-	60,000.00	-	60,000.00	
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-	
1.17.1		85017	Shërbimet kulturore		10	78,000.00	40,000.00	-	60,000.00	200,000.00	378,000.00	
				Grantet Qeveritare	10	78,000.00	40,000.00			200,000.00	318,000.00	
				Të hyrat vetanake					60,000.00	-	60,000.00	
				Financimi i jashtëm						-	-	
1.17.2		85057	Përkrahja e rinisë		-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare						-	-	
				Të hyrat vetanake						-	-	
				Financimi i jashtëm							-	
1.17.3		85097	Sporti dhe rekreacioni		-	-	-	-	-	-	-	
				Grantet Qeveritare							-	
				Të hyrat vetanake							-	
				Financimi i jashtëm							-	
1.18		920	Arsimi dhe shkenca		642	5,417,880.00	653,000.00	51,000.00	100,000.00	236,500.00	6,458,380.00	
				Grantet Qeveritare	642	5,407,880.00	557,000.00	51,000.00	-	231,500.00	6,247,380.00	
				Të hyrat vetanake		10,000.00	96,000.00	-	100,000.00	5,000.00	211,000.00	
				Financimi i jashtëm		-	-	-	-	-	-	
1.18.1		92085	Administrata		8	76,000.00	250,000.00	-	100,000.00	-	426,000.00	
				Grantet Qeveritare	8	76,000.00	230,000.00				306,000.00	
				Të hyrat vetanake			20,000.00		100,000.00		120,000.00	
				Financimi i jashtëm						-	-	
1.18.2		92530	Arsimi parashkollor dhe qerdhjet		49	380,000.00	88,000.00	13,000.00	-	-	481,000.00	
				Grantet Qeveritare	49	380,000.00	20,000.00	13,000.00		-	413,000.00	

				Të hyrat vetanake			68,000.00			-	68,000.00
				Financimi i jashtëm						-	-
1.18.3		93480		Arsimi fillor	460	3,800,000.00	212,000.00	29,000.00	-	183,500.00	4,224,500.00
				Grantet Qeveritare	460	3,800,000.00	212,000.00	29,000.00		178,500.00	4,219,500.00
				Të hyrat vetanake						5,000.00	5,000.00
				Financimi i jashtëm						-	-
1.18.4		94680		Arsimi I mesëm	125	1,161,880.00	103,000.00	9,000.00	-	53,000.00	1,326,880.00
				Grantet Qeveritare	125	1,151,880.00	95,000.00	9,000.00		53,000.00	1,308,880.00
				Të hyrat vetanake		10,000.00	8,000.00			-	18,000.00
				Financimi i jashtëm						-	-
1.18.5		95960		Inspektoriati arsimor	-						
				Grantet Qeveritare							
				Të hyrat vetanake							
				Financimi i jashtëm							
1.18.5		95990		Inspektoriati arsimor	-						
				Grantet Qeveritare							
				Të hyrat vetanake							
				Financimi i jashtëm							

Tabela 4.2 Financimi vjetor i investimeve kapitale komunale për vitet 2025-2027

		Zyra komunale për komunitete dhe kthim	370,000.00	370,000.00	-	305,000.00	563,647.00	537,647.00	26,000.00	220,000.00	471,000.00	400,000.00	71,000.00	-
--	--	--	------------	------------	---	------------	------------	------------	-----------	------------	------------	------------	-----------	---

	195	19858	1090		Zyra komunale për komunitete dhe kthim												
					Ndërtimi I rrugeve dytesore ne Dobrushe	75,000.00	75,000.00	-	-	50,000.00	50,000.00	-	-	50,000.00	50,000.00	-	-
					Ndërtimi I rrugës Bashi-Drenusha	60,000.00	60,000.00			97,647.00	97,647.00			-			
					Ndërtimi I rruges ne Saradran- Lugu i Drinit dhe llugat e Drinit	65,000.00	65,000.00			-				50,000.00	50,000.00		
					Ndërtimi i rrugës ne Bajce	35,000.00	35,000.00										
					Ndërtimi I rruges ne lagjen Gerguri dhe Berishaj ne Llukafc te Begut	65,000.00	65,000.00		40,000.00	-				-			
					Ndërtimi I rruges "Shaban Hajrezaj" ne Llukafc te Thate	40,000.00	40,000.00		50,000.00	-				-			
					Ndërtimi I rruges Kamer Loshi ne Veriq	30,000.00	30,000.00			50,000.00	50,000.00			-			
					Asfaltimi I rrugës Dobrusha-Ljubovo	-		-	155,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-
					Kanalizacija Shalinovica	-	-	-	-	-	-	-	-	40,000.00	-	40,000.00	-
					Kanalizacija Kompres	-	-	-	60,000.00	66,000.00	40,000.00	26,000.00	-	11,000.00	-	11,000.00	-
					Kanal za navodnjavanje Dobrusa	-	-	-	-	50,000.00	50,000.00	-	100,000.00	70,000.00	50,000.00	20,000.00	-
					Asvaltiranje puta Srbobran-Osojane 5 km	-	-	-	-	250,000.00	250,000.00	-	120,000.00	250,000.00	250,000.00	-	-
					Bujqësia, Pylltaria dhe Zhvillimi rural	366,000.00	366,000.00	-	1,380,000.00	883,000.00	483,000.00	-	755,000.00	#NAME?	1,145,000.00	-	450,000.00
	470	47017	0421		Bujqësia	366,000.00	366,000.00	-	1,380,000.00	883,000.00	483,000.00	-	755,000.00	#NAME?	1,145,000.00	-	450,000.00
					Ndërtimi I rruges malore Uçë-Strope	20,000.00	20,000.00							#NAME?			
					Ndërtimi I kanalit te ujitjes Osmanj-Dreje	56,000.00	56,000.00										
					Vazhdimi i ndertimit te kanalit ne Trubuhoc te Xhamija	50,000.00	50,000.00			-	-	-	-	-	-	-	-
					Ndërtimi i kanalit te ujitjes Vija e Ahmet Ages ne Vrelle faza 2	50,000.00	50,000.00							-			
					Ndërtimi I kanalit te Bujupet Segmenti 2	70,000.00	70,000.00			-	-	-	-	-	-	-	-
					Ndërtimi i rruges Malore Kaliqan-Studenice	20,000.00	20,000.00										
					Ndërtimi I kanalit Baicë te Morinet segmenti 2	60,000.00	60,000.00							-			
					Ndërtimi I kanalit Lul Gjoci	40,000.00	40,000.00										
					Vazhdim i ndertimit te kanalit Termal-Corolluk	-									60,000.00		
					Ndërtimi I diges akumuluese ne fshatin Shushicë	-				400,000.00		400,000.00					
					Ndërtimi I kanalit te ujitjes Baicë-Kashicë	-				300,000.00	300,000.00	-	300,000.00	-	-	-	-
					Betonimi I kanalit Kuqishtes-Tomoc	-				60,000.00	60,000.00	-	40,000.00	-	-	-	-
					Betonimi I kanalit te ujitjes Corollukë-Saradran	-				3,000.00	3,000.00	-	15,000.00	-	-	-	-
					Ndërtimi I kanalit ne Llukafc,lagjeja Rugova					60,000.00	60,000.00						
					Ndërtimi I kanalit ne lagjen Gashi Prigodë					60,000.00	60,000.00						
					Betonimi I kanalit te ujitjes te rruga "Shaban Sadikaj"Studenice									60,000.00	60,000.00		
					Betonimi I kanalit te ujitjes Stupe-Gollopola ne Vrelle									65,000.00	65,000.00		
					Betonimi I kanalit Lagja Qetaj -Trubuhoc									40,000.00	40,000.00		
					Betonimi I kanalit te ujitjes Lagja Blakaj- Vrellë									35,000.00	35,000.00		
					Betonimi I Kanalit ETC-Tomoc									65,000.00	65,000.00		
					Betonomi I Kanalit te ujitjes ne Lluga te Drinit									40,000.00	40,000.00		
					Participim ne projekte me bashkëfinancim ne Bujqësi									140,000.00	140,000.00		
					Betoni I kanalit te ujitjes Uçë-Rakosh									50,000.00	50,000.00	-	
					Ndërtimi i serave me participim									90,000.00	90,000.00		
					Rehabilitimi i kanalit te mbyllur te ujitjes Vrellë- Studenice									450,000.00	450,000.00		450,000.00
					Kanali I ujitës Kovrag -Rruga Zhuj Gjoci									50,000.00	50,000.00		
					Betonimi I kanalit te ujitjes në Tomoc, lagjeja Gjocaj	-			1,200,000.00					-			
					Vazhdim i betonimit te kanalit te Goges	-	-	-	180,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-
					Planifikimi i zhvillimit ekonomik	806,000.00	806,000.00	-	8,007,500.00	1,409,000.00	1,389,000.00	20,000.00	6,950,000.00	1,473,000.00	1,443,000.00	30,000.00	6,777,000.00
	480	48017	0411		Zhvillimi ekonomik												
					Ndërtimi i rrugëve ne Istog, lagjet e reja	70,000.00	70,000.00	-	-	80,000.00	80,000.00	-	-	100,000.00	80,000.00	20,000.00	-
					Ndërtimi i rrugëve ne Banje, lagjet e reja	20,000.00	20,000.00	-	-	40,000.00	40,000.00	-	-	80,000.00	80,000.00	-	-
					Ndërtimi i rrugëve ne Gurrakoc lagja Kabashi, Bajramaj	35,000.00	35,000.00	-	-	45,000.00	25,000.00	20,000.00	-	80,000.00	70,000.00	10,000.00	-
					Ndërtimi i rrugëve në Vrellë lagja "Demaj, Blakaj, Dreshaj dhe Bicaj"	60,000.00	60,000.00			60,000.00	60,000.00			60,000.00	60,000.00		
					Ndërtimi i rrugëve në Rakosh lagja Haxhijaj,Jahaj dhe Brahimaj	35,000.00	35,000.00			35,000.00	35,000.00			35,000.00	35,000.00		
					Ndërtimi i rrugëve në Prigodë, Lagja Gashi Mehaj	30,000.00	30,000.00			30,000.00	30,000.00			30,000.00	30,000.00		
					Ndërtimi i rruëgve në Orroberdë lagja Miranaj, Maksutaj, Rabaj, Mulaj dhe Zogaj	60,000.00	60,000.00			60,000.00	60,000.00			60,000.00	60,000.00		
					Ndërtimi i rrugëve në Kovragë lagja"Gjocaj dhe Salihaj"	25,000.00	25,000.00			25,000.00	25,000.00			25,000.00	25,000.00		
					Ndërtimi i rrugës "Rexhep Kajdaj" në Lubozhdë	36,000.00	36,000.00			36,000.00	36,000.00			36,000.00	36,000.00		
					Ndërtimi i rrugëve në Istog të Poshtëm lagjet e reja	30,000.00	30,000.00			30,000.00	30,000.00			30,000.00	30,000.00		
					Ndërtimi i rrugeve ne Saradran Lagja Berishaj dhe Llugat e Saradranit	60,000.00	60,000.00			60,000.00	60,000.00			60,000.00	60,000.00		
					Ndërtimi i rrugëve në Studenicë rruga Bekë Bali, Shaban Sadikaj dhe lagja Ramqaj	60,000.00	60,000.00			60,000.00	60,000.00			60,000.00	60,000.00		
					Ndërtimi i rrugëve në Zallq loagja e Shkolles	25,000.00	25,000.00			25,000.00	25,000.00			25,000.00	25,000.00		
					Ndërtimi i rrugës "Agimi i Lirisë " në Kaliqan	65,000.00	65,000.00			65,000.00	65,000.00			65,000.00	65,000.00		
					Ndërtimi i rruëve në Sugoderlle "Guri I Vogel"	15,000.00	15,000.00			15,000.00	15,000.00			15,000.00	15,000.00		
					Ndërtimi I rrugeve në Kërrninë lagja Fekaj dhe Ramaj	25,000.00	25,000.00			25,000.00	25,000.00			25,000.00	25,000.00		
					Ndërtimi i rrugës në lagjën "Kastrati" në Bajicë	20,000.00	20,000.00			20,000.00	20,000.00			20,000.00	20,000.00		
					Ndërtimi i rrugës "Qendresa " në Tomoc	25,000.00	25,000.00			173,000.00	173,000.00		173,000.00	-			
					Ndërtimi i rrugëve në Cerrcë , lagja Rexhaj, Maxharraj	75,000.00	75,000.00			100,000.00	100,000.00			100,000.00	100,000.00		
					Ndërtimi i rrugëve në Trubohoc lagja Osmanaj, Cetaj dhe Mehmetaj	35,000.00	35,000.00		15,000.00	15,000.00	15,000.00			-			
					Ndërtimi i rrugës "Musë Brahimi" në Kashicë	-			30,000.00	30,000.00	30,000.00	-	30,000.00	-	-	-	30,000.00
					Ndërtimi i rrugëve në Drejë				75,000.00	75,000.00	75,000.00			-			75,000.00
					Ndërtimi i rrugës “Bekë Bali” Sudenicë	-			70,000.00	70,000.00	70,000.00			70,000.00	-		70,000.00
					Ndërtimi I krahëve të rrugës "Sylë Qeta" Trubuhovc	-	-		30,000.00	30,000.00	30,000.00			-	-	-	30,000.00
					Rregullimi i argjinaturave të lumit Istog	-	-	-	1,500,000.00	-	-	-	1,500,000.00	200,000.00	200,000.00	-	1,500,000.00
					Ndërtimi i rrugës "Liridona", në Dubravë	-	-	-	60,000.00	60,000.00	60,000.00	-	60,000.00	60,000.00	60,000.00	-	60,000.00
					Ndërtimi i rrugëve në Lluga të Staradranit	-	-		30,000.00	30,000.00	30,000.00	-	30,000.00	30,000.00	30,000.00	-	30,000.00
					Mirëmbajtja (qëndrueshmëria) e projekteve Turistike	-	-	-	50,000.00	50,000.00	50,000.00	-	50,000.00	50,000.00	50,000.00	-	50,000.00
					Ndërtimi i rrugëve në fshatin Kërrninë e Ulët, rruga "Hajriz Metaj"	-	-		40,000.00	40,000.00	40,000.00	-	40,000.00	40,000.00	40,000.00	-	40,000.00
					Ndërtimi i rrugëve në Uçë	-	-	-	25,000.00	25,000.00	25,000.00		25,000.00	25,000.00	25,000.00	-	25,000.00
					Ndërtimi i rrugës "Djemtë e Vrellës" Vrellë	-	-	-	60,000.00	-	-	-	60,000.00	60,000.00	60,000.00	-	60,000.00
					Ndërtimi i rrugës "Shaban Hajzeraj" ne Veriq	-	-	-	138,000.00	-	-	-	138,000.00	-		-	138,000.00

				Ndërtimi i rrugës "Bekë Salih" në Dubravë	-	-	-	22,000.00	-	-	-	22,000.00	22,000.00	22,000.00	-	22,000.00
				Ndërtimi i rrugëve në Zabllaq	-	-	-	50,000.00	-	-	-	50,000.00	50,000.00	50,000.00	-	50,000.00
				Ndërtimi i rrugës në lagjen Ukaj ne Zallq	-	-	-	30,000.00	-	-	-	30,000.00	30,000.00	30,000.00	-	30,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Unazore" në Istog	-	-	-	2,000,000.00	-	-	-	2,000,000.00	-	-	-	2,000,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Ramë Tahiri" në Cerrcë	-	-	-	25,000.00	-	-	-	25,000.00	-	-	-	25,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Drushtimi" dy krahët, në Cerrcë	-	-	-	35,000.00	-	-	-	35,000.00	-	-	-	35,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Xhavit Rexhaj" në Cerrcë	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00
				Rregullimi i zonës turistike në bjeshkën Mokna	-	-	-	1,500,000.00	-	-	-	1,500,000.00	-	-	-	1,500,000.00
				Ndërtimi i rrugës ne Lagjet Rexhaj- Miftaraj, në Saradran	-	-	-	40,000.00	-	-	-	40,000.00	-	-	-	40,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Rusolia", ne Dobrushe	-	-	-	150,000.00	-	-	-	150,000.00	-	-	-	150,000.00
				Ndërtimi i rrugës Dubovë e Madhe-Dubovë e Vogël	-	-	-	50,000.00	-	-	-	50,000.00	-	-	-	50,000.00
				Ndërtimi i rrugëve Kashicë	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00
				Ndërtimi i rrugës në lagjen e Sadikrexhëve-Llukavc i Begut	-	-	-	30,000.00	-	-	-	30,000.00	-	-	-	30,000.00
				Ndërtimi i rrugëve në Rakosh	-	-	-	30,000.00	-	-	-	30,000.00	-	-	-	30,000.00
				Ndërtimi i rrugës Oprashkë- Shalinovicë	-	-	-	70,000.00	-	-	-	70,000.00	-	-	-	70,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Rexhë Kastrati", në Baicë Vazhdimi	-	-	-	32,000.00	-	-	-	32,000.00	-	-	-	32,000.00
				Ndërtimi i rrugës Llukafc i Thatë-Osojan	-	-	-	400,000.00	-	-	-	400,000.00	-	-	-	400,000.00
				Ndërtimi I rrugës "Rrapi" Dubravë	-	-	-	40,000.00	-	-	-	40,000.00	-	-	-	40,000.00
				Ndërtimi i rrugëve-lagja Hasaj, Mahaj, Demaj Dubovë	-	-	-	35,000.00	-	-	-	35,000.00	-	-	-	35,000.00
				Ndërtimi i rrugëve në Trubuhoc	-	-	-	35,000.00	-	-	-	35,000.00	-	-	-	35,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Tahir Bajrami", në Baicë	-	-	-	30,000.00	-	-	-	30,000.00	-	-	-	30,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Lëndinat e Mojtirit" në Shushicë	-	-	-	25,000.00	-	-	-	25,000.00	-	-	-	25,000.00
				Ndërtim i rrugëve në Tomoc	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Smajl Kabashi" Gurrakoc	-	-	-	40,000.00	-	-	-	40,000.00	-	-	-	40,000.00
				Ndërtimi i Rrugës "Livadhet e Buta" Cerrcë	-	-	-	30,000.00	-	-	-	30,000.00	-	-	-	30,000.00
				Ndërtimi i rrugës në Lagjen "Bajramaj" Bajicë	-	-	-	60,000.00	-	-	-	60,000.00	-	-	-	60,000.00
				Ndërtimi i rrugës Osojan-Poljanë	-	-	-	535,000.00	-	-	-	535,000.00	-	-	-	535,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Skënder Gërguri" Llukavc I Begut	-	-	-	50,000.00	-	-	-	50,000.00	-	-	-	50,000.00
				Ndërtimi i rrugës lagja imeraj dhe "Ahmet Cani" Lluga	-	-	-	60,000.00	-	-	-	60,000.00	-	-	-	60,000.00
				Ndërtimi i rrugës lagja morinaj dhe nuraj Llukavc I Begut	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00
				Ndërtimi i rrugës në lagjen curraj, rugova dhe visoqi Llukavc I Begut	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Ibrahim Kukleci" dhe lagjen sejdaj Lluga	-	-	-	15,000.00	-	-	-	15,000.00	-	-	-	15,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Bekë Tafili" Dobrushë	-	-	-	15,000.00	-	-	-	15,000.00	-	-	-	15,000.00
				Ndërtimi i rrugës lagja arifaj Uçë	-	-	-	22,500.00	-	-	-	22,500.00	-	-	-	22,500.00
				Ndërtimi i rrugës Mursel Igrishtaj", Bollopojë	-	-	-	30,000.00	-	-	-	30,000.00	-	-	-	30,000.00
				Ndërtimi i rrugës lagja fejjazj Bollopojë	-	-	-	7,000.00	-	-	-	7,000.00	-	-	-	7,000.00
				Ndërtimi i rrugëve lagja kajtazaj Syrigonë	-	-	-	7,000.00	-	-	-	7,000.00	-	-	-	7,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Jakup Balaj" Lluga	-	-	-	48,000.00	-	-	-	48,000.00	-	-	-	48,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Idriz Dauti" Trubuhoc	-	-	-	35,000.00	-	-	-	35,000.00	-	-	-	35,000.00
				Ndërtimi i rrugës në "Ahmet Maxharraj" Cerrce	-	-	-	18,000.00	-	-	-	18,000.00	-	-	-	18,000.00
				Ndërtimi i rrugës në lagjen mavraj Saradran	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00
				Ndërtimi i rrugëve në Lubozhdë rruga "Arif Pepaj, Sejdi Zenun"	-	-	-	30,000.00	-	-	-	30,000.00	-	-	-	30,000.00
				Asfaltimi i rrugës "Izlamaaj" Mositir	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Halil Osmani" Vrellë	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00
				Ndërtimi i rrugës në lagjen “Beqiraj” në Saradran	-	-	-	25,000.00	-	-	-	25,000.00	-	-	-	25,000.00
				Asfaltimin e rrugës “Fehmi Demiri” Uçë	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00	-	-	-	20,000.00
				Asfaltimi I rrugës “Haki Hoti”.	-	-	-	15,000.00	-	-	-	15,000.00	-	-	-	15,000.00
				Asfaltimin e rrugës në Syriganë, rruga “Januz Seferaj”	-	-	-	10,000.00	-	-	-	10,000.00	-	-	-	10,000.00
				Ndërtimi i rrugës "Dëshmorët Salihaj" në Shushicë të Ulët	-	-	-		-	-	-		-	-	-	
				Ndërtimi i rrugës "Sadik Musa "-Lubozhdë	-	-	-	23,000.00	-	-	-	23,000.00	-	-	-	23,000.00
				Kadastra dhe Gjeodezia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	650	65095	0610	Shërbimet kadastrale	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
							-									
							-									
							-									
				Planifikimi urban dhe Mjedisi	365,000.00	325,000.00	40,000.00	-	550,000.00	420,000.00	130,000.00	-	686,982.00	636,982.00	50,000.00	-
	660	66390	0620	Planifikimi urban dhe mjedisi	365,000.00	325,000.00	40,000.00	-	550,000.00	420,000.00	130,000.00	-	686,982.00	636,982.00	50,000.00	-
				Rregullimi i shtratit të lumit të Istogut, prej burimit te ujit e deri te ura e Hotel Troftes (faza e dytë)	145,000.00	145,000.00		-	200,000.00	150,000.00	50,000.00	-	550,000.00	500,000.00	50,000.00	-
				Digjitalizimi i elaboratit kadastral	30,000.00	30,000.00	-		100,000.00	100,000.00			100,000.00	100,000.00		
				Ndërtimi i parkut pushues dhe rekreativ në Banjë	150,000.00	150,000.00			180,000.00	150,000.00	30,000.00		16,982.00	16,982.00		
				Rregullimi I trotuareve ne zonat urbane Banje, Vrellë, Gurrakoc dhe Istog	40,000.00	-	40,000.00	-	70,000.00	20,000.00	50,000.00	-	20,000.00	20,000.00		-
				Shëndetësia dhe mirëqenia sociale	65,000.00	65,000.00	-	-	125,000.00	125,000.00	-	-	115,000.00	115,000.00	-	-
	730	74000	0721	Shërbimet e shëndetësisë primare	65,000.00	65,000.00	-	-	110,000.00	110,000.00	-	-	100,000.00	100,000.00	-	-
				Paisje Mjekësore	30,000.00	30,000.00	-	-	50,000.00	50,000.00	-	-	50,000.00	50,000.00	-	-
				Blerja e automjetit në QKMF - Për vizita shtëpiake.	35,000.00	35,000.00	-	-	-	-	-	-	50,000.00	50,000.00	-	-
				Auto ambulancë për sherbimin e Emergjencës	-	-	-	-	60,000.00	60,000.00	-	-	-	-	-	-
				Renovimi I QMF Banje dhe Gurrakoc	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
				Mirëmbajtja e objekteve shëndetësore	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
				Shërbimet sociale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	755	75581	1040	Shërbimet sociale												
					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
				Shërbimet rezidenciale	25,000.00	25,000.00	-	-	15,000.00	15,000.00	-	-	15,000.00	15,000.00	-	-
	755	75582	1060	Shërbimet rezidenciale												
				Blerja dhe Montimi I pompës termike në Shtëpinë për komunitete në Gjurakoc	8,000.00	8,000.00	-		15,000.00	15,000.00	-	-	15,000.00	15,000.00	-	-
				Shtrimi I plakave taktile(Pilaka për Orientimin e përsoneve të verbër)	7,000.00	7,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
				Zgjerimi I ashensorit në shtëpinë për Komunitete	10,000.00	10,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
				Kultura, rinia dhe sporti	285,000.00	285,000.00	-	275,000.00	250,000.00	250,000.00	-	-	200,000.00	200,000.00	-	-
	850	85017	0820	Shërbimet kulturore	50,000.00	50,000.00	-	265,000.00	250,000.00	250,000.00	-	-	200,000.00	200,000.00	-	-
				Ndërtimi i Stadiumit të qytetit "Demush Mavraj" faza e V	50,000.00	50,000.00			250,000.00	250,000.00			200,000.00	200,000.00		
				Renovimi,pajisja dhe inventarizimi i sallës së kinemasë	-		-	55,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-
				Blerja, furnizimi dhe montimi i gjeneratorit automatik në Shtëpinë e Kulturës	-		-	10,000.00								
				Skena verore prapa Shtëpisë së Kulturës	-		-	150,000.00								
				Ndërtimi i shtëpisë së Kulturës në Gurrakoc	-	-	-	50,000.00								
	850	85057	0820		-	-	-	-								
				Përkrahja e rinisë	25,000.00	25,000.00	-	45,000.00	-	-	-	-	100,000.00	100,000.00	-	-
				Qendra rinore në Vrellë - Renovimi i ish Kopshitit te Femijëve	25,000.00	25,000.00	-	-	-		-	-	100,000.00	100,000.00		-

					Ndertimi I qendres rinore ne fshatin Lluga	-			30,000.00								
					Rrethimi dhe rregullimi I oborreve ne Qendrat Rinore në Shushicë të ulët dhe Uçë	-		-	15,000.00		-	-	-	-	-	-	-
	850	85097	0820		Sporti dhe rekreacioni	235,000.00	235,000.00	-	10,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-
					Rregullimi i poligonit sportiv me tartam ne Zallq	25,000.00	25,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
					Ndertimi I salles se sporteve ne Vrellë - vazhdim	200,000.00	200,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
					Rregullimi dhe rrethimi i poligonit sportiv ne Lluga	-		-	10,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-
					Rregullimi I rrethojave te poligoneve sportive në Shushicë dhe Uçë	10,000.00	10,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
					Ndertimi i stadiumit ndihmes te futbollit me bari sintetik se bashku me staza te atletikes	-	-	-	-	200,000.00	200,000.00	-	-	-	-	-	-

		Arsimi dhe shkenca			161,000.00	161,000.00	-	139,000.00	163,000.00	98,000.00	83,000.00	-	218,500.00	231,500.00	5,000.00	-
	920	92530	0911	Arsimi Parafillor		10,000.00	10,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
					Punimi I depos në IP"Lulet e Jetës"-Vrellë	10,000.00	10,000.00									
	920	93480	0912	Arsimi fillor		151,000.00	151,000.00	-	86,000.00	116,000.00	86,000.00	30,000.00	-	183,500.00	178,500.00	5,000.00
					Renovimi I nyjeve sanitare nëshfmu"Hysni Zajmi"-Vrellë	25,000.00	25,000	-	-	-	-	-	-	20,000.00	20,000	-
					Ndertimi I mureve mbrojtëse(pjesa nga prroni) në shfmu"Ndre Mjeda"-Rakosh	40,000.00	40,000		-	-	-	-	-	15,000.00	15,000	-
					Punimi i rrethojes së shkollës dhe hyrjes së oborrit të shfmu"Tre dëshmorët"-Uçë	30,000.00	30,000		-	5,000.00	-	5,000.00	-	20,000.00	20,000	-
					Renovimi I faades dhe lyerja e klasëve në shfmu:Bajram Curri:-Istog	40,000.00	40,000		-	-	-	-	-	17,000.00	17,000	-
					Punimi I rrethojës në shf:Tre deshmoret"-Cerkolez	10,000.00	10,000		-	-	-	-	-	13,500.00	13,500	-
					Ndertimi I plemes së druve në shfmu"Mehmet Akif"-Shushicë	6,000.00	6,000		-	-	-	-	-	7,000.00	7,000	-
					Renovimi I objektit , ndrrimi I kalldajës në shmu"F.Noli"-Dobrushë dhe Rregullimi I rruges nga oborri I shkolles ne rrugen dtësore te sh"M.Camaj.	-		-	10,000	15,000.00	10,000	5,000.00	-	15,000.00	10,000	5,000.00
					Ndërtimi I një pleme për dru në shfmu"M.Akif"-Shushicë,dhe Punimi I rrethojes se oborrit ne Shfmu "Fan Noli"-L.Begut	-		-	5,000	5,000.00	5,000	-	-	5,000.00	5,000	-
					Renovimi I fasades ne paralelen e ndarë në Cerkolez	-		-	5,000	5,000.00	5,000	-	-	5,000.00	5,000	-
					Renovimi I nyjeve sanitare ne shkollat fillore B.Curri Istog-2 objekte	-		-	20,000	20,000.00	20,000	-	-	20,000.00	20,000	-
					Punimi I shkalleve emergjente ne te gjitha shkollat e komunes se Istogut-shkollat qe nuk kanë shkalle emergjente	-		-	6,000	6,000.00	6,000	-	-	6,000.00	6,000	-
					Pajisje kab.fiz,kimi,biol.hist,gjeo.muz.-Inst. shk. K.Istog	-	-	-	20,000.00	40,000.00	20,000.00	20,000.00	-	20,000.00	20,000.00	-
					Blerja e tabelave te kombinuara dhe rreshqitese	-	-	-	20,000.00	20,000.00	20,000.00	-	-	20,000.00	20,000.00	-
	920	94680	0922	Arsimi I mesëm		-	-	-	53,000.00	47,000.00	12,000.00	53,000.00	-	35,000.00	53,000.00	-
					Furnizimi me kabinet të informatikës -objektet e reja-Fan Noli dhe Tre dëshmoret	-			18,000.00			18,000.00			18,000.00	
					Punimi I shkalleve emergjente ne IAAP M.Fraseri-Gurakoc	-	-		15,000.00	15,000.00	-	15,000.00	-	15,000.00	15,000.00	-
					Paisje per kabinete të;nxemjes qendrore,elektros dhe makinerisë IAAP "M.Fraseri"-Gurakoc	-			20,000.00	32,000.00	12,000.00	20,000.00	-	20,000.00	20,000.00	-

3.2 Tendenca e të hyrave komunale dhe parashikimi afat-mesëm 2024-2026

Komuna e Istogut	THVK -2025	THVK -2026	THVK -2027
Taksa certifikatat e lindjes	6,200.00	7,000.00	7,000.00
Taksa certifikatat e kurorëzimit	1,000.00	1,200.00	1,500.00
taksat certifikatat e vdekjes	6,500.00	7,000.00	7,000.00
taksa certifikata tjera ofiqarie	52,000.00	53,000.00	53,000.00
taksa për verifikim të dokumentacionit të ndryshëm	60.00	70.00	70.00
taksa administrative për fletëkërkesë	200.00	200.00	200.00
taksa për pjesëmarrje në tender	-		
Shitja e mallrave	600.00	600.00	600.00
Denimet e regjistrimit me vonese	250.00	250.00	250.00
Regjistrimi I martesave dhe lindjeve qe ndodhin jasht R.Se Kosoves	1,000.00	1,200.00	1,500.00
TOTAL DREJTORATI PER ADMINISTRATË DHE PERSONEL	67,810.00	70,520.00	71,120.00
taksa komunale për leje ndërtimi	200,000.00	190,000.00	190,000.00
nderrimi dhe destinimi i tokes	30,000.00	30,000.00	30,000.00
taksa komunale per leje mjedisore	30,000.00	35,000.00	40,000.00
Taksa komunale per legalizim të objekteve	45,000.00	45,000.00	45,000.00
shfrytëzimi i pronës publike	20,000.00	20000	20,000.00
Inspektimi .aktiv në teren, që bëjnë matjen e vendit	8,000.00	8500	9000
TOTAL DREJTORIA PER URBANIZEM KADASTER DHE MBROJTJE TE MJEDISIT	333,000.00	328,500.00	334,000.00
tatimi në pronë	482,294.00	529,267.00	567,639.00
Tatimi në tokë dhe mbledhja e borxheve	116,069.00	135,753.00	164,261.00
taksa administrative për fletëkërkesë	3,000.00	3200	3500
qiraja nga objektet publike	4,500.00	5,000.00	5,000.00
tax regjistrim i automjeteve	120,000.00	122,000.00	125,000.00
TOTAL DREJTORIA PËR BUXHET DHE FINANCA	725,863.00	795,220.00	865,400.00
licenca shitje në rrugë, kioske & shërbim			
licencë shërbime profesionale			
licencë për lojëra			
licencë për dyqane të mëdhaja			
licencë shitje me pakicë, naftë dhe derivate			
shërbime të pijeve alkoolike			
licencë objekteve hoteliere			
licenca tjera për afarizëm			
licenca aktive individuale&të lira			
Ngarkesa vjetore per afarizem(borxhet e viteve 2005-2012_	1,000.00	1,000.00	1,000.00
Ngarkesa vjetore per lejimin e perdorimit te pijeve alkoolike-	1,500.00	1,000.00	500.00
Ngarkesa vjetore per zgjatjen e orarit te punes per subjekte afariste-	200.00	200.00	200.00
TOTAL DREJTORIA PËR EKONOMI DHE ZHVILLIM	2,700.00	2,200.00	1,700.00
Licenca tjera per Afarizem	5,000.00	6,000.00	6,500.00
Nderrimi dhe destinimi I Tokes bujqesore	20,000.00	3,000.00	4,000.00
Inspektimi Veterinar mbrenda vendit			
Taksa per dhenjen e lejeve per prerje te pyjeve private			
Qeraja per toka bujqesore ne pronesi te Komunes	12,000.00	15,000.00	20,000.00
TOTAL DREJTORIA PËR BUJQËSI, HIDROEKONOMI DHE PYLLTARI	37,000.00	24,000.00	30,500.00
participim nga arsimi parafillor - qerdhet	82,000.00	85,000.00	85,000.00
participim nga arsimi fillor	500.00	500.00	500.00
participim nga arsimi i mesem	25,000.00	26,000.00	26,000.00
qiraja nga objektet publike			
TOTAL DREJTORIA PËR ARSIM, KULTURË, RINI DHE SPORT	107,500.00	111,500.00	111,500.00
Shitja e mallrave	500.00	500.00	500.00
Taksa administrative per flete kerkese	1,000.00	1,000.00	1,000.00
Dhenja e qertifikatave per ekskumimin e kufomave	100.00	100.00	100.00

Qertifikata qe nuk l eshte hequr zotesia,qertifikata per shlyerje dhe marrje te nenshtetsise		5,000.00	5,500.00	6,000.00
participim nga shëndetësia		60,000.00	60000	60000
TOTAL DREJTORIA PËR SHENDETËSI DHE MIRËQENIE SOCIALE		66,600.00	67,100.00	67,600.00
leje tjera për afarizëm-taksi dhe autobus				
Leje per demtim te infrastruktures				
TOTAL DREJTORIA PER SHËRBIME PUBLIKE,MBROJTJE DHE SHPETIM		0.00	0.00	0.00
Gjobat nga Inspektoriati		10,000.00	16,000.00	16,000.00
Licencat për pranim teknik të lokalit		6,000.00	6,527.00	6,527.00
TOTAL DREJTORIA E INSPEKTORATIT		16,000.00	22,527.00	22,527.00
TE HYRAT NE F.B. fondi 21		1,356,473.00	1,421,567.00	1,504,347.00
Gjobat e trafikut (Policia)		70,000.00	73,000.00	75,000.00
Agjencioni I pyjeve te Kosoves				
Gjobat e trafikut (Gjykatat)		10,000.00	12,000.00	13,000.00
DONACIONET(FONDI 67)				
DONACIONET(FONDI 41)				
TOTAL PLANIFIKIMIT I TE HV		1,436,473.00	1,506,567.00	1,592,347.00
		1,496,509.00	1,608,073.00	1,722,106.00
		60,036.00	101,506.00	129,759.00

KOMUNA E ISTOGUT

GRANTI I PËRGJITHSHËM DHE GRANTI SPECIFIK PËR ARSIM DHE SHËNDET

	2025	2026
GRENTI I PËRGJITHSHËM	7,089,760.00	7,499,692.00
GRANTI SPECIFIK I ARSIMIT	5,356,010.00	5,516,690.00
GRANTI SPECIFIK PËR SHËNDETËSI PËR VITIN	1,794,979.00	1,880,420.00
GRANRI PËR SHERBIMET REZIDENCIALE	200,000.00	200,000.00
TË HYRAT VETANAKE	1,496,509.00	1,608,073.00
TOTALI	15,937,258.00	16,704,875.00

KUFIJT BUXHETOR SIPAS KATEGORIVE EKONOMIKE

	2025	2026
PAGA DHE MEDITJE		
MALLRA DHE SHRBIME		
KOMUNALI		
TRANSFERE DHE SUBVENCIONE		
SHPENZIME KAPITALE		
TOTALI	-	-

ГЭСИ 2025-2027

2027
7,917,099.00
5,682,191.00
1,969,928.00
200,000.00
1,722,106.00
17,491,324.00

2027
-

Plani i Veprimit për Energji të Qëndrueshme dhe Klimë

Komuna elstogut

Maj 2024

Përmbajtja

1. Përmbledhje Ekzekutive.....	9
2. Hyrje.....	10
2.1. Marrëveshja e Kryetarëve të Komunave për energji dhe klimë.....	11
2.2. Përshkrimi i Komunës së Istogut	13
2.3. Vizioni i Komunës së Istogut në aspektin e klimës dhe energjisë.....	15
2.4. Caqet e komunës së Istogut për energji dhe klimë	16
2.5. Organizimi i komunës së Istogut.....	16
2.5.1. Organogrami i komunës	17
2.5.2. Organogrami i komunës për zbatimin e PVEQK.....	18
3. Metodologjia	19
3.1. Çka është Plani i Veprimit për Energji të Qëndrueshme dhe Klimë (PVEQK).....	19
3.2. Procesi i punës, të dhënat e përdorura.....	20
3.3. Aktivitetet përgaditore për nisjen e procesit për zhvillimin e PVEQK/SECAP	21
3.4. Zhvillimi (përpilimi) i Planit të veprimit për energji të qëndrueshme dhe klimë (PQVEK).....	22
3.5. Korniza ligjore e rëndësishme për PVEQK.....	23
3.5.1. Niveli i BE-së	23
3.5.2. Niveli kombëtar dhe lokal.....	23
3.6. Përfshirja e palëve të interesit.....	24
3.7. Procesi i monitorimit dhe vlerësimit.....	24
3.8. Aspekti financiar në nivel të komunës	25
3.9. Pasqyra e Komunës.....	25
3.9.1. Vlerësimi i opioneve të përshtatjes	25
3.9.2. Strategjia në rast të ngjarjeve ekstreme klimatike	28
3.9.3. Varfëria energjetike	29
4. INVENTARI BAZË I EMETIMEVE (IBE)	32
4.1. Inventari referent për emetimet e CO2 në ndërtesa.....	33
4.2. Inventari referent për emetimet e CO2 në transport	35
4.3. Inventari referent për emetimet e CO2 në ndriçim publik	36
4.4. Inventari i përgjithshëm referent për emetimet e CO2 në Komunën e Istogut	36
4.4.1. Konsumi i përgjithshëm i enegjisë në Komunën e Istogut	36
4.4.2. Inventari i përgjithshëm referent për Komunën e Istogut	38
5. VLERËSIMI I RREZIKUT DHE CENUESHMERISE (VRC)	39
5.1. Të dhënat klimatike për Komunën e Istogut	40
5.2. Vlerësimi i rrezikut dhe vulnerabilitetit të thatësisë dhe mungesës së ujit në sektorët komunal	45

5.3. Vlerësimi i rrezikut dhe vulnerabilitetit nga nxehtësia ekstreme në sektorët komunal	47
5.4. Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së përmytjeve në sektorët komunal	49
5.5. Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së reshjeve të mëdha në sektorët komunal.....	51
5.6. Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së të ftohtit ekstrem në sektorët komunal	53
5.7. Vlerësimi i rrezikut dhe vulnerabilitetit të stuhive dhe shtrengatave në sektorët komunal	54
5.8. Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së lëvizjeve masive dhe rrëshqitjeve të dheut në sektorët komunal.....	56
5.9. Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së zjarreve të egra në sektorët komunal	57
6. PLANI I VEPRIMIT	60
6.1. Zbutja	64
6.1.1. Sektori i ndërtimit	65
6.1.2. Sistemi i ngrohjes së qytetit.....	79
6.1.3. Transporti publik në Istog.....	81
6.1.4. Ndriçimi Publik.....	92
6.2. Përshtatja ndaj ndryshimeve klimatike.....	94
6.2.1. Sektori i ndërtimit	94
6.2.2. Sektor i Transportit/Infrastruktura e trafikut	96
6.2.3. Sektori i Energjisë.....	100
6.2.4. Sektor i Menaxhimit të Ujit.....	101
6.2.5. Planifikimi Hapësinor dhe Menaxhimit të Tokës	110
6.2.6. Mjedi dhe Biodiversiteti.....	111
6.2.7. Bujqësia dhe Pylltaria	113
6.2.8.Sektori i Kujdesit Shëndetësor.....	116
6.2.9. Sektori i Mbrojtjes Civile dhe Emergjencave	117
6.2.10. Sektori i Ekonomisë dhe Turizmit	120
6.2.11. Sektorët Tjerë	121
6.3. Varfëria energjetike	122
7. VLERËSIMI I ZVOGËLIMIT TË GAZRAVE SERRË NGA MASAT E PROPOZUARA DERI NË VITIN 2030	127
8. BURIMET E FINANCIMIT DHE PLANI FINANCIAR PËR PLANIN E VEPRIMIT	130
9. PËRFUNDIMI.....	134
10. LITERATURA.....	135

LISTA E TABELAVE

- Tabela 1: Rezultatet e prioritizimit të masave përshtatëse
- Tabela 2: Përmbledhja e konsumit të energjisë për sektorin e ndërtesave
- Tabela 3: Vlerat kalorifike neto të paracaktuara dhe faktorët e emetimeve të CO₂ sipas IPCC, 2006 dhe faktorët kombëtarë
- Tabela 4: Emisionet e GHG [tCO₂eq] për sektorin e ndërtesave, pajisjeve dhe objekteve
- Tabela 5: Konsumi i energjisë për sektorin e transportit
- Tabela 6: Emisionet e GHG [tCO₂eq] për sektorin e transportit për komunën e Istogut
- Tabela 7: Përmbledhja e konsumit total të energjisë sipas sektorëve për vitin 2017
- Tabela 8: Përmbledhje e inventarit total të emisionit bazë të GS në Komunën e Istogut për vitin 2017
- Tabela 9: Temperaturat maksimale vjetore në rajonin e Pejës
- Tabela 10: Temperaturat minimale vjetore në rajonin e Pejës
- Tabela 11: Era mesatare vjetore në rajonin e Pejës
- Tabela 12: Informacion mbi Ndryshimet Klimatike (Burimi: Studimi mbi ndryshimet klimatike në rajonin e Ballkanit Perëndimor në vitin 2018)
- Tabela 13: Vlerësimi i rrezikut dhe vulnerabilitetit të thatësirës dhe mungesës së ujit në sektorët komunal
- Tabela 14: Vlerësimi i rrezikut dhe vulnerabilitetit nga nxehtësia ekstreme në sektorët komunal
- Tabela 15: Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së përmytjeve në sektorët komunal
- Tabela 16: Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së reshjeve të mëdha në sektorët komunal
- Tabela 17: Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së të ftohtit ekstrem në sektorët komunal
- Tabela 18: Vlerësimi i rrezikut dhe vulnerabilitetit të stuhive dhe shtrengatave në sektorët komunal
- Tabela 19: Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së lëvizjeve masive dhe rrëshqitjeve të dheut në sektorët komunal
- Tabela 20: Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së zjarreve të egra në sektorët komunal
- Tabela 21: Masat prioritare për zbatimin e PVEQK
- Tabela 22: Buxheti në total i zbatimit të PVEQK
- Tabela 23: Promovimi dhe mbështetja e rritjes së efikasitetit të energjisë (EE), përdorimit të burimeve të ripërtëritshme të energjisë (BRE)
- Tabela 24: Informimi/vetëdijësimi dhe ndryshimi i sjelljes për të punonjësit dhe shfrytëzuesit e ndërtesave publike komunale
- Tabela 25: Zbatimi i standardeve minimale të Performancës së Energjisë
- Tabela 26: Krijimi dhe funksionalizimi i Sistemit Komunal për menaxhim të energjisë (SKME)
- Tabela 27: Përmirësimi i efikasitetit të energjisë në ndërtesat publike komunale
- Tabela 28: Instalimi i sistemeve për gjenerim të energjisë elektrike nga BRE, gjegjësisht moduleve PV, në ndërtesat publike komunale
- Tabela 29: Instalimi i sistemeve diellore termike për ngrohje të ujit sanitar, në ndërtesat publike komunale
- Tabela 30: Masat e efikasitetit të energjisë në KRU "Hidrodrini"
- Tabela 31: Përmirësimi i efikasitetit të energjisë në ndërtesat individuale të banimit
- Tabela 32: Instalimi i sistemeve diellore fotovoltaike (PV) në ndërtesat e banimit
- Tabela 33: Masat për efikasitet të energjisë në ndërtesat rezidenciale – ndërtesat shumë banesore
- Tabela 34: Instalimi i ndriçimit me sensorë në hapësirat e përbashkëta të ndërtesave shumë banesore
- Tabela 35: Zbatimi i masave për efikasitet të energjisë, instalimi i sistemeve PV dhe sistemeve diellore për ngrohjen e ujit sanitar në ndërtesat komerciale, dhe në mbështjellësin e ndërtesave komerciale dhe të shërbimeve private
- Tabela 36: Përgatitja e studimit të fizibilitetit për sistem të ngrohjes qendrore me burime të ripërtëritshme të energjisë (BRE)

Tabela 37. Hartimi i planit të mobilitetit për dekarbonizimin e transportit në Komunën e Istogut

Tabela 38. Ndërtimi i rrugëve, trotuarëve dhe shpateve të trotuarëve në qytetin e Istogut

Tabela 39. Ndërtimi i shtigjeve për biçikleta

Tabela 40. Instalimi i pikave për mbushjen e biçikletave elektrike

Tabela 41. Promovimi, informimi, dhe ndërgjegjësimi - rëndësia e trafikut të biçikletave

Tabela 42. Renovimi i rrugëve ekzistuese në lokacionet atraktive turistike

Tabela 43. Ndërtimi i shtigjeve për lëvizje aktive për ecje, këmbësorë

Tabela 44. Instalimi i pikave të mbushjes së baterive për automjetet elektrike

Tabela 45. Zëvendësimi i 10 deri 15 automjete të flotës komunale me ato elektrike deri në vitin 2030

Tabela 46. Krijimi i ndriçimit rrugor të “mençur” në tërë territorin e komunës

Tabela 47. Hartëzimi i nevojave të ndërtesave për zbatimin e teknologjive të gjelbra

Tabela 48. Aplikimi i “kulmeve të sheshta” në zona me rrezik nga stuhitë e forta

Tabela 49. Studimi për rrugët e rrezikuara nga përmbytjet dhe vërshimet dhe propozimi i masave mbrojtëse për zbatimin e tyre

Tabela 50. Rregulimi i infrastrukturës teknike për trajtimin dhe integrimin e ujërave atmosferik përgjatë rrugëve kryesore

Tabela 51. Mbrojtja e sipërfaqeve të rrugëve nga temperaturat e larta përmes mbjelljes së drurëve/pemëve që krijojnë hije

Tabela 52. Përshtatja e trotuarëve për lëvizjen e personave me nevoja të veçanta

Tabela 53. Instalimi/vendosja e kablove elektrike nëntokësore në kuadër të rrjetit shpërndarës të energjisë elektrike

Tabela 54. Parandalimi i rrezikut nga përmbytjet përmes rregullimit dhe pastrimit të shtrëtvërve të lumenjëve

Tabela 55. Ndërtimi i kolektorëve për ujërat e zeza

Tabela 56. Përfundimi i ndërtimit të sistemit të ujërave të zeza (kanalet e ujërave të zeza)

Tabela 57. Studimi i fizibilitetit për impiantin për trajtimin e ujërave të zeza dhe ndërtimi i impiantit për trajtimin e ujërave të zeza

Tabela 58. Trajtimi i ujërave urbane në zonat rurale përmes projekteve të bazuara në zgjedhje natyrore

Tabela 59. Përfundimi i rrjetit të ujësjellësit për ujë të pijshëm në Istog dhe zëvendësimi i gypave të azbestit me ato të plastikës në rrjetin e ujësjellësit

Tabela 60. Ndërtimi i digës së ujit në Istog

Tabela 61. Ndërtimi i digës së ujit në Shushicë

Tabela 62. Rigjenerimi i burimeve ujore (Gurrat e Bardha)

Tabela 63. Rritja e kapacitetit të tubit të furnizimit për rezervuarin e ujit

Tabela 64. Rregullimi dhe renovimi i kanaleve të ujitjes dhe kullimi i tokave bujqësore

Tabela 65. Zhvillimi dhe zbatimi i konceptin të bazuar në lagje, duke u fokusuar në zonat e gjelbra, rekreative dhe sportive

Tabela 66. Ndërtimi dhe shenjëzimi i shtigjeve ndërkufitare të ecjes në zonat malore

Tabela 67. Zgjerimi i rrjetit të zonave të mbrojtura në territorin e komunës së Istogut

Tabela 68. Ndërtimi i qendrës për grumbullimin dhe transferin e mbeturinave

Tabela 69. Pyllëzimi dhe ripyllëzimi i sipërfaqeve të zhveshura të pyjeve në territorin e Komunës

Tabela 70. Përshtatja e planeve të mbrojtjes nga zjarri ndaj efekteve të ndryshimeve klimatike

Tabela 71. Nxitja/promovimi i përdorimit të farave/fidanëve rezistente ndaj ndryshimeve klimatike

Tabela 72. Hartimi i Protokollit për Masat Mbrojtëse nga Nxehtësia dhe Zbatimi i Udhëzimeve

Tabela 73. Planifikimi dhe ndërtimi i stehimoreve emergjente

Tabela 74. Krijimi dhe trajnimi i ekipeve vullnetare për rastet e emergjencave natyrore

Tabela 75. Akumulimi i ujit në zona turistike – malore (në shërbim të emergjencave, shuarjeve të zjarre, etj.)

Tabela 76. Ndërtimi i pikave hidrante në fshatra

Tabela 77. Krijimi i sistemi për mbrojtjen e turistëve dhe banorëve të zonave malore nga fatkeqësitë natyrore

Tabela 78. Promovimi i bujqësisë organike dhe agroturimzit përmes subvencionimit të fermerëve me serra, bletë, bagëti të imta etj

Tabela 79. Edukimi dhe informimi për ndryshime klimatike dhe zhvillim të qëndrueshëm

Tabela 80. Plani i veprimit për luftimin e varfërisë energjetike në Komunën e Istogut

Tabela 81. Mbështetja e komunës familjeve në nevojë për pagesën e faturave të energjisë elektrike

Tabela 82. Mbështetja e familjeve në nevojë për sigurimin e lëndës djegëse (dru zjarri) për ngrohje

Tabela 83. Subvencionimi për zbatimin e masave për eficiencë të energjisë në shtëpitë e banimit të familjeve në nevojë

Tabela 84. Subvencionimi për përmirësimin e eficiencës të sistemeve për ngrohjen e hapsirës dhe përdorimi i burimeve të ripërtëritshme të energjisë në shtëpitë e banimit të familjeve në nevojë

Tabela 85. Përmirësimi i rrjetit për furnizim me energji elektrike në territorin e komunës së Istogut

Tabela 86. Formimi i qendrës informuese komunale për varfëri energjetike

Tabela 87. Pasqyra e emetimeve të CO₂ e PVEQK

LISTA E FIGURAVE

Figura 1. Harta e Kosovës

Figura 2. Organogrami i Komunës së Istogut

Figura 3. Logo e iniciatives së Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave

Figura 4. Shpërndarja e konsumit të energjisë sipas sektorëve

Figura 5. Emetimet e përgjithshme të CO_{2eq} sipas sektorëve në bazë të pjesmarrjes në përqindje

Figura 6. Reshjet mesatare vjetore (mm) në Kosovë 1900-2021

Figura 7. Reshjet mesatare vjetore (mm) në Pejë 2002-2021

Figura 8. Ndryshimi mesatar vjetor i temperaturës (°C)

Figura 9. Ndryshimi i akumuluar i reshjeve (%)

Figura 10. Caqet indikative dhe trajektorja për reduktimin e emetimeve të gazrave serrë (GS)"

Burimi: Rezultate nga modelimi

Figura 11. Shpërndarja e përgjithshme e potencialit të uljes së emetimeve sipas sektorëve

Figura 12. Përqindja e uljes së emetimeve pas masave, në 2030

SHKURTESAT DHE AKRONIMET

BB	Banka Botërore
BE	Bashkimi Evropian
BERZH	BERZH (Banka Evropiane për rindërtim dhe zhvillim)
BRE	Burimet e ripërtëritshme të energjisë
EE	Efiçienca e energjisë
ESCO	Energy Service Companies (Kompanitë për shërbime energjetike)
FKEE	Fondi i Kosovës për efiçencë të energjisë
GLN	Gaz i lëngëzuar i naftës
GS	Gazërat Serrë
IBE (BEI)	Inventari bazë i emetimeve (Baseline Emission Inventory)
IHMK	Institui hidrometeorologjik i Kosovës
KEK	Korporata energjetike e Kosovës
KfW	Banka Gjermane për zhvillim dhe rindërtim
KRM	Kompania regjionale e mbeturinave
KRU	Kompania regjionale e ujërave
ME	Ministria e ekonomisë
MEI	Monitorimi i Inventarit të Emitimeve
MK (CoM)	Marrëveshja e Kryetarëve (Covenant of Mayors)
MMPHI	Ministria e mjedisit, planifikimit hapësinor dhe infrastrukturës
PK	Palët kontraktuese
PVQGJ	Plani i veprimit për qytet të gjelbër
PVEQK (SECAP)	Plani i veprimit për energji të qëndrueshme dhe klimë (Sustainable Energy and Climate Action Plan)
PVEK	Plani i veprimit për energji dhe klimë 2025 - -2030
ShA	Shtetet anëtare
TC	Termocentral
VRC (RVA)	Vlerësimi i rrezikut dhe cënueshmërisë (Risk Vulnerability Assessment)
ZEU	Zona me emetim të ulët

1. Përmbledhje Ekzekutive

Vizioni për Kosovën në vitin 2030 vendos zhvillimin ekonomik të qëndrueshëm, një cilësi të lartë të jetës dhe institucione efektive si objektivat kryesore. Një element themelor i vizionit për Kosovën në 2030 është anëtarësimi në organizatat euroatlantike, duke ndihmuar kështu rrugëtimin përpara të Kosovës drejt familjes së Bashkimit Evropian. Po ashtu, nëpërmjet këtij vizioni, Kosova synon të përputhet me zhvillimet teknologjike dhe mundësitë e ofruara nga digitalizimi, të kontribuojë në Agjendën e Gjelbër si një aktor rajonal. Si nënshkruese e Deklaratës së Sofijes për Agjendën e Gjelbër për Ballkanin Perëndimor, Kosova ka përgjegjësi për të përmbushur objektivat e BE-së për energjinë dhe klimën deri në vitin 2030, duke përfshirë reduktimin e emetimeve të përgjithshme dhe sigurimin e një qasje të qëndrueshme në energji. Vizioni i Qeverisë së Kosovës është të zhvillojë një sektor energjetik pa emetim të dioksidit të karbonit CO₂ deri në vitin 2050, të integruar në tregun Pan-Evropian, duke garantuar siguri të furnizimit me energji të përballueshme për qytetarët. Vizioni i BE-së është që deri në vitin 2050, të gjithë do të jetojmë në qytete të dekarbonizuara dhe të qëndrueshme me qasje në energji të përballueshme, të sigurt dhe të qëndrueshme.

Plani i Veprimit për Energji të Qëndrueshme dhe Klimë/Sustainable Energy and Climate Action Plan (PVEQK/SECAP) është një mjet politik dhe një dokument teknik në të njëjtën kohë, dhe ka të bëjë me zbatimin dhe monitorimin e veprimeve për energjinë dhe klimën në nivel lokal. Politikat e deritashme dhe ekzistuese për energji dhe klimë të Komunës së Istogut kanë përfshirë më shumë adresimin e efikasitetit të energjisë përmes zbatimit të Planit komunal të veprimit për efikasitet të energjisë 2019-2021 të Komunës së Istogut. Një nga prioritetet kryesore është promovimi i përdorimit të energjisë së qëndrueshme dhe eficiente në ndërtesat publike dhe private. Kjo përfshinë iniciativë për izolimin termik të ndërtesave, instalimin e sistemeve të ngrohjes dhe ftohjes eficiente, si dhe përdorimin e burimeve të ripërtrishme të energjisë.

Nënshkruesit e Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave kanë marrë përsipër të reduktojnë emetimet e CO₂ (mundësisht edhe të gazeve të tjera serrë), në territoret lokale që administrohen prej tyre, me të paktën 40% deri në vitin 2030 krahasuar me vitin referent, për të rritur rezistencën ndaj ndryshimeve klimatike duke zbatuar parimin e përshtatjes ndaj ndryshimeve klimatike, shkëmbimin e përvojave, vizioneve, rezultateve dhe praktikave me autoritetet lokale dhe rajonale në BE dhe jashtë saj. Autoritetet lokale janë zotuar për të hartuar Planin e veprimit për energji të qëndrueshme dhe klimë - PVEQK, (anglisht: Sustainable Energy and Climate Action Plan – SECAP) dhe për ta zbatuar atë si dhe brenda periudhës prej dy vite të anëtarësimit në Marrëveshjen e Kryetarëve dhe të hartojnë dokumentacionin e raportit për zbatimin e PVEQK.

Komuna e Istogut ka vendosur t'i bashkohet Marrëveshjes së Kryetarëve (MK) të Komunave (anglisht: Covenant of Mayors – CoM) duke hartuar Planin e veprimit për energji të qëndrueshme dhe klimë (PVEQK), që përfshinë edhe marrjen e zotimit për zbatimin e tij. Nga këtu e tutje PVEQK-së di t'i referohet si Plani i veprimit. Objektivi kryesor i Planit të veprimit është zvogëlimi i emetimeve të CO₂ për më shumë se 40%, rrespektivisht 41.27%, deri në vitin 2030 nga zbatimi i masave të rekomanduara, apo 44,380.58 tCO₂ deri në vitin 2030. Masat për zbutje janë propozuar për sektorët kyç të "Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave", sektori i ndërtesave, sektori i transportit dhe sektori i ndriçimit publik.

Në Planin e veprimit i ka të përshkruara masat për zbutje dhe objektivat që duhet të arrihen me këtë plan në përpjekjet për zbutjen e efekteve nga ndryshimet klimatike. Gjithsej janë të propozuara 25

masa për zbutje të ndryshimeve klimatike. Në kuadër të masave janë të përfshira: masa organizative, studime dhe natyrisht zbatime të projekteve konkrete.

Në Planin e veprimit janë të integruara masat për përshtatje të cilat janë të bazuara në dokumentin Vlerësimi i rreziqeve të cënueshmërisë. Masat për përshtatje i adresojnë ato rreziqe në sektorët e ndërtimitarisë, transportit/infrastrukturës së trafikut, energjisë, menaxhimit të ujërave, planifikimit hapësinor dhe menaxhimit të tokës, mjedisit dhe biodiversitetit, bujqësisë e pylltarisë, kujdesit shëndetësor, mbrojtjes civile dhe emergjencave, si dhe ekonomisë dhe turizmit. Gjithsej janë propozuar 33 masa për përshtatje ndaj ndryshimeve klimatike.

Plani i veprimit e trajton edhe varfërinë energjetike. Varfëria energjetike paraqitet në formën e ngarkesës në pagesën e faturave për energjinë e shpenzuar, por gjithashtu edhe në formën e kualitetit të energjisë elektrike që merret nga rrjeti, kjo pasi në shumë raste tensioni i rrymës elektrike shumë shpesh është më i ulët dhe kjo në shumë raste ka krijuar vështirësi në përdorimin e pajisjeve të ndryshme elektrike. Për varfërinë energjetike janë propozuar 7 masa në kuadër të këtij Plani të veprimit.

2. Hyrje

Iniciativa ndërkombëtare “Marrëveshja e Kryetarëve të Komunave(MK) për energjinë dhe klimën” synon të forcojë dhe përmirësojë aktivitetet lidhur me energjinë dhe klimën në nivel të njëjësive tëqeverisjes lokale. Vetë iniciativa bazohet në tre shtylla (ulja e emetimeve të CO₂, forcimi i rezistencës ndaj ndryshimeve klimatike dhe shkëmbimi i njohurive dhe përvojave) dhe merret me përshtatjen dhe zbutjen e ndryshimeve klimatike, në mënyrë që të sigurohet qëndrueshmëri dhe rezistencë ndaj ndryshimeve klimatike në nivel lokal duke reduktuar emetimet e gazrave serrë(GS).

Njësitë e qeverisjeve lokale,(që në rastin e Kosovës janë komunat), janë nismëtarët kryesorë të tranzicionit energjetik dhe të luftës kundër ndryshimeve klimatike në nivel administrimi që është më së afërti me qytetarët. Komunat ndajnë përgjegjësinë për luftimin e ndryshimeve klimatike bashkë me institucionet në nivel kombëtar dhe janë të gatshme të veprojnë pavarësisht nëse pjesëmarrësit e tjerë i përmbushin detyrimet e tyre.

Aderimi i Komunës së Istogut në iniciativën Marrëveshja e Kryetarëve të Komunave është shprehje e dëshirës dhe synimit politik dhe strategjik për të punuar në vazhdimësi për përmirësimin e kushteve ekonomike, ekologjike dhe sociale të qytetarëve të saj, nëpërmjet realizimit të vizionit të përmirësimit të efikasitetit energjetik dhe dekarbonizimit në territorin e saj, me masa adekuate përshtatjeje dhe përshtatjeje ndaj ndryshimeve klimatike, që garanton zhvillim të qëndrueshëm ekonomik të komunës që është në harmoni me mjedisin jetësor.

Si politikë komunale, Istogu synon mbrojtjen e tokës bujqësore, riaktivizimin e sistemit të ujitjes, kufizimin e zgjerimit të vendbanimeve, mbrojtjen e shumëllojshmërisë së peizazheve natyrore, ndërtimin e një sistemi të integruar të furnizimit me ujë për tërë komunën, si dhe ndërtimin e një sistemi të ri dhe të ndarë të kanalizimit fekal dhe atmosferik për të siguruar mjedisin e qëndrueshëm dhe të shëndetshëm për banorët tanë.

Politikat e transportit dhe mobilitetit në Istog përfshijnë shkurtimin e distancave mes fshatrave dhe qendrave lokale dhe Istogut si qendër kryesore, duke përdorur forma të ndryshme të transportit, si dhe promovimin e transportit alternativ përveç udhëtimit me veturë. Ata gjithashtu synojnë promovimin e qasjes së sigurt në rrugë, duke reduktuar pikat e qasjes përgjatë rrugëve rajonale dhe

rrugës përmbledhëse, dhe ndarjen e trafikut tranzit dhe lokal kur është e nevojshme. Politikat përfshijnë gjithashtu sigurimin e qasjes adekuate në ndërtesat dhe ngastrat në zonat e destinuara për zhvillim, promovimin e zhvillimit të cilat nuk dëmtojnë resurset mjedisore dhe skenike, si dhe asfaltimin e rrugëve të reja dhe rikonstruktimin e atyre ekzistuese vetëm kur është e nevojshme.

Politika e menaxhimit të mbeturinave bazohet në parimin e prioritetit, duke dhënë përparësi aktiviteteve për reduktimin, minimizimin dhe procesimin e mbeturinave përpara se të shkojnë në deponi. Përbushja e këtij parimi do të kërkojë që prodhuesit të përballojnë kostot e masave parandaluese për ndotjen e mjedisit, trajtimin dhe asgjësimin e mbeturinave të tyre. Po ashtu, ndotësit do të kenë përgjegjësi të mbajnë të gjitha kostot për menaxhimin e mbeturinave, duke përfshirë masat parandaluese dhe eliminimin e dëmit të shkaktuar nga aktivitetet e tyre. Ky plan përfshin edhe garantimin e të drejtës së qasjes së publikut në informacione relevante dhe pjesëmarrjen e tyre në vendimmarrje, duke përfshirë hartimin dhe miratimin e planeve kombëtare për menaxhimin e mbeturinave. Gjithashtu, politika synon përmirësimin gradual të menaxhimit të mbeturinave duke ndërmarrë veprime në etapa.

Përmes Planit Komunal të Eficiencës së Energjisë, komuna e Istogut promovon një planifikim afatmesëm për arritjen e objektivave mjedisore dhe ekonomike.

Objektivi i përgjithshëm i Planit të Veprimit të Eficiencës së Energjisë për Komunën e Istogut është zvogëlimi i konsumit të energjisë në ndërtesat publike, transport dhe ndriçim publik, rritja e nivelit të komoditetit, zvogëlimi i kostos së shpenzimeve të energjisë si dhe krijimi i sistemit për menaxhimin e energjisë në komunën e Istogut.

Me ligjin e ri të Kosovës për ndryshime klimatike nr. 08/L-250, përcaktohet se komunat, kur është e nevojshme, mund të hartojnë Planin Komunal për energji dhe klimë, i cili duhet të jetë në përputhje të plotë me Planin Kombëtar për energji dhe klimë, dhe i cili miratohet nga Kuvendet Komunale të komunave respektive.

2.1. Marrëveshja e Kryetarëve të Komunave për energji dhe klimë

Komisioni Evropian më 29 janar 2008, ka filluar nismën për të lidhur kryetarët e qyteteve evropiane të ndërgjegjshme për energjinë në një rrjet të përhershëm me qëllim shkëmbimin e përvojave në zbatimin e masave efektive për përmirësimin e eficiencës energjetike të zonave urbane. Nisma e quajtur "Covenant of Mayors for Climate and Energy (Covenant of Mayors – CoM)" apo në gjuhën shqipe "Marrëveshja e Kryetarëve të Komunave për klimë dhe energji (Marrëveshja e Kryetarëve – MK)", përfaqëson iniciativën më të madhe në botë të fokusuar në aktivitetet lokale të energjisë dhe klimës.

Një nga instrumentet kyçe për inkurajimin e planifikimit strategjik dhe të vazhdueshëm të masave të përshtatjes dhe zbutjes ndaj ndryshimeve klimatike në nivel lokal është krijimi i Planit të Veprimit për Energji të Qëndrueshme dhe Klimë (PVEQK) për komunat/qeverisjet lokale, me udhëzime të veçanta për metodologjinë për krijimin e Planit të Veprimit, grumbullimin dhe raportimin standardizuar të të dhënave për të arritur objektivat dhe detyrimet e përcaktuara deri në vitin 2030.

Prandaj, autoritetet lokale - nënshkruesit e Marrëveshjes ndajnë një vizion të përbashkët që do të sigurojë dekarbonizimin dhe qëndrueshmërinë e qyteteve dhe komunave ku qytetarët e tyre do të kenë qasje në energji të sigurtë, të qëndrueshme dhe të përballueshme për të gjithë.

Përshtatja ndaj ndryshimeve klimatike do të thotë të parashikosh efektet negative të ndryshimeve klimatike dhe të marrësh masat e duhura për të parandaluar ose reduktuar dëmet që këto efekte mund të shkaktojnë dhe për të përfituar nga mundësitë që mund të shfaqen në këtë proces.

Marrëveshja e Kryetarëve të Komunave është përgjigja e qyteteve të përparuara evropiane ndaj sfidave të ndryshimeve klimatike globale dhe nisma e parë dhe më ambicioze e Komisionit Evropian që synon drejtpërdrejt autoritetet lokale dhe qytetarët përmes përfshirjes së tyre aktive vullnetare në luftën kundër ngrohjes globale. Kjo iniciativë përfaqëson një qasje të re në zbatimin e politikës energjetike dhe klimatike, sepse për herë të parë filloi zbatimin e ashtuquajturës qasje "nga poshtë-lart", një model bashkëpunimi në nivel shumë-sektorial dhe një kuadër aktivitetsesh të udhëhequra nga konteksti i mjedisit lokal gjatë zbatimit të aktiviteteve në nivel lokal.

Në tetor të vitit 2015, pas një procesi konsultimi për të ardhmen e marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave, Komisioni Evropian lansoi një Marrëveshje të re të integruar të Kryetarëve të Komunave për klimën dhe energjinë që shkon përtej synimeve të përcaktuara për vitin 2020. Nënshkruesit e Marrëveshjes së re marrin përsipër të zvogëlojnë emetimet e tyre të CO₂ (dhe eventualisht edhe gazrat e tjerë serrë) dhe të miratojnë një qasje të përbashkët për zgjidhjen e zbutjes dhe përshtatjes së ndryshimeve klimatike. Nënshkruesit angazhohen të zvogëlojnë emetimet e CO₂ me të paktën 40% deri në vitin 2030 dhe të rrisin qëndrueshmërinë e qyteteve ndaj efekteve të ndryshimeve klimatike.

Për të konvertuar angazhimin e tyre politik në masa dhe projekte praktike, nënshkruesit e Marrëveshjes angazhohen të miratojnë Planine Veprimit për Energji të Qëndrueshme dhe Klimë (PVEQK) që përshkruan aktivitetet kryesore që ata synojnë të ndërmarrin brenda dy viteve nga data e vendimit të Kuvendit të Komunës për t'iu bashkuar Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave.

Nënshkruesit e Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave pajtohen me vizionin e përbashkët për vitin 2050, i cili përcakton:

- **Dekarbonizimin e territorit lokal** duke kontribuar në kufizimin e rritjes së mesatares globale të temperaturës nën 1.5°C, në përputhje me Marrëveshjen ndërkombëtare të Parisit mbi klimën arritur në konferencën COP21 në dhjetor të vitit 2015;
- **Forcimin e ripërtitjes së territorit lokal** duke forcuar kapacitetet për përshtatje ndaj ndikimeve të pashmangshme të ndryshimeve klimatike;
- **Mundësinë që të gjithë qytetarët të kenë qasje në energji të sigurt, të qëndrueshme dhe të përballueshme** dhe të kontribuojnë në cilësinë më të lartë të jetës dhe në përmirësimin e sigurisë së energjisë.

Nënshkruesit e marrëveshjes marrin përsipër që:

- të zvogëlojnë emetimet e CO₂ (mundësisht gazeve të tjera me efekt serrë) në zonën lokale me të paktën 40% deri në vitin 2030 krahasuar me vitin referent, nëpërmjet përmirësimit të efikasitetit të energjisë dhe rritjes së përdorimit të burimeve të ripërtëritshme të energjisë;

- rrisin rezistencën ndaj ndryshimeve klimatike për shkak të zbatimit të parimeve të përshtatjes ndaj ndryshimeve klimatike;
- shkëmbimin e përvojave, vizioneve, rezultateve dhe praktikave me autoritetet lokale dhe rajonale në rajon dhe BE, nëpërmjet bashkëpunimit të drejtpërdrejtë dhe shkëmbimit të njohurive, në kuadër të marrëveshjes së "Marrëveshjes Globale të Kryetarëve të Komunave";
- përgatitjen e Planit të veprimit për energji të qëndrueshme dhe klimë (PVEQK) brenda dy viteve nga data e aderimit në Marrëveshje dhe dokumentacionin përkatës për raportimin mbi zbatimin e Planit të Veprimit.

Kërkesat që duhet të plotësohen në mënyrë që PVEQK të pranohet si pjesë e iniciativës së Marrëveshjes janë:

- Plani i veprimit duhet të miratohet nga Kuvendi Komunal
- Plani i veprimit duhet të përmbajë qartë objektivin e reduktimit të specifikuar në Marrëveshje (p.sh. të paktën 40% e emetimeve të CO₂ deri në vitin 2030);
- Plani i veprimit duhet të bazohet në rezultatet e një Inventari bazë të emetimeve (IBE) dhe Vlerësimit të Rrezikut dhe vënueshmërisë (VRrC);
- Plani i veprimit duhet të mbulojë sektorët kyç të aktivitetit, të paktën ndriçimin publik, ndërtesat dhe trafikun.

Inventari referent i emetimeve duhet të përfshijë ndriçimin publik, ndërtesat dhe trafikun

2.2. Përshkrimi i Komunës së Istogut

Komuna e Istogut ndodhet në pjesën veriperëndimore të Kosovës, afër qytetit të Pejës, pranë kufirit me Shqipërinë dhe Malin e Zi. Përfshinë një sipërfaqe prej rreth 453.84 kilometra katrorë dhe është vendosur në një rajon me pejsazh të bukur natyror. Istogu është i njohur për trashëgiminë e pasur kulturore, me disa vende historike dhe monumente që datojnë në periudhat romake dhe osmane. Komuna gjithashtu organizon disa festivale tradicionale dhe ngjarje të cilat tërheqin vizitorë nga të gjithë Kosova dhe përtej.

Istogu si komunë është e pasur edhe më resurse nëntokësore, ka linjit në kuadër të basenit të Dukagjinit. Banja-Illixhja, e njohur për ujin shërues termomineral, që nga periudha Ilire, është njëherazi edhe vendburim potencial i mermerit onix të cilësisë elite. Rezerva të mermerit ka edhe në fshatin Syne dhe Studenicë.

Komuna e Istogut është e pasur me hidrografi dhe atë Burimi i Istogut, Burimi i Vrellës si dhe kufizimi me Drinin e Bardhë. Në Banjë gjendet edhe Burimi i ujit termomineral. Burimi i Istogut përdoret për pije; për ekonomi peshku; dhe për prodhimin e energjisë elektrike.

Komuna e Istogut konsiderohet si rajoni më i pasur me trashigimi kulturore dhe natyrore në Kosovë. Sipas Listës së Trashigimisë Kulturore të Kosoves (2022) komuna e Istogut ka 28 lokalitete arkeologjike, dhe 32 monumente arkitektonike.

Istogu ka natyrë të pastër ekologjike, me bjeshkë atraktive, dhe klimë të volitshme cilat janë bazë për zhvillimin e turizmit dhe agroturizmit.

Figura 1. Harta e Kosovës

Informatat e fundit statistikore për komunën dhe qytetin janë të vitit 2011. Në bazë të ati regjistrimi, Komuna e Istogut ka një popullsi prej 39,289 banorësh, që kryesisht përbëhet nga shqiptarët. Komuna gjithashtu është shtëpi për komunitete më të vogla boshniakë, romë dhe grupet etnike të tjera.

Istogu ka një infrastrukturë relativisht të zhvilluar, me rrugë të asfaltuara, qasje në energji elektrike, dhe një sistem funksional të furnizimit me ujë. Megjithatë, ende ka vend për përmirësime, sidomos në fushën e shërbimeve publike dhe zhvillimit të infrastrukturës.

Sektori i bujqësisë në Komunën e Istogut me fokus në blegtori, prodhimin e produkteve të qumështit, dhe kultivimin e kulturave bujqësore., konsiderohet si sektori më i rëndësishëm ndër aktivitetet e përgjithshme ekonomike. Duke iu falënderuar potencialeve prodhuese që i ka komuna e Istogut: tokës pjellore, burimeve të ujit dhe klimës si dhe moshës së re të popullatës, agrikultura ka rol të rënd me fokus në blegtori, prodhimin e produkteve të qumështit, dhe kultivimin e kulturave bujqësore. sishëm në zhvillimin e përgjithshëm ekonomik dhe agrar duke prezantuar kështu një lëmi me perspektivë për zhvillim. Prodhimi i peshkut konsiderohet një veprimtari me rëndësi për komunën dhe ka perspektivë në zhvillimin e mëtejme duke u bazuar në pasurinë e ujërave (kapacitetet ekzistuese në Istog, Trofta me 400 ton/vit, dhe prodhuesit tjerë të vegjël).

Një pjesë e **Parkut Kombëtar “Bjeshkët e Nemuna”** shtrihet edhe në territorin e komunës së Istogut, duke rritur kështu mundësinë e mbrojtjes dhe shfrytëzimit më të mirë të këtij potenciali turistik, jo vetëm në kufinj të tij por edhe në zonën që e rrethon.

Territori i Komunës së Istogut karakterizohet me klimë kontinentale të butë, ku ndikim të madh ka afërsia Bjeshkëve të Thata nga pjesa veriore, që ka ndikim të madh në ndryshimin e shpeshtë të temperaturës gjatë ditës. Ky territor nuk ndryshon shumë sipas kushteve të temperaturës nga

territoret tjera të pjesës veriore të rrafshit të Dukagjinit, të cilat janë në një pjesë të madhe nën ndikimin e klimës kontinentale dhe që kanë më pakë nxehtësi dhe më tepër të reshura. Temperaturat mesatare mujore sillet prej 0.5 °C në janar deri në 23.3°C në gushtë. Temperatura mesatare vjetore është 11.3°C, ndërsa në periodën vegjetative 17.6° C. Sasia vjetore e të reshurave është mesatarisht afro 740 mm.

Regjioni i gjerë i Istogut përshkohet me klimë të mesme kontinentale në të cilën përpos faktorëve të jashtëm ndikojnë edhe faktorët lokal të brendshëm prej të cilëve më të rëndësishmit janë lartësia mbidetare, drejtimi i shtrirjes së masiveve malore, drejtimi i shtrirjes së luginave, afërsia me detin Adriatik dhe pellgun e lumit “Drini i Bardhë”.

Gjatë dimrit reshjet zakonisht janë me borë, ku trashësia e shtresës dhe kohëzgjatja e mbajtjes varen nga lartësia mbidetare dhe morfologjia e terrenit, si dhe ekspozicioni i terrenit.

Erërat kanë rëndësi të madhe, si modifikues të klimës në regjionin e gjerë të Istogut sepse bartin me vete karakteristikat e klimës nga vijnë. Në Istog më së shpeshti fryjën erëra nga jug-perëndimi, perëndimi dhe lindja.

Duhet theksuar se në Istog e rrethinë frynë herë-herë një erë e fuqishme lokale të cilën vendasit e quajnë “meqava” dhe e cila formohet me zbritjen e masave të ftohta ajrore nëpër shpatijët malore. Kjo erë përfshinë të gjitha fshatrat rrëzë shpatijëve malore prej fshatit Syriganë e gjerë në Kalikan dhe arrin shpejtësinë deri në 150 kilometra në orë, me këtë rast shkakton dëme të mëdha në objekte të banimit, kulme, si dhe në bujqësi, posaçërisht në pemëtari.

2.3. Vizioni i Komunës së Istogut në aspektin e klimës dhe energjisë

Vizioni për Istogun në 2050 është të jetë një komunë e gjelbër, e cila ka një ekonomi të qëndrueshme të bazuar në shfrytëzimin e burimeve natyrore dhe energjisë së pastër. Ky vizion synon të sigurojë një mjedis të pastër dhe të shëndetshëm për qytetarët, duke ndërmarrë masa të rëndësishme për zvogëlimin e emetimeve të gazrave serrë dhe mbrojtjen e shëndetit publik.

Komuna e Istogut do të përpiqet të përdorë teknologjinë dhe inovacionin për të shfrytëzuar burimet natyrore si dielli, era, dhe uji në mënyrë të qëndrueshme për prodhimin e energjisë së pastër.

Në aspektin e mbrojtjes së mjedisit, komuna do të promovojë praktika të qëndrueshme të mbrojtjes së tokës, ujit, dhe biodiversitetit. Kjo përfshinë praktika të mira bujqësore, mbrojtjen e pyjeve dhe zonave të mbrojtura natyrore, si dhe ndërmarrjen e masave për zvogëlimin e mbeturinave dhe përdorimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore.

Në një nivel më të gjerë, ky vizion synon të bëjë komunën e Istogut një shembull pozitiv për komunitetet e tjera në Kosovë dhe në rajon, për të inkurajuar përdorimin e energjisë së pastër dhe praktikave të qëndrueshme për të përmirësuar cilësinë e jetës dhe të mjedisit.

Istogu 2050, një komunë e gjelbër, me ekonomi të bazuar në shfrytëzimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore dhe energjisë së pastër, në shërbim të zvogëlimit të emetimeve të gazrave serrë dhe mbrojtjes së shëndetit publik.

2.4. Caqet e komunës së Istogut për energji dhe klimë

Qëllimet e Strategjisë së Përgjithshme për Zhvillimin e Mjedisit Urban dhe Rural përfshijnë promovimin e agrikulturës me prodhimtari primare dhe përpunimin e produkteve bujqësore cilësore, zhvillimin e turizmit shëndetësor, malor dhe rural, përkrahjen e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme për të rritur konkurrueshmërinë, arritjen e një zhvillimi social të balancuar me qasje të barabartë në shërbime për të gjithë, zhvillimin e qëndrueshëm hapësinor për të mbrojtur trashëgiminë natyrore dhe kulturore të komunës dhe rajonit, si dhe zhvillimin e një infrastrukture teknike të integruar dhe funksionale për të gjitha zonat. Objektivat specifike përfshijnë mbrojtjen e tokës bujqësore, riaktivizimin e sistemit të ujitjes, kufizimin e zgjerimit të vendbanimeve, mbrojtjen e shumëllojshmërisë së peizazheve natyrore, ndërtimin e një sistemi të integruar të furnizimit me ujë për tërë komunën, si dhe ndërtimin e një sistemi të ri dhe të ndarë të kanalizimit fekal dhe atmosferik.

Caqet e qytetit të Istogut në kontekstin e politikës së energjisë dhe klimës janë të përcaktuara për të kursyer energji dhe për të zvogëluar emetimet e parashikuara të CO₂. Këto qëllime janë përcaktuar gjatë nënshkrimit të Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave dhe përfshijnë:

1. Zvogëlimin e emetimeve të CO₂ për 40% deri në vitin 2030, krahasuar me inventarin e emetimeve të vitit baze 2017.

2. Rritjen e ripertritjes ndaj ndryshimeve klimatike përmes zbatimit të principeve të përshtatjes ndaj ndryshimeve klimatike.

Bazuar në Inventarin Bazë të Emetimeve të Gazërave Serrë për Istogun, i cili ka qenë në 107,544.71tCO₂, është vendosur një synim indikativ për zvogëlimin e emetimeve të CO₂ me 41.27% deri në vitin 2030, në krahasim me vitin 2017.

2.5. Organizimi i komunës së Istogut

Komuna e Istogut është njësi themelore e vetëqeverisjes lokale e cila ka Statutin e vetë. Komuna përgjegjësitë e veta i ushtron, organizon dhe udhëheq nëpajtueshmëri të plotë me Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale Nr.03/L-040, Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës nr.28/2008, Statutin e Komunës dhe Rregulloren e punës së Kuvendit.

Organet e Komunës janë:

1. Kuvendi i Komunës, si organi më i lartë vendimmarrës i Komunës dhe
2. Kryetari i Komunës, si organi më i lartë ekzekutiv i Komunës.

Kuvendi i Komunës është organi më i lartë përfaqësues dhe vendimmarrës i Komunës i cili ushtron funksionet e pushtetit lokal të përcaktuara me ligj dhe Statut. Kuvendin e Komunës e përbëjnë 27 Këshilltarë. Mandati i anëtarëve të Kuvendit është 4 /katër/ vjet. Kompetencat që Kuvendi i Komunës nuk mund t'i delegojë në organe të tjera janë të ndryshme dhe të rëndësishme. Së pari, ato përfshijnë miratimin e Statutit dhe Rregullores së punës, si dhe të gjitha rregulloret e tjera komunale, përfshirë ndryshimin dhe shfuqizimin e tyre. Gjithashtu, Kuvendi është përgjegjës për miratimin e buxhetit dhe planeve investuese, si dhe për miratimin e çështjeve financiare të rezervuara për Kuvendin sipas Statutit dhe rregullores së punës. Përveç këtyre, Kuvendi duhet të

miratojë planin vjetor dhe raportin vjetor. Po ashtu, ai është përgjegjës për themelimin e Komisioneve të kërkuara sipas Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale dhe për vendosjen e nivelit të tarifave dhe ngarkesave. Krijimi dhe përdorimi i simboleve, dekoratave dhe titujve të nderit të Komunës, në pajtim me Ligjin në fuqi, gjithashtu janë kompetenca që i takojnë Kuvendit. Emërimi dhe riemërimi i rrugëve, rrugicave dhe vendeve të tjera publike është një tjetër përgjegjësi e rëndësishme. Kuvendi është gjithashtu përgjegjës për arritjen e marrëveshjeve ndërkomunale dhe brenda komunale, si dhe për marrjen e vendimeve për t'u bashkuar me asociacione përfaqësuese të Komunave të Republikës së Kosovës. Në fund, Kuvendi ka edhe përgjegjësi të tjera që kërkohen me Ligj.

Kryetari i Komunës është udhëheqës i organit ekzekutiv të komunës dhe zgjidhet drejtpërdrejtë nga qytetarët me të drejtë vote, në përputhje me Ligjin për Zgjedhjet Komunale që është në fuqi. Kryetari i Komunës zgjidhet për mandat katër vjeçar. Kryetari i Komunës ka një sërë përgjegjësish të rëndësishme që ai i zbaton. Së pari, ai përfaqëson Komunën dhe vepron në emër të saj. Kryetari ka kompetencë mbi të gjitha ato përgjegjësi që nuk i janë dhënë eksplicit Kuvendit të Komunës apo Komiteteve të tij. Ai gjithashtu ekzekuton aktet e Kuvendit të Komunës dhe ka autoritet për të emëruar apo shkarkuar zëvendësit e tij/saj. Për më tepër, ai propozon zhvillimin komunal, planet rregullative dhe investuese, si dhe buxhetin vjetor për miratim në Kuvendin e Komunës dhe ekzekuton buxhetin e miratuar.

Raportimi para Kuvendit të Komunës për situatën ekonomiko-financiare të Komunës dhe zbatimin e planeve investuese bëhet së paku njëherë në gjashtë muaj apo kurdoherë që kërkohet nga Kuvendi i Komunës.

2.5.1. Organogrami i komunës

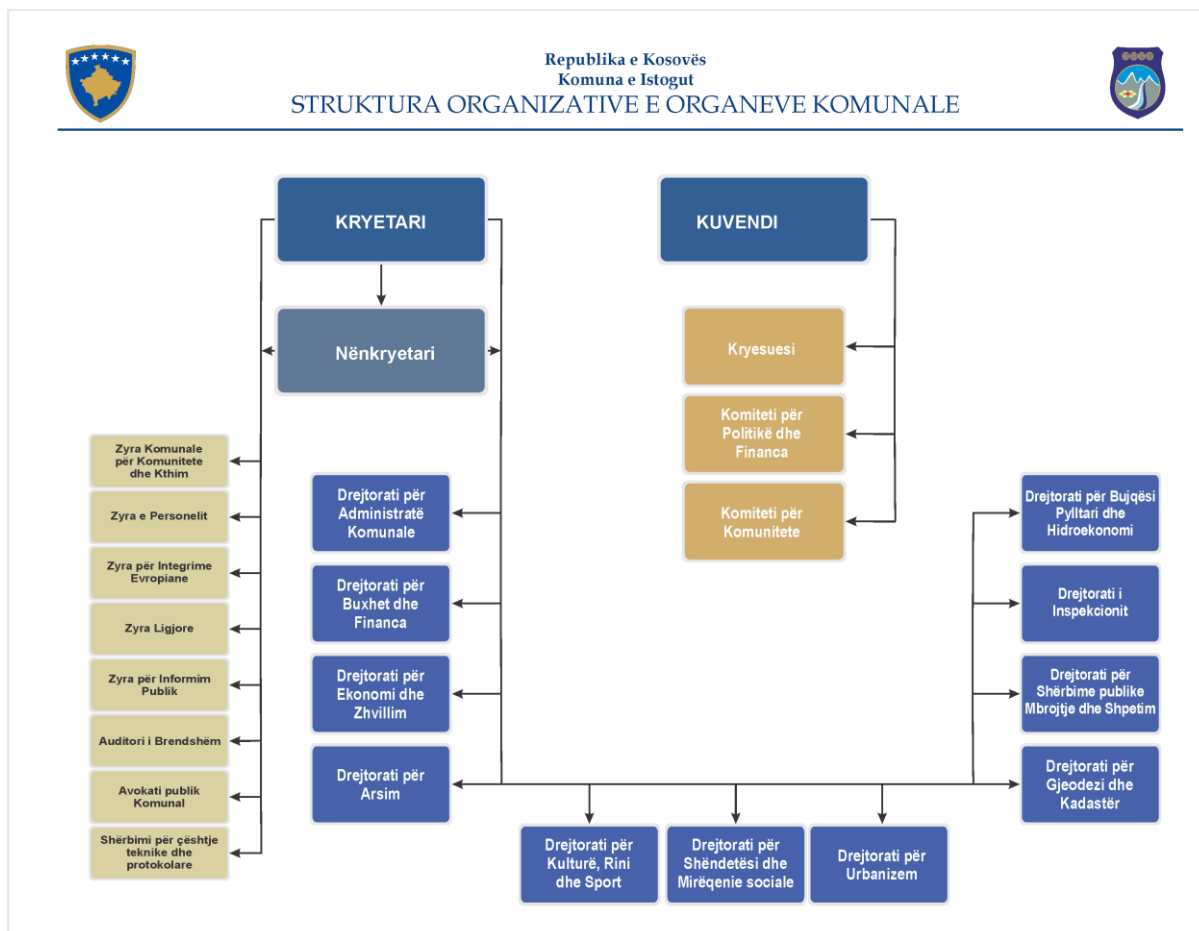

Figura 2. Organogrami i Komunës së Istogut

2.5.2. Organogrami i komunës për zbatimin e PVEQK

Një numër i Drejtorive komunale janë të angazhuara për zbatimin e PVEQK. Rol kyq kanë Sektori për mbrojtjen e mjedisit dhe energjisë efikente në kuadër të Drejtorisë së Urbanizmit, si dhe Sektori për Investime Kapitale si pjesë e Drejtorisë për Investime Kapitale dhe Menaxhimit të Kontratave. Drejtoria për Shërbime Publike, Mbrojtje dhe Shpëtim e cila menaxhon mobilitetin si dhe ndriçimin publik, ka rëndësi të veçantë në zbatimin e PVEQK-së. Gjithashtu, të përfshira në zbatim të PVEQK-së janë edhe drejtoritë ne vijim, si Drejtoria për Planifikim Strategjik, Drejtoria e Parqeve, dhe Drejtoria e Bujqësisë.

Ne bazë të Ligjit për Eficiencë të Energjisë dhe UA nr. 09-2017 parashihet themelimi i Zyrave Komunale të Energjisë. Zyra Komunale për energji do të jetë përgjegjëse për raportimin e arritjeve në drejtim të EE në të gjithë sektoret e shërbimeve komunale. Në gjendjen ekzistuese Komuna e Istogut ka një Menaxher të Energjisë në kuadër të drejtorisë për Shërbime Publike, Mbrojtje dhe Shpëtim, që merret me menaxhimin e energjisë vetëm në kuadër të kësaj drejtorie, që kryesisht ka të bëjë me ndriçimin publik.

3. Metodologjia

3.1. Çka është Plani i Veprimit për Energji të Qëndrueshme dhe Klimë (PVEQK)

Plani i Veprimit për Energji të Qëndrueshme dhe Klimë (PVEQK) është një dokument strategjik i zhvilluar si pjesë e iniciativës Kombëtare të Kryetarëve të Komunave.

PVEQK përcakton strategjitë dhe masat lokale për të arritur synimet klimatike dhe të energjisë të Bashkimit Evropian. Përfshinë zakonisht plane për reduktimin e emetimeve të CO₂, përmirësimin e eficiencës të energjisë dhe adaptimin ndaj ndikimeve të ndryshimeve klimatike. Zhvillimi i PVEQK është një përpjekje bashkëpunuese që përfshinë qeverisjet lokale, palët e interesuara dhe komunitetin. Shërben si plan strategjik për qytetet dhe rajonet për të kaluar drejt një të ardhme të qëndrueshme dhe me emetim të ulët të karbonit.

PVEQK paraqet një dokument kyç në nivel qyteti, i cili, bazuar në të dhënat e mbledhura mbi gjendjen ekzistuese, identifikon dhe jep udhëzime të sakta dhe të qarta për zbatimin e projekteve dhe masave të eficiencës të energjisë, përdorimit të burimeve të ripërtrishme të energjisë, përshtatjen ndaj ndikimeve të ndryshimeve klimatike dhe luftimit të varfërisë së energjisë. Plani i Veprimit përqendrohet në ndikimet afatgjata të ndryshimeve klimatike në nivelin e komunitetit lokal, merr parasysh eficiencën e energjisë dhe vendos qëllime dhe rezultate matëse lidhur me uljen e konsumit të energjisë dhe emetimit të CO₂.

Qëllimi kryesor i PVEQK është të arrijë që masat e propozuara të çojnë në uljen e emetimeve të CO₂ për të paktën 40% deri në vitin 2030, duke siguruar një tranzicion të drejtëpërdrejtë të energjisë, dhe duke zbatuar masa për të bërë njësitë e qeverisjes lokale të rezistueshme dhe të përshtatshme ndaj ndryshimeve të pashmangshme të klimës.

Me nënshkrimin e Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave për Energji dhe Klimë, komunat e reja angazhohen për të përgatitur Planin e Veprimit për Energji të Qëndrueshme dhe Klimë, i cili duhet t'iparaqitet Komisionit Evropian brenda një periudhe dyvjeçare nga hyrja në fuqi e Marrëveshjes. Gjithashtu komuna zotohet të hartoj raporte periodike.

Dokumenti i SECAP-it duhet të përmbajë:

- Inventarin bazë për emetimet për monitorimin e masave të zbutjes të ndikimeve të ndryshimeve klimatike.
- Masat përs zbutje të ndikimit të ndryshimeve klimatike.
- Analizën e rrezikut dhe vlerësimin e cenueshmërisë së sektoreve të veçanta ndaj ndikimeve të ndryshimeve klimatike.
- Masat e përshtatjes ndaj ndryshimeve klimatike.
- Masat për luftimin e varfërisë së energjisë.

Detyrimet nga Plani i Veprimit shtrihen në të gjithë territorin e qytetit, përfshirë sektorin publik dhe atë privat. Plani përcakton aktivitete në sektore të ndryshme, me theks në sektorët e ndërtimit, transportit dhe ndriçimit publik, ku autoriteti lokal ka ndikimin më të madh dhe që më së shumti kontribuojnë në konsumin e energjisë dhe emetimin e CO₂.

Në përgjithësi, Plani i Veprimit në të gjitha segmentet e tij duhet të përputhet me kornizat institucionale dhe ligjore në nivelin e BE, nacionale dhe lokale dhe të përfshij periudhën deri në vitin 2030.

Komisioni Evropian, në qëllim të lehtësimit të përgatitjes dhe zbatimit të PVEQK dhe për të krahasuar rezultatet e arritura midis qyteteve evropiane, ka përgatitur dokumente përkrahëse dhe këtë Plan të Veprimit është bërë në përputhje me udhëzimet dhe mjeteve brenda këtyre dokumenteve, duke përfshirë Manualin për Përgatitjen e Planit të Veprimit për Eficiencën e Energjisë dhe Përshtatjen ndaj Ndryshimeve Klimatike;

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC112986/jrc112986_kj-na-29412-en-n.pdf; Rekomandimet për Raportimin e Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave për Klimën dhe Energjinë <https://eu-mayors.ec.europa.eu/en/resources/reporting>; Veglat e disponueshme në platformën Urban-Adaptation Support Tool (Urban-AST)

<https://sustainable-infrastructure-tools.org/tools/urban-adaptation-support-tool-uast/#:~:text=The%20Urban%20Adaptation%20Support%20Tool,monitoring%20climate%20change%20adaptation%20plans.>; dhe Rekomandimet për luftimin e varfërisë së energjisë nga Marrëveshja e Kryetarëve të Kryetarëve të Komunave dhe Komisioni Evropian https://eu-mayors.ec.europa.eu/en/library/energy_poverty.

3.2. Procesi i punës, të dhënat e përdorura

Plani i Veprimit për Energjinë e Qëndrueshme dhe Klimën (PVEQK), është hartuar në përputhje me Udhëzimet e përpiluara në kuadër të Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave për Klimën dhe Energjinë (The Covenant of Mayors for Climate and Energy Guidelines) dhe shabllonin e Planit të Veprimit për Energjinë e Qëndrueshme dhe betejën kundër ndryshimeve klimatike të përpiluar nga Zyra e Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave dhe Zyra e Iniciativës Mayors Adapt, në bashkëpunim me Qendrën e Përbashkët të Kërkimeve të Komisionit Evropian.

Figura3. Logo e iniciativës së Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave

Komisioni Evropian, me qëllim të lehtësimit të përgatitjes dhe zbatimit të PVEQK dhe krahasimit të rezultateve të arritura ndër qytetet evropiane, ka përgatitur dokumente mbështetëse, dhe ky Plan veprimi është hartuar në përputhje me udhëzimet dhe veglat brenda këtyre dokumenteve:

1. Manuali për përgatitjen e Planit të Veprimit për Eficiencën e Energjisë dhe Përshtatjen ndaj Ndryshimeve Klimatike;
2. Rekomandimet për raportimin e Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave për Klimën dhe Energjinë;

3. Mjetet në dispozicion në platformën Urban-Adaptation Support Tool (Urban-AST);

4. Rekomandimet për luftimin e varfërisë së energjisë të Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave dhe Komisionit Evropian.

Sipas udhëzimeve, Plan i Veprimit për Energji të Qëndrueshme dhe Klimë duhet të përmbajë:

- Inventarin bazë të emetimeve të CO₂ për monitorimin e masave të zbutjes të ndikimit të ndryshimeve klimatike;
- Masat e zbutjes të ndikimit të ndryshimeve klimatike (Mitigation);
- Analizën e rreziqeve klimatike dhe vlerësimin e cenueshmërisë së sektorëve të veçantë ndaj ndikimit të ndryshimeve klimatike;
- Masat e përshtatjes ndaj ndryshimeve klimatike (Adaptation);
- Masat për luftimin e varfërisë së energjisë (Energy poverty).

3.3. Aktivitetet përgatitore për nisjen e procesit për zhvillimin e PVEQK/SECAP

Aktivitetet përgatitore për nisjen e procesit për zhvillimin e Planit të Veprimit për Energjinë e Qëndrueshme dhe Klimën (PVEQK/SECAP) filluan me sigurimin e vullnetit politik të komunës, duke siguruar mbështetjen e Kryetarit dhe Asamblesë Komunale të Istogut. Pas kësaj, u identifikuan aktorët e rëndësishëm dhe u krijua një grup punues për hartimin e PVEQK, përfshirë përfaqësues të autoriteteve lokale, sektorëve të ndryshëm të qytetit, shoqërinë civile dhe sektorin privat. Analiza e situatës së tanishme në qytet u bë në lidhje me energjinë dhe klimën, duke përfshirë inventarin e emetimeve të gazrave serrë dhe konsumin e energjisë në sektorët kyçe. U përpilua një plan konsultimi me të gjithë aktorët e interesuar për të mbledhur mendime dhe sugjerime për PVEQK. Gjithashtu, u identifikuan fondet e mundshme dhe burimet e tjera financiare për mbështetjen e hartimit dhe zbatimit të PVEQK, ndërsa u përpilua një listë me prioritetet dhe qëllimet e dëshiruara për të përfshirë në PVEQK, duke u bazuar në analizën e situatës dhe konsultimet e bëra me aktorët e interesuar. Planifikimi i një procesi të qartë dhe të strukturuar për hartimin e PVEQK u bë duke përfshirë afatet kohore dhe detyrat e përcaktuara për çdo aktor të përfshirë.

1. Sigurimi i vullnetit politik të komunës, gjegjësisht mbështetja e Kryetarit dhe Asamblesë Komunale të Istogut.

2. Identifikimi i aktorëve të rëndësishëm dhe krijimi i një grupi punues për hartimin e PVEQK. Këtu përfshihen përfaqësues të autoriteteve lokale, sektorëve të ndryshëm të qytetit, shoqërinë civile dhe sektorin privat.

3. Analiza e situatës së tanishme në qytet në lidhje me energjinë dhe klimën, duke përfshirë inventarin e emetimeve të gazrave të ndotjes së ajrit dhe konsumin e energjisë në sektorët kyçe.

4. Përpilimi i një plani të konsultimit të gjerë me të gjithë aktorët e interesuar për të mbledhur mendime dhe sugjerime për PVEQK.

5. Identifikimi i fondeve të mundshme dhe burimeve të tjera financiare për mbështetjen e hartimit dhe zbatimit të PVEQK.

6. Përpilimi i një listë me prioritetet dhe qëllimet e dëshiruara për të përfshirë në PVEQK, duke u bazuar në analizën e situatës dhe konsultimet e bëra me aktorët e interesuar.

7. Planifikimi i një procesi të qartë dhe të strukturuar për hartimin e PVEQK, duke përfshirë afatet kohore dhe detyrat e përcaktuara për çdo aktor të përfshirë.

3.4. Zhvillimi (përpilimi) i Planit të veprimit për energji të qëndrueshme dhe klimë (PQVEK)

Një nga elementët kryesorë të Planit të Veprimit është qëllimi për të reduktuar emetimet e CO₂-shit të qytetit të Istogut deri në vitin 2030. Planit duhet të përcaktojë qëllime specifike për zvogëlimin e emetimeve të CO₂ për sektorët dhe nën-sektorët e konsumit të energjisë në zonën e qytetit të Istogut.

Për të përcaktuar qëllimet reale për vitin 2030 për kursimet në energji dhe nivelet e emetimeve të CO₂, është e rëndësishme të mblidhen të dhëna cilësore për situatën e energjisë dhe konsumit të energjisë për vitin bazë. Hapi fillestar në këtë proces është klasifikimi i sektorëve të konsumit të energjisë në qytetin e Istogut.

IBE përfshin emetimet nga tre sektorët e konsumit final të energjisë në Komunë: sektorin e ndërtesave, të transportit dhe ndriçimit publik, në përputhje me klasifikimin e sektorëve në rekomandimet e Marrëveshjes së Kryetarëve. Llogaritja përfshin emisionin e drejtpërdrejtë (nga djegia e karburanteve) dhe emisionin indirekt (nga energjia elektrike dhe konsumi i energjisë termike).

Sektorët e aktiviteteve të përfshirë në IBE, janë:

– **Spektori i ndërtesave**

- Ndërtesat komunale, pajisjet/objektet (sektor kyç i KK);
- Ndërtesat terciare, pajisjet/objektet (sektor kyç i KK);
- Ndërtesat rezidenciale (sektor kyç i KK);
- Të tjera: Bujësia, Pylltaria – i gjithë konsumi final i energjisë dhe emetimet e GS që ndodhin në ndërtesa, objekte dhe makineri të sektorit primar (bujqësi dhe pylltari); sikur që janë objektet e kafshëve, sistemet e ujitjes dhe makineritë bujqësore.

– **Ndriçimi publik;**

– **Spektori i transportit**

- Flota komunale (sektor kyç i KK);
- Transporti publik (sektor kyç i KK);
- Transporti privat dhe komercial (sektor kyç i KK).

– **Furnizimi me energji**

- Energjia elektrike e importuar në territorin e komunës dhe inputet e asociuara dhe emetimet (në tCO₂ose tCO₂-eq).
- Prodhimi lokal i energjisë (PLE) - vetëm energjitë e ripërtëritshme (p.sh., energjia e erës; energjia nga hidrocentralet e vogla; energjia fotovoltaike; gjeotermike)

Inventari Bazë i Emetimeve (IBE) të CO₂ u realizua për vitin 2017, në bazë të të dhënave të grumbulluara. IBE-ja e Komunës së Istogut është hartuar në përputhje me Protokollin e Panelit Ndërqeveritar për Ndryshimin e Klimës (IPCC) dhe Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave, duke përdorur faktorët e emetimeve të IPCC dhe në raste të vecanta edhe faktorët nacional të emetimeve.

3.5. Korniza ligjore e rëndësishme për PVEQK

3.5.1. Niveli i BE-së

Në përgjithësi, korniza ligjore e Bashkimit Evropian (BE) siguron një bazë të qëndrueshme për zhvillimin dhe zbatimin e Planeve të Veprimit për Energjinë e Qëndrueshme dhe Klimën në nivel lokal, duke ndihmuar qytetet dhe komunat të kontribuojnë në caqet më të larta të klimës dhe energjisë së BE-së.

Korniza ligjore e BE-së ka vendosur një bazë ligjore të gjerë për të adresuar ndryshimet klimatike dhe për të promovuar praktikën e energjisë të qëndrueshme. Kjo kornizë përfshinë udhëzime, rregullore dhe iniciativa të ndryshme që synojnë të zvogëlojnë emetimet e gazrave serrë, të rrisin eficiencën e energjisë dhe të promovojnë burimet e energjisë së ripërtrishme.

Një komponent kyç e kësaj kornize është Direktiva për Eficiencën e Energjisë, e cila vendos caqe të detyrueshme për vendet e BE-së për të përmirësuar eficiencën e energjisë me një përqindje të caktuar në një periudhë të specifikuar. Një direktivë tjetër e rëndësishme është Direktiva për Energjinë e Ripërtrishme, e cila vendos caqe për pjesën e energjisë së ripërtrishme në shkallën e energjisë në BE.

Gjithashtu, BE-ja ka adoptuar Rregulloren për Veprimin për Klimën, e cila kërkon që vendet e BE-së të zhvillojnë Planet Kombëtare të Energjisë dhe Klimës (NECP) për të siguruar përparimin drejt caqeve të energjisë dhe klimës së BE-së.

3.5.2. Niveli kombëtar dhe lokal

Në Kosovë, Korniza Ligjore për Planin e Veprimit për Energjinë e Qëndrueshme dhe Klimën përfshinë ligjet, rregulloret dhe politikat që rregullojnë veprimtarinë në fushën e energjisë dhe klimës. Ligji për Energjinë përcakton strukturën institucionale dhe juridike për sektorin e energjisë në Kosovë dhe parashikon hapat për diversifikimin e burimeve të energjisë dhe përmirësimin e eficiencës të energjisë. Ligji për Eficiencën e Energjisë synon të promovojë eficiencën e energjisë në të gjitha sektorët, duke përfshirë ndërtesat, transportin dhe industrinë. Në bazë të Ligjit për Eficiencën e Energjisë parashihet themelimi i Zyrës Komunale për Energjinë. Zyra Komunale për energjinë do të jetë përgjegjëse për raportimin e arritjeve në drejtim të eficiencës së energjisë në të gjitha sektorët e shërbimeve komunale.

Plani Kombëtar për Energji dhe Klimë përcakton vizionin dhe objektivat e Kosovës për të përmirësuar sigurinë dhe shëndetin e sektorit të energjisë dhe për të ndihmuar në luftën kundër ndryshimeve klimatike. Caku i përcaktuar i zvogëlimit të Gazërave Serrë në nivel kombëtar për vitin 2030, krahasuar me 2016 është 16.3%.

Ligji për Klimën synon të zbatojë masat për zvogëlimin e efekteve të ndryshimeve klimatike në nivel kombëtar. Me këtë ligj për ndryshimet klimatike nr. 08/L-250, parashikohet që komunat, kur është e nevojshme, të hartojnë Planin Komunal për energjinë dhe klimën, i cili duhet të jetë në përputhje të plotë me Planin Kombëtar për energjinë dhe klimën dhe i cili miratohet nga Kuvendët Komunal të komunave të tyre.

Kjo kornizë ligjore dhe politike ofron bazën për zhvillimin dhe zbatimin e PVEQK në nivel lokal në Kosovë, duke ndihmuar qytetet dhe komunat të kontribuojnë në qëllimet e përgjithshme të energjisë dhe klimës.

3.6. Përfshirja e palëve të interesit

Për zhvillimin e PVEQK-së për Istogn palët e interesit janë përfshirë në të gjitha fazat. Përfaqësuesit e palëve të interesuara u përfaqësuan në grupin e punës për PVEQK përmes institucioneve publike, shoqatave të qytetarëve, iniciativave civile dhe sektorit lokal të biznesit. Ata u njohën si një kapacitet shumë i rëndësishëm për zbatimin e planit dhe u inkurajuan të luajnë një rol aktiv në procesin e zbatimit të PVEQK-se.

Palët e interesuara janë përfshirë në përgatitjen e Inventarit Bazë të Emetimeve dhe në Vlerësimin e Rrezikut dhe Cenueshmërisë ndaj ndryshimeve klimatike. Ata gjithashtu morën pjesë në procesin e identifikimit dhe priorizimit të veprimeve që do të jenë subjekt i planit të veprimit.

Istogu do të vazhdojë të mbajë dhe të zhvillojë bashkëpunimin me palët e interesuara për të siguruar një qasje të përfshirë dhe të qëndrueshme në zbatimin e PVEQK dhe për të përmirësuar efektivitetin dhe impaktin e politikave dhe masave për energjinë dhe klimën në nivel lokal.

3.7. Procesi i monitorimit dhe vlerësimit

Procesi i monitorimit dhe vlerësimit për PVEQK është një i domosdoshëm për sigurimin e qëndrueshmërisë dhe suksesit të planit. Duke pasur një proces të mirëfillt të monitorimit dhe vlerësimit, Istogu mund të sigurojë se PVEQK zbatohet në mënyrë efektive.

Procesi i Monitorimit dhe Vlerësimit i PVEQK përfshinë veprimet për të mbledhur dhe analizuar të dhënat për përmbushjen e caqeve të planit dhe për të vlerësuar efektivitetin dhe ndikimin e masave të ndërmarra në zbatim të këtij plani. Së pari duhet përzgjedhur indikatorët e performancës që do të ndihmojnë në vlerësimin e përmbushjes së caqeve të PVEQK dhe në monitorimin e progresit të zbatimit të masave. Në vazhdim bëhet mbledhja e të dhënave për konsumin e energjisë, emetimet e gazrave serrë, përdorimin e burimeve të energjisë së ripërtrishme dhe të dhëna të tjera relevante për zbatimin e PVEQK. Analiza e të dhënave të mbledhura bëhet për të vlerësuar përmbushjen e objektivave të PVEQK dhe për të identifikuar tendencat dhe sfidat në zbatimin e masave. Hap i fundit është vlerësimi i efektivitetit dhe ndikimit të masave të ndërmarra në zbatimin e PVEQK, duke përdorur indikatorë të performancës dhe të dhënat të mbledhura.

Raportimi dhe komunikimi i rezultateve bëhet në mënyrë periodike për përdorim të brendshëm dhe të jashtëm, si dhe komunikimin e rezultateve me palët e interesuara dhe publikun në përgjithësi. Sipas iniciativës "Marrëveshja e Kryetarëve të Komunave" (Covenant of Mayors), Istogu obligohet të

paraqes Raport Monitorimi çdo dy vjet pas fillimit të zbatimit të Planit, me qëllim të vlerësimit, monitorimit dhe verifikimit të caceve. Një raport i tillë duhet të përfshij një inventar të përditësuar të gazrave serrë në përputhje me monitorimin (MEI - Monitorimi i Inventarit të Emetimeve), të përgatitur duke përdorur metodologjinë dhe të dhënat hyrëse të njëjta si inventari bazë i emetimeve, në mënyrë që të mundësohet krahasimi dhe të përcillet progresi.

3.8. Aspekti financiar në nivel të komunës

Aspekti financiar i zbatimit të PVEQK në nivelin e komunës së Istogut është i rëndësishëm dhe kërkon kujdes dhe planifikim të kujdesshëm. Financimi i projekteve mund të jetë vecanërisht sfidues për shkak të buxhetit të limituar për investime të reja.

Istogu do të duhet të vlerësojë burimet financiare aktuale dhe të identifikojnë burime shtesë të financimit për të mbështetur zbatimin e PVEQK. Kjo mund të përfshijë qasjen në grante dhe subvencione nga programe kombëtare ose ndërkombëtare, shfrytëzimin e investimeve nga sektori privat nëpërmjet partneritetit publik-privat, dhe eksplorimin e mekanizmave inovativë të financimit.

Investimet totale kapitale për zbatim të PVEQK janë 66,325,000.00, dhe atë 31,325,000.00 shkon për masat e zbutjes, kurse 34,910,000.00 për përshtatje. Sa i perket burimeve të financimit, kryesisht janë burime të jashtme (të dhënat e detajuara në tabelën 22).

Për periudhën 2024 – 2026, Komuna e Istogut ka planifikuar një numër të konsiderueshëm të projekteve kapitale, të cilat përkrahin zbatimin e PVEQK. Kështu, për infrastrukturë rrugore, trotuare, ndriçimit public, dhe rregullim të rrejtve të kanalizimit komuna ka buxhetuar 7mil EUR. Për sektorin e bujqësisë, gjegjësisht kanale të ujitjes, bujqësi organike dhe bletari komuna ka ndarë buxhet prej 1.1mil EUR. Sektori i Planifikimit Urban dhe Mjedisit do të ketë buxhet prej 2mil EUR, të paraparë për rregullim të shtratit të lumit të Istogut; ndërtim të parkut pushues dhe rekreativ në Banjë; rregullim të trotuareve në zonat urbane Banjë, Vrellë, Gurrakoc dhe Istog; dhe ndërtim të sistemit të ri të ujësjellësit, gjelbrimit dhe ndriçimit në qendër të Istogut.

3.9. Pasqyra e Komunës

3.9.1. Vlerësimi i opsioneve të përshtatjes

Vlerësimi i opsioneve për përshtatje ndaj ndryshimeve klimatike në Komunën e Istogut është bërë në bazë të konsultimeve publike me palët relevante të interesit.

Qëllimi kryesor i procesit të konsultimit ishte diskutimi i çështjeve dhe prioriteteve të komunës në lidhje me përshtatjen dhe zbutjen e ndryshimeve klimatike, për të kontrolluar nëse masat e parapërzgjedhura për përshtatjen dhe zbutjen e ndryshimeve klimatike mund të jenë të dobishme dhe të zbatueshme për komunën, për të përcaktuar masat e reja gjithëpërfshirëse dhe t'u japin përparësi dhe vlerësim masave të përcaktuara për përshtatjen dhe zbutjen e klimës.

Para se masat e përcaktuara t'i prezantoheshin publikut, për të parë opinionin e tyre se çfarë duhet të ketë prioritet dhe cilat janë masat që mund të zbatohen lehtësisht, u realizua një vlerësim paraprak nga një ekip konsulentësh, të cilët përgatiten një pasqyrë të gjendjes aktuale në aspektin e efekteve të ndryshimeve klimatike, dhe u përcaktuan rreziqet përkatëse klimatike dhe shtrirja e tyre, së bashku me ndryshimet e pritshme në intensitet dhe frekuencë.

Masat u përcaktuan bazuar në një vlerësim gjithëpërfshirës të rreziqeve dhe dobësive nga ndryshimet klimatike në sektorët e mëposhtëm: ujë, bujqësi, pylltari, shëndetësi dhe sektorin ekonomik. Bazuar në rreziqet dhe nivelin e cenueshmërisë dhe ekspozimit, u përcaktuan masat për trajtimin e rrezikut dhe potencialin për parandalim në të ardhmen.

Pas kësaj, janë zhvilluar konsultimet e palëve të interesuara për priorizimin e masave zbutëse dhe përshtatëse. Konsultimet dhe diskutimet i kanë mundësuar komunës së Istogut të gjejë një rrugë të qartë të zbatimit përmes një sërë aktiviteteve prioritare, dhe si e tillë konsiderohet si bazë për arritjen e masave efektive zbutëse dhe përshtatëse.

Metodologjia e vlerësimit të opsioneve u zhvilluar përmes një procesi me tre hapa ku hapi i parë ishte një kombinim i punës në tavolinë dhe dy punëtorive për priorizimin e masave zbutëse dhe përshtatëse përmes një konsultimi interaktiv me palët e interesuara relevante të komunës së Istogut.

Grupi komunal për hartimin e SECAP shërbeu si një platformë për të konsultuar dhe përcaktuar sektorët dhe masat prioritare. Grupi i punës për hartimin e SECAP u përfshi në vlerësimin e masave të propozuara zbutëse dhe përshtatëse sipas Inventarëve Bazë të Emisioneve të BIA-s dhe raporteve RVA (Risk dhe Vulnerability Assessment), të cilat kombinohen me projektet e dala nga dokumentet strategjike si komunale dhe krijoj listën paraprake të masave. Kjo listë është ndarë në sektorë dhe është filtruar në bazë të faktit nëse janë zbatuar, janë në proces zbatimi apo mbeten për t'u zbatuar në vitet në vijim.

Lista paraprake u vlerësua me disa kriterë. Rëndësia ishte kriteri i parë që është marrë në konsideratë që nënkupton marrjen parasysh të strategjive të tyre sektoriale dhe ndikimin që mund të kenë në ndryshimet klimatike. Krahas këtij priorizimi, masat janë vlerësuar në bazë të kornizës buxhetore afatmesme me ç'rast prioritet kanë pasur projektet që kanë qenë në zhvillim e sipër si dhe ato që pritet të realizohen brenda kornizës buxhetore. Efikasiteti i masave për sa i përket ndikimit të veprimeve të caktuara në zbutjen dhe/ose rezultatet e përshtatjes ishte një ndër kriteret e tjera të aplikuara për të parë se sa mund të bëhet me një sërë masash në drejtim të zbutjes ose përshtatjes me efektet e ndryshimet klimatike në varësi të dobësive të identifikuara në raporte. Prioriteti i veprimeve që sjellin sinergji dhe përfitime në zbutjen dhe përshtatjen, p.sh., përmirësimi i energjisë së rinovueshme dhe transportit për t'i bërë ballë ngjarjeve të pafavorshme të motit, ose investimi në gjelbërimin urban që veprojnë si absorbues të karbonit dhe reduktojnë nxehtësinë ekstreme urbane në të njëjtën kohë, janë konsideruar si kriter shtesë.

Takimi i parë konsultativ u mbajt në gusht 2023, së bashku me ekspertët dhe grupin punues të komunës që ishin përgjegjës për zhvillimin e SECAP. Aktiviteti u organizua në formatin e një punëtorie me metodën World Coffee ku grupet e punës patën mundësinë të diskutojnë dhe të vendosin për masat prioritare për secilin sektor dhe cilat masa mund të zbatohen dhe janë të rëndësishme për çdo departament të qeverisjes lokale. Këtu u morën për bazë edhe projektet ekzistuese në kuadër të dokumenteve strategjike komunale. Duke aplikuar kriteret e rëndësishë, efektivitetit, buxhetimit dhe sinergjisë që mund të kenë projektet/masat në sektorë të ndryshëm, u arrit një listë e projekteve me prioritet në secilin sektor.

Prioritetizimi i masave është bërë në kuadër të ushtrimit të prioritetimit bazuar në parametrat e mëposhtëm: kostot për çdo masë/veprim, ekspozimi ndaj popullsisë apo sa popullsi jeton në zonë,

kompetencat e autoriteteve vendore (përgjegjësia për zbatimin), afati. për zbatimin, buxhetin e kërkuar, ndikimin e rrezikut dhe numrin e paralajmërimeve për masën specifike.

Pas përfundimit të aktivitetit për priorizimin e masave përshtatëse dhe zbutëse, një tjetër ngjarje u organizua në shtator të vitit 2023 në Istog, ku pjesëmarrës ishin nga grupi i vendimarrësve dhe palëve të interesuara (autoritetet kombëtare, agjencitë, ndërmarrjet publike, organizatat e shoqërisë civile). Qëllimi i punëtorisë së dytë ishte të vërtetojë me vendimmarrësit listën e projekteve/masave dhe sektorëve me prioritet të dala nga punësoria e parë e Komunës së Istogut. Lista është diskutuar dhe vërtetuar (konfirmuar) me pak ndryshime ndërsa janë pranuar konfirmime me shkrim për sektorët e tjerë që nuk ishin të përfaqësuar në këtë seminar.

Hapi i dytë përfshinte organizimin e sondazhit online me mjetin e anketës google. Pyetësorët u shpërndanë të anketuarve potencialë për të angazhuar publikun e gjerë në dhënien e përparësive të masave për zbutjen dhe përshtatjen ndaj ndryshimeve klimatike. Objektivi i anketës ishte të marrë përgjigje nga popullata e komunës së Istogut për priorizimin e masave të planifikuara për zbutjen dhe përshtatjen ndaj ndryshimeve klimatike në SECAP Komunal 2023-2030.

Publiku i gjerë u angazhua në një anketë në internet ('Format e Google') përmes një pyetësori të strukturuar. Anketa u publikua në ueb faqen e komunës së Istogut dhe në mediat sociale me qëllim që të arrihet një përfaqësim i balancuar i të gjitha grupeve të komunitetit. Pyetjet e anketës ishin organizuar në katër seksione: Informacion i përgjithshëm për të anketuarit: masat dhe veprimet për të zbutur/reduktuar ndikimin e ndryshimeve klimatike, masat dhe veprimet për përshtatjen ndaj ndikimeve të ndryshimeve klimatike dhe komente të tjera. Masat dhe veprimet u vlerësuan sipas rëndësisë që kishin për të anketuarit e anketës për të kontribuar në përmirësimin e kushteve të mjedisit të përbashkët. Prioritizimi është bërë në bazë të masave që kanë marrë prioritetin më të lartë, pra më shumë se 12 pikë në punëtorinë e parë për priorizimin e masave. Duke përdorur pyetësorin Google publiku i gjerë pati mundësinë t'i jepte përparësi masave duke përdorur metodën e shkallëzimit (1 është më e ulëta në shkallë dhe 5 është më e larta) në pyetësorin me zgjedhje të shumëfishta. Në bazë të numrit të përgjigjeve të të anketuarve që kanë votuar për një projekt të caktuar si prioritet të lartë, është bërë vlerësimi i të gjitha projekteve lidhur me prioritetin për realizim.

Rezultatet e anketës janë analizuar, prezantuar dhe diskutuar më tej me përfaqësuesit komunalë. Procesi i konsultimit, duke përfshirë të dhëna nga palët e interesuara dhe publiku është përmbledhur në listën e sektorëve dhe masave prioritare që komuna duhet t'i zbatojë në të ardhmen e afërt. Rezultatet përfundimtare të priorizimit të masave përshtatëse bazuar në të gjitha aktivitetet dhe punëtoritë e realizuara janë shpalosur në tabelën e mëposhtme.

Tabela 1: Rezultatet e priorizimit të masave përshtatëse

Sektori	Masa e propozuar	Vlerësimi sipas prioritetit
Ujërat	Përfundimi i rrjetit të ujësjellësit për ujë të pijshëm në Istog	87%
Ujërat	Përfundimi i ndërtimit të sistemit të ujërave të zeza (kanalet e ujërave të zeza)	87%
Energjia	Instalimi/vendosja e kablllove elektrike nëntokësore në kuadër	86%

	të rrjetit shpërndarës të energjisë elektrike	
Ujërat	Zëvendësimi i gypave të azbestit me ato të plastikës në rrjetin e ujësjellësit	85%
Ujërat	Studimi i fizibilitetit për impiantin për trajtimin e ujërave të zeza dhe ndërtimi i impiantit për trajtimin e ujërave të zeza	85%
Mjedisi dhe biodiversiteti	Ndërtimi i qendrës për grumbullimin dhe transferin e mbeturinave	83%
Ndërtesat	Aplikimi i “kulmeve të sheshta” në zona me rrezik nga stuhitë e forta	80%
Transporti	Trajtimi i ujërave atmosferike përgjatë rrugëve	77%
Transporti	Studimi për rrugët e rrezikuara nga përmytjet dhe vërshimet dhe propozimi i masave mbrojtëse për zbatimin e tyre	77%
Bujqësia dhe Pylltaria	Pyllëzimi dhe ripyllëzimi	77%
Transporti	Mbrojtja e sipërfaqeve të rrugëve nga temperaturat e larta përmes mbjelljes së drurëve/pemëve që krijojnë hije	72%
Ujërat	Ndërtimi i digës së ujit në Istog	72%
Ujërat	Trajtimi i ujërave urbane në zonat rurale përmes projekteve të bazuara në zgjedhje natyrore	72%
Planifikimi Hapësinor dhe Menaxhimi i Tokës	Zhvillimi dhe zbatimi i konceptin të bazuar në lagje, duke u fokusuar në zonat e gjelbra, rekreative dhe sportive	72%
Ujërat	Rigjenerimi i burimeve ujore (Gurrat e Bardhë)	71%
Bujqësia dhe Pylltaria	Nxitja/promovimi i përdorimit të farave/fidanëve rezistente ndaj ndryshimeve klimatike	71%
Ekonomia dhe Turizmi	Krijimi i sistemi për mbrojtjen e turistëve dhe banorëve të zonave malore nga fatkeqësitë natyrore	71%
Ujërat	Rregullimi dhe renovimi i kanaleve të ujitjes dhe kullimi i tokave bujqësore	70%
Mbrojtja Civile dhe Emergjencat	Planifikimi dhe ndërtimi i stehimoreve emergjente	69%
Ujërat	Rritja e kapacitetit të tubit të furnizimit për rezervuarin e ujit	68%
Ekonomia dhe Turizmi	Akumulimi i ujit në zona turistike – malore (në shërbim të emergjencave, shuarjeve të zjarre, etj.)	67%
Mbrojtja Civile dhe Emergjencat	Krijimi i ekipeve vullnetare për rastet e emergjencave natyrore	67%
Ujërat	Ndërtimi i digës së ujit në Shushicë	64%
Mbrojtja Civile dhe Emergjencat	Trajnimi i ekipeve vullnetare për rastet e emergjencave natyrore	62%
Transporti	Ndërtimi i hijeve artificiale duke përdorur bimë të gjelbra	60%
Planifikimi Hapësinor dhe Menaxhimi i Tokës	Ndërtimi dhe shenjëzimi i shtigjeve ndërkufitare të ecjes në zonat malore	53%

3.9.2. Strategjia në rast të ngjarjeve ekstreme klimatike

Drejtoria për Emergjencë, Mbrojtje dhe Shpëtim e Komunës së Istogut, në kuadër të kompetencave, autorizimeve dhe përgjegjësiave ligjore, kujdeset për aspektin e sigurisë në zonat urbane dhe rurale

të qytetit, në bashkëpunim me Policinë e Kosovës, komunitetet lokale dhe Forumet e Sigurisë në Bashkësi. Drejtoria harton dhe azhurnon planet dhe projektet për fatkeqësitë natyrore dhe për fatkeqësitë tjera, në përputhje me ligjet dhe udhëzimet administrative nga niveli qendror dhe lokal. Drejtoria ndërmerr masa për të parandaluar, zvogëluar dhe eliminuar pasojat nga fatkeqësitë natyrore dhe fatkeqësitë tjera.

Drejtoria reagon ndaj situatave të shkaktuara dhe merr masa mbrojtëse, zvogëlon situatën e shkaktuar nga fatkeqësitë natyrore dhe fatkeqësitë tjera dhe siguron kushtet themelore për jetën. Për më tepër, organizon edhe trajnimin e njësive vullnetare të zjarrfikësve dhe të tjerëve për rastet e fatkeqësive natyrore dhe fatkeqësitë tjera në bashkëpunim me Drejtorinë e Mbrojtjes nga Zjarret.

Drejtoria për Emergjencë, Mbrojtje dhe Shpëtim menaxhon sistemin e alarmit publik në raste të fatkeqësive natyrore dhe fatkeqësitë tjera, i teston ato dhe merr informacione nga qytetarët dhe institucionet tjera komunale në qendrën e thirrjeve 0800 122 33 dhe 0800 122 44, i proceson dhe i dërgon ato sa më shpejt dhe efikas në personin ose institucionin përkatës 24/7. Në raste emergjente, drejtoria i propozon Kryetarit të Komunës shpalljen e gjendjes emergjente dhe propozon masat për përballimin e situatës. Në raste të Fatkeqësive Natyrore dhe fatkeqësive tjera, merret me evakuimin dhe strehimin e qytetarëve nga zona e rrezikut; ajo kujdeset për mirëmbajtjen dhe funksionalizimin e strehimoreve publike.

Drejtoria menaxhon projektet në fushën e Emergjencave; mobilizon dhe aktivizon mekanizmat, strukturat dhe potencialin reagues për mbrojtje dhe shpëtim, angazhon kompanitë komunale, kompanitë e kontraktuara nga komuna dhe kompanitë tjera për intervenime emergjente në raste të Fatkeqësive Natyrore dhe Fatkeqësive tjera.

3.9.3. Varfëria energjetike

Komuna e Istogut ndodhet në veriperëndim të Kosovës. Istogu është një nga qytetet në këtë komunë dhe është një vend i rëndësishëm kulturor dhe historik në rajon. Komuna e Istogut përballlet me një sfidë të madhe të ngjashme me komunat e tjera të Kosovës – çështjen e përhapur të varfërisë energjetike. Kjo gjendje e ndërlikuar, e thurur nga fijet e rritjes së kostove të energjisë, infrastrukturës së vjetruar dhe pajisjeve joefikase, i kapërcen thjesht implikimet ekonomike, duke ndikuar thellësisht në strukturën e familjeve dhe në jetën e përbashkët. Ndërsa Komuna e Istogut po përballlet me këto sfida, përpjekjet e fokusuara janë duke u zhvilluar për të hartuar një kurs drejt zgjidhjeve të qëndrueshme që jo vetëm adresojnë shqetësimet e menjëhershme, por gjithashtu hedhin themelet për qëndrueshmëri afatgjatë.

Çështjet në lidhje me varfërinë energjetike mbulohen në legjislacione të ndryshme që lidhen me energjinë. Një nga rastet e para që trajton varfërinë energjetike është Direktiva 2009/72/EC e 13 korrikut 2009 mbi rregullat e përbashkëta për tregun e brendshëm të energjisë elektrike dhe Direktiva 2009/73/EC e datës 13 korrik 2009 mbi rregullat e përbashkëta për tregun e brendshëm të gazit. Të dyja direktivat kërkojnë që Shtetet Anëtare (ShA) dhe Palët Kontraktuese (PK) të sigurojnë masa mbrojtëse të përshtatshme për konsumatorët në nevojë. Rrjedhimisht, çdo Shtet Anëtarë (ShA) dhe Palë Kontraktuese (PK), do të përcaktojnë konceptin e konsumatorëve në nevojë që mund t'i referohet varfërisë energjetike, në mes tjerash, ndalimit të ç'kryes së energjisë elektrike për këta konsumatorë në kohë kritike. Gjithashtu, SHA dhe PK do të marrin masat e duhura për të mbrojtur konsumatorët përfundimtarë në zonat e largëta që janë të lidhur me sistemin e energjisë elektrike

dhe/ose gazit. Legjislacioni kërkon që SHA dhe PK të marrin masat e duhura, të tilla si formulimi i planeve kombëtare të veprimit për energjinë, sigurimi i përfitimeve në sistemet e sigurimeve shoqërore për të siguruar furnizimin e nevojshëm me energji elektrike/gaz për konsumatorët në nevojë, ose sigurimi i mbështetjes për përmirësimet e efikasitetit të energjisë, për të adresuar energjinë. Këto masa nuk duhet të pengojnë hapjen efektive të tregut ¹.

Mund të përkufizohet se: “varfëria energjetike është një situatë kur një person përpiqet shumë për ta mbajtur shtëpinë e tij të ngrohtë në mënyrë adekuate në dimër dhe të freskët në verë. Ata përpiqen shumë për të paguar faturat e energjisë elektrike, zakonisht jetojnë në shtëpi me ndriçim të dobët ose nuk janë në gjendje të përdorin pajisjet shtëpiake sipas nevojës. Atyre mund t'u mungojë - pjesërisht ose plotësisht - aksesin në rrjetin elektrik, duke u përjashtuar nga shoqëria dhe duke vuajtur pasoja negative si rezultat” ².

Varfëria energjetike në Kosovë

Çështja e varfërisë energjetike në Kosovë ka marrë një vëmendje të madhe, siç është theksuar në Strategjinë Energjetike të Republikës së Kosovës 2022-2031. Skemat e reja, strukturat e çmimeve dhe masat legjislative po futen për të zbutur varfërinë energjetike, duke theksuar bashkëpunimin ndërmjet ministrive, organeve rregullatore dhe një spektri të gjerë aktorësh për të siguruar një përgjigje gjithëpërfshirëse dhe efektive.

Sipas Agjensisë së Statistikave të Kosovës, sipas të dhënave të vitit 2017, tregohet se 43% e amvisrive në Kosovë nuk kanë patur mundësi të paguajnë shërbimet komunale dhe faturat të paktën dy herë gjatë vitit dhe një pjesë afërsisht e njëjtë nuk kanë mundur të përballojnë ngrohjen e mjaftueshme të shtëpive të tyre gjatë sezonit të dimrit ³. Sipas Ligjit për Energjinë Elektrike Nr. 05/L-085 përkufizohet se **Konsumator në nevojë**, është një konsumator familjar, i cili për shkak të gjendjes sociale gëzon disa të drejta të veçanta lidhur me furnizimin me energji elektrike, të siguruar në raste përjashtimore sipas përcaktimeve të këtij ligji. Në paragrafin 1 të nenit 49 në të njëjtin ligj, thuhet: Ministria përgjegjëse për mirëqenie sociale, në bashkëpunim me ministrinë përgjegjëse për energji, Ministrinë e Financave dhe në konsultim me Rregullatorin dhe hisedarët tjerë në sektorin e energjisë elektrike, duhet të zhvillojë një program të detajuar për përcaktimin e statusit të konsumatorëve në nevojë, fushëveprimit të të drejtave të tyre, si dhe masave që kanë për qëllim mbrojtjen e konsumatorëve në nevojë në mbulimin e kërkesës së tyre për energji elektrike. Kurse, në paragrafin 2 të të njëjtin nen thuhet se Programi i trajtimit të konsumatorëve në nevojë i përcaktuar në paragrafin 1. të këtij neni do të aprovohet nga Qeveria dhe paraqet elementet mbi bazën e të cilave mund të përfshihet në program konsumatori në nevojë.

Sfidat dhe angazhimi i komunës

Brenda Istogut, banorët ballafaqohen me sfida sikur që janë: pabarazitë në të ardhura, shpenzime të mëdha të energjisë, ndërtesa joeficiente dhe qasje e kufizuar në zgjidhjet moderne të energjisë. Si përgjigje, liderët komunalë të Istogut demonstrojnë përkushtim ndaj një strategjie gjithëpërfshirëse të harmonizuar me idealet evropiane, duke u përpjekur për energji të qëndrueshme, të sigurt dhe të

¹ Study on Addressing Energy Poverty in the Energy Community Contracting Parties. DOOR, EIHP December 2021, Zagreb

² Po aty

³ Energy Poverty in Kosovo, Impact Assessment of Energy Poverty on Vulnerable Groups in Kosovo. Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Office in Kosovo 2022

përballueshme për të gjithë. Ky përkushtim manifestohet përmes veprimeve të prekshme që synojnë transformimin e peizazhit energjetik të Istogut dhe nxitjen e mirëqenies socio-ekonomike.

Furnizimi me Energji Elektrike:

Për të adresuar sfidat e furnizimit me energji elektrike, Istogu aktualisht është duke kaluar nëpër një rinovim të rëndësishëm të infrastrukturës, me fokus strategjik në minimizimin e humbjeve në transmission, integrimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë. Ngjashëm me komunat tjera të Kosovës, iniciativat përqendrohen gjithashtu në promovimin e pajisjeve me efikasitet të energjisë, me bashkëpunime me shitësit me pakicë që sigurojnë përmbushjen e objektivave të dyfishtë të përballueshmërisë dhe qëndrueshmërisë.

Pajisjet me efikasitet të lartë energjetike:

Iniciativat për të promovuar përdorimin e pajisjeve me efikasitet më të lartë energjetike shtrihen përtej fushatave dhe stimujve ndërgjegjësues. Bashkëpunimet me shitësit me pakicë dhe prodhuesit po nxisin disponueshmërinë e pajisjeve të përballueshme, me efikasitet të lartë, duke lehtësuar barrën financiare për familjet dhe duke kontribuar ndjeshëm në qëndrueshmërinë ekonomike dhe mjedisore.

Integrimi i Energjisë së Ripërtëritshme:

Në harmoni me përpjekjet më të gjera rajonale, Komuna e Istogut është duke eksploruar në mënyrë aktive mundësitë për integrimin e pandërprerë të burimeve të ripërtëritshme të energjisë, si energjia diellore, e ujit dhe e erës. Kjo lëvizje strategjike jo vetëm që diversifikon përzierjen e energjisë, por gjithashtu rrit sigurinë energjetike, duke kontribuar në një infrastrukturë energjetike më të qëndrueshme dhe elastike që përputhet me qëllimet globale mjedisore. Suksesi i iniciativave energjetike të Komunës së Istogut varet nga angazhimi i fuqishëm i komunitetit, programet arsimore dhe bashkëpunimi me një grup të ndryshëm të palëve të interesuara. Partneritetet me furnizuesit e energjisë, institucionet kërkimore dhe bizneset lokale luajnë një rol kyç në zbatimin e zgjidhjeve të qëndrueshme, promovimin e pronësisë komunale dhe sigurimin e një qasjeje me përputhje të përgjithshme për zbutjen e varfërisë energjetike.

Veprimet për luftimin e varfërisë energjetike

Plani gjithëpërfshirës i veprimit i Komunës së Istogut përfshin një qasje të shumëanshme, duke përfshirë monitorimin e treguesve kyç, rritjen e efikasitetit të energjisë në familjet e cënueshme dhe përdorimin e teknologjisë për ndërhyrje në kohë reale. Programet proaktive të asistencës financiare synojnë në mënyrë strategjike përmirësimet e efikasitetit të energjisë dhe rritjen e përdorimit të burimeve të ripërtëritshme të energjisë, me qëllimin përfundimtar të reduktimit të shpenzimeve të energjisë shtëpiake dhe rritjen e niveleve të të ardhurave.

Kuadri Ligjor dhe Mbrojtja e Konsumatorit:

Ligji për Energjinë Elektrike në Kosovë shërben si gur themeli për përcaktimin e konsumatorëve në nevojë dhe mandaton zhvillimin e një programi të detajuar për mbrojtjen e tyre. Bashkëpunimi ndërmjet ministrive, organeve rregullatore dhe aktorëve të tjerë jo vetëm që inkurajohet, por konsiderohet thelbësor për zbatimin e programeve gjithëpërfshirëse që sigurojnë qasje në energji elektrike për ata që kanë nevojë. Ky kuadër ligjor nënvizon përkushtimin për mbrojtjen e

konsumatorit dhe vendos terrenin për masa proaktive për të adresuar sistematikisht varfërinë energjetike.

Bashkëpunimi i Komunitetit të Energjisë:

Në përputhje me kërkesat e Komunitetit të Energjisë për adresimin e varfërisë energjetike, Komuna e Istogut angazhohet në mënyrë aktive në bashkëpunimin rajonal. Komuniteti i Energjisë thekson rëndësinë e zhvillimit të strategjive dhe masave nga shtetet anëtare për të trajtuar në mënyrë gjithëpërfshirëse varfërinë energjetike. Komuna e Istogut përfiton nga ky bashkëpunim duke shkëmbyer njohuritë, praktikën më të mira dhe njohuritë me shtetet e tjera anëtare, duke pasuruar qasjen e saj për luftimin e varfërisë energjetike me perspektiva rajonale.

Masat dhe sfidat aktuale:

Përkundër zbatimit të një programi të ndihmës financiare në Kosovë, çështjet strukturore vazhdojnë, duke nënvizuar domosdoshmërinë për masa më të gjera sistematike që adresojnë faktorët e ndryshëm që kontribuojnë në varfërinë energjetike në Komunën e Istogut. Sfidat kërkojnë një përpjekje të kujdesshme dhe të qëndrueshme për të kapërcyer pengesat dhe për të siguruar efektivitetin e nismave të vazhdueshme dhe të ardhshme.

Adresimi i sfidave sistematike:

Përtej përmirësimeve të infrastrukturës, adresimi i sfidave sistematike përfshin nxitjen e një kulture të vetëdijes për energjinë. Programet arsimore duhet të shtrihen në shkollë dhe qendra komunitare, duke e pajisur brezin e ri me njohuri për të çuar përpara praktikën e qëndrueshme. Për më tepër, partneritetet me bizneset lokale mund të përdoren për të krijuar mundësi punësimi në sektorin e energjisë së ripërtëritshme, duke adresuar njëkohësisht zvogëlimin e papunësisë dhe duke promovuar praktikën e qëndrueshme.

Përfundimi:

Trajtimi efektiv i varfërisë energjetike në Komunën e Istogut kërkon një qasje gjithëpërfshirëse dhe bashkëpunuese, duke u mbështetur në përkushtimin e zyrtarëve komunalë dhe masat specifike që pasqyrojnë iniciativat e suksesshme. Komuna e Istogut jo vetëm që përballë me një çështje kritike, por gjithashtu shfaqet si një dritare për zhvillim të qëndrueshëm urban, duke përfituar nga masat bashkëpunuese brenda Komunitetit të Energjisë dhe duke shfaqur qëndrueshmëri dhe stabilitet në kontekstin më të gjerë rajonal. Korniza bashkëpunuese me Komunitetin e Energjisë pasuron qasjen e Istogut ndaj varfërisë energjetike, duke siguruar që ai të mbetet në ballë të zhvillimit të qëndrueshëm brenda peizazhit rajonal.

4. INVENTARI BAZË I EMETIMEVE (IBE)

Inventarit Bazë të Emetimeve (IBE) përbën një nga elementet e detyrueshme të Planit të veprimit për energji të qëndrueshme dhe klimë – PVEQK (angl. SECAP - Sustainable Energy and Climate Action Plan) dhe aspektin kyç në përmbushjen e angazhimeve sipas kërkesave të Iniciativës së Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave (angl. Covenant of Mayors Initiative). IBE është zhvilluar në bazë të

informacionit të besueshëm në lidhje me konsumin/prodhimin e energjisë dhe emetimet e gazrave serrë (GS) në territorin e Komunës së Istogut.

IBE dhe inventarizimi i mëtejshëm i emetimeve të CO₂ përbëjnë veglën kryesore që u mundëson autoriteteve komunale të përcaktojnë masat prioritare dhe eficiencën e masave të zbatuara prej tyre, që synojnë reduktimin e emetimit të gazeve serrë.

Metodologjia për përpilimin e BEI-së bazohet në udhëzimet dhe rekomandimet e Udhëzuesit “Hoë to develop a Sustainable Energy and Climate Action Plan (SECAP)”, Part 2 – Baseline Emission Inventory (BEI) and Risk and Vulnerability Assessment (RVA), 2018.

Procesi për zhvillimin e IBE-së ka përfshirë vlerësimin e gjendjes aktuale për sektorët në aspektin e konsumit të energjisë dhe emetimeve të GS për territorin e Komunës së Istogut, ku janë identifikuar dokumentet më të rëndësishme zhvillimore komunale dhe strategjitë sektoriale për identifikimin e burimeve të të dhënave sipas sektorëve komunal që janë relevante për emetimet e GS.

Për përcaktimin e emetimeve **është përdorur çasja e bazuar në aktivitetet e sektorëve**. Kjo metodë ka përparësi për shkak të disponueshmërisë së të dhënave për kompletimin e IBE. Metoda e bazuar në aktivitete përfshinë emetimet që ndodhin gjatë djegies së lëndëve djegëse dhe bazohet në faktorët e emetimeve që përdoren nga IPCC dhe në raste të vecanta edhe faktorët nacional të emetimeve.

Në këtë inventar, janë konsideruar tre GS më jetëgjatë: CO₂, CH₄ dhe N₂O. **Llojet e emetimeve** të GS që janë përfshirë në IBE, janë: **emetimet e drejtëpërdrejta** ato që fizikisht ndodhin nga burimet e emetuesve brenda territorit administrativ të komunës, **emetimet indirekte** që përfshin konsumin e energjisë të shpenzuar por jo të prodhuar brenda territorit të Komunës.

Viti bazë i inventarit është caktuar bazuar në metodologjinë e IPCC 2006 dhe të Kornizës së raportimit të Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave (Covenant of Mayors). Kriteri kryesor në përzgjedhjen e vitit bazë është disponueshmëria e të dhënave të nevojshme për llogaritjen e emisioneve të GS që në këtë raport janë prezantuar si CO₂ equivalent. Bazuar në konsultimet e bëra, viti bazë i inventarit të emetimeve për Komunën e Istogut është caktuar të jetë viti 2017.

BEI përfshin emetimet nga tre sektorët e konsumit final të energjisë në Komunë: sektorin e ndërtesave, të transportit dhe ndriçimit publik, në përputhje me klasifikimin e sektorëve në rekomandimet e Marrëveshjes së Kryetarëve. Llogaritja përfshin emisionet e drejtëpërdrejta (nga djegia e karburanteve) dhe emisionet jo të drejtëpërdrejta (nga energjia elektrike dhe konsumi i energjisë termike për ngrohje).

4.1. Inventari referent për emetimet e CO₂ në ndërtesa

Inventari për sektorin e ndërtesave përfshinë emetimet nga ndërtesat publike komunale, ndërtesat e ndërmarrjeve publike, ndërtesat e shërbimeve private (ndërtesat terciare jo komunale) dhe ndërtesat rezidenciale (ndërtesat e banimit).

Ndërtesat publike përfshijnë të gjitha ndërtesat që janë në pronësi komunale apo që menaxhohen nga komuna dhe shpenzimet energjetike paguhen prej saj. Këtu hyjnë, ndërtesat e administrates publike, ndërtesat arsimore, ndërtesat e shëndetësisë, ndërtesat e kulturës, trashëgimisë kulturore e ndërtesat dhe objektet sportive. Inventari i emetimeve të GS për këto ndërtesa është llogaritur në bazë të konsumit të energjisë, që përfshin energjinë elektrike dhe lëndët djegëse të shpenzuara nga këto ndërtesa në vitin bazë.

Ndërtesat terciare jo komunale përfshijnë ndërtesat e shërbimeve private si, furrat, restorantet, kafeteritë, zyrat, dyçanet, depot, hotelet dhe spitalet e sektorit privat. Analiza e konsumit të energjisë dhe emetimet e GS janë bazuar në të dhënat nga studimi i Fondacionit Kosovar të Mijëvjeçarit: “Furnizimi i menaxhimit të projektit, menaxhimi i informacioneve për cilësinë e ajrit, ndryshimi i sjelljes dhe shërbimet e komunikimit” dhe përfshijnë të dhëna për energjinë nga biomasa (dru zjarri dhe pelet), GLN, qymyri dhe vaji për ngrohje (dizeli) janë përdorur për llogaritjen e energjisë së shpenzuar dhe emetimeve të GS. Ndërsa, konsumi i energjisë elektrike është marrë nga KEDS/KESCO përmes institucionit komunal.

Edhe të dhënat për **sektorin rezidencial** janë marrë dhe përpunuar nga i njëjti burim, pra Analiza e konsumit të energjisë dhe emetimet e GS janë bazuar në të dhënat nga studimi i Fondacionit Kosovar të Mijëvjeçarit: “Furnizimi i menaxhimit të projektit, menaxhimi i informacioneve për cilësinë e ajrit, ndryshimi i sjelljes dhe shërbimet e komunikimit”, kurse të dhënat për konsumin e energjisë elektrike për vitin bazë, 2017, janë marrë nga KEDS/KESCO. Sektori rezidencial, është sektori që ka konsumin më të madh të energjisë krahasuar me sektorët tjerë.

Një përmbledhje e konsumit të energjisë për sektorin e ndërtesave është prezantuar në tabelën 2.

Tabela 2. Përmbledhja e konsumit të energjisë për sektorin e ndërtesave

		KONSUMI FINAL I ENERGJISË [MWh]				BRE	
		Lëndët djegëse fosile					
Sektori	Energjia elektrike	GLN	Dizel	Benzinë	Linjit	Biomasa drusore	Gjithsej
Ndërtesat publike komunale, pajisjet dhe objektet	564.1		763.3	2.3	1513.7	4109.0	6,952.4
Ndërtesat terciare (jo komunale), pajisjet dhe objektet	12580.1	7746.5	2868.4			25169.4	48,364.4
Ndërtesat rezidenciale	42636.6	3512.0			845.9	189790.9	236,785.3
Total	55,780.7	11,258.5	3,631.7	2.28	2,359.6	219,069.3	292,102.1

Llogaritja e emetimeve të CO_{2eq} për sektorin e ndërtesave, pajisjeve dhe objekteve është bazuar në energjinë e shpenzuar sipas lëndëve djegëse dhe faktorëve të emetimeve. Të shënat për faktorët e emetimeve sipas IPCC dhe faktorët kombëtarë të emetimeve janë prezantuar në tabelën 3.

Tabela 3. Vlerat kalorifike neto të paracaktuara dhe faktorët e emetimeve të CO₂ sipas IPCC, 2006 dhe faktorët kombëtarë

Lloji i lëndës djegëse	Vlera kalorifike neto [TJ/Gg]	Vlera kalorifike neto [MWh/t]	Vlera kalorifike neto [MWh/m³]	Faktori i emetimeve të CO ₂		Faktori i emetimeve të CO _{2ek} ⁽⁴⁾ , [t/MWh]
				[kg/TJ]	[t/MWh]	
Linjiti	11.9	3.3		101000	0.364	0.365
Biomasa					0	0.007
Dizeli (nafta)	43.0	11.9	9.758	74100	0.267	0.268
Benzin	44.3	12.3	9.102	69300	0.249	0.250
Gaz i lëngëzuar i naftës (GLN)	47.3	13.1	5.458	63100	0.227	0.227
Mazut	40.4	11.2	9.856	77400	0.279	
Energjia elektrike					1.131 ⁽⁵⁾	

Emetimet e CO_{2eq} të këtij sektori janë llogaritur **69,003.7CO_{2eq}** për vitin 2017 (tabela 4).

Tabela 4. Emisionet e GS [tCO_{2eq}] për sektorin e ndërtesave, pajisjeve dhe objekteve

Sektori	Energjia elektrike	Lëndët djegëse fosile				BRE	Gjithsej
		GLN	Dizel	Benzinë	Linjit	Biomasa drusore	
Ndërtesat publike komunale, pajisjet dhe objektet	637.9	0	204.6	0.6	552.5	28.8	1,424.3
Ndërtesat terciare (jo komunale), pajisjet dhe objektet	14,226.1	1758.5	768.7			176.2	16,929.5
Ndërtesat rezidenciale	48,215.3	797.2			308.8	1,328.5	50,649.9
Totali	63,079.4	2,555.7	973.3	0.6	861.3	1,533.5	69,003.7

4.2. Inventari referent për emetimet e CO₂ në transport

Ky sektor përfshinë emetimet nga flota komunale e makinave, transportin publik, makinat private dhe ato komerciale.

Flota komunale e makinave i përfshin të gjitha makinat në pronësi ose të përdorura nga autoritetet komunale. Të dhënat për konsumin e energjisë janë siguruar nga autoritetet komunale. Lënda djegëse për ngasjen e makinave të flotës komunale është dizeli, ndërsa sasia e energjisë e konsumuar nga dizeli është 35,220.00 litër apo 343 MWh, për vitin 2017.

Transporti publik përfshinë autobusët komercial dhe transport tjetër të përdorur për transportin e udhëtarëve. Sipas të dhënave nga autoritetet komunale për transport publik: autobusë, kombibusë dhe makinat taxi në territorin e komunës, janë shpenzuar gjithsej 330,000.00 litër naftë (dizel) apo 3,220.14 MWh për vitin bazë.

Makinat private dhe komerciale i përfshijnë makinat private të udhëtarëve dhe makinat tjera që i referohen transportit të personave dhe të mirave materiale. Të dhënat për llogaritjen e energjisë së shpenzuar dhe të llogaritjes së emetimeve janë bazuar në të dhënat nga studimi i Fondacionit Kosovar të Mijëvjeçarit: “Furnizimi i menaxhimit të projektit, menaxhimi i informacioneve për cilësinë e ajrit, ndryshimi i sjelljes dhe shërbimet e komunikimit”. Të dhënat lidhur me numrin e makinave të regjistruara janë siguruar nga autoritetet komunale të Istogut. Konsumi i lëndëve

⁴ Udhëzuesi për Planin e qëndrueshëm të veprimit për energji dhe klimë i Marrëveshjes së Kryetarëve

⁵ E llogaritur në bazë të përzjerjes energjetike për energjinë elektrike në Kosovë, bazuar në emetimet nga “Bilanci vjetor i energjisë elektrike dhe termike për vitin 2017”, Zyra e rregullatorit të energjisë (ZRRE) e Kosovës.

djegëse nga transporti privat dhe komercial është: naftë 13,119,854.07 litër, benzinë 853,892.19 litër dhe GLN 2,057.87 ton, që shprehur në energji është gjithsej 128,023.54 MWh/vit.

Konsumi i energjisë sipas kategorive të sektorit të transportit është prezantuar në tabelën 5.

Tabela 5. Konsumi i energjisë për sektorin e transportit

Kategoria	Energjia elektrike	GLN	Dizel	Benzinë	Gjithsejt
Flota komunale e makinave	0	0	343.7	0	343.68
Transporti public	0	0	3220.1	0	3,220.14
Transporti privat dhe komercial	0	11.2	128023.5	7772.1	135,806.90
Totali	0	11.23	131,587.4	7772.1	139,370.7

Llogaritja e emetimeve të CO_{2eq} për sektorin e transportit është bazuar në energjinë e shpenzuar sipas lëndëve djegëse dhe faktorëve të emetimeve (tabela 4). Emetimet e përgjithëshme të CO_{2eq} për territorin e komunës për sektorin e transportit janë: **37,211 tCO_{2eq}** (tabela 6).

Tabela 6. Emisionet e GS[tCO_{2eq}] për sektorin e transportit për komunën e Istogut

Kategoria	Energjia elektrike	GLN	Dizel	Benzinë	Gjithsejt
Flota komunale e makinave	0	0	92.1		92.1
Transporti public	0	0	863.0		863.0
Transporti privat dhe komercial	0	0	34310.3	1,943.0	36,255.9
Totali	0	0	35265.4	1,943.0	37,211.0

4.3. Inventari referent për emetimet e CO₂ në ndriçim publik

Ndriçimi publik në pronësi ose që operohet nga autoritetet komunale, përfshinë ndriçimin e rrugëve, hapësirave publike dhe dritat e trafikut. Të dhënat e përdorura për analizë janë marrë nga KEDS/KESCO përmes institucionit komunal. Sipas këtyre të dhënave, konsumi i energjisë elektrike nga ndriçimi publik për vitin 2017 është 197.8 MWh. Ndërsa emetimet e e përgjithshme CO_{2eq} të këtij sektori janë 223.7tCO_{2eq}.

4.4. Inventari i përgjithëshëm referent për emetimet e CO₂ në Komunën e Istogut

4.4.1. Konsumi i përgjithëshëm i enegjisë në Komunën e Istogut

Përmbledhja e përgjithëshme e konsumit të energjisë për komunën e Istogut sipas sektorëve, për vitin 2017 është treguar në tabelën 8. Makro-sektori me konsumin më të madh është ai i ndërtesave me konsum 292,299.9 MWh, dhe pastaj makro-sektori i transportit me 139,370.7 MWh. Sipas sektorëve të aktiviteteve, ai rezidencial ka konsumin më të madh prej 236,785.37 MWh apo 54.33%

të konsumit të përgjithshëm, pas tij vjen transporti me 139,370.71 MWh apo 31.98%, dhe mandej ndërtesat terciare me 48,364.38 MWh apo 11.1 % (figura 4).

Tabela 7. Përmbledhja e konsumit total të energjisë sipas sektorëve për vitin 2017

Sektori	KONSUMI FINAL I ENERGJISË [MWh]						
		Lëndët djegëse fosile				BRE	Gjithsej
	Energjia elektrike	GLN	Dizel	Benzinë	Linjit	Biomasa drusore	
NDËRTESAT, PAJISJET DHE OBJKTET							
Ndërtesat publike komunale, pajisjet dhe objektet	564.1		763.3	2.3	1513.7	4109.0	6,952.4
Ndërteasat terciare (jo komunale), pajisjet dhe objektet	12580.1	7746.5	2868.4			25169.4	48,364.4
Ndërtesat rezidenciale	42636.6	3512.0			845.9	189790.9	236,785.3
Ndriçimi public	197.8						197.8
Nën totali	55,978.5	11,258.5	3,631.7	2.28	2,359.6	219,069.3	292,299.9
TRANSPORTI							
Flota komunale e makinave			343.7				343.68
Transporti public			3220.1				3,220.14
Transporti privat dhe komercial		11.2	128023.5	7772.1			135,806.90
Nën totali		11.23	131,587.4	7772.1			139,370.7
TË TJERA							
Bujqësia dhe pylltaria			4,128.5				4128.45
Gjithsej	55,978.50	11,269.7	139,347.5	7,774.4	2,359.6	219,069.3	435,799.0

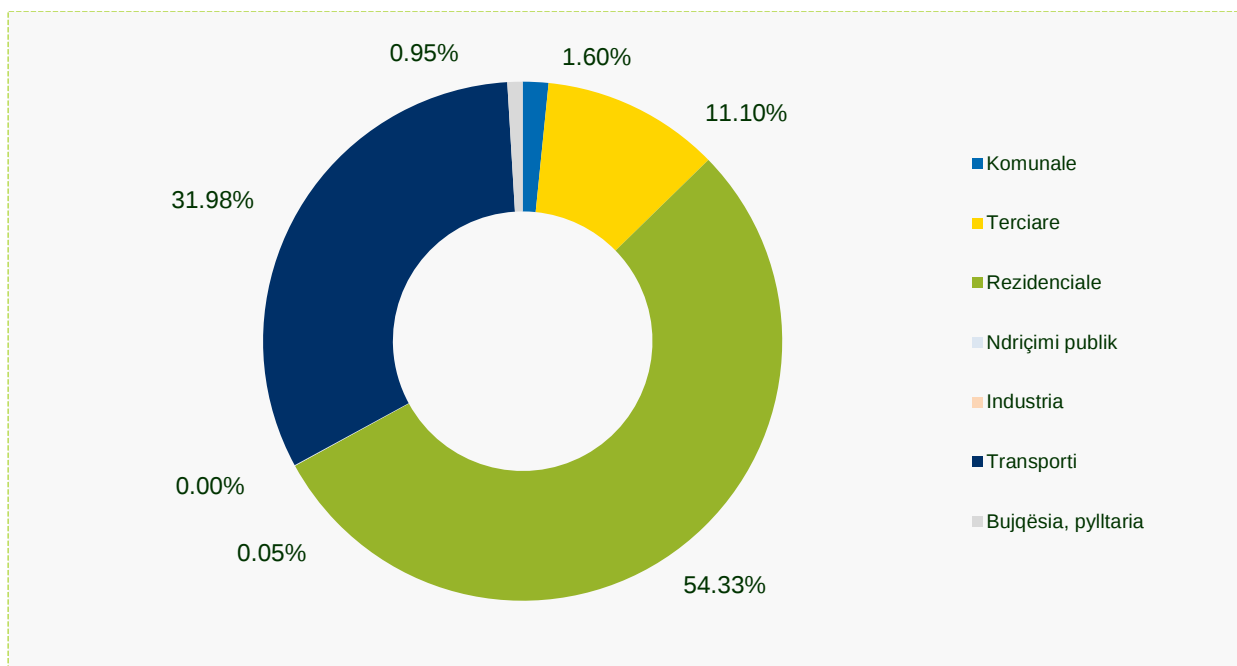

Figura 4. Shpërndarja e konsumit të energjisë sipas sektorëve

Prodhimi lokal i energjisë në Komunën e Istogut është prodhimi i energjisë elektrike nga HC “Burimi” dhe prodhimi i energjisë elektrike nga impianti i energjisë diellore PV “Onix”. Prodhimi i energjisë elektrike në territorin e komunës është 1602 MWh/vit, ndërsa konsumi është 55,979.0 MWh/vit. Në territorin e komunës nuk ka sistem të ngrohjes në distance.

4.4.2. Inventari i përgjithshëm referent për Komunën e Istogut

Emetimet e përgjithshme të CO_{2eq} janë përmbledhur në tabelën 9. Sipas llogaritjeve, sektori i aktiviteteve me emetimet më të mëdha është ai i rezidencial me 518,159.0 tCO_{2eq}, pas tij vjen sektori i transportit me 253,151.81 tCO_{2eq}, pastaj sektori i ndërtesave terciare me emetime në sasi prej 246,778.68 tCO_{2eq} (figura 5).

Tabela 8. Përmbledhje e inventarit total të emisionit bazë të GS në Komunën e Istogut për vitin 2017

Sektori	EMETIMET FINALE [tCO _{2eq}]							
			Lëndët djegëse fosile				BRE	Gjithsej
	Energjia elektrike	Ngrohja e qytetit	GLN	Dizel	Benzin ë	Linjit	Biomasa drusore	
NDËRTESAT, PAJISJET DHE OBJEKTET								
Ndërtesat publike komunale, pajisjet dhe objektet	637.9	0	0	204.6	0.6	552.5	28.8	1,424.3
Ndërteasat terciare (jo komunale), pajisjet dhe objektet	14,226.1	0	1758.5	768.7	0		176.2	16,929.5

Ndërtesat rezidenciale	48,215.3	0	797.2	0	0	308.8	1,328.5	50,649.9
Ndriçimi public	223.7	0		0	0			223.7
Nën totali	63,303.1	0	2,555.7	973.3	0.6	861.3	1,533.5	69,227.4
TRANSPORTI								
Flota komunale e makinave	0		0	92.1	0			92.1
Transporti publik	0		0	863.0	0			863.0
Transporti privat dhe komercial	0		0	34310.3	1,943.0			36,255.9
Nën totali	0		0	35265.4	1,943.0			37,211.0
TË TJERA								
Bujqësia, pylltaria, shfrytëzimi i tokës	0			1.106.4				1.106.4
TË TJERA QË NUK LIDHEN ME ENERGJI								
Gjithsej	63,303.1		2,558.2	37,345.1	1,943.6	861.3	1533.5	107,544.8

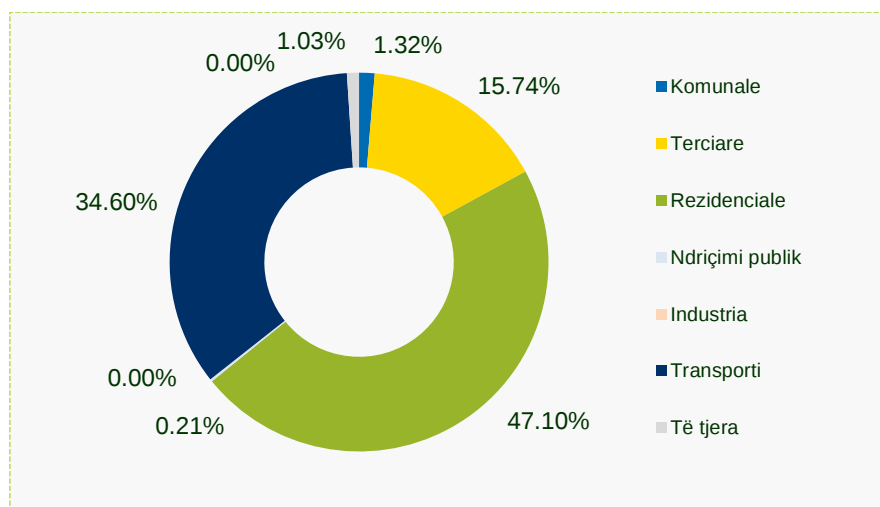

Figura 5. Emetimet e përgjithëshme të CO_{2eq} sipas sektorëve në bazë të pjesmarrjes në përqindje

5. VLERËSIMI I RREZIKUT DHE CENUESHMERISE (VRC)

Vlerësimi i cenueshmërisë dhe rrezikut ndaj efekteve të ndryshimeve klimatike (RVA) për zonën administrative të qytetit të Istogut paraqet bazën për krijimin e një plani veprimi për zhvillim të qëndrueshëm dhe ndryshime klimatike për Istogn.

Metodologjia u bazua në kriteret e përcaktuara nga Marrëveshja e Kryetarëve të Komunave për udhëzimet për klimën dhe energjinë. RVA analizon tre komponentë kryesorë:

- Karakteristikat e rrezikut klimatik (shikon ngjarjet ose tendencat fizike të lidhura me klimën dhe ndikimet e tyre fizike. Eksploron nivelin aktual të rrezikut të këtyre rreziqeve dhe ndikimet e prishme bazuar në parashikimet e ndryshimeve klimatike);
- Ekspozimi (identifikon elementë p.sh. njerëzit, mjetet e jetesës, speciet ose ekosistemet, shërbimet etj., që ndodhen në vende dhe mjedise që mund të ndikohen negativisht. Kuptimi i dimensionit hapësinor të ekspozimit do të jetë i rëndësishëm. Harta e ekspozimit e mbështet në masë të madhe këtë proces;
- Cenueshmëria është funksion i ndjeshmërisë dhe kapacitetit adaptues të njerëzve. Ndjeshmëria vlerëson shkallën në të cilën një sistem ose specie ndikohet, qoftë negativisht ose përfituese nga ndryshueshmëria klimatike e ndryshimit. Kapaciteti adaptiv vlerëson aftësinë e sistemeve, institucioneve, njerëzve dhe organizmave të tjerë për t'u përshtatur me dëmtimin e mundshëm për të përfituar nga mundësitë ose për t'iu përgjigjur pasojave.

Korniza metodologjike bazohet në metodologjinë e përcaktuar nga udhëzimet: Libri i Burimeve të Vulnerabilitetit dhe Shtojca më e re e Rrezikut, të cilat janë në përputhje me Raportin Sintezë të IPCC AR5.

5.1. Të dhënat klimatike për Komunën e Istogut

Reshjet - Që nga viti 1930 e deri më sot ne Kosovë ka pasur një ndryshim në sasinë e reshjeve me një tendencë për ulje të sasisë së reshjeve (figura 6). Temperatura mesatare vjetore e reshjeve për periudhën 1930-1990 ishte 820 mm, ndërsa për periudhën 190-2021 ishte 680 mm. Ndërsa figura 7 tregon se ka luhatje në sasinë totale të reshjeve nga viti në regjionin e Pejës. Te dhenat i referohen stacionit meteorologjik ne Peje, meqense ne Istogu nuk ka stacion meteorologjik. Reshjet janë mjaft në rënie në verë, ndërsa janë në rritje në të gjitha stinët e tjera.

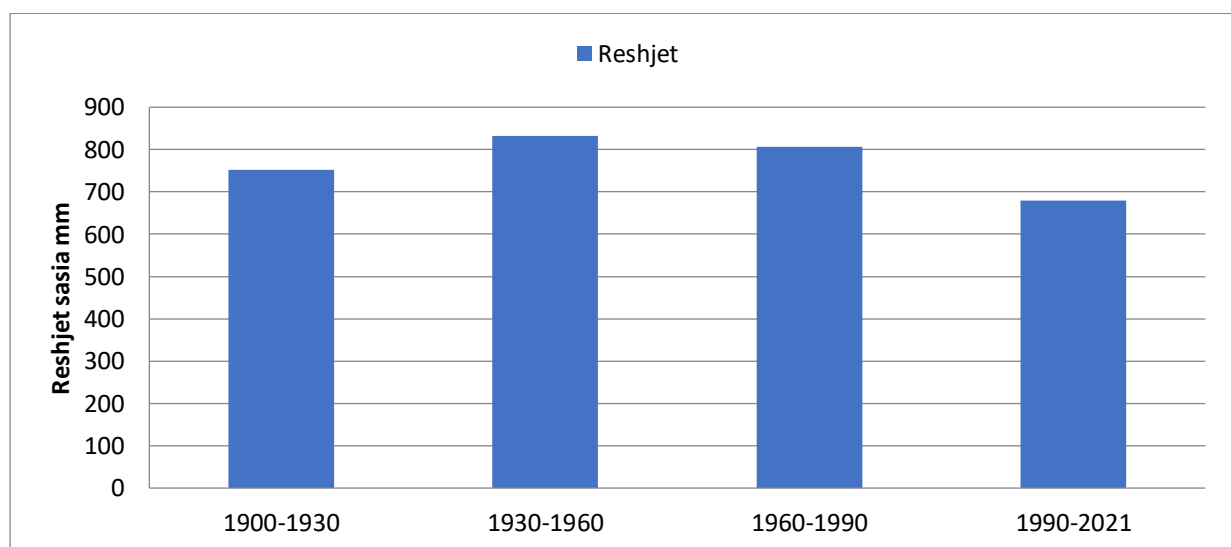

Figura 6. Reshjet mesatare vjetore (mm) ne Kosove 1900-2021

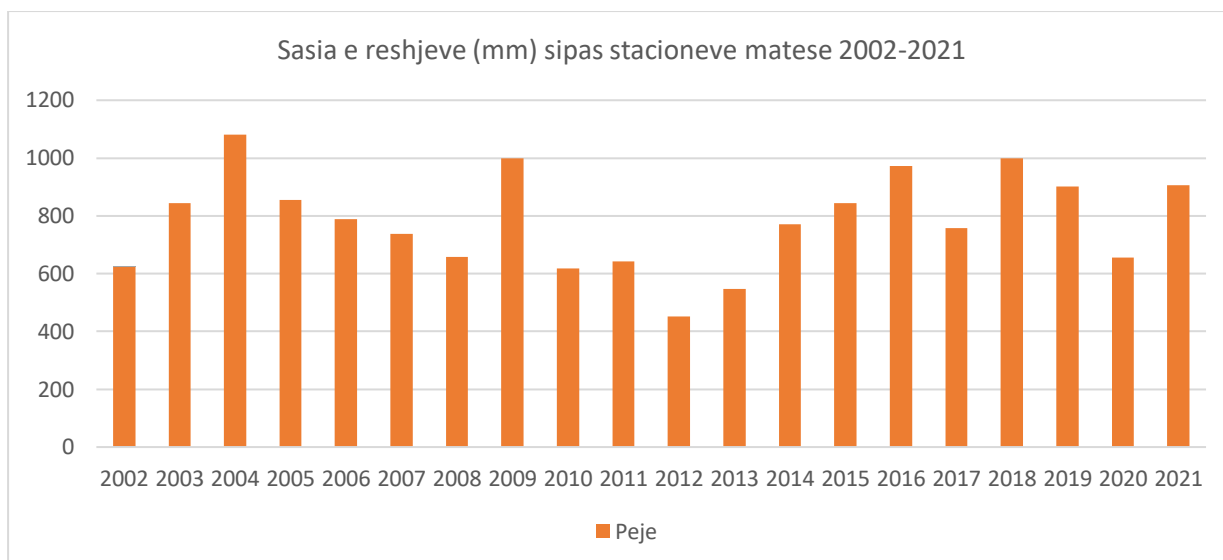

Figura 7. Reshjet mesatare vjetore (mm) ne Peje 2002-2021

Temperaturat - Rritjet e temperaturës janë evidente sidomos nga vitet '80. Të dhënat e IHMK-së, evidentojnë se në Pejë ka pasur lëvizje të temperaturave mesatare vjetore me trend të rritjes. Analiza e tendencave sezonale evidentoi se temperatura e kapelës është në rritje në të gjitha stinët.

Tabela 9: Temperaturat maksimale vjetore në rajonin e Pejës

Stacioni meteorologjik I Pejes					
Viti	Temperaturat maksimale te vitit	Viti	Temperaturat maksimale te vitit	Temperaturat maksimale te vitit	Temperaturat maksimale te vitit
2009	16.0	2013	17.2	2017	17.1
2010	17.2	2014	17.3	2018	17.4
2011	15.1	2015	16.6	2019	17.5
2012	17.4	2016	16.9	2020	18.0

Tabela 10: Temperaturat minimale vjetore në rajonin e Pejës

Stacioni meteorologjik I Pejes					
Viti	Temperaturat minimale te vitit	Viti	Temperaturat minimale te vitit	Viti	Temperaturat minimale te vitit
2009	7.5	2013	8.6	2017	8.1
2010	6.4	2014	6.9	2018	7.8
2011	5.0	2015	7.6	2019	6.8
2012	6.8	2016	6.3	2020	7.4

Era - Gjatë periudhës 2008-2019 janë regjistruar mesatare vjetore të shpejtësisë së erës pothuajse konstante pa ndonjë ndryshim të theksuar. Viti 2015 shënon vitin me shpejtësinë mesatare vjetore të erës me të vogël 0.5 m/s ndërsa vitet 2011 dhe 2013 me shpejtësinë më të madhe mesatre vjetore 1.3 m/s (tabela 11).

Tabela 11: Era mesatare vjetore në rajonin e Pejës

Stacioni meteorologjik ne Peje					
Viti	Era mesatare (m/s)	Viti	Era mesatare (m/s)	Viti	Era mesatare (m/s)
2008	0.7	2012	1.3	2016	0.9
2009	0.9	2013	1.3	2017	0.7
2010	1.2	2014	0.8	2018	0.7
2011	1.3	2015	0.5	2019	0.9

Parashikimet - Nuk ka parashikime për ndryshimet klimatike në veçanti për Istogun. Meqenëse të dhënat historike të klimës specifike për Kosovën janë gjithashtu të kufizuara, parashikimet e përdorura janë ato që janë të zbatueshme për rajonin e Ballkanit Perëndimor. Vlerësimi i parashikimeve të ndryshimeve klimatike u realizua përmes përdorimit të të dhënave të disponueshme nga studimi për ndryshimet klimatike në rajonin e Ballkanit Perëndimor në vitin 2018⁶. Për të vlerësuar ndikimin e ngrohjes globale në ndryshimet klimatike në të gjithë rajonin e Ballkanit Perëndimor, janë zgjedhur dy parametra meteorologjikë: temperatura T (temperatura e verës në qershor-korrik-gusht: QKG) dhe reshjet P (akumulimi ditor). Vlerat ditore për periudhën 1961-2015 janë analizuar duke përcaktuar periudhën 1961-1980 si periudhën klimatike "të shkuar", dhe 1996-2015 si periudhën klimatike "të tashme".

Vlerësimi i përgjithshëm i vulnerabilitetit dhe rrezikut të ekonomive në rajonin e Ballkanit Perëndimor (BP) ofroi gjithashtu njohuri në çështjet e përbashkëta të lidhura me ndryshimet klimatike. Prioritetet e BP për tu përshtatur me ndryshimet klimatike dhe për të zbutur ndikimet e tyre u përcaktuan udhëhequr nga analiza e kryer mbi Studimin e Ndryshimeve Klimatike në Rajonin e Ballkanit Perëndimor (Maj 2018), mbështetur nga Strategjia për Europën Juglindore (SEE) 2020 (2013) dhe Raporti i Pestë i Vlerësimit të Panelit Ndërqeveritar për Ndryshimet Klimatike (IPCC AR5, 2014). Sipas sjelljes aktuale të njeriut, u përzgjedhën si më të mundshëm dy skenarë të emetimeve globale të Gazrave Serrë, të përfaqësuar nga skenarët e Mënyrave të Përfaqësimit të Përqëndrimeve (RCP) të IPCC AR5, për të shënuar pragjet e ulëta dhe të larta për ndryshimin në të ardhmen: skenari i stabilizimit (RCP4.5) si prag i ulët - në rast të uljes globale të emetimeve të Gazrave Serrë pas vitit 2040, dhe skenari i rritjes së vazhdueshme (RCP8.5) si prag i lartë - në rast se asnjë nga masat e uljes globale të emetimeve të Gazrave Serrë nuk zbatohen, i quajtur gjithashtu skenari "biznesi si zakonisht".

Tabela 12. Informacion mbi Ndryshimet Klimatike (Burimi: Studimi mbi ndryshimet klimatike në rajonin e Ballkanit Perëndimor në vitin 2018)

	$\Delta T (^{\circ}C)$ VJT				$\Delta T (^{\circ}C)$ QKG				$\Delta P (\%)$ VJT		$\Delta P (\%)$ QKG	
	RCP4.5		RCP8.5		RCP4.5		RCP8.5		RCP4.5	RCP8.5	RCP4.5	RCP8.5
E ardhmja e afert (2016-2035)	0,5	–	0,5	–	1,0	–	1,0	–	-5	-5	-30	-30
	1,0		1,5		1,5		1,5					
Mes shekulli (2046-2065)	1,5	–	2,0	–	2,0	–	2,0	–	-5	0	-30	-30
	2,0		3,0		3,0		3,0					

⁶ Studimi mbi ndryshimet klimatike në rajonin e Ballkanit Perëndimor, 2018

Fund shekulli (2081-2100)	2,0 – 3,0	4,0 – 5,0	2,0 – 3,0	> 5,0	0	-30	-40	-50
--------------------------------------	-----------	-----------	-----------	-------	---	-----	-----	-----

Informacioni bazë mbi ndryshimet klimatike në rajonin e Kosovës tregon një rritje alarmanete të temperaturës në të gjithë territorin:

- Gjatë periudhës së të ardhmes së afërt (2016-2035), e cila po ndodh tashmë, pritet që rritja mesatare vjetore (VJT) e temperaturës të arrijë 0,5 - 1,0 °C, por me një rritje të vazhdueshme të GS globale deri në 1,5 °C;
- Gjatë periudhës së mes shekullit (2046-2065), pritet që rritja mesatare vjetore e temperaturës të arrijë 1,5 - 2,0 °C, dhe deri në 2,0 - 3,0 °C me një rritje të vazhdueshme të GS globale;
- Gjatë fundit të shekullit (2081-2100), sjellja e rritjes së temperaturës mesatare vjetore tregon se edhe nëse emetimet globale të GS stabilizohen, ato do të vazhdojnë të rriten për një shtesë prej 0 - 1,0 °C që nga periudha e mes shekullit (deri në 2,0 - 3,0 °C në krahasim me klimën e tanishme), dhe në rast të rritjes së vazhdueshme globale të GS, rritja e temperaturës do të arrijë 4,0 - 5,0 °C në të gjithë rajonin në krahasim me klimën e tanishme.
- Rritja e temperaturës gjatë verës (Qershor-Korrik-Gusht: QKG) është më e lartë se sa mesatares vjetore deri në 0,5 - 1,0 °C, dhe në rast të rritjes së vazhdueshme globale të GS, temperatura për këtë sezon do të tejkalojë 5,0 °C në fund të periudhës së fundit të shekullit në krahasim me klimën e tanishme.

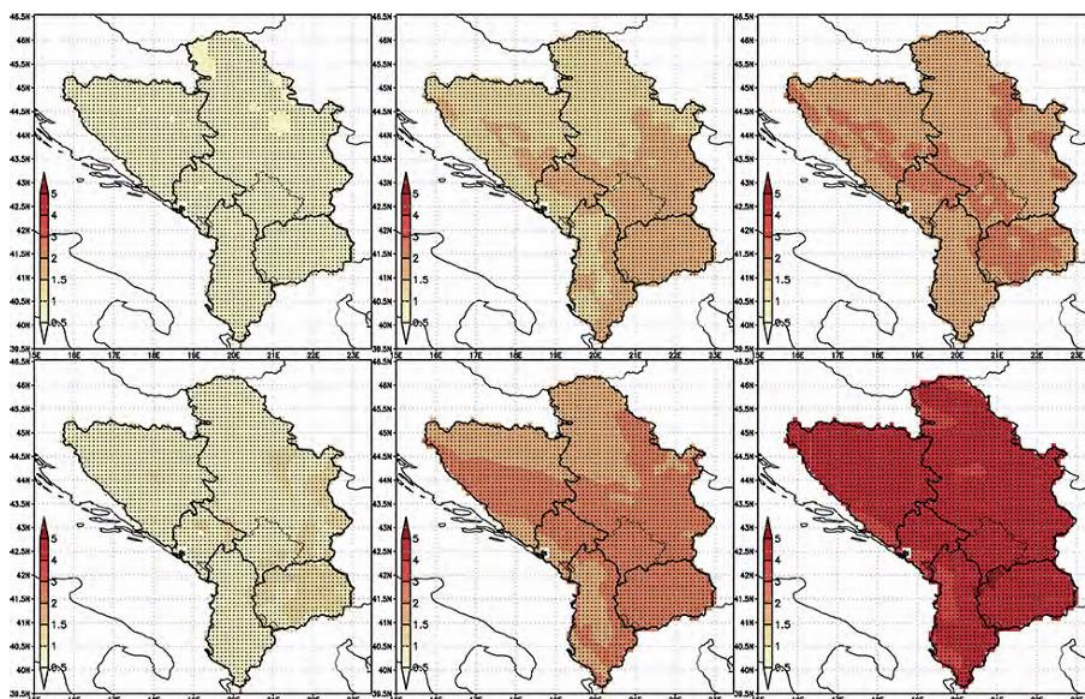

Figura 8. Ndryshimi mesatar vjetor i temperaturës (°C) për të ardhmen e afërt 2016-2035 (kolona e majtë), mes shekullit 2046-2065 (kolona e mesme) dhe fund shekullit 2081-2100 (kolona e djathtë) në krahasim me periudhën bazë (1986-2005) sipas RCP4.5 (rreshti i sipërm) dhe RCP 8.5 (rreshti i poshtëm) – Burimi: Studimi mbi ndryshimet klimatike në rajonin e Ballkanit Perëndimor në vitin 2018

Ndryshimi i akumuluar i reshjeve është më kompleks për t'u analizuar, ku konkluzionet më të rëndësishme janë:

- Ndryshimi i dukshëm në akumulimin vjetor të reshjeve fillon nga periudha e mes shekullit, me një gradient ndryshimi që tregon një rritje në pjesën veriore të rajonit (Serbia e Veriut) dhe një zvogëlim që po përkeqësohet drejt jugut, duke përfshirë edhe zonat bregdetare;
- Në fund të shekullit do të mbizotërojë tharja e rajonit të Ballkanit Perëndimor;
- Ndikimi i ndryshimeve klimatike është më i dukshëm në ndryshimin e shpërndarjes vjetore të reshjeve, që është evident në thatësinë e madhe të stinës së verës (QKG), më të theksuar drejt jugut të rajonit dhe në zonat bregdetare.

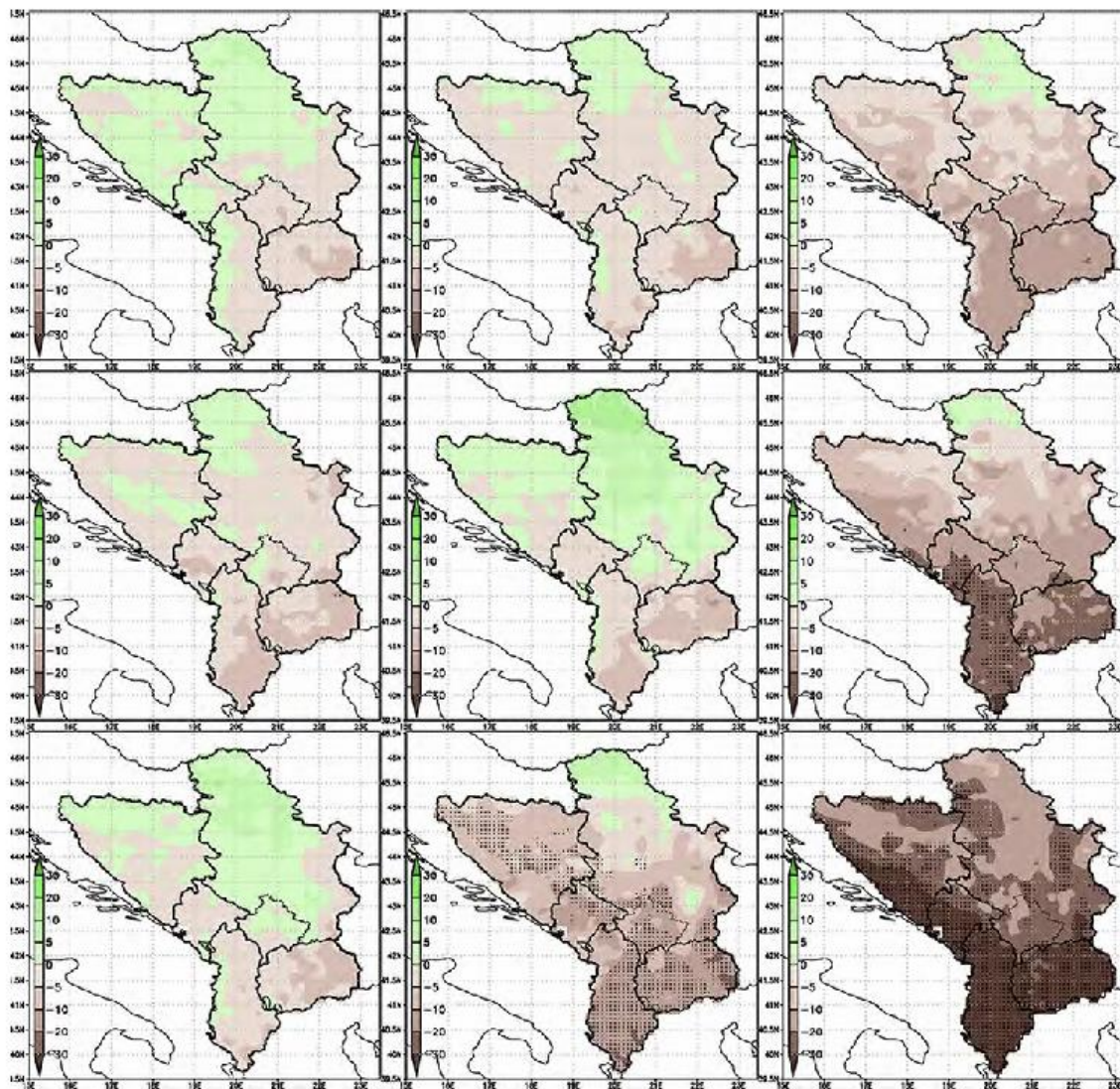

Figura 9. Ndryshimi i akumuluar i reshjeve (%) për të ardhmen e afërt (rreshti i sipërm), mes shekullit (rreshti mesatar) dhe fundit të shekullit (rreshti i poshtëm) në krahasim me periudhën bazë për vlerat mesatare vjetore sipas RCP4.5 (majtas), për RCP8.5 (në mes) dhe mesataren e verës (Qershor-Korrik-Gusht) sipas RCP8.5 (djathtas) - Burimi: Studimi mbi ndryshimet klimatike në rajonin e Ballkanit Perëndimor në vitin 2018.

Për sa i përket skenarit të gjendjes në të ardhmen, projeksionet e përcaktuara nga vlerësimi i ndryshimeve klimatike sipas dy skenarëve të emetimeve, u aplikuan në informacionin hyrës të modelit meteorologjik së gjendjes aktuale dhe u realizuan 4 simulime:

- Periudha e mes shekullit 2046-2065 në krahasim me periudhën bazë, sipas RCP4.5;
- Periudha e fund shekullit 2081-2100 në krahasim me periudhën bazë, sipas RCP4.5;

- Periudha e mes shekullit 2046-2065 në krahasim me periudhën bazë, sipas RCP8.5;
- Periudha e fund shekullit 2081-2100 në krahasim me periudhën bazë, sipas RCP8.5.

5.2. Vlerësimi i rrezikut dhe vulnerabilitetit të thatësirës dhe mungesës së ujit në sektorët komunal

Në komunën e Istogut sektorët më të prekur nga thatësira dhe mungesa e ujit janë: uji dhe ujërat e zeza. Sektorët: bujqësia, pylltaria, mjedisi dhe biodiversiteti, shëndeti publik dhe mbrojtja qytetare dhe emergjenca konsiderohen të kenë rrezik të moderuar të cenueshmërisë. Sektori i planifikimit të përdorimit të tokës vlerësohet me rrezik të ulët cenueshmërie.

Tabela 13: Vlerësimi i rrezikut dhe vulnerabilitetit të thatësirës dhe mungesës së ujit në sektorët komunal

Përshkrimi i ndikimit të pritur në sektor	Vlerësimi i rrezikut të cenueshmërisë	Mundësia e shfaqjes	Afati kohor tregues	Treguesit e lidhur me ndikimin	Burimet e verifikimit të të dhënave
Kriteret e vlerësimit të rrezikut të cenueshmërisë: I ulët; E moderuar; E lartë; E paditur Kriteret e mundësisë së ndodhjes: Nuk ka gjasë; E mundshme; E mundur; E paditur Kriteret treguese të afatit: Afatshkurtër: 0-5 vjet; Afatmesme: 6-15 vjet; Afatgjatë: mbi 15 vjet; E paditur; Nuk aplikohet					
Spektori i furnizimit me ujë dhe ujërave të zeza: Rritja e nevojës për furnizim me ujë të amvisërisë; Rritja e nevojës për furnizim alternativ me ujë; Shkarkimi/humbjet e ujërave nëntokësore në "Mbi vade" Dëmtime në asetet e infrastrukturës. Në rastin e Istogut, efektet e këtyre rreziqeve janë edhe më të mëdha, duke marrë parasysh faktorët e jashtëm: infrastruktura e vjetëruar dhe joadekuate e kanalizimit, humbjet teknike dhe komerciale të ujit, mosmbulimi i një numri të madh të vendbanimeve me ujë të pijshëm dhe sistemi i kanalizimit; shkarkimi i ujërave të zeza në lumë pa asnjë trajtim paraprak.	Larte	Me gjasë (gjatë muajve të thatë (korrik, gusht, shtator dhe tetor).	Afatgjate	Numri i ditëve me mungesë uji; Numri i ditëve me temperaturë jashtëzakonisht të lartë (krahasuar me temperaturat referuese vjetore/sezonale sipas numrit të ditëve; Nr.e kërkeses për furnizim me uje te pijshem	QKKS Plani i biznesit i KRU "Hidrodrini, Plani i menaxhimit të thatësirës në Hidrodrini; Publikimet/raportet e rregullta të AKMM/HMIK
Spektori i bujqësisë Probabilitet më i lartë i dështimit të të korrave dhe hordhisë; Rendimente më të ulëta të korrjes dhe reduktime në sipërfaqe të përshtatshme për rritjen e kulturave tradicionale; Rritja e kërkesës për ujë për ujitje të bimëve (me 50% në sezonin kur nuk ka shi); Dimrat më të ngrohtë mund të zvogëlojnë rendimentet e frutave që kërkojnë ftohje dimërore; Përshpejtimi i zhvillimit të të korrave për kulturat me cikël të shkurtër; Ulja e produktivitetit dhe rritja e ekspozimit ndaj dëmtuesve dhe sëmundjeve të reja; Ulja e numrit të fermerëve.	Moderuar	E mundur;	Afatgjate	Sipërfaqe (ha) me defekte të kulturave sidomos ato tradicionale; Nr. i kërkesave të fermerëve për mbështetje për ujitjen e kulturave; % e humbjeve të tokës bujqësore për shkak të efekteve negative të thatësirës/nxehtësisë ekstreme;	QKKS raporton ASK MBPZHR dhe raportet komunale
Spektori Pylltarisë Ndryshimet në përbërjen e specieve; Rritja e incidencës së insekteve dhe patogjenëve; Humbja e lëndës drusore të ndërtimit nga shëndeti i reduktuar i pyjeve Në rastin e Istogut, efektet e këtyre rreziqeve janë edhe më të mëdha, duke marrë parasysh faktorët	Moderuar	E mundur	Afatgjate	Sipërfaqja (ha) tokë nga shëndeti i reduktuar i pyjeve	QKKS raporton ASK raporton MBPZHR

e jashtëm prerjet e egra, zjarret në pyje dhe mungesën e pyllëzimeve të reja.					
Sektori Mjedisit dhe Biodiversitetit -Humbja e specieve të shpendëve ujorë për shkak të shkatërrimit të ligatinave, ndotjes dhe degradimit të lumenjve. Rritja e popullatës së kafshëve të rrezikuara për shkak të gjuetisë së paligjshme; Rënia e biodiversitetit të ekosistemeve ujore veçanërisht në speciet e peshqve për shkak të ndotjes së ujit dhe degradimit të shtratit të lumenjve; Humbja e hapësirave të gjelbra dhe gjelbërimit; Në rastin e Istogut, situata mund të jetë më e keqe kur kësaj i shtohen edhe faktorë të tjerë që shkaktojnë degradim të mjedisit si mos planifikimi i duhur, infrastruktura joadekuate, shtimi i numrit të automjeteve, ndotja e ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore, nga mungesa e trajtimit të ujit. , gjuetia e paligjshme, prerja e pakontrolluar e pyjeve, grumbullimi i plehrave urbane si pasoje e keqmenaxhimit, mungesa e riciklimit etj.	Moderuar	E mundur	Afatgjate	Sipërfaqja (ha) e humbjes së gjelbërimit; Dëshmi për humbjen e specieve të rrezikuara	Plani lokal i veprimtari mjedisore; Libri i kuq i faunës; QKKS;
Sektori i planifikimit të përdorimit të tokës Rritja e rrezikut të degradimit të tokës, duke ndikuar drejtpërdrejt në vetitë dhe proceset e tokës, të cilat mund të çojnë në erozionin e përsheptuar dhe shkretëtirëzim; Në rastin e Istogut, faktorë shtesë si menaxhimi i dobët i tokës dhe praktikatat e planifikimit hapësinor, që çojnë në përhapje dhe zhvillim të pakontrolluar urban që rrjedhimisht çon në humbjen e tokës bujqësore dhe sipërfaqeve të hapura, mund ta përkeqësojnë situatën.	Ulet	E mundur	Afatgjate	% e sipërfaqes së prekur nga efektet e disbalancave hidrologjike	Plani zhvillimor komunal; Harta Zonale e Komunës;
Sektori ndërtimit Rritja e nevojave për ftohje. Ndërtesat veçanërisht në zonat urbane thithin dhe mbajnë më shumë nxehtësi; Rritja e niveleve të stresit për shëndetin dhe sigurinë e fuqisë punëtore në sektorin e ndërtimit.	Moderuar	E mundur	Afatgjate	Rritja e kërkesës për ftohje (%); Rritja e stokut të ndërtesave (%)	MDP; MZM; DRPs; Local energy efficiency plan
Sektori shëndetit publik Rritja e përdoruesve të shërbimeve shëndetësore; Lulëzimi i dëmshtëm i algave ose kërcënime të tjera për cilësinë e ujit; Rritja e shërbimeve mjekësore; Rritja e numrit të vdekjeve të lidhura me klimën	Moderuar	E mundur	afatgjate	% e pacientëve në rritje; % e rritjes së shërbimeve mjekësore lidhur me këtë rrezik % e rritjes së vdekjeve të lidhura me klimën	QKKS raporton MSH
Sektori i mbrojtjes qytetare dhe emergjencave Rritja e përdoruesve të shërbimeve emergjente sidomos në zonat e larta dhe pikat e largëta (lokacioni "Mbi Vade") dhe mbushja e puseve në zonat që shërbehen nga ujërat nëntokësore përmes puseve.	Moderuar	E mundur	Afatgjate	% e rritjes së ndërhyrjeve të shërbimeve të urgjencës lidhur me këtë rrezik	MPB raporton Planet e emergjencës komunale

5.3. Vlerësimi i rrezikut dhe vulnerabilitetit nga nxehtësia ekstreme në sektorët komunal

Ky rrezik ndikon negativisht në sektorët e ujit, bujqësisë dhe pylltarisë, mbrojtjes qytetare dhe emergjencave. Niveli aktual i cenueshmërisë konsiderohet i moderuar për sektorët e mjedisit dhe biodiversitetit, sektorit të planifikimit dhe ndërtimit të përdorimit të tokës, shëndetit publik, turizmit, energjisë dhe i ulët për sektorët e mbetjeve, turizmit dhe transportit.

Tabela 14. Vlerësimi i rrezikut dhe vulnerabilitetit nga nxehtësia ekstreme në sektorët komunal

Përshkrimi i ndikimit të pritur në sektor	Vlerësimi i rrezikut të cenueshmërisë	Mundësia e shfaqjes	Afati kohor tregues	Treguesit e lidhur me ndikimin	Burimet e verifikimit të të dhënave
Kriteret e vlerësimit të rrezikut të cenueshmërisë: I ulët; E moderuar; E lartë; E paditur Kriteret e mundësisë së ndodhjes: Nuk ka gjasa; E mundshme; E mundur; E paditur Kriteret treguese të afatit: Afatshkurtër: 0-5 vjet; Afatmesme: 6-15 vjet; Afatgjatë: mbi 15 vjet; E paditur; Nuk aplikohet					
Sektori i furnizimit me ujë dhe ujërave të zeza: Kapaciteti i reduktuar i burimit të furnizimit me ujë Shkarkimi i puseve që shërbehen nga ujërat nëntokësore Dëmtime në asetet e infrastrukturës.	Larte	Me gjasë (gjatë muajve të thatë (qershor, korrik, gusht, shtator dhe tetor).	Afatgjatë	Numri i ditëve me mungesë uji; Numri i ditëve me temperaturë jashtëzakonisht të lartë (krahasuar me temperaturat referuese vjetore/sezonale sipas numrit të ditëve; Nr. i kërkesës për furnizim me ujë të pijshëm	QKKS Plani afarist i KRU Istogut “Hidrodrini” Publikimet/raportet e rregullta të AKMM/HMI K Raportet e sektorit publik komunal
Sektori Bujqesise Probabilitet më i lartë i dështimit të të korrave, rendimente më të ulëta të korrjes dhe mbi prodhimin e ushqimit në rendimente në ferma individuale; Rritja e kërkesave për ujë për ujitje të bimëve Rritja e ekspozimit ndaj dëmtuesve dhe sëmundjeve të reja;	Larte	E mundur	Afatgjatë	Sipërfaqe (ha) me defekte të kulturave sidomos ato tradicionale;	QKKS raporton ASK raporton MBPZHR
Sektori i pylltarisë Shpërthimi i zjarreve në pyje Rritja e incidencës së insekteve dhe patogjenëve. Humbja e lëndës drusore të ndërtimit nga shëndeti i reduktuar i pyjeve.	Larte	E mundur	Afatgjatë	Sipërfaqja (ha) tokë nga shëndeti i reduktuar i pyjeve	QKKS raporton ASK raporton MBPZHR,o
Sektori i mbetjeve Erërat e pakëndshme dhe ndikimet e tjera në ekologji dhe popullatë që vijnë nga deponitë ilegale;	Ulet	Nuk ka gjasa	E paditur	Zonat ekologjike të prekura për shkak të rrezikut (ha) Nr.i deponive ilegale	Raportet e sektorit përkatës komunal
Sektori i mjedisit dhe biodiversitetit Humbja e hapësirave të gjelbra dhe gjelbërimit; Sektori i mjedisit dhe biodiversitetit Humbja e hapësirave të gjelbra dhe gjelbërimit;	Moderate	E mundur	Afatgjatë	Sipërfaqja (ha) e humbjes së gjelbërimit; Dëshmi për humbjen e specieve të rrezikuara	Mbetje Libri i kuq i faunës;
Sektori i planifikimit të përdorimit të tokës Nxehtësia ekstreme vendos stres shtesë në përdorimet e tokës	Moderuar	E mundur	Afatgjatë	% e zonës së prekur nga efekti i ishullit të	Plani zhvillimor komunal;

Efektet Urban Heat Island (UHI) që ndikojnë në cilësinë e jetës në zonën urbane. Ka faktorë shtesë që sfidojnë zhvillimin e duhur të sektorit, siç janë menaxhimi i dobët i tokës dhe praktikat e planifikimit hapësinor, që çojnë në përhapje dhe zhvillim të pakontrolluar urban që si pasojë çon në humbjen e tokës bujqësore dhe sipërfaqeve të hapura.				nxehtësisë urbane;	Harta e Zonimit të Komunës;
Sektori i ndërtimit Rritja e nevojave për ftohje. Ndërtesat veçanërisht në zonat urbane thithin dhe mbajnë më shumë nxehtësi; Ulja e pronës Rritja e niveleve të stresit të shëndetit dhe sigurisë së fuqisë punëtore në sektorin e ndërtimit.	Moderuar	E mundur	Afatgjate	Rritja e kërkesës për ftohje (%); Rritja e stokut të ndërtesave (%)	PZHK; MZM; DRP; Plani Efikasiteti lokal i energjisë
Sektori i shëndetit publik Rritja e përdoruesve të shërbimeve shëndetësore dhe shërbimeve mjekësore; Rritja e niveleve të stresit për shëndetin dhe sigurinë e fuqisë punëtore në sektorin e shëndetësisë. Niveli i rritur i sëmundshmërisë nga sëmundjet kronike; Rritja e vdekshmërisë nga sëmundjet e lidhura me temperaturën dhe përhapja e ushqimit; Sezoni i transmetimit të sëmundjeve të rëndësishme të transmetuara nga vektorët (si ethe dhe dengut) zgjatet dhe zgjerohet diapazoni i tyre, duke rritur kështu shfaqjen e sëmundjeve. Përhapja e mushkonjave (aktualisht gjendet në shumicën e vendeve të Ballkanit Perëndimor (OBSh, 2014b)	Moderuar	E mundur	Afatgjate	% e pacientëve në rritje; % e rritjes së shërbimeve mjekësore lidhur me këtë rrezik	QKKS raporton MSH
Sektori i mbrojtjes qytetare dhe emergjencave Rritja e përdoruesve të shërbimeve të urgjencës; Rritja e numrit të ndërhyrjeve/shërbimeve emergjente; Rritja e niveleve të stresit për shëndetin dhe sigurinë e fuqisë punëtore në sektor. Rritja e shfaqjes së zjarreve	Larte	E mundur	Afatgjate	% e rritjes së ndërhyrjeve të shërbimeve të urgjencës lidhur me këtë rrezik	Raporton MPB Planet e emergjencës komunale
Turizmi	Ulet	E mundur	Afatgjate		Raportet komunale nga sektori përkatës
Sektori i energjisë Mundësi më të mëdha për prodhimin e energjisë alternative (solare); Kërkesat për ajër të kondicionuar në familje; Defekte/dëmtime që çojnë në ndërprerje të përkohshme të energjisë dhe rritje të kostove të mirëmbajtjes; Situata në këtë sektor bëhet edhe më e rëndë kur i shtohen sfida të tjera, të cilat sipas PZHK-së përfshijnë ato të sigurisë që kanë të bëjnë me pjesët me linja 10 kV dhe 0.4 kV me shtylla druri, ku lartësia e përçuesve është e ulët, distanca me objektet banesore, afariste dhe sociale është e pamjaftueshme, vendkalimet rrugore janë të pamjaftueshme, mungesa e ngrohjes qendrore, shumica e objekteve të banimit furnizohen me energji nga kabllot mbitokësore, të cilat në të shumtën e rasteve janë në gjendje të keqe dhe janë burim rreziku për qytetarët.	Moderuar	E mundur	Afatgjate	Niveli i rritjes së prodhimit të energjisë nga energjia diellore; % e rritjes së përdoruesve të pajisjeve ftohëse Numri i ditëve me ndërprerje të energjisë elektrike lidhur me këtë rrezik;	Raportet e ME/KEEA dhe KEDS
Sektori i transportit	Ulet	E mundur	E paditur	% e përdoruesve	Raportet

Dobësojë ose dëmton infrastrukturën e transportit dhe shkakton ndërprerje; Trotuaret mund të zbuten dhe zgjerohen, duke reduktuar jetëgjatësinë dhe duke rritur kostot për ndërtimin dhe mirëmbajtjen e rrugëve Efektet nga këto rreziqe janë më të larta duke marrë parasysh se këmbësorët dhe përdoruesit e çiklizmit si alternativë e mundshme për transportin me motor privat.				të këmbësorëve, çiklizmit dhe transportit publik që kalojnë në transportin privat të motorizuar me AC.	komunale nga sektori përkatës
--	--	--	--	--	-------------------------------

5.4. Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së përmbytjeve në sektorët komunal

Ndryshimet klimatike në Istog kanë rritur ekspozimin ndaj rreziqeve nga vërshimet. Ai ndikon drejtpërdrejt në ciklin hidrologjik dhe nëpërmjet tij në sasinë dhe cilësinë e burimeve ujore. Ka një ndikim të lartë në sektorin e ujërave dhe ujërave të zeza, shëndetin publik, mbrojtjen qytetare dhe sektorin e emergjencave, ndikim të moderuar në bujqësi, mjedis dhe biodiversitet, menaxhim të tokës, planifikim dhe ndërtim, turizëm, energji dhe transport. Sektori i pylltarisë dhe i mbetjeve vlerësohet me rrezikun më të ulët ndaj përmbytjeve.

Tabela 15. Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së përmbytjeve në sektorët komunal

Ndikimi i pritsëm në sektor	Vlerësimi i rrezikut të cenueshmërisë së	Mundësia e shfaqjes	Afati kohor tregues	Treguesit e lidhur me ndikimin	Burimet e verifikimit të të dhënave
Kriteret e vlerësimit të rrezikut të cenueshmërisë: I ulët; E moderuar; E lartë; E paditur Kriteret e mundësisë së ndodhjes: Nuk ka gjasa; E mundshme; E mundur; E paditur Kriteret treguese të afatit: Afatshkurtër: 0-5 vjet; Afatmesme: 6-15vjet; Afatgjatë: mbi 15 vjet; E paditur; Nuk aplikohet					
Sektori i furnizimit me ujë dhe ujërave të zeza: Rritja e dëmtimit të rrjetit të ujësjellësit dhe infrastrukturës së ujërave të zeza; Prish cilësinë e ujit të pijshëm Ndërprerje e furnizimit me ujë Ndotja e ujërave nëntokësore Efektet janë më të larta duke pasur parasysh faktorë të tjerë të jashtëm: mbulimi i rrjetit të ujësjellësit është rreth 70% e shtëpive ndërsa vetëm 30% kanë akses në sistemin e kanalizimit. 20 vendbanime të komunës kanë mungesë të ujit të pijshëm. Furnizohen nga puse private, uji i të cilëve nuk është i cilësisë së mirë. Vetëm 14 fshatra kanë rrjet të kanalizimit. Rrjeti i grumbullimit të ujërave të zeza është i ekspozuar ndaj përmbytjeve.	Larte	Me gjasë (gjatë periudhës së shkrirjes së borës dhe shirave, muaj (mars, prill, gusht, shtator, tetor).	Afatgjatë	Ditët me paralajmërime për cilësinë e ujit gjatë vitit; Ditë me ndërprerje të furnizimit me ujë.	QKKS Plani i biznesit i KRU Istog Hidrodrini AKMM/ Publikimet e IHMK/ raporte të rregullta
Sektori i bujqësisë Dëmtohen rreth 10% e sipërfaqes së punueshme (200 ha) dhe 15% e fermerëve. Ulja e produktivitetit të të korrave (20%) Shfaqja e sëmundjeve të bimëve nga uji i ndotur	Moderuar	E mundur (gjatë periudhës së shkrirjes së borës dhe shirave, muaj (mars, prill, gusht, shtator, tetor).	Afatgjatë	Sipërfaqja (ha) e sipërfaqeve të punueshme të dëmtuara Lloji i shfaqjes së sëmundjes për shkak të përmbytjeve Vlera e produktivitetit të kulturave të dëmtuara	QKKS raporton ASK raporton MBPZHR. Raporti vjetor i Drejtorisë Komunale të Bujqësisë
Sektori i pylltarisë Dëmtimi i sipërfaqes së pyjeve fushore të cilat	Ulet	E paditur	Afatgjatë	% e sipërfaqes së dëmtuar të	QKKS, Raporton

mbulojnë një sipërfaqe më të vogël se pyjet e larta. Pyjet janë pasuri e komunës së Istogut. Ato zënë një pjesë të konsiderueshme të këtij territori, rreth 19.220 ha, për fat të keq, fondi pyjor është në rënie për shkak të nivelit të lartë të prerjeve legale dhe ilegale, zjarreve dhe mungesës së të parandalimit të ndikimit të ndryshimeve klimatike si përmytjet e zonave bujqësore dhe vendbanimeve në pjesët afër buzës së ujit				pyjeve,	MBPZHR, Agjencia Pyjore
Sektori i mbetjeve Ndotja e rrjedhave ujore për shkak të shpërndarjes së mbetjeve nëpër qytet (pamundësia e largimit të mbetjeve nga landfillet ilegale)	Ulet	E mundur	E paditur	Nr. i ditëve të ndërprera të largimit të mbetjeve	MESPI, Raporti i Mjedisit, Raporti i Kompanisë Rajonale të Mbetjeve,
Sektori i mjedisit dhe biodiversitetit Humbja e vlerave të peizazhit të autorëve Humbja e ekosistemeve të rëndësishme si rezultat i dëmtimit të rrugëve të komunikimit ndërmjet ekosistemeve Largimi i disa llojeve bimore dhe shtazore nga habitatet Dëmtime të pakthyeshme në ekosistemet e lumit dhe tokës, erozioni i tokës.	Moderuar	E mundur	Afatgjate	Sipërfaqja (ha) e humbjes së gjelbërimit; Dëshmi për humbjen e specieve të rrezikuara	QKKS, Raport Mjedisor, Libri i Kuq i Faunës
Sektori i planifikimit të përdorimit të tokës Degradimi i tokës; Ndotja e tokës Rrëshqitjet e dheut dhe erozioni Kufizimet në planifikimin e ardhshëm të përdorimit të tokës	Moderuar	E mundur	Afatgjate	Sipërfaqja (ha) e tokës së degraduar; Nr. i rrëshqitjeve dhe erozioneve në komunë	QKKS, Raport Mjedisor, Plani i Veprimit për Qytetin e Gjelbër
Sektori i ndërtimit Dëmtime të ndërtesave në zonat e rrezikuara nga përmytjet Efektet nga ky rrezik janë më të larta duke marrë parasysh faktorët e jashtëm. Për p.sh. Për shkak të mungesës së kodit të ndërtimit, ndërtesat që janë ndërtuar nuk kanë asnjë referencë për standardet në bazë të të cilave janë ndërtuar dhe ky fakt mund t'i bëjë ato më të prekshme nga përmytjet.	Moderuar	E mundur	Afatgjate	Numri i ndërtesave të kërcënuara nga përmytjet .	QKKS, njofton MESPI
Sektori i shëndetit publik Ndikohet shëndeti dhe mirëqenia e njerëzve Shtimi i sëmundjeve dhe shfaqja e sëmundjeve të reja Rritja e numrit të pacientëve në institucionet shëndetësore Rritja e numrit të ndërhyrjeve	Larte	Me gjasë (gjatë periudhës së shkrirjes së borës dhe shirave, muajve (mars, prill, shtator dhe tetor).	Afatgjate	Shkalla e objekteve shëndetësore të dëmtuara	QKKS, MSH, raport vjetor i Institutit Kombëtar të Shëndetit Publik
Sektori i mbrojtjes qytetare dhe emergjencave Rritja e numrit të shërbimeve të ndërhyrjes/urgjencës Rritja e përdoruesve të shërbimeve të urgjencës	Ulet	E mundur		% e rritjes së ndërhyrjeve të shërbimeve të urgjencës lidhur me këtë rrezik.	MPB, Agjencia e Emergjencave, Munic. Drejtoria e Urgjencës

Turizmi Pamundësia e aksesit në pikat turistike dhe dëmtimi i infrastrukturës turistike	Moderuar	E mundur	E paditur	Nr. i infrastrukturës turistike të dëmtuar nga përmbytjet	PZHK, MT
Sektori energji Rrëshqitja dhe rrëshqitja e themeleve të rrjetit elektrik Rritja e kostos së mirëmbajtjes Efektet nga ky rrezik janë më të larta duke marrë parasysh faktorët e jashtëm: rrjeti elektrik është i vjetëruar dhe shumica e objekteve rezidenciale (si konsumatorët më të mëdhenj të energjisë) furnizohen nga kabllot ajrore të cilat në shumicën e rasteve janë në gjendje të keqe dhe janë burim rreziku për qytetarët.	Moderuar	E mundur	Afatgjate	Numri i ditëve me ndërprerje të energjisë elektrike që lidhet me këtë rrezik.	ME/KEEA reports
Sektori i transportit Infrastruktura e dobësuar ose e dëmtuar për shkak të përmbytjeve Prishja e sistemit të transportit.	Moderuar	E mundur	Afatgjate	Km' dëmtime të rrugëve lidhur me këtë rrezik Gjatësia (km) e rrugëve jofunkionale	Raporton MESPI;

5.5. Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së reshjeve të mëdha në sektorët komunal

Ndryshimet klimatike do të rrisin ekspozimin ndaj rreziqeve të reshjeve ekstreme si shirat e dendur me intensitet dhe frekuencë në rritje me ndikim në shëndetin e njerëzve, cilësinë e ujit, furnizimin me ujë dhe infrastrukturën e ujërave atmosferike dhe të zeza. Gjetjet nga intervistat dhe burimet dytësore konfirmojnë se uji dhe ujërat e zeza, bujqësia, pylltaria, mjedisi dhe biodiversiteti, menaxhimi i tokës, planifikimi dhe sektori i ndërtimit, shëndeti publik, mbrojtja qytetare dhe emergjenca, energjia dhe transporti janë mesatarisht të cenueshme nga ky rrezik ndërsa turizmi dhe mbetjet vlerësohen me rrezikun më të ulët ndaj shirave të dendur.

Tabela 16. Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së reshjeve të mëdha në sektorët komunal

Përshkrimi i ndikimit të pritur në sektor	Vlerësimi i rrezikut të cenueshmërisë	Mundësia e shfaqjes	Afati kohor tregues	Treguesit e lidhur me ndikimin	Burimet e verifikimit të të dhënave
Kriteret e vlerësimit të rrezikut të cenueshmërisë: I ulët; E moderuar; E lartë; E paditur Kriteret e mundësisë së ndodhjes: Nuk ka gjasa; E mundshme; Me gjasë; E paditur Kriteret treguese të afatit: Afatshkurtër: 0-5 vjet; Afatmesme: 6-15 vjet; Afatgjatë: mbi 15 vjet; E paditur; Nuk aplikohet					
Uji dhe ujërat e zeza Ndikimi në ndotjen e ujit Dëmtimi i infrastrukturës së ujit dhe kanalizimeve. Ndikimi në ujërat nëntokësore	Moderuar	E mundur	Afatgjate	Niveli i ndotjes së ujit; Numri i ditëve me ulje të ujit Vëllimi i dëmtuar i infrastrukturës së ujësjellës kanalizimeve	MESPI, Instituti Kombëtar i Shëndetit Publik, Instituti i Hidrometeorologji së
Sektori i bujqësisë Dëmtime në pemtore dhe perime Dëmet në sipërfaqet e mbjella bujqësore kanë prekur rreth 20% të fermerëve të komunës.	Moderuar	E mundur	E paditur	Sipërfaqja (ha) e tokës bujqësore e dëmtuar Të lashtat	QKKS raporton ASK raporton MBPZHR

Dëmtime në infrastrukturën bujqësore si serat.				(ha) pemtore të dëmtuara Nr. i serave të dëmtuara % e fermerëve të dëmtuar nga shirat e dendur	
Sektori i pylltarisë Dëmtimi i pyjeve. Rënia e pemëve. Reduktimi i sipërfaqeve pyjore.	Moderuar	E mundur	Afatgjate	Sipërfaqja pyjore (ha) e dëmtuar, (ha) zvogëlimi i sipërfaqes pyjore	QKKS, transmeton ASK Raporti i MBPZHR, Raporti Vjetor i Mjedisit, Raporton Agjencia Pyjore.
Sektori i mbetjeve Përhapja e mbeturinave rreth kontejnerëve si dhe deponive ilegale Ndotja e ujërave nëntokësore.	Ulet	E mundur	E paditur	Numri i ditëve në të cilat është e pamundur të grumbullohen mbeturinat për shkak të shirave të dendur	MESPI, Raport Vjetor Mjedisor
Sektori i mjedisit dhe biodiversitetit Ndikimi në mjedis Degradimi i ekosistemit me dëmtime të pakthyeshme të tokës, duke shkaktuar largimin dhe humbjen e disa llojeve bimore dhe shtazore nga habitatet e tyre. Faktor tjetër i jashtëm që përkeqëson situatën: shfrytëzimi i pakontrolluar i burimeve, prerja e paligjshme e pyjeve, ndërtimet në toka bujqësore.	Moderuar	E mundur	Afatgjate	Sipërfaqet e gjelbra (ha) të dëmtuara, të humbura. Dëshmi për humbjen e specieve të rrezikuara	MESPI, Raport Vjetor Mjedisor
Sektori i planifikimit të përdorimit të tokës Rritja e rrezikut të degradimit të tokës, duke ndikuar drejtpërdrejt në ndotjen e tokës, rrëshqitjet e tokës dhe erozionin. Ndikon në cilësinë e jetës, veçanërisht në zonat e banuara:	Moderate	E mundur	Long-term		MESP, Municipal Development Plan, Municipal zoning
Sektori i ndertimit Dëmtime në objekte të pronës private dhe publike	Moderuar	E mundur		Nuk ka dëmtime të ndërtesave nga reshjet e dendura të shiut. Vlera monetare e dëmit.	MESPI, Agjencia e Emergjencave, Komisioni komunal për vlerësimin e dëmeve.
Sektori i shëndetit publik Rritja e numrit të pacientëve në objektet e kujdesit shëndetësor Dëmtime të infrastrukturës shëndetësore	Moderuar	E mundur		Numri i shërbimeve dhe ndërhyrjeve mjekësore Nr. i dëmtuar dhe vlera monetare e tij	QKKS, MSH, raport vjetor i Institutit Kombëtar të Shëndetit Publik Komisioni komunal për vlerësimin e dëmeve
Sektori i mbrojtjes qytetare dhe emergjencave Rritja e numrit të shërbimeve të ndërhyrjes/urgjencës Rritja e përdoruesve të shërbimeve të urgjencës	Moderuar	E mundur		% e rritjes së ndërhyrjeve të shërbimeve të urgjencës lidhur me këtë rrezik	MPB, Agjencia e Emergjencave, Munic. Drejtoria për Emergjencë

Turizmi Infrastruktura turistike e dëmtuar	Ulet	E mundur	E paditur	Nuk ka asnjë infrastrukturë të turizmit të dëmtuar nga reshjet e dendura	MT
Sektori i energjisë Themelet e rrjetit të energjisë mund të rrëshqasin dhe rrëshqasin Dëmtimet në rrjetin ajror mund të rrezikojnë jetën e njerëzve	Moderuar	E mundur	Afatgjate	Numri i ditëve në të cilat ka ndodhur ndërprerja e energjisë elektrike për shkak të shirave të dendur	ME/KEEA Raporton
Sektori i transportit Dobësim ose dëmtime në infrastrukturën rrugore Ndërprerja të trafikut	Moderuar	E mundur	Afatgjate	Gjatësia e mosfunksionimi të rrugëve	MESPI Reporton

5.6. Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së të ftohtit ekstrem në sektorët komunal

Reagimi ndaj të ftohtit ekstrem është shënuar i moderuar në sektorin: bujqësi, shëndetësi publike dhe emergjenca, ndërsa me rezultate të ulëta në sektorët: ndërtim, turizëm, transport dhe energji.

Tabela 17. Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së të ftohtit ekstrem në sektorët komunal

Ndikimi i pritshëm në sektor	Vlerësimi i rrezikut të cenueshmërisë së	Mundësia e shfaqjes	Afati kohor tregues	Treguesit e lidhur me ndikimin	Burimet e verifikimit të të dhënave
Kriteret e vlerësimit të rrezikut të cenueshmërisë: I ulët; E moderuar; E lartë; E paditur Kriteret e mundësisë së ndodhjes: Nuk ka gjasa; E mundshme; E mundur; E paditur Kriteret treguese të afatit: Afatshkurtër: 0-5 vjet; Afatmesme: 6-15vjet; Afatgjatë: mbi 15 vjet; E paditur; Nuk aplikohet					
Sektori i bujqësisë Speciet invazive dhe sëmundjet do të rriten Rritja e ndikimeve në kulturat shumëvjeçare	Moderuar	E mundur	E paditur		KCCS MAFRD reporton
Sektori i pylltarisë Rritja e incidencës së insekteve dhe patogjenëve	Moderuar	E mundur	E paditur		KCCS MAFRD reporton
Sektori i mbetjeve Ulje e aksesit në shërbimet e grumbullimit të mbetjeve gjatë ngjarjeve të mëdha	Moderuar	Nuk ka gjasa	E paditur	Numri i ditëve pa akses në grumbullimin e mbeturinave	Raportet e sektorit përkatës komunal
Sektori i ndërtimit Moti i rëndë ndalon ndërtimin Strukturat e vjetra janë më të ndjeshme ndaj ndikimeve të ngarkesës së borës.	Moderuar	E mundur	E paditur	Nr. i ndërtesave të dëmtuara	Raportet komunale nga drejtoria e shërbimeve publike dhe emergjencave
Sektori i shëndetit publik Ulja e aksesit në shërbimet shëndetësore gjatë ngjarjeve të mëdha Rritja e problemit shëndetësor të popullsisë në pacientët kronikë	Moderuar	E mundur	E paditur	% e pacientëve në rritje; % e rritjes së shërbimeve mjekësore lidhur me këtë rrezik	KCCS MH reporton
Sektori i mbrojtjes qytetare dhe emergjencave	Moderuar	E mundur	E paditur	% e rritjes së	MPB reporton

Përgjigja e urgjencës mund të rritet				ndërhyrjeve të shërbimeve të urgjencës lidhur me këtë rrezik	Planet e emergjencës komunale
Turizmi Ulja e numrit të turistëve dhe diasporës	Ulet	E mundur	E paditur	Nr. I zvogeluar I turistëve	Raportet komunale nga sektori përkatës
Sektori i energjisë Rritja e ndërprerjeve të energjisë elektrike Kërkesa në rritje për ngrohje	Ulet	E mundur	E paditur	Numri i ditëve me ndërprerje të energjisë elektrike lidhur me këtë rrezik; % e rritjes së përdoruesve të pajisjeve të ngrohjes	ME/KEEA, KEDS
Sektori i transportit Transporti i mallrave dhe aksesit në shërbime do të ndikohen Oferta e fuqisë punëtore do të kufizohet nga të ftohtit ekstrem Infrastruktura/rrugët do të kenë nevojë për mirëmbajtje shtesë	Moderate	E mundur	E paditur	Niveli i transportit dhe aksesit në shërbime u ndërprejnë Nr. i aksidentëve rrugore % e rritjes së shërbimeve të mirëmbajtjes	Raportet komunale nga sektori përkatës

5.7. Vlerësimi i rrezikut dhe vulnerabilitetit të stuhive dhe shtrengatave në sektorët komunal

Sektorët më të ndjeshe janë: Bujqësia, shëndetësia, mbrojtja qytetare dhe sektori i emergjencave, energjia dhe transporti.

Tabela 18. Vlerësimi i rrezikut dhe vulnerabilitetit të stuhive dhe shtrengatave në sektorët komunal

Përshkrimi i ndikimit të pritur në sektor	Vlerësimi i rrezikut të cenueshmërisë	Mundësia e shfaqjes	Afati kohor tregues	Treguesit e lidhur me ndikimin	Burimet e verifikimit të të dhënave
Kriteret e vlerësimit të rrezikut të cenueshmërisë: I ulët; E moderuar; E lartë; E paditur Kriteret e mundësisë së ndodhjes: Nuk ka gjasa; E mundshme; E paditur Kriteret treguese të afatit: Afatshkurtër: 0-5 vjet; Afatmesme: 6-15 vjet; Afatgjatë: mbi 15 vjet; E paditur; Nuk aplikohet					
Uji dhe ujërat e zeza Dëmtime të infrastrukturës së ujërave të zeza	Moderuar	E mundur	E paditur	% e dëmtimeve të infrastrukturës së ujërave të zeza	Raportet komunale nga sektori i shërbimeve publike
Bujqësia Dëmet e të korrave Dëmtime të fermave blegtorale	Moderuar	E mundur	E paditur	Sipërfaqja (ha) me dështim të të korrave për shkak të stuhive Numri i	Sipërfaqja (ha) me dështim të të korrave për shkak të stuhive Numri i

				ndërtesave të fermave të dëmtuara nga stuhitë	ndërtesave të fermave të dëmtuara nga stuhitë
Pylltaria Prerja e pemëve të larta	Moderuar	E mundur	E paditur	Sipërfaqja pyjore (ha) e dëmtuar nga stuhitë dhe stuhitë	MBPZHR raporton
Mjedisi Dëmtime të pemëve dhe vegjetacionit tjetër	Moderuar	E mundur	E paditur	Numri i pemëve të humbura ose të dëmtuara për shkak të stuhive	Raportet e MESPI/Institutit për mbrojtjen e natyrës;
Mbetjet Mbeturinat e stuhisë; Rritja e pastrimit dhe mbeturinave nga mbeturinat dhe pemët e rrëzuara.	Moderuar	E mundur	E paditur	Niveli i infrastrukturës së dëmtuar të mbetjeve	Raportet komunale nga drejtoria e shërbimeve publike
Spektori i ndërtesave (banimi) Dëmtimi i ndërtesave të banimit nga rënia e pemëve dhe materialeve; Spektori i ndertimit (tregtar) Dëmtimi i objekteve komerciale nga reklamat në ekran; Ndërprerja e qarkullimit të mallrave dhe shërbimeve për shkak të dëmtimit të pronës ose ndërprerjes së transportit.	Ulet	E mundur	E paditur	Numri i ndërtesave të dëmtuara	Raportet komunale nga drejtoria e shërbimeve publike dhe emergjencave
Spektori i shëndetit publik Lëndime të mundshme dhe humbje jetësh për shkak të rrëzimit të pemëve dhe përplasjeve të trafikut	Moderuar	E mundur	E paditur	Numri i personave të plagosur ose të vdekur si pasojë e një stuhie	MSH/Instituti për raporte të shëndetit publik; Raportet komunale nga drejtoria e shëndetësisë
Spektori i mbrojtjes qytetare dhe emergjencave Kërkesa për një përgjigje nga sektori rritet	Moderuar	E mundur	E paditur	Numri i ndërhyrjeve për shkak të stuhisë	Municipal reports from emergency directorate
Spektori i energjisë Mund të priten ndërprerje të energjisë; Dëmtime të infrastrukturës dhe objekteve energjetike	Moderuar	E mundur	E paditur	Numri i ditëve të ndërprerjes së furnizimit me energji; Niveli i infrastrukturës së dëmtuar të energjisë	Ministria e Ekonomisë/ raporton KEDS
Spektori i transportit Rrugët mund të bllokohen dhe trafiku të ndërpritet nga pemët e rrëzuara, gjymtyrët e pemëve dhe linjat e energjisë elektrike; Stuhitë mund të zvogëlojnë dukshmërinë dhe mund të ndërpresin ose ngadalësojnë përkohësisht trafikun Aksidentet e trafikut mund të shtohen	Moderuar	E mundur	E paditur	Level of traffic disrupted No. of traffic accidents caused by heavy storms	Raportet komunale nga drejtoria e shërbimit publik
Teknologjia e informacionit dhe komunikimit Shërbimet e ofruara nga shërbimet mbitokësore mund të ndërprehen (interneti, telefoni, etj.)	Ulet	E mundur	E paditur	Niveli i infrastrukturës së dëmtuar të TIK-ut	

5.8. Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së lëvizjeve masive dhe rrëshqitjeve të dheut në sektorët komunal

Sektorët e ndjeshëm të ekspozuar ndaj këtyre rreziqeve klimatike të vlerësuar me rrezik të moderuar janë: Pylltaria, Mjedisi dhe biodiversiteti, Planifikimi i përdorimit të tokës, Sektori i Ndërtimit, Shëndeti Publik dhe Mbrojtja qytetare.

Tabela 19. Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së lëvizjeve masive dhe rrëshqitjeve të dheut në sektorët komunal

Ndikimi i pritshëm në sektor	Vlerësimi i rrezikut të cenueshmërisë	Mundësia e shfaqjes	Afati kohor tregues	Treguesit e lidhur me ndikimin	Burimet e verifikimit të të dhënave
Kriteret e vlerësimit të rrezikut të cenueshmërisë: I ulët; E moderuar; E lartë; E paditur Kriteret e mundësisë së ndodhjes: Nuk ka gjasa; E mundshme;; E paditur Kriteret treguese të afatit: Afatshkurtër: 0-5 vjet; Afatmesme: 6-15vjet; Afatgjatë: mbi 15 vjet; E paditur; Nuk aplikohet					
Spektori i bujqësisë Toka bujqësore e degraduar nga rrëshqitja e dheut Dëmet e të mbjellave nga rrëshqitjet e tokës	Moderuar	E mundur	Afatmesem	Sipërfaqja bujqësore (ha) e dëmtuar për shkak të rrëshqitjeve dhe erozionit të tokës; Lloji dhe sasia e kulturave të dëmtuara	MBPZHR raporton nga raportet komunale nga sektori i bujqësisë
Spektori i pylltarisë Erozioni i tokës dhe rrëshqitjet e tokës në zonat kodrinore	Moderuar	E mundur	Afatmesem	Sipërfaqja pyjore (ha) e dëmtuar për shkak të rrëshqitjeve dhe erozionit të tokës	MBPZHR raporton nga raportet komunale nga sektori i bujqësisë
Spektori i mjedisit dhe biodiversitetit	Moderuar	E mundur	Afatmesem	Zonat e degraduara (ha) nga rrëshqitjet	Raportet e MESPI/Institutit për mbrojtjen e natyrës;
Spektori i planifikimit të përdorimit të tokës Kufizimet në planifikimin e përdorimit të tokës për qëllime të caktuara veçanërisht në ndërtim	Moderuar	E mundur	Afatmesem	Numri i vendeve kritike	PZHK; MZM; DRP; Raportet komunale nga departamenti i emergjencave
Spektori i ndërtimit Objektet e banimit dhe dëmtimet e të mirave materiale nga rrëshqitjet e dheut	Moderuar	E mundur	Afatmesem	Nr. i ndërtesave të dëmtuara Vlera e dëmeve materiale të shkaktuara nga rrëshqitjet e tokës	Raportet komunale nga departamenti i emergjencave
Spektori i shëndetit publik Lëndime të mundshme dhe humbje jetësh për shkak të rrëshqitjeve të dheut	Moderuar	E mundur	Afatmesem	Numri i personave të plagosur ose të vdekur si pasojë e një stuhie	MSH/Instituti për raporte të shëndetit publik; Raportet komunale nga

					drejtoria e shëndetësisë
Sektori i mbrojtjes qytetare dhe emergjencave Rritja e numrit të ndërhyrjeve	Moderuar	E mundur	E paditur	Nr. i ndërhyrjeve për shkak të rrëshqitjeve	Raportet komunale nga drejtoria e emergjencave
Sektori i energjisë Mund të priten ndërprerje të energjisë; Objektet e infrastrukturës energjetike të dëmtuara nga rrëshqitjet e dheut	Ulet	E mundur		Numri i ditëve të ndërprerjes së furnizimit me energji; Niveli i infrastrukturës/objekteve energjetike të dëmtuara	Ministria e Ekonomisë/ raporton KEDS
Sektori i transportit Dëmtimi i infrastrukturës rrugore Ndërprerje në funksionimin e trafikut	Moderuar	E mundur		Gjatësia (m'/km) e rrugëve jofunkionale ose; Niveli i trafikut është ndërprerë	Raportet komunale nga drejtoria e shërbimit publik
Teknologjia e informacionit dhe komunikimit Shërbimet e ofruara nga shërbimet mbitokësore mund të ndërpriten (interneti, telefoni, etj.)	Ulet	E mundur	E paditur	Niveli i infrastrukturës së dëmtuar të TIK-ut	

5.9. Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së zjarreve të egra në sektorët komunal

Zjarret deri tani nuk kanë shkaktuar dëme të konsiderueshme në infrastrukturën kyçe dhe nuk kanë penguar shumë funksionimin e ndonjë sektori specifik; megjithatë ato përbëjnë një kërcënim të madh për fondin pyjor i cili vlerësohet si sektori më i cenueshëm. Sektorë të tjerë vulnerabël të vlerësuar me ndikim mesatar janë: sektori i bujqësisë, sektori i pylltarisë dhe sektori i mjedisit dhe biodiversitetit.

Tabela 20. Vlerësimi i rrezikut dhe cenueshmërisë së zjarreve të egra në sektorët komunal

Përshkrimi i ndikimit të pritur në sektor	Vlerësimi i rrezikut të cenueshmërisë	Mundësia e shfaqjes	Afati kohor tregues	Treguesit e lidhur me ndikimin	Burimet e verifikimit të të dhënave
Kriteret e vlerësimit të rrezikut të cenueshmërisë: I ulët; E moderuar; E lartë; E paditur Kriteret e mundësisë së ndodhjes: Nuk ka gjasa; E mundshme;; E paditur Kriteret treguese të afatit: Afatshkurtër: 0-5 vjet; Afatmesme: 6-15 vjet; Afatgjatë: mbi 15 vjet; E paditur; Nuk aplikohet					
Sektori i bujqësisë Djegia e të korrave Degradimi i cilësisë së tokës bujqësore/ tokës Dëmtime të fermave blegtorale (bletarët, zorrët) Ulje e rendimentit në tokën bujqësore Në rastin e Istogut, efektet e këtyre rreziqeve janë edhe më të mëdha, duke marrë parasysh shkaqet e tjera të shkaktuara nga aktivitetet njerëzore.	Larte	E mundur	Afatgjate	Zonat bujqësore të prirura ndaj zjarreve (ha ose %) % e fermerëve të ekspozuar ndaj efekteve negative të zjarreve zjarret (ha ose %)	Raporton MBPZHR; Raportet komunale nga drejtoria e bujqësisë
Sektori i pylltarisë Ulja e stokut pyjor	Larte	E mundur	Afatgjate	Zonat pyjore të prirura ndaj	Raporton MBPZHR

Efekte të rëndësishme në rritjen e pemëve Rritja e incidencës së insekteve dhe patogjenëve. Humbja e lëndës drusore të ndërtimit nga pakësimi ose humbja e pemëve; Rrezikimi i pasurisë; Në rastin e Istogut, efektet e këtyre rreziqeve janë edhe më të mëdha, duke marrë parasysh pasojat e pakujdesisë së njerëzve (zjarret në piknik, mbetjet e duhanit)				zjarreve (% dhe shpërndarja hapësinore) % e pronarëve të pyjeve të ekspozuar ndaj efekteve negative të zjarreve % e humbjes së pyjeve	
Sektori i mjedisit dhe biodiversitetit Degradimi i ekosistemeve; Humbja e biodiversitetit; Rritja e stresit mbi speciet e rrezikuara; Migrimi dhe përqendrimi i kafshëve të egra.	Moderuar	E mundur	E paditur	% e humbjeve të biodiversitetit; % e ekosistemeve të degraduara; % e sipërfaqeve të gjelbra të prekura nga zjarret.	Raportet e MESPI/Instituti për mbrojtjen e natyrës ;
Sektori i shëndetit publik Rritja e përdoruesve të shërbimeve shëndetësore dhe mjekësore të shkaktuara nga zjarret; Rrezik për jetë njerëzish (Rritje e lëndimeve/vdekjeve të shkaktuara nga zjarret);	Ulet	E mundur	E paditur	Numri i personave të plagosur ose të vdekur si pasojë e zjarreve Nr. i ndërhyrjeve mjekësore për shkak të zjarreve	MSH/Instituti për raporte të shëndetit publik; Raportet komunale nga drejtoria e shëndetësisë
Sektori i mbrojtjes qytetare dhe emergjencave Rritja e përdoruesve të shërbimeve të urgjencës; Rritja e numrit të ndërhyrjeve/shërbimeve emergjente; Rrezik për jetën e zjarrfikësve;	Moderuar	E mundur	E paditur	Numri i personave të plagosur ose të vdekur si pasojë e zjarreve Nr. i ndërhyrjeve mjekësore për shkak të zjarreve	Raportet komunale nga drejtoria e emergjencave
Turizmi Rënie e numrit të turistëve (alpinistëve) për shkak të zjarreve Dëmtime të objekteve hoteliere (restorante dhe hotele, vila të vendosura në zona pyjore)	Ulet	Nuk ka gjase	E paditur	% e uljes së numrit të turistëve për shkak të zjarreve Niveli i objekteve të dëmtuara të turizmit dhe gastronomisë	Raportet komunale nga Drejtoria e Kulturës dhe Turizmit
Sektori i energjisë Dëmtime të rrjeteve të infrastrukturës energjetike në zonat pyjore; Defekte/dëmtime që çojnë në ndërprerje të	Ulet	E mundur	E paditur	Niveli i infrastrukturës së dëmtuar të energjisë	Ministria e Ekonomisë/ raporton KEDS

përkohshme të energjisë elektrike				Numri i ditëve të ndërprerjes së furnizimit me energji	
Sektori i transportit Dobësimi ose dëmtimi i infrastrukturës së transportit në zonat pyjore; Rrugët në zonat pyjore mund të bllokohen përkohësisht dhe trafiku të ndërpritet;	Ulet	E mundur	E paditur	Niveli i infrastrukturës rrugore të dëmtuar Numri i ditëve të ndërprerjes së trafikut	raporton MESPI; Raportet komunale nga drejtoria e shërbimeve publike

6. PLANI I VEPRIMIT

Tabela 21. Masat prioritare për zbatimit e PVEQK

Nr	Masat per Zbutje	Lista prioritare	Vlera	Burimi i financimit	Periudha e zbatimit
1	Promovimi dhe mbështetja e rritjes së efijencës së energjisë (EE), përdorimit të burimeve të ripërtëritshme të energjisë (BRE)	JO	60,000.00	Buxheti komunal, Ministria e Ekonomisë, Donatorët	2024-2030
2	Informimi/vetëdijësimi dhe ndryshimi i sjelljes për të punonjësit dhe shfrytëzuesit e ndërtesave publike komunale të Komunës së Istogut	JO	70,000.00	Buxheti komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), Donatorët	2025-2030
3	Zbatimi i Standardeve Minimale të Performancës së Energjisë	JO	20,000.00	Buxheti komunal, MMPHI, ME Donatorët, Fondet shtetërore dhe rajonale, ===	2026-2027
4	Krijimi dhe funksionalizimi i Sistemit Komunal për menaxhim të energjisë (SKME) për Komunën e Istogut	JO	50,000.00	Buxheti komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), Donatorët	2024-2027
5	Ndërtesat publike komunale (Përmirësimi i efijencës së energjisë në ndërtesat publike komunale (shkollat, objektet/pronat komunale, ambulantet dhe qendrat mjekësore, etj).)	PO (70%)	3,000,000.00	Buxheti Komunal, FKEE, Donatorët, Bankat (BERZH, BB, KfW, etj.)	2024-2030
6	Instalimi i sistemeve për gjenerim të energjisë elektrike nga BRE, gjegjësisht moduleve PV, në ndërtesat publike komunale	JO	465,000.00	Buxheti Komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), FKEE, Donatorët, Bankat (BERZH, BB, KfW, etj.), Kompanitë ESCO	2025-2030
7	Instalimi i sistemeve diellore termike për ngrohje të ujit sanitar, në ndërtesat publike komunale, si: çerdhe të fëmijëve dhe shtëpi të pleqve	JO	35,000.00	Buxheti Komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), FKEE, Donatorët	2025-2027
8	Masat e efijencës së energjisë në KRU “Hidrodrini”	PO (63%)	155,000.00	KRU “Hidrodrini”, FKEE, Komuna e Istogut, Donatorët	2026-2028
9	Përmirësimi i efijencës të energjisë në ndërtesat individuale të banimit	PO (68%)	5,175,000.00	Buxheti Komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), MMPHI, FKEE, Donatorët, Bankat	2024-2030
10	Instalimi i sistemeve për gjenerim të energjisë elektrike nga modulet fotovoltaike (PV) në ndërtesat e banimit	JO	1,350,000.00	Buxheti Komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), FKEE, Donatorët, Bankat	2024-2030
11	Masat për efijencë të energjisë në ndërtesat rezidenciale – ndërtesat shumë banesore	PO (63%)	350,000.00	Buxheti Komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), MMPHI, FKEE, Donatorët, Bankat	2025-2029

12	Instalimi i ndriçimit me sensorë në hapësirat e përbashkëta të ndërtesave shumë banesore	PO (68%)	20,000	Komuna e Istogut	2025-2027
13	Zbatimi i masave për efikasitet të energjisë, instalimi i sistemeve PV dhe sistemeve diellore për ngrohjen e ujit sanitar në ndërtesat komerciale	PO (62%)	1,100,000.00	Buxheti Komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), FKEE, Donatorët, Bankat, Pronarët e ndërtesave	2024-2030
14	Sistemi i ngrohjes për qytetin e Istogut me përdorim të BRE - Përgatitja e studimit të fizibilitetit për sistem të ngrohjes qendrore me burime të ripërtëritshme të energjisë (BRE) - Ndërtimi i sistemit ngrohjes qendrore me BRE	PO (74%)	16,000,000.00	Buxheti komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), FKEE, Donatorët, Bankat	2025-2030
15	Hartimi i planit të mobilitetit për dekarbonizimin e transportit në Komunën e Istogut.	JO	100,000.00	Buxheti komunal, MMPHI, Donatorët	2025-2026
16	Ndërtimi i rrugëve, trotuarëve dhe shpateve (pjerrinave) të trotuarëve në qytetin e Istogut	PO (79%)	185,000.00	Buxheti i Komunës së Istogut	2024-2028
17	Ndërtimi i shtigjeve për biçikleta	PO (76%)	100,000.00	Buxheti komunal, MMPHI, Donatorët	2025-2028
18	Instalimi i pikave për mbushje për biçikleta dhe trotineta elektrike në tërë territorin e komunës, përfshirë pikat e turizmit rural.	PO (52%)	100,000.00	Buxheti komunal, ME, Donatorët	2025-2030
19	Ndërgjegjësimi/promovimi i rëndësisë së trafikut të biçikletave e këmbësorëve dhe zhvillimi i iniciativave për reduktimin e përdorimit të automjeteve	PO (57%)	20,000.00	Buxheti komunal, MMPHI, Donatorët	2026-2028
20	Renovim i rrugëve ekzistuese në lokacionet atraktive turistike malore (kjo masë ndërlidhet me masën 17)	PO (70%)	3,000,000.00	Buxheti i Komunës së Istogut, Ministria për Zhvillim Rajonal (MZHR), Donatorët	2024-2030
21	Ndërtimi i shtigjeve për biçikleta	PO (76%)	50,000.00	Buxheti i Komunës së Istogut, Ministria për Zhvillim Rajonal (MZHR), MMPHI, Donatorët	2025-2028
22	Instalimi i pikave të mbushjes së baterive për automjetet (automobilat) elektrike nga modulet fotovoltaike (PV) (ndërlidhet me masën 18)	PO (52%)	100,000.00	Buxheti komunal, ME, Donatorët	2025-2030
23	Elektrifikimi i flotës së automjeteve të transportuesve privatë për shërbimet taxi	JO	1,500,000.00	Buxheti komunal, Donatorët, Pronarët e makinave taxi	2025-2030
24	Zëvendësimi i 10 deri 15 automjete të flotës komunale me ato elektrike deri në vitin 2030	PO (36%)	360,000.00	Buxheti i Komunës së Istogut, Donatorët, Bankat	2025-2030
25	Krijimi i ndriçimit rrugor të “mençur” në tërë territorin e komunës	PO (82%)	250,000.00	Buxheti i Komunës së Istogut, ME, FKEE, Kompanitë ESCO	2025-2030

	Masat e Varferise enegjetike				
1	Plani i veprimit për luftimin e varfërisë energjetike në Komunën e Istogut	I mesëm		Komuna e Istogut	2024-2025
2	Mbështetja e komunës familjeve në nevojë për pagesën e faturave të energjisë elektrike (një pjesë deri në një sasi të caktuar të energjisë elektrike të shpenzuar)	E lartë		Komuna e Istogut	2024-2025
3	Mbështetja e familjeve në nevojë për sigurimin e lëndës djegëse (dru zjarri) për ngrohje	E lartë		Komuna e Istogut	2024-2025
4	Subvencionimi për zbatimin e masave për efikasitet të energjisë në shtëpitë e banimit të familjeve në nevojë	I lartë		Komuna e Istogut	2024-2025
5	Subvencionimi për përmirësimin e efikasitetit të sistemeve për ngrohjen e hapsirës dhe përdorimi i burimeve të ripërtëritshme të energjisë në shtëpitë e banimit të familjeve në nevojë	I lartë		Komuna e Istogut	2024-2030
6	Përmirësimi i rrjetit për furnizim me energji elektrike në territorin e komunës së Istogut	I lartë		Komuna e Istogut	2024-2030
7	Formimi i qendrës informuese komunale për varfëri energjetike	I lartë		Komuna e Istogut	2024-2026
	Masat për Përshtatje	Lista prioritare	Vlera	Burimi i financimit	Periudha e zbatimit
1	Hartëzimi i nevojave të ndërtesave për zbatimin e teknologjive të gjelbra	JO	100,000	Komuna e Istogut	2026-2028
2	Aplikimi i “kulmeve të sheshta” në zona me rrezik nga stuhitë e forta	PO (80%)	500,000	Komuna e Istogut dhe Donatorët	2024-2025
3	Studimi për rrugët e rrezikuara nga përmbytjet dhe vërshimet dhe propozimi i masave mbrojtëse për zbatimin e tyre	PO (77%)	50,000	Komuna e Istogut	2025-2026
4	Rregulimi i infrastrukturës teknike për trajtimin dhe integrimin e ujërave atmosferikë përgjatë rrugëve kryesore	PO (77%)	500,000	Komuna e Istogut dhe Donatorët	2024-2028
5	Mbrojtja e sipërfaqeve të rrugëve nga temperaturat e larta përmes mbjelljes së drurëve/pemëve që krijojnë hije	PO (72%)	100,000	Komuna e Istogut dhe Donatorët	2024-2028
6	Përshtatja e trotuarëve për lëvizjen e personave me nevoja të veçanta	JO	50,000	Komuna e Istogut	2025-2028
7	Instalimi/vendosja e kabllave elektrike nëntokësore në kuadër të rrjetit shpërndarës të energjisë elektrike	PO (86%)	3,000,000	Komuna e Istogut, KEDS dhe Operatorët privat	2024-2030
8	Parandalimi i rrezikut nga përmbytjet përmes rregullimit dhe pastrimit të shtrëtitëve të lumenjëve	JO	400,000	Buxheti i Komunës, MMPHI, KRU Hidrodrini dhe Donatorët	2024-2030

9	Ndërtimi i kolektorëve për ujërat e zeza	PO (87%)	6,000,000	Buxheti i Komunës, KRU Hidrodrini dhe Donatorët	2024-2030
10	Përfundimi i ndërtimit të sistemit të ujërave të zeza (kanalet e ujërave të zeza)	PO (87%)	1,500,000	Buxheti i Komunës, KRU Hidrodrini dhe Donatorët	2024-2030
11	Studimi i fizibilitetit për impiantin për trajtimin e ujërave të zeza dhe ndërtimi i impiantit për trajtimin e ujërave të zeza	PO (87%)	8,025,000	MMPHI, Buxheti i Komunës, KRU Hidrodrini dhe Donatorët	2025-2030
12	Trajtimi i ujërave urbane në zonat rurale përmes projekteve të bazuara në zgjedhje natyrore	PO (72%)	Te percaktohet nga komuna	MMPHI, Buxheti i Komunës, KRU Hidrodrini dhe Donatorët	2025-2030
13	Përfundimi i rrjetit të ujësjellësit për ujë të pijshëm në Istog dhe zëvendësimi i gypave të azbestit me ato të plastikës në rrjetin e ujësjellësit	PO (84%)	6,000,000	Buxheti i Komunës, KRU Hidrodrini dhe Donatorë	2024-2030
14	Ndërtimi i digës së ujit në Istog	PO (72%)	3,000,000	Buxheti i Komunës, KRU Hidrodrini dhe Donatorë	2025-2030
15	Ndërtimi i digës së ujit në Shushicë	PO (64%)	2,000,000,00	Buxheti i Komunës, KRU Hidrodrini dhe Donatorë	2025-2030
16	Rigjenerimi i burimeve ujore (Gurrat e Bardha)	PO (71%)	Te percaktohet nga komuna dhe KRU Hidrodrini	Buxheti i Komunës dhe KRU Hidrodrini	2025-2028
17	Rritja e kapacitetit të tubit të furnizimit për rezervuarin e ujit	PO (68%)	Te percaktohet nga Komuna dhe KRU Hidrodrini	Buxheti i Komunës, KRU Hidrodrini dhe Donatorë	2025-2028
18	Rregullimi dhe renovimi i kanaleve të ujitjes dhe kullimi i tokave bujqësore	PO (70%)	520,000	Buxheti i Komunës, KRU Hidrodrini dhe MBPZHR	2024-2028
19	Zhvillimi dhe zbatimi i konceptin të bazuar në lagje, duke u fokusuar në zonat e gjelbra, rekreative dhe sportive	PO (72%)	Te percaktohet nga Komuna	Buxheti i Komunës, Donatorë dhe Bizneset e ndërtimit	2026-2029
20	Ndërtimi dhe shenjëzimi i shtigjeve ndërkufitare të ecjes në zonat malore	PO (53%)	25,000	Komuna e Istogut	2025-2028
21	Zgjerimi i rrjetit të zonave të mbrojtura në territorin e komunës së Istogut	JO	30,000	Komuna e Istogut	2027-2029
22	Ndërtimi i qendrës për grumbullimin dhe transferin e mbeturinave	PO (83%)	60,000	Komuna e Istogut, KRM Pastrimi dhe Donatorët	2025-2027
23	Pyllëzimi dhe ripyllëzimi i sipërfaqeve të zhveshura të pyjeve në territorin e Komunës	PO (83%)	500,000	Komuna e Istogut dhe Agjencia e Pyjeve	2024-2030
24	Përshtatja e planeve të mbrojtjes nga zjarri ndaj efekteve të ndryshimeve klimatike	JO	50,000	Komuna e Istogut	2026-2028

25	Nxitja/promovimi i përdorimit të farave/fidanëve rezistente ndaj ndryshimeve klimatike	PO (71%)	500,000	Komuna e Istogut, Agjencia për Zhvillim Rural	2025-2028
26	Hartimi i Protokollit për Masat Mbrojtëse nga Nxehtësia dhe Zbatimi i Udhëzimeve	JO	500,000	Komuna e Istogut	2026-2028
27	Planifikimi dhe ndërtimi i stehimoreve emergjente	PO (69%)	200,000	Komuna e Istogut	2025-2028
28	Krijimi dhe trajnimi i ekipeve vullnetare për rastet e emergjencave natyrore	PO (69%)	200,000	Komuna e Istogut	2025-2028
29	Akumulimi i ujit në zona turistike – malore (në shërbim të emergjencave, shuarjeve të zjarre, etj.)	PO (67%)	200,000	Komuna e Istogut	2025-2028
30	Ndërtimi i pikave hidrante në fshatra	JO	100,000	Komuna e Istogut	2025-2028
31	Krijimi i sistemi për mbrojtjen e turistëve dhe banorëve të zonave malore nga fatkeqësitë natyrore	PO (71%)	100,000	Komuna e Istogut	2025-2028
32	Promovimi i bujqësisë organike dhe agroturizmit përmes subvencionimit të fermerëve me serra, bletë, bagëti të imta etj.	JO	500,000	Komuna e Istogut, Agjencia për Zhvillim Rural	2025-2028
33	Edukimi dhe informimi për ndryshime klimatike dhe zhvillim të qëndrueshëm	JO	200,000	Komuna e Istogut	2025-2028

Tabela 22. Buxheti në total i zbatimit të PVEQK

Masa	Buxheti (EUR)
Zbutje	33,615,000.00
Përshtatje	34,910,000.00
Varfëria energjetike	NA
Buxheti në total (EUR)	68,525,000.00

6.1. Zbutja

Zbutja e ndryshimeve klimatike në Komunën e Istogut përfshinë një përpjekje të vazhdueshme për të parandaluar efektet negative të ndryshimeve klimatike në nivel lokal, duke përqendruar veçanërisht në reduktimin e emetimeve të CO₂ për të frenuar ngrohjen e mëtejshme të atmosferës.

Masat për zbutjen e ndryshimeve klimatike në territorin e Komunës së Istogut përfshijnë zbatimin e zgjidhjeve që promovojnë përdorimin e energjisë me efikasitet më të lartë, rritjen e përdorimit të burimeve të ripërtëritshme të energjisë dhe zhvillimin e shoqërisë në një mënyrë që të jetë ekonomikisht më e qëndrueshme duke mbrojtur mjedisin jetësor.

Përdorimi i burimeve të ripërtëritshme të energjisë, si turbinat e erës, energjia diellore, gjeotermale ose energjia nga uji, është një pjesë e rëndësishme e kësaj strategjie, pasi ato ndihmojnë në reduktimin e emetimeve të gazrave me efekt serra në atmosferë. Megjithatë, zbatimi i këtyre

teknologjive përballon sfida të cilat lidhen me shpenzimet e kapitalit, financimin, perceptimin publik dhe varësinë afatgjate të tregut dhe institucioneve nga karburantet fosile.

Teknologjitë e burimeve të ripërtëritshme të energjisë (BRE) kanë bërë progres në efikasitet dhe janë bërë më ekonomike, duke ofruar një zgjidhje të qëndrueshme për mbrojtjen e mjedisit dhe sigurimin e furnizimit me energji. BRE përveç që mundësojnë diversifikim dhe decentralizim të gjenerimit të energjisë, përdorimi i tyre mundëson uljen e emetimeve të gazrave serrë nga gjenerimi i energjisë, duke ndikuar në uljen e rreziqeve nga ndryshimet klimatike, sidomos në zonat rurale (IPCC 2022).

Përveç ngritjes së efikasitetit të energjisë dhe përdorimit të BRE, në Komunën e Istogut janë përfshirë masa të ndryshme vetëdijesuese, informuese dhe promovuese, që synojnë të ndryshojnë sjelljen e qytetarëve dhe të promovojnë praktika të qëndrueshme të konsumit dhe menaxhimit të energjisë dhe burimeve natyrore në përgjithësi.

Masat për zvogëlimin e emetimeve të CO₂ në sektorin e ndërtesave për Komunën e Istogut

Në këtë pjesë, janë përfshirë në përgjithësi masat që synojnë zvogëlimin e emetimeve të gazrave serrë të shkaktuara nga sektori i ndërtimit në Komunën e Istogut. Masat janë ndarë në kategoritë e mëposhtme:

- Promovimi, vetëdijesimi, informimi dhe ndryshimi i sjelljes;
- Ndërtesat publike;
- Ndërtesat rezidenciale (ndërtesat e banimit);
- Ndërtesat komerciale.

Masat prioritare janë përcaktuar në tabelat e tyre korresponduese, së bashku me parametrat e mëposhtëm:

- Palët përfshirë në zbatim;
- Korniza kohore e zbatimit;
- Institucioni përgjegjës për zbatim;
- Vlerësimi i kursimeve të energjisë;
- Vlerësimi i nivelit të zvogëlimit të emetimeve të gazrave serrë (GS);
- Burimet e mundshme të financimit;
- Përkthim i shkurtër i masës dhe mënyra e zbatimit.

Për të lehtësuar, çdo masë është përmbledhur në tabelën e saj korresponduese. Burimet e mundshme të financimit për zbatimin e secilës mase janë përcaktuar në bazë të mekanizmave të mundshëm ekzistues financiar në Kosovë.

6.1.1. Sektori i ndërtimit

a. Promovimi, vetëdijesimi, informimi dhe ndryshimi i sjelljes së popullatës

Masat dhe aktivitetet e planifikuara në kuadër të PVEQK për t'u zbatuar nga Komuna e Istogut kanë për qëllim rritjen e mirëqenies së popullatës si përdorues fundorë të energjisë. Në mënyrë që masat e propozuara të zbatohen me sukses, është shumë e rëndësishme që ato të pranohen nga komuniteti. Për këtë arsye, janë propozuar masa për ndërgjegjësim, informim dhe edukim në lidhje me përdorimin efikas të energjisë, burimeve të qëndrueshme dhe ndryshimeve klimatike.

Projektet e vetëdijesimit dhe informimit mundësojnë zhvillimin e tregut për specialistë të energjisë dhe burimeve të ripërtëritshme të energjisë. Përfituesit përfundimtarë dhe komuniteti duhet të përfshihen në proceset e planifikimit dhe zbatimit të masave për të siguruar suksesin e tyre. Bashkëpunimi me organizatat e shoqërisë civile dhe grupet lokale është thelbësor për identifikimin e nevojave të komunitetit dhe për zhvillimin e strategjive të përshtatshme.

Përfundimisht, përpjekjet për promovim dhe vetëdijesim duhet të jenë të qëndrueshme dhe të përshtatshme me karakteristikat e komunitetit të Istogut, duke siguruar një mjedis më të mirë për të gjithë banorët e kësaj komune.

Tabela 23. Promovimi dhe mbështetja e rritjes së eficiencës së energjisë (EE), përdorimit të burimeve të ripërtëritshme të energjisë (BRE)

Numri rendor i masës	1
Emërtimi i masës	Promovimi dhe mbështetja e rritjes së eficiencës së energjisë (EE), përdorimit të burimeve të ripërtëritshme të energjisë (BRE) dhe informimi për ndryshimet klimatike për qytetarët
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (68 %)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Organizatat e shoqërisë civile (OSHC)
Palët tjera të përfshira	Qeveria e Kosovës Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025 - 2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	60,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	8,715.98
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	2,150.89
Burimi i financimit	Buxheti komunal, Ministria e Ekonomisë, Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	– Qëllimi i kësaj mase është të rrisë ndërgjegjësimin dhe informimin e popullatës për rëndësinë e eficiencës së energjisë (EE), përdorimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë (BRE) dhe për efektet e ndryshimeve klimatike. Aktivitetet e kësaj mase përfshijnë: – Organizimi i fushatave vetëdijësuese dhe informuese në shkolla të Komunës për EE dhe efektet e ndryshimeve klimatike, duke përfshirë kurse edukative, punëtori, seminare dhe gara për nxënësit, duke inkurajuar financimin e punimeve të nxënësve në lidhje me EE, BRE dhe ndryshimet klimatike. – Përgatitja, shtypja dhe shpërndarja e materialeve promovuese në formën e broshurave të shtypura dhe në formë digjitale përmes faqes zyrtare të internetit të

	Komunës dhe rrjeteve sociale. – Informimi i qytetarëve për trendet në lidhje me energjinë, mënyrat e kursimit të energjisë dhe tarifave të energjisë, duke ofruar këshilla për përdorimin maksimal të tarifave të lira të energjisë. – Hapja e një qendre informative, ku qytetarët, përfshirë ata në nevojë dhe kategoritë me nevojë të veçanta energjetike, mund të marrin informacion për EE, BRE, teknologjitë dhe alternativat për energjinë elektrike, ngrohjen dhe ftohjen. Këto qendra gjithashtu mund të ofrojnë informacion lidhur me mundësinë e shfrytëzimit të subvencioneve dhe grantëve të ndryshme për EE dhe BRE, që mund të ofrohen nga qeveria, donatorët apo nga programet komunale. – Këto veprime synojnë të ndërtojnë një kulturë të – vetëdijshme dhe të përgjegjshme në lidhje me përdorimin e energjisë dhe të kontribuojnë në përmirësimin e kushteve mjedisore dhe të jetesës në Komunën e Istogut.
--	---

Tabela 24. Informimi/vetëdijësimi dhe ndryshimi i sjelljes për të punonjësit dhe shfrytëzuesit e ndërtesave publike komunale

Numri rendor i masës	2
Emërtimi i masës	Informimi/vetëdijësimi dhe ndryshimi i sjelljes për të punonjësit dhe shfrytëzuesit e ndërtesave publike komunale të Komunës së Istogut
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (68 %), (e ndërlidhur me masën paraprake)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Organizatave shoqërisë civile (OSHC)
Palët tjera të përfshira	Kompanitë konsulente (sektori privat)
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025 – 2030, në vazhdimsi
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	70,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	281,82
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	151.27
Burimi i financimit	Buxheti komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Kjo masë synon që të bëjë informimin dhe edukimin përmes zbatimit të rregullt të një sërë aktiviteteve, që përfshijnë: – Organizimin e punëtorive apo seminareve informuese për format e kursimit të energjisë, përdorimit të BRE dhe efekteve nga ndryshimet klimatike; – Përpilimin dhe shpërndarjen e materialeve

	informuese/edukative, sikur që janë broshurat, fletëpalosjet, posterët, e të ngjashme. Vlerësimi i kursimit të energjisë nga masat për ngritje të vetëdijësimit dhe informimit në ndërtesat publike është i vështirë të përcaktohet, por bazuar në përvojën nga vendet e ndryshme Evropiane, kursimi i pëafërt për periudhë dhjetëvjeçare sillet rreth 7% të energjisë për ngrohje dhe rreth 5% të energjisë elektrike. Pasi PVQEK për Komunën e Istogut e ka periudhën e zbatimit për 6 vjetë, atëherë është vlerësuar se kursimi i energjisë për ngrohje do të sillet rreth 4%, kurse të energjisë elektrike rreth 3% të shpenzimit të përgjithshëm të energjisë në ndërtesat publike komunale në krahasim me vitin bazë të IBE që është viti 2017.
--	---

Tabela 25. Zbatimi i standardeve minimale të Performancës së Energjisë

Numri rendor i masës	3
Emërtimi i masës	Zbatimi i Standardeve Minimale të Performancës së Energjisë në ndërtesa
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	JO
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	MMPHI, Investitorët e ndërtimit
Palët tjera të përfshira	Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2026 - 2027
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	20,000.00 €/vit (kosto operative)
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂/vit)	7,800.00
Burimi i financimit	Buxheti komunal, MMPHI, ME Donatorët, Fondet shtetërore dhe rajonale,
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Standardet Minimale të Performancës së Energjisë (SMPE) përcaktojnë nivelin minimal të performancës së energjisë që pajisjet shtëpiake, ndriçimi dhe pajisjet elektrike duhet t'i përmbushin ose t'i tejkalojnë për t'u ofruar për shitje ose për përdorim tregtar. Aktet nënligjore vendore përcaktojnë standardet për cilësinë e përbërësve të paketës së ndërtimit që ndikojnë në performancën e energjisë. Të gjitha ndërtesat e reja duhet të ndërtohen sipas këtyre standardeve të energjisë. Si pjesë e

	procesit të lejes së ndërtimit, për çdo objekt të ri dhe/ose rinovim të objektit ekzistues, është e nevojshme të plotësohen standardet minimale të performancës së energjisë. Regjistri Kombëtar i Performancës së Energjisë në Ndërtesa ("RKPEN") është baza qendrore e të dhënave për performancën energjetike të ndërtesave. Ky regjistër përdoret nga institucionet përgjegjëse qeveritare, profesionistë të licencuar dhe publiku i gjerë për të monitoruar dhe vlerësuar performancën energjetike të ndërtesave.
--	--

b. Ndërtesat publike komunale

Ndërtesat publike përfaqësojnë një burim të rëndësishëm për të përdorur energjinë me efikasitet dhe për të zvogëluar emetimet e CO₂ në mjedis. Përveçse janë shembuj të përkushtimit të institucioneve komunale, ato gjithashtu ofrojnë një mundësi të shkëlqyer për të ndërtuar politika dhe strategji për të luftuar ndryshimet klimatike në nivel lokal.

Ndërtesat publike, si në rastin e Komunës së Istogut, janë qendra e përpjekjeve për të ulur emetimet e CO₂ dhe për të përmirësuar efikasitetin energjetik. Përmes përdorimit të teknologjive të ndryshme për energjinë e qëndrueshme, si izolimi i ndërtesave, instalimi i sistemeve të ngrohjes dhe ftohjes efikase, si dhe përdorimi i burimeve të ripërtëritshme të energjisë, Komuna e Istogut synon të reduktojë kostot e energjisë për ndërtesat e saj publike dhe të kontribuojë në zvogëlimin e emetimeve të gazrave të efektit të serrë dhe gjithashtu të promovojë shembuj të mirë që mund të ndiqen nga sektori komercial dhe ai i banimit.

Në të njëjtën kohë, këto ndërtesa publike shërbejnë si shembuj të sjelljes së mirë ndaj mjedisit në komunitetin lokal. Duke u shërbyer si shembuj të përpjekjeve për të arritur qytete të qëndrueshme dhe të përgjegjshme ndaj mjedisit, ato inkurajojnë të tjerët, përfshirë sektorin e biznesit dhe komunitetin lokal, për të ndjekur rrugën drejt veprimeve më të qëndrueshme dhe miqësore ndaj mjedisit.

Për këto arsye, ndërtesat publike janë një komponent kyç i përpjekjeve për të luftuar ndryshimet klimatike dhe për të siguruar një të ardhme më të qëndrueshme për qytetarët e Komunës së Istogut dhe për të gjithë qytetarët e zonës së tyre.

Tabela 26. Krijimi dhe funksionalizimi i Sistemit Komunal për menaxhim të energjisë (SKME)

Numri rendor i masës	4
Emërtimi i masës	Krijimi dhe funksionalizimi i Sistemit Komunal për menaxhim të energjisë (SKME) për Komunën e Istogut
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	JO
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Ministria e Ekonomisë (ME)
Palët tjera të përfshira	Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025 - 2027
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	50,000

Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	486.67
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	99.54
Burimi i financimit	Buxheti komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Në kuadër të kësaj mase përfshihet: – Funksionalizimi i Zyrës Komunale për Energji (ZKE), ose krijimi i një sektori të veçantë në kuadër të ndonjë drejtorie komunal që ndërlidhet më shumë me aktivitetet lidhur me energjinë dhe mjedisin. Plotësimi me staf të nevojshëm profesional dhe përshkrimi i detyrave të punës që lidhen me menaxhimin e energjisë, në bazë të organigramit të përgaditur paraprakisht për organizimin e ZKE/Sektorit ; – Monitorimi, raportimi dhe vendosja e të dhënave në softwerin komunal për menaxhim të energjisë për konsumin mujor të energjisë dhe ujit në ndërtesat publike, si dhe konsumit mujor të energjisë elektrike në ndriçimin publik; – Monitorimi i konsumit të energjisë në ndërtesat rezidenciale dhe ato komerciale (të shërbimeve) në tërë territorin e Komunës; – Ngritja e kapaciteteve profesionale të stafit të ZKE (apo sektorit të veçantë) përmes trajnimeve për planifikim dhe zbatimin e masave për EE, teknologjitë e BRE-ve, përdorimin e softuerëve për menaxhim të energjisë dhe platformave për monitorim, verifikim dhe raportim; – Trajnimi i stafit përkatës profesional të drejtorive tjera brenda komunës për marrjen e njohurive për planifikimin dhe zbatimin e masave të EE në ndërtesa dhe ndriçimin publik, marrjen e njohurive për pajisjet ngrohëse dhe klimatizimit, mirëmbajtjen e tyre dhe metodat themelore për llogaritjen e kursimeve të energjisë dhe llogaritjen e emetimeve të GS; – Trajnimi i punëtorëve që operojnë me sistemet e ngrohjes dhe ftohjes nëpër të gjitha ndërtesat publike komunale për mënyrën e operimit me efikasitet të lartë të sistemeve; – Zbatimi i kriterëve të efikasitetit të energjisë në prokurim të produkteve të ndryshme nga ana e komunës; – Pjesëmarrja e stafit adekuat të komunës së Istogut në konferenca, punëtori, që organizohen brenda dhe jashtë vendit me qëllim të fitimit të njohurive lidhur me zhvillimet e reja rreth EE, BRE dhe masave sa i përket ndryshimeve klimatike; – Organizimi i seminareve informuese lidhur me ndryshimin e sjelljes të të gjithë të punësuarve në të gjitha ndërtesat publike komunale.

Tabela 27. Përmirësimi i efikasitetit të energjisë në ndërtesat publike komunale

Numri rendor i masës	5
Emërtimi i masës	Përmirësimi i efikasitetit të energjisë në ndërtesat publike komunale (shkollat, objektet/pronat komunale, ambulantet dhe qendrat mjekësore, etj.).
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (70%), Kjo masë do të zbatohet gradualisht
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	FKEE,
Palët tjera të përfshira	Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2030,
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	3,000,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	2,149.56
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	1,153.8
Burimi i financimit	Buxheti Komunal, FKEE, Donatorët, Bankat (BERZH, BB, KfW, etj.)
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Masat përfshijnë: – Auditimin energjetik të të gjitha ndërtesave publike komunale të cilat nuk kanë raport të auditimit energjetik në 3 vitet e fundit. Në bazë të rezultateve të auditimit energjetik, të bëhet prioritetizimi i ndërtesave që do t'u nënshtrohen renovimit me zbatimin e masave për EE. – Në bazë të rezultateve të auditimit energjetik do të bëhet zbatimi i masave për EE në mbështjellësin e ndërtesave, në sistemet e ngrohjes së hapsirës dhe ndriçimit të brendshëm në përputhje me standardet dhe kriteret për performancë të energjisë të ndërtesave, dhe që kryesisht do të përfshijë: izolimin termik të mureve të jashtme; izolimin termik të kulmeve (tavanëve), ndërrimin e dritareve dhe dyerve të jashtme; zëvendësimin e llambave për ndriçim; zëvendësimin e gjenerimit ekzistues të energjisë për ngrohje të hapsirës me gjenerim më afiçient apo me përdorim të pompave termike, përdorimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë për ngrohje dhe ngrohje të ujit sanitar; etj.

Tabela 28. Instalimi i sistemeve për gjenerim të energjisë elektrike nga BRE, gjegjësisht moduleve PV, në ndërtesat publike komunale

Numri rendor i masës	6
-----------------------------	---

Emërtimi i masës	Instalimi i sistemeve për gjenerim të energjisë elektrike nga BRE, gjegjësisht moduleve PV, në ndërtesat publike komunale
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (70%), Kjo masë është e ndërlidhur me masën paraprake
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Ministria e Ekonomisë (ME), FKEE,
Palët tjera të përfshira	Donatorët, Kompanitë ESCO
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2030, investim gradual
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	465,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	568.94
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	597.96
Burimi i financimit	Buxheti Komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), FKEE, Donatorët, Bankat (BERZH, BB, KfW, etj.), Kompanitë ESCO
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Masat përfshijnë: – Studimi i fizibilitetit për potencialin e gjenerimit të energjisë elektrike nga modulet PV në kulmet e ndërtesave publike komunale. Studimi do të analizojë të gjitha ndërtesat publike komunale, dhe do të jep rekomandimin për potencialin për secilën ndërtesë: Kapaciteti i mundshëm për t'u instaluar, sipërfaqja e moduleve që mund të instalohen, masa në (kg) e moduleve, energjia që mund të gjenerohet në vit, si dhe kontributi në zvogëlimin e emetimeve të CO₂ nga instalimi i sistemit – Investimi në instalimin e sistemeve PV në ndërtesat publike komunale, sipas rekomandimeve dhe prioriteteve të ndërtesave që kanë më shumë potencial dhe kushte më të volitshme për instalimin e këtyre sistemeve.

Tabela 29. Instalimi i sistemeve diellore termike për ngrohje të ujit sanitar, në ndërtesat publike komunale

Numri rendor i masës	7
Emërtimi i masës	Instalimi i sistemeve diellore termike për ngrohje të ujit sanitar, në ndërtesat publike komunale, si: çerdhe të fëmijëve dhe shtëpi të pleqve
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (70%), Kjo masë është e ndërlidhur me masën 5.
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Ministria e Ekonomisë (ME), FKEE,
Palët tjera të përfshira	Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit	2025-2027

(vitet)	
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	35,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	60.14
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	44.99
Burimi i financimit	Buxheti Komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), FKEE, Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Në kuadër të kësaj mase to të bëhet: – Planifikimi, furnizimi dhe instalimi i sistemeve për ngrohjen e ujit sanita me kolektorë diellorë. – Trajnimi i stafit teknik që do të merret me operimin e sistemeve të instaluar. – Monitorimi i plotë një-vjeçar i funksionimit të sistemeve të instaluar dhe mentorimit të stafit teknik që merret me operimin dhe mirëmbajtjen e këtyre sistemeve.

Tabela 30. Masat e efijencës së energjisë në KRU “Hidrodrini”

Numri rendor i masës	8
Emërtimi i masës	Masat e efijencës së energjisë në KRU “Hidrodrini”
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (63%)
Bartësi i zbatimit	KRU “Hidrodrini”
Partneri në zbatim	Komuna e Istogut, FKEE
Palët tjera të përfshira	Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2026-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	155,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	Do të vlerësohet kur të bëhet auditimi energjetik
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	Do të vlerësohet kur të bëhet auditimi energjetik
Burimi i financimit	KRU “Hidrodrini”, FKEE, Komuna e Istogut, Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Ujësjetësi KRU "Hidrodrini" është kompani publike regjionale përgjegjëse për furnizim me ujë të pijshëm dhe trajtimin e ujërave të zeza që përfshijnë komunat: Pejë, Klinë, Istog, Deçan dhe Junik. Masat e propozuara përfshijnë objektet dhe pajisjet e KRU “Hidrodrini” që janë në territorin e Komunës së Istogut. Një përshkrim i masave të marra për të përmirësuar retijencën e energjisë në Ujësjetësin KRU "Hidrodrini" do të përfshijë disa

	hapa kyçe: - Auditimi energjetik i ndërtesave/objekteve dhe pajisjeve të KRU “Hidrodrini” që gjenden në territorin e Komunës së Istogut. Auditimi energjetik do të analizojë konsumin e energjisë nga ndërtesat/objektet dhe nga pajisjet, sidomos pompat qarkulluese. Auditimi gjithashtu do të analizojë humbjet e ujit të pijshëm në rrjetin gyporë. - Zbatimi i masave për përmirësimin e efijencës së energjisë, apo edhe përdorimin e energjisë elektrike nga modulet PV, varësisht nga rezultatet dhe rekomandimet e dala nga auditimi energjetik. - Zbatimi i masave për zvogëlimin e humbjeve të ujit nga rrjeti gyporë. - Monitorimi i konsumit të energjisë pas zbatimit të masave për EE në objektet dhe pajisjet e KRU “Hidrodrini” në territorin e Komunës së Istogut. Zbatimi i masave do të zvoglojë shpenzimin e energjisë nga pajisjet dhe do të rrisë sigurinë e furnizimit me ujë të pijshëm të të gjithë qytetarëve të Komunës së Istogut.
--	--

c. Ndërtesat e banimit

Shtëpitë familjare dhe ndërtesat me shumë apartamente paraqesin një segment të rëndësishëm të peizazhit urban në Istog. Këto struktura jo vetëm që ndërtojnë infrastrukturën e qytetit, por gjithashtu kanë një ndikim të rëndësishëm në cilësinë e jetës dhe shëndetin e komunitetit lokal. Në këtë kontekst, përmirësimet në efijencën e energjisë dhe reduktimi i emetimeve të CO₂-së kanë një rëndësi të jashtëzakonshme për të siguruar një mjedis jetese më të qëndrueshëm dhe të pastër për banorët e komunës.

Nëpërmjet investimeve në efijencë të energjisë, është e mundur të arrihet një nivel i lartë i performancës së energjisë në shtëpitë dhe ndërtesat shumëbanesore në Istog. Kjo do të rezultojë jo vetëm në një ulje të ndjeshme të emetimeve të CO₂-së, por gjithashtu në uljen e faturave të energjisë për banorët. Një kosto e ulët e energjisë do të ndikojë pozitivisht te banorët e Istogut, duke u mundësuar atyre të kenë një jetë më të rehatshme dhe ekonomikisht më të qëndrueshme.

Për të inkurajuar këto përmirësime në sektorin e banimit në Istog, autoritetet lokale mund të zhvillojnë masa financiare, duke ofruar subvencione ose kredi me kushte të favorshme për investimet në efijencën e energjisë. Në të njëjtën kohë, masat ndërgjegjësuere janë të rëndësishme për të informuar banorët rreth përfitimeve të përdorimit të burimeve të qëndrueshme të energjisë dhe praktikave të ndërtimit të qëndrueshëm.

Në një kohë kur shqetësimet për ndryshimet klimatike dhe mbrojtjen e mjedisit po rriten, investimet në efijencën e energjisë dhe në teknologjitë e pastra janë të domosdoshme për të siguruar një të ardhme më të qëndrueshme për të gjithë komunitetin e Istogut. Duke vepruar në këtë drejtim, autoritetet lokale dhe banorët mund të bëjnë një kontribut të rëndësishëm për të ndërtuar një komunë më të pastër, më të shëndetshme dhe më të qëndrueshme për brezat e ardhshëm.

Tabela 31. Përmirësimi i efijencës të energjisë në ndërtesat individuale të banimit

Numri rendor i masës	9
Emërtimi i masës	Përmirësimi i efijencës të energjisë dhe përdorimi i BRE për sistemet e ngrohjes në ndërtesat individuale të banimit
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (68%)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Ministria e Ekonomisë (ME) MMPHI, FKEE. Pronarët e ndërtesave të banimit
Palët tjera të përfshira	Donatorët, Sektori privat që merret me fushën e ndërtimit
Periodha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2030, do të jetë një masë e vazhdueshme
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	5,175,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	8,130.11
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	4,500.1
Burimi i financimit	Buxheti Komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), MMPHI, FKEE, Donatorët, Bankat
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Përmirësimi i efijencës së energjisë në ndërtesat individuale të banimit në Komunën e Istogut synon të ofrojë mbështetje për banorët në zvogëlimin e humbjeve të energjisë për ngrohje në mbështjellësin e ndërtesës, në rritjen e efijencës së energjisë në sistemet e ngrohjes së hapsirës si dhe në përdorimin e BRE në sistemet për ngrohjen e hapsirës dhe ujit sanitar. Këto masa përfshijnë: - Mbështetje për zbatimin e masave për efijencë të energjisë në shtëpitë individuale: komuna ofron këshilla dhe ndihmë për zbatimin e masave për efijencë të energjisë në shtëpitë individuale, duke përfshirë izolimin termik të mureve të jashtme, tavanit (kulmit) të shtëpive, si dhe zëvendësimin e dritareve dhe dyerëve të jashtme ekzistuese me dyer e dritare me efijencë të lartë në përputhje me standardet për performancë të energjisë në ndërtesa. - Mbështetje për zëvendësimin e sistemeve jo-efijente për gjenerim të energjisë për ngrohje me instalimin e pompave termike për ngrohje të hapsirës në ndërtesa. - Mbështetje për instalimin e sistemeve diellore termike për ngrohje të ujit sanitar: Komuna gjithashtu ofron ndihmë për instalimin e sistemeve diellore termike për prodhimin e ujit të ngrohtë sanitar në banesat individuale. Kjo teknologji përdor diellin për të ngrohur ujin, duke kontribuar në uljen e koston dhe emetimeve të CO₂-së nga ngrohja e ujit sanitar.

Tabela 32. Instalimi i sistemeve diellore fotovoltaike (PV) në ndërtesat e banimit

Numri rendor i masës	10
Emërtimi i masës	Instalimi i sistemeve për gjenerim të energjisë elektrike nga modulet fotovoltaike (PV) në ndërtesat e banimit
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (68%), është e ndërlidhur me masën 9
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Ministria e Ekonomisë (ME), FKEE, Pronarët e ndërtesave të banimit
Palët tjera të përfshira	Donatorët, Sektori privat që merret me instalimin e sistemeve PV
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2030, do të jetë një masë e vazhdueshme
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	1,350,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	1,560.00
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	1,166.9
Burimi i financimit	Buxheti Komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), FKEE, Donatorët, Bankat
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Subvencionimi për instalimin e sistemeve diellore fotovoltaike (PV): ndihmë financiare dhe teknike për instalimin e paneleve diellore fotovoltaike në ndërtesat e banimit. Kjo teknologji lejon prodhimin e energjisë elektrike duke përdorur energjinë diellore, e cila është e pastër dhe e qëndrueshme. Instalimi i sistemeve PV për gjenerim të energjisë elektrike, do të kontribuojë në rritjen e sigurisë së furnizimit me energji elektrike dhe zvogëlimin e emetimeve të CO₂ duke kontribuar në zbutjen ndaj ndryshimeve klimatike. Pasi që pritet që një pjesa më e madhe e mbështetjes të jetë nga niveli qendror i qeverisjes, përqindja me të cilën do të subvencionohen përfituesit do të varet nga objektivat e përgjithëshme të Kosovës dhe nga fondeve të cilat do të mund të jenë në dispozicion për këtë masë, si nga niveli qendror ashtu edhe nga buxheti i Komunës së Istogut.

Tabela 33. Masat për EE, Ndërtesa rezidenciale – ndërtesa me shumë apartamente

Numri rendor i masës	11
Emërtimi i masës	Masat për eficiencë të energjisë në ndërtesat rezidenciale – ndërtesat shumë banesore
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (68%)

Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Ministria e Ekonomisë (ME), MMPHI, FKEE
Palët tjera të përfshira	Donatorë Sektori privat që merret me fushën e ndërtimit
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2029
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	350,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	550.0
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	295.2
Burimi i financimit	Buxheti Komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), MMPHI, FKEE, Donatorët, Bankat
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Izolimi termik i mbështjellësit të ndërtesave, ndërrimi i dyerve dhe dritareve të jashtme, izolimi termik i kulmit, zëvendësimi i ndriçimit të brendshëm me ndriçim eficient. Një mënyrë tjetër për të përmirësuar eficiencën e energjisë në ndërtesa është përdorimi i materialeve të përshtatshme për izolimin termik, si pllaka izoluese dhe dërrasa low-e për dyert dhe dritaret. Sistemet e automatizuara të kontrollit të temperaturës dhe ndriçimit gjithashtu ndihmojnë në menaxhimin e energjisë duke përdorur teknologjitë e sensorëve për të rregulluar ambientin në mënyrë eficiente. Investimi në teknologji të ripërtëritshme për prodhimin e energjisë, si panelet diellore dhe gjeneratorët e energjisë së erës, gjithashtu mund të ulë ndikimin e ndërtesës në mjedis dhe koston e energjisë.

Tabela 34. Instalimi i ndriçimit me sensorë në hapësirat e përbashkëta të ndërtesave shumë banesore

Numri rendor i masës	12
Emërtimi i masës	Instalimi i ndriçimit me sensorë në hapësirat e përbashkëta të ndërtesave shumë banesore
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (63%), kjo masë është e ndërlidhur me masën paraprake 11.
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	
Palët tjera të përfshira	Donatorë
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2027
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	20,000.00
Vlerësimi i kursimit të	71.4

energjisë (MWh)	
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	75.1
Burimi i financimit	Komuna e Istogut
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Instalimi i sistemeve të ndriçimit me sensorë në hapësirat e përbashkëta të ndërtesave shumë banesore në Istog është një hap përpara drejt përmirësimit të efikasitetit dhe sigurisë energjetike në këtë komunitet. Kjo teknologji e ndriçimit përdor sensorë për të identifikuar prezencën e personave në hapësirat e përbashkëta, duke e aktivizuar ose fikur ndriçimin bazuar në nevojën aktuale. Përveçse ndihmon në zvogëlimin e konsumit të energjisë, ajo gjithashtu rrit sigurinë dhe komfortin për banorët e ndërtesave. Ky investim demonstroi angazhimin ndaj praktikave të qëndrueshme dhe modernizimit të mjedisit dhe komunitetit në Istog.

d. Nën sektori i ndërtesave komerciale dhe shërbimeve

Nën sektori i ndërtesave komerciale dhe shërbimeve për Istogun përshkruhet si një pjesë e ekonomisë lokale të qytetit të Istogut. Ky sektor përfshin një gamë të gjerë të aktiviteteve ekonomike që lidhen me ndërtimin dhe shërbimet, të cilat shërbejnë për nevojat komerciale dhe të shërbimeve të komunitetit.

Ndërtesat komerciale në këtë sektor përfshijnë ndërtesa për biznese, dyqane, restorante, hotele, qendra tregtare, dhe të tjera. Këto ndërtesa janë vendet ku bizneset operojnë dhe shërbejnë publikun në mënyrë të drejtpërdrejtë. Përveç kësaj, sektori i ndërtesave komerciale përfshin edhe ambiente për zyra, ambiente për prodhim dhe depo, si dhe ndërtesa për shërbime të ndryshme profesionale dhe komerciale.

Në anën tjetër, sektori i shërbimeve për Istogun përfshin një sërë shërbimesh që ofrohen në qytet për të përmbushur nevojat e komunitetit dhe bizneseve lokale. Këto shërbime përfshijnë shërbimet e bankave dhe institucioneve financiare, shërbimet shëndetësore, shërbimet arsimore, shërbimet e transportit, kujdesin për kafshët e kafshëve të cilat janë të përfshira në fushën e shërbimeve veterinarë, dhe shërbimet e kujdesit personal dhe bukurisë, mes të tjerash. Në përgjithësi, nën sektori i ndërtesave komerciale dhe shërbimeve për Istogun paraqet një element kyç të ekonomisë lokale, duke krijuar vende pune, duke përmirësuar infrastrukturën e qytetit, dhe duke përmirësuar cilësinë e jetës së banorëve të tij.

Tabela 35. Zbatimi i masave për efikasitet të energjisë, instalimi i sistemeve PV dhe sistemeve diellore për ngrohjen e ujit sanitar në ndërtesat komerciale dhe të shërbimeve private

Numri rendor i masës	13
Emërtimi i masës	Zbatimi i masave për efikasitet të energjisë, instalimi i sistemeve diellore fotovoltaike PV dhe sistemeve diellore për ngrohjen e ujit sanitar në ndërtesat komerciale dhe të shërbimeve private.
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (62%)

Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Ministria e Ekonomisë (ME), FKEE, Sektori komercial dhe ai i shërbimeve private
Palët tjera të përfshira	Donatorët Sektori privat i ndërtimit, Sektori privat që merren me instalimin e sistemeve të ngrohjes, Sektori privat që merren me instalimin e sistemeve PV
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2030, do të jetë masë e vazhdueshme
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	1,100,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	1,465.8
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	1,415.8
Burimi i financimit	Buxheti Komunal, Ministria e Ekonomisë (ME), FKEE, Donatorët, Bankat, Pronarët e ndërtesave
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Mbështetja teknike dhe financiare nga autoritetet komunale shërben si një burim i rëndësishëm për zvogëlimin e emetimeve të CO₂ në ndërtesat komerciale dhe ato të shërbimeve private. Qëllimi kryesor i kësaj mbështetjeje është promovimi dhe zbatimi i projekteve inovative të përdorimit të burimeve të ripërtëritshme të energjisë, si dhe rritja e efikasitetit të përdorimit të energjisë në këto subjekte. Kjo përkrahje jo vetëm që inkurajon zhvillimin ekonomik lokal, por gjithashtu kontribuon në përmirësimin e mjedisit dhe promovimin e një mjedisi të qëndrueshëm në nivel lokal. Në këtë mënyrë, komuniteti vendas përfiton jo vetëm nga avancimet teknologjike, por edhe nga avantazhet ekonomike dhe mjedisore të një përdorimi më të zgjuar dhe të qëndrueshëm të burimeve të energjisë. Veprimet që do të mbështeten janë: – Instalimi i sistemeve për gjenerim të energjisë nga sistemet diellore fotovoltaike (PV), – Instalimi i sistemeve diellore për ngrohje të ujit sanitar, – Zbatimi i masave për efikasitet të energjisë në mbështjellësin e ndërtesave komerciale dhe shërbimeve si dhe përmirësimi i efikasitetit të sistemeve të ngrohjes së hapsirës në ato ndërtesa.

6.1.2. Sistemi i ngrohjes së qytetit

Ngrohtorja e qytetit që do të ndërtohet në bazë të Përgaditjes së studimit të fizibilitetit për sistem të ngrohjes qendrore me burime të ripërtëritshme të energjisë (BRE) për Komunën e Istogut është një projekt thelbësor për furnizimin e energjisë të ngrohjes për banorët, ndërmarrjet dhe institucionet në këtë qytet të Kosovës.

Ky projekt do të përdorë burime të ripërtëritshme të energjisë, siç janë energjia diellore, biomasa, dhe energjia e erës, për të prodhuar ngrrohtësi për nevojat e qytetit. Kjo përdorim i burimeve të ripërtëritshme jo vetëm që redukton varësinë nga burimet e energjisë fosile, por gjithashtu ndihmon në zvogëlimin e ndikimit negativ të emetimit të gazrave të efektit të serrë në atmosferë.

Ngrohtorja e qytetit do të krijojë një sistem të integruar për prodhimin, transportimin dhe shpërndarjen e ngrrohtësisë në të gjithë zonën e qytetit të Istogut. Kjo do të përfshijë ndërtimin e infrastrukturës së nevojshme për transportimin e ngrohjes, si dhe ndërtimin e stacioneve dhe të rrjetit të shpërndarjes në të gjithë qytetin.

Në tërësi, ndërtimi i kësaj ngrohtoreje të qytetit në bazë të përgaditjes së studimit të fizibilitetit për sistemin e ngrohjes qendrore me burime të ripërtëritshme të energjisë (BRE) do të sjellë përfitime të mëdha për komunitetin lokal në Istog. Kjo përfshin furnizimin me një burim më të qëndrueshëm dhe më të pastër të ngrohjes, si dhe krijimin e vendeve të reja të punës dhe përmirësimin e cilësisë së ajrit dhe mjedisit të qytetit.

Tabela 36. Përgatitja e studimit të fizibilitetit për sistem të ngrohjes qendrore me burime të ripërtëritshme të energjisë (BRE)

Numri rendor i masës	14
Emërtimi i masës	Ndërtimi i sistemit të ngrohjes për qytetin e Istogut me përdorim të BRE: - Përgatitja e studimit të fizibilitetit për sistem të ngrohjes qendrore me burime të ripërtëritshme të energjisë (BRE) - Ndërtimi i sistemit ngrohjes qendrore me BRE
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (74%)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Ministria e Ekonomisë (ME), FKEE
Palët tjera të përfshira	Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	16,000,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	-
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	-
Burimi i financimit	Buxheti komuna, Ministria e Ekonomisë (ME), Donatorët, Bankat
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	- Përgatitja e studimit të fizibilitetit për sistem të ngrohjes qendrore me burime të ripërtëritshme të energjisë (BRE) për Istogun është një proces thelbësor që ka për qëllim të kuptojë në thellësi mundësitë dhe përfitimet e një sistemi të tillë për qytetin e Istogut në Kosovë. Ky studim fillon me një analizë të hollësishme të nevojave të qytetit për ngrohje, duke përfshirë popullsinë, strukturën e banesave, dhe nevojat e sektorëve të ndryshëm të ekonomisë lokale. - Në vijim, hulumtohet dhe identifikohet gamë e gjerë e

	burimeve të energjisë së ripërtëritshme që janë në dispozicion në zonën e Istogut. Kjo përfshin vlerësimin e potencialeve për energjinë diellore, biomasën, dhe energjinë e erës, duke u përqendruar në kapacitetin e tyre për të furnizuar ngrohje për qytetin. - Pas identifikimit të burimeve potenciale, studimi fokusohet në vlerësimin e teknologjive të përshtatshme për prodhimin dhe shpërndarjen e ngrohjes në mënyrë eficiente dhe të qëndrueshme. Ky proces përfshin analizën e teknologjive të njohura dhe të reja në fushën e ngrohjes me burime të ripërtëritshme, duke marrë parasysh aspektet teknike, ekonomike dhe mjedisore. - Përfundimisht, përgatitja e studimit të fizibilitetit për sistemin e ngrohjes me burime të ripërtëritshme të energjisë për Istogun ofron një bazë të fortë të informacionit për vendimmarrjen e ardhshme në lidhje me furnizimin me energji të ngrohjes për komunitetin e qytetit. Ky studim siguron një strategji të qëndrueshme dhe të përgjegjshme për të ardhmen e furnizimit me ngrohje për Istogun dhe për zhvillimin e qytetit në përgjithësi. - Pas përfundimit të studimit do të bëhet projekti inxhinierik për sistemin dhe pastaj do të bëhet instalimi, gjëgjësisht ndërtimi i sistemi qendror i ngrohjes në distancë për ngrohjen e hapësirave në ndërtesat në qytetin e Istogut. Burimet energjisë që do të përdoren do të jena ato që do të rekomandohen nga Studimi i fizibilitetit dhe që mund të përfshijnë përdorimin e ashklave nga biomasa drusore, apo edhe energjinë diellore nga kolektorët diellorë apo gjithashtu mund të përfshijnë edhe përdorimin e pompave termike.
--	---

6.1.3. Transporti publik në Istog

Transporti publik në Istog është një pjesë kritike e infrastrukturës urbane, duke ofruar një shërbim të rëndësishëm për banorët dhe vizitorët e qytetit. Për momentin, ka një gamë të gjerë shërbimesh të transportit publik, duke filluar nga autobusët që ofrojnë transport të rregullt nëpër rrugët kryesore të qytetit deri te mini-busët që lidhin Istogun me qytete të tjera në Kosovë dhe më gjerë.

Për të përmirësuar transportin publik në Istog, janë ndërmarrë një sërë përpjekjesh. Prioritet ka qenë modernizimi i flotës së autobusëve, duke sjellë autobusë të rinj dhe më të përshtatshëm për nevojat e qytetarëve. Infrastruktura rrugore është gjithashtu përmirësuar për të lehtësuar qarkullimin dhe për të bërë rrugët më të sigurta për përdoruesit e transportit publik. Në stacionet e autobusëve, janë ndërmarrë masa për të përmirësuar shërbimet dhe sigurinë për udhëtarët, duke përfshirë rregullimin e informacionit për oraret e udhëtimit, instalimin e mjeteve të sigurisë, si dhe përmirësimin e infrastrukturës së stacioneve për të bërë qëndrimin më të rehatshëm për udhëtarët.

Gjithashtu, është punuar për të zgjeruar rrjetin e transportit publik për të përshkuar më shumë zona të qytetit dhe për të ofruar shërbime më të mira për qytetarët në zonat rurale dhe të largëta. Në përgjithësi, investimet dhe përmirësimet në transportin publik të Istogut janë të rëndësishme për të përmirësuar cilësinë e jetës së banorëve dhe për të promovuar një qytetari të qëndrueshme dhe të përgjegjshme. Kjo kërkon një angazhim të vazhdueshëm për të investuar në infrastrukturën dhe shërbimet e transportit publik, si dhe për të promovuar përdorimin e saj si zgjedhje të preferuar për lëvizjet urbane.

Tabela 37. Hartimi i planit të mobilitetit për dekarbonizimin e transportit në Komunën e Istogut

Numri rendor i masës	15
Emërtimi i masës	Hartimi i planit të mobilitetit për dekarbonizimin e transportit në Komunën e Istogut.
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	JO
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	MMPHI
Palët tjera të përfshira	Donatorët, Kompanitë konsulente
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2026
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	100,000
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	-
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	-
Burimi i financimit	Buxheti komunal, MMPHI, Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Hartimi i planit të mobilitetit për dekarbonizimin e transportit në Komunën e Istogut përshkruan një strategji të strukturuar për të përmirësuar qarkullimin urban dhe për të reduktuar ndikimin e transportit në ndryshimet klimatike në nivel lokal. Ky plan përfshin një analizë të hollësishme të situatës aktuale të transportit në qytet, duke përfshirë studimin e llojeve të transportit të përdorura aktualisht, volumin e trafikut, problemet e trafikut, dhe ndotjen mjedisore nga transporti. Bazuar në këtë analizë, plani i mobilitetit harton objektivat afatshkurtra, afatmesme dhe afatgjata për të përmirësuar qarkullimin dhe për të ndikuar në mënyrë pozitive në mjedisin e qytetit. Për të arritur qëllimet e përcaktuara, plani i mobilitetit duhet të përshkruajë një sërë masash dhe projektesh konkrete, duke përfshirë: - Promovimi i transportit publik: Nxitja e përdorimit të transportit publik përmes uljes së kostove, zgjerimit të rrjetit të linjave, dhe përmirësimit të shërbimeve.

	- Stimulimi i transportit të qëndrueshëm: Inkurajimi i përdorimit të mjeteve të qëndrueshme, si biçikleta dhe makinat elektrike, përmes investimeve në infrastrukturë dhe ofrimin e incentivave financiare. - Rregullimi i trafikut: Rritja e sigurisë rrugore dhe ulja e bllokimeve duke zbatuar politika të qarkullimit të qëndrueshëm dhe duke ndërtuar infrastrukturë të përshtatshme për të lehtësuar qarkullimin. - Promovimi i shërbimeve të ndarjes së makinave: Inkurajimi i përdorimit të shërbimeve të ndarjes së makinave për të zvogëluar numrin e makinave private në qytet. - Hulimtim dhe zhvillimi i energjisë së qëndrueshme: Investimi në teknologji të reja për transportin publik dhe për zhvillimin e infrastrukturës së mbushjes së makinave elektrike. - Përmes implementimit të këtyre masave dhe projekteve të përcaktuara në Planin e Mobilitetit, Komuna e Istogut synon të përmirësojë cilësinë e jetës për banorët e saj duke promovuar një transport më të qëndrueshëm dhe më të pastër për mjedisin.
--	--

Tabela 38. Ndërtimi i rrugëve, trotuarëve dhe shpateve të trotuareve në qytetin e Istogut

Numri rendor i masës	16
Emërtimi i masës	Ndërtimi i rrugëve, trotuarëve dhe shpateve (pjerrinave) të trotuareve në qytetin e Istogut
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (79%)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	
Palët tjera të përfshira	Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	185,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	-
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	-
Burimi i financimit	Buxheti i Komunës së Istogut
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Ndërtimi i shpateve të trotuareve për Istogun është një masë e rëndësishme për përmirësimin e infrastrukturës urbane dhe sigurisë së këmbësorëve në qytet. Kjo përfshin ndërtimin e hapësirave shtesë në anët e trotuareve, të cilat janë të dedikuara për këmbësorët, duke i dhënë më shumë hapësirë ata për ecje të lirë dhe të sigurtë. Rregullimi i trotuareve do të ndihmojë në promovimin e ecjes

	dhe do të ndikoj në zvogëlimin e përdorimit të makinave që kontribuon direkt në zvogëlimin e emetimeve të CO₂. Masat do të përfshijnë: – Ndërtimi i shtigjeve për këmbësorë në qytet dhe vendosja e shtegut në trotuare për orientim të personave me shikim të dobët dhe personave të verbër; – Ndërtimi i shpateve (pjerrinave) në trotuare për të mundësuar kalimin e karrocave të personave me nevoja të veçanta dhe nënave/prindërve me karroca fëmijësh; Shenjëzimi i shiritave për levizje me karroca të personave me nevoja të veçanta dhe nënave/prindërve me karroca fëmijëshMe ndërtimin e shpateve të trotuareve, qyteti i Istogut investon në sigurinë rrugore dhe komfortin e qytetarëve të tij. Këto shpate ofrojnë një rrugë alternative për këmbësorët, duke i larguar ata nga rrugët e trafikuar dhe duke i shpërndarë ata në trotuar, ku ata mund të ecin më lirshëm dhe më të qetë. Përveçse ndihmon në sigurinë rrugore, ndërtimi i shpateve të trotuareve gjithashtu promovon një stil jetese më aktive dhe të shëndetshme për banorët e Istogut. Kjo hapësirë shtesë për ecje nxit aktivitetet fizik dhe ndihmon në promovimin e një mjedisi më tërheqës dhe më të shëndetshëm në qytet.
--	--

Tabela 39. Ndërtimi i shtigjeve për biçikleta

Numri rendor i masës	17
Emërtimi i masës	Ndërtimi i shtigjeve për biçikleta
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (76%)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	
Palët tjera të përfshira	MMPHI, Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	100,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	-
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	1,087.68
Burimi i financimit	Buxheti komunal, MMPHI, Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Istogu është një komunë e përkushtuar në promovimin e mënyrave të qëndrueshme dhe aktive të transportit. Si pjesë e zbatimit të masave të Planit të Mobilitetit, do të ndërmarren masa të rëndësishme për të përmirësuar infrastrukturën për

	biçikletat dhe lëvizjen aktive këmbësore. Një nga këto masa përfshin trajtimin e shtigjeve për biçikleta në të gjithë territorin e komunës që përfshinë ndërtimin e shtigjeve të dedikuara për biçikletat për të siguruar një mënyrë të sigurt dhe të përshtatshme për qytetarët dhe vizitorët për të lëvizur nëpër qytet. Prioriteti i ndërtimit të shtigjeve të biçikletave do të jetë për qytetin e Istogut dhe lidhjen e fshatrave më të afërta me shtigje të biçikletave. Këto masa tregojnë përkushtimin e komunës së Istogut për të krijuar një mjedis urban tërheqës dhe të qëndrueshëm për banorët dhe për të përmbushur nevojat e tyre për një lëvizje më të shëndetshme dhe më të qëndrueshme. Natyrisht, kjo masë do të ndikojë në zvogëlimin e përdorimit të makinave dhe zvogëlimin e emetimeve të CO₂.
--	--

Tabela 40. Instalimi i pikave për mbushjen e biçikletave elektrike

Numri rendor i masës	18
Emërtimi i masës	Instalimi i pikave për mbushje për biçikleta dhe trotineta elektrike në tërë territorin e komunës, përfshirë pikat e turizmit rural.
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (52%)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	
Palët tjera të përfshira	ME, Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	100,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	-
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	362.56
Burimi i financimit	Buxheti komunal, ME, Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Për të promovuar përdorimin e biçikletave dhe mbrojtjen e ndotjes së mjedisit nga transporti, Komuna e Istogut do të ndërtojë pika mbushëse për biçikleta dhe trotineta pranë shtigjeve për biçikleta në vende të caktuara që janë më shumë të frekuentuara apo në afërsi të institucioneve shkollore, administrative, apo edhe qendrave tregtare. Gjithashtu pikat mbushëse do të vendosen edhe në zonat atraktive turistike që janë në territorin e Komunës së Istogut.

Tabela 41. Promovimi, informimi, dhe ndërgjegjësimi - rëndësia e trafikut të biçikletave

Numri rendor i masës	19
Emërtimi i masës	Ndërgjegjësimi/promovimi i rëndësisë së trafikut të biçikletave e këmbësorëve dhe zhvillimi i iniciativave për reduktimin e përdorimit të automjeteve
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (57 %)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Organizatat e shoqërisë civile (OSHC)
Palët tjera të përfshira	MMPHI, Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2026 - 2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	20,000
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	-
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	1,087.68
Burimi i financimit	Buxheti komunal, MMPHI, Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Ndërgjegjësimi dhe promovimi i trafikut të biçikletave dhe këmbësorëve në Komunën e Istogut janë pjesë e një përpjekje të gjerë për të promovuar transportin mjedisor dhe shëndetësor në qytet. Kjo iniciativë synon të ndërgjegjësojë qytetarët për rëndësinë e mjeteve të transportit me emision të ulët dhe të promovojë një kulturë të re të qarkullimit në qytet, duke iu dhënë prioritet biçikletave dhe këmbësorëve. Përmes fushatave të informimit dhe ndërgjegjësimi nëpërmjet mediave të ndryshme, qytetarët janë të informuar për përfitimet e përdorimit të biçikletave dhe këmbësorëve, përfshirë përfitimet për shëndetin, mjedisin dhe qarkullimin në qytet. Organizimi i aktiviteteve komunitare: Ngjarje të ndryshme si marshime të biçikletave dhe gara organizohen për të ndërgjegjësuar dhe inkurajuar përdoruesit e potencialë të këtyre mjeteve të transportit. Bashkëpunimi me organizatat dhe shoqëritë civile: Komuna bashkëpunon me organizata dhe shoqëri civile për të rritur ndërgjegjësimin dhe përdorimin e biçikletave dhe këmbësorëve në qytet. Këto përpjekje synojnë të krijojnë një mjedisi më të përshtatshëm dhe më të sigurt për përdoruesit e biçikletave dhe këmbësorëve në Komunën e Istogut, duke kontribuar në përmirësimin e trafikut urban, shëndetit publik dhe cilësisë së mjedisit.

Tabela 42. Renovim i rrugëve ekzistuese në lokacionet atraktive turistike

Numri rendor i masës	20
-----------------------------	----

Emërtimi i masës	Renovim i rrugëve ekzistuese në lokacionet atraktive turistike malore
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (70%)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Qeveria e Kosovës
Palët tjera të përfshira	Ministria për Zhvillim Rajonal (MZHR), Donatorë
Periodha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	3,000,000.00
Vlerësimi i gjenerimit të energjisë nga BRE (MWh)	-
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	362.56
Burimi i financimit	Buxheti i Komunës së Istogut, Ministria për Zhvillim Rajonal (MZHR), Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	- Komuna e Istogut, e vendosur në zemër të maleve të Rugovës në Kosovë, është një destinacion i veçantë turistik për ata që janë tërhequr nga bukuria natyrore dhe kultura e këtij rajoni. Për të përshkruar përmirësimin e transportit dhe renovimin e rrugëve ekzistuese në këtë komunë, duhet të theksohet roli i tyre në përmirësimin e qasjes dhe eksplorimit të atraksioneve të turizmit. - Për fillim, transporti në këtë zonë është kritik për të siguruar qasje të lehtë për turistët dhe vendasit në destinacionet kryesore turistike. Rrugët ekzistuese që lidhin qytetet, fshatrat, dhe atraksionet kryesore turistike janë thelbësore për zhvillimin e turizmit. Përmirësimi i këtyre rrugëve do të ndikojë drejtpërdrejt në përmirësimin e infrastrukturës së transportit publik dhe privat. - Në veçanti, renovimi i rrugëve në lokacionet turistike kryesore si Shpella e Radacit, Liqeni i Rugovës, dhe stacionet e skijimit në Rugovë do të ndihmojë në rritjen e atraktivitetit të këtyre destinacioneve. Kjo gjithashtu mund të përfshijë zgjerimin e rrugëve, përmirësimin e shenjave rrugore dhe ndërhyrjet për të përmirësuar sigurinë dhe qasjen në këto zona. - Përveç kësaj, investimet në transportin lokal mund të përfshijnë edhe zgjerimin e rrjetit të transportit publik nëpër komunë për të lehtësuar lëvizjen e vendasve dhe turistëve brenda territorit. Kjo do të bëjë të mundur që edhe ata që nuk kanë qasje në mjetin e tyre të lëvizin lehtësisht për të eksploruar bukurinë e kësaj zone. - Në një pikëpamje më të gjerë, përmirësimi i transportit dhe renovimi i rrugëve në komunën e Istogut do të ndikojë drejtpërdrejt në zhvillimin e turizmit lokal dhe në rritjen e ekonomisë së zonës duke sjellë më shumë turistë dhe ndihmës për vendasit. Kështu, kjo nxitje në infrastrukturën e

	transportit do të sjellë përparim të qëndrueshëm dhe zhvillim për komunën e Istogut.
--	--

Tabela 43. Ndërtimi i shtigjeve për lëvizje aktive për ecje, këmbësorë.

Numri rendor i masës	21
Emërtimi i masës	Ndërtimi i shtigjeve për lëvizje aktive për ecje, këmbësorë.
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (76%)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Qeveria e Kosovës
Palët tjera të përfshira	Ministria për Zhvillim Rajonal (MZHR), MMPHI, Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	50,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	-
Vlerësimi i gjenerimit të energjisë nga BRE (MWh)	181.28
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	
Burimi i financimit	Buxheti i Komunës së Istogut, Ministria për Zhvillim Rajonal (MZHR), MMPHI, Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	- Ndërtimi i shtigjeve për lëvizje aktive, të dedikuara për këmbësorë, është një iniciativë e rëndësishme për të përmirësuar infrastrukturën urbane në Istog dhe për të inkurajuar një mënyrë të shëndetshme dhe të qëndrueshme të transportit. Kjo masë synon të krijojë një ambient më tërheqës dhe më të sigurt për këmbësorët, duke përmirësuar sigurinë rrugore dhe duke promovuar një stil jetese më aktive. - Ndërtimi i shtigjeve të dedikuara për këmbësorë ofron një rrugë alternative për udhëtimin, e cila redukton rrezikun e aksidenteve dhe kontribuon në zvogëlimin e ngufatje të trafikut në rrugët kryesore. Këto shtigje janë të projektuara për të përmbushur nevojat e përdoruesve të lëvizjes aktive, duke ofruar një mjet të sigurt dhe tërheqës për të udhëtuar në qytet.

Tabela 44. Instalimi i pikave të mbushjes së baterive për automjetet elektrike nga modulet fotovoltaike (PV)

Numri rendor i masës	22
Emërtimi i masës	Instalimi i pikave të mbushjes së baterive për automjetet (automobilat) elektrikë nga modulet fotovoltaike (PV)
Përfshirja në listën prioritare	PO (52 %)

të projekteve	
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	ME
Palët tjera të përfshira	Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	100,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	-
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	133.1
Burimi i financimit	Buxheti komunal, ME, Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	- Instalimi i pikave të mbushjes së baterive për automjetet me panele diellore (PV) është një masë inovative dhe e rëndësishme në Istog për të promovuar përdorimin e makinave elektrike dhe për të ulur ndotjen e mjedisit. Kjo iniciativë synon të krijojë një infrastrukturë të përshtatshme për pronarët e makinave elektrike, duke u mundësuar atyre të mbushin bateritë e tyre në mënyrë të lehtë dhe të rehatshme, për të vazhduar udhëtimet e tyre. - Këto pikë mbushjeje janë të vendosura në pikat strategjike nëpër qytet, duke përfshirë zonat qendrore dhe të biznesit, si dhe rrugët kryesore të trafikut. Instalimi i tyre në lidhje me panelet diellore (PV) siguron një burim të qëndrueshëm energjie dhe ul koston e energjisë së përdorur për të mbushur bateritë e makinave elektrike. - Përveçse ndihmon në përhapjen e përdorimit të makinave tërheqëse për mjedisin, instalimi i këtyre pikave të mbushjes së baterive për automjetet me PV gjithashtu kontribuon në zvogëlimin e ndotjes së ajrit dhe uljen e emetimeve të gazrave të efektit serrë, duke përmirësuar në këtë mënyrë cilësinë e ajrit në qytet. - Kjo masë shërben si një hap drejt një qyteti më të qëndrueshëm dhe më të pastër, duke inkurajuar përdorimin e teknologjisë së pastër dhe të energjisë së ripërtëritshme në transport, dhe duke kontribuar në përmirësimin e cilësisë së jetës së qytetarëve të Istogut.

Tabela 45. Elektrifikimi i flotës së automjeteve të transportuesve privatë për shërbimet taxi

Numri rendor i masës	23
Emërtimi i masës	Elektrifikimi i flotës së automjeteve të transportuesve privatë për shërbimet taxi
Përfshirja në listën prioritare	JO

të projekteve	
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Kompanitë e shërbimeve taxi
Palët tjera të përfshira	Donatorët, Bankat
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	1,500,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	-
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	158.85
Burimi i financimit	Buxheti komunal, Donatorët, Pronarët e makinave taxi
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	- Elektrifikimi i flotës së automjeteve të transportuesve privatë, siç janë taksitë, është një masë me rëndësi për të zvogëluar ndotjen e mjedisit dhe për të promovuar një transport më të qëndrueshëm dhe më të pastër në qytet. Kjo iniciativë synon të zëvendësojë automjetet tradicionale me ato elektrike, duke përdorur burime të energjisë më të pastër dhe më të qëndrueshme. - Përmes elektrifikimit të flotës së taksive, autoritetet lokale inkurajojnë përdorimin e makinave me zero emetim të gazrave të ndotjes së ajrit, duke ulur ndikimin e tyre në cilësinë e ajrit dhe duke kontribuar në përmirësimin e mjedisit urban. Kjo masë gjithashtu ndihmon në uljen e nivelit të zhurmës në qytet dhe në zvogëlimin e kosto-efektivitetit të operacioneve të transportit. - Një studim i realizuar nga Agjencia Amerikane e Energjisë (EPA) tregoi se automjetet elektrike kanë një efikasitet mesatare më të lartë (rreth 60-70%) në krahasim me automjetet me motor me djegie të brendshëm (rreth 20-30%). Kjo tregon një potencial të madh për kursimin e energjisë nëse flota e automjeteve kalon nga karburanti i tradicional në elektricitet. - Përveç përfitimeve mjedisore, elektrifikimi i flotës së taksive gjithashtu ofron një përvojë më të përshtatshme dhe më të modernizuar për pasagjerët, duke ofruar një alternativë më tërheqëse për transportin urban. Gjithashtu, kjo iniciativë inkurajon zhvillimin dhe përdorimin e teknologjisë së pastër në fushën e transportit, duke kontribuar në rritjen e ndërgjegjësisë për mjedisin dhe në përmirësimin e cilësisë së jetës për banorët.

e. Flota komunale e automjeteve

Flota komunale e automjeteve për Komunën e Istogut është një nga fushat ku ka potencial të madh për përparim dhe modernizim, përfshirë dhe përdorimin e mjeteve elektrike. Në këtë drejtim, ka disa hapa që mund të merren për të promovuar dhe zbatuar elektrifikimin e flotës komunale:

Investime në mjetet elektrike: Autoritetet vendore mund të investojnë në blerjen e mjeteve elektrike për flotën e tyre komunale. Kjo përfshin automjete të tilla si autobusë elektrikë për transportin publik, makinat elektrike për shërbimet komunale si mbledhja e mbeturinave dhe shërbimet e pastrimit të qytetit.

Infrastruktura e nevojshme: Është e rëndësishme të zhvillohet infrastruktura për mbushjen e mjeteve elektrike. Kjo përfshin ndërtimin e stacioneve të ngarkimit të shpejtë dhe të ngarkimit të shëndetshëm nëpër qytet për të lehtësuar përdorimin dhe mirëmbajtjen e mjeteve elektrike.

Incentivat për përdorimin e mjeteve të pastër: Autoritetet vendore mund të ofrojnë incentiva për kompanitë private dhe qytetarët për të blerë dhe përdorur automjetet elektrike. Kjo mund të përfshijë taksa të ulëta regjistrimi, taksa të reduktuara parkimi për mjetet elektrike, dhe përfitime tjera fiskale për pronarët e mjeteve elektrike.

Ndërgjegjësim dhe edukim: Është e rëndësishme të ndërgjegjësohet publiku për përfitimet e përdorimit të mjeteve elektrike. Kampanjat dhe programe të ndërgjegjësimi mund të ndihmojnë në rritjen e ndërgjegjësimi për ndikimin e makinave tradicionale në mjedis dhe për përfitimet e kalimit drejt mjeteve të pastër.

Përmirësimi i flotës komunale të automjeteve në Istog drejt një mjedisi më të pastër dhe më të qëndrueshëm është një hap kyç për zhvillimin e qytetit dhe për të kontribuar në përmirësimin e cilësisë së jetës së banorëve të tij.

Tabela 45. Zëvendësimi i 10 deri 15 automjete të flotës komunale me ato elektrike deri në vitin 2030

Numri rendor i masës	24
Emërtimi i masës	Zëvendësimi i 10 deri 15 automjete të flotës komunale me ato elektrike deri në vitin 2030
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (36%)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	
Palët tjera të përfshira	Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2030, Kjo masë do të zbatohet gradualisht
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	360,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	-
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	76.25
Burimi i financimit	Buxheti i Komunës së Istogut, Donatorët, Bankat
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Në kuadër të masës për ndërrimin e makinave të flotës komunale me makinat elektrike në Komunën e Istogut deri në vitin 2030, synohet zëvendësimi gradual i 10 deri në 15

	automjeteve ekzistuese me makinat elektrike. Kjo masë ka për qëllim të përparojë në drejtim të një flote më të pastër dhe më të qëndrueshme, duke kontribuar në reduktimin e ndikimit negativ të transportit në mjedis dhe promovimin e teknologjisë së energjisë së qëndrueshme. Hapat konkret për të zbatuar këtë masë përfshijnë: – Identifikimi i automjeteve për zëvendësim: Identifikimi i automjeteve të flotës komunale që mund të zëvendësohen me makinat elektrike, duke u përqendruar në ato që janë më të vjetra dhe me shpenzime më të larta për mirëmbajtje dhe përdorim. – Hulimtim dhe blerja e makinave elektrike: Kërkimi i mundësive për blerjen e makinave elektrike të përshtatshme për nevojat e komunës së Istogut dhe procedurat për të siguruar financa për blerjen e tyre. – Zhvillimi i infrastrukturës së nevojshme: Ndërtimi i stacioneve të mbushjes (karikimin) për makinat elektrike në territorin e komunës së Istogut, për të siguruar një infrastrukturë të përshtatshme për përdorimin dhe mirëmbajtjen e tyre. – Ndërgjegjësimi dhe edukimi i personelit: Trajnimi i personelit të përfshirë në përdorimin dhe mirëmbajtjen e makinave elektrike, duke i njohur ata me karakteristikat dhe teknologjitë e reja të këtyre makinave. Kjo masë synon të jetë një hap konkret drejt përmirësimit të cilësisë së ajrit dhe të mjedisit në qytetin e Istogut, si dhe në përmirësimin e efieciencës dhe qëndrueshmërisë së flotës komunale të automjeteve.
--	--

6.1.4. Ndriçimi Publik

Ndriçimi publik i rrugëve është një aspekt i rëndësishëm për qytetin e Istogut, duke u kthyer në një prioritet për autoritetet vendore. Si një qytet në zhvillim në Kosovë, Istogu ka përjetuar një rritje të shpejtë në vitet e fundit, dhe përmirësimi i infrastrukturës urbane, përfshirë ndriçimin e rrugëve, ka qenë një fokus i veçantë.

Në dekadën e fundit, përpjekjet për të përmirësuar ndriçimin në rrugët e Istogut kanë qenë të dukshme. Autoritetet vendore kanë investuar në zëvendësimin e dritave të vjetra me teknologji më efieiente si dritat LED, duke synuar të ulin konsumin e energjisë dhe të rrisin cilësinë e ndriçimit. Përveç kësaj, janë bërë investime në instalimin e semaforëve të rinj dhe shenjave të rrugëve për të rritur sigurinë dhe qarkullimin e lehtë në qytet.

Megjithatë, ende ka nevojë për përmirësime dhe investime të mëtejshme në ndriçimin e rrugëve në Istog, veçanërisht në zonat me trafik të lartë dhe në qendrën e qytetit. Përmirësimi i ndriçimit publik do të ndihmojë në rritjen e sigurisë rrugore, uljen e rreziqeve të aksidenteve dhe ndihmën në shkëputjen e qytetit nga errësira natyrore, duke bërë kështu Istogun një destinacion më tërheqës për banorët dhe vizitorët.

Tabela 46. Krijimi i ndriçimit rrugor të “mençur” në tërë territorin e komunës

Numri rendor i masës	25
Emërtimi i masës	Krijimi i ndriçimit rrugor të “mençur” në tërë territorin e komunës
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (82%)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	ME, FKEE
Palët tjera të përfshira	Donatorët, Kompanitë që punojnë në fushën e ndriçimit të rrugëve, Kompanitë që ofrojnë shërbime të energjisë
Periodha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2027
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	250,000.00
Vlerësimi i kursimit të energjisë (MWh)	161.5
Vlerësimi i uljes së emetimeve (tCO₂)	169.7
Burimi i financimit	Buxheti i Komunës së Istogut, ME, FKEE
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Në këtë masë, synohet krijimi i një sistemi të mençur të ndriçimit rrugor në të gjithë territorin e komunës së Istogut. Kjo përfshin instalimin e teknologjive moderne të ndriçimit, si dritat LED dhe sistemet e automatizuara të ndriçimit, në mënyrë që të sigurohet një përdorim më eficient i energjisë dhe një ndriçim më i mirë i rrugëve nëpër të gjitha zonat e qytetit. Krijimi i një sistemi të mençur të ndriçimit rrugor do të sjellë përparime të rëndësishme në qytetarinë e Istogut. Nëpërmjet kësaj mase, pritet të realizohen disa avantazhe: – Eficiencë energjetike: Teknologjitë e ndriçimit të mençur, si dritat LED, përdorin energji më pak se sistemet tradicionale të ndriçimit. Kjo do të çojë në uljen e konsumit të energjisë dhe në reduktimin e kostove për energjinë elektrike. – Ndriçim më i mirë: Instalimi i dritave LED dhe sistemeve të automatizuara të ndriçimit do të sigurojë një ndriçim më të qëndrueshëm dhe më të përshtatshëm për nevojat e trafikut rrugor në të gjitha kohërat e ditës. – Siguri Rrugore: Ndriçimi i përmirësuar do të ndikojë pozitivisht në sigurinë rrugore, duke përmirësuar dukshmërinë dhe njohjen e kushteve të rrugës për shoferët dhe për udhëtarët. – Përparim urban: Krijimi i një ndriçimi rrugor të mençur do të përmirësojë pamjen urbane të qytetit dhe do të rrisë komoditetin dhe sigurinë për banorët dhe vizitorët e Istogut. Përmes kësaj mase, qeverisja lokale synon të krijojë një ambient më tërheqës dhe më të qëndrueshëm për qytetarët dhe për të gjithë ata që e përdorin rrugët në territorin e komunës së Istogut.

6.2. Përshtatja ndaj ndryshimeve klimatike

Përshtatja ndaj ndryshimeve klimatike sipas Ligjit nr. 08/L-250 për ndryshime klimatike (neni 3 paragrafi 1.20), përkufizohet si *ndërmarrja e veprimeve të duhura për të parandaluar ose minimizuar dëmet dhe efekte që mund të shkaktojnë ndryshime klimatike, ose përfitimin nga mundësitë që mund të shfaqen dhe parashikohen nga to.*

Përshtatja ndaj ndryshimeve klimatike është një temë e detyrueshme e Planit të Veprimit për Energji të Qëndrueshme dhe Klimë për komunën e Istogut. Aktivitete që lidhen me përshtatjen ndaj ndryshimeve klimatike kanë për qëllim reduktimin e cenueshmërisë së sistemeve natyrore dhe sociale ndaj ndryshimeve klimatike dhe rritjen e rezistencës së tyre ndaj efekteve të ndryshimeve klimatike, si dhe shfrytëzimit të efekteve të mundshme pozitive që janë pasojë e ndryshimeve klimatike.

Përshtatja ndaj ndryshimeve klimatike është prezantuar në kuadër të Planit të Veprimit përmes një plani masash përshtatëse në ndryshimet klimatike. Masat e përshtatjes ndaj ndryshimeve klimatike janë si rrjedhojë e një analize paraprake mbi vlerësimin e riskut dhe cenueshmërisë ndaj ndryshimeve klimatike në komunën e Istogut dhe analizës së rrezikut dhe vlerësimin e cenueshmërisë së sektorëve individualë ndaj ndikimeve ndryshimi i klimës.

6.2.1. Sektori i ndërtimit

Zhvillimi dhe investimi në sektorin e ndërtimit është vazhdimisht nën presionin e ndryshimit të kushteve klimatike dhe gjithashtu i ndërlidhur me ngjarje ekstreme të motit. Për shkak të nevojës për qëndrueshmëri të ndërtesave dhe duke marrë në konsideratë vlerën e madhe ekonomike që ka infrastruktura, gatishmëria dhe rezistenca ndaj ndikimeve të ardhshme e shkaktuar nga ndryshimet klimatike është jashtëzakonisht e rëndësishme.

Ndikimi i ndryshimeve klimatike prek veçanërisht industrinë e ndërtimit për shkak të jetëgjatësisë së ndërtesave dhe për shkak të domosdoshmërisë dhe nevojës për të restauruar objektet ekzistuese për përballimin e këtyre kushtet klimatike që janë ose do të jenë të ndryshme nga ato në kohën kur janë projektuar dhe ndërtuar.

Sfidat kryesore për sektorin e ndërtimit dhe infrastrukturës së ndërtesave që kërkojnë aktivitete që duhet të zhvillohen në horizontet kohore relativisht të shkurtra janë:

- Sasia ekstreme e reshjeve, që shkaktojnë ndikime përmes depërtimit të ujit, dëmtimit të themeleve dhe nëntokës së ndërtesave, shkatërrimin e ndërtesave dhe infrastrukturës përcjellëse të tyre, etj.;
- Valët e të nxehtit ekstrem, që shkaktojnë ndikime përmes dëmtimit dhe plakjes së përshpejtuar të materialeve, reduktimit të komoditetit të jetesës dhe efekteve të mundshme negative në shëndetin e njeriut, rritjen e sasisë së energjisë që nevojiten për ftohje të ndërtesave, etj.;
- Ekspozimi i ndërtesave ndaj sasive të mëdha të reshjeve të bores, që shkaktojnë dëme kryesisht në kulmet e tyre;
- Rreziku i rrëshqitjes së tokës i cili rrit nevojën për rritjen e qëndrueshmërisë së strukturave të ndërtesës duke rritur themelet e tyre.
- Rreziku nga stuhitë ku ndërtesat mund të jenë të ndjeshme varësisht nga mënyra se si janë projektuar (p.sh. të ulëta rezistenca ndaj ngjarjeve ekstreme të motit si stuhitë) ose për shkak të vendndodhjes ku janë ndërtuar (ekspozimi ndaj erërave).

Tabela 47. Hartëzimi i nevojave të ndërtesave për zbatimin e teknologjive të gjelbra

Numri rendor i masës	1
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	JO
Emërtimi i masës	Hartëzimi i nevojave të ndërtesave për zbatimin e teknologjive të gjelbra
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria e Urbanizmit
Partneri në zbatim	
Palët tjera të përfshira	
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2026-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	100,000.00
Burimi i financimit	Buxheti i Komunës
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Qëllimi i kësaj mase është analizimi dhe dokumenti i zbatimit të teknologjive të gjelbra në ndërtesat publike, ndërtesat e banimit kolektiv dhe ndërtesa tregtare të komunës së Istogut. Hartëzimi do të përfshijë vlerësimin e kushteve mikroklimatike të strukturave dhe lokacionet e ndërtesave në të cilat mundë të aplikohen çatitë dhe fasadat e gjelbëra. Analiza do të përfshijë po ashtu edhe propozimin për shfrytëzimin e llojeve të përshtashme bimore që i përshtaten kushteve klimatike të qytetit të Istogut, me qëllim të arritjes së efekteve optimale si dhe informacionet për kufizimet teknike për aplikimin e teknologjive të gjelbra. Zbatimi i këtyre masave teknike është dëshmuar se kontribuon për rritjen e efijencës të ndërtesave në përshatatje ndaj ndryshimeve klimatike, duke rritur efijencën e përballjes ndaj vlevë të të nxehtit extrem, apo edhe rritjen e efikasitetet të ngrohjes duke reduktuar rrezikun nga të ftoftit extrem, si dhe reduktimin e konsumit të ujit.

Tabela 48. Aplikimi i “kulmeve të sheshta” në zona me rrezik nga stuhitë e forta

Numri rendor i masës	2
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (80%)
Emërtimi i masës	Aplikimi i “kulmeve të sheshta” në zona me rrezik nga stuhitë e forta
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria e Urbanizmit
Partneri në zbatim	
Palët tjera të përfshira	
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2024-2030, Kjo masë do të zbatohet gradualisht
Investimi i përgjithshëm i	500,000.00

vlerësuar (€)	
Burimi i financimit	Buxheti i Komunës, Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Qëllimi i kësaj mase është analizimi i nevojës së zbatimit të teknologjive të kulmeve të sheshta në ndërtesat publike në zonat e rrezikuara nga erërat e forta (stuhitë). Analiza do të përfshijë po ashtu edhe propozimin e llojeve të përshtatshme të kulmeve të rrafshta dhe materialeve që i përshtaten kushteve klimatike të qytetit të Istogut, me qëllim të arritjes së efekteve optimale si dhe informacionet për kufizimet teknike për aplikimin e teknologjive të kulmeve të sheshta. Zbatimi i këtyre masave teknike do të kontribuoj në rritjen e efijencës të ndërtesave në përshtatje ndaj ndryshimeve klimatike, duke rritur efijencën e përballjes ndaj stuhive të forta.

6.2.2. Sektor i Transportit/Infrastruktura e trafikut

Efektet e ndryshimeve klimatike janë vërtetuar se kanë efekte negative në infrastrukturën rrugore, hekurudhore dhe atë mbështetëse infrastrukturën e transportit. Për shkak të ndryshimit të kushteve klimatike priten të ketë intesitet me të shpeshtë të ngjarjeve të jashtëzakonshme të motit sikurs janë reshjet e dendura në periudha të shkurtra kohore (përmytje), erëra të forta (stuhi) dhe temperature extreme (valët e të nxehtit dhe periudhat e motit jashtëzakonisht të ftohtë). Ndikimi në infrastrukturë të trafikut në përgjithësi nënkupton ulje të sigurisë, rritje të kostove të riparimit dhe mirëmbajtjen dhe ndërprerje të qarkullimit në trafik. Infrastruktura rrugore, në varësi të llojit të ndikimit, rrezikohet të ndikohet në zvogëlimin e shpejtësisë dhe fluksit të trafikut, zvogëlimin e sigurisë në komunikacion si dhe dëme të drejtpërdrejta materiale dhe rritje të kostove për shkak të riparimeve dhe mirëmbajtjes.

Rreziqet mund të përmblihen në disa grupe kryesore:

- Dëmtimi i infrastrukturës së transportit për shkak të ngjarjeve ekstreme të motit sikurse janë rreshjet e dendura dhe temperaturat e larta;
- Dëmtimi i infrastrukturës së trafikut për shkak të shfaqjes së rrëshqitjeve të tokës;
- Shkatërrim më i shpejtë i infrastrukturës rrugore për shkak të rritjes së temperaturave extreme;

Andaj Komuna e Istogut ka nevojë për të organizuar një reagim të shpejtë dhe efektiv ndaj shqetësimeve kryesore në infrastrukturën e trafikut të shkaktuara si rezultat i ndikimeve të ndryshimeve klimatike

Tabela 49. Studimi për rrugët e rrezikuara nga përmytjet dhe vërshimet dhe propozimi i masave mbrojtëse për zbatimin e tyre

Numri rendor i masës	3
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (77%)
Emërtimi i masës	Studimi për rrugët e rrezikuara nga përmytjet dhe vërshimet dhe propozimi i masave mbrojtëse për zbatimin e tyre
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtorja e Shërbimeve Publike
Partneri në zbatim	MMPHI/Departamenti i Rrugëve

Palët tjera të përfshira	
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2026
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	50,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Reshjet e dendura shkaktojnë vërshime të shpeshta në rrugët e Istogut për shkak të infrastrukturës jo të përshtatshme për pranimin dhe trajtimin e ujërave atmosferike që vijnë nga reshjet. Kjo situatë shkakton pasoja negative në rrjedhën e trafikut rrugor duke shkaktuar kufizime apo edhe ndalim të plotë të qarkullimit për përdorimin e disa seksioneve rrugore. Aktivitetet specifike të kësaj mase përfshijnë: • Analiza e gjendjes ekzistuese të infrastrukturës së rrugëve dhe që rrezikohen nga përmbytjet; • Identifikimi i rrugëve kryesore që kanë nevojë për përmirësimin e infrastrukturës teknike për pranimin dhe trajtimin e ujerave atmosferike; • Caktimi i rrugëve me prioritet të lartë dhe me nevoja emergjente për intervenime për përmirësimin e infrastrukturës teknike për pranimin dhe trajtimin e ujerave atmosferike; • Propozimi i një plani për përshtatjen e rreguvë kryesore të rrezikuara nga përmbytjet bazuar në intervenimet në përmirësimin e infrastrukturës teknike për pranimin dhe trajtimin e ujerave atmosferike; • Hartimi i një protokollit të masave dhe kufizime specifike për mirëmbajtjen e infrastrukturës teknike për pranimin dhe trajtimin e ujerave atmosferike; • Propozimi i një plani të monitorimit të vazhdueshëm të gjendjes së infrastrukturës teknike për pranimin dhe trajtimin e ujerave atmosferike përgjatë rrugëve kryesore.

Tabela 50. Rregulimi i infrastrukturës teknike për trajtimin dhe integrimin e ujërave atmosferik përgjatë rrugëve kryesore

Numri rendor i masës	4
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (77%)
Emërtimi i masës	Rregulimi i infrastrukturës teknike për trajtimin dhe integrimin e ujërave atmosferik përgjatë rrugëve kryesore
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	KRU Hidrodrini
Palët tjera të përfshira	MMPHI

Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2024-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	500,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Reshjet e dendura shkaktojnë vërshime të shpeshta në rrugët e Istogut për shkak të infrastrukturës jo të përshtatshme për pranimin dhe trajtimin e ujërave atmosferike që vijnë nga reshjet. Kjo situatë shkakton pasoja negative në rrjedhën e trafikut rrugor duke shkaktuar kufizime apo edhe ndalim të plotë të qarkullimit për përdorimin e disa seksioneve rrugore. Aktivitetet specifike të kësaj mase përfshijnë: • Përmirësimin e infrastrukturës për trajtimin mekanik të reshjeve në kuadër të infrastrukturës rrugore përmes vendosjes së pajisjeve/infrastrukturës për trajtimin mekanik të reshjeve atmosferike; • Përmirësimin e infrastrukturës për pranimin e ujërave të reshjeve në kuadër të infrastrukturës rrugore përmes vendosjes së gypave dhe infrastrukturës tjetër teknike.

Tabela 51. Mbrojtja e sipërfaqeve të rrugëve nga temperaturat e larta përmes mbjelljes së drurëve/pemëve që krijojnë hije

Numri rendor i masës	5
Përfshirja në listën prioritarë të projekteve	PO (72%)
Emërtimi i masës	Mbrojtja e sipërfaqeve të rrugëve nga temperaturat e larta përmes mbjelljes së drurëve/pemëve që krijojnë hije
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria për Shërbime Publike
Partneri në zbatim	
Palët tjera të përfshira	Agjencia e Pyjeve të Kosovës
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2024-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	100,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Temperaturat e larta (mbi 30°C) dhe rrezet direkte të diellit shkaktojnë ndryshimet strukturore të sipërfaqeve të rrugës (asfaltit) dhe kanë pasoja negative në rrjedhën e trafikut në kuptimin kufizime apo edhe ndalime të plota për përdorimin e disa seksioneve rrugore. Dëmtimet në sipërfaqet e asfaltit janë në rritje edhe për shkak të rritjes së volumit të trafikut që zhvillohet në to e sidomos në rrugët ku zhvillohet transporti publik dhe rrugët për transportin e mallrave. Për të mbrojtur rrugët nga ndikimi i temperaturave të larta dhe ndikimi direkt i rrezve të diellit ka nevojë që të zbatohen masa të përshkruara ndaj këtyre ndikimeve. Mbjellja e drunjëve

	që krijojnë hije përgjatë rrugëve, do të mbronte rrugët nga rrezet direkte të diellit dhe do të zvogëlonte ndikimin e temperaturave të larta në këto rrugë. Aktivitetet specifike të kësaj mase përfshijnë: • Analiza e gjendjes ekzistuese të rrugës të ekspozuara nga ndikimi i temperaturave të larta duke pasur parasysh llojin e asfaltit (përbërjen) dhe statusi strukturor; • Identifikimi i rrugëve kryesore që kanë nevojë për mbrojtje nga temperaturat e larta përmes mbjelljes së drunjëve që krijojnë hije përgjatë rrugëve; • Caktimi i rrugëve me prioritet të lartë dhe me nevoja emergjente për mbrojtje nga ndikimi i temperaturave të larta. • Identifikimi i llojeve të drunjëve më të përshtatshëm (rezistentë dhe që krijojnë hije) për mbjellje përgjatë rrugëve të identifikuara; • Mbjellja e drunjëve/pemëve që krijojnë hije përgjatë rrugëve të identifikuara;
--	--

Tabela 52. Përshtatja e trotuarëve për lëvizjen e personave me nevoja të veçanta

Numri rendor i masës	6
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	JO
Emërtimi i masës	Përshtatja e trotuarëve për lëvizjen e personave me nevoja të veçanta
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria për Shërbime Publike
Partneri në zbatim	Drejtoia për Planifikim Urban dhe Mjedis
Palët tjera të përfshira	
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	50,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Në kuadër të përshatjes së infrastrukturës së lëvizjes në zonën urbane të qytetit, duhet të merrën për bazë edhe kërkesat për lëvizje edhe të personave me nevoja të veçanta dhe nënave me karroca të fëmijëve. Kjo kërkon zbatimin e masave për përshatjen dhe rregullimin e pjerrinave nëpër trotuarët e zonës urbane të qytetit, me qëllim të lehtësimit të lëvizjes së ktyre banorëve si dhe minimizimin e rrezikut nga faktorët e ndryshëm. Aktivitetet specifike të kësaj mase përfshijnë: • Analiza e gjendjes ekzistuese të trotuarëve për lëvizjen e qytetarëve dhe identifikimi i lokacioneve për aplikimin e pjerrinave nëpër trotuarët e zonës urbane të qytetit. • Rregullimi i pjerrinave për lëvizjen e personave me nevoja të veçanta dhe nënave me karroca të fëmijëve nëpër trotuarët e

	përcaktuar.
--	-------------

6.2.3. Sektori i Energjisë

Efektet e ndryshimeve klimatike, të tilla si rritja e shpeshtësisë së ngjarjeve ekstreme të motit, ndryshimet në intensitetin e reshjeve, temperaturat ekstreme do të shkaktojnë ndikime negative në prodhimin, transmetimin, shpërndarjen dhe në kërkesat për konsum të energjisë. Ndikim të rëndësishëm në sistemet e transmetimit dhe shpërndarjes do të përfaqësojë modele të ndryshme sezonale të konsumit, si dhe ndikime të drejtpërdrejta fizike të motit ekstrem. Pjesët e vjetra të këtyre sistemeve janë sigurisht më të ndjeshmet. Prodhimi i energjisë elektrike kërcënohet nga reduktimi i efijencës të sistemit për shkak të p.sh. duke reduktuar disponueshmërinë e ujit për ftohje. Përmbytjet paraqesin një nga rreziqet më të mëdha për objektet e prodhimit të energjisë, por edhe për infrastrukturën fizike lidhëse. Kërkesat sezonale për furnizimin me energji do të ndryshojnë kryesisht nga nevoja për konsumin e energjisë elektrike dhe do të rritet gjatë valëve të theksuara të të nxehtit apo të të ftoftit, gjë që përfaqëson një barrë të konsiderueshme për sektorin e përgjithshëm të energjisë.

Rreziqet kryesore klimatike në sektorin e energjisë mund të përmbliidhen në këto grupe:

- Ngarkesa në sistemin energjetik për shkak të valëve të nxehtësisë;
- Dëmtime të sistemeve të shpërndarjes për shkak të ngjarjeve ekstreme të motit;
- Ndikime në infrastrukturën shpërndarëse të sistemet energjetike për shkak të rrëshqitjeve të dheut;
- Mungesa e ujit për ftohjen e impianteve të prodhimit të energjisë për shkak të thatësirave;

Tabela 53. Instalimi/vendosja e kablove elektrike nëntokësore në kuadër të rrjetit shpërndarës të energjisë elektrike

Numri rendor i masës	7
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (86%)
Emërtimi i masës	Instalimi/vendosja e kablove elektrike nëntokësore në kuadër të rrjetit shpërndarës të energjisë elektrike
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria e Shërbimeve Publike
Partneri në zbatim	KEDS
Palët tjera të përfshira	Operatorët privat që menaxhojnë rrjete të kablove (IPKO, ART Motion, Kujtesa etj.)
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2024-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	3,000,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut KEDS Operatorët privat
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Rrjeti aktual shpërndarës i energjisë elektrike në Komunën e Istogut është i ndikuar shumë nga kushtet ekstreme të motit kryesisht nga erërat e forta dhe ga rrëshqitjet e tokës. Kjo ndikon që shumë vendbanime të mbësin për

	një kohë të pacaktuar pa enegjis por njëkohësisht ndikon edhe në eficientë e energjisë gjatë shpërndarjes. Komuna e Istogut ka nevojë për zbatimin e masave që do të përshtasin rrjetin e shpërndarjes së energjisë elektrike ndaj këtyrë ndikimeve dhe to rrisin furnizimin efikas me energjis elektrike. Një nga këto masa efikase është edhe vendosja e rrjetit elektrik nën tokë në të gjitha zonat e banimit në territorin e komunës. Aktivitetet specifike të kësaj mase përfshijnë: • Analiza e gjendjes ekzistuese të rrjetit shpërndarës të energjisë elektrike të ndikuar nga kushtet ekstreme të motit; • Identifikimi i vendbanimeve që kanë nevojë emergjente për vendosjen e rrjetit elektrik nëntokësorë; • Vendosja e rrjetit elektrik nëntokësorë në vendbanimet e identifikuar; • Hartimi i një protokolli të masave dhe kufizime specifike për vendosjen dhe mirëmbajtjen e infrastrukturës së rrjetit elektrik nëntokësorë;
--	--

6.2.4. Sektor i Menaxhimit të Ujit

Menaxhimi i ujit paraqet një sfidë të veçantë për përshtatjen ndaj ndryshimeve klimatike, duke pasur parasysh ndjeshmëri e lartë e ujit ndaj ndikimeve klimatike. Nëse nuk ndërmerren masa për përshtatje ndaj ndryshimeve klimatike mundë të ketë dëmtime të mëdha dhe të shpeshta nga efektet negative të ujit në zona urbane dhe në infrastrukturë përmes përmbytjeve dhe erozionit. Ndikimet tjera përfshijnë reduktime në furnizimin me ujë të popullsisë dhe ekonomisë për shkak të përdorimit të ujit dhe mungesa e ujit të freskët si pasojë e thatësirës. Mungesa e ujit do të shprehet edhe në sektorin e bujqësisë, për shkak të rritjes së nevojës për ujë (temperaturat e larta dhe avullimi), dhe në reduktimin e rendimentit të burimeve të disponueshme ujore. Megjithatë nevojitet të bëhen hulumtime më të detajuara ndërsektoriale dhe ndërdisiplinore për të identifikuar në mënyrë të detajuar ndikimet nga ndryshimet klimatike në sektorin e ujit dhe propozimin e masave specifike për përshtatje ndaj këtyrë ndikimeve.

Rreziqet klimatike në sektorin e menaxhimit të ujërave mund të përmbliken në këto grupe kryesore:

- Reduktimi i disponueshmërisë së ujit të pijshëm për shkak të thatësirave afatgjate;
- Ndotja e stacioneve të pompimit të ujit;
- Rritja e rrezikut të përmbytjeve;
- Dëmtime të sistemeve të furnizimit me ujë për shkak të rrëshqitjeve të dheut;

Tabela 54. Parandalimi i rrezikut nga përmbytjet përmes rregullimit dhe pastrimit të shtrëtërve të lumenjëve

Numri rendor i masës	8
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	JO
Emërtimi i masës	Parandalimi i rrezikut nga përmbytjet përmes rregullimit dhe pastrimit të shtrëtërve të lumenjëve
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria e Shërbimeve Publike
Partneri në zbatim	KRU Hidrodrini
Palët tjera të përfshira	MMPHI Ministria e Ekonomisë

Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2024-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	400,000.00
Burimi i financimit	Buxheti i Komunës MMPHI KRU Hidrodrini Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Menaxhimi i resurseve ujore paraqet një sfidë të veçantë për përshtatjen ndaj ndryshimeve klimatike, duke pasur parasysh ndjeshmëri të lartë të ujit ndaj ndikimeve klimatike. Nëse nuk ndërmerren masa për përshtatje ndaj ndryshimeve klimatike mund të ketë dëmtime të mëdha dhe të shpeshta nga efektet negative të ujit në zona urbane dhe në infrastrukturë përmes përmbytjeve dhe erozionit. Krahës rritjes së rrezikut të përmbytjeve dhe erozionit mund të ketë edhe dëmtime tjera në infrastrukturën ujore për shkak të rrëshqitjeve të dheut. Për parandalimin dhe menaxhimin e përmbytjeve dhe erozionit duhet të planifikohen masa kryesisht në rregullimin dhe pastrimin e shtretërve të lumenjëve. Aktivitetet specifike të kësaj mase përfshijnë: • Rregullimi i shtratit të lumit „Kujavq“; • Rregullimi i shtratit të lumit „Shushica“, Kavragë – Tomoc; • Pastrimi dhe largimi i mbeturinave nga brigjet e lumenjëve në territorin e komunës së Istogut.

Tabela 55. Ndërtimi i kolektorëve për ujërat e zeza

Numri rendor i masës	9
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (87%)
Emërtimi i masës	Ndërtimi i kolektorëve për ujërat e zeza
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria e Shërbimeve Publike
Partneri në zbatim	KRU Hidrodrini
Palët tjera të përfshira	MMPHI, ME
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2024-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	6,000,000.00
Burimi i financimit	Buxheti i Komunës së Istogut, KRU Hidrodrini, Donatorët

Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Rrjeti aktual i kolektorëve të ujërave të ndotura urbane në Komunën e Istogut ende nuk është i kompletuar. Komuna e Istogut ka nevojë për planifikimin e masave që do të kompletin rrjetin e kolektorëve të ujërave të ndotura urbane. Kjo masë do të ndihmonte në përshtatje ndaj ndryshimeve klimatike duke përmirësuar menaxhimin e ujërave të ndotura urbane dhe rritjen e mundësisë së ripërdorimit të tyre. Aktivitetet specifike të kësaj mase përfshijnë: • Analiza e gjendjes ekzistuese të rrjetit të kolektorëve të grumbullimit të ujërave të ndotura urbane; • Identifikimi i vendbanimeve që kanë nevojë emergjente për vendosjen e kolektorëve të ujërave të ndotura urbane; • Vendosja e kolektorëve të ujërave të ndotura urbane në vendbanimet e identifikuara; • Hartimi i një protokollit të masave dhe kufizime specifike për vendosjen dhe mirëmbajtjen e kolektorëve të ujërave të ndotura urbane.
--	--

Tabela 56. Përfundimi i ndërtimit të sistemit të ujërave të zeza (kanalet e ujërave të zeza)

Numri rendor i masës	10
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (87%)
Emërtimi i masës	Përfundimi i ndërtimit të sistemit të ujërave të zeza (kanalet e ujërave të zeza)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria e Shërbimeve Publike
Partneri në zbatim	KRU Hidrodrini
Palët tjera të përfshira	MMPHI, Ministria e Ekonomisë
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2024-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	1,500,000.00
Burimi i financimit	Buxheti i Komunës së Istogut, KRU Hidrodrini, Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Rrjeti aktual i sistemeve të ujërave të zeza në Komunën e Istogut ende nuk është i kompletuar dhe nuk i grumbulon të gjitha ujërat urbane. Komuna e Istogut ka nevojë për zbatimin e masave që do të kompletin rrjetin e kanalizimit të ujërave urbane dhe përshtjen e tyre ndaj ndikimeve klimatike me qëllim të zvogëlonin rrezikun nga këto ndikime. Aktivitetet specifike të kësaj mase përfshijnë rregullimin e kanalizimit për të gjitha vendbanimet që nuk kanë sistemë të kanalizimit për ujëra të zeza.

Tabela 57. Studimi i fizibilitetit për impiantin për trajtimin e ujërave të zeza dhe ndërtimi i impiantit për trajtimin e ujërave të zeza

Numri rendor i masës	11
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (87%)
Emërtimi i masës	Studimi i fizibilitetit për impiantin për trajtimin e ujërave të zeza dhe ndërtimi i impiantit për trajtimin e ujërave të zeza
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria e Shërbimeve Publike
Partneri në zbatim	KRU Hidrodrini
Palët tjera të përfshira	MMPHI Ministria e Ekonomisë
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	8,025,000.00
Burimi i financimit	MMPHI Buxheti i Komunës së Istogut KRU Hidrodrini Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Komuna e Istogut aktualisht nuk ka impiant për trajtimin e ujërave të urbane në zonën e qytetit dhe vendbanimet përreth. Trajtimi i ujërave të zeza do të zvogëlonte ndotjen e ujërave sipërfaqësore nga shkaktimi direkt i ujërave urbane dhe njëkohësisht do të rriste mundësinë e ripërdorimit të ujit të ndotur për nevoja të ndryshme. Gjithashtu mbetjet e llumit nga nga trajtimi i ujërave urbane do të mundë të përdorshin për prodhime të energjisë dhe prodhim të fertilizerëve. Aktivitetet specifike të kësaj mase përfshijnë: • Pergaditja e studimit të fizibilitetit për ndërtimin e impiantit për trajtimin e ujërave të urbane. • Përgaditja e projektit ideor dhe teknik për impiantin e trajtimit të ujërave urbane; • Ndërimi i impiantit për trajtimin e ujërave urbane; • Funksionalizimi dhe lëshurja në funksion e impiantit për trajtimin e ujërave urbane;

Tabela 58. Trajtimi i ujërave urbane në zonat rurale përmes projekteve të bazuara në zgjedhje natyrore

Numri rendor i masës	12
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (72%)
Emërtimi i masës	Trajtimi i ujërave urbane në zonat rurale përmes projekteve të bazuara në zgjedhje natyrore
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria e Shërbimeve Publike
Partneri në zbatim	KRU Hidrodrini
Palët tjera të përfshira	MMPHI Ministria e Ekonomisë

Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	Të përcaktohet nga Komuna e Istogut
Burimi i financimit	MMPHI Buxheti i Komunës KRU Hidrodrini Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Komuna e Istogut aktualisht nuk ka impiante për trajtimin e ujërave urbane në zonat rurale. Trajtimi i ujërave urbane do të ulte ndotjen e lumenjëve dhe do të rriste mundësinë e ripërdorimit të ujit për nevoja të ndryshme. Në zonat ruarale do të zbatohen impiante të trajtimit të ujërave të bazuara në zgjedhje natyrore përkatësisht trajtimin ekologjik të ujërave. Aktivitetet specifike të kësaj mase përfshijnë: • Identifikimi i zonave ruarale potenciale për ndërtimin e impoeinateve ekologjike të trajtimit të ujërave urbane; • Pergaditja e studimeve për ndërtimin e impianteve ekologjike të trajtimit të ujërave të ndotura urbane. • Përgaditja e projekteve ideor dhe teknik për ndërtimin e impianteve ekologjike të trajtimit të ujërave të ndotura urbane. • Ndërimi i impianteve ekologjike të trajtimit të ujërave të ndotura urbane. • Funksionalizimi dhe lëshurja në funksion e impianteve ekologjike të trajtimit të ujërave të ndotura urbane.

Tabela 59. Përfundimi i rrjetit të ujësjellësit për ujë të pijshëm në Istog dhe zëvendësimi i gypave të azbestit me ato të plastikës në rrjetin e ujësjellësit

Numri rendor i masës	13
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (84.30%)
Emërtimi i masës	Përfundimi i rrjetit të ujësjellësit për ujë të pijshëm në Istog dhe zëvendësimi i gypave të azbestit me ato të plastikës në rrjetin e ujësjellësit
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	KRU Hidrodrini
Palët tjera të përfshira	MMPHI Ministria e Ekonomisë
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2024-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	6,000,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut KRU Hidrodrini

	Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Sistemi aktual i shpërndarjes së ujit të pijshëm, nuk është i mjaftueshëm për shpërndarje të ujit në të gjitha vendbanimet dhe në të gjitha ekonomitë familjare. Në shumë raste sistemi është i vjetër dhe është i ndikuar nga kushtet ekstreme të motit përfshirë temperaturat e larta, thatësiarë dhe shembjet e tokës. Kjo ndikon që shpeshherë që disa vendbanime dhe ekonomi familjare të mbesin pa furnizim me ujë të pijes. Komuna e Istogut ka nevojë për zbatimin e masave që do të përshtasin rrjetin e shpërndarjes së ujit të pijshëm ndaj këtyre ndikimeve dhe to të zvogëlonin rrezikun nga mungesa e furnizimit me ujë të pijes. Aktivitetet specifike të kësaj mase përfshijnë: • Analiza e gjendjes ekzistuese të shpërndarjes së ujit të pijshëm; • Identifikimi i vendbanimeve që kanë nevojë emergjente për përmirësimin/vendosjen e rrjetit të shpërndarjes së ujit të pijshëm; • Vendosjen e rrjetit të shpërndarjes së ujit të pijshëm në vendbanimet e identifikuara; • Zëvendësimi i gypave të azbestit me ato të plastikës në rrjetin e ujësjellësit; • Hartimi i një protokolli të masave dhe kufizime specifike për mirëmbajtjen e rrjetit të shpërndarjes së ujit të pijshëm.

Tabela 60. Ndërtimi i digës së ujit në Istog

Numri rendor i masës	14
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (72%)
Emërtimi i masës	Ndërtimi i digës së ujit në Istog
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	KRU Hidrodrini
Palët tjera të përfshira	Donatoret MMPHI ME
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	3,000,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut KRU Hidrodrini Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Sistemi aktual i akumulimit të ujit të pijshëm, nuk është i mjaftueshëm për plotësimin e kërkesave për ujë të pijes për të gjitha vendbanimet dhe në të gjitha ekonomitë familjare. Ndikimi i kushteve klimatike ka lindur nevojën për rritjen e kapaciteteve për akumulimin e ujit me qëllim të plotësimit të nevojave në rastet e thatësirave dhe temperaturave të larta. Komuna e Istogut planifikon zbatimin e masave që do të përshtasin

	infrastrukturën për akumulimin e ujit të pijshëm dhe zvogëlimin e rrezikun nga mungesa e furnizimit me ujë të pijes. Aktivitetet specifike të kësaj mase përfshijnë: • Pergaditja e studimit të fizibilitetit për ndërtimin e digës së Istogut; • Pergaditja e projektit ideor dhe teknik për ndërtimin e digës së Istogut; • Ndërimi i infrastrukturës së digës së Istogut;
--	--

Tabela61. Ndërtimi i digës së ujit në Shushicë

Numri rendor i masës	15
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (64%)
Emërtimi i masës	Ndërtimi i digës së ujit në Shushicë
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	KRU Hidrodrini
Palët tjera të përfshira	MMPHI Ministria e Ekonomisë
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	2,000,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut KRU Hidrodrini Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Sistemi aktual i akumulimit të ujit të pijshëm, nuk është i mjaftueshëm për plotësimin e kërkesave për ujë të pijes për të gjitha venbanimet dhe në të gjitha ekonomitë familjare. Ndikimi i kushteve klimatike ka lindur nevojën për rritjen e kapaciteteteve për akumulimin e ujit me qëllim të plotësimit të nevojave në rastet e thatësirave dhe temperaturave të larta. Komuna e Istogut planifikon zbatimin e masave që do të përshtasin infrastrukturën për akumulimin e ujit të pijshëm dhe zvogëlimin e rrezikun nga mungesa e furnizimit me ujë të pijes. Aktivitetet specifike të kësaj mase përfshijnë: • Pergaditja e studimit të fizibilitetit për ndërtimin e digës së Shushicës; • Pergaditja e projektit ideor dhe teknik për ndërtimin e digës së Shushicës; • Ndërimi i infrastrukturës së digës së Shushicës;

Tabela 62. Rigjenerimi i burimeve ujore (Gurrat e Bardha)

Numri rendor i masës	16
Përfshirja në listën	PO (71%)

prioritare të projekteve	
Emërtimi i masës	Rigjenerimi i burimeve ujore (Gurrat e Bardha)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	KRU Hidrodrini
Palët tjera të përfshira	Donatoret MMPHI
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	Të përcaktohet nga Komuna dhe KRU Hidrodrini
Burimi i financimit	Komuna e Istogut KRU Hidrodrini Donatorët
Përshkrimi i shkurtër i masës/komentimi	Sistemi aktual i furnizimit të ujit të pijshëm ka mungesë të burimeve të ujit të pijes për plotësimin e kërkesave për ujë të pijes për zonën urbane dhe venbanimet përreth. Ndikimi i kushteve klimatike në të ardhmen ka nevojën për rritjen e kapaciteteteve për furnizimit të ujit të pijshëm me burime ujore me qëllim të plotësimit të nevojave në rastet e thatësirave dhe temperaturave të larta. Komuna e Istogut planifikon zbatimin e masave që do të rrisin furnizimin me uje të pijshëm dhe zvogëlimin e rrezikun nga mungesa e furnizimit me ujë të pijes. Aktivitetet specifike të kësaj mase përfshijnë: • Pergaditja e propozim projektit ideor për rigjenerimin e burimeve ujore (Gurrat e Bardha); • Kryerja e punimeve për rigjenerimin e burimeve ujore (Gurrat e Bardha);

Tabela 63. Rritja e kapacitetit të tubit të furnizimit për rezervuarin e ujit

Numri rendor i masës	17
Përfshirja në listën prioritarë të projekteve	PO (68%)
Emërtimi i masës	Rritja e kapacitetit të tubit të furnizimit për rezervuarin e ujit
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria për Shërbime Publike
Partneri në zbatim	KRU Hidrodrini
Palët tjera të përfshira	MMPHI Ministria e Ekonomisë
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	Te percaktohet nga Komuna dhe KRU Hidrodrini
Burimi i financimit	Komuna e Istogut KRU Hidrodrini Donatorët

Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Sistemi aktual i furnizimit të ujit të pijshëm për rezervuarin e ujit, nuk është i mjaftueshëm për plotësimin e kërkesave për ujë të pijes për zonën urbane dhe venbanimet përreth. Ndikimi i kushteve klimatike në të ardhmen ka nevojën për rritjen e kapaciteteve për furnizimit të ujit të pijshëm për rezervuarin e ujit me qëllim të plotësimit të nevojave në rastet e thatësirave dhe temperaturave të larta. Komuna e Istogut planifikon zbatimin e masave që do të përmirësojnë infrastrukturën për furnizimin me ujë të pijshëm dhe zvogëlimin e rrezikun nga mungesa e furnizimit me ujë të pijes. Aktivitetet specifike të kësaj mase përfshijnë: • Pergaditja e propozim projektit ideor dhe teknik për furnizimin e rezervuarin e ujit me ujë të pijshëm. • Kryerja e punimeve për furnizim të rezervuarin e ujit me ujë të pijshëm.
--	--

Tabela 64. Rregullimi dhe renovimi i kanaleve të ujitjes dhe kullimi i tokave bujqësore

Numri rendor i masës	18
Përfshirja në listën prioritarë të projekteve	PO (70%)
Emërtimi i masës	Rregullimi dhe renovimi i kanaleve të ujitjes dhe kullimi i tokave bujqësore
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria për Bujqesi
Partneri në zbatim	KRU Hidrodrini
Palët tjera të përfshira	MBPZHR
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2024-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	520,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut KRU Hidrodrini MBPZH Donatoret
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Menaxhimi i ujit në sektorin e bujqësisë paraqet një sfidë të veçantë për përshtatjen ndaj ndryshimeve klimatike, duke pasur parasysh ndjeshmëri të lartë të mugesës së ujit për këtë sektor. Mungesa e ujit në sektorin e bujqësisë, vije kryesisht për shkak të rritjes së nevojës për ujë dhe zogëlimit të burimeve të disponueshme ujore për shkak të temperaturave të larta, thatësisë dhe avullimit. Nëse nuk ndërmerren masa për përshtatje ndaj ndryshimeve klimatike në sektorin e bujqësisë mund të ketë dëme në rendimete të kulturave bujqësore por edhe në varfërimin e kullitetit të tokave bujqësore. Në kuadër të aktiviteteve për zbatimin e kësaj mase përfshihen: • Rregullimi i kanalit të ujitjes Dubovë – Kashicë – Saradran; • Rregullimi i kanalit të ujitjes në Dobrushë; • Rregullimi i kanalit të ujitjes Osmanaj-Dreje;

	• Rregullimi i kanalit të ujitjes Prekal-Zabllaq; • Rehabilitimi i sistemit të ujitjes ana e djathtë Vrellë – Studenicë; • Rregullimi i kanaleve për kullimin e tokave bujqësore.
--	---

6.2.5. Planifikimi Hapësinor dhe Menaxhimit të Tokës

Planifikimi urban dhe hapësinor ka një rol kyç në zhvillimin e infrastrukturës së re. Në përgjithësi, Infrastruktura rezistente ndaj klimës nuk kufizohet në projektimin teknik, por fillon me cilësinë planifikimi hapësinor, duke zgjedhur vendndodhjen e duhur dhe duke vendosur masat e nevojshme kompensuese. Analiza opsioni në lidhje me efektet e mundshme të ndryshimeve klimatike për një vend të caktuar është i një rëndësie të veçantë.

Si rezultat i efekteve lokale, instalimet mund të vendosen ndryshe pa shkaktuar shtesë kostot për investitorët. Për të rritur rezistencën ndaj efekteve të ndryshimeve klimatike, infrastruktura e gjelbër dhe masat e tjera mbrojtëse mund të japin kontribut të rëndësishëm, prandaj është e nevojshme të analizohet mundësi për të rritur pjesën e infrastrukturës së gjelbër. Infrastruktura e gjelbër është shpesh më e lirë si investim kapital, por edhe më e përshtatshme në aspektin mjedisor. Infrastruktura e gjelbër, e planifikuar dhe e ekzekutuar në mënyrë adekuate ofron përfitime të shumta, si duke reduktuar efektin e valëve të nxehtësisë, duke kontribuar në efizienzën e energjisë së ndërtesave, apo edhe duke sjellë efekte pozitive në shëndetin e njeriut dhe duke kontribuar në reduktimin e emetimeve të gazeve serrë.

Tabela 65. Zhvillimi dhe zbatimi i konceptin të bazuar në lagje, duke u fokusuar në zonat e gjelbra, rekreative dhe sportive

Numri rendor i masës	19
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (72%)
Emërtimi i masës	Zhvillimi dhe zbatimi i konceptin të bazuar në lagje, duke u fokusuar në zonat e gjelbra, rekreative dhe sportive
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut /Drejtoria per Urbanizem
Partneri në zbatim	
Palët tjera të përfshira	Kompanite e ndërtimit Bizneset
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2026-2029
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	Të përcaktohet nga Komuna e Istogut
Burimi i financimit	Komuna e Istogut Donatorët Bizneset e ndërtimit
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Gjatë procesit të rishkimit dhe ndryshimit të dokumenteve të planifikimit hapësinorë komunal si Planit Zhvillimor, Hartave Zonale dhe Planeve Rregulluese, një vëmendje e veçantë duhet t'i kushtohet infrastrukturës së gjelbër, si një element i organizimit hapësinor, përkatësisht zhvillimit dhe zbatimit të konceptin të bazuar në lagje, duke u fokusuar në zonat e gjelbra, rekreative dhe sportive. Qëllimi i kësaj mase është planifikimi strategjik dhe zhvillimi i

	infrastrukturës së gjelbër në zonën e qytetit të Istogut, veçanërisht në pikat ku priten zhvillimet e reja dhe në ato ku ka mungesë të hapësirave të gjelbra. Zbatimi i një mase të tillë do të ndikojë në përshtatje e zonës urbane ndaj përballimit të rreziqeve klimatike sikurse janë të nxehtit ekstrem dhe zvogëlimi i efekti i ekzistuesit të valëve të nxehtit apo edhe parandalimi i shfaqjes së valëve të reja të nxehtësisë në zonën e qytetit të Istogut. Zhvillimi dhe zbatimi i konceptin të bazuar në lagje, duke u fokusuar në zonat e gjelbra, rekreative dhe sportive do të të integrohen edhe në kushtet e ndërtimit të përfshira në procesin e lëshimit të lejeve ndërtimore.
--	---

Tabela 66. Ndërtimi dhe shenjëzimi i shtigjeve ndërkufitare të ecjes në zonat malore

Numri rendor i masës	20
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (53%)
Emërtimi i masës	Ndërtimi dhe shenjëzimi i shtigjeve ndërkufitare të ecjes në zonat malore
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	MINNT/Departamenti i Turizmit
Palët tjera të përfshira	Shoqatat e Turistëve Guidat Lokale
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	25,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Qëllimi i kësaj mase është planifikimi dhe ndërtimi i shtigjeve ndërkufitare të ecjes. Zbatimi i një mase të tillë do të ndihmojë në informimin dhe orientimin e turistëve në zonat malore. Kjo do të ndikojë në parandalimin e përballjes së tyre me rreziqe natyrore dhe klimatike në zonat malore përfshirë të nxehtit ekstrem, stuhitë, reshjet, shembjet e tokës dhe format e tjera të rreziqeve natyrore. Kjo masë do të ndihmojë po ashtu edhe në zhvillimin e turizmit malor apo ekoturizmit.

6.2.6. Mjedisi dhe Biodiversiteti

Mjedisi dhe biodiversiteti përfaqësojnë një aset të rëndësishëm mbi bazën e të cilit komuniteti lokal zhvillon turizmin dhe parakushtet për një jetë komode për qytetarët e saj. Mjedisi është nën presionin e vazhdueshëm të aktiviteteve të njeriut përfshirë shfrytëzimin e burimeve natyrore, gjenerimin e mbeturinave dhe shkarkimin e ndotësve në mjedis.

Biodiversiteti është një koncept që bashkon bimët dhe llojet shtazore të pranishme në një habitat të caktuar, dhe është veçanërisht i rrezikuar për shkak të ndikimit të ndryshimeve klimatike. Rëndësia e biodiversitetit reflektohet edhe në ndikimin e tij në bujqësi.

Reziqet kryesore klimatike në sektorin e mjedisit dhe biodiversitetit mund të ndahen në disa grupe:

- Ndryshimet në numrin dhe shpërndarjen e llojeve;
- Ndryshimet e habitateve të banuara nga lloje të caktuara apo edhe humbja e habitateve;
- Ndryshimet fenologjike të cilat mund të çojnë në thyerje marrëdhëniet ndërmjet llojeve përkatësishtë përqindjes së llojeve pushtuese (llojeve të huaja);
- Ndryshimet në përbërjen e llojeve autoktone bimore dhe shtazore;
- Ndryshimet në proceset e ekosistemit dhe funksionimin e ekosistemit;

Zbatimi i masave për menaxhimin të përshtatur të ekosistemeve natyrore është një proces gjithëpërfshirës i cili përfshin aktivitetet e monitorimit të efekteve të mundshme klimatike dhe ndikimit të tyre në llojet dhe në ekosistemet e ndjeshme natyrore që mundëson edhe vlerësimin e efijencës të menaxhimit.

Tabela 67. Zgjerimi i rrjetit të zonave të mbrojtura në territorin e komunës së Istogut

Numri rendor i masës	21
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	JO
Emërtimi i masës	Zgjerimi i rrjetit të zonave të mbrojtura në territorin e komunës së Istogut
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Instituti për Mbrojtjen e Natyrës
Palët tjera të përfshira	MMPHI/AMMK
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2027-2029
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	30,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Biodiversiteti është i një rëndësie kyçe për ekonominë dhe mirëqenien e njerëzimit, por kërcënimi më i madh mjedisor tani është humbja e tij. Ruajtja e biodiversitetit dhe mirëmbajtja natyrore përmes shpalljes së zonave të reja të mbrojtura të natyrës është një nga format më të shpeshta dhe më të përshtashme. Territori i komunës së Istogut ka vlera natyrore të veçanta që kanë potencial për tu marrë në mbrojtje me qëllim të mbrojtjes së llojeve bimore dhe shtazore dhe habitateve me rëndësi të veçantë. Menaxhimi efikas dhe monitorimi i gjendjes së zonave të mbrojtura do të mundësojë marrjen e masave për mbrojtjen e këtyre zonave nga ndikimet klimatike dhe përshtatjen e tyre ndaj këtyre ndryshimeve. Në kuadër të aktiviteteve për zbatimin e kësaj mase përfshihen: • Hulumtimi/studimi i vlerave natyrore në territorin e komunës; • Marrja në mbrojtje e zonave të reja të natyrës; • Menaxhimi dhe monitorimi i gjendjes së zonave të mbrojtura.

Tabela 68. Ndërtimi i qendrës për grumbullimin dhe transferin e mbeturinave

Numri rendor i masës	22
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (83%)
Emërtimi i masës	Ndërtimi i qendrës për grumbullimin dhe transferin e mbeturinave
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	KRM Ambienti
Palët tjera të përfshira	MMPHI Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2027
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	60,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut KRM Pastrimi Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Edhe sektori i mbeturinave është i ndikuar nga ndryshimet klimatike dhe veçanërisht nga efektet që sjellin eventet extreme të motit në shpërndarjen e mbeturinave apo edhe ndikimet që kanë deponitë ilegale në brigjet e lumenjëve në rritjen e potencialit për vërshime dhe përmytje. Qëllimi i masës është që në kuadër të përmrësimit të menaxhimit të mbeturinave të rregullohet sistemi për grumbullimin dhe transferimin e mbeturinave përmes rregullimit të një qendre. Në kuadër të kësaj qendre po ashtu do të promovohet dhe zbatohet koncepti 3R (Reduktimi, Ripërdorimi dhe Riciklimi) në funksion përmrësimit të menaxhimit të mbeturinave. Këto masa do të kontribuojnë edhe në përshtatje ndaj ndryshimeve klimatike në këtë sektor përmes reduktimit të mbeturinave të hedhura në hapësira publike, si dhe planifikimit të infrastrukturës për reduktimin dhe riciklimin e mbeturinave.

6.2.7. Bujqësia dhe Pylltaria

Bujqësia dhe pylltaria janë të ekspozuara ndaj rrezikut për shkak të ndryshimit të kushteve klimatike. Bujqësia është drejtpërdrejt e ekspozuar ndaj kushteve të motit, pra klimës ndryshimet. Intensiteti i proceseve fizike dhe (bio)kimike që ndodhin në tokë dhe në bimë përcaktohen kryesisht nga lagështia e tokës/ujit dhe nga temperatura e ajrit. Kjo ndikon në uljen e produktivitetit por edhe në reduktimin e disponueshmërisë së tokave të përshtatshme për mbjelljen e kulturave bujqësore;

Në anën tjetër rritja e shpeshtësisë së zjarreve në pyje është pasojë e drejtpërdrejtë e ndryshimit të klimës për shkak të reduktimit të sasisë dhe shpeshtësisë së reshjeve dhe rritjes së frekuncës së valëve të të nxehtit. Këto ndryshime sjellin edhe ndikime negative në reduktimin e disponueshmërisë së biomasës pyjore.

Rreziqet klimatike në sektorin e bujqësisë dhe pylltarisë mund të ndahen në grupet e mëposhtme:

- Rritja e shpeshtësisë së zjarreve në pyje dhe ndikimi negativ i ngjarjeve ekstreme të motit në ekosistemet pyjore;
- Reduktimi i disponueshmërisë së biomasës pyjore
- Rritja e kostove të menaxhimit të pyjeve

- Reduktimi i disponueshmërisë së tokës së punueshme;
- Mungesa e ujit për ujitje.

Komuna e Istogut duhet të planifikojë masa për përshtatje ndaj ndryshimeve klimatike në sektorin e bujqësisë dhe pylltarisë, për të reduktuar ndikimet negative në këta sektorë.

Tabela 69. Pyllëzimi dhe ripyllëzimi i sipërfaqeve të zhveshura të pyjeve në territorin e Komunës

Numri rendor i masës	23
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (83.30%)
Emërtimi i masës	Pyllëzimi dhe ripyllëzimi i sipërfaqeve të zhveshura të pyjeve në territorin e Komunës
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Agjencia e Pyjeve të Kosovës
Palët tjera të përfshira	MBPZHR
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2024-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	500,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut Agjencia e Pyjeve të Kosovës
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Me qëllim të rritjes së aftësisë së ekosistemeve natyrore për përshtatje ndaj ndryshimeve klimatike komuna e Istogut do të zbatojë masa specifike për pyllëzimin dhe ripyllëzimin e sipërfaqeve të zhveshura të pyjeve të territorit të Komunës. Këto masa do të ndihmojnë në rregullimin e mikroklimës së zonës, reduktimin e erozionit, reduktimin e reshjeve dhe rregullimin e regjimit të ujërave. Në kuadër të aktiviteteve për zbatimin e kësaj mase përfshihen: • Identifikimi i zonave të pyjeve për realizimin e pyllëzimeve dhe ripyllëzimeve; • Identifikimin e llojeve të përshtatshme për pyllëzimin dhe ripyllëzimin e sipërfaqeve të zhveshura; • Realizimi i projekteve të pyllëzimit dhe ripyllëzimit të sipërfaqeve të zhveshura.

Tabela 70. Përshtatja e planeve të mbrojtjes nga zjarri ndaj efekteve të ndryshimeve klimatike

Numri rendor i masës	24
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	JO
Emërtimi i masës	Përshtatja e planeve të mbrojtjes nga zjarri ndaj efekteve të ndryshimeve klimatike
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Agjencia për Menaxhimin e Emergjencave

Palët tjera të përfshira	Agjencia e Pyjeve te Kosoves
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2026-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	50,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Rritja e frekuencës së zjarreve shkaktohet drejtpërdrejt nga ndryshimi i kushteve klimatike, veçanërisht nga reduktimi i shpeshtësisë dhe sasisë së reshjet dhe nga valët ekstreme të të nxehtit, të cilat inicojnë nevojën për kryerjen e një analize të mbrojtjes ekzistuese nga zjarri planet, në bazë të të cilave ato plane duhet të përmirësohen. Në kuadër të aktiviteteve për zbatimin e kësaj mase përfshihen: - Analiza e planeve ekzistuese lokale për mbrojtje të pyjeve nga zjarret; - Planifikimi i masave shtesë që do të përfshihen në kuadër të planeve ekzistuese për përmirësimin e tyre në aspektin e përshtatjes ndaj ndryshimeve klimatike.

Tabela 71. Nxitja/promovimi i përdorimit të farave/fidanëve rezistente ndaj ndryshimeve klimatike

Numri rendor i masës	25
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (71%)
Emërtimi i masës	Nxitja/promovimi i përdorimit të farave/fidanëve rezistente ndaj ndryshimeve klimatike
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria për Bujqësi
Partneri në zbatim	Agjencia për Zhvillim Rural
Palët tjera të përfshira	MBPZHR
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	500,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut Agjencia për Zhvillim Rural
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Bujqësia është një nga sektorët më të ekspozuar ndaj rrezikut për shkak të ndryshimit të kushteve klimatike. Bujqësia është drejtpërdrejt e ekspozuar ndaj kushteve të motit, pra klimës ndryshimet. Intensiteti i proceseve fizike dhe (bio)kimike që ndodhin në tokë dhe në bimë përcaktohen kryesisht nga lagështia e tokës/ujit dhe nga temperatura e ajrit. Kjo ndikon në uljen e produktivitetit por edhe në reduktimin e disponueshmërisë së tokave të përshtatshme për mbjelljen e kulturave bujqësore. Me qëllim të përshtatjes ndaj këtyre ndryshimeve nevojiten të zbatohen masa që kanë në fokus nxitjen dhe promovimin e përdorimit të farave/fidanëve rezistente ndaj ndryshimeve klimatike.

	Në kuadër të aktiviteteve për zbatimin e kësaj mase përfshihen: • Testimi i farave/fidanëve rezistente ndaj ndryshimeve klimatike që i përshtaten kushteve klimatike të territorit të komunës së Proishtinës; • Ndërgjegjësimi, informimi, subvencionimi dhe nxitja e farmerëve për përdorimin e farave/fidanëve rezistente ndaj ndryshimeve klimatike.
--	---

6.2.8.Sektori i Kujdesit Shëndetësor

Sektori i kujdesit shëndetësor është veçanërisht i rëndësishëm kur bëhet fjalë për monitorimin e efekteve të ndryshimeve klimatike mbi komunitetin lokal. Ndryshimet klimatike do të ndikojnë në shëndetin e qytetarëve, prandaj është jashtëzakonisht e rëndësishme për të planifikuar aktivitete që synojnë mbrojtjen e tij. Ndryshimet klimatike do të shkaktojnë rreziqe të reja për shëndetin dhe rritjen e intensitetit të problemeve ekzistuese shëndetësore. Shëndeti i njerëzve, kafshëve dhe bimëve pritet të jetë ndikuar si drejtpërdrejt ashtu edhe indirekt. Efektet e drejtpërdrejta do të shkaktohen nga ndryshimet në intensitet dhe frekuencën e ngjarjeve ekstreme të motit, të tilla si valët ekstreme të të nxehtit dhe përmytjet. Efektet indirekte janë do të përfshijë ndryshimet në shfaqjen e sëmundjeve të transmetuara në mënyrë vektoriale (p.sh. sëmundjet transmetohet nga mushkonjat dhe rriqrat) ose nga brejtësit, si dhe shfaqja e ndryshimet në cilësinë e ujit, ushqimit dhe ajrit.

Rreziqet mund të ndahen në grupet e mëposhtme:

- Efektet negative në shëndetin e njeriut, të shkaktuara nga temperaturat e larta;
- Rritja e frekuencës së sëmundjeve të shkaktuara nga ndryshimet klimatike.

Tabela 72. Hartimi i Protokollit për Masat Mbrojtëse nga Nxehtësia dhe Zbatimi i Udhëzimeve

Numri rendor i masës	26
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	JO
Emërtimi i masës	Hartimi i Protokollit për Masat Mbrojtëse nga Nxehtësia dhe Zbatimi i Udhëzimeve
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria për Shëndetësi
Partneri në zbatim	Ministria e Shëndetësisë Instituti Kombëtarë i Shëndetit Publik
Palët tjera të përfshira	Qendra Kryesore e Mjekësisë Familjare KUR Hidrodrini
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2026-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	500,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Qëllimi i kësaj mase është zvogëlimi i rreziqeve për popullatën duke zbatuar masat që synojnë zbutjen e valës së të nxehtit efektet që përcaktohen nga Protokollit për Mbrojtjen nga Nxehtësia Masat dhe Udhëzimet.

	Për të reduktuar rreziqet për popullatën, si më poshtë masat që synojnë zbutjen e efekteve të valëve të të nxehtit duhet të jenë planifikuar: • Sistemi për paralajmërimin e hershëm të valëve të të nxehtit duhet të përmirësohet në mënyrë që të përshpejtohet rrjedha e informacionit për të gjitha grupet shoqërore; • Duhet të sigurohen kujdes i shtuar (nga familja, fqinjët, shërbimet sociale) për personat që kanë nevojë për ndihmë; • Grupet vulnerabël të qytetarëve (fëmijë, gra shtatzëna, të moshuarit, pacientët kronikë etj.) duhet të marrin kujdes të veçantë; • Duhet të identifikohen personat në rrezik të shtuar ose ata që kanë nevojë për ndihmë të veçantë; • Duhet të përcaktohen kapacitetet në rast të valës së të nxehtit përfshirë disponueshmëria e burimeve njerëzore dhe objekteve të kujdesit shëndetësor; • Transporti publik urban duhet të përshtatet ndaj valëve të të nxehtit duke organizuar linja më të shpeshta dhe të lira gjatë vapes me qëllim të mbrojtjes së shëndetit të qytetarëve, sigurimi i ajrit të kondicionuar në automjetet e transportit publik dhe mbrojtje nga dielli në stacionet e pritjes së transportit publik; • Duhet të instalohen burime të ujit të pijshëm pa pagesë në vendet e frekuentuara publike në mënyrë që ato të mund të përdoren gjatë valët e të nxehtit; • Duhet të përmirësohet monitorimi dhe informimi përmes rrjetit të matësve të indeksit të UV në zonën e qytetit.
--	---

6.2.9. Sektori i Mbrojtjes Civile dhe Emergjencave

Mbrojtja civile është një mjet bazë për mbrojtjen e komunitetit lokal nga kushtet ekstreme të motit sikurse janë përmbytjet, zjarret, stuhitë, temperaturat e larta dhe ngjarje tjera të motit. Marrja e masave për reduktimin e rrezikut nga ndryshimet klimatike në këtë sektor përfshinë kryesisht rritjen e nevojës për angazhimin e njësive të mbrojtjes civile për shkak të motit ekstrem po edhe ndërtimin e infrastrukturës përkatese për tu përballuar me rreziqet klimatike nga moti ekstrem.

Tabela 73. Planifikimi dhe ndërtimi i stehimoreve emergjente

Numri rendor i masës	27
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (69%)
Emërtimi i masës	Planifikimi dhe ndërtimi i stehimoreve emergjente
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria e Emergjencave
Partneri në zbatim	Agjencia për Menaxhimin e Emergjencave
Palët tjera të përfshira	
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i	200,000.00

vlerësuar (€)	
Burimi i financimit	Komuna e Istogut
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Qëllimi i kësaj mase është planifikimi i ndërtimit dhe funksionalizimit të strehimoreve emergjente që do të shërbenin në rastet e kushteve eksteme meteorologjike dhe fatkeqësive natyrore. Në kuadër të aktiviteteve për zbatimin e kësaj mase përfshihen: • Identifikimi i lokacioneve të përshtatshme për planifikimi e ndërtimit të strehimoreve emergjente; • Ndërtimi dhe funksionalizimi i strehimoreve emergjente • Ndërgjegjësimi dhe informimi për rolin dhe rëndësinë e strehimoreve emergjente.

Tabela 74. Krijimi dhe trajnimi i ekipeve vullnetare për rastet e emergjencave natyrore

Numri rendor i masës	28
Përfshirja në listën prioritarë të projekteve	PO (69%)
Emërtimi i masës	Krijimi dhe trajnimi i ekipeve vullnetare për rastet e emergjencave natyrore
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria e Emergjencave
Partneri në zbatim	Agjencia për Menaxhimin e Emergjencave
Palët tjera të përfshira	Drejtoria për Administrimin e Parkut Kombëtarë "Bjeshkët e Nemuna" Agjencia e Pyjeve të Kosovës Brigada e Zjarrfikësve
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	200,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Zjarret pyjore janë një nga ndikimet potenciale që janë si pasojë e ndryshimeve klimatike si rezultat i temperaturave të larta. Komuna ka nevojë që të përshtatet ndaj këtij ndikimi përmes sistemebe të ndryshme të paralajmërimit përfshirë edhe ekipet e vullnetarëve. Qëllimi i kësaj mase është krijimi i ekipeve vullnetare për paralajmërim të zjarreve dhe fatkeqësive natyrore, si masë e përshtatjes për parandalimin e ndikimit të mundshëm të kushteve ekstreme të motit. Në kuadër të aktiviteteve për zbatimin e kësaj mase përfshihen: • Krijimi i ekipeve vullnetare për paralajmërim të zjarreve të porsa nisura dhe intervenim në shuarjen e zjarreve të vogla që sapo kanë filluar. • Furnizimi me pajisje për shuarje të zjarreve dhe pajisje për mbrojtje nga zjarret për ekipet vullnetare. • Trajnenimi i ekipeve vullnetare për shuarjen e zjarreve në terrenet

	malore dhe fushore.
--	---------------------

Tabela 75. Akumulimi i ujit ne zona turistike – malore (ne shërbim te emergjencave, shuarjeve se zjarre, etj.)

Numri rendor i masës	29
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (67%)
Emërtimi i masës	Akumulimi i ujit ne zona turistike – malore (ne shërbim te emergjencave, shuarjeve se zjarre, etj.)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria e Emergjencave
Partneri në zbatim	BPZ (Brigada e Zjarrëfikësve), Agjencia për Menaxhimin e Emergjencave
Palët tjera të përfshira	Organizatrat e Shoqërisë Civile Shoqatat e turistëve
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	200,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Qëllimi i kësaj mase është planifikimi i ndërtimit dhe funksionalizimit të akumulimit të ujit ne zona turistike – malore që do të shërbenin për shuarjen e zjarreve dhe sigurimin e ujit për shërbimet e emergjencave dhe grupet tjera të interesit. Në kuadër të aktiviteteve për zbatimin e kësaj mase përfshihen: • Identifikimi i lokacioneve të përshtatshme për planifikimi e ndërtimit të akumulimit të ujit ne zona turistike – malore; • Ndërtimi dhe funksionalizimi i të akumulimit të ujit ne zona turistike – malore; • Ndërgjegjësimi dhe informimi për rolin dhe rëndësinë e akumulimit të ujit ne zona turistike – malore;

Tabela 76. Ndërtimi i pikave hidrante në fshatra

Numri rendor i masës	30
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	JO
Emërtimi i masës	Ndërtimi i pikave hidrante në fshatra
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria e Emergjencave
Partneri në zbatim	Agjencia për Menaxhimin e Emergjencave
Palët tjera të përfshira	Komunitetet Lokale
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	100,000.00

Burimi i financimit	Komuna e Istogut
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Qëllimi i kësaj mase është planifikimi i ndërtimit dhe funksionalizimit i pikave hidrante në fshatra (zona rurale) që do të shërbenin për sigurimin e ujit për nevojat e këtyre vendbanimebe në rastet e thatësisë dhe mugesës së ujit. Në kuadër të aktiviteteve për zbatimin e kësaj mase përfshihen: • Identifikimi i zonave rurale për planifikimi e ndërtimit të pikave hidrante; • Ndërtimi dhe funksionalizimi i pikave hidrante në fshatra; • Ndërgjegjësimi dhe informimi për rolin dhe rëndësinë e pikave hidrante;

6.2.10. Sektori i Ekonomisë dhe Turizmit

Turizmi është një nga sektorët që është jashtëzakonisht i ndjeshëm ndaj ndryshimeve klimatike. Si pasoje e ndryshimeve klimatike, sektori i turizmit do të përballet me kërkesa të reja për të ruajtur nivelin e cilësisë. Disa nga ndikimet e ndryshimeve klimatike në turizëm janë: rritja e kërkesave për energji për mirëmbajtje dhe komoditet për shkak të rritjes së ekstremeve të temperaturës, kërkesat e rritura për ndërhyrje mjekësore, ndikimi i ndryshimeve klimatike në lokalitetet dhe destinacionet turistike (ndotja e ajrit, ndikimet negative në biodiversitet dhe mirëmbajtja e peizazhit natyror).

Edhe sektorët tjerë të zhvillimit ekonomik do të jenë të ndikuar nga ndryshimet e klimës përfshirë këtu edhe sektorin e prodhimit bujqësorë.

Tabela 77. Krijimi i sistemit për mbrojtjen e turistëve dhe banorëve të zonave malore nga fatkeqësitë natyrore

Numri rendor i masës	31
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	PO (71%)
Emërtimi i masës	Krijimi i sistemi për mbrojtjen e turistëve dhe banorëve të zonave malore nga fatkeqësitë natyrore
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria e Emergjencave
Partneri në zbatim	Agjencia për Menaxhimin e Emergjencave
Palët tjera të përfshira	Komunitetet Lokale
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	100,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Si rezultat i kushteve ekstreme të motit zonat e thella malore shpeshherë përballen me fatkeqësi natyrore që rrezikojnë jetën e banorëve të zonave dhe turistëve. Komuna duhet të përshtatet ndaj kësaj sistuate duke planifikuar masa që do të ndikonin në parandalimin dhe menaxhimin e duhur të këtyre ngjarjeve. Qëllimi i kësaj mase është krijimi i një sistemit për mbrojtje të banorëve dhe turistëve në raste të emergjencave si dhe në raste të fatkeqësive grupore ose individuale. Në kuadër të kësaj mase parashihet krijimi i

	ekipve të kërkim-shpëtimit me theks të veçantë të veprimit në shtigjet e ecjes dhe çiklizimit malor si dhe në pikat me rrezikshmëri të lartë të lëvizjes dhe zonave me potencial të madh të zjarreve të egra malore.
--	--

Tabela 78. Promovimi i bujqësisë organike dhe agroturizmit përmes subvencionimit të fermerëve me serra, bletë, bagëti të imta etj

Numri rendor i masës	32
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	JO
Emërtimi i masës	Promovimi i bujqësisë organike dhe agroturizmit përmes subvencionimit të fermerëve me serra, bletë, bagëti të imta etj.
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Drejtoria e Bujqësisë
Palët tjera të përfshira	Agjencioni për Zhvillim Rural
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	500,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut Agjencioni për Zhvillim Rural
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Qëllimi i kësaj mase është suvencionimi i fermerëve për tu përshtatur ndaj ndryshimeve klimatike dhe prodhimtari të qëndrueshme të bazuar në bujqësi organike dhe agroturizëm përmes subvencionimit të tyre me serra, bletë dhe bagëti të imta. Kjo masë përfshin aktivitetet e mëposhtme: • Zhvillimi i kritereve dhe procedurave për grantet për subvencionimin e farmrëve; • Identifikimin e fermerëve potencial për subvencionim; • Ndarja e granteve për subvencionimi i fermerëve me serra, bletë, bagëti të imta etj.

6.2.11. Sektorët Tjerë

Në kuadër të aktiviteteve tjera me rëndësi që mundë të përfshihen në procesin e planifikimit për përshtatje ndaj ndryshimeve klimatike mundë të përfshihen edhe aktivitetet që ndërlidhen me edukimin dhe ndërgjegjësimin e grupeve të ndryshme të interesit për rëndësinë e përshtatjes ndaj ndryshimeve klimatike dhe zhvillim të qëndrueshëm.

Tabela 79. Edukimi dhe informimi për ndryshime klimatike dhe zhvillim të qëndrueshëm

Numri rendor i masës	33
Përfshirja në listën prioritare të projekteve	JO
Emërtimi i masës	Edukimi dhe informimi për ndryshime klimatike dhe zhvillim të

	qëndrueshëm
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut/Drejtoria e Arsimit
Partneri në zbatim	MMPHI
Palët tjera të përfshira	Organizatat e Shoqërisë Civile
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2028
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	200,000.00
Burimi i financimit	Komuna e Istogut
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Kjo masë përfshinë aktivitetet për zhvillimin e materialeve edukative për publikun e gjerë dhe grupet e interesit. Masa mundë të shërbëjë si masë sinergjike edhe për masat tjera të propozuara në plan. Në kuadër të aktiviteteve për zbatimin e kësaj mase përfshihen: • Krijimi i një platforme për edukim dhe informim për përshtatja ndaj ndryshimeve klimatike dhe zhvillim të qëndrueshëm, • Ofrimin e informacionit për gjendjen e parametrave klimatikë dhe kushteve ekstreme klimatike duke sinjalizuar vendndodhjen e shfaqjes së ngjarjeve ekstreme klimatike; • Përgatitjen e hartave digjitale të kushteve klimatike dhe ngjarjeve ekstreme; • Dhënien e paralajmërimeve dhe parashikimeve për kushtet ekstreme të motit.

6.3. Varfëria energjetike

Tabela 80. Plani i veprimit për luftimin e varfërisë energjetike në Komunën e Istogut

Numri rendor i masës	1
Emërtimi i masës	Plani i veprimit për luftimin e varfërisë energjetike në Komunën e Istogut
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Qeveria e Kosovës Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2025-2027
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	
Burimi i financimit	Buxheti komunal, Donatorët

Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Masa përfshinë zhvillimin e kriterëve të varfërisë energjetike për komunën e Istogut. Këto kriterë përcaktojnë cilat amvisëri (familje) hynë në kategorinë e varfërisë energjetike dhe cilat masa janë planifikuar të zbatohen. Plani përcakton mënyrën e verifikimit të statutit të amvisërisë (familjes) si dhe metodologjinë e monitorimit dhe formën e raportimit.
---	--

Tabela 81. Mbështetja e komunës familjeve në nevojë për pagesën e faturave të energjisë elektrike

Numri rendor i masës	2
Emërtimi i masës	Mbështetja e komunës familjeve në nevojë për pagesën e faturave të energjisë elektrike (një pjesë deri në një sasi të caktuar të energjisë elektrike të shpenzuar)
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Qeveria e Kosovës KEDS Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2024-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	
Burimi i financimit	Buxheti komunal Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Masat për mbështetjen e familjeve në nevojë për pagesën e faturave të energjisë elektrike në Komunën e Istogut janë një hap i rëndësishëm drejt përballjes së varfërisë energjetike dhe ofrojnë një ndihmë të domosdoshme për ata qytetarë që përballen me sfida ekonomike dhe që kanë vështirësi për të paguar furnizimin me energji elektrike. Në kuadër të kësaj mase, Komuna e Istogut mbështet me ndihmë financiare familjet në nevojë për të paguar një pjesë të faturave të energjisë elektrike. Kjo iniciativë reflekton përkushtimin e komunës për të siguruar që askush të mos jetë lënë pas dore dhe për të promovuar një shoqëri më të drejtë dhe më të barabartë për të gjithë banorët.

Tabela 82. Mbështetja e familjeve në nevojë për sigurimin e lëndës djegëse (dru zjarri) për ngrohje

Numri rendor i masës	3
Emërtimi i masës	Mbështetja e familjeve në nevojë për sigurimin e lëndës djegëse

	(dru zjarri) për ngrohje
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	Qeveria e Kosovës Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2024-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	-
Burimi i financimit	Buxheti komunal Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Masat për përballjen me varfërinë energjetike në Komunën e Istogut, duke mbështetur sigurimin e lëndës djegëse për familjet në nevojë për ngrohje, ofrojnë një ndihmë jetësore dhe ndikojnë në përmirësimin e cilësisë së jetës për komunitetin. Kjo iniciativë shpreh përkushtimin e komunës ndaj mirëqenies së banorëve të saj dhe tregon solidaritet për të ndihmuar ata që kanë më shumë nevojë në kohët e ftohta.

Tabela 83. Subvencionimi për zbatimin e masave për efikasitet të energjisë në shtëpitë e banimit të familjeve në nevojë

Numri rendor i masës	4
Emërtimi i masës	Subvencionimi për zbatimin e masave për efikasitet të energjisë në shtëpitë e banimit të familjeve në nevojë
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	ME, Fondi i Kosovës për Efikasitet të Energjisë (FKEE) Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2024-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	
Burimi i financimit	Buxheti komunal ME, Fondi i Kosovës për Efikasitet të Energjisë (FKEE) Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Masat për përballjen me varfërinë energjetike në Komunën e Istogut përfshijnë një program subvencionimi për zbatimin e masave për efikasitet të energjisë në ndërtesat e familjeve në

	nevojë. Ky program ofron ndihmë financiare për familjet për të ndërmarrë veprime për të ulur konsumin e energjisë dhe për të përmirësuar efikasitetin e energjetike të ndërtesave të tyre. Këto masa përfshijnë ndërtim-rinovime si: izolimi termik i mureve të jashtme, izolimi termik i tavanit të ndërtesave, zëvendësimi i dritareve dhe dyerve të jashtme me të reja që kanë efikasitet të lartë të energjisë, si dhe instalimi i sistemeve me efikasitet të lartë për ngrohje të hapsirës. Kjo ndihmë financiare është një hap i rëndësishëm drejt zvogëlimit të varfërisë energjetike të familjeve në nevojë dhe reduktimit të kostove të energjisë në nivel lokal. (Kjo masë është e ndërlidhur me të njëjtën masë të veprimeve për zbatim ndaj ndryshimeve klimatike).
--	---

Tabela 84. Subvencionimi për përmirësimin e efikasitetit të sistemeve për ngrohjen e hapsirës dhe përdorimi i burimeve të ripërtëritshme të energjisë në shtëpitë e banimit të familjeve në nevojë

Numri rendor i masës	5
Emërtimi i masës	Subvencionimi për përmirësimin e efikasitetit të sistemeve për ngrohjen e hapsirës dhe përdorimi i burimeve të ripërtëritshme të energjisë në shtëpitë e banimit të familjeve në nevojë
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	ME, Fondi i Kosovës për Efikasitet të Energjisë (FKEE) Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2024-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	
Burimi i financimit	Buxheti komunal ME Fondi i Kosovës për Efikasitet të Energjisë (FKEE) Donatorët
Përshkrimi i shkurtër i masës/komentimi	Kjo masë ka për qëllim mbështetjen e familjeve në nevojë përmes subvencionimit për përmirësimin ose zëvendësimin e sistemeve të ngrohjes së hapsirës në shtëpitë e banimit. Në kuadër të kësaj mase do të mbështeten veprimet për përmirësimin e efikasitetit të sistemeve të ngrohjes së hapsirës dhe zëvendësimi i lëndëve djegëse nga ekzistueset në burime energjetike më të favorshme në aspektin mjedisor dhe financiar, sidomos do të mbështeten sistemet që përdorin burime të

	ripërtëritshme të energjisë. (Kjo masë është e ndërlidhur me të njëjtën masë të veprimet për zbutje ndaj ndryshimeve klimatike)
--	---

Tabela 85. Përmirësimi i rrjetit për furnizim me energji elektrike në territorin e komunës së Istogut

Numri rendor i masës	6
Emërtimi i masës	Përmirësimi i rrjetit për furnizim me energji elektrike në territorin e komunës së Istogut
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	ME, KEDS, Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2024-2030
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	
Burimi i financimit	KEDS, ME, Buxheti komunal Donatorë
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Masat për përballje me varfërinë energjetike në Komunën e Istogut përveç tjerash përfshijnë përmirësimin e rrjetit për furnizim me energji elektrike në territorin e komunës. Kjo përfshin investime dhe ndërhyrje për të rritur eficiencën dhe qëndrueshmërinë e rrjetit, duke përdorur teknologji të përparuara dhe duke kryer rregullime të nevojshme infrastrukturore. Kjo masë synon të sigurojë një furnizim më të qëndrueshëm dhe më të përshtatshëm me energji për banorët dhe bizneset në territorin e komunës së Istogut, duke kontribuar në uljen e varfërisë energjetike dhe në përdorimin më eficient të energjisë elektrike.

Tabela 86. Formimi i qendrës informuese komunale për varfëri energjetike

Numri rendor i masës	7
Emërtimi i masës	Formimi i qendrës informuese komunale për varfëri energjetike
Bartësi i zbatimit	Komuna e Istogut
Partneri në zbatim	ME, Fondi i Kosovës për Eficiencë të Energjisë (FKEE)

	Donatorët
Periudha e fillimit/përfundimit (vitet)	2027-2029
Investimi i përgjithshëm i vlerësuar (€)	
Burimi i financimit	Buxheti komunal, ME, Fondi i Kosovës për Eficiencë të Energjisë (FKEE) Donatorët
Përshkrimi i shkurtë i masës/komentimi	Masat për përballjen me varfërinë energjetike në Komunën e Istogut përfshijnë themelimin e një qendre informuese komunale për varfërinë energjetike. Ky program synon të krijojë një burim informacioni dhe këshillimi për banorët dhe bizneset lokale në lidhje me strategjitë dhe masat për kursimin e energjisë. Qendra informuese do të ofrojë këshillim teknik për përdorimin e energjisë së eficiente, informacion mbi programe dhe shërbime subvencionuese, si dhe trajnime për të rritur ndërgjegjësimin rreth rëndësisë së përdorimit të qëndrueshëm të energjisë. Kjo ndërhyrje synon të përmirësojë vetëdijen dhe kapacitetet e komunitetit për të vepruar në mënyrë të përgjegjshme ndaj energjisë, duke kontribuar në zvogëlimin e varfërisë energjetike dhe në përmirësimin e gjendjes së mjedisit lokal.

7. VLERËSIMI I ZVOGËLIMIT TË GAZRAVE SERRË NGA MASAT E PROPOZUARA DERI NË VITIN 2030

Sipas draftit të Planit Kombëtar për Energji dhe Klimë të Republikës së Kosovës, 2025-2030, (PKEK) Ekonomia e Kosovës synon të zvogëlojë emetimet e gazrave serrë (GS) në nivel të gjithë sektorshëm, të miratuara nga Këshilli Ministral i Komunitetit të Energjisë për vitin 2030 në terma absolut janë 8.95 kt CO₂-eq ose një zvogëlim prej 16.3% krahasuar me nivelet e GS të vitit 2016. Figura 10 ilustron emetimet e GS nga skenari me masa ekzistuese (WEM), skenari me masa shtesë (WAM), emetimet neto të GS në vitin 2016 dhe vlerën e synuar për emetimet neto të GS në vitin 2030. Në të dy skenarët e prezantuar në këtë PVEK, vlerat e GS për vitin 2030 janë më të ulëta krahasuar me objektivin e tashmëm të përcaktuar për GS. Skenari WEM ka një zvogëlim prej 36% të emetimeve të GS në vitin 2030 krahasuar me nivelin e emetimeve të GS në vitin 2016, ndërsa në skenarin WAM emetimet e GS janë më të ulëta me 49% krahasuar me nivelin e vitit 2016. Në krahasim me nivelin e synuar në vitin 2030, të dy skenarët e kalojnë objektivin. Në raport me vlerën e synuar në vitin 2030, në skenarin WEM emetimet janë më të ulëta me 24% dhe në skenarin WAM janë më të ulëta me 39%. Objektivi përfshin emetimet neto duke përfshirë emetimet dhe largimet në sektorin LULUCF. Kosova nuk është një palë nënshkruese e Marrëveshjes Kornizë e Kombeve të Bashkuara për Ndryshimet Klimatike (UNFCCC) dhe nuk është palë në Marrëveshjen e Parisit.

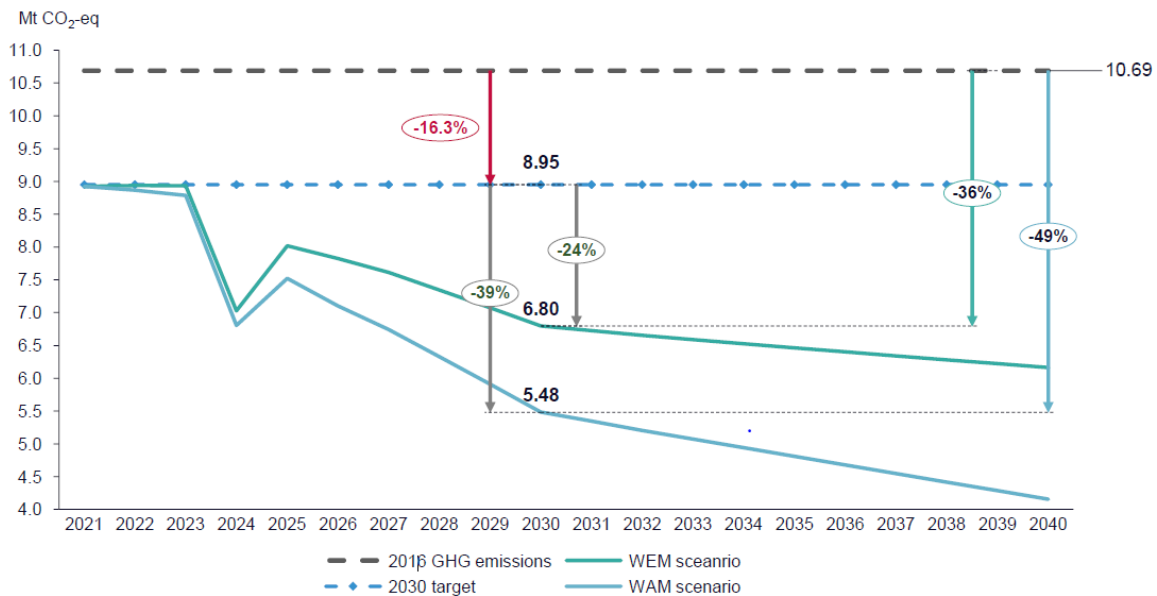

Figura 10. Caqet indikative dhe trajektorja për reduktimin e emetimeve të gazrave serrë (GS)" Burimi: Rezultate nga modeli

Zvogëlimi i emetimeve të GS në nivel të Komunës së Istogut, është analizuar për dy raste:

1) Zvogëlimi i arritur i emetimeve krahasuar me inventarin bazë të emetimeve (IBE) të vitit 2017, deri në fund të vitit 2023

- Zvogëlimi i emetimeve nga veprimet në nivel të vendit e që më së shumti kanë të bëjnë me shtimin e gjenerimit të energjisë elektrike nga BRE:

Sipas të dhënave nga Raporti vjetor i Zyres së rregullatorit të energjisë (ZRR), emetimet në gjenerimin e energjisë elektrike në Kosovë kanë rënë për 9.64% krahasuar me vitin 2017, si rezultat i shtimit të përdorimit të burimeve të ripërtëritshme të energjisë (BRE). Kjo ka rezultuar me ulje të emetimeve nga energjia elektrike në territorin e Komunës së Istogut me rreth 6,102.41 tCO₂, që në raport me emetimet e përgjithëshme të Komunës së Istogut, krahasuar me IBE të 2017, kjo ulje e emetimeve është për 5.67%.

- Zvogëlimi i emetimeve nga zbatimi projekteve në ndërtesat publike komunale, ndërtesat publike të nivelit qendror që janë në territorin e Komunës së Istogut, ai dhe ndërtesave rezidenciale (të banimit) në territorin e Komunës së Istogut dhe në sistemin e ngrohjes së qytetit të Istogut:

Në nivel të Republikës së Kosovës janë zbatuar disa projekte për rritjen e efijencës së energjisë në ndërtesat publike komunale dhe ndërtesa publike që menaxhohen nga niveli qendror i qeverisjes. Këto projekte janë zbatuar nga Fondi i Kosovës për efijencë të energjisë (FKEE), disa projekte të financuara nga Banka Botërore, si dhe projekte të zbatuara nga Komuna e Istogut. Nga zbatimii i këtyre projekteve, ulja e vlerësuar e emetimeve në territorin e Komunës së Istogut është 1678.76 tCO₂, apo ulje të emetimeve të përgjithëshme për 1.56%, krahasuar me IBE 2017.

Zvogëlimi i përgjithshëm i emetimeve nga viti 2018 deri në fund të vitit 2023, krahasuar me IBE të vitit 2017, është 7,781.17.36 tCO₂/vit, që në përqindje është 7.24% në krahasim me IBE.

Deri në vitin 2030 bazuar me politikat e planifikuara dh zbatuara në nivel të Kosovës, zvogëlimi i CO₂ në territorin e Komunës së Istogut në vitin 2030 pritet të jetë edhe për 15,206.95 tCO₂, apo 14.14%.

Pjesa tjetër e emetimeve për të arritur cakun e uljes së emetimeve me së paku 40% deri në vitin 2030, është parashikuar të arrihet me zbatimin e masave për zbutje.

2) Ulja e emetimeve të GS nga masat e parapara në PVQEK deri në vitin 2030.

Nga zbatimi i masave për zbutje në territorin e Komunës së Istogut, sipas propozimeve në planin e veprimit të PVQEK, ulja e emetimeve do të jetë për 23,071.23 tCO₂/vit deri në vitin 2030. Në përqindje kjo është 21.45%. Kur mbledhen zvogëlimet e të gjitha emetimeve deri në vitin 2030, në krahasim me IBE të 2017, ulja e përgjithshme e emetimeve do të jetë 44,380.58 tCO₂/vit që në përqindje është 41.27 %.

Tabela 87. Pasqyra e emetimeve të CO₂ e PVEQK

Sektori	Emetimet	Ulja e emetimeve	Gjendja në 2030	
	2017 (tCO ₂)	2024-2030 (tCO ₂)	2030 (tCO ₂)	%, krahasuar me 2017
Sektori i ndërtësive	69,003.10	19,451.56	49,551.53	28.19%
Transporti	37,210.99	3,449.92	33,761.07	9.27%
Ndriçimi publik	223.63	169.74	53.89	75.90%
Bujqesi, shfr. tokës	1,106.43	0.00	1,106.43	0.00%
Gjithsej	107,544.14	23,071.23	84,472.92	21.45%

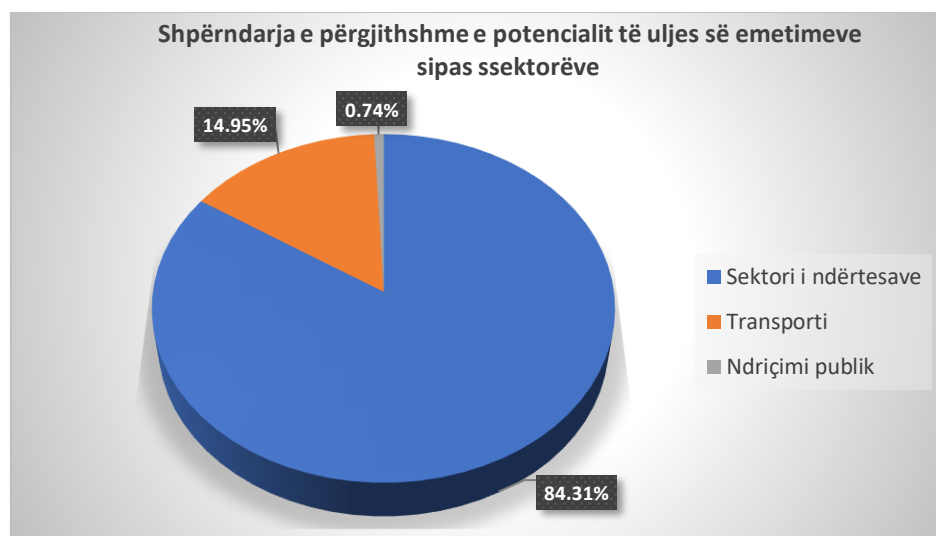

Figura 11. Shpërndarja e përgjithshme e potencialit të uljes së emetimeve sipas sektorëve

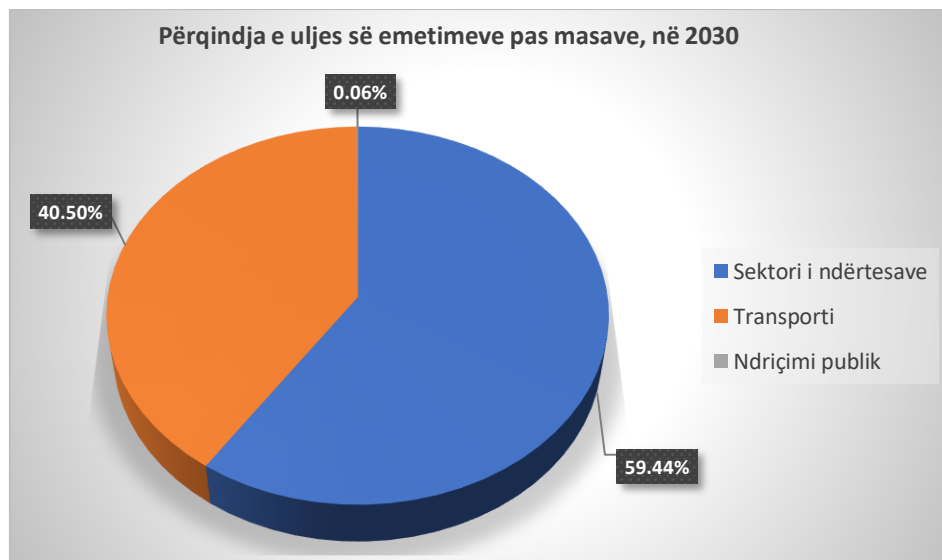

Figura 12. Përqindja e uljes së emetimeve pas masave, në 2030

Sa i përket zbatimit të PVEQK, është caktuar periudha 2025 – 2030. Në përfundim të zbatimit të planit, është përcaktuar zvogëlim i emetimeve për 41.27% dhe në llogaritje janë marrë parasysht edhe projektet e realizuara që prej vitit 2017, që është i përcaktuar si vit bazë i emetimeve.

Për periudhën deri në vitin 2027, është parashkuar që nga masat e zbatuara, zvogëlimi i emetimeve të jetë për 12,762.13 tCO₂/vit, apo 11.87%.

Gjatë llogaritjeve të zvogëlimit të emetimeve, janë përdorë të njëjtit faktorë të emetimeve për lëndët djegëse të cilët janë përdorë edhe në IBE e vitit 2017, ndërsa faktori i emetimit për energjinë elektrike është marrë në bazë të projeksioneve të përzierjes energjetike në prodhimin e energjisë elektrike deri në vitin 2030.

Vizioni afatgjatë, deri me 2050, parasheh një zhvillim me emetime të ulëta me neutralitet të karbonit. Raportimi i parë i zbatimit të PVEQK bëhet pas periudhës 2 vjeqare.

8. BURIMET E FINANCIMIT DHE PLANI FINANCIAR PËR PLANIN E VEPRIMIT

Qëndrueshmëria financiare është një aspekt kritik i aftësisë së komunave të Republikës së Kosovës për të investuar në zhvillim të qëndrueshëm, duke përfshirë eficientë e energjisë, projektet për rritjen e përdorimit të BRE, përmirësimin e infrastrukturës, si dhe transport me mobilitet të qëndrueshëm. Pavarësisht nga njohja në rritje e rëndësisë së këtyre investimeve, komunat përballen me sfida të shumta për qasjen në burimet financiare dhe zbatimin efektiv të projekteve. Arritja e qëndrueshmërisë financiare kërkon planifikim të kujdesshëm, buxhetim strategjik dhe menaxhim efektiv të burimeve.

Përkundër rëndësisë së investimit në zhvillim të qëndrueshëm, komunat e Republikës së Kosovës përballen me disa sfida në financimin dhe zbatimin e projekteve, të cilat përfshijnë: çasje e kufizuar në financa, kufizimet e kapaciteteve teknike dhe pengesat rregullatore që janë ndër sfidat kryesore që pengojnë investimet në eficientë e energjisë, energjinë e ripërtëritshme dhe nismat e zhvillimit të qëndrueshëm.

Eksplorimi i opsioneve të ndryshme të financimit, duke përfshirë financimin buxhetor, fondet ndërkombëtare dhe investimet private, është thelbësor për tejkalimin e këtyre sfidave. Për më tepër, të kuptuarit e aspekteve ligjore dhe aplikimit të mundshëm të Kontratave të Performancës së Energjisë (KPE) mund t'u sigurojë komunave mekanizma alternativë financimi dhe mundësi shtesë. Mësimi nga përvojat ndërkombëtare dhe miratimi i strategjive inovative është vendimtar për komunat e Kosovës që t'i tejkalojnë sfidat e investimeve dhe të kalojnë në një të ardhme më të gjelbër.

Në vitin 2020 në Kosovë është funksionalizuar **Fondi i Kosovës për Eficiencë të Energjisë (FKEE)**. FKEE është institucion i pavarur, autonom dhe i qëndrueshëm është themeluar bazuar në Ligjin për Eficiencën e Energjisë (Nr. 06 / L-079). Ky institucion synon të arrijë objektivat e Republikës së Kosovës në Eficiencën e Energjisë, duke nxitur, mbështetur dhe zbatuar masa të eficiencës së energjisë, si dhe të tërheqë dhe menaxhojë burime financiare në mënyrë që të financojë dhe zbatojë projekte investive në fushën e eficiencës së energjisë. FKEE ofron financim dhe asistencë teknike për të mbështetur projektet e eficiencës së energjisë, për të kryer auditime të energjisë për të identifikuar fushat e përmirësimit dhe për të zhvilluar dhe zbatuar politika dhe standarde të eficiencës së energjisë. Për të aplikuar për financim nga FKEE, duhet të bëhet aplikimi në thirrjet për mundësi të financimit që publikohen nga FKEE. Këto mundësi zakonisht shpallen përmes faqes së internetit, kanaleve të mediave sociale dhe listave të postës elektronike. Financojnë një gamë të gjerë projektesh të eficiencës së energjisë, duke përfshirë rinovimin e ndërtesave, instalimin e sistemeve të energjisë së ripërtëritshme, ndriçimin dhe pajisjet me eficiencë të lartë energjetike dhe zhvillimin e politikave dhe programeve për eficiencë energjetike. FKEE mbështet financimin e projekteve komunale, projekte nga sektori rezidencial, ndërtesat e banimit social. FKEE e bën zbatimin e projekteve, duke u mbështetur në donatërët siç janë Bashkimi Evropian dhe Banka Botërore.

Disa nga mundësitë financiare ndërkombëtare afatgjata përkatëse të përfshira në financimin e projekteve të gjelbra në Kosovë janë si më poshtë:

- Organizata Gjermane për Bashkëpunim Ndërkombëtar (GIZ)
- Programi i Kombeve të Bashkuara për Zhvillim (UNDP)
- Agjencia e Shteteve të Bashkuara për Zhvillim Ndërkombëtar (USAID)
- Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim (BERZH)
- Banka Evropiane e Investimeve (EIB)
- Banka Gjermane për Rindërtim (KfW)
- Banka Botërore (BB)
- Korniza e Investimeve për Ballkanin Perëndimor (WBIF)

Krahas instrumenteve financiare të mësipërme, duhet shtuar se në shtator 2017, Qeveria e Republikës së Kosovës nënshkroi marrëveshjen me Korporatën e Sfidave të Mijëvjeçarit (MCC) për themelimin e Fondit të Mileniumit të Kosovës (FMK). Në kuadër të aktiviteteve të FMK janë investuar 49 milionë dollarë në Kosovë, nga të cilat 34 milionë dollarë, (afër 70%) janë investuar në fushën e energjisë në sektorin rezidencial përmes bashkëpunimit me komunat e Kosovës. Ky fond ka përfunduar aktivitetin në vitin 2023.

Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim (BERZH) është përfshirë në mënyrë aktive në mbështetjen e sektorit energjetik të Kosovës përmes investimeve dhe iniciativave të ndryshme. Këtu janë disa pika kyçe që lidhen me përfshirjen e BERZH:

- Investimet e Eficiencës së Energjisë dhe Teknologjive të burimeve të ripërtëritshme të energjisë:
 - BERZH ka operuar në Kosovë që nga viti 2011 në kuadër të Projektit të Energjisë së Qëndrueshme të Kosovës (KOSEP). Ky projekt ka zbatuar investime për eficiencën e energjisë

dhe energjinë e ripërtëritshme në ndërmarrjet e vogla dhe të mesme dhe në sektorin e amvisërisë.

- Së fundmi, BERZH i ka dhënë një kredi prej 4 milionë eurosh institucionit mikrofinanciar KEP Trust (KEP) në Kosovë. Kjo paketë financimi, është mbështetur nga Bashkimi Evropian (BE), Suedia dhe Luksemburgu, fokusohet në investimet në efikasitetin e energjisë dhe bizneset e udhëhequra nga gratë
- Përmirësimi i sigurisë së furnizimit me energji:
 - Në vitin 2014, BERZH bëri investimin e tij të parë të madh në sektorin energjetik të Kosovës. Qëllimi ishte rritja e stabilitetit dhe besueshmërisë së rrjetit të energjisë elektrike të vendit duke reduktuar humbjet dhe pengesat në transmetim. Ky investim kontribuon në përmirësimin e sigurisë energjetike në Ballkanin Perëndimor.

Përpjekjet e BERZH-it në sektorin energjetik të Kosovës fokusohen në promovimin e efikasitetit të energjisë, energjisë së ripërtëritshme dhe zhvillimit të qëndrueshëm, duke adresuar gjithashtu sfidat unike të vendit.

Korniza Investuese e Ballkanit Perëndimor (WBIF), mbështet zhvillimin socio-ekonomik dhe anëtarësimin në BE në të gjitha vendet e Ballkanit Perëndimor (Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Kosova, Mali i Zi, Maqedonia e Veriut dhe Serbia) përmes ofrimit të fondeve dhe asistencës teknike për investimet strategjike. Është një nismë e përbashkët e BE-së, institucioneve financiare ndërkombëtare (IFN), donatorëve dypalësh dhe qeverive të Ballkanit Perëndimor.

WBIF ofron financim dhe asistencë teknike për investimet strategjike në energji, mjedis, sektorin social, transport dhe infrastrukturë digjitale. Gjithashtu mbështet nismat e zhvillimit të sektorit privat.

Aplikimet vlerësohen nga Grupi i Financuesve të Projekteve të WBIF, i cili rekomandon aplikimet e përzgjedhura për miratim në Komitetin Drejtues. Grantet e miratuara më pas zbatohen nga ekipet e zbatimit të projekteve të infrastrukturës dhe/ose vetë IFN-të.

WBIF është një platformë e fondeve që financon përgatitjen dhe zbatimin e projekteve prioritare të infrastrukturës përmes granteve nga IPA dhe donatorët dypalësh të kombinuara me kredi nga institucionet financiare pjesëmarrëse dhe me financime kombëtare nga vendet përfituese. Për më shumë informata: <https://www.wbif.eu/>.

Deri më tani Kosova ka përfituar fonde të kombinuara në kuadër të WBIF (grante dhe kredi) për 46 projekte të ndryshme në sektorët: transport, energji, mjedis, infrastrukturë digjitale, si dhe në sektorin social dhe në atë privat. Këto projekte janë në faza të ndryshme: disa kanë përfunduar, disa janë në zbatim e sipër, dhe disa të tjera janë në përgatitje për zbatim. Shuma totale e investimit e vlerësuar për këto projekte është afërsisht 3 miliardë euro. Kjo shumë përfshin grantet që fitohen në kuadër të kornizës, kreditë nga institucionet financiare ndërkombëtare si dhe bashkëfinancimi nga ana e Kosovës.

Banka Zhvillimore KfW ka ndihmuar Kosovën në arritjen e progresit në fushat e mëposhtme të politikave zhvillimore:

- Zhvillimi i qëndrueshëm urban (lëvizshmëria, ekonomia rrethore dhe menaxhimi i mbetjeve)
- Klima dhe energjia, vetëm tranzicion
- Zhvillimi i qëndrueshëm ekonomik, trajnimi dhe punësimi

KfW është përfshirë në zhvillimin e qëndrueshëm urban në Kosovë që nga viti 1999. Ka mbështetur furnizimin me ujë: në Prishtinë, uji tani është në dispozicion gjatë gjithë ditës, dhe në nivel kombëtar më shumë se 90% e popullsisë është e lidhur. Ka mbështetur në trajtimin e ujërave të zeza. Janë

mbështetur impiantet e trajtimit në Prizren, Gjakovë, Pejë dhe në të ardhmen edhe në Prishtinë. KfW ka nisur projektet e para të menaxhimit të mbeturinave, me programe të tjera në shkallë të gjerë në gatishmëri.

Në sektorin e energjisë në Kosovë, KfW po punon në emër të Qeverisë Gjermane për të eliminuar pengesat e furnizimit, për të kontribuar në mbrojtjen e klimës dhe për të integruar rrjetin energjetik të Kosovës në tregun evropian të energjisë elektrike. Që nga viti 1999, KfW ka zotuar fonde prej më shumë se 212 milionë euro për sektorin e energjisë, kryesisht për të zgjeruar objektet e transmetimit të energjisë dhe ngrohjen qendrore në kryeqytet. Aktualisht, një program i ri i KfW, Solar4Kosovo, synon të mbështesë Kosovën në ngritjen e kapaciteteve të saj të prodhimit të energjisë së ripërtëritshme (nga energjia diellore).

KfW promovon produktivitetin dhe konkurrencën e qëndrueshme të mikrondërmarrjeve, ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme (MNVM) në Kosovë duke ofruar financime me fokus në sektorët si sektori i bujqësisë dhe investimet e gjelbra në energji të ripërtëritshme dhe eficiencë të energjisë (BRE/EE).

Republika e Kosovës si shtet nuk është anëtare e Kombeve të Bashkuara, prandaj edhe nuk është palë nënshkruese e Konventës Kornizë të Kombeve të Bashkuara për Ndryshimet Klimatike (UNFCCC), që e pamundëson për të patur qasje të drejtëpërdrejtë në fondet globale për ndryshimet klimatike.

9. PËRFUNDIMI

Plani i Veprimit për Energji të Qëndrueshme dhe Klimë për Komunën e Istogut synon të kontribuojë në zvogëlimin e ndikimit në rritjen e ndryshimeve klimatike, por gjithashtu edhe për t'u përshtatur me ndryshimt që tashmë janë bërë dhe me ato ndryshime që duket se kanë me qenë të pamangshme. Ky plan strategjik synon të përmirësojë eficiencën e energjisë, të rrisë përdorimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë, të reduktojë emetimet e gazrave serrë, të zvogëlojnë ndotjen e ajrit nga makinat dhe transporti publik dhe të promovojë zhvillimin e qëndrueshëm në fushën e energjisë në Komunën e Istogut. Plani i veprimit është i fokusuar në dhënien e efekteve afatgjate që lidhen me ndryshimet klimatike për territorin e Komunës së Istogut. Objektivat e planifikuar janë të matshëm dhe deri diku edhe sfidues por të mundshëm për t'u arritur për periudhën e planifikuar të zbatimit të planit, që është 2025-2030. Objektivi kryesor i Planit të veprimit është zvogëlimi i emetimeve të CO₂ për më shumë se 40%, rrespektivisht 41.27%, deri në vitin 2030 nga zbatimi i masave të rekomanduara, apo 44,380.58 tCO₂ deri në vitin 2030. Masat për zbatje janë propozuar për sektorët kyç të "Marrëveshjes së Kryetarëve të Komunave", sektori i ndërtesave, sektori i transportit dhe sektori i ndriçimit publik.

Në Planin e veprimit është vendosur inventari bazë i emetimeve (IBE) i përpiluar paraprakisht për vitin 2017. Emetimet e përgjithëshme sipas këtij inventari kanë shërbyer si masë orientuese dhe krahasuese gjatë përpilimit të masave për zbatje dhe objektivave që duhet të arrihen me këtë plan në përpjekjet për zbatjen e efekteve nga ndryshimet klimatike. Gjithsej janë të propozuara 25 masa për zbatje të ndryshimeve klimatike. Në kuadër të masave janë të përfshira: masa organizative, studime dhe natyrisht zbatime të projekteve konkrete.

Në Planin e veprimit janë të integruara masat për përshtatje të cilat janë të bazuara në dokumentin Vlerësimi i rreziqeve të cënueshmërisë. Masat për përshtatje i adresojnë ato rreziqe në sektorët e ndërtimit, transportit/infrastrukturës së trafikut, energjisë, menaxhimit të ujërave, planifikimit hapësinor dhe menaxhimit të tokës, mjedisit dhe biodiversitetit, bujqësisë e pylltarisë, kujdesit shëndetësor, mbrojtjes civile dhe emergjencave, si dhe ekonomisë dhe turizmit. Gjithsej janë propozuar 33 masa për përshtatje ndaj ndryshimeve klimatike.

Plani i veprimit e trajton edhe varfërinë energjetike. Në rrethanat e Kosovës, por edhe të Komunës së Istogut në veçanti, varfëria energjetike është një problem real me të cilën ballafaqohen një përqindje shumë e madhe e popullatës. Varfëria energjetike paraqitet në formën e ngarkesës në pagesën e faturave për energjinë e shpenzuar, por gjithashtu edhe në formën e kualitetit të energjisë elektrike që merret nga rrjeti, kjo pasi në shumë raste tensioni i rrymës elektrike shumë shpesh është më i ulët dhe kjo në shumë raste ka krijuar vështirësi në përdorimin e pajisjeve të ndryshme elektrike. Për varfërinë energjetike janë propozuar 8 masa në kuadër të këtij Plani të veprimit.

Për të arritur qëllimet e planit të veprimit, është tepër i rëndësishëm bashkëpunimi i vazhdueshëm dhe angazhimi i të gjithë palëve të interesuara, përfshirë autoritetet lokale, shoqërinë civile, biznesin dhe komunitetin në përgjithësi, janë thelbësore. Ky dokument synon të jetë një udhëzues për të gjithë aktorët vendas në drejtim të një energjie më të qëndrueshme dhe një mjedisit më të pastër për qytetarët e Komunës së Istogut.

10. LITERATURA

- Plani Zhvillimor Komunal Istogut 2018 – 2026
- Plani Komunal i Veprimit për Efiçencë të Energjisë (PKVEE) 2019 – 2021
- Plani Opertiv Emergjent Lokal 2023
- Plani Komunal për Menaxhimin e Mbeturinave 2023 – 2027
- Plani Strategjik për Trashigiminë Kulturore dhe Natyrore për komunën e Istogut 2023 - 2027
- Korniza Afatmesme Buxhetore per Komunën e Istogut 2024 – 2026
- Statuti i Komunës së Istogut
- Plani Kombëtar i Republikës së Kosovës për Energji dhe Klimë 2025 – 2030
- Strategjia për Ndryshime Klimatike 2019 – 2028
- Strategjia e Energjisë e Republikës së Kosovës 2022-2031
- Energy Poverty in Kosovo, Impact Assessment of Energy Poverty on Vulnerable Groups in Kosovo. Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Office in Kosovo 2022
- Study on Addressing Energy Poverty in the Energy Community Contracting Parties. DOOR, EIHP December 2021, Zagreb
- Udhëzuesi për Planin e qëndrueshëm të veprimit për energji dhe klimë i Marrëveshjes së Kryetarëve
- Studimi mbi ndryshimet klimatike në rajonin e Ballkanit Perëndimor, 2018

Republika e Kosovës

Republika Kosovo

Republic of Kosovo

00 Numër: 92/2024

Data: 19.06.2024

Komuna e Istog

Opština Istok

Istog Municipality

<http://kk.rks-gov.net/istog/>

Tel: 038/200 438 14

KUVENDI I KOMUNËS/SKUPŠTINA OPŠTINE/MUNICIPAL ASSEMBLY ISTOG

Për: Të gjithë anëtarët e Kuvendit të Komunës-Istog

Në bazë të nenit 43 neni 45 dhe neni 47 të Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, nr.28/2008) dhe nenit 48.3 të Statutit të Komunës së Istogut 01Nr.62/2010, neni 5 i Udhëzimit Administrativ MAPL Nr.02-2015 për Mbajtjen e Mbledhjeve të Kuvendit të Komunës.

T H Ë R R A S

Mbledhjen e 28-të të rregullt të Legjislacionit të VII-të të Kuvendit të Komunës. Mbledhja do të mbahet më: **27.06.2024, e Enjte**, në Sallën e Kuvendit të Komunës në Istog, kati III, duke filluar me punë në ora 10:00.

R E N D D I T E:

1. Arsyetimi i mungesave në mbledhje,
2. Miratimi i procesverbalit nga mbledhja e kaluar,
3. Njoftimi me Qarkoren Buxhetore nr.1 të Ministrisë së Financave për kufijtë preliminar të përgatitjes së Kornizës Afatmesme Buxhetore 2025-2027,
4. Shqyrtimi dhe miratimi i Kornizës Afatmesme Buxhetore 2025-2027,
5. Shpallja në diskutim publik i Draft-Planit të Veprimit për Energji të Qëndrueshme dhe Klimë,
6. Të autorizohet Kryetari i komunës nga Kuvendi komunal të përfaqësoj Komunën për aplikim të anëtarësimit në Konventën e Kryetarëve në BE,
7. Të ndryshme.

Vërejtje:

Lidhur me çështjen e mospjesëmarrjes në mbledhje, t'i referoheni dispozitës së nenit 39 paragrafi 39.8 të LVL.

